
#1 NEW YORK TIMES ÇOKSATARI
Dedektif Bernie Günther 5
SESSİZ ALEV
PHILIP KERR
"Ruhumuz, hiç söndürülemeyen sessiz bir alev gibi içten içe kavruluyordu."
ALFA®

2786 | ALFA | EDEBİYAT | 138

Bernie Günther 5
SESSİZ ALEV

PHILIP KERR

Philip Kerr, karısı ve üç çocuğuyla birlikte Londra'da yaşıyor. Yirmi beşin üstünde kitabı var. Son kitabı *Prague Fatale*'de Berlin Noir üçlemesinin kahramanı olan Bernie Günther karakteri yine başrolde. Yazar P.B. Kerr adıyla da çok başarılı çocuk kitapları serilerine imza atmış bulunuyor.

CEM DEMİRKAN

1973 İstanbul doğumlu. Boğaziçi mezunu. 2003'ten beri çevirmenlik yapıyor. İlk aklına gelen çevirileri şunlardır: *Tanrının Formülü*, *Ölüm ve Şeytan*, *Dünya Savaş Tarihi*.

Sessiz Alev
© 2014, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

A Quiet Flame
© 2008, Philip Kerr

Kitabın Türkçe yayın hakları Anatolialit Agency aracılığıyla Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Genel Müdür Vedat Bayrak
Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu
Kitap Editörü Merve Çay
Kapak Tasarımı Elif Çepikkurt
Sayfa Tasarımı Zuhal Turan

ISBN 978-605-171-095-2
1. Basım: Mayıs 2015

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul
Tel: 0(212) 674 97 23 Faks: 0(212) 674 97 29
Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34110 Fatih-İstanbul
Tel: 0(212) 511 53 03 (pbx) Faks: 0(212) 519 33 00
www.alfakitap.com - info@alfakitap.com
Sertifika no: 10905

SESSİZ ALEV

PHILIP KERR

“Ruhumuz, hiç söndürülemeyen sessiz bir alev gibi içten içe kavruluyordu.”

Çeviri
Cem Demirkan

ALFA®

Para el desaparecido

1

BUENOS AIRES - 1950

Benim de dahil olduğum üç SS'i taşıyan geminin adının SS *Giovanni* olması da ilginç bir tesadüftü. İki bacalı, deniz manzaralı, bol çeşitli barı ve İtalyan restoranı olan orta boy bir gemiydi. Eğer İtalyan yemeği seviyorsanız sorun yoktu ama Cenova'dan yola çıkıp saatte on beş kilometre hızla dört hafta yol aldıktan sonra iyice bıkmıştım ve gemiden indiğim zaman hiç üzülmedim. Ya denizle aram iyi değildi ya da bende bambaşka bir sorun vardı.

Gri Gümüş Nehrinden geçerek Buenos Aires'e girerken bunu fırsat bilip ben ve iki yol arkadaşım Alman donanmasının şanlı tarihinden dem vurduk. Bu nehrin dibinde, Montevideo yakınlarında, 1939 Aralık ayında İngilizlerin eline geçmesin diye kaptanı tarafından batırılan Alman cep zırh-

lısı *Graf Spee*'nin enkazı yatmaktaydı. Bildiğim kadarıyla savaşın Arjantin'e en çok yaklaştığı hadise buydu.

Kuzey Havzasındaki Gümrük Dairesinin yakınına demirledik. Batımızda yüksek beton binalarla bezeli modern bir şehir olan Buenos Aires kilometrelerce uzunlukta demiryolları, depolar ve ağıllardan oluşan bir bölgenin ötesinde yer alıyordu. Arjantin Pampas'ın dört bir yanından sığırlar demiryoluyla buralara taşınır ve burada endüstriyel boyutlarda kesilirlerdi. Şimdilik Almanya'dan bir farkı yoktu. Ardından bu etler dondurulur ve tüm dünyaya sevk edilirdi. Et ihracatı Arjantin'i zengin etmiş ve Buenos Aires'in New York ve Chicago'nun ardından Amerika'nın üçüncü büyük şehri haline gelmesini sağlamıştı.

Şehrin üç milyonluk nüfusunun kendilerine *porteños* –liman halkı– demeleri de gayet hoş bir durumdu. İki arkadaşım ve bense kendimize mülteci diyorduk ki kulağa kaçak kelimesinden biraz daha iyi geliyordu. İşte geldiğimiz ülke böyle bir yerdi. Adil ya da değil Avrupa'da bizi bir tür adalet bekliyordu ve Kızıl Haç pasaportlarımız gerçek kimliğimizi gizlemekteydi. Adolf Eichmann ne kadar Ricardo Klement ve Herbert Kuhlmann ne kadar Pedro Geller ise ben de o kadar Doktor Carlos Hausner'dim. Arjantinliler bu durumdan rahatsız değildi. Kim olduğumuz ya da savaşta ne yaptığımız umurlarında değildi. Her şeye rağmen 1950 Temmuz ayının o soğuk ve rutubetli kış sabahında riayet edilmesi gereken bazı resmi kurallar vardı.

Bir göçmenlik bürosu görevlisi ve bir gümrük memuru gemiye çıkıp sorular sorarken yolcular da

pasaportlarını takdim etti. Eğer bu ikisi bizim kim olduğumuz ve ne yaptığımızı umursamıyorsa bile tam aksi bir izlenim uyandırma konusunda çok başarılı oldular. Kızıl kahverengi suratlı göçmenlik memuru önce Eichmann'ın uydurma görünen pasaportuna daha sonra sanki kolera salgını olan bir bölgeden gelmiş gibi Eichmann'ın suratına baktı. Aslında bu çok da yanlış sayılmazdı. Nazizm denen salgının elli milyondan fazla kişiyi öldürdüğü Avrupa hâlâ toparlanmaya çalışıyordu.

"Mesleğin ne?" diye sordu memur Eichmann'a.

Eichmann'ın dudakları hafifçe seğirdi. "Teknisyen," dedikten sonra kaşlarını mendille sildi. Hava sıcak değildi ama Eichmann'ın tanıştığım herkesten daha farklı bir sıcaklık algısı vardı.

Bu arada bir sigara fabrikası gibi kokan gümrük memuru bana döndü. Sanki çantada taşıdığım paranın kokusunu almış gibi burun delikleri büyüdü ve ardından dudaklarını açıp bambu dişlerini gösterince tecrübeme dayanarak bunun gülümseme olduğunu tahmin ettim. Üzerimdeki çantada bulunan otuz bin Avusturya şilini Avusturya'da büyük paraydı ama gerçek paraya çevrildiğine pek fazla etmiyordu. Gerçi gümrük memurunun bunu bildiğini sanmıyordum. Tecrübelerime göre, bir gümrük memurunun büyük miktarda para tespit ettiği zaman cömertlik ya da merhametle alakalı bir hareket sergilediği görülmemişti.

"Çantada ne var?" diye sordu.

"Kıyafet. Temizlik eşyaları. Biraz para."

"Zahmet olmazsa gösterir misin?"

"Hayır, zahmet olmaz," dedim hiç işime gelmese de.

Çantayı bir masanın üzerine koydum ve tam açacakken adamın biri geminin borda iskelesinden içeri girip önce İspanyolca sonra da Almanca bağırdı. "Sorun yok. Geç kaldığım için affedin. Bu formalitelere gerek yok. Bir yanlış anlaşılma olmuş. Evraklarınız kusursuz. Biliyorum çünkü ben hazırladım."

Üçümüzün Almanya'dan gelen önemli ziyaretçiler olduğuna dair İspanyolca bir şeyler söylemesiyle iki memurun tavrı derhal değişti. İkisi de esas duruşa geçti. Göçmen bürosu memuru Eichmann'a pasaportunu iade etti, topuk selamı çaktı ve Avrupa'nın en çok aranan adamını güvertedeki herkesin duyabileceği yükseklikte bir sesle "Heil Hitler" diyerek selamladı.

Eichmann kırmızının birkaç tonunu sergilerken sanki gözden kaybolmak isteyen koca bir kaplumbağa gibi başını paltosunun yakasına gömmeye çalıştı. Eichmann'ın huzursuzluğu ve utancı hoşumuza gittiğinden Kuhlmann ve ben kahkahayla güldük. Eichmann pasaportu adamın elinden kapıp bir hışımla borda iskelesinden rıhtıma indi. Ön camında VIANORD yazan büyük siyah bir Amerikan arabasında yanına oturduğumuzda bile hâlâ gülüyorduk.

"Bana hiç komik gelmiyor," dedi Eichmann.

"Bunu komik yapan da sana komik gelmemesi zaten," dedim.

"Ricardo yüzünü bir görebilseydin," dedi Kuhlmann.

"Hangi akla hizmet bunu söyledi ki? Ya size ne demeli?" Kuhlmann tekrar gülmeye başladı. "Heil Hitler'miş."

"Bence bir amatör için iyi iş çıkardı," dedim.

Bizi karşılayan kişi de arabaya bindi ve bizimle el sıkışmak için arkaya döndü. "Bu nahoş hadise için kusura bakmayın," dedi Eichmann'a. "Memurların kimi domuz gibi cahil oluyor. İşin aslı biz de domuz ve devlet memuru aynı mânâya gelir. *Chancho*. İkisine de *chancho* deriz. O salak, Hitler'in hâlâ Almanya'yı yönettiğine inanıyorsa şaşırmam."

"Keşke öyle olsaydı," dedi Eichmann arabanın tavanına bakarak. "Öyle olmasını nasıl isterdim."

"İsmim Horst Fuldner," dedi adam. "Ama Arjantin'deki dostlarım bana Carlos der."

"Dünya küçük," dedim. "Arjantin'deki dostlarım bana da Carlos der. Hem de ikisi de."

Geminin iskelesinden başkaları da indi ve merakla arabanın camından Eichmann'a baktılar.

"Lütfen buradan gidebilir miyiz?" dedi Eichmann.

"Dediğini yapsak iyi olur, Carlos," dedim. "Birisi Ricardo'yu tanıyıp David Ben-Gurion'ı telefonla aramaya kalkabilir."

"Benim yerimde olsan böyle rahat şaka yapamazdın," dedi Eichmann. "Sabunlar gözlerini kırpmadan beni öldürürler."

Fuldner arabayı çalıştırdı ve yola çıkmamızla Eichmann da gözle görülür derecede rahatladı.

"Beni kimse tanımaz," dedi Kuhlmann. "Üstelik benim peşimde olanlar Yahudiler değil Kanadalılar."

"Hepsi aynıdır," dedi Fuldner. "Yine de söyleyeyim. İspanyollar ve İtalyanların ardından ülkedeki en büyük etnik grup sabunlardır. Buraya ge-

lenlerin çoğu Rus Çarının pogromlarından kaçtığı için onlara *los Russos* diyoruz."

"Hangisi?" diye sordu Eichmann.

"Ne demek istiyorsun?"

"Üç pogrom oldu," dedi Eichmann. "Birisi 1821'de, ikincisi 1881 ve 1884 arasında yapıldı, üçüncüsü de 1903'de başladı. Kişinev pogromu."

"Ricardo Yahudiler hakkındaki her şeyi bilir," dedim. "Onlara kibar davranmak haricinde."

"Aa, en son pogrom olsa gerek," dedi Fuldner.

"Mantıklı," dedi Eichmann beni duymazdan gelerek. "Kişinev içlerinde en beter olandır."

"Sanırım çoğu Arjantin'e o zaman geldi. Buenos Aires'te çeyrek milyona yakın Yahudi var. Büyük kısmı uzak durmanızı tavsiye edeceğim üç mahallede yaşar. Corrientes'deki Villa Crespo, Belgrano ve Once. Eğer tanındığınızı fark ederseniz sakın panik yapıp ortalığı ayağa kaldırmayın. Buradaki polisler despottur ve kafaları da pek çalışmaz. Gemideki *chancho* gibi. Eğer sorun çıkarsa seni ve seni tanıdığını söyleyen Yahudiyi tutuklar."

"Yani burada pogrom yapma ihtimali pek yok," dedi Eichmann.

"Tanrım, hiç yok," dedi Fuldner.

"Neyse çok şükür," dedi Kuhlman. "Bu saçmalıklarla yeterince uğraştık zaten."

"Trajik Hafta denen şeyden sonra bir benzerine daha şahit olmadık. O da zaten siyasiydi. 1919'da anarşistlerin marifeti olan şey."

"Anarşist, Bolşevik, Yahudi hepsi aynı halt," dedi Eichmann, beklenmedik şekilde konuşkanlaşarak.

"Tabii ki savaş sırasında hükümet bir kanunla Yahudilerin Arjantin'e göçünü yasakladı. Ama kısa süre önce işler değişti. Amerikalılar Yahudi siyasetini yumuşatması ve buraya gelip yerleşmelerine izin vermesi için Perón'a baskı yapıyorlar. O gemide herkesten çok Yahudi olduğunu öğrensem şaşırmam."

"Huzur veren bir düşünce," dedi Eichmann.

"Dert etmeyin," diye ısrar etti Fuldner. "Burada emniyettesiniz. *Porteño*'lar ne Avrupa'da olup biteni ne de Yahudilerin başına geleni umursamaz. Üstelik hiç kimse İngilizce gazete ve haberlerde söylenenlerin yarısına bile inanmıyor."

"Kalan yarısı yeterince kötü zaten," diye mırıldandım. Gidişatından hoşlanmadığım muhabbete çomak sokmak için yeterli olmuştu. Aslında asıl hoşlanmadığım Eichmann'dı. Geçen dört hafta susup iğrenç fikirlerini kendisine saklamıştı. Carlos Fuldner hakkında hüküm vermek içinse çok erkendi.

Yağlanmış başının arkasından edindiğim intibadan Fuldner'in kırklı yaşlarında olduğunu söyleyebilirdim. Almancası akıcı olsa da hafif bir aksan sezebiliyordum. Goethe ve Schiller'in dilini konuşabilmek için seslileri vurgulamak gerekirdi. Konuşmayı sevdiği belliydi. Uzun ve yakışıklı bir adam değildi ama kısa ve çirkin de sayılmazdı yani iyi bir takım giymiş, konuşmayı bilen, manikürlü sıradan bir adamdı. Bir hemzemin geçitte durup bize sigara ikram etmek için döndüğünde ona alıcı gözle bir kez daha baktım. Ağzı geniş ve çekiciydi, gözleri baygın ama zekiydi ve alnı kilise kubbesi kadar yüksekti. Eğer bir film çekiyor ol-

saydık ona rahip, avukat ya da otel müdürü rolü verebilirdik. Baş parmağıyla bir Dunhill'i açıp sigarasını yaktıktan sonra bize kendinden bahsetmeye başladı. Benim için sorun yoktu. Yahudilerden konuşmayı bıraktığımız için sıkılmış gibi görünen Eichmann pencereden dışarı bakıyordu. Fakat ben bizi ağırlayan kişinin anlattıklarını kibarca dinlemeyi tercih ettim. Nihayetinde annem beni kilise okuluna bu yüzden göndermişti.

"Buenos Aires'te bir göçmen Alman ailesinin çocuğu olarak dünyaya gelmişim," dedi Fuldner. "Ama bir süreliğine Almanya'daki Kessel'e geri döndük ve okula orada gittim. Okuldan sonra da Hamburg'da çalıştım. 1932'de SS'e katıldım ve yüzbaşı rütbesi aldıktan sonra Arjantin'deki bir istihbarat görevine komuta etmek için SD tarafından gönderildim. Savaştan bu yana ben ve diğer birkaçı, Avrupa'dan gelen eski silah arkadaşlarımıza yardım etmek için kurduğumuz Vianord adındaki seyahat acentesini işletiyoruz. Elbette ki devlet başkanı ve eşi Eva'nın yardımları olmasa bunların hiçbiri mümkün olmazdı. Evita 1947'de Roma'ya gidip Papa'yla görüştükten sonra sizin gibi insanlara yeni bir hayat kurmaları için bir fırsat vermenin önemine inanmaya başladı."

"Yani bu ülkede hâlâ Yahudi aleyhtarlığı var," dedim.

Kuhlmann ve Fuldner güldü ama Eichmann'dan ses çıkmadı.

"Tekrar Almanlarla bir arada olmak güzel bir şey," dedi Fuldner. "Arjantinlilerde mizah yeteneği olduğunu söyleyemem. Fazla gülmenin asaletlerini zedeleyeceği gibi bir düşünceleri var."

"Bana tıpkı faşistler gibi geldi," dedim.

"O başka bir şey. Burada faşizmin sadece adı var. Arjantinliler gerçek faşist olacak azim ve isteğe sahip değiller."

"Burası belki de zannettiğimden daha çok hoşuma gider," dedim.

"Öyle mi?" dedi Eichmann heyecanla.

"Herr Fuldner siz bana aldırmayın," dedim. "Kravat ve gözlük takmış dostumuz kadar bağnaz değilim hepsi bu. Aklınca her şeyi inkâr ediyor. Zannımca hâlâ Üçüncü Reich'in bin yıl süreceğine dair inancını kaybetmiş değil."

"Ciddisin değil mi?"

Kuhlmann güldü.

"Hausner her şeyle dalga geçmek zorunda değilsin." Eichmann'ın ses tonundan keyifsiz ve sabırsız olduğunu anlamak mümkündü.

"Sadece bana komik gelen şeyler hakkında şaka yaparım," dedim. "Gerçekten önemi olan bir şey hakkında şaka yapıp seni sinirlendirme riskini göze almam, Ricardo."

Eichmann'ın yakıcı bakışlarının sıcaklığını yanağımda hissettim ve dönüp ona baktığımda ağzının sinirden dümdüz olduğunu gördüm. Bana bir süre sanki tüfeğin gezinden bakıyormuş gibi baktı.

"Herr Doktor Hausner, siz buraya *neden* geldiniz?"

"Seninle aynı nedenden, Ricardo. Her şeyden kaçıyorum."

"Evet, ama neden? Hiç Nazi'ye benzer bir haliniz yok."

"Ben biftek gibiyimdir. Dışı kahverengi ama içi kızıl."

Eichmann sanki bana bir dakika daha bakmaya tahammül edemiyormuş gibi pencereden dışarı baktı.

"Güzel bir biftek fena olmazdı," diye mırıldandı Kuhlmann.

"O zaman doğru yere geldiniz," dedi Fuldner. "Almanya'da biftek biftektir ama burada milli bir vazifedir."

Hâlâ tersanelerin arasında yol alıyorduk. Depoların ve petrol tanklarının üzerindeki isimlerin çoğu İngiliz ya da Amerikalılara ait olduğunu gösteriyordu: Oakley&Watling, Glasgow Wire, Wainwrigth Brothers, Ingham Clark, English Electric, Crompton Parkinson ve Western Telegraph. Büyük ve açık bir deponun önünde sabah yağmurunda pelteye dönen saman yığını ebatlarında gazete kâğıdı ruloları yatıyordu. Fuldner gülerek onları işaret etti.

"İşte," dedi neredeyse muzaffer bir edayla. "Perónizm iş başında. Perón muhalefet gazetelerini kapamaz ya da editörlerini tutuklamaz. Hatta onların baskı yapmalarını bile yasaklamaz. Sadece gazetelerin bayilere vardığında kullanılmaz halde olmasına özen gösterir. Bütün büyük sendikalar Perón'un avucundadır. İşte bu gördüğünüz Arjantin tarzı faşizmdir."

2

BUENOS AIRES - 1950

Buenos Aires savaş öncesi Avrupa başkentlerine benziyor ve öyle kokuyordu. İşlek caddelerden geçerken arabanın camını açıp egzoz dumanı, sigara, kahve, pahalı kolonya, pişmiş et, taze meyve, çiçek ve para kokusunu içime çektim. Uzay yolculuğunun ardından dünyaya dönmek gibiydi. Yiyecek kameleri, savaş hasarı, Müttefik mahkemeleri ve suçluluk duygusuyla Almanya sanki bir milyon kilometre uzakta kalmıştı. Buenos Aires'te trafik yoğundu çünkü petrol boldu. Kaygısız insanları iyi giyimliydi ve iyi besleniyordu çünkü dükkânlar yiyecek ve giyecek doluydu. Her şeyden uzak ıssız bir şehir olmaktan çok uzak olan Buenos Aires neredeyse bir *belle époque* sayılabilirdi. Neredeyse.

Gideceğimiz güvenli evin adresi Florida Bölgesi, Monasterio Caddesi 1429 numaraydı. Fuldner,

Florida'nın Buenos Aires'te seçilecek en mantıklı bölge olacağını söylemişti ama evin içinden bakınca pek öyleymiş gibi durmuyordu. Çevresi gür çam ağaçlarıyla sarılmıştı ve dışarıdaki birisi bu ağaçların arkasında bir ev olduğunu bilemezdi. İçindeyken de orada olduğunu bilir ama olmamasını dilerdiniz. Mutfağı dökülüyordu ve tavan fanları paslıydı. Duvar kâğıtları sararmıştı ve mobilyalar tekrar doğaya dönmeye çalışıyormuş gibi görünüyordu. Zehirli, yarı çürümüş ve küf tutmuş haliyle bu ev bir formaldehit şişesine aitmiş gibi duruyordu.

Yatak odasının panjuru yırtıktı, halısı eski püsküydü ve pirinç yatağın üzerindeki döşek bir ekmek dilimi kadar ince ve ancak o kadar konforluydu. Pis ve ağ bağlamış pencereden yasemin, eğreltiotu ve sarmaşıkların sardığı küçük bahçeye baktım. Bir süredir çalışmayan küçük bir çeşme vardı: Bir kedi, gözleri gibi yeşile dönmüş musluğun altında yavrulamıştı. Ama iyi şeyler de yok değildi. En azından kendime ait banyom vardı. Banyo eski kitaplarla doluydu ama bu içinde yıkanamayacağım mânâsına gelmiyordu. Yıkanırken okumayı severdim.

Burada bir Alman daha kalıyordu. Yüzü kırmızı ve şişkindi, gözlerinin altındaki torbalar donanma aşçısının hamağı gibiydi. Saçının rengi ve şekli saman gibiydi ve cılız vücudunda mermi deliğine benzer yara izleri vardı. Tek omuzunu örten, togayı andıran bir kıyafet giydiğinden bunları görmek zor olmuyordu. Bacaklarındaki varisli damarlar kertenkele fosilleri kadar büyüktü. Bir fıçıda uyuyan münzevilere benziyordu ama cebindeki likör şişesi ve gözündeki tekli gözlük ona ayrı bir hava katıyordu.

Fuldner onu Fernando Eifler olarak takdim etti ama gerçek isminin bu olduğunu hiç zannetmiyordum. Üçümüz de kibarca gülümsedik ama hepimizin aklında aynı şey vardı: Bu güvenli evde uzun süre kalırsak akıbetimiz Fernando Eifler gibi olacaktı.

"Aranızda sigarası olan var mı?" diye sordu Eifler. "Anlaşılan benimkiler bitmiş."

Kuhlmann ona bir tane verdi ve yaktı. Bu arada Fuldner evin durumundan dolayı özür dileyip burada sadece birkaç gün kalacağımızı ve Eifler'in hâlâ burada olmasının nedeninin, bizi Arjantin'e getiren teşkilat olan DAIE'nin kendisine teklif ettiği tüm işleri reddetmesi olduğunu söyledi. Bunu bir şey ima ederek söylemese de yeni ev arkadaşımız pek alınmışa benziyordu.

"Dünyanın öbür ucundan çalışmaya gelmedim," dedi Eifler asık bir suratla. "Beni ne zannediyorlar? Ben bir Alman subayı ve centilmenim. Banka memuru değilim. Fuldner bizden çok fazla şey bekliyorsunuz. Cenova'dayken bize geçinmek için çalışmak zorunda olduğumuzdan bahsetmediler. Çalışmak zorunda kalacağımı bilsem hayatta gelmezdim. Sanki Almanya'da ailemizi bırakıp gelmemiz yetmezmiş gibi bir de bize sıradan bir işçi gibi çalışmanın utancını yaşatacaksınız."

"Herr Eifler belki de müttefikler tarafından asılmayı tercih ederdiniz?" dedi Eichmann.

"Amerikan ilmeği ya da Arjantin kemendi," dedi Eifler. "Benim gibi özgeçmişi olan bir adam için çok farklı şeyler değil. İşin aslı her sabah dokuzda bir memur masasına oturmak yerine Popovlar tarafından vurulmayı tercih ederdim. Hiç

medeni değil." Kuhlmann'a bakıp hafifçe sırıttı. "Sigara için teşekkürler. Bu arada Arjantin'e hoş geldiniz. Şimdi müsaadenizi rica edeceğim, beyler." Başını eğip selam verdikten sonra odasına gidip kapıyı arkasından kapattı.

Fuldner omuz silkerek, "bazılarının intibak etmesi daha zor oluyor," dedi. "Özellikle de Eifler gibi asillerin."

"Tahmin etmeliydim," dedi Eichmann.

"Sizi ve Herr Geller'i bırakayım da yerleşin," dedi Eichmann'a. Ardından bana baktı. "Herr Hausner. Bu sabah bir mülakatınız olacak."

"Benim mi?"

"Evet, Moreno'daki polis karakolunda bulunan Yabancı Kayıt Bölümüne gideceğiz," dedi. "Tüm yeni gelenler *cedula di identidad* alabilmek için oraya başvurmak zorundadır. Sadece formalite icabı olduğundan bir şüpheniz olmasın, Herr Doktor Hausner. Fotoğraflar, parmak izleri, o tür şeyler. Hepinizin bizzat gitmesi gerekecek ama dikkat çekmemek için ayrı ayrı gitmenizde fayda var."

Fakat güvenli evin dışında Fuldner hepimizin polis karakolundan *cedula* alması gerekli olsa da gideceğimiz yerin başka bir yer olacağını itiraf etti.

"Fakat bir şey söylemem gerek," dedi. "Onların duygularını incitmeden gerçekten nereye gideceğimizi söyleyemezdim."

"Elbette ki böyle olmasını istemeyiz," dedim arabaya binerken.

"Lütfen geri döndüğünüzde nereye gittiğimizi söylemeyin. Eifler yüzünden evde zaten yeterince

sorun var. Buna yenilerini eklemenin bir mânâsı yok."

"Elbette. Bu bizim küçük sırrımız olacak."

"Şaka yapıyorsunuz," dedi, motoru çalıştırdı ve yola çıktık. "Fakat gittiğimiz yeri öğrendiğiniz zaman gülen kişi ben olacağım.

"Sakın bana sınır dışı edileceğimi söylemeyin."

"Hayır, ilgisi yok. Devlet başkanını görmeye gidiyoruz."

"Juan Perón *beni* mi görmek istiyor?"

Fuldner tıpkı söylediği gibi güldü. Tahminimce bunu sorarken yüzümde aptalca bir ifade belirmişti.

"Hayırdır, ödül falan mı kazandım? Arjantin'e gelen en çok umut vaat eden Nazi mi seçildim?"

"Belki inanmayacaksınız ama Perón, Arjantin'e gelen Alman subaylarının pek çoğunu bizzat karşılamıştır. Almanya'yı ve Almanları çok sever."

"Bunu herkes hakkında söyleyemezsiniz."

"Nihayetinde kendisi de asker."

"Bu yüzden onu general yapmış olsalar gerek."

"Özellikle de doktorlarla görüşmeyi ister. Perón'un büyükbabası da doktordu. Kendisi de doktor olmak istemiş ama Milli Askeri Akademiye gitmiş."

"Kolayca yapılabilecek bir hata," dedim. "İnsanları iyileştirmek yerine öldürmeye karar vermiş."

Sesime birkaç buz küpü atarak "Bunun ne büyük onur olduğunu takdir etmediğimi zannetme, Carlos," dedim. "Ama bildiğin üzere uzun zamandır doktorluk yapmıyorum. Umarım beni kansere çare bulmam ya da en son Alman tıp dergisi hakkında ona bir şeyler fısıldamam için çağırmı-

yordur. Geçen beş seneyi kömürlükte saklanarak geçirdiğimi unutmayın."

"Sakin ol," dedi Fuldner. "Sen devlet başkanına takdim edeceğim ilk Nazi doktor olmayacaksın. Sonuncusu olacağını da zannetmiyorum. Senin doktor olman sadece eğitimli biri, bir centilmen olduğunu ispatlar hepsi bu."

"Uygun ortam olduğunda centilmenlikten geri kalmam," dedim. Gömleğimin yakasını ilikledim, kravatımı düzelttim ve saatime baktım. "Ziyaretçilerini hep kahvaltıda mı kabul eder?"

"Perón genelde sabah yedide Casa Rosada'daki ofisinde olur," dedi Fuldner. Başıyla palmiye ağaçları ve heykellerle süslü bir plazanın ötesindeki pembe renkli bir binayı işaret etti. Bir zamanlar dergide gördüğüm bir Hint mihracesinin sarayına benziyordu.

"Pembe," dedim. "Bir hükümet binası için ideal renktir. Kim bilir Hitler hâlâ iktidarda olsaydı belki de Başbakanlık binasını griden daha güzel bir renge boyardı."

"Pembe olmasının bir nedeni var," dedi Fuldner.

"Söyleme. Perón'un pembeyi tercih eden bir devlet başkanı olduğunu düşünmek gevşememe yardımcı oluyor. İnan bana, Carlos, bunların tümü çok iç rahatlatıcı."

"İyi hatırlattın. Kızıl olduğunla ilgili söylediklerin şakaydı, değil mi?"

"İki yıl kadar Sovyet esir kampında kaldım, Carlos. Ya sence."

Bir yan girişin etrafından döndü ve merkez avluya geçmeden önce bir bariyerin başındaki nö-

betçiye elindeki güvenlik belgesini gösterdi. Süslü mermer merdivenin önünde iki asker duruyordu. Uzun şapkaları ve kınından çekilmiş kılıçlarıyla eski bir peri masalından alınmış bir görüntüyü akla getiriyorlardı. Başımı kaldırıp avluyu tepeden gören loca tarzı üst galeriye bakarken bir yandan da Zorro'yu kılıç dersi verirken görmeyi umdum. Ama Zorro yerine bizi ilgiyle süzen güzel bir sarışına gözüm takıldı. Taktığı elmaslar kahvaltı için fazlaydı ve saçları ekmek somunu şeklindeydi. Belki de askerin elinden kılıcı alıp saçından bir dilim keserim diye düşündüm. Acıkmaya başlamıştım.

"Bu o, Evita. Başkanın karısı," dedi Fuldner.

"Giydiği mücevherler sayesinde ben de temizlikçi olduğunu düşünmemiştim."

Merdivenden birkaç kadının etrafta dolaştığı süslü mobilyalara sahip bir salona çıktık. Perón askeri bir diktatör olsa da orada üniforma giyen kimse yoktu. Bunu dile getirdiğimde Fuldner bana Perón'un üniformaya önem vermediğini ve insanları şaşırtacak derecede gayriresmiliği tercih ettiğini söyledi. Salondaki kadınların çok güzel olduklarını da söylebilirdim ve onları da kendisi seçtiyse onun kalbimdeki diktatör olduğunu söylemekten de çekinmezdim. Eğer son derece gelişmiş bir sosyal adalet ve demokrasi bilinci benim güce ve iktidara duyduğum isteği köreltmese ben de tıpkı böyle bir diktatör olurdum.

Fuldner'in bana söylediğinin aksine devlet başkanı henüz çalışma masasına gelmemişti. Bizler onun gelmesini dört gözle beklerken sekreterlerinden birisi bize küçük gümüş bir tepside kahve getirdi. Ardından sigara içtik. Sekreterler de içti-

ler. Buenos Aires'te içmeyen kimse yoktu. Gördüğüm kadarıyla kedi ve köpekler bile günde bir paketten az içmiyorlardı. Birden yüksek pencerenin dışından gelen ve çim biçme makinesini andıran bir ses duydum. Kahvemi bırakıp camdan bakmaya gittim. Cama vardığımda bir scooter'dan inen uzun boylu bir adam gördüm. Onun böyle mütevazı bir taşıma aracı kullandığını ve son derece sıradan göründüğü bilmiyordum ama gelen başkandı. Perón'u Hitler'le kıyaslamayı sürdürüp Führer'i golf pantolonu giyip yeşil bir scooterla Wilhelmstrasse'de giderken hayal ettim.

Başkan scooterını park ettikten sonra merdivenleri ikişer çıkmaya başladı, ayağındaki İngiliz brogueler spor salonunda birisi kum torbasını yumrukluyormuş gibi ses çıkarıyordu. Sade şapkası, kahverengi fermuarlı ceketi, kahverengi golf pantolonu ve kalın yün çoraplarıyla bir golfçüye benzese de bir boksörün yapısı ve çevikliğine sahipti. Çok uzun değildi, koyu renk saçlarını arkaya taramıştı ve Kolezyumdan daha Romalı burnuyla bana İtalyan ağırsıklet Primo Carnera'yı hatırlattı. Muhtemelen aynı yaştaydılar. Bana ellili yaşlarının başında gibi geldi. Saçları askerlerin botlarını parlatması gibi özenle boyanıp parlatılıyor olmalıydı.

Sekreterlerden biri ona bazı evraklar verirken bir diğeri de ofisinin çift kanatlı kapısını açtı. İçeride bildik otokratik bir görüntü hâkimdi. Bolca tunç heykel, meşe paneller, hâlâ ıslak olan portreler, pahalı halılar ve Korint sütunlar. Bizi bir çift deri kollu sandalyeye davet etti, evrakları kocaman bir masanın üzerine attı. Şapkasını ve ceketini teslim ettiği sekreterse onları öyle bir bağrına

bastı ki kadının başkanın onları giymeye devam etmesini istediği hissine kapıldım.

Bir diğeri ona kahve, bir bardak su, bir altın kalem ve yakılmış olan bir sigara için bir altın sigaralık getirdi. Kahvesinden höpürdeterek bir yudum aldı, sigaralığı ağzına koydu, kalemini aldı ve kendisine takdim edilen evrakı imzalamaya başladı. İmza şekline bakacak kadar ona yakın oturuyordum: Coşkun ve egoist bir büyük J, saldırgan dikkat çekici ve son noktayı koyan bir N harfi. El yazısına bakarak yaptığım hızlı psikolojik değerlendirme sonucunda onun nevrotik, aşırı detaycı ve yazdığı şeyleri okuyabilen insanları tercih eden birisi olduğuna karar verdim. Rahatlayarak kendi kendime hiç de doktor olacak biri değil dedim.

Neredeyse akıcı bir Almancayla bizi beklettiği için özür dileyen Perón gümüş bir sigara kutusu uzattı. Ardından elimizi sıktı ve o sırada başparmağının dibinde hissettiğim kemikli düğüm yüzünden bir kez daha boksör olduğunu düşündüm. Ayrıca kalın derisi altındaki ezik damarları ve gülünce ortaya çıkan takma dişleri de bu görüşümü pekiştirdi. Kimsenin espri yeteneğinin olmadığı bir ülkede gülümseyen kişi kral olurdu. Ben de ona gülümsedim, misafirperverliği için teşekkür ettim ve İspanyolca olarak başkanın Almancasına iltifat ettim.

"Hayır, lütfen," diye Almanca cevap verdi Perón. "Almanca konuşmak çok hoşuma gider. Böylece pratik yapmış oluyorum. Askeri okulda genç bir öğrenciyken tüm öğretmenlerimiz Almandı. Bu Cihan Harbinden önce 1911'deydi. Almanca öğrenmek zorundaydık çünkü tüm silah-

larımız Alman yapımı ve tüm talimnamelerimiz Almancaydı. Uygun adım yürümeyi bile öğrendik. Her sabah akşam altıda kapıdaki nöbetçilerim uygun adımla Plaza de Mayo'ya gider ve bayrağı direkten indirir. Bir dahaki ziyaretinizi o saate denk getirirseniz siz de görebilirsiniz."

"Peki, efendim." Sigaramı yakmasına müsaade ettim. "Ama benim uygun adım günlerim sona erdi. Artık merdiven çıktığım da bile nefes nefese kalıyorum."

"Benim de öyle." Perón sırıttı. "Ama formumu korumaya çalışıyorum. Fırsat bulduğumda ata binmeyi ve kayak yapmayı severim. 1939'da Avusturya ve Almanya'daki Alplerde kayak yaptım. Almanya o zamanlar mükemmeldi, bakımlı bir makine gibiydi. Büyük Mercedes-Benz otomobillerden birinin içinde olmak gibiydi. Pürüzsüz, güçlü ve heyecan verici. Evet, hayatımın en önemli anlarından biriydi."

"Haklısınız, efendim." Sanki ağzından çıkan her kelimeyle hemfikirmişim gibi sırıtmayı sürdürdüm. Aslında uygun adım yürüyen askerlerin görüntüsünden nefret ederdim. Bana göre dünya üzerindeki en nahoş görüntülerden biriydi; sizi gülmeye sevk eden ürkütücü ve gülünç bir manzara. İşin aslı 1939 herkesin hayatında en önemli zamanlardan biriydi. Özellikle de Polonyalı, Fransız, İngiliz ve Almanların. Avrupa'da yaşayan birisi 1939'u nasıl unutabilir?

"Almanya'da şu aralar durum nasıl?" diye sordu.

"Sıradan insanlar için çok zor," dedim. "Ama büyük ölçüde kimin bölgesinde olduğunuza bağlı.

Şartların en ağır olduğu yer Sovyet işgali altında olan bölgeler. İvanların kontrolünde olan yerlerde yaşamak çok güç. İvanlar için ile. Çoğu kişi savaşı arkalarında bırakıp yeniden inşa sürecine başlamak istiyor."

"Bu kadar kısa bir sürede bu kadar çok şeyin başarılmış olması akıl alır gibi değil," dedi Perón.

"Aa, ben sadece şehirlerin yeniden inşasını kastetmedim, efendim. Tabii ki o da önemli ama ben temel inanç ve kurumların yeniden inşasını kastettim. Hürriyet. Adalet. Demokrasi. Bir meclis. Adil bir polis gücü. Bağımsız yargı. Bunların tümü sağlandığında kendimize olan saygımızı yeniden kazanacağız."

Perón'un gözleri kısıldı. "Bana pek Nazi'ymişsiniz gibi gelmedi?" dedi.

"Savaşı kaybedeli beş sene oldu," dedim. "Maziye takılıp kalmanın anlamı yok. Almanya'nın geleceğe bakması gerek."

"Arjantin'de ihtiyacımız olan şey de bu," dedi Perón. "Bazıları ileri görüşlüdür. Biraz Alman tarzı değil mi, Fuldner?"

"Kesinlikle, efendim."

"İzin verirseniz, efendim," dedim. "Şimdiye kadar gördüklerime bakarak Almanya'nın Arjantin'e öğretebileceği hiçbir şey kalmadığını söyleyebilirim."

"Doktor Hausner burası koyu Katolik bir ülkedir," dedi. "Biraz sabit fikirlidir. Bizim modern düşünceye ihtiyacımız var. Bizim bilim adamlarına, iyi yöneticilere, teknisyenlere ve sizin gibi doktorlara ihtiyacımız var." Elini omzuma vurdu.

İki küçük kaniş köpeği sert bir parfüm kokusuyla birlikte içeri girdi ve gözümün ucuyla Kudamm

saç modelli ve elmaslı sarışının odaya geldiğini gördüm. Yanında iki adam daha vardı. Biri sarı saçlı, orta boylu ve bıyıklıydı, çok sinik bir tipe benziyordu. Diğeri kırklı yaşlarında, gür beyaz saçlı, renkli gözlüklü, küçük sakal ve bıyıklı ama fiziksel açıdan daha kuvvetli görünen bir adamdı. İçimden bir ses polis olabileceğini söyledi.

"Tekrar doktorluğa devam edecek misiniz?" diye sordu Perón, sonra ekledi: "Dilerseniz bunun için imkân sağlayabiliriz. Rodolfo?"

Kapının yanındaki daha genç olanı kavuşturduğu kollarını açtı ve duvara yaslanmayı bıraktı. Bir an için sakallı adama baktı. "Eğer polisin bir itirazı yoksa?" Almancası en az başkanınki kadar akıcıydı.

Sakallı adam başını iki yana salladı.

"Efendim, dilerseniz Ramon Carillo'dan bu işle ilgilenmesini isteyebilirim?" dedi Rodolfo. Pembe çizgili kaliteli takımının cebinden küçük bir deri not defteri çıkardı ve gümüş bir kalemle not aldı.

Perón başını salladı. İkinci kez omzuma vurarak, "lütfen, öyle yapın," dedi.

Uygun adıma olan hayranlığını dile getirmiş olmasına rağmen başkanı sevmeye başlamıştım. Onu scooteri ve golf pantolonu yüzünden sevmiştim. Onu boksör gibi elleri olduğu ve aptal küçük köpekleri yüzünden sevmiştim. Ve kim bilir? Belki de acilen birilerini sevmeye ihtiyaç duyduğum için sevmiştim. Belki de devlet başkanı olmasının nedeni buydu. Fakat Juan Perón'da ona bir şans vermemi sağlayan bir şey vardı. Bu yüzden aylardır Doktor Carlos Hausner taklidi yapan birisinin taklidini yaptıktan sonra ona gerçekte kim olduğumu söylemeye karar verdim.

3

BUENOS AIRES - 1950

Sigaramı devlet başkanının son derece tertipli masasının üzerindeki tekerlek büyüklüğündeki kül tablasına koydum. Kül tablasının yanında bir Van Cleef ve Arpels mücevher kutusu duruyordu – kendisi bile gayet hoş bir hediye olabilecek deri olanlardan. İçindekinin güzel sarışının boynunda olduğunu tahmin ettim. Ben asil monoloğuma başladığım sırada kadın da köpeklerle oynuyordu. Dikkatini çekmem bir dakika sürdü. Küçük bir köpekten daha cazip olduğumu fark edince iftiharla göğsüm kabardı. Üstelik başkanın ofisinde ona hata yaptığını söylemek de herkesin harcı değildir diye düşündüm.

"Bay başkan, efendim," diye söze başladım. "Sanırım size söylemem gereken bir şey var. Burası Katolik bir ülke olduğundan bunu bir tür

günah çıkarma olarak da kabul edebilirsiniz." Hepsinin yüzünün beyazladığını görünce gülümsedim. "Merak etmeyin. Size savaş sırasında yaptığım korkunç şeylerden bahsetmeyeceğim. Elbette ki kendi rızamla yapmadığım şeyler var ama masum erkek ve kadınların canını almadım. Benim itiraf edeceğim çok daha sıradan bir şey. Ben doktor değilim, efendim. Almanya'da Gruen adında bir doktor vardı. Kendisi Amerika'ya gidip orada oturmak istiyordu ama savaş sırasında yaptıkları öğrenilirse başına gelecekler konusunda endişeliydi. O yüzden kendisini kurtarmak için beni kendi yerine geçirdi. Ardından da İsrailllilere ve Müttefik Savaş suçlularıyla mücadele görevlilerine beni ihbar etti. Benim aslında o olduğuma herkesi öyle büyük bir başarıyla ikna etti ki kaçmaktan başka çarem kalmadı. Sonunda eski yoldaşlardan ve Avrupa'dan Arjantin'e Göç Heyetinden yardım istemek zorunda kaldım. Beni yanlış anlamayın, efendim, buraya gelmeme izin verdiğiniz için müteşekkirim. İsrail ölüm mangasını Gruen olmadığıma ikna etmek için çok ter döktüm ve sonunda ikisinin cesedini Garmisch-Partenkirchen yakınlarında kar üzerinde bırakmak zorunda kaldım. O nedenle ben gerçek bir kaçağım. Sadece zannettiğiniz türde bir kaçak değilim. Özellikle doktorlukla uzak yakın bir alakam yok."

"Öyleyse kimin nesisin sen?" Sesin sahibi Carlos Fuldner'di ve sesi endişeli geliyordu.

"Gerçek adım Bernhard Günther. SD'de görev yapıyordum. İstihbarat adına çalışırdım. Ruslar tarafından esir alınıp kampta tutuldum ama son-

ra kaçtım. Fakat savaştan önce polistim. Berlin emniyetinde dedektiflik yapıyordum."

"Dedektif mi dedin?" Bunu söyleyen kısa sakallı ve renkli gözlüklü adamdı. En başta polis olduğunu düşündüğüm kişi. "Ne tür bir dedektif?"

"Çoğunlukla cinayet davalarına bakardım."

"Rütben neydi?" diye sordu polis.

"1939'da savaş ilan edildiğinde Kriminal Ober-Kommisar'dım. KOK. Baş müfettiş."

"Öyleyse Ernst Gennat'ı hatırlarsın."

"Elbette. Akıl hocamdı. Her şeyi ondan öğrendim."

"Gazeteler ona ne ad vermişti?"

"Dolgun Ernst. İri kıyım olduğu ve pasta sevdiği için demişlerdi."

"Ona ne olduğunu biliyor musun?"

"1939'da öldüğünde Emniyet müdürü yardımcısıydı. Kalp krizinden öldü."

"Yazık olmuş."

"Pastalar yüzünden."

Sanki zihninin gerisindeki bir ağaçta yetişen elmaymış gibi bir düşünceyi sallamak istermişçesine, "Günther, Günther" diye mırıldandı. "Tamam, şimdi hatırladım seni."

"Hatırladın mı?"

"Weimar Cumhuriyeti yıkılmadan önce Berlin'deydim. Üniversitede hukuk okuyordum."

Polis, nefesindeki kahve ve sigara kokusunu almama yetecek kadar yaklaştı ve gözlüklerini çıkardı. Anlaşılan çok sigara içiyordu. Bunun bir nedeni ağzında sigara olması diğeri de sesinin tütsülenmiş ringa balığı gibi çıkmasıydı. Bıyık ve sakal olarak kabul edebileceğimiz gri kütlenin

çevresinde gülüş çizgileri vardı ama kanlı mavi gözlerinin ortasındaki kalıcı görünen çatıklık bana gülmeyi uzun süre önce unuttuğunu söylüyordu. Yüzümde başka cevaplar ararken gözleri daha da kısıldı.

"Sen benim kahramanımdın. İster inan ister inanma avukat olmaktan vazgeçip polis olmamın nedeni sendin." Perón'a baktı. "Efendim bu adam ünlü bir Berlinli dedektiftir. Oraya ilk kez 1928 yılında gittiğimde insanları boğarak öldüren bir katil vardı. Adı Gormann'dı. Onu yakalayan kişi karşımızda duruyor. O dönemde çok meşhur bir hadiseydi." Tekrar bana baktı. "Haklıyım değil mi? Sen o Günther'sin."

"Evet, bayım."

"İsmi tüm gazetelerdeydi. Onun davalarını yakından izlerdim. Evet, siz benim kahramanımsınız, Herr Günther."

Çoktan el sıkışmaya başlamıştık bile. "Şimdi de buradasınız. Olur şey değil."

Perón altın kol saatine baktı. Onu sıkmaya başlamıştım. Polis de bunu fark etti. Gözünden pek bir şey kaçmıyordu. Evita içeri gelip dizi şişmiş bir at gibi benimle ilgilenmese başkanın dikkatini tümden kaybedebilirdik.

Resim yapmayı seven kadınlardan hoşlanıyorsanız Eva Perón gayet hoş bir kadın sayılırdı. Şu tarihe kadar eski ustaların zayıf kadınlardan hoşlandığına beni ikna edecek tek bir resim göremedim. Evita'nın vücudunun ilginç özelliği diz ve omuzlar arasında her şeyin yerli yerinde olmasıydı. Ama buradan onu çekici bulduğum anlaşılmasın. Benim zevkime göre fazla soğuk, resmi, kabiliyetli

ve karmaşık kaçıyordu. Kadınlarda az da olsa bir hassasiyet isterim. Özellikle de kahvaltıda. Donanma mavisi kıyafetiyle Evita sanki bir geminin denize indiriliş töreni için hazırlanmışa benziyordu. En azından benimle konuşmaktan daha ilginç bir şey için giyindiği açıktı. Topuz yapılmış sarı saçlarının arkasında küçük bir donanma mavisi kadife bere vardı ve bir kolunun üzerinde Rus kışına layık samur bir kürk duruyordu. Asıl dikkatimi çeken bunlar değil de taktığı nane şekerleri olmuştu – kulaklarındaki minik elmas avizeler, boynundaki elmaslardan çiçek buketi ve parmağındaki göz kamaştırıcı golf topu. Anlaşılan Van Cleef ve Arpels'in işleri bu sene çok iyi gitmişti.

"Demek Buenos Aires'e ünlü bir dedektif gelmiş," dedi kadın. "Ne kadar heyecan verici."

"Meşhur olduğumu zannetmem," dedim. "Bu kelime bir dedektif için değil de bir boksör ya da film yıldızı için kullanılır. Tabii ki Weimar döneminde emniyet müdürleri, gazeteleri bazılarımızın diğerlerinden daha başarılı olduğuna ikna etmek için çalışırdı. Ama bu sadece halka bizim suçların üstesinden gelebileceğimiz mesajını vermeyi amaçlayan bir halkla ilişkiler taktiğiydi. Hanımefendi, maalesef bugünün gazetelerinde benim gibi bir dedektif hakkında birkaç sıkıcı paragraftan fazlasını yazamazsınız."

Eva Perón gülümsemeye çalıştı ama uzun sürmedi. Dudaklarındaki ruj ve dişleri kusursuzdu ama gözleri onlara uymuyordu. O gözlere bakmak bile insanın üşümesi için yeterli oluyordu.

"Mütevazılığınız tüm Almanların ortak özelliği olsa gerek," dedi. "Sanki hiçbirinizin bir önemi

yokmuş gibi. Her zaman övgü ya da suç başkasına aittir. Doğru değil mi, Herr Günther?"

Bunun üzerine söyleyebileceğim çok şey vardı. Fakat devlet başkanının karısı size bir yumruk atarsa hiç canınız yanmasa bile kendinize yere atmanız hakkınızda hayırlı olurdu.

"Sadece on yıl önce Almanlar dünyayı yönetebileceklerini düşünüyorlardı. Şimdiyse tek istedikleri yalnız bırakılıp sessiz sakin yaşamaya devam etmek. Sizin de istediğiniz bu mu, Herr Günther? Sessiz sakin bir yaşam sürmek mi?"

Yardımıma koşan polis oldu. "Lütfen hanımefendi," dedi. "Sadece alçakgönüllülük yapıyor. Sözüme inanın. Herr Günther müthiş bir dedektiftir."

"Göreceğiz," dedi.

"İltifatı kabul edin, Herr Günther. Bunca yıldan sonra sizin adınızı hatırladığıma göre kabul edersiniz ki alçakgönüllülük yapmanızın bir mânâsı yok."

Omuz silktim. "Belki de," dedim.

"Neyse benim gitmem gerekiyor," dedi Evita. "Herr Günther ve Albay Montalban birbirlerine hayran olmaya devam edebilirler."

Gidişini izledim. Onu arkadan gördüğüme memnun olmuştum. Dahası arkasını gördüğüme memnun olmuştum. Başkanın gözü önünde bile ilgiyi hak ediyordu. Arjantin tango ritimleri bilmezdim ama onun zarafetle kocasının ofisinden çıkışını izlerken sanki bir tanesini mırıldanıyormuşum gibi geldi. Farklı bir odada ve temiz bir gömlek giyiyor olsaydım ona şaplak atardım. Bazı erkekler gitar ya da domino seti tokatlamaktan

hoşlanır. Bense kadınların kıçına şaplak atmayı severim. Bir hobi olduğunu söyleyemem ama bunda iyiyimdir. Bir erkeğin en az bir konuda iyi olması gerekir.

O gidince başkan ön koltuğa geçip direksiyonu tekrar ele aldı. Kadının kendisini tokatlamadan önce ne kadar ileri gitmesine izin verdiğini merak ettim. Oldukça hoşgörülüdür, diye tahmin ettim. Yaşlı diktatörlerin genç eşleri olduğunda genelde böyle olurdu.

Perón Almanca, "karımın kusuruna bakmayın, Herr Günther," dedi. "Sizin..." eliyle karnına vurdu "...buradan konuştuğunuzu anlamıyor. Siz söylemeniz gerektiğini düşündüğünüz şeyi söylüyorsunuz. Böyle yapmanızdan da memnunum. Belki de birbirimizde bir şeyler gördük. Önemli bir şey. İtaat etmek kolaydır ve bütün aptallar bunu yapabilir. Ama kendine itaat etmek, kendini en sert ve taviz vermez kurallara tabi kılmak işte bu çok önemlidir. Öyle değil mi?"

"Evet, efendim."

Perón başını salladı. "Demek doktor değilsiniz. O zaman doktor olmanıza yardımcı olamayız. Sizin için yapabileceğimiz başka bir şey var mı?"

"Bir şey var, efendim," dedim. "Belki denizle aram iyi değil belki de yaşlanıyorum ama bu aralar kendimi pek iyi hissetmiyorum, efendim. Eğer mümkünse gerçek bir doktora gitmek istiyorum. Neyim olduğunu bilmiyorum, belki sadece evimi özlüyorumdur. Gerçi şu anda bu da pek mümkün görünmüyor."

4

BUENOS AIRES - 1950

Birkaç hafta geçti. *Cedula*'mı aldım ve Monasterio Caddesindeki güvenli evden Florida bölgesindeki San Martin adında güzel bir otele taşındım. Yerin sahibi ve yöneticisi İngiliz Lloyd çifti bana öyle kibar davranıyorlardı ki zamanında ülkelerimizin savaşta olduğuna inanasım gelmiyordu. Ancak savaştan sonra düşmanlarınızla ne kadar çok müşterek yönünüz olduğunu fark edebilirsiniz. İngilizlerin aynı Almanlar gibi olduğunu gördüm ama büyük bir avantajları vardı: Almanca konuşmak zorunda değildiler.

San Martin cam kubbeleri, rahat mobilyaları ve lezzetli ev yemekleriyle –eğer biftek ve patates kızartması seviyorsanız– eski dünyanın cazibesiyle dolup taşıyordu. Kafesini düzenli ziyaret ettiğim ve çok daha pahalı olan Richmond Hotel'den ise sadece bir sokak ötedeydi.

Richmond gece kulübü gibi bir yerdi. Ahşap paneller, sütunlar, aynalı tavan, İngiliz av tabloları ve deri kollu sandalyelerin bulunduğu uzun bir salonu vardı. Küçük bir orkestra tango ve Mozart çalıyordu üstelik bildiğim kadarıyla pek Mozart tangosu da yoktu. Duman altı olan bodrum katında erkekler bilardo, domino ve en önemlisi satranç oynarlardı. Richmond'ın bodrum katına kadınlar alınmazdı. Arjantinli erkekler kadınları fazla ciddiye alırdı. O yüzden bilardo ya da satranç oynarken etraflarında olmalarını istemezlerdi. Ya da kim bilir belki de Arjantinli kadınlar bilardo ve satrançta çok iyiydiler.

Berlin'de, Weimar Cumhuriyeti'nin şaşaalı döneminde, Romanisches Café'de düzenli olarak satranç oynardım. Hatta bir ya da iki kez oranın müdavimi olan büyük Lasker'den de ders aldım. Bu ders beni daha iyi bir satranç oyuncu yapmadı ama Lasker gibi iyi bir oyuncu tarafından yenilmenin nasıl bir şey olduğunu öğretti.

Albay Montalban, Richmond'ın bodrumunda beni bulduğunda ufak tefek, sıçan suratlı Melville adında bir İskoç'la oynuyorduk. Eğer Philidor'un sabrı bende olsaydı oyunu beraberlikle bitirebilirdim. Ama Philidor gizli polisin bakışları altında satranç oynamak zorunda kalmamıştı. Gerçi az daha onun da başına gelecekti. Philidor'un şansına Fransız İhtilali olduğunda kendisi İngiltere'de bulunuyordu. Akıllılık edip geri dönmedi. Bir satranç oyununu kaybetmekten daha önemli şeyler vardır. Mesela başınızı kaybetmek gibi. Albay Montalban, Robespierre'in soğuk bakışlarına sahip değildi ama gözlerinin üzerimde olduğunu

hissettim. O nedenle kendime fazladan piyonumu lehime nasıl kullanacağımı sormak yerine albayın benimle ne işi olur diye sormayı tercih ettim. Sonrasında kaybetmem artık an meselesiydi. Sıçan suratlı İskoç'a yenilmek beni rahatsız etmezdi. Beni daha önce de yenmişti. Beni rahatsız eden sonrasındaki bedava nasihat ve nemli el sıkışmaydı.

"Kaleni her zaman piyonun arkasına koyman gerek," dedi Latin Amerika İspanyolcasından çok farklı olan Avrupa İspanyolcasıyla. "Bunu yapmanın yanlış olduğu zamanlar haricinde tabii ki."

Eğer Melville, Lasker olsaydı bu nasihati hoş karşılardım. Ama Melville nefesi kötü kokan ve genç kızlara tuhaf bir düşkünlüğü olan Glasgowlu bir dikenli tel satıcısıydı.

Montalban peşimden üst kata çıktı. "İyi oynadın," dedi.

"Polisler gelene kadar iyi gidiyordum. Sonrasında dikkatim dağıldı."

"Üzüldüm."

"İyi. Üzülmen hoşuma gidiyor. Sadece aklımdakini söyledim."

"Arjantin'de öyle değiliz," dedi. "Hükümeti eleştirebilirsin."

"Benim kulağıma farklı geldi. Eğer kimden duyduğumu sorarsan da haklı olduğum ortaya çıkar."

Albay Montalban omuz silkip bir sigara yaktı. "Eleştiri var, eleştiri var," dedi. "Benim vazifem bu aradaki ince farkı ayırt etmek."

"Sanırım yeterince *oyente* olduğu zaman sorun ortadan kalkıyor." *Porteños*, Perón'un casuslarına

oyente adını vermişti – barlarda, otobüslerde ve hatta telefonlarda konuşmaları dinleyen kişiler.

Albay kaşlarını kaldırdı. "Demek *oyente'leri* duydun. Etkilendim. Aslında etkilenmemem gerekirdi. Senin gibi ünlü bir Berlinli dedektif için bu zor değil."

"Ben sürgünüm, Albay. O yüzden ağzım kapalı kulaklarım açık olmalı."

"Peki, duyduğun nedir?"

"Biri Arjantinli diğeri Uruguaylı iki nehir faresiyle ilgili bir şeyler duydum. Uruguaylı fare açlıktan ölmek üzere olduğundan belki yiyecek bir şeyler bulurum umuduyla Plate Nehrini yüzerek geçmeye başlamış. Tam nehrin ortasında zıt yöne doğru yüzmekte olan Arjantinli bir fareye denk gelmiş. Uruguaylı fare şaşırıp Arjantin'de bu kadar çok yiyecek varken onun gibi semiz bir farenin neden Uruguay'a gitmekte olduğunu sormuş. Arjantinli fare de ona..."

"...arada bir bağırmak istiyorum demiş." Albay Montalban hafifçe gülümsedi. "Eski bir fıkradır."

Boş bir masayı işaret ettim ama Albay başını iki yana sallayıp kapıyı işaret etti. Onun peşinden dışarı, Florida'ya çıktım. Yayalar rahatça Gath&Chaves gibi büyük mağazaların vitrinlerine bakabilsinler diye saat on bir ve dört arası sokak trafiğe kapalıydı ama bunun nedeni erkeklerin rahatça güzel giyimli kadınlara bakmasını sağlamak da olabilirdi. Bu tür kadınlardan etrafta bolca vardı. Münih ve Viyana'dan sonra Buenos Aires, Paris'teki defile podyumuna benziyordu.

Albay, Florida dışındaki Tucumán'da bulunan Claridge Hotel'in dışına park etmişti. Arabası li-

mon rengi üstü açılabilen, parlak ahşap kapılı, beyaz lastikli, kırmızı deri koltuklu bir Chevrolet-ti ve belki bir park görevlisini sorgulaması gerekir diye ön kaputun üzerinde koca bir ışıldak bulunuyordu. İçine bindiğinizde kendinizi gemide kürek çekecekmiş gibi hissediyordunuz.

"Demek ki Buenos Aires'te polenta bunları kullanıyor," dedim ve elimi kapının üzerinde gezdirdim. Lüks bir oteldeki bar tezgâhının yüksekliği ve yapısına sahipti. Mantıklıydı. Devlet başkanı için güzel pembe bir ev, güvenlik ve istihbarat başkanı için de limon sarısı bir araba. Faşizm hiç bu kadar güzel görünmemişti. İdam mangası da muhtemelen tütü giyiyordu.

Arabanın üstünü açarak batıdaki Moreno'ya doğru gittik. Soğuk bir kış günü olsa da Albay sanki bahardaymış gibi davranıyordu. Hava çok soğuktu ama çoğu *porteño* sanki Münih'te Ocak ayındaymışız gibi şapka ve ceketle dolaşıyordu.

"Nereye gidiyoruz?"

"Polis merkezi."

"En sevdiğim yer."

"Sakin ol," dedi gülerek. "Görmeni istediğim bir şey var."

"Umarım yeni yaz üniformandır. Eğer oysa seni zahmetten kurtarabilirim. Bence Casa Rosada ile aynı renkte olması gerek. Böylece Arjantinli polisler daha popüler hale gelir. Pembe giyen bir polisi sevmemek kolay iş değil."

"Hep böyle çok mu konuşursun? Hani ağzını kapalı kulaklarını açık tutuyordun?"

"On iki yıl Nazi yönetiminden sonra arada bir cırlamak iyi geliyor."

Polis merkezine pek benzemeyen güzel bir on dokuzuncu yüzyıl binasının kapısından geçtik. Mimarisinden yola çıkarak Arjantin kültürüne aşina olmaya başlamıştım. Burası koyu Katolik bir ülkeydi. Polis karakolu bile içinde bir bazilika varmışa benziyordu ve o bazilika da muhtemelen polislerin koruyucu azizi Aziz Michael'e adanmıştı.

Polis karakoluna benzemiyor olsa da öyle koktuğuna şüphe yoktu. Tüm karakollar pislik ve korku kokardı.

Mermer zeminli koridorlarda Albay Montalban'ı takip ettim. Dosya taşıyan polisler bizi görünce derhal yoldan çekiliyordu.

"Önemli biri olduğunu düşünmeye başladım," dedim.

Havanın daha ağır olduğu bir kapının dışında durduk. Çocukken Berlin Hayvanat Bahçesi'ndeki akvaryuma gittiğim zamanı hatırladım. Ya da Sürüngenler Evi'ne. Nemli, kaygan ve rahatsız edici bir şeydi kısacası. Albay bir paket Capstan Navy Cut çıkarıp bir tane de bana ikram etti ve ikimiz de yaktık. "Deodorant niyetine," dedi. "Çünkü burası adli morg."

"İlk buluşmada sevgililerini hep buraya mı getirirsin?"

"Sadece seni, dostum."

"Cırlamaya eğilimli biri olduğumu hatırlatırım. Morgları sevmem. Özellikle de içinde ölüler olduğunda."

"Gel bakalım. Cinayet şubede çalışıyordun, değil mi?"

"O yıllar önceydi. Yaşlandıkça yaşayanları tercih etmeye başladım, Albay. Öldüğümde ölülerle vakit geçirmek için bolca fırsatım olacak."

Albay kapıyı açtı ve bekledi. İçeri girmekten başka seçeneğim yokmuş gibi görünüyordu. Koku fenalaştı. Islak, kaygan ve kesinlikle ölü olan, ölü timsah gibi bir şey kokuyordu. Beyaz önlük ve parlak yeşil eldiven giyen bir adam bizi karşılamaya geldi. Hintliye benzeyen adam kara deriliydi ve altında daha kara halkalar olan gözlerinin biri istiridye gibi donuktu. Bana ceset dolaplarının birinden henüz çıkmış gibi geldi. O ve albay birbirini baş işaretleriyle selamladı ve ardından yeşil eldivenler işe koyuldu. Bir dakika kadar sonra ergen bir kızın çıplak cesedine bakıyordum. Kız dedim ama emin değildim. Çünkü delil olarak kullanılacak şeyler eksikti. Sadece dış değil iç organlardan bazıları da yoktu. Daha beter cesetler de görmüştüm ama 1917'de Batı Cephesinde. Göbeğinin altındaki her şeyin yeri değişmiş gibiydi. Albay kıza iyice bakmam için bekledikten sonra, "acaba sana birini hatırlatıyor mu?" diye sordu.

"Kimi? Ölü birini mi?"

"İsmi Grete Wohlauf. Bir Alman Arjantinli kız. İki hafta kadar önce Barrio Norte'de bulunmuş. Boğazı sıkılarak öldürüldüğünü düşünüyoruz. Rahmi ve diğer cinsel organları çıkarılmış ve görünen o ki bunu yapan kişi işini biliyormuş. Bu gözü dönmüş birinin saldırısı değil. Gördüğün gibi karşımızda işinin ehli olan birinin marifeti duruyor."

Dumanının önümdeki mezbaha zemininde duran, bir kadavrayı andıran şeyin görüntüsüyle kokusu arasında aramda perde vazifesi görmesi için sigarayı ağzımdan çekmedim. Aslında koku formaldehite benziyordu ama ne zaman burun deliklerime denk gelse Berlin'de cinayet dedektif-

liği yaparken şahit olduğum nice nahoş şeyi bana hatırlatıyordu. Özellikle iki şey aklıma geldi ama bunları Albay Montalban'a söylemeye gerek görmedim.

Benden istediği her ne ise onun bir parçası olmak istemiyordum. Bir zaman sonra döndüm.

"Yani?" dedim.

"Sadece anılarını harekete geçirdi mi diye merak ettim."

"Fotoğraf albümünde olacak türden bir şey değil."

"On beş yaşındaymış."

"Çok acı."

"Evet," dedi. "Benim de kızım var. Bundan az daha büyük. Böyle bir şey onun başına gelse ne yapardım bilmiyorum." Omuz silkti. "Her şeyi. Ne olursa."

Bir şey demedim. Asıl konuya gelmekte olduğunu tahmin ettim.

Tekrar morgun kapısına gittik. "Sana Berlin'de hukuk okuduğumu söylemiştim," dedi. "Fichte, Von Savigny, Erlich. Babam avukat olmamı istiyordu ama Alman olan annem filozof olmamı isterdi. Ben ise Avrupa seyahatini arzu ettim. Hukuktan mezun olduktan sonra bana üniversitede kalmam teklif edildi. Herkes mutlu olmuştu. En çok da ben çünkü Berlin'i çok sevmiştim."

Kapıyı açtı ve tekrar koridora çıktık.

"Kudamm'daki Memorial Kilisesi'yle fedailerin şeytan, garsonların da melek gibi giyindiği kulübün yakınlarında bir dairem vardı."

"Cennet ve Cehennem," dedim. "Orayı iyi hatırlıyorum."

"Doğru." Albay sırıttı. "Ben iyi bir Katolik çocuktum. Daha önce o kadar çok çıplak kadını hiç bir arada görmemiştim. Gösterilerden birinin adı Markiz de Sade'nin hayatından yirmi beş görüntü ve diğerinin adı da Hayatı Sanata Yansıyan Çıplak Fransız Kadın'dı. Ne yerdi. Ne şehirdi zamanında. Artık hepsi gitti mi?"

"Evet. Berlin harap halde. Şantiyeden pek bir farkı yok. Görsen tanıyamazsın."

"Çok fena."

Adli morgun karşısındaki küçük bir odanın kapısını açtı. Adi bir masa, birkaç adi sandalye ve kül tablası vardı. Albay perdeyi çekip kirli camları açarak içeriyi havalandırdı. Caddenin karşısındaki kiliseyi ve cinayetten haberi olmayan, burunlarında sigara ya da formaldehit kokusundan daha iyi bir şey olan insanların kapısından içeri girdiklerini görebiliyordum. İç çekip saatime baktım çünkü artık sabırsızlığımı gizlemeye çalışmıyordum. Kızın cesedini görmeyi ben istememiştim. Bunu yapması beni rahatsız etmişti ve sonrasında isteyeceği şey de muhtemelen rahatsız edecekti.

"Beni affet," dedi. "Seninle konuşmak istediğim konuya geleceğim, Herr Günther. Gördüğün gibi ben hep insan davranışlarının karanlık yönüyle ilgilenmişimdir. Seninle de bu yüzden ilgileniyorum, Herr Günther. Avukat yerine polis olmamın nedenlerinden biri de sensin. Bir bakıma beni son derece sıkıcı bir hayattan sen kurtardın."

Albay benim için bir sandalye çekti ve oturduk.

"1932'de Alman gazetelerinde iki önemli cinayet haberi vardı."

"İkiden çok daha fazlaydı," dedim keyifsiz bir ifadeyle.

"Diğerleri bu ikisi gibi değildi. O haberleri en ince ayrıntılarına kadar okuduğumu hatırlıyorum. Bunlar seks cinayetleriydi, değil mi? İki kızın tıpkı bu zavallı Grete Wohlauf gibi organları doğranmıştı. Biri Berlin'de ve diğeri de Münih'teydi. Ve Herr Günther bunları araştıran dedektif sendin. Resmin gazeteydi."

"Evet öyleydim. Sadece bunun konuyla ne ilgisi olduğunu anlayamadım."

"Katil yakalanamadı, Herr Günther. Hâlâ serbest. İşte konuşmamızın nedeni bu."

Başımı iki yana salladım. "Doğru. Ama üzerinden neredeyse yirmi yıl ve birkaç bin kilometre geçti. Bu cinayetlerin bağlantılı olduğunu iddia etmiyorsun sanırım."

"Neden olmasın?" Albay omuz silkti. "Her ihtimali düşünmek zorundayım. Geçmişi de ele aldığında bunların Almanlara özgü suçlar olduğunu söyleyebilirim. Kız ve erkekleri öldürüp cinsel organlarını kesen diğer adamın adı neydi? Haarmann mıydı? Boğazlarını ısırıp cinsel organlarını kesmişti. Bir de Kürten vardı. Peter Kürten. Düsseldorf Vampiri. Onu da unutmamak gerek."

"Albay, Haarmann ve Kürten idam edildi. Bunu bildiğine göre onların olmasını beklemiyorsun herhalde?"

"Elbette hayır. Ama hatırladığından emin olduğum başka seks cinayetleri de vardı. Bazılarında organ kesme ve yamyamlık söz konusuydu." Albay sandalyesinde öne doğru eğildi. "Tamam. Anlatmak istediğim şu. Buenos Aires'e pek çok

Alman geldi. Hem savaştan önce hem de savaştan sonra. O nedenle sizin sözde savaş suçlusu mahkemelerini yakından takip ediyorum ve bazı hemşerilerinin korkunç şeyler yaptığı su götürmeyecek derecede bariz. Hayal bile edilemeyecek şeyler. Kısacası benim teorim şu. Son beş yılda Arjantin'e gelenlerin hepsi melek değil. Aralarında bazı şeytanlar da olabilir. Tıpkı eski Berlin kulübü Cennet ve Cehennem'de olduğu gibi. Bu kadarını sen de kabul edersin, değil mi?"

"Haliyle. Devlet başkanına söylediklerimi sen de duydun."

Evet, duydum. O yüzden senin işime yarayacak bir adam olduğunu düşünüyorum, Herr Günther. Dilersen bir melek de diyebiliriz."

"Daha önce bana melek diyen olmamıştı."

"Bence oldu ama o konuya daha sonra gelelim. Önce şu konuyu bir bitireyim. Ayrıca SS'deki arkadaşlarının bazılarının da öldürmeyi sevdiğini kabul edersin değil mi? Yani bazı SS'lerin psikopat olması gayet mantıklı, değil mi?"

Başımı salladım. "Sanırım konunun nereye geleceğini anladım."

"Aynen. Auschwitz toplama kampı komutanı Rudolf Höss'ü ele alalım. Daha önce de cinayet işlemişti. 1923 yılında. Martin Bormann da öyle. Hiç kimse üniforma giydiği için psikopat olmaz o yüzden bence pek çok psikopat SS ve Gestapo bünyesinde yetkili katil ve işkenceci olarak kendisine yer bulmuştur."

"Bunu ben de hep düşünmüşümdür," dedim. "1940'da SS'e alındığımda ne kadar sevindiğimi tahmin edebilirsin. Bütün hayatını cinayetleri

araştırmaya harcadıktan sonra Rusya'ya gönderilmek ve cinayet işlemekle görevlendirilmenin ne büyük bir şok olduğunu anlatamam."

"Aa, senin psikopat olduğunu ima etmiyordum, Herr Günther. Mesela 1923 cinayetinin faili yakalanamadı. 1933'de Naziler iktidara gelince katil SS'e katıldı ve cinayet ihtiyacını kanunlara uygun olarak karşılamanın bir yolunu bulmuş oldu. Savaş sırasında ölüm kamplarında görev yaptı ve hiç kınanmadan canının istediği kadar öldürdü."

"Ardından siz de onu Arjantin'e davet ettiniz." Sırıttım. "Anladım ama nasıl yardım edebileceğimi anlamadım."

"Anlattıklarımın açık olduğunu zannetmiştim. Eski bir davayı tekrar açmak istiyorum."

"Çok titiz biri değilimdir, Albay. Ayrıca bizim dosyamızda çözülmemiş o kadar çok dava var ki. Hiçbiri yüzünden de uykularım kaçmıyor."

Albay başını sallıyordu ama elinde hâlâ kozu olduğunu tahmin edebiliyordum.

"Burada, Buenos Aires'te bir kız daha kayboldu," dedi.

"Kızlar sürekli kaybolur. Darwin buna doğal seçilim diyor. Kız genç bir çocuk seçer, babası çocuğu istemez ve kız da onunla kaçar."

"Demek sosyal vicdanına hitap edemedim."

"Şehre hâlâ yabancıyım. Dilini kör topal konuşabiliyorum. Sudan çıkmış balık gibiyim."

"Pek sayılmaz. Kayıp kız, Grete Wohlauf gibi Alman Arjantinli. O yüzden soruşturmayı Alman topluluğuyla kısıtlı tutacağını düşünüyorum. Suçlunun bir Alman olduğundan şüphelendiğimi

söylemiş miydim? Bu nedenle İspanyolca bilmene gerek yok. Şehri bilmene de gerek yok. Tek ihtiyacın Alman olmak. Bu topluluk arasında soruşturma yapabilmek için bu topluluğun bir parçası olman gerek. Sana melek dediğimde aslında kara meleği kastediyordum. Almanlar SS'lere kara melek demezler miydi?"

"Hırsızı yakalamak için hırsız mı kullanacaksın?"

"Onun gibi bir şey, evet."

"Eski silah arkadaşlarım bundan pek haz etmeyecek. Yeni isimleri ve bazılarının yeni yüzleri var. Yeni isimler, yeni yüzler ve unutkanlık. Senin haricinde Güney Amerika'nın en zalim adamlarının gözünde bir anda hiç sevilmeyen biri haline gelebilirim."

"Senin sonunun da morg olmaması için bazı planlar yaptım."

Gülümsedim. Israrcılık konusunda hakkını vermek gerekirdi. Tüm itirazlarıma vereceği cevabı önceden hazırladığına dair bir hisse kapıldım. "Hiç şüphem yok, Albay."

"Mali durumunu bile hesaba kattım," dedi. "Londra ve Güney Amerika Bankası'nda –Calle Bartlome Mitre'deki şube sanırım– paranı bozdurmuşsun."

"Bu ülkedeki mali mahremiyet buraya kadarmış," dedim.

"Yirmi beş bin Avusturya şilininin büyük bir miktar olmadığını göreceksin. Hesaplarıma göre bin doların var ki Buenos Aires'te bu parayla uzun süre geçinemezsin. Bir yıl, hesapta olmayan masraflar olursa da daha kısa sürede paran biter. Tec-

rübeyle sabittir ki her zaman hesapta olmayan masraflar çıkar özellikle de senin konumundaki bir adam söz konusu olduğunda. Diğer taraftan sana bir iş teklifi yapmış oluyorum. Bu sana Carlos Fuldner'in teklif edeceği işlere benzemez. Bu ehil olduğun bir iş."

"Gizli polis olarak sana bağlı çalışmak mı?"

"Neden olmasın. Maaşı var. Casa Rosada'da bir masan olur. Araban olur. Gerçek bir pasaport bile alabilirsin. Kızıl Haç'ın sana verdiği paçavra gibi değil. Gerçek bir pasaportla günün birinde Almanya'ya bile geri dönebilirsin. Ayrıca oraya vardığında bir sürü acayip soruya cevap vermek zorunda kalmazsın. Nihayetinde Arjantin vatandaşı olacaksın. Bunu bir düşün derim."

"Asıl suç dosyaları elimde olsaydı belki olabilirdi." Başımı iki yana salladım. "Ama neredeyse yirmi yıl geçti. Dosyalar savaş sırasında kaybolup gitmiştir."

"Aksine. Dosyalar Buenos Aires'te. Onları Berlin Alexanderplatz'dan istettim."

"Öyle mi? Nasıl?"

Albay mütevazı bir edayla omuz silkti ama kendiyle nasıl gurur duyduğunu anlamak zor değildi. Haksız da sayılmazdı. Beni etkilemişti.

"Aslında çok zor olmadı. Perón ve generallerinden Amerikalılar nefret ediyor, Ruslar değil. Üstelik Avrupa'dan Arjantin'e Göç Heyetinin Almanya'da pek çok dostu var. Bunu en iyi senin bilmen gerekir. DAIE, Eichmann'ı bile Almanya'dan çıkarabiliyorsa birkaç dosyanın çıkarılması pek sorun olmamıştır."

"Tebrikler, Albay. Anlaşılan her ayrıntıyı hesaplamışsın."

"Buenos Aires'te çok bilmek yerine her şeyi bilmek daha faydalıdır," dedi Albay.

Sabırla cevabımı beklerken bacak bacak üstüne atıp dizindeki havları temizledi. Ona baskın çıktığımdan emin olsam da öyle sakin görünüyordu ki elinde hâlâ bir kozu olduğuna şüphem yoktu.

"Teklifinin gururumu okşamadığını zannetme," dedim. "Ama şu an aklımda başka şeyler var. Her şeyi düşündüğün ortada. Sadece tek bir nedeni hesaba katmamışsın, Albay. Sağlığım hiç iyi değil. Gemide kalp çarpıntısı geçirmeye başladım. Hatta kalp krizi geçiriyorum zannetmiştim. Perón'un tavsiye ettiği Doktor Espejo'ya gittim. Kalbimin iyi olduğunu ve çarpıntının nedeninin thyro-toxicosis olduğunu söyledi. Ben de tiroit kanseri var, Albay Montalban. Bu nedenle teklifi kabul etmeyeceğim."

5

BUENOS AIRES - 1950

Albay Montalban gözlüklerini çıkardı ve renkli camlarını yün kravatının ucuyla silmeye başladı. Beni gücendirmemek için gülmemeye çalışıyordu ama gördüğüm kadarıyla pek umurunda değildi. Sanki hâlâ beni ikna çabasından vazgeçmemiş gibiydi.

Nedenini tahmin edebiliyordum.

"Zaten biliyordun, değil mi?"

Albay omuz silkip gözlüğünü temizlemeye devam etti.

"Burası nasıl bir ülke böyle. Ne banka mahremiyeti ne de tıp ahlakı var. Sanırım Doktor Espejo sizin dostunuz."

"Aslında tam tersi. Espejo bizim *resentida* dediğimiz kişilerdendir. Yani muhalif birisidir. Espejo, Perón'dan nefret eder."

"Bu şehirde duvarında devlet başkanının resmi olmayan tek kişinin neden o olduğunu merak etmiştim." Başımı iki yana salladım. "Perón kendisinden nefret eden bir doktoru niye tavsiye etti ki?"

"Öncesinde *oyenteden* bahsetmiştin."

Gülümsedim. "Muayenehanesine dinleme cihazı yerleştirmiştin."

"Birkaç tane."

"Geçerli bir teşhis konulmasını sağlamanın yollarından biri bu sanırım."

"Belki de konulan teşhisin doğru olmadığını düşünüyorsun?"

"Espejo bana bir şeyler gizleyen biri gibi gelmedi. Adamın sol aparkatı çok iyi. Epeydir çeneme kimse böyle sağlam bir yumruk atmamıştı." Durdum. "Sakın bana bilerek yavaş vurduğunu söyleme."

"İlgisi yok," dedi Albay. "Espejo iyi bir doktordur. Ama daha iyileri de var. Herr Günther senin yerinde olsaydım bu konularda Espejo'dan daha uzman birine gitmek isterdim."

"Kulağıma pahalı geldi. Anlaşılan bin dolarım buna yetmeyecek."

"İşte bana çalışman için bir neden daha. Arjantin'de bir söz vardır. 'Sana bir sır verene kadar sana güvenemem,' deriz. İşte benim de yapacağım bu. Sana ülkenin en büyük sırlarından birini söyleyeceğim. Ardından da sen bana yardım edeceksin ve sonra da ben sana. Bu aramızdaki iyi niyetin göstergesi olacak."

"Ya bildiğini bilmemeyi tercih edersem?"

"Sana A'yı söylemeden B'yi anlatamam. Sana A'yı önce söylersem belki B'yi tahmin edebilirsin.

A. Doktor George Pack dünya üzerindeki en büyük kanser uzmanlarından biridir. New York'taki Memorial Sloan-Kettering Kanser Merkezi'nde görev yapıyor. Rockefeller ve Astor ailesinden hastaları tedavi eder. Ama sıkça Buenos Aires'e de gelir."

"Tabii ki eşit derecede önemli birini tedavi etmeye," dedim. "Generali değil mi?"

Albay başını iki yana salladı.

"Generalin karısını mı?"

Başını salladı. "Ama kadının bile bundan haberi yok."

"Bu nasıl olur?"

"General isterse olur. Evita başka bir sorunu olduğunu zannediyor. Doktor Pack'le önceden görüştüm ve General'in ricası üzerine ülkeye bir dahaki gelişinde seni muayene etmeyi kabul etti." Albay ellerini kaldırdı. "Gördüğün gibi reddetmek için bir bahanen kalmadı. Önceden düşünüp hesaba katmadığım hiçbir mazeretin yok."

"Pekâlâ," dedim. "Yenildiğim zaman kabul ederim. Anlaşılan yeteneklerime çok güveniyorsun, Albay."

"Kabiliyetine duyduğum hayranlığı kabul etmek bu kadar mı zor, Herr Günther? Sen ve Ernst Gennat için de aynısı geçerli olmaz mıydı? Ya da ünlü Berlinli dedektif Bernard Weiss için. Bunlar senin akıl hocaların, kahramanların."

"Bir süre için evet, öyleydiler," dedim. "İlginçtir ama sadece bir cinayet ve kayıp kız vakasını incelememi sağlamak için çok büyük zahmete girmişsin."

"Sana öyle görünebilir, Herr Günther. Aslında bizi pek uğraştırdığı söylenemez. Berlin'den bazı

eski belgeleri aldık. Sana iş vereceğiz. Biraz para ödeyeceğiz. Hastalığını tedavi ettireceğiz. Benim konumumdaki bir adam için bunlar zor şeyler değil."

"Böyle söyleyince iş değişiyor tabii ki," dedim.

"İşin aslı," dedi usulca, "kayıp kız sıradan biri değil. Fabienne Von Bader bizim *paquete* dediğimiz gruptandır. Sosyeteye dahil olanlardan. Babası Kurt Von Bader, Perón ailesinin yakın dostu olduğu gibi Buenos Aires'teki Banco Germanico'nun da müdürüdür. Haliyle polis onu aramak için seferber oldu. Sen de bu gayretin bir parçası olacaksın. Belki ölmüştür. Belki senin de söylediğin gibi evden kaçmıştır. İşin aslı sadece on dört yaşında olduğu için erkek arkadaş bulmasına biraz daha zaman var, diye düşünüyorum. Grete Wohlauf'u polise bırakabilirsin ama Fabienne tümüyle farklı bir hikâye. Asıl vazifen bu olacak. Duyduğum kadarıyla 1933'de Berlin polisinden ayrılıp özel dedektifliğe başladığında kayıp kişileri bulmak uzmanlık alanın haline gelmişti."

"Albay benimle ilgili o kadar çok şey biliyorsun ki rahatsız olmaya başladım," dedim.

"Çok değil, sadece gerektiği kadar. Soruşturmanın selameti açısından katilin bir Alman olduğunu dikkate alıp soruşturmayı yeni göç edenler ve özellikle Alman-Arjantin kökenli olanlara yoğunlaştırmalısın. Bir psikopat aradığın doğru ama Fabienne Von Bader'in nerede olabileceğine dair de delil arayacaksın."

"Eski silah arkadaşlarıma soru sormak kolay olmayacak."

"O yüzden soruları dikkatli seçmen gerekecek. Masum görünüşlü sorular sormalısın."

"Onları tanımıyorsun," dedim. "Onlar söz konusu olduğunda masum soru diye bir şey yok."

"Kızıl Haç harikulade bir müessese," dedi Albay. "Ama bu ülkenin dışında bir yere –mesela Almanya'ya– gideceksen Arjantin pasaportuna ihtiyaç duyacaksın. Pasaport alabilmek için kötü bir işe bulaşmayan bir Arjantin sakini olduğunu ispat etmen gerek. Bunu ispatladıktan sonra bir düzgün davranış belgesi alacaksın. Bu belgeyi aldıktan sonra pasaport alabilmek için mahkemeye başvurabilirsin. Eğer Güvenlik ve İstihbarat Teşkilatı için birisinin düzgün davranış belgesine uygun olup olmadığını kontrol etmek için araştırma yaptığını söylersek bu senin soruşturman için güzel bir bahane olur. Böylece dikkat çekmeden eski askerlerin geçmişlerini inceleyebilirsin. Herr Günther durum bu olunca hemen hemen hepsinin sorularına cevap vermek için can atacağından eminim. Bu görev sayesinde silah taşıma ruhsatın da olacak. Nihayetinde eski askerlerden hangisi yeni isimli bir pasaport istemez ki?"

"İşe yarayabilir," dedim.

"Tabii ki yarayacak. Dediğim gibi Casa Rosada'da bir masan olacak –orası SIDE'in merkezidir– ayrıca sana bir araba da tahsis edilecek. Masrafların karşılanacak. Maaş alacaksın. SIDE kimliğin olacak. Ve sadece bana rapor vereceksin. Her ne olursa, ne kadar önemsiz olsa bile bildireceksin. Doktor Pack birkaç hafta içinde gelecek. Onunla o zaman görüşebilirsin. Tahmin edeceğin gibi soruşturmaya derhal başlamanı istiyorum.

Casa Rosada'da sana eski askerlerin isim ve adreslerini içeren bir liste verilecek. Haliyle Fuldner ve DAIE bize bu adamların Almanya'dayken kim olduklarına dair bilgi verdi. Ne zaman ne yaptıklarını biliyoruz. Ama gelecekte teşkil edebilecekleri muhtemel diplomatik ve güvenlikle ilgili tehditlere karşı onlar hakkında daha fazla şey bilmek istiyorum. Bu yüzden zaman içinde dosyaları güncelleyebilirsin. Anlaşıldı mı?"

"Evet, sanırım öyle."

"Sanırım ilk olarak kayıp kızın anne babasıyla görüşmek istersin?"

"Eğer mümkünse."

Albay başını salladı. Masanın çekmecesini açıp içinden deri bir çanta çıkardı. Çantanın ceplerinin birinden bir tabanca çıkarıp geri kalanları da masanın üzerine döktü.

"Bir Smith&Wesson yarı otomatik tabanca. Bir kutu mermi. Bir omuz kılıfı. Carlos Hausner adına bir sürücü ehliyeti. Carlos Hausner adına bir SIDE rozeti. Bir SIDE el kitabı – mutlaka dikkatle oku. Nakit yüz bin pezo. İhtiyaç duyarsan daha fazlası da verilecektir. Haliyle gerektiğinde fatura talep edilecektir. El kitabında masraf formunun nasıl doldurulacağı anlatılmaktadır. Geri kalan her şeyi –Alman göçmenler hakkındaki DAIE, Alexanderplatz'daki Kripo ve Gestapo dosyaları– Cosa Rosada'daki dosya dolabında bulabilirsin."

Sessizce başımı salladım. Tüm bunların ben polis karakoluna gelmeden önceden hazırlanmış olduğunu belirtmeme gerek yoktu. Kabul edeceğimden o kadar emindi ki ona siktirip gitmesini söylememe ramak kaldı. Beni böyle avucuna aç-

masına sinir oldum. Ama hasta olmak beni daha çok rahatsız ediyordu. Nasıl hayır diyebilirdim ki? İkimiz de eğer en iyi tedaviyi görmek istiyorsam başka şansım olmadığını biliyorduk.

Cebinden çıkardığı araba anahtarlarını bana verdi. "Dışarıdaki, buraya geldiğimiz limon rengi Chevrolet."

"En sevdiğim lezzet," dedim.

Ayağa kalktı. "Araba sürmeyi biliyorsun, değil mi?"

"Evet."

"Güzel. O zaman Retiro'ya gidebiliriz." Saatine baktı. "Bizi beklediklerinden hemen yola çıksak iyi olur."

"Gitmeden önce cesede bir kez daha bakmak istiyorum."

Albay omuz silkti. "Nasıl istersen. Dikkatini çeken bir şey mi oldu?"

"Bariz olan dışında bir şey yok." Başımı iki yana salladım. "Sadece ilk seferinde pek dikkatli bakmamıştım hepsi bu."

6

BERLİN - 1932

Ernst Gennat'ın Daire Dört'e katılan tüm polislere dağıttığı adli tıp kitapçığında görenlere komik gelen bir fotoğraf vardı. Fotoğrafta elleri arkasından bağlı olarak yatakta yatan çıplak bir kız vardı; boynuna ip bağlıydı ve kafasının yarısı bir pompalı tüfekle uçurulmuştu. Kıçında da bir dildo vardı. Elbette ki bu manzaranın komik bir tarafı yoktu. Komik olan resmin altındaki yazıydı. Yazıda "Şüphe Uyandıran Durumlar" yazıyordu. Bunu gördük mü gülmeden duramazdık. D4'te çalışanlardan herhangi biri vahşice işlenmiş bir cinayet gördüğünde bu cümleyi söylerdi. Böylece durumla daha kolay başa çıkabilirdik.

Ceset, Doğu Berlin'deki hastaneye yakın olan Friedrichshain Park'ta bulundu. Parkta bulunan peri masalı çeşmesi nedeniyle çocuklar tarafın-

dan sevilen bir yerdi. Suların aktığı basamakların etrafını, annemizin dizinin dibinde dinlediğimiz masallardaki karakterlerden oluşan on grup çevrelemişti. Alexanderplatz'daki Polis merkezine ihbar geldiğinde kızın kazayla boğulmuş olmasını umut ettik. Ama cesedi görünce cinayet olduğunu anlamak zor olmadı. Kız masallardaki kötü kurdun kurbanlarından birine benziyordu. Küçük kireçtaşından kahramanları yemeye çalışan kocaman ve kötü kalpli bir kurt.

"Lanet olsun, efendim," dedi Çavuş Heinrich Grund, bizler el lambalarımızı cesede tutarken. "Şüphe uyandıran bir durum mu?"

"Öyle görünüyor."

"Evet, biraz. Kahretsin. Alex'teki çocuklar duyana kadar bekleyelim."

Alex'te cinayetlere bakan daimi bir dedektif grubu yoktu. Dört'e dönüşümlü olarak görev yapan Berlin müfettişlik dairesine bağlı üç grup nezaret vazifesini üstleniyordu ama hiç de başarılı bir uygulama değildi. 1932'ye gelindiğinde üç grup da faal olarak görev yapıyordu ve yedekte kimse kalmamıştı. O gece bıçaklanmış halde bir otobüs durağında bulunan on beş yaşındaki bir erkek çocuğun cesedini bulmak için Wedding'e gitmiştim. Diğer iki grup da başka vakaların peşinde koşuyordu: KOK Muller, Lichtenrade'de bir sokak lambasına asılı bulunan bir adamın ölümünü soruşturuyordu. KOK Lipik ise Neukölln'da bir kadının vurularak öldürülmesini araştırıyordu. Buna suç dalgası denmezdi de ne denirdi. Cinayetlerin çoğu, o ilkbahar ve yaz siyasetin kalbinin attığı Berlin'de işlenmişti. Fakat

Nazi fırtına askerleri ve Komünistlerin estirdiği terörle kıyaslanırsa Weimar Cumhuriyeti'nin son aylarında suç oranının düşmeye başladığı söylenebilirdi.

Friedrichshain Park, Alex'in bir buçuk kilometre kadar kuzeybatısındaydı. İhbarın gelmesinden yirmi dakika sonra oradaydık. Ben, Bölge Sekreteri Grund, Suç Sekreteri, Suç Sekreteri yardımcısı ve Koruma Polisinden –Schutpolizei– yarım düzine kadar üniformalı polenta.

"Seks cinayeti mi?" diye sordu Grund.

"Olabilir. Fakat etrafta pek kan yok. Seksle ilgisi her neyse başka bir yerde yaşanmış sanki." Etrafa baktım. Konigs-Thor kavşağı sadece birkaç metre batımızdaydı. "Her kim yaptıysa karanlık çöktükten sonra arabasını Friedenstrasse ya da Am Friedrichshain'de durdurmuş, bagajı açmış ve cesedi buraya kadar taşımış olmalı."

"Yolun bir tarafı park diğer tarafı da mezarlık olduğundan güzel yer seçmiş," dedi Grund. "Gizlenecek bolca ağaç ve çalı var. Sessiz ve derinden."

Birden batımızdaki Scheunvierte'nin merkezinden gelen iki el silah sesi duyduk.

"Belki fark etmedin diye söylüyorum," dedim. Üçüncü ve dördüncü silah seslerinin ardından ekledim, "dostların bu gece epey meşguller anlaşılan."

"Bizimle alakası yok," dedi Grund. "Sanırım Hep Doğru'nun marifeti. Burası onların bölgesi."

Hep Doğru, Berlin'deki en güçlü çeteydi.

"Ama vurulan bir kızılsa bu seninkilerin lehine olabilir."

Heinrich Grund polisler içindeki en iyi arkadaşımdı. Aynı zamanda asker arkadaşıydık. Dedektif odasının bana ait olan kısmının duvarında onun resmi asılıydı. Resimde Cumhurbaşkanı Paul Von Hindenburg'dan geri kalmayan simaya sahip birisi Heinrich'e Prusya Polis Boks Müsabakasını kazandığı için plaket takdim ediyordu. Fakat geçen hafta eski dostumun NSBAG'ye – Nasyonal Sosyalist Kamu Çalışanları Kardeşliği– katıldığını öğrendim. Bir boksör olarak kafasını kullanmasıyla ün yaptığından Nazilere katılmasına pek şaşırmamıştım aslında. Ama bir yandan da ihanete uğramış gibi hissetmiştim.

"Bir Kızılın bir Nazi'yi değil de bir Nazi'nin bir Kızılı vurduğunu nereden çıkardın?"

"Farkı söyleyebilirim."

"Nasıl?"

"Dolunay var, değil mi? Kurt adamlar ve Naziler cinayet işlemek için inlerinden böyle zamanlarda çıkarlar."

"Çok komik." Grund sabırla tebessüm edip bir sigara yaktı. Kibriti söndürdü ve suç mahallini kirletmemek için sönük kibriti cebine koydu. Nazi olabilirdi ama bu iyi bir dedektif olduğu gerçeğini değiştirmezdi. "Ya seninkiler? Onlar çok mu farklı?"

"Benimkiler mi? Kimmiş onlar?"

"Yapma, Bernie? Herkes Official'ın Kızılları desteklediğini biliyor."

Official, benim de bağlı olduğum Prusyalı polis memurlarının sendikasıydı. En büyük sendika değildi. En büyük olanın adı General'di. Fakat General'in üst kademelerindeki önemli isimler

–Dillenburger ve Borck gibiler– açıkça sağcı ve Yahudi aleyhtarıydılar. Bu yüzden General'den ayrılıp Official'a katılmıştım.

"Official komünist değildir," dedim. "Biz Sosyal Demokratları ve Cumhuriyeti destekliyoruz."

"Öyle mi? Madem öyle neden Demir Cephe, Bolşevizme değil de Faşizme karşı kuruldu."

"Çünkü Heinrich senin de bildiğin gibi sokaklardaki şiddeti büyük ölçüde ifa eden ya da kışkırtanlar Naziler."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Lipik'in soruşturduğu Neukölln'daki kadın. Lipik daha Alex'ten yola çıkmadan önce bile kadının bir komüniste ateş eden bir fırtına birliği üyesi tarafından vurulduğunu tahmin etmişti."

"Yani? Kazaymış işte. Bu şiddetin kaynağının Naziler olduğunu nasıl ispatlıyor anlayamadım."

"Hayır mı? İstersen bir ara bize gel de Dragonerstrasse'deki dairemin penceresinden bir bak. Alman Komünist Partisinin merkez bürosu hemen köşeyi dönünce Bulowplatz'da ve Naziler demokratik resmigeçit düzenleme haklarını orada kullanmayı tercih ediyorlar. Bu makul mü? Bu mu kanunlara riayet etmek?"

"İşte, söylediğimin doğru olduğunu gösteriyor. Kızılların bölgesinde oturuyorsun."

"Bu sadece Nazilerin sürekli bela aradığını ispatlar."

Eğilip el lambamın ışığını kızın cesedinin üzerinde gezdirdim. Üst yarısı az çok normale benziyordu. On üç-on dört yaşlarındaydı, sarışın ve açık mavi gözlüydü ve minik burnunun üzeri çillerle kaplıydı. Erkeksi bir yüzü vardı ve

erkek çocuğuyla rahatlıkla karıştırılabilirdi. Cinsiyetini sadece küçük göğüsleri doğruluyordu çünkü tüm cinsel organları, bağırsaklarının alt kısmı, rahmi ve kısacası bir kız çocuğu doğduğu zaman örtülen neyi varsa kesilip çıkarılmıştı. Ama gözüme takılan organlarının çıkarılmış olması değildi. İşin aslı Heinrich ve ben siperlerde bu tür şeylere pek çok kez denk gelmiştik. Ama sol ayağında kaliper atel vardı. Daha önce fark etmemiştim.

"Baston yok," dedim kalemimle dokunarak. "Ama olması gerek."

"Belki ihtiyacı olmamıştır. Her sakat baston kullanmaz."

"Haklısın. Goebbels bir sakata göre gayet iyi idare ediyor, değil mi? Ama ağzından çıkan her kelimenin içinde koca bir baston var." Bir sigara yakıp dumanlı bir iç çektim. Kendi kendime, "insanlar neden böyle şeyler yapar ki?" dedim.

"Çocuk öldürmeyi mi kastediyorsun?"

"Böyle öldürmeyi kastediyorum. Bu canavarlık. Sapkınlık."

"Bariz olduğunu düşünmüştüm," dedi Grund.

"Ya, nasıl?"

"Bunun sapkınlık olduğunu söylüyorsun ve buna şüphe yok. Peki, bunu söylerken mevcut hükümetin yaptığı rezillik ve sapkınlıklara nasıl müsamaha gösterebiliyorsun? Etrafına bak, Bernie. Berlin kocaman kaygan bir kaya gibi. Kaldırırsan altında sürünenleri rahatlıkla görebilirsin. Pezevenkler, satıcılar, kıç öpenler, çizmeli kızlar, Munziler ve dönmeler. Adam olan kadın ve kadın olan adamlar. Hasta. Ahlaksız. Çürümüş. Sapkın.

Ve bunların tümüne sevgili Weimar Cumhuriyetimiz göz yumuyor."

"Sanırım Adolf Hitler iktidara gelirse her şey farklı olacak." Dediğime kendim güldüm. Naziler son seçimlerde oylarını artırmıştı ama aklı başında hiç kimse onların ülkeyi yönetebileceğini düşünmüyordu. Hiç kimse Cumhurbaşkanı Hindenburg'un dünya üzerinde en nefret ettiği adamdan –Avusturyalı fakir onbaşı– Almanya şansölyesi olmasını isteyeceğine ihtimal vermezdi.

"Neden olmasın? Bu ülkede düzeni tesis edecek birilerine ihtiyacımız var."

Konuşurken bir el silah sesi daha duyduk.

"Sorunları aslında onları çıkarandan daha iyi kim sona erdirebilir, değil mi? Aslında mantıklı olduğuna itiraz edemem."

Üniformalılardan biri geldi. Doğrulduk. Gelen hacmi ve şekli yüzünden Tanker dediğimiz Çavuş Gollner'di.

"Siz ikiniz tartışırken ben de meraklıları uzak tutmak için parkın bu bölümünü kordona aldım," dedi. "Nasıl öldürüldüğüne dair ayrıntıların gazeteye çıkması isteyeceğimiz son şeydir. Aptal insanlara aptalca fikirler verir. Yapmadıkları şeyleri itiraf etmeye başlarlar. Sabah hava aydınlandığında yakından bir daha bakarız, tamam mı?"

"Teşekkürler, Tanker," dedim. "Ben aslında..."

"Boş ver." Çeşmenin üzerinden esip gelen rüzgârla nemlenen havayı içine çekti. "Güzel yer, değil mi? Burayı hep sevmişimdir. Önceden buraya çok gelirdim çünkü kardeşim şurada gömü-

lü." Başıyla güneyi, devlet hastanesini işaret etti. "1848 devrimcileriyle birlikte yatıyor."

"O kadar yaşlı olduğunu bilmiyordum," dedim.

Tanker sırıttı. "Hayır, 1918'de Freikorplar tarafından vuruldu. Solcuydu. Tam bir baş belasıydı ama cephede yaşadıklarından sonra hak etmemişti. Kızıl ya da değil hiç kimse olanlar yüzünden vurulmayı hak etmiyor."

"Bana değil ona anlat," dedim başımla Heinrich Grund'ı işaret ederek.

"O benim görüşümü biliyor," dedi Tanker. Başını eğip kızın cesedine baktı. "Bacağına ne olmuş?"

"Artık bir önemi kalmadı," dedi Grund.

"Çocuk felci olabilir," dedim. "Belki de spastikti."

"Onu yalnız başına buraya gönderdiklerini düşünmüyorsun, değil mi?" diye sordu Grund.

"O sakatmış." Eğilip kızın montunun ceplerini yokladım. Kauçuk bantla sarılmış bir tomar para buldum. Tenis raketinin sapı kadar kalındı. Tomarı Grund'a attım. "Pek çok sakat kendi başına gayet iyi idare ediyor. Çocuklar bile."

"Burada birkaç yüz mark var galiba," diye mırıldandı. "Bir çocukta bu kadar paranın ne işi var?"

"Bilmiyorum."

"İdare etmek zorundalar," dedi Tanker. "Savaştan sonra her yer sakat ve yaralıyla doluydu. Charité Hastanesi'nin yakınlarına gelirdim. Orada bazılarıyla samimi olmuştum. Çoğu kolu ve bacağı olmadan gayet iyi idare ediyordu."

"Anavatan için savaşırken sakat kalmakla sakat doğmak farklı şeyler," dedi Grund ve elindeki para tomarını havaya attı.

"Ne demeye getiriyorsun," dedim.

"Demek istediğim bakmak zorunda olmadığın bir çocuk yokken bile hayat yeterince zor zaten."

"Belki de sevdikleri için ona bakmak zorlarına gitmemiştir."

"Bana sorarsan eğer spastikse ölmesi iyi olmuş," dedi Grund. "Ne kadar az sakat olursa Almanya o kadar iyi bir yer olur." Gözümdeki bakışı fark etti. "Gerçekten. Bu sadece ırk saflığı meselesi. Irkımızı korumamız gerek."

"O olmasa daha iyi olacağımız bir sakat tanıyorum," dedim.

Tanker güldü ve gitti.

"Neyse sadece bir kaliper atel," dedim. "Pek çok çocukta kaliper atel var."

"Belki," deyip parayı geri attı Grund. "Ama her çocukta birkaç yüz mark yok."

"Doğru. Kalabalık gelmeden etrafı iyice aramamız gerek. Bakalım el lambasıyla emekleyerek neler bulacağız."

Cesedin yanında el ve ayaklarım üzerine çöküp Konigs-Thor yönünde emeklemeye başladım. Heinrich Grund da bir ya da iki metre kadar solumda aynısını yaptı. Hava sıcaktı ve kuru çimenler hoş kokuyordu. Bu daha önce de yaptığımız bir şeydi. Ernst Gennat'ın yapmayı sevdiği bir şeydi. Bize verdiği el kitabında yazan bir şey. O kitapta küçük şeylerin cinayetlerin çözülmesini nasıl sağladığını anlatmıştı: Mermi kovanı, kan damlası, düğme, sigara izmariti, kibrit kutusu, küpe, saç, parti rozeti. Büyük ve görülmesi kolay olan şeyler genelde suç mahallinden götürülürdü. Ama küçük şeyler öyle değildi. Bir adamı giyotine

işte bu küçük şeyler gönderirdi. Kimse onlara ipucu demezdi. Gennat bu kelimeden nefret ederdi.

"İpucu ipin ucunu kaçıranlar içindir," derdi Ernst bize. "Dedektiflerimin böyle olmasını istemiyorum. Bana tualin üzerindeki küçük boya lekelerini verin. Küçük noktalarla resim yapan Fransız Georges Seurat gibi. Her noktanın kendi başına hiçbir anlamı yoktur. Ama geri adım atıp tüm noktalara birden baktığınızda bir resim görürsünüz. İşte sizden istediğim budur. Georges Seurat gibi resim yapmayı öğrenin."

Ve işte, burada Heinrich Grund ile ben Friedrichshain Park'ta iki köpek gibi çimlerde dört ayak üzerinde gidiyorduk. Berlin polisi resim yapmaya çalışıyordu.

Göz kırpsam belki de kaçırırdım. Boya lekesi olarak düşünürsek bu bir empresyonistin tualindeki kadar küçük ama en az o kadar renkliydi. İlk bakışta onu peygamber çiçeği zannettim çünkü ölü kızın gözleri gibi açık maviydi. Aslında çimenlerin üzerinde duran şey bir haptı. Alıp kaldırarak dikkatlice baktığımda elmas gibi kusursuz olduğunu gördüm. Demek ki oraya yeni düşmüştü. Öğlen biraz yağmur yağdığına göre buraya daha sonra düşmüş olmalıydı. Çeşmelerin bulunduğu yere ceset bırakan bir adam aceleyle geri döndüğü sırada sinirlerini yatıştırmak için bir hap yutmaya çalışırken haplardan birini düşürmüş olabilirdi. Şimdi tek yapmam gereken ne tür bir hap olduğunu öğrenmekti.

"Ne buldun patron?"

"Hap," dedim avcunun içine koyarken.

"Ne tür bir hap?"

"Ben eczacı değilim."

"Hastanede baktırmamı ister misin?"

"Hayır. Hans Illmann halleder."

Illmann Charlottenburg'daki Polis Bilimi Akademisi'nde Adli Tıp Profesörü'ydü ve Alex'te de baş patologdu. Ayrıca Sosyal Demokrat Partinin (SPD) de önde gelen isimlerinden biriydi. Bu ve diğer benzeri sözde kişilik zafiyetleri yüzünden Berlin'deki Nazi gazetesi *Angriff*'in sayfalarında her fırsatta Goebbels tarafından eleştirilirdi. Illmann Yahudi değildi ama Nazilerin gözünde onlara yakın derecede berbat bir şeydi: Liberal görüşlü aydın.

"Illmann mı?"

"Profesör Illmann. İtirazın mı var?"

Grund sabrın ne olduğunu öğrenmek istermiş gibi başını kaldırıp aya baktı. Beyaz ay ışığında sarı saçları gümüş rengine dönüyor mavi gözleri elektrik saçarmış gibi görünüyordu. Sanki bir tür makine adam gibiydi. Sert, metalik ve merhametsiz. Başını çevirip ringdeki zayıf rakibine bakar gibi bana baktı – onun gibi birisiyle mücadele edecek seviyede olmayan insan ırkının zayıf bir numunesi.

"Patron sensin," deyip hapı avucuma geri koydu.

Kendi kendime, ama daha ne kadar süre, diye sordum.

Geri döndüğümüz, kubbeleri ve kemerli girişiyle, tren garı kadar büyük olan Alex'in tuğla örülü dört katlı cephesinin arkasındaki yüksek girişli salonu her zamanki gibi işlekti. İnsanın her türünü orada bulmak mümkündü. Ayrıca serserinin

de her çeşidi bulunurdu. Siyah gözlü bir sarhoş sendeleyerek geceyi kodeste geçirmek için bekliyordu; bir taksi sürücüsü parayı ödemeden kaçan bir müşteriden şikâyet ediyordu; dar beyaz şort giymiş ve çift cinsiyetliye benzeyen bir adam bir köşede oturmuş usulca el aynasıyla makyajını kontrol ediyordu; gözlüklü ve çantalı bir adamın ağzının üzerinde ise canlı kırmızı bir iz vardı.

Sığınak büyüklüğündeki danışma masasında kayıp kişilerin listesinin bulunduğu bir dosyayı kontrol ettik. Bize yardım etmesi gereken masadaki pala bıyıklı ve kirli sakallı çavuş o kadar maviydi ki yüzü bir sineğin yüzüne benziyordu. Bir polisin sokaktan getirdiği iki çizmeli kızı gördüğü zaman dışarı fırlayan gözleri bu izlenimi daha da güçlendirdi. Kızlar dizlerinin yukarısına kadar uzun siyah deri çizmeler ve içine hiçbir şey giymediklerinden bakanların hayal kırıklığına uğramaması için önlerini açık bıraktıkları kırmızı montlar giyiyorlardı. Birinin elinde kırbaç vardı ve onları tutuklayan, bir gözünde de bant olan –adının Bruno Stahlecker olduğunu biliyordum– polis onu kızın elinden alabilmek için epey uğraşıyordu. Görünen o ki kızlar içkiye ek olarak başka şeyler de içmişlerdi ve ben kayıp kişiler dosyasına bakarken bir kulağımla da Stahlecker ve kızların dediklerini dinliyordum. Zaten duyulmayacak gibi de değildi.

"Üniformalı erkekleri severim," dedi deri çizmeli amazonlardan uzun olanı. Kırbacını çizmesine vurup tahrik edici bir edayla da karnının altını okşadı. "Berlin polislerinden hangisi bu gece benim kölem olmak ister?"

Çizmeli kızlar şehrin açık hava madamlarıydı. Genelde Hayvanat Bahçesi yakınlarında, Wittenberg Platz'ın batısında çalışırlardı ama Stahlecker bu iki fahişeyi bir adamın deri giymiş iki kadın tarafından soyulup tartaklandığı yönünde şikâyette bulunması üzerine Freidrichstrasse'de tutuklamıştı.

"Uslu dur, Birgit," dedi Stahlecker. "Yoksa seni yola getirmeyi de bilirim." Yüzünde kırmızı iz olan adama döndü. "Sizi soyan kadınlar bunlar mı?"

"Evet," dedi adam. "Biri kırbaçla yüzüme vurdu ve paramı vermezsem tekrar vuracağını söyledi."

Kızlar yüksek sesle itiraz edip masum olduklarını söylediler. Masumiyet hiç bu kadar ahlaksız ve yoldan çıkmış görünmemişti.

Sonunda aradığım şeyi buldum. "Anita Schwarz," diyerek Heinrich Grund'a kayıp kişiler raporunu gösterdim. "On beş yaşında. Behrenstrasse, numara 8, daire 3. Raporu babası Otto doldurmuş. Dün kaybolmuş. Boyu 1.60, sarı saçlı, mavi gözlü, sol bacağında kaliper atel var ve baston kullanıyor. Bu o kız."

Ama Grund'un aklı başka yerdeydi. Onun bedava çıplak gösteriye baktığını düşündüm. O yüzden rahatsız etmeyerek diğer dosya dolabına gittim ve daha ayrıntılı bir rapor buldum. Dosyanın üzerinde bir yıldız ve onun yanında da W harfi vardı. "Anlaşılan Emniyet Müdür Yardımcısı bu dosyayla ilgileniyormuş," dedim. İçinde bir de fotoğraf vardı. Eski bir fotoğraftı ama hiç şüphem kalmamıştı: Bu parktaki kızdı. "Belki de kızın babasını tanıyordur."

"O adamı tanıyorum," diye mırıldandı Grund.

"Kimi? Schwarz'ı mı?"

"Hayır. Şu adamı." Giriş masasına yaslanıp burnuyla yüzünde kırbaç izi olan adamı işaret etti. "O bir Alphonse." Berlin yeraltı dünyasında pezevenklere Alphonse denirdi. Pezevenk yerine geçen Louie, Oiler ve Ludwig gibi bir sürü argo isim vardı. "Kudamm dışındaki sahte kliniklerden birinin sahibi. Sanırım doktor taklidi yaparak yaşı küçük kızları sözde hastalarına pazarlıyor." Grund, Stahlecker'e seslendi. "Hey, Bruno, adamın adı ne? Gözlük takıp sırıtanın."

"O mu? Doktor Geise."

"Doktor Geise mi, hadi oradan. Onun asıl adı Hans Theodor Koch ve doktor falan değil. O bir Alphonse. İhtiyar erkekleri genç kızlarla tedavi eden bir tıp adamı."

Adam ayağa kalktı. "Kocaman bir yalan," dedi mağrur bir ifadeyle.

"Çantanı aç da kim doğru söylüyor görelim," dedi Grund.

Stahlecker gerçekten bir şey saklarmış gibi çantasını göğsüne bastırarak tutan adama baktı. "evet, bayım? Buna ne dersiniz?"

Adam isteksizce Stahlecker'in çantayı alıp açmasına müsaade etti. Birkaç saniye sonra çavuşun masanın üzeri porno dergilerle doldu. *Figaro* adındaki bir derginin kapağında yaşları on ila on bir olan yedi tane çıplak erkek ve kız çocuğu, gururlu küçük beyaz aslanlar gibi ölü bir ağacın dalları üzerine dizilmişlerdi.

"Seni ihtiyar sapık," diye hırladı çizmeli kızlardan biri.

"Durumun gidişatı değişti, bayım," dedi Stahlecker, Koch'a.

"Bu çıplak kültür dergisidir," diye itiraz etti Koch. "Özgür yaşam reformuna adanmıştır. Bu kepaze adamın suçlamalarının hiçbirini ispat etmez."

"Bir şeyi ispatlar," dedi kırbaçlı kız. "Senin küçük kız ve erkek çocuklarının resmine bakmayı sevdiğini."

Onları hararetli bir tartışmanın ortasında bıraktık.

"Sana ne demiştim," dedi Grund arabaya dönerken. "Bu şehir bir fahişe ve senin sevgili Cumhuriyetin de bir pezevenk. Bunu ne zaman göreceksin, Bernie?"

Behrenstrasse'de arabayı Unter den Linden'e çıkan cam kaplı bir kemer altının önüne park ettim. Kemer altının adı Arka Geçit'ti çünkü Berlin'in erkek fahişelerinin gözde mekânı burasıydı. Kısa beyaz pantolonları, denizci gömlekleri ve çoğunun müşterilerine daha genç görünmek için taktıkları sivri şapkalarıyla kolayca tanınırlardı – orta yaşlı müşterileri pasajdaki antika dükkânlarının vitrinlerine bakıyormuş gibi aşağı yukarı yürüyerek seçimlerini yaparlardı.

Sıcak bir geceydi. Tahminime göre, Nazi SA'lar tarafından kırılmamış nadir örneklerden biri olan, ünlü Reemtsma reklamının altında seksen ya da doksan tane erkek fahişe dolaşıyordu. Fırtına birliği askerlerinin Fırtına denen Trommler marka sigara içmeleri gerekirdi ama Nazi ve dolayısıyla da marka seçici olduklarından genelde başka markalara yönelirlerdi ve bunlardan en bilineni de Reemtsma'ydı. SA'lar gelirse tüm erkek

fahişeler sopa yememek –ya da daha fenasından kurtulmak– için kaçardı. Görünen o ki SA, Yahudi ve komünistlerden olduğu kadar eşcinsellerden de nefret ediyordu.

Daire kafenin üzerindeki güzel bir Romanesk binadaydı. Parlak pirinç çanı çaldım ve bekledik. Bir dakika sonra yukarıdan gelen bir adamın sesini duyduk ve daha iyi görebilmek için kaldırımda geri adım attım.

"Evet?"

"Herr Schwarz?"

"Benim."

"Bayım biz polisiz. Yukarı gelebilir miyiz?"

"Tabii. Bekleyin aşağı inip kapıyı açayım."

Biz beklerken Heinrich Grund gördüğü tüm ahlaksızlığa ateş püskürüp "Rus perileri" dedi.

Bolşevik Devriminden sonra Berlin'deki kadın ve erkek fahişelerin büyük bölümünü Ruslar teşkil etmeye başlamıştı. Ama bu artık geçerli değildi ve o yüzden de söylediklerini ciddiye almadım. Ben de eşcinsellere bayılmıyordum ama onun kadar nefret ediyor da değildim.

Otto Schwarz aşağı inip kapıyı açtı. Ona KRIPO rozetlerimizi gösterip kendimizi tanıtırken o da sanki bizi bekliyormuş gibi başını salladı. Bol paralıymış intibasını uyandıran koca göbekli iri bir adamdı. Sarı saçları yanlardan kısa ve üstten dalgalıydı. Koca burnunun altında iki yara iziyle bölünmüş fırça gibi tel tel bıyığı vardı. Bana SA lideri Ernst Röhm'ü hatırlattı ve bu izlenimim gayriresmi olarak giymiş olduğu üniformayla da perçinlendi. Haziran 1930'dan beri Nazi üniforması giymek yasaktı ve Nisan ayı gibi yakın bir

tarihte Cumhurbaşkanı Hindenburg, Berlin'deki Nazi terörünü azaltabilme umuduyla, SA ve SS'i dağıtmıştı. Ben omuz ve boyun rütbelerini tanımakta pek iyi değildim ama Grund tanıyordu. Yukarı çıkarken ikisi hoş bir sohbete başladılar. Bu konuşma sırasında Schwarz'ın SA'da Oberführer yani tuğgeneralliğe denk gelen bir rütbesi olduğunu öğrendim. Bir yanım bu hoş sohbete dahil olmak istedi. Linç edilecek komünistler ve kırılacak Yahudi camları dururken bir SA Oberführer'in evde oturmasına şaşırdığımı söyleyecektim. Fakat Schwarz'a kızının ölüm haberini vermek üzere olduğumuzdan onun yasak bir grubun üniformasını giymekte olduğunu tespitle yetindim. Berlin'deki polislerin yarısı bunu görmezden gelirdi. Ama Berlin'deki polislerin yarısı zaten Nazi'ydi. Pek çok meslektaşım ülke diktatörlüğe doğru giderken uyuyor olabilirdi ama ben onlardan değildim.

"Bayım 14 Nisanda bu üniformanın yasaklandığını biliyorsunuz, değil mi?" dedim.

"Artık bir ehemmiyeti kalmadı. Yasağın kalkması an meselesi."

"Ama o güne kadar yasa dışıdır. Yine de bu şartlar altında görmezden geleceğim."

Schwarz'ın rengi hafif attı ve sırasıyla yumruklarını sıktı. Bu sanki bir ipin gerilmesi gibi bir ses çıkardı. O ipin boynumda olmasını dilediğini tahmin ettim. Dudağını ısırdı çünkü ona benim yüzümden daha yakındı. Dairenin kapısını iterek açtı. Sert bir ifadeyle, "lütfen, içeri buyurun beyler," dedi.

Daire Adolf Hitler mabedi gibiydi. Oval çerçevede bir portresi salonda, kare çerçevede bir

diğeri de oturma odasında duruyordu. Masanın üzerinde açık olan *Mein Kampf* ve İncil yan yana duruyordu ve onların arkasında da Otto Schwarz ve Adolf Hitler'in çerçeveli fotoğrafları vardı. Fotoğrafta deri uçuş başlıkları giymiş halde sırıtan yüzlerle çok büyük üstü açık bir Mercedes'in ön koltuğunda oturmuşlardı, sanki ADAC Eifelrennen'i kazanıp bir de rekor kırmış gibi bir halleri vardı. Sandalyelerden birinin üzerinde bir düzine kadar azılı Yahudi düşmanı *Der Stürmer* gazetesi duruyordu. Adolf Hitler'in seçim posterleri bile Schwarz'ın eviyle kıyaslandığında sade sayılırdı.

Frau Schwarz kendi terli, koca göğüslü ve mavi gözlü tarzıyla fırtına birliği askeri kocasından daha az Nazi görünmüyordu. Kocasının koluna girdiğinde herhalde önce "Uyan Almanya!" ya da "Yahudilere Ölüm!" diye bağırıp sonra da mobilyaları kırıp "Horst Wessel Şarkısı" söylemesini bekledim. Kimi zaman ancak bu uyanık görünen düşler mesleği tahammül edilir kılıyordu. Yoksa ayda aldığımız iki yüz elli marka yapılır iş değildi. Frau Schwarz üzerinde geleneksel işlemeler olan üstü dar altı geniş bir elbise, kapalı bir bluz ve bir önlük giyiyordu ve yüzünde korku ve düşmanlığın karışımı bir ifade vardı.

Schwarz elini, koluna giren karısının elinin üzerine koydu, kadın da diğer elini onun elinin üzerine koydu. Ama yüzlerindeki ciddi ve azimli ifade bana yeni evlenen bir çifti hatırlattı.

Sonunda onlara söyleyeceğimi bildikleri şeyi duymaya hazır hale geldiler. Cesaretlerine hayran olduğumu ve onlar için üzüldüğümü söylemek is-

terdim. Ama ne yazık ki öyle olmadı. Schwarz'ı üzerinde gayriresmi üniforma ve yakasında rütbesiyle görmek beni onların duygularına karşı kayıtsız hale getirdi. Tabii duyguları varsa. Yakın dostum olan, SCHUPO'daki kıdemli başçavuş, POWM Emil Kuhfeld, Frankfurt Allee'de büyük bir komünist gösterici grubunu dağıtmaya çalışan polislerin başındayken vurulup ölmüştü. 85 nolu polis karakolunda olayı soruşturan Nazi komiser cinayeti bir komünistin üzerine yıkmayı başardı ama Alex'teki hemen herkes onun Kuhfeld'i tüfekle vuran bir SA'yı gören şahidi sindirdiğini biliyordu. Kuhfeld'in ölümünden sonraki gün bu SA mensubu, Walter Grabsch, Kadinerstrasse'deki bir dairede intihar etmiş halde bulundu. Berlin'de hiçbir polise Kuhfeld'inki kadar büyük bir cenaze töreni düzenlenmedi. Tabutun taşınmasına ben de yardım ettim. O sayede Schwarz'ın mavi yaka apoletindeki tabur numarasını görünce Walter Grabsch ile aynı birliğe bağlı olduklarını anladım.

Herr ve Frau Schwarz'a her şeyi hiç dolandırmadan anlattım. Onları hazırlamaya bile gerek görmedim.

"Kızınız Anita'nın cesedini bulduğumuzu düşünüyoruz. Cinayete kurban gitmiş. O yüzden sizden merkeze gelip onu teşhis etmenizi istiyorum. Yarın onda Alexanderplatz'daki polis merkezinde olabilir misiniz?"

Otto Schwarz sessizce başını salladı.

Daha önce de kötü haber vermiştim. Geçen hafta Moabit'teki bir anneye yerel spor salonuna giden on yedi yaşındaki öğrenci oğlunun, onu kahverengi gömleklilerle karıştıran komünistler tarafından öl-

dürüldüğü söylemiştim. Onunla geçirdiğim zaman zarfında bana defalarca, "o olduğundan emin misiniz, Komiser?" diye sordu. "Hata olmadığından emin misiniz? Başkası olamaz mı?"

Fakat Herr ve Frau Schwarz çok da yıkılmışa benzemiyordu.

Daireye tekrar göz gezdirdim. Kapının üzerindeki çerçevede bir söz yazılıydı. "Fedakârlığa istekli misin? Kırmızı harflerle yazılmıştı ve sonunda soru işareti vardı. Bunu daha önce de görmüştüm ve *Mein Kampf*'tan alıntı olduğunu biliyordum. Bunu gördüğüme elbette ki şaşırmamıştım. Ama ortalıkta kızları Anita'nın hiç fotoğrafı olmamasına şaşırmıştım. Anne babalar genelde çocuklarının birkaç resmini ortalığa koyarlardı.

"Dosyadaki, bize verdiğiniz fotoğraf elimizde," dedim. "O yüzden maalesef o olduğundan eminiz. Yine de bize birkaç resmini daha verirseniz zaman kazanmış oluruz."

"Zaman kazanmak mı?" Otto Schwarz'ın kaşları çatıldı. "Anlamadım. O öldü, değil mi?"

"Katilini yakalamak için zaman kazanmaktan bahsediyorum," dedim soğuk bir ifadeyle. "Birileri onları birlikte görmüş olabilir."

"Ne bulabileceğime bir bakayım," dedi Frau Schwarz. Odadan çıktığında şaşkındı ama Hitler'in onlara çaya gelemeyeceğini söylesem en fazla bu kadar üzgün olurdu.

"Karınız pek etkilenmişe benzemiyor," dedim.

"Karım Charité'de hemşiredir," dedi. "Sanırım kötü haber almaya alışık. Üstelik biz de en kötüsünü bekliyorduk."

"Öyle mi?" Pis pis bana bakan Grund'a baktıktan sonra başımı çevirdim.

"Başınız sağ olsun," dedi Grund Schwarz'a. "Çok üzgünüz. Yarın ikinizin de polis merkezine gelmesine gerek yok. Yarın müsait değilseniz dilediğiniz vakit gelebilirsiniz."

"Teşekkürler, Çavuş. Yarın müsaidiz."

Grund başını salladı. "Bir an önce yapıp aradan çıkarmak en iyisi," dedi. "Haklısınız. Ardından kabullenip yasını tutmaya devam edebilirsiniz."

"Evet. Teşekkürler, Çavuş."

"Kızınızın sakatlığı neydi?" diye sordum.

"Spastikti. Vücudunun sadece sol tarafını etkilemişti. Yürümekte güçlük çekiyordu. Bazen kriz, kasılma ya da diğer istemsiz hareketler olabiliyordu. Kulakları da iyi duymazdı."

Schwarz masaya gidip, İncil'i es geçerek, elini Hitler'in açık olan kitabının üzerine koydu. Sanki Hitler'in Nasyonal Sosyalizmle ilgili sözlerinde manevi ve felsefi bir teselli arar gibiydi.

"Anlayışında bir eksiklik var mıydı?"

Başını iki yana salladı. "Kastettiğiniz buysa aklında hiçbir sorun yoktu."

"Onu kastettim." Durdum. "Merak ettim de üzerinde beş yüz mark olmasını nasıl açıklarsınız?"

"Beş yüz mark mı?"

"Montunun cebinde."

Başını iki yana salladı. "Bir hata olmalı."

"Hayır, bayım, hata yok."

"Anita beş yüz markı nereden bulacak? Birisi oraya koymuş olmalı."

Başımı salladım. "Olabilir, bayım."

"Hayır, ciddiyim."

"Herr Schwarz başka çocuğunuz var mı?"

Böyle bir şeyin sorulacağını hiç düşünmemiş gibi hayretle baktı. "Tanrım, hayır. Anita gibi bir çocuğumuz daha olması riskini göze alır mıyız zannettiniz?" Derin bir iç çekti ve bir anda etrafı kötü bir koku sardı. "Hayır, onun bakımıyla uğraşmak bizi yeterince bıktırdı. Kolay olmadığından emin olun. Hem de hiç kolay değil."

Sonunda Frau Schwarz birkaç fotoğrafla geri döndü. Eski ve soluk resimlerdi. Birinin kenarları dikkatsizce tutulmuş gibi kıvrıktı. "Sadece bunları bulabildim," dedi hâlâ kupkuru olan gözleriyle.

"Hepsi mi dediniz?"

Umursamazca başını salladı. "Evet, hepsi bu."

"Teşekkürler, Frau Schwartz. Çok teşekkürler." Başımı salladım. "Öyleyse merkeze dönsek iyi olacak. Yarın görüşürüz."

Schwarz kapıya doğru hareketlendi.

"Zahmet etmeyin, bayım. Biz yolu buluruz."

Daireden çıkıp merdivenlerden yola indik. Apartmanın altındaki Café Kerkau hâlâ açıktı ama kahveden daha sert bir şeye ihtiyacım vardı. Arabanın iki silindirli motorunu çalıştırdım ve Unter den Linden boyunca doğuya gittik.

"Bunun üzerine bana bir içki lazım," dedim birkaç dakika sonra.

"Demek bu ayık halindi," dedi Grund.

"Yani?"

"Yani onlara çok yüklendin." Başını iki yana salladı. "Tanrım, hiç lafı dolandırmadın bile. Pat diye yüzlerine söyledin."

"İnsanların bol olduğu bir yere, Resi'ye gidelim," dedim.

"İnsanlarla aranın ne kadar iyi olduğunu biliyoruz," dedi Grund alaycı bir tonda. "Karısına ve ona böyle duygusuzca davranmanın nedeni adamın fırtına birliği askerlerinden olması mı?"

"Yaka apoletini görmedin mi? Yirmi birinci taburdan. Walter Grabsch'ın bağlı olduğu birlik. Walter Grabsch'ı hatırlıyorsun değil mi? Emil Kuhfeld'i öldüren herif."

"Yerel polis böyle demiyor ama. Ya komünistlerin öldürdüğü polislere ne demeli? Polis yüzbaşıları Anlauf ve Lenck'i hatırladın mı? Paul Zankert'i de unutmayalım. Ya onlar ne olacak?"

"Onları tanımam ama Emil Kuhfeld'i tanırdım. İyi polisti."

"Anlauf ve Lenck de öyle."

"Onları öldürenlerden de en az Emil'i öldüren şerefsiz kadar nefret ediyorum. Bu noktada Nazilerle kızıllar arasındaki tek fark kızılların üniforma giymemesi. Eğer giyselerdi Schwarz'dan nefret ettiğim gibi onlardan da nefret etmem çok daha kolay olurdu."

"Hiç değilse sonunda itiraf ettin, umursamaz herif."

"Tamam. İtiraf ediyorum. Biraz çizgiyi aştım. Ama çok daha kötüsü olabilirdi. Mesela zaten üzgün olacakları için üniforma giymesine rağmen o Nazi hıyarını tutuklayabilirdim."

"Ne kadar da yüce gönüllüsün."

"Tabii üzüleceklerini varsayarsak. Kadının halini gördün mü?"

"Bu ne demek şimdi?"

"Yapma, Heinrich. Bu işi en az benim kadar biliyorsun. Kızın ölmüş. Birisi kızını öldürmüş.

İpucu da mendil. Emin misin? Evet, ben eminim."

"Kadın hemşire. Bunu kaldırabilir."

"Sallama. Kadını görmedin mi? Ona kızının öldüğünü söylediğimizde göğsü bile titremedi. Göğüsleri güzeldi ve bakması hoşuma gitti. Ama haberi verdiğimde hiç titrediklerini görmedim. Yanlışım varsa söyle. Ayrıca Anita Schwarz'ın ortalıkta hiç fotoğrafı olmamasında bir tuhaflık yok mu? Bir fotoğrafını bulması on dakikasını aldı. Ayrıca nasıl olur da kızının tüm fotoğraflarını bana verir."

"Bunda ne terslik var?"

"Ölen kızını hatırlamak için en azından bir fotoğrafını saklamaz mısın? Olur da aptal polisler kaybeder diye?"

"Onları geri alacağını biliyor. Hepsi bu."

"Hayır, hayır insanlar böyle değildir, Heinrich. Mutlaka en az bir tanesini vermezdi. Ama hepsini verdi. Kendi söyledi. Ona tekrar sordum ve onayladı. Sen de duydun. Ayrıca resimlerin hali içler acısı, sanki ayakkabı kutusunda tutuluyormuş gibi. Bir komünist bu gece seni öldürse ve benden de resmini isteseler yirmi saniyede senin polis gazetesinde çıkmış çerçeveli ve güzel bir resmini veririm. Üstelik ben senin akraban bile değilim. Çok şükür."

"Yani ne demeye getiriyorsun?"

Residenz Casino'ya park ettim. Gece yarısını çoktan geçmiş olsa da mekân hâlâ kalabalıktı. Muhtemelen bir ya da ikisi polisti. Resi, Alex'teki polislerin gözde mekânıydı ve bunun nedeni sadece yakın olması değildi.

"Senin parkta söylediğinin aynısını söylüyorum."

"Parkta ne demişim ki?"

"Muhtemelen ikisi de çocuğunun ölmesine mutlu olmuştur. Belki kız için daha iyi olacağını düşünmüşlerdir. Hatta belki kendileri için daha iyi olacağını düşünmüşlerdir."

"Bunu nereden çıkardın?"

"Bu Nazi politikası değil mi? Sakatlar vergileri ziyan ediyor. Bütün bu ırk saflığı zırvalarının kaynağı da bu zannediyorum. Lanet olsun, Heinrich, Schwarz'ın Hitler'le çektirdiği fotoğrafı sen de gördün." Sigara yaktım. "Sakat kızından kurtulduğu için Hitler'in Otto Schwarz'ı daha çok seveceğine bahse girerim."

Resi'ye girdik. Kapıdaki görevli bizi tanıyordu ve bilet gişesini geçmemizi işaret etti. Kulüplerin hiçbiri polislerden para almazdı. Bizim onlara ihtiyaç duyduğumuzdan çok onlar bize ihtiyaç duyuyordu. Özellikle de Resi'de olduğu gibi içeride binden fazla insan olduğu zamanlarda. Kendimize balkonda küçük bir loca bulduk ve iki bira istedik. Kulüp loca, bölme ve özel odalarla doluydu, tümünde müşterileri uzaktan flört etmeye teşvik eden telefonlar bulunurdu. Alex dedektiflerinin mekânı sevmesinin nedenlerinden biri de bu telefonlardı. Muhbirler ve fahişeler de severdi. Resi'deki telefonları sevmeyen yoktu. Oturmamızla masamızdaki telefonun çalması bir oldu. Telefonu açtım.

"Günther?" dedi bir erkek sesi. "Ben Bruno. Aşağıda, poligonun önündeki bardayım." Balkonun kenarından eğilip bakınca bana el sallayan Stahlecker'i gördüm. Ben de el salladım.

"Tek gözlü bir adama göre çok iyisin."

"O Alphonse'u içeri tıktık. Heinrich'e teşekkürlerimi ilet."

"Bruno teşekkür ediyor. Alphonse'u içeri tıkmışlar."

"Güzel," dedi Grund.

"Alex'ten çıkarken Isidor'u gördüm," dedi Bruno. "Eğer seni görürsem sabah ilk iş olarak seni görmek istediğini söylememi istedi."

DPP, Doktor Bernard Weiss'e herkes Isidor derdi. *Der Angriff* de ona öyle hitap ederdi. *Der Angriff* bu ismi sadece kulağa Yahudi karşıtı geldiği için kullanıyordu. Izzy'nin umurunda değildi.

"Nedenini söyledi mi?" diye sordum ama aslında cevabı biliyordum.

"Hayır."

"Bu aralar Izzy'nin ilk iş olarak kastettiği zaman ne?"

"Saat sekiz."

Saatime bakıp söylendim. "Akşamım da gitti desene."

Ufak bıyıklı, uzunca burunlu ve küçük yuvarlak gözlüklü ufak tefek bir adamdı. Saçı siyahtı ve içi beyinle dolu kafasının arkasına taranmıştı. Kaliteli üç parçadan oluşan takım, tozluk ve kışın büyük yakalı palto giyerdi. Yahudiliği, düşmanları tarafından karikatürize edilerek abartılan Doktor Bernard Weiss, Berlinli polisler içerisinde çok sıradışı bir sima olarak göze çarpıyordu. Tepesine dikilen Heimannsberg herkesin zihnindeki kıdemli polis tipini temsil ediyordu. Izzy ise daha çok avukata benziyordu ve işin aslı geçmişte Berlin mahkeme-

lerinde hâkimlik yapmıştı. Ama üniformaya da yabancı değildi ve Cihan Harbi'nden birinci sınıf Demir Haç nişanıyla dönmüştü. Izzy bir dedektif olabilmek için çok çırpınsa da işe yaramadı. Bunun bir nedeni silah taşımamasıydı. Emniyet müdürü yardımcısını komünist zannettiğini iddia eden sağcı üniformalı bir polis tarafından dövülmesine rağmen bu fikri değişmedi. Izzy silah olarak dilini kullanırdı ve onu kullanma konusunda da ustaydı. Alaycılığı akü asidi gibi yakıcıydı ve kendisi kadar zekâya sahip olmayan insanlarla çevrili olduğundan bu asidi püskürtmekten de çekinmezdi. O yüzden pek sevildiği söylenemezdi. Onun konumundaki birisi için bu pek önemli değildi ama onun konumunda olup aynı zamanda da Yahudi pek kimse olmadığından Izzy için daha çok önem arz ediyor olmalıydı. Sevilmemesi onu zayıf kılıyordu. Ama ben onu severdim ve o da beni severdi. Almanya'da polis kuvvetinin yenilenmesinde Izzy kadar emeği geçmiş bir kişi daha yoktu. Ama bu işe kalkışmasının ana nedeni de Dışişleri Bakanı Walther Rathenau'nun suikasta kurban gitmesiydi.

Sağcılar tarafından vurulan bir Yahudi olan Rathenau'nun haberini 24 Haziran 1922'de aldıklarında herkesin tam olarak nerede olduğunu hatırladığı söylenir. Ben Romanisches Café'deydim, içkime bakıyor ve hâlâ üç ay önce ölen karım yüzünden kendime acıyordum. Rathenau'nun öldürülmesinden sonra polis olmaya karar verdim. Izzy bunu biliyordu. Sanırım beni sevmesinin nedenlerinden biri de buydu.

Alex'teki ofisi bir üniversite profesörünün odasına benziyordu. İçlerinden birini kendisinin yaz-

dığı hukuk ve adli tıp kitaplarıyla dolu büyük bir kitap dolabının önünde otururdu. Duvardaki Berlin haritasının üzerindeki kırmızı ve kahverengi iğneler siyasi şiddetin yaşandığı yerleri gösterirdi. Harita iğnelerin çokluğu yüzünden kızamık olmuşa benziyordu. Masasında iki telefon, birkaç kâğıt yığını ve onun lüks alışkanlıklarından biri olan Black Wisdom Havana purolarının külünü döktüğü bir kül tablası vardı.

Büyük baskı altında olduğunu biliyordum çünkü Cumhuriyetin kendisi büyük bir baskı altındaydı. Mart seçimlerinde Naziler, Reichstag'taki güçlerini ikiye katlayarak on bir buçuk milyon oyla ikinci parti haline gelmişlerdi. Şansölye Heinrich Bruning ekonomiyi canlandırmaya çalışıyordu ama altı milyon olan ve her geçen gün artan işsiz sayısıyla bunu yapabilmek imkânsız gibiydi. Reichstag yeniden toplandığında Bruning'in ayakta kalma şansı çok düşük olacaktı. Hindenburg hâlâ Weimar Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı ve en büyük parti olan SPD'nin genel başkanıydı. Fakat aristokrat ihtiyar, Bruning'den pek haz etmiyordu. İyi de Bruning giderse yerine kim gelecekti? Schleicher mi? Papen mi? Gröner mi? Hitler mi? Almanya'nın elindeki ülkeyi yönetebilecek lider sayısı hızla azalıyordu.

Izzy siyah Pelikanıyla yazdığı şeyden başını kaldırmadan eliyle oturmamı işaret etti. Arada bir kalemini bırakıp sigarasını aldı ve belki kalemi ağzına koyup sigarayla yazmaya çalışır umuduyla bir süre kendimi avutmama neden oldu.

"Diğerleri bize ne kadar zorluk çıkarırsa çıkarsın polis olarak vazifemizi yerine getirmeye devam et-

meliyiz," dedi renkli arpayla koyulaştırılmış Alman birası –Dunkel ya da Bock– gibi yoğun ve kıvamlı bir sesle. Kalemini bıraktı ve gıcırdayarak dönen sandalyesinde arkasına yaslanıp bir ağır süvarinin miğferindeki çivi kadar delici bakışlarını bana dikti. "Sence de öyle değil mi, Bernie?"

"Evet, efendim."

"Berlinliler 1918'de Alex'in anarşi ve devrime tek kurşun atmadan teslim oluşunu ne unuttular ne de affettiler."

"Hayır, efendim. Ama başka ne yapabilirlerdi ki?"

"Hukukun yanında yer alabilirlerdi, Bernie. Onun yerine kendilerini kurtarmaya çalıştılar. Her daim hukuktan yana olmalıyız."

"Ya Naziler iktidara gelirse, o zaman ne olacak? Hukuku ve polisi kendi çıkarları için kullanacaklar."

"1918'de Emil Eichhorn'un önderliğindeki Bağımsız Sosyalistler de aynısını yaptı. Onu atlattık. Nazileri de atlatırız."

"Belki."

"Biraz inançlı ol, Bernie," dedi. "Naziler iktidara gelirse parlamenter sistemin Almanya'yı tekrar doğru yola sevk edeceğine dair inancımız olmalı."

"Umarım haklısınızdır, efendim." Ardından tam Izzy'nin beni siyaset bilimi hakkında ders vermek için çağırdığını düşünmeye başladığımda sadede geldi.

"Jeremy Betham adında bir İngiliz filozof aleniyet adaletin özüdür demişti. Bu özellikle Anita Schwarz vakasında geçerli. Bir İngiliz hâkimden

alıntı yapmam gerekirse onun cinayetinin soruşturması yalnızca ilerlememeli, büyük bir hışımla devam etmelidir. Nedenini anlatayım. Öldürülen kızın annesi olan Helga Schwarz, Kurt Daluege'nin kuzenidir. Bu da bunu önemli bir vaka haline getiriyor. O yüzden hatırlatmam gerekir ki Doktor Gobbels'in dandik ama etkili gazetesinde soruşturmanın beceriksizce yürütüldüğü ya da aramızda birkaç Nazi karşıtı olduğu için işi ağırdan aldığımız şeklinde suçlamalarda bulunmasına fırsat vermemeliyiz. Tüm şahsi ön yargılar bir tarafa bırakılmalıdır. Bilmem anlatabildim mi, Bernie?"

"Gayet net, efendim." Bernard Weiss gibi hukuk doktoram yoktu ama bunu anlamak için ihtiyacım da olmayacaktı. Kurt Daluege madalyalı bir savaş kahramanıydı. Berlin'deki eski bir SA lideri olarak şu an SS'deydi ve Goebbels'in de yaveriydi. Bizim için daha da önemlisi Berlin polisinin bağlı olduğu Prusya devlet meclisinde NSDAP üyesiydi. Daluege başımıza büyük bela olabilirdi. Böyle sağlam arkadaşları olduktan sonra bir darülacezedeki emekli Benedict keşişlerine bile kök söktürebilirdi. Söylendiğine göre eğer Naziler iktidara gelirse Berlin'deki polis gücünün başına Daluege'yi getireceklerdi. Bunun nedeni polislik konusunda bir tecrübesi olması değildi. Hukukçu bile değildi. En büyük özelliği Hitler ve Goebbels'in kendisine söylediklerini harfiyen yerine getirmesiydi. Aynısının akrabasının kocası, Otto Schwarz örneği için de geçerli olduğunu düşünüyordum.

"O yüzden bu öğleden sonra bir basın konferansı tertip edeceğim," dedi Izzy. "Sen de gaze-

tecilere bu soruşturmayı ne kadar ciddiye aldığımızı, tüm ipuçlarını değerlendireceğimizi ve katil yakalanana kadar durmayacağımızı söyleyeceksin. Bu tür şeyleri bilirsin. Pek çok kez basın konferansı düzenledin. Hatta kimi zaman iyi idare ettiğin bile oldu."

"Teşekkürler, efendim."

"Ama kimi zaman zapt etmekte zorlandığın hazır cevap olma gibi bir yeteneğin var. Hele de bunun gibi siyasi bir vakada."

"Sorun bu mu, efendim?"

"Eh, denebilir, değil mi?"

"Evet, efendim."

"Tabii ki Ernst Gennat ve ben de konferansa katılacağız. Ama soruşturma ve konferans senin. Soru sorulursa ben ve Ernst sadece senin işinin ehli olduğunu söylemekle yetineceğiz. Komiser Günther'in etkileyici itibarı, fevkalade azmi, müthiş psikolojik sezgisi ve tertemiz sicilinden bahsedeceğiz. Her zamanki hikâye."

"İtimadınız için teşekkürler, efendim."

Izzy'nin dudakları sanki taze yapılmış matzoh köftesinin tadını andıran kendi zekâsının lezzetini almış gibi kıvrıldı. "Evet, bu tarihe kadar neler buldun?"

"Pek bir şey yok. Parkta öldürülmediği kesin. Ölüm nedenine dair sonradan daha çok şey öğrendik. Seks cinayeti olup olmadığını söylemek zor. Belki de tüm cinsel organları ve ona bağlı şeylerin alınmasının nedeni buydu. Bu vakanın en çarpıcı niteliğinin bu olduğunu söyleyebilirim. Fakat aynı derecede Herr ve Schwarz'ın tepkilerine şaşırdığımı da söylemek istiyorum. Geçen gece

onlara kızlarının öldüğünü söylediğimde ikisi de pek üzülmüşe benzemiyordu."

"Tanrım, onların yaptığını söylemeye çalışmıyorsun değil mi?"

Bir an düşündüm. "Belki onlar hakkında yanlış düşündüm, efendim, ama kız özürlü. Bir şekilde ondan kurtulduklarına sevindiklerine dair bir hisse kapıldım. Belki."

"Bunların herhangi birinden basın konferansında bahsetmeyeceğinden eminim."

"O kadar boşboğaz değilimdir, efendim."

"Bazı Nazilerin, toplumun talihsizleri, fiziksel ve zihinsel yönden özürlü olanlar hakkında merhametsiz fikirleri olduğu bir gerçek. Fakat Nazilerin bile bunun oyları nasıl etkileyeceğini bilecek kadar kafası çalışır. Hasta ve sakatların ortadan kaldırılmasını savunan bir partiye kimse oy vermez. Hem de binlerce kişiyi sakat bırakan bir savaştan sonra."

"Ben de zannetmiyorum, efendim." Bir sigara yaktım. "Bir şey daha var. Ölen kızın üzerinde beş yüz mark vardı. Onun yaşında bir kızın üzerinde taşımayacağı kadar çok para."

"Haklısın. Ailesine paradan bahsettin mi?"

"Bir hata olması gerektiğini söylediler."

"Ölenlerin cebinden para kaybolduğunu görmüştüm ama bir ölünün cebine para konduğunu ilk kez görüyorum."

"Haklısınız, efendim."

"Bernie komşulara da sor. Okul arkadaşlarıyla konuş. Anita Schwarz'ın nasıl bir kız olduğunu öğren."

"Peki, efendim."

"Ayrıca Bernie kendine yeni bir kravat al. Bu şey çorbanın içine girmişe benziyor."

"Peki, efendim."

Barış konferansından önce KaDeWe'de saçımı kestirdim. Henry Ford bile Alman saç kesme işini daha verimli örgütleyemezdi. On sandalye vardı ve yirmi dakika olmadan işim bitmiş ve çıkmıştım. KaDeWe, Alex'e çok yakın bir yer değildi ama saç kestirmek ve yeni kravat olmak için güzel bir yerdi.

Her zamanki gibi basın konferansı Alex'teki polis müzesinde düzenlenecekti. 1926'daki Polis sergisinden sonra bu fikri ortaya atan Gennat olmuştu. Böylece KRIPO, soruşturmalarımız sonunda elde ettiğimiz fotoğraflar, bıçaklar, deney tüpleri, parmak izleri, zehir şişeleri, altıpatlarlar, ipler ve düğmeler arasında kendisini dünyaya takdim edecekti. Dünyaya göstermek istediğimiz polisin modern yüzü adli çöpleri içeren cam kavanozlar ve sergi salonunu örten kalın perdeler bu kadar tozlu olmasa daha bir cazip görünecekti. Ernst Gennat'ın en yeni resmi bile bir asırdır oradaymış gibi duruyordu.

Önceki zaferlerden elde ettiğimiz ganimetlerin ortasında toplanmış yirmi kadar gazeteci ve fotoğrafçı vardı. Cinayet silahlarından temizlenmiş bir masanın arkasında, sanki hacim sırasına göre dizilmiş gibi, Weiss ve Gennat arasında oturuyordum. Berlin basını mensupları, benim cinayet gecesi Friedrichshain Park'ta şüpheli davranışlar sergileyen birini görenlerin bildirmesi gerektiğini yönündeki çağrımı ve Berlin halkını Anita Schwarz'ın katilini yakalamak için elimizden geleni yapmakta oldu-

ğumuza dair temin edişimi dinlediler –ki bu konuda gerçekten kararlıydım. Her şey bilinen seks suçlularıyla mülakat gibi sıradan şeyleri söylememe kadar yolunda gitti. Bu noktada şaşı gözlü, beyaz sakallı ve kolları bacaklarından uzun olan *Der Angriff* muhabiri –Üstün Irkın ideal bir örneği olduğunu söylemek zordu– Fritz Allgeier, seks suçlularının sokaklarımızda dolaşmasına neden izin verildiğini Alman halkının öğrenmek istediğini söyledi.

Daha sonra, yaptığım açıklamaların diplomasiden biraz uzak olduğu yönünde Weiss'le hemfikir oldum:

"Herr Allgeier son baktığımda Almanya'da insanların mahkemeye çıkarıldığı, yargılandığı ve eğer suçlu bulunurlarsa hapse atıldığı bir adli sistem vardı. Cezalarını çektikten sonra da dışarı çıkmalarına izin verilirdi."

"Belki de buna hiç izin verilmemeliydi," dedi. "Bu 'malum saldırganların' tekrar hapse tıkılması Alman halkının yararına olacaktır. Böylece kesin olarak seks cinayetlerinin önüne geçilmiş olur."

"Belki. Bunu tayin edecek kişi ben değilim. Diğer taraftan Allgeier senin gibi bir adam Alman halkı adına konuşma yetkisini kimden aldı? Moabit'te sokak serserisiydin. Kumar oynatırdın. Alman halkı senin nasıl olup da gazeteci olduğunu da bilmek istiyor."

Söylediklerim Nazi olmayan birkaç gazetecinin çok komiğine gitti. Orada bıraksaydım bu kadarıyla yırtabilirdim. Ama durmadım. Bir kez hızımı almıştım artık.

Almanya'da önceden beri cinayete idam cezası veriliyordu fakat son yıllarda Nazi olmayan

gazetelerde giyotine karşı bir seferberlik ilan edilmişti. Oysaki son zamanlarda bu gazeteler de Nazi etkisine boyun eğmiş ve editörleri cinayete idam cezası verilmesine karşı yazılar yazmayı bırakmıştı. Böylece resmi cellat Johann Reichhart tekrar iş başı yapmıştı. Cellatın son kurbanı seri katil ve yamyam olan Georg Haarmann'dı. Aralarında benim de bulunduğum pek çok polis giyotini sevmezdi. Soruşturmayı yapan polislerin tutukladıkları kişilerin idamlarına davet edilmesiyle bu rahatsızlığımız daha da arttı.

"İşin aslı bizler büyük ölçüde malum suçlulardan aldığımız bilgiye göre hareket ediyoruz," dedim. "Hatta zamanında hapis yattığı halde daha sonra bize yardım eden katiller bile oldu. Tabii bu onları tekrar idam etmeye başlamamızdan önceydi. Kafasını kestiğiniz bir adamı konuşmaya ikna etmek zordur."

Weiss ayağa kalktı, sabırla gülümsedi ve konferansın bittiğini ilan etti. Dışarı çıkarken hiç konuşmadı. Sadece üzüntüyle gülümsedi ki bu beni diliyle kırbaçlamasından daha kötüydü. "İyi iş, Bernie. Sana fena yüklenecekler."

"Sadece faşist gazeteler."

"Tüm gazeteler özünde faşisttir, Bernie. Her ülkede bu böyledir ve editörler de diktatördür. Gazetecilik otoriter bir rejimdir. O yüzden insanlar kuş kafeslerini gazeteyle kaplar."

Gennat haklıydı. Genelde de haklı olurdu zaten. Sadece Berlin akşam gazetesi *Tempo* iyi bir şeyler yazdı. *Holy Mountain*'daki Luis Trenker'e benzer bir resmimi bastı. *Tempo*'nun editörü Manfred George yazdığı yazıda beni Berlin'in "en

iyi dedektiflerinden biri" olarak tarif etti. Belki de yeni kravatımı beğenmişti. Geri kalan cumhuriyetçi gazeteler sütün etrafında dolaşan kedi gibiydiler: Okuyucularının onlarla hemfikir olmamasından korktukları için gerçekte ne düşündüklerini söylemeye cesaret edemiyorlardı. *Der Angriff*'i okumadım. Ne mânâsı vardı? Ama Nazi *Volkischer Beobahcter*'deki Hans-Joachim beni "liberal solcu yandaş" olarak tarif etmişti. Gerçek muhtemelen ikisinin ortasında bir yerdeydi.

7

BUENOS AIRES - 1950

Von Bader ailesi İspanyolcada "parası olanlar için" mânâsına gelen Barrio Norte'de oturuyordu. Barrio Norte'nin ticari merkezi, Calle Florida da parası olan insanları o parayı harcamak için çok uzağa gitme zahmetinden kurtarmak için kurulmuşa benziyordu. Arenales'teki ev on sekizinci yüzyıl en iyi Fransız tarzına göre inşa edilmişti. Birisinin ev diyeceği bir yerden ziyade büyük bir otele benziyordu. Cephesi iyon sütunlar ve büyük pencerelerle kaplıydı: Kliması bile zarifti ve Burbon tarzında yapılmışa benziyordu. Yüksek tavanı, pilasterleri, mermer şömineleri, yaldızlı aynaları ile on sekizinci yüzyıla ait mobilya ve pahalı görünen sanat eserleriyle içerisi de daha az Fransız değildi.

Von Bader ailesiyle küçük köpekleri beni ve Albayı, şişkin kırmızı bir kanepede otururarak

karşıladılar. Kadın kanepenin bir ucunda adamsa diğer ucunda oturuyordu. Çok güzel giyinmişlerdi ama nedense aynı kıyafetlerini bahçeyle uğraşırken de giyebileceklerini düşündüm – bahçe makası ve küreğin nerede olduğunu bildiklerini varsayıyordum. Oturuş şekilleri yüzünden Baronesin çenesini tutup hafifçe kocasına çevirdikten sonra fırçamı çıkarıp resimlerini yapmak istedim. Teni ve dişleri mükemmel olan kadın endamlı ve çok güzeldi, saçı altından yapılmış, boynu da Kraliçe Nefertiti'nin uzun kız kardeşine aitmiş gibiydi. Adam gözlüklü ve zayıftı fakat benden farklı olarak köpek kadını değil de adamı tercih ediyordu. Kadının elinde mendil vardı ve ağlamışa benziyordu. Sanırım endişeli annelerin bakış şekli buydu. Adam bir sigara tutuyor ve para kazanmış gibi bakıyordu. Hem de çok para.

Albay Montalban beni onlara takdim etti. Görüşmemiz Dahlem'deki şık bir villada geçiyormuş gibi hepimiz Almanca konuştuk. Birkaç sempatik laf sarf ettim. Fabienne yarım kilometre uzakta Arenales ve Recoleta Mezarlığı arasında ortadan kaybolmuştu. Sıkça oraya gidip Von Bader aile mezarlığının basamaklarına çiçek bırakıyormuş. Paralarını değil de ölülerini sakladıkları yer orasıydı. Anlaşılan Fabienne orada gömülü olan büyükbabasına çok yakınmış. Bana bazı fotoğraflarını verdiler. Fabienne diğer tüm sarışın, güzel ve zengin on dört yaşındaki kızlara benziyordu. Fotoğraflardan birinde beyaz bir midillinin üzerindeydi. Midillinin gemini atlı bir çoban tutuyordu ve bu pastoral üçlünün arkasında okaliptüs ağaçlarının önünde yer alan bir çiftlik vardı.

"Haftasonlarında o evde kalırız," diye açıkladı Baron. "Buenos Aires'in kuzeyindeki Pilar'dadır."

"Güzelmiş," dedim ve bu kadar zengin insanlardan beklenene uygun şekilde tatile çıkmak istedikleri zaman nereye gideceklerini merak ettim.

"Fabienne orayı çok severdi," dedi annesi.

"Söylediklerinizden onun orada ve sahip olduğunuz diğer evlerde olup olmadığına baktığınızı varsayıyorum."

"Evet," dedi adam. "Tabii ki baktık." Yarı endişe yarı sabır yüklü bir iç çekti. "Sadece bir tane hafta sonu evimiz var, Herr Günther. Arjantin'de başka evimiz yok." Başını iki yana sallayıp sigarasından bir nefes çekti. "Benden adi, plutokrat bir Yahudiymişim gibi bahsettiniz. Haksız mıyım, Albay?"

"Buenos Aires'in bu bölümünde yid bulunmaz," dedi Montalban.

Von Bader'in karısının yüzü buruştu. Anlaşılan tabir pek hoşuna gitmemişti. Onu kocasından daha çok sevmemin bir nedeni de buydu. Bacak bacak üstüne atıp bir süre başka tarafa baktı. Bacaklarını da sevmiştim.

"Hiç onun yapacağı şey değildi," dedi kadın. Küçük mendiliyle zarifçe burnunu sildi, mendili elbisesinin koluna sıkıştırdı ve mağrur bir ifadeyle gülümsedi. Bu davranışından dolayı ona hayran olmuştum. "Daha önce böyle bir şeyi hiç yapmamıştı."

"Ya arkadaşları," diye sordum.

"Herr Günther, Fabienne onun yaşındaki diğer kızlar gibi değildi," dedi Von Bader. "Yaşıtların-

dan çok daha olgun ve bilgilidir. Herhangi biriyle ortak bir yönü olduğunu zannetmiyorum."

"Elbette ki onları da sorguladık," diye ekledi Albay. "Tekrar sorgulamanın bir mânâsı olduğunu zannetmiyorum. İşe yarar hiçbir şey söylemediler."

"Diğer kızı, Grete Wohlauf'u tanıyor muydu?" diye sordum.

"Hayır," dedi Von Bader.

"Mümkünse odasına bakabilir miyim?" Bunu sorarken Baronese bakıyordum. Göze kocasından daha hoş geliyordu. Kulağa da öyle.

"Elbette," dedi. Ardından kocasına baktı. "Sevgilim, ona Fabienne'in odasını gösterir misin? Şu an oraya girecek ruh halinde değilim."

Von Bader'le birlikte açık ve dökme demirden bir şaftın içindeki dik ve kavisli mermer bir merdivenle çevrili küçük ahşap asansöre gittik. Her evde asansör olmazdı ve hayretle baktığımı fark eden Baron kendini açıklama yapmak zorunda hissetti.

"Son yıllarında annem tekerlekli sandalyeye mahkûmdu," dedi yaşlı anne babası olan herkesin evine asansör koyması mümkünmüş gibi.

Asansörde sadece ikimiz ve köpek vardı. Von Bader'in yüzündeki kolonyanın ve beyaz saçlarındaki yağın kokusunu alacak kadar ona yakın olduğum halde benimle göz göze gelmekten kaçındı. Benimle konuşurken her seferinde başka tarafa baktı. Kendi kendime zihninin kızının muhtemel akıbetiyle meşgul olduğunu söyledim ama yine de kayıp kişilerle ilgili o kadar çok vakayla ilgilenmiştim ki hikâyenin tamamının bana anlatılmadığını bir şekilde seziyordum.

"Montalban bana savaştan önce Berlin'de KRIPO'ya bağlı en iyi dedektifin siz olduğunuzu söyledi. Ayrıca özel dedektiflikte de tecrübeniz varmış."

Özel dedektifi sanki en iyi dişçi dermiş gibi bir ifadeyle dedi. Belki de aslında dişçi olmaktan çok da farklı değildi. Kimi zaman bir müşteriden konuyla ilgili her şeyi öğrenebilmek diş çekmekten farksızdı.

"Hem KRIPO'da hem de kendi başıma çalışırken Arşimet anları yaşadığım oldu."

"Arşimet mi?"

"Evreka. Buldum." Omuz silktim. "Bugünlerde gezgin satıcılardan pek farkım kalmadı."

"Peki, ne satıyorsunuz?"

"Hiç. Hiçbir şey, şu anda bile. Kızınızı bulmak için elimden geleni yaparım bayım ama hiçbir zaman mucize peşinde koşan biri olmadım. Genelde insanlar bana güvenip ilgili tüm bilgileri benimle paylaştığında çok daha başarılı olurum."

Von Bader'in yüzü biraz kızardı. Bunun nedeni asansörün kapısını açmak için verdiği mücadele de olabilirdi. Belki de değildi ama hâlâ bana bakmıyordu. "Size bunu düşündüren nedir?"

"Sezgi desek," diye cevap verdim.

Sanki bir teklifi değerlendirirmiş gibi başını salladı oysaki ona hiçbir şey teklif etmiş değildim.

Asansörden kalın bir halı serili koridora çıktık. Koridorun sonundaki kapıyı iterek açtı, birlikte düzenli ve tertipli kızın yatak odasına girdik. Duvar kâğıtları kırmızı gül desenliydi. Yatağın emaye kaplı demirinin üzerine minik çiçekler boyanmıştı. Yatağın üzerindeki resim çerçeveleri içerisinde bir-

kaç Çin yelpazesi vardı. Yüksek bir masanın üstünde büyük ve boş, doğuya özgü bir kuş kafesi duruyordu. Daha alçak bir masanın üzerindeki satranç tahtasında oyun yarım kalmış gibiydi. Taşların dizilimine baktım. Siyah ya da beyaz fark etmez zeki bir kızdı. Birkaç kitap, oyuncak ayı ve çekmeceli bir sandık vardı. Birini açtım.

"Mahzuru var mı?" diye sordum.

"Devam edin," dedi. "Sanırım sadece işinizi yapıyorsunuz."

"İç çamaşırlarını aramadığımdan emin olabilirsiniz." Ondan bir tepki alabilmeyi umuyordum. Nihayetinde bir şeyleri gizlediğini inkâr etmemişti. Çorapları kaldırıp altlarına baktım.

"Tam olarak ne arıyorsunuz?"

"Bir günlük. Bir not defteri. Mektuplar. Sizin bilmediğiniz bir miktar para. Tanımadığınız birinin fotoğrafı. Ben de tam emin değilim ama bulduğum mu anlarım." Çekmeceyi kapattım. "Belki de hazır Albay Montalban yanımızda değilken bana söylemek istediğiniz bir şey vardır?"

Oyuncak ayılardan birini alıp bir eşyayı koklayan av köpeği gibi burnuna kaldırdı. "Çok ilginç," dedi. "Onların kokusunu oyuncaklarından alabilmemiz. Onları hatırlatıyor. Bir nevi Proust gibi."

Başımı salladım. Proust hakkında çok şey duymuştum. Günün birinde onu okumamak için bir bahane bulmak zorunda kalacaktım.

"Montalban'ın aklından geçeni biliyorum," dedi. "Fabienne'nin öldüğünü düşünüyor." Von Bader başını iki yana salladı. "Bunu kabul edemem."

"Bunu düşünmenizin nedeni nedir, Baron?"

"Sezgi diyebiliriz sanırım. Hissi kablel vuku demekten daha kolay. Ama tam karşılığı bu. Eğer ölmüş olsaydı eminim ki şu tarihe kadar bir şeyler duyardık. Birileri onu bulurdu. Bundan eminim." Başını iki yana salladı. "Berlinli ünlü bir cinayet dedektifi olduğunuza göre Montalban'ın sizden onun öldüğünü varsayarak davayı ele almanızı istediğini varsayıyorum. Bense sizden tam tersini istiyorum. Bence birisi –bir Alman, evet bence mutlaka öyle– onu saklıyor olmalı. Belki de onu zorla tutuyordur."

Bir çekmece daha açtım. "Neden biri böyle bir şey yapmak istesin? Düşmanlarınız mı var, Baron?"

"Ben bankerim, Herr Hausner. Hem de büyük bir bankerim. Sizi şaşırtabilir ama evet, bankerlerin de düşmanları olur. Para ya da para kazanmak mutlaka düşman kazanmanızı da sağlar. Bu kadar basit. Bir de savaş sırasında yaptıklarım var. Savaş sırasında Alman askeri istihbaratı Abwehr'de görev yaptım. Ben ve bir grup diğer Arjantinli banker Atlantik'in bu yakasındaki seferberliği mali olarak destekledik. Birleşik Devletlerdeki Alman ajanlarının masraflarını karşılamaya çalıştık ama bunda başarılı olduğumuzu söyleyemem. En iyi casuslarımızdan bazıları FBI tarafından yakalandı ve idam edildi. Birisi onlara ihanet etti ama kim olduğunu öğrenemedik."

"Şüphelendiğiniz biri var mı?"

"Bilmiyorum. Operasyonlarda payım olmadı. Ben sadece işin para kısmıyla ilgilendim."

Von Bader artık göz teması kurmaya başlamıştı. Hem de bolca.

"Herr Hausner bunların kızımın kaybolu-şuyla ne ilgisi olduğundan emin değilim ama Arjantin'de Nazilere mali destek sağlayan beş banker vardı. Ludwig Freude, Richard Staudt, Heinrich Dorge, Richard Von Leute ve ben. Bunu söylüyorum çünkü geçen sene Doktor Dorge'un cesedi Buenos Aires'te sokakta bulundu. Öldürülmüştü. Heinrich önceden Doktor Hjalmar Schacht'ın yardımcısıydı. Muhtemelen duymuş-sunuzdur."

"Duydum," dedim. Schacht önce Ekonomi Bakanı daha sonra da Merkez Bankası Başkanı olmuştu. 1946'da Nürnberg'de savaş suçlarından dolayı yargılanıp beraat etti.

"Tüm bunları size iki önemli şeyi bilmeniz için anlatıyorum. İlki geçmişte yaptıklarımın bugün bir şekilde başıma iş açmasının mümkün olduğudur. Tehdit almış değilim. Hiçbir şey yok. Diğeri ise Herr Hausner, çok zengin bir adam olduğumdur. O yüzden kızımı bulup sağ salim bana getirirseniz size iki milyon pezo ödeyeceğimi söylediğimde beni ciddiye almanızı istiyorum. Parayı dilediğiniz ülkede ve dilediğiniz para birimde alabilirsiniz. Elli bin dolar civarında bir para yapar, Herr Hausner."

"Bu çok büyük para, Herr Baron."

"Kızımın hayatı bundan çok ama çok daha değerli ama o beni ilgilendirir. Sizi ilgilendirense bu ödülü almak olmalı."

Düşünceli bir halde başımı salladım. Sanırım dışarıdan bakınca durumu değerlendiriyormuş gibi görünüyordum. Benim sorunum da buydu. İnsanlar bana para teklif edince düşünmeye baş-

lardım. Ne kadar çok para teklif ederlerse o kadar çok düşünürdüm.

"Çocuğunuz var mı, Herr Hausner?"

"Hayır, efendim."

"Öyle olsaydı sevdiğiniz birinin parayla ölçülemeyeceğini bilirdiniz."

"Bu konuda size itiraz edecek değilim."

"Dediklerimi kabul etmek zorunda değilsiniz. Avukatlarıma ödülle ilgili bir anlaşma mektubu hazırlatacağım."

Ben onu kastetmemiştim ama itiraz da etmedim. Onun yerine odada etrafıma baktım.

"Kafesteki kuşa ne oldu?"

"Kuş mu?"

"Kafesteki." Yüksek masanın üzerindeki pagoda şeklindeki kafesi işaret ettim.

Von Bader kafese sanki ilk kez görüyormuş gibi baktı. "Ah, o mu? Öldü."

"Kızınız buna üzüldü mü?"

"Üzüldü tabii ki, ama kaybolmasıyla kuş arasında nasıl bir bağlantı olduğunu anlamadım."

"On dört yaşındaki bir kızın neleri kafasına takabileceğini duysanız şaşarsınız."

Başını iki yana salladı. "Herr Hausner, benim on dört yaşında bir kızım var ama sizin yok. O yüzden kusura bakmayın ama bu konuda sizden daha bilgili olduğumu söyleyebilirim."

"Kızınız kuşu bahçeye gömdü mü?"

"Bilmiyorum."

"Belki karınız biliyordur."

"Ona sormamanızı tercih ederim. Zaten kendisi yeterince üzgün. Karım kuşun ölümünden kendisini sorumlu tutuyor. Ayrıca şimdiden kızımı-

zın kaybolmasıyla ilgili kendisini suçlayabilmek için bahane arıyor. Bu iki olay arasında bağlantı olduğuna dair en küçük bir ima bile Fabienne'nin kayboluşu yüzünden hissettiği suçluluk duygusunu artırabilir. Eminim ki siz de takdir edersiniz."

Doğru olabilirdi ama belki de değildi. Fakat iki milyon pezoya duyduğum saygıdan dolayı kuş meselesinin peşini bırakmaya karar verdim. Kimi zaman parayı tutabilmek için kuşu bırakmak gerekir. İşte politika dedikleri şey budur.

Oturma odasına döndüğümüzde Barones yine ağlamaya başladı. Ağlayan kadınları yakından incelemiştim. Benim meslekte bu, cop ve kelepçeyle birlikte anılırdı. 1941'de Doğu Cephesinde ağlamada Olimpiyat rekoru kırabilecek kadınlar görmüştüm. Sherlock Holmes sigara külünü inceleyip o konuda bir monograf yazmıştı. Bense ağlama hakkında bilgi sahibiydim. Bir kadın ağlarken omzunuza fazla yaklaşmasına izin vermeyin. Size temiz bir gömleğe mal olabilir. Fakat gözyaşları kutsaldır ve onların mukaddesatını zedeleyerek kendinizi tehlikeye atarsınız. Onu gözyaşlarıyla baş başa bıraktık.

Von Bader'in evinden ayrıldıktan sonra Albaya Recoleta Mezarlığına gitmemiz gerektiği konusunda ısrar ettim. Zaten yakındık ve Fabienne'nin kaybolduğu sırada neyi ziyaret ettiğini görmek istiyordum.

Viyanalılar gibi, zengin porteño'lar da ölümü çok ciddiye alıyordu. Pahalı mezar ve mozolelere yığınla para harcayabilecek kadar hem de. Bakımlı ve paralel taş sokaklarda dolaşmak, doğal

bir felaket yüzünden içinde yaşayan herkesin öldüğü eski bir Roma şehrini dolaşmak gibiydi. Açık mavi gökyüzüne baktığımda belki de lav püsküren bir volkan görürüm dedim. On dört yaşındaki bir kızın buraya geldiğini hayal etmek zordu. Burada gördüğümüz az sayıdaki canlının tümü çok yaşlıydı. Onların da Albay ve benle ilgili aynı şeyi düşündüklerini zannediyordum.

Arabaya dönüp Casa Rosada'ya doğru yola çıktık. Araba sürmeyeli epey zaman olmuştu. Gerçi kimse dikkat de etmiyordu. *Porteño*'lardan daha kötü sürücüleri sadece *Ben-Hur*'da görmüştüm. Ramon Novarro ve Frances X. Bushman Buenos Aires caddelerinde kendilerini kesin evlerinde hissederdi.

"Başkanın gizli polis merkezinin Casa Rosada olması onun için gayet kullanışlı olmalı," dedim dikkat çekici kızıl binayı tekrar görünce.

"Bazı avantajları var. Tesadüfen patronu zaten gördün. Perón'la görüştüğünde yanımızda olan pembe çizgili takım giymiş adamdı. Adı Rodolfo Freude. Başkandan ayrı durmamaya dikkat eder."

"Freude'mi? Von Bader, Ludwig Freude adında bir bankerden bahsetmişti. Akrabalıkları var mı?"

"Rodolfo'nun babası."

"Bu makama o sayede mi geldi?"

"Uzun hikâye ama evet."

"Oda mı Abwehr'deydi?"

"Kim? Rodolfo mu? Hayır. Ama Rodolfo'nun yardımcısı olan Werner Koennecke Abwehr'deydi. Werner, Rodolfo'nun kız kardeşi Lily'le evlidir."

"Tümü de kulağa çok hoş geliyor."

"Buenos Aires böyle. Tıpkı Recoleta'daki mezarlık gibi. İçine girmek için birini tanıman gerekiyor."

"Sen kimi tanıyorsun, Albay?"

"Rodolfo'nun bazı önemli kişileri tanıdığı doğrudur. Ama benim tanıdıklarım daha önemlidir. Şehirdeki en iyi fahişe olan İtalyan bir kadın tanıyorum. Güney Amerika'daki en iyi makarnayı yapan bir aşçı tanıyorum. Hiç soru sormadan birini öldürüp intihar süsü verebilecek birini tanıyorum. Bizim tuhaf mesleğimizde asıl önemli olan bunlardır, değil mi, Herr Hausner?"

"Genelde birisini öldürtmek gibi bir ihtiyacım yoktur, Albay. Yapmam gerekse muhtemelen kendim yapardım ama bu konuya biraz yabancı olduğumu kabul ediyorum. Üstelik bir şeyin etkisinde kolay kolay kalamayacak kadar yaşlıyım. Ama bir İtalyan kadın buna istisna olabilir. İtalyan kadınları hep sevmişimdir. Üstelik İtalya'ya hiç gitmedim."

8

BERLİN - 1932

Normal suçlar masası olan Daire 4'ün siyasi polis olan Daire 1a'dan ayrı olması gerekirdi. D1a siyasi suçların soruşturulmasından sorumluydu ama gizli hareket etmezdi. Siyasi polisin hangi taraftan kaynaklanıyor olursa olsun siyasi şiddeti engellemek için ayrım yapmadan görevini yerine getirmesi gerekirdi. Almanya'nın mevcut durumuna bakıldığında Weimar hükümetinin neden böyle bir polis kuvveti kurmak zorunda kaldığını anlamak zor değildi. Ama uygulamada ne normal polis ne de Alman halkı siyasi polisi sevmişti ve D1a siyasi şiddeti önleme konusunda çarpıcı bir başarısızlık sergiledi. Üstelik iki ayrı masanın olması da anlamsızdı çünkü araştırdığımız cinayetlerin çoğu siyasiydi: Bir fırtına birliği askeri bir komünisti öldürmüş ya da tam tersi. Sonuç olarak

D1a mevcudiyetini haklı çıkarma ve yetki sınırlarını belirleme konusunda bocaladı. Gerçek cumhuriyetçiler onların faaliyetlerini gayri demokratik ve polis devleti kurmak isteyen art niyetli bir hükümet tarafından sömürülmeye açık olarak gördü. Bu nedenle, Schwarz vakasıyla ilgilenen patolog, Profesör Hans Illmann, Alex'ten Charlottenburg'daki Polis Bilimi Enstitüsünde bulunan laboratuvar ve ofisine taşındı. Daire 4 ve Daire 1a Alex'in farklı katlarında olabilirdi ama KRIPO'nun en iyi adli tıp uzmanının siyasete hassas burun deliklerine hâlâ çok yakındılar.

Illmann'ı pencereden polislik ya da patolojiyle hiçbir ilgisi olmayan bir bahçeye bakar halde buldum. Bahçe ve çevrelediği villa bilim adamlarının yanaklarında babunlarınki kadar kılların olduğu daha kibar bir döneme aitti. Alex yerine burada durmayı neden tercih ettiğini anlamak zor değildi. Bodrumunda cesetler olmasına rağmen mekân adli tıp kurumundan ziyade pahalı bir huzurevi havası veriyordu. Profesör bir neşter kadar inceydi, çerçevesiz gözlükler takıyordu ve küçük Hollanda sakalı onu herkesin zihnindeki tipik sanatçıya benzetiyordu. Toulouse-Lautrec'in daha uzun olduğu dönemi gibi.

El sıkışırken çenemle masanın üzerindeki *Der Angriff*'i işaret ettim. "Bu pisliği okuyarak Nazi olmaya mı karar verdin?"

"Eğer bu pisliği daha fazla kişi okursa belki bu entelektüel pigmelere oy vermezler. Ya da en azından eğer iktidara gelirlerse Almanya'yı neyin beklediğini bilirler. Hayır, Bernie bence herkes bunu okumalı. Özellikle de sen okumalısın. Artık

ne olduğun belli Cumhuriyetçi dostum ve halka malum oldun. Kulübe hoş geldin."

Gazeteyi alıp yüksek sesle okumaya başladı:

"'Bir Rus Yahudisi tarafından tasarlanan Demir Cephe'nin simgesi bir daire içerisindeki güneydoğuyu işaret eden üç oktur. Okların mânâsı farklı şekillerde yorumlanabilir. Bazıları üç okun Demir Cephe'nin üç düşmanını temsil ettiğini söyleyebilir: komünizm, monarşi ve Nasyonal Sosyalizm. Başkaları da bu üç okun Alman işçi hareketinin üç unsurunu simgelediğini söyleyebilir: parti, sendika ve reichsbanner. Ama biz tek bir şeye karşılık geldiğini söyleyebiliriz: Demir Cephe kalleşlerle dolu siyasi bir ittifaktır.

"'Demir Cephe'nin baş kalleşleri arasında Berlin polis kuvvetlerini kirleten Emniyet Müdürü Grezinski, Yahudi yaveri Bernhard Weiss ve KRIPO dalkavukları Bernhard Günther yer almaktadır. Anita Schwarz cinayetini bu polislerin çözmesi beklenmektedir. Bu canavarı yakalamak için ter dökeceklerini zannediyor musunuz? Çok beklersiniz! Komiser Günther dünkü basın toplantısında bir muhabire katilin ölüm cezasından muaf tutulmasını ümit ettiğini söyleyerek orada bulunan herkesi şok etmiştir.

"'Komiser Günther bizi iyi dinlesin: O ve onun liberal kafalı arkadaşları olur da bir şekilde Anita Schwarz'ın katilini yakalamak gibi bir beceri sergileyebilirlerse Alman halkını tatmin edecek tek bir ceza vardır. Günümüzde bu ülkede sadece vahşete saygı duyulmaktadır. Alman halkı tüm suçluların korkudan titremesini istemektedir. Kanunları çiğneyenlere yapılacak

işkence ve uygulanacak idam cezası hakkında neden bu kadar yaygara çıkarılıyor? Halk bunu istiyor. Onlar suçluların kanunlara hak ettiği saygıyı göstermesini istiyorlar. İşte bu yüzden kendi çürümüş gölgesinden bile korkan ve her gün kan kaybeden SPD hükümeti yerine Nasyonal Sosyalizmin sarsılmaz iradesine ihtiyacımız var. Komiser Günther zamanını suçluların haklarını düşünmek yerine onları yakalamaya harcasaydı şehir belki de şu an içinde bulunduğu berbat halde olmazdı.'"

Illmann gazeteyi masanın üzerinden bana atıp tek eliyle bir sigara sarmaya başladı.

"Siktir et şu herifleri," dedim. "Umurumda değil."

"Öyle mi? Bence olmalı. Eğer bu temmuz seçimlerinden şu ya da bu yönde kesin bir sonuç çıkmazsa başka bir darbe olabilir. Biz de zavallı Rosa Luxemburg gibi kendimizi Landwehr Kanalında yüzerken buluruz. Dikkatli ol genç dostum. Çok dikkatli ol."

"İş o noktaya varmaz," dedim. "Ordu buna müsaade etmez."

"Ne yazık ki silahlı kuvvetlerimiz hakkında seninle aynı hassas duyguları paylaşamayacağım. Bence Cumhuriyeti destekleme ihtimalleriyle Nazizmi destekleme ihtimalleri eşit." Başını iki yana sallayıp sırıttı. "Hayır, bence Cumhuriyeti kurtarmanın tek yolu var. Bu vakayı 31 Temmuzdan önce çözmen gerek."

"Sorun değil, Doktor. Elinde ne var?"

"Kloroformun neden olduğu oksijen yetersizliğinden ölüm. Anita Schwarz'ın dili geriye kaymış.

Saçında ve ağzında kloroform izleri var. Hastanelerdeki yaygın ölüm nedenidir. Elinin ayarını tutturamayan anestezi uzmanları pek çok hastayı bu şekilde öldürürler."

"Rahatlatıcı bir düşünce. Cinsel tacize dair bir emare var mı?"

"Organları eksik olduğundan söylemesi zor. Bunu cinsel ilişkinin delilerinin ortadan kaldırmak için de yapmış olabilir. Ne yaptığını biliyormuş. Keskin bir küreti sakince ve beceriyle kullanmış. Bu delice bir saldırı değil, Bernie. Katil acele etmemiş. Kloroformu da belki bu yüzden kullanmıştır. Öyleyse kızın korkusunun onun eylem nedenlerinden biri olduğu söylenemez. Kızı keserken kız muhtemelen baygındı ve ölmek üzereydi. Haarmann vakasını hatırlarsın. Bu farklı bir şey."

"Doktorluk tecrübesi olan birisidir belki," dedim yüksek sesle düşünerek. "Bu yüzden Devlet Hastanesine yakınlığının bir bağlantısı olabilir."

"Muhtemel," dedi Illmann. "Ama konuştuğumuz nedenden dolayı değil. Bağlantı kaynağı kızın yanında bulduğun hap."

"Öyle mi? Bağlantısı neymiş?"

"Daha önce gördüğüm bir şeye benzemiyor. Kimyasal olarak amine grubuna bağlı bir sülfon grubu. Ama sentezi yeni. Ne ad vereceğimi bile bilmiyorum, Bernie. Sülfonamine olabilir mi? Bilmiyorum, ama mevcut ilaçlar arasında böyle bir tane olmadığını biliyorum. Yeni ve deneysel bir şey demek ki."

"Ne için kullanılabileceğine dair bir fikrin var mı?"

"Etkin sülfon molekülü ilk kez 1906'da sentez edildi ve boya yapım endüstrisinde yaygın olarak kullanılıyor."

"Boya yapımı mı?"

"Sanırım boya yapım molekülü içerisinde bulunan daha küçük etkin bir bileşik var. On beş yıl kadar önce Paris'teki Pasteur Enstitüsü sülfon molekülünü bir tür anti-bakteriyel ilaç için temel olarak kullanıyordu. Fakat çalışmalardan bir sonuç elde edilemedi. Ama bu hap, muhtemelen Berlin'de birisinin, sülfon tabanlı bir ilacı başarıyla sentezlediğini gösteriyor."

"Evet, ama bu ne için kullanılabilir?"

"Her tür bakteriyel enfeksiyona karşı kullanılabilir. Tüm streptokoklara karşı. Ama bir sonuç açıklamadan önce, özellikle de Pasteur'un boya tabanlı ilaç kullanımındaki başarısızlıklarından sonra, ilacı bazı gönüllüler üzerinde kullanman gerekir."

"Belki Devlet Hastanesinde deneysel bir ilaç test ediliyordur?"

"Olabilir." Illmann sigarasını bitirdi ve izmaritini 1926 Polis Fuarı için yapılmış küçük bir porselen kül tablası içerisinde söndürdü. Tam bir şey söyleyecekti ki vazgeçti.

"Durma, devam et," dedim.

"Sadece ilaç testi yapan biri neden Berlin'i tercih eder diye düşünüyordum." Başını iki yana salladı. "Çünkü Berlin'de hiç ilaç firması yok ve Almanya'daki diğer yerlerden daha fazla buna ihtiyaç duyuyor değiliz."

"İşte burada yanılıyorsun, Doktor," dedim. "*Der Angriff* denen paçavra yerine Polis Gazetesi-

ni okusan iyi olur. Şu anda Berlin'de yüz binden fazla fahişe var. Avrupa'daki her yerden daha çok. Bunlar da sadece kadın olanlar. Bu şehirde ne kadar erkek fahişe olduğunu ise ancak Tanrı bilir. Benim çavuş, Heinrich Grund sürekli bundan şikâyet eder durur."

"Elbette," dedi Illmann. "Zührevi hastalıklar."

"Savaştan beri rakamlar tavan yaptı," dedim. "Kendim hiç kullanmadım ama tedavisi Neosalvarsan ile yapılıyor değil mi?"

"Doğru. Organik arsenik içerdiği için bir açıdan da tehlikeli. Yine de zamanında çok büyük bir keşif ve etkili bir şifaydı, kendinden önce başka bir ilaç da olmadığından Neosalvarsan'a Sihirli Mermi denmişti. O da bir Alman icadıdır. Bu icat sayesinde Paul Ehrlich 1908'de Nobel Barış ödülünü kazandı. Çok kabiliyetli bir adamdı."

"Acaba o?"

"Yok, maalesef öldü. İlginçtir, Salvarsan ve Neosalvarsan da boya tabanlı bileşikler. İşte sorunun kaynağı da burada, renkte yatıyor. Yeni bileşiğin marifeti de bu olmalı. Demek ki birisi anti-bakteriyel niteliğini ortadan kaldırmadan rengi kaldırmanın bir yolunu bulmayı başarmış." Sanki gözünün önündeki görünmez bir kara tahtada formüller belirmiş gibi başını salladı. "Dâhiyane!"

"Diyelim ki burada, Berlin'de deney yapılıyor," dedim. "Büyük jöle ve küçük jöle yani frengi ve belsoğukluğu hastaları için mi?"

"Eğer birinde işe yarıyorsa diğerinde de işe yarayabilir."

"Bu denemede kaç hastadan bahsediyoruz?"

"Başlangıçta mı? Birkaç düzine yeter. En fazla yüz kişi. Ayrıca bu hastalar sır olarak saklanır. Hiçbir doktor hangi hastasında zührevi hastalık olduğunu söylemez. Fakat eğer işe yararsa böyle bir ilacın değeri milyonlar olur. Klinik deneylerin çok gizli yürütüldüğünden hiç şüphem yok."

"Gönüllü nasıl bulunur?"

Illmann omuz silkti. "Neosalvarsan tedavisi basit bir şey değildir, Bernie. Şöhretini fazlasıyla hak eder ve anlatılan korkunç hikâyelerin çoğu da doğrudur. O yüzden yeni bir ilaç için gönüllü bulmakta sıkıntı yaşayacaklarını zannetmem."

"Tamam. Varsayalım bizim adamımız bir dönmeden hastalık kapmış. Bu da onu birini öldürecek kadar kadınlardan nefret ettirmiş. O da bu arada tedavi görebilmek için ilaç deneyine gönüllü olmuş."

"İyi de bir dönmeden hastalık kaptıysa neden bir dönmeyi değil de bir çocuğu öldürsün?" diye sordu Illmann.

"Dönmeler kurnaz olur. Geçen gece birini gördüm. Güreşçi gibiydi. Birisi gelip onu saldırıyla suçlamayla kalktı. Kırbacıyla adama vurdu."

"Bazıları bu tür şeyler için para ödüyor."

"Demek istediğim şu. Anita Schwarz'ı daha kolay bir av olduğu için öldürdü. Sakattı. Ondan kaçamazdı da. Gerçi hava karanlık olduğundan adam bunu fark etmemiş bile olabilir."

"Tamam, dedi Illmann. "Bu da bir ihtimal. Hepsi bu."

"Bir şey daha var. Size henüz söylemediğim bir şey. İşin aslı size güvenebileceğimi daha yeni hatırladım. Bunlar rahatsız edici konular olduğun-

dan kimseye söylemeyin. Anita Schwarz sakat ve sadece on beş yaşında olabilir ama bu onun kendi parasını kazanmadığı anlamına gelmiyor."

"Dalga geçme."

"Komşularından biri kızın ciddi ahlaki sorunları olduğunu söyledi. Aileler bu tür konulardan konuşmaz. Izzy'nin Nazileri kızdırmamak konusunda çektiği nutkun ardından basın toplantısında bunu dile getirmedim. Ama cebinde bolca para bulduk. Beş yüz mark. Bunu dükkânda çalışarak kazandığını zannetmem."

"İyi de kız sakattı. Kaliper atel takıyordu."

"İnanın, Doktor, bunun da meraklıları var."

"Tanrım bu şehirde ne hasta insanlar var."

"İşte şimdi Çavuş Grund gibi konuşmaya başladınız."

"Öyleyse haklı olabilirsin. Kıza frengi ve belsoğukluğu tahlili yapmak aklıma gelmedi. Hemen yapacağım."

"Bir şey daha var, Doktor. Burada bahsettiğimiz boya hangi türden? Yiyecek boyası mı, kumaş boyası mı yoksa saç boyası mı?"

"Organik boya. Doğrudan ya da sabit boyama. Doğrudan boyama pek çok malzemede kullanılır. Pamuk, kâğıt deri, yün, ipek, naylon. Neden sordun?"

"Bilmem." Fakat çorap çekmecesi dediğim aklımın bir yerlerinde önemli bir şey vardı. Bir süre mırıldanıp sonra başımı iki yana salladım. "Hayır. Muhtemelen hiçbir şey."

Charlottenburg'dan dönüş yolunda Tiegarten'e Kaiserdamm üzerinden gittim. Tiergarten'de yaban

domuzları vardı. Çitlerinin içinde debelenirken çıkardıkları homurtuları ya da dövüşürken eski DKW'min freni gibi ciyakladıklarını duyabilirdiniz. O sesi ne zaman duysam aklıma Reichstag ve Alman parti siyaseti gelirdi. Tiergarten'de sadece yaban domuzları değil her türden hayvan bulunurdu. Akbabalar, ağaçkakanlar, ak kuyruksallayanlar, karabaşlı isketeler ve yarasalar – hem de bir sürü yarasa. Arabamın açık penceresinden içeri giren çiçek ve taze kesilmiş çim kokusu harikaydı. Yazın ilk ayının temiz ve bozulmamış kokusuydu. Bu tarihlerde Tiergarten'in hava kararana kadar açık olması onu çekirgelerin gözünde de cazip hale getirirdi – odaya verecek parası olmadığı için müşterileriyle çimler üzerinde ya da çalı arkalarında sevişen amatör fahişeler. Tabiat muhteşemdir.

Brandenburg Kapısından Pariser Platz'a geçerken saatime baktım. Yanında bira olması şartıyla öğle yemeğine vaktim vardı. Unter den Linden'in güneyindeki herhangi bir yerde durabilirdim. Gendarmen Market civarındaki tezgâhların herhangi birinden kendime sosis ve bira alabilirdim ama herhangi bir yere gitmek istemiyordum. Adlon Hotel'in hemen yakınındayken yapılacak iş değildi. Oraya sadece bir ya da iki kez gitmiş olsam da Adlon'u sevmiştim. Ama atmosferi, bahçeleri, fısıldayan çeşmeleri, palmiye avlusu ve zaten paramın yetmeyeceği muhteşem restoranı yüzünden sevmemiştim. Sevmiştim çünkü oranın dedektifini sevmiştim. Adı Frieda Bamberger'di. Frieda çok hoşuma gitmişti.

Frieda uzun boylu, esmer; dolgun ağızlı ve daha dolgun vücutluydu ayrıca doğurgan bir çe-

kiciliğe sahip bir kadındı. Yahudi olduğu gerçeğini bir yana bıraksam bile onda hâlâ tarif edemediğim tuhaf bir şey olduğunu sezebiliyordum. Çok güzeldi. Öyle de olmalıydı. Vazifesi otelde müşteri gibi dolaşarak, zengin müşterileri yüzünden bu otele dadanan fahişelere, dolandırıcılara ve hırsızlara dikkat etmekti. Bıçak taşıyan mücevher hırsızı bir kadını tutuklamasına yardım ettiğim 1929 yılında onunla tanışmıştım. Frieda'yı bıçaklanmaktan basitçe kendimi bıçaklatarak korumuştum. Ne kadar zekiyim. Bu nedenle otel sahibinin gelini Hedda Adlon'dan bir teşekkür telgrafı aldım ve hastaneden çıktıktan sonra da Frieda bana daha farklı bir şekilde teşekkür etti. Ortak bir yanımız yoktu. Frieda'nın pek görüşmediği Hamburg'da oturan bir kocası vardı. Sadece ara sıra, birlikte kayıp bir Mihracenin ya da kaçırılan bir film yıldızının yatak odasını arardık. Kimi zaman bu sayede kısa süreliğine bir araya gelirdik.

Kapıdan girer girmez Frieda şahin gibi üzerime çullandı. "Seni gördüğüme sevindim," dedi.

"Senin böyle şeylere önem verdiğini bilmezdim," dedim.

"Ben ciddiyim, Bernie."

"Ben de öyle. Söyleyip duruyorum ama dinlediğin yok. Senin de böyle hissettiğini bilsem çiçekle gelirdim."

"Hemen bara gitmeni istiyorum," dedi aceleyle.

"İyi denk geldi. Zaten oraya gidecektim."

"Köşedekine bir bakmanı istiyorum. Köşedeki herifi kastediyorum, birlikte olduğu kızıl saçlıyı değil. Güvercin grisi takım ve çift düğmeli palto

giyiyor ve yakasında da çiçek var. Adamı hiç gözüm tutmadı."

"Adamdan görmeden nefret ettim."

"Hayır, tehlikeli biri olabilir diyorum."

Bara girdim, bir kibrit kutusu alıp sigaramı yaktım ve herifi tepeden tırnağa süzdüm. Yanındaki kız da beni tepeden tırnağa süzdü. Bu hiç hoş olmadı çünkü kızın birlikte olduğu adam tahmin ettiğimden de beterdi. O Berlin'in en tehlikeli çetesi Hep Doğru'nun lideri Ricci Kamm'dı. Genelde Ricci, çetesinin merkezi olan Friedrichshain'dan dışarı pek çıkmazdı. Bundan biz de memnunduk çünkü orada bize pek sorun çıkarmazdı. Birlikte olduğu kızın ise dünya güzeliymiş gibi bir tavrı vardı. Kız muhtemelen Hep Doğru çetesindekilerin kızlarla takıldığı Zum Nussbaum'un kendisi için çok basit kaçacağını düşünmüştü. Bunda haklıydı da. Gördüğüm ve bundan daha güzel olan tek kızıl Rita Hayworth'tu. Vücudu çok güzeldi. Sonja Henie'nin ünlü buz patenlerini taksa bile bu halinden daha güzel görünür müydü, açıkçası şüpheliydim.

Ricci gözlerini bana dikti. Ama benim gözüm kızın ve onların önündeki, bela mânâsına gelebilecek bir şişe Bismarck'ın üzerindeydi. Ricci sakin konuşan ve kibar bir adamdı – ama içki içtikten sonra Doktor Jekyll'ın Mister Hyde'a dönüşmesini izliyor gibi olurdunuz. Şişedeki içkinin seviyesine bakınca Ricci'nin kaşlarının çatılacağını anlamam zor olmadı.

Dönüp tekrar lobiye gittim.

"Ondan hoşlanmamakta haklısın," dedim Freida'ya. "Tehlikeli bir adamdır ve bence de sorun çıkarması yakın."

"Ne yapacağız?"

Elimle işaret ettiğim kapı görevlisi Max yanıma geldi. Max, Louis Adlon'a bu işte kalabilmek için ayda üç bin mark ödüyordu çünkü otel müşterilerinden aldığı bahşişlerle aylık geliri otuz bin marka kadar çıkıyordu. Elinde minik bir dachshund köpeğinin tasmasını tutuyordu. Anladığım kadarıyla Max bu köpeği yürüyüşe çıkaracak bir komi arıyordu. "Max," dedim. "Alex'i ara ve onlara çocuk arabasını göndermelerini söyle. İçinde birkaç polis de olsa iyi olur. Barda sorun çıkacak."

Max sanki bahşiş beklermiş gibi durdu.

"İstersen kendi başına da halledebilirsin."

Bunun üzerine Max dönüp hemen telefon kulübelerine doğru gitmeye başladı.

"Hazır başlamışken kütüphaneye gidip bol maaşlı ve kendini adam zanneden eski polislerden biri var mı diye de bak."

Frieda polislik yapmadığı için eski polislerle ilgili söylediklerime aldırmadı ama başının çaresine bakabilecek durumda olduğunu biliyordum. 1924'te Paris'te Alman Kadın Olimpiyat Grubundan biri olarak eskrimde altın madalyayı kıl payıyla kaçırmıştı.

Frieda'yı kolundan tuttum ve birlikte bara girdik. "Oturduğumuzda bana sarmaşık gibi ilgi göstermeni istiyorum," dedim. "Böylece ona tehdit oluşturmadığımı düşünür."

Ricci'nin hemen arkasındaki masaya oturduk. İçki etkisi göstermeye başlamıştı ve Ricci korku içindeki bir garsona küfretti. Kızıl bu manzarayı daha önce görmüş gibi bakıyordu. Bardaki müşterilerin çoğu acaba Ricci'nin görüşüne girmeden

kapıya erişebilir miyiz diye düşünürken içlerinden biri daha cesurca bir şey yapmaya karar verdi: Frak ve sert yaka gömlek giymiş ve Ricci'nin ağzından çıkan adi sözlerden rahatsız olmuşa benzeyen bir işadamı ayağa kalktı ve gangstere doğru yöneldi. Gözlerinin içine bakıp başımı iki yana salladım ve şimdilik tavsiyemi dinlemiş gibi göründü. Adamın oturmasıyla Frieda çalışmaya başladı. Kulaklarımı, boynumu, ensemi ve en çok sevdiğim yer olan dudaklarımı öptü.

"Çok hoşsun," dedi Freida hafif alaycı bir tonda.

Ricci önce ona sonra da yanındaki kızıla baktı. "Neden sen de böyle değilsin," diyerek Frieda'yı işaret etti.

"Çünkü sarhoşsun." Kız makyaj kutusunu çıkarıp makyajını tazelemeye başladı. Bence Mona Lisa'ya rötuş yapmak gibi mânâsız bir eylemdi. "Sarhoşken de domuzun teki oluyorsun."

Haklıydı, ama Ricci sallamadı. Ayağa kalktı fakat masa hâlâ kucağındaydı. Şişe, bardaklar ve kül tablası yere saçıldı. Ricci küfretti ve kızıl gülmeye başladı.

"Sakar, sarhoş domuz," deyip tekrar güldü kız ölçülü bir şekilde. Gülerken kızılın ağzının aldığı şekli sevmiştim. Keskin beyaz dişlerinin kırmızı dudaklarını kiraz kabukları gibi soymasını sevmiştim. Ama Ricci sevmemişti anlaşılan ve kıza bir tokat yapıştırdı. Adlon'un şık barında tokat Yeni Yıl Arifesi etkisi yaptı. Sert yaka gömlek giyen adam için bu kadarı da fazlaydı. Bir kadının başına gelenlere –bu bayan yüz marklık bir fahişe olsa da– kayıtsız kalamayacak bir Prusya centilmenine benziyordu.

"Vay, vay," diye fısıldadı Frieda kulağıma. "I.G. Farben'in çalışanı Sör Lancelot rolüne soyunmak üzere."

"I.G. Farben mi dedin?"

I.G. Farben Avrupa'nın en büyük boya malzemeleri karteliydi. Şirketin merkezi Frankfurt'taydı ama Adlon'un tam karşısında ve Unter den Linden'in diğer tarafında bir büroları vardı. İşte Illmann'ın ofisinde hatırlamaya çalıştığım şey buydu.

"Affedersiniz," dedi I.G. Farben'den gelen adam. Sesi tahta gibi sertti. "Fakat bu küstahlığınıza ve bir hanıma böyle muamele etmenize itiraz etmek zorundayım."

Kızıl yerden kalktı ve Alman savaş gemilerinin makine dairesinde duymaya alışık olacağınız türden birkaç şey söyledi. Sert yakalı bu beyefendinin, hanım diye kendisinden bahsettiğinden onun bile şüphe ettiği ortadaydı. Boş Bismarck şişesini alıp Ricci'nin kafasına doğru salladı. Hep Doğru lideriyse şişeyi kolayca avcunun içiyle yakaladı, kadının elinden aldı ve tek, akıcı bir hamleyle masanın kenarına vurup kırdı. Şişe parlayarak tekrar yükseldi ama bu sefer tehditkâr ve kesici kenarlara sahipti. Ricci, IGF çalışanının frakını tuttu, kendine çekti ve konuşmasını böldüğünden ne kadar rahatsız olduğunu anlatmaya hazırlandı.

Adlon'daki barmen Berlin'deki en iyi kokteylleri yapıyordu. Salatalıklara da düşkünlüğü vardı. Masalara salatalık turşusu ve Amerikalıların sevdiği bazı içkilerin içine taze salatalık dilimleri koyardı. Bar tezgâhında da büyük kesilmemiş bir

salatalık duruyordu. Bıçak ararken birden gözüme o takıldı. İçkimde buzdan başka bir şey istemezdim ama salatalığın şekli hoşuma gitmişti. Üstelik silahım da arabanın torpido gözündeydi.

İnsanlara sırtı dönükken vurmayı sevmezdim. Bir salatalıkla olsa bile. Benim adalet anlayışıma ters düşüyordu. Ama Ricci Kamm aynı adalet duygusunu paylaşmadığından onun kırık şişeyi tutan eline tüm gücümle vurdum. Bağırıp şişeyi bıraktı. Ardından salatalığı iki kez başının yanına vurdum. Eğer buz ve limon dilimleri olsaydı onlarla da vururdum. Sanki şapkada tavşan kaybetmişim gibi tüm bardan hayret dolu sesler yükseldi. İşin kötüsü tavşan hâlâ oradaydı. Ricci olduğu yere oturmuş kulağını tutuyordu. Dişlerini gösterip burnunu titreterek elini ceketinin içine uzattı. Cüzdanını aradığını zannetmiyordum. Kılıfından çıkan küçük, siyah bir suaygırı kafası gördüm ve ardında Ricci'nin elinde bir Colt otomatik tabanca belirdi.

Elimdeki ham olmaktan uzak olgun bir salatalıktı. İyi bir cop gibi elastik ve ağırdı. Ona çok güveniyordum çünkü mecburdum. Ricci başını en fazla bir santim kımıldattı. Salatalığı önlemeye çalışmadı. Bu olmadan silahını ateşlemeyi umuyordu. Salatalık tam burnuna isabet etti, sandalyesinde geriye fırladı, silahını düşürdü ve iki eliyle kana bulanan suratını tuttu. Bundan daha iyi bir fırsat ele geçiremeyeceğimi bildiğimden o daha ne olup bittiğini anlamadan iki elini de kelepçeledim.

Ricci bir süre sızlandıktan sonra burnuna bastırması için ona bir havlu verdim ve kelepçelerin-

den çekerek onu ayağa kaldırdım. Otelin barındaki diğer misafirlerin alkışları arasında Ricci'yi iki üniformalıya doğru ittim ve silahını da arkasından attım.

Frieda kızıl saçlının yanına geldi. "Gitme zamanı, tatlım," dedi dirseğinden tutarak.

"Çek ellerini üzerimden," diyerek kendisini kurtarmaya çalışsa da bileği Frieda'nın güçlü parmakları arasında kalmaya devam etti. Kızıl ardından kahkahayı patlattı ve beni iyice bir süzdü. "Bu yaptığın Kayser'e Yılbaşı hediyesi vermek gibi çok sıra dışı bir şey. İnsanlar bunu duyunca neler olacak gör. Bir polis sadece bir salatalıkla Ricci Kamm'ı tutukladı. Bu durumdan kendini kurtaramaz. Öylesi de daha iyi olur bence. O şerefsiz bana daha önce de vurmuştu."

Frieda onu da kapıya doğru götürerek beni IGF çalışanıyla baş başa bıraktı. Uzun ince ve beyaz saçlı bu adam bir Berlin Herrenklub kadar Prusya asaleti sahibiydi ve başını eğerek beni selamladı.

"Bu takdire şayandı," dedi. "Fazlasıyla. Size minnettarım, bayım. O serserinin bana zarar vereceğinden hiç şüphem yoktu. Belki daha da kötüsü olabilirdi."

IGF çalışanı cüzdanını çıkarıp bana kartvizitini verdi. Gömleğinin yakası kadar beyaz ve kalın bir karttı. İsmi Doktor Carl Duisberg'di ve Frankfurt'tan gelen I.G. Farben'in müdürlerinden biriydi.

"İsminizi bahşeder misiniz, bayım?"

Söyledim.

"Berlin polisinin beynelmilel itibarını hak ettiğini görmekten bahtiyarım, bayım."

Omuz silktim. "Bir salatalıkla pek çok şey yapılabilir," dedim.

"Eğer minnettarlığımın nişanesi olarak kudretim dahilinde bir şey varsa lütfen söyleyin, bayım," dedi.

"Biraz bilgi aslında işime yarardı, Doktor Duisberg."

Şaşkınlıkla kaşlarını çattı. Bunu beklemiyordu. "Tabii ki. Eğer vâkıf olduğum bir şeyse memnuniyet duyarım."

"Dyestuff Syndicate'in ilaç şirketleriyle bir ilişkisi var mı?"

Gülümsedi ve bilmek istediğim şeyin genel bir bilgi olduğunu öğrenmenin rahatlığıyla baktı. "Bunu kolaylıkla cevaplayabilirim. Dyestuff Syndicate 1925 yılından beri Bayer'e aittir."

"Aspirini üreten şirketi mi kastediyorsunuz?"

"Hayır, bayım," dedi gururla. "Onu icat eden şirketi kastediyorum."

"Anladım." Etkilenmiş görünmek için elimden geleni yaptım. "Firmanızın uğraşmam gereken sarhoşlar konusunda bana ne kadar yardımcı olduğunu dikkate alırsak sanırım size minnettar olmam gerek. Sırada ne var, Doktor? Adamlarınızın üzerinde çalıştığı yeni mucize ilaç ne?"

"Bu benim ihtisas alanım değil, bayım. Ben kimya mühendisiyim."

"Peki, kimin alanı?"

"Kişi olarak mı soruyorsunuz?"

Başımı salladım.

"Sevgili Komiser, tüm Almanya'da bizim adımıza çalışan düzinelerce bilim adamı mevcuttur.

Fakat Bayer, Leverkusen'de olduğundan çoğu da orada bulunmaktadır."

"Leverkusen mi? Hiç duymadım."

"Yeni bir şehir olduğu içindir, Komiser Günther. Ren kıyısındaki birkaç köyün ve birkaç kimyasal madde fabrikasının birleştirilmesiyle tesis edilmiştir."

"Kulağa cazip geliyor."

"Hayır, Komiser. Leverkusen hiç de cazip bir yer değil ama para kazandırıyor. Hem de çok." Doktor güldü. "Acaba neden sual ettiniz, bayım?"

"Berlin'de Charlotenburg'da bir Adli Bilim Enstitümüz var," dedim. "Soruşturmalar sırasında yardım isteyebileceğimiz uzmanlara ihtiyaç duyuyoruz. Anlayacağınızdan eminim."

"Elbette, elbette."

"Berlin, Friedrichshain'daki Devlet Hastanesinde çok hassas tıbbi deneyler yapan bir doktorla tanıştım. Sanırım Bayer'de çalıştığını söylemişti. Acaba bize arada bir yardımcı olacak ağzı sıkı ve güvenilir kişi o olabilir mi diye merak ettim. Çok yetenekli biri olduğu şüphesiz. Kendisinin yeni Paul Ehrlich olarak adlandırıldığını duydum. Bilirsiniz, Sihirli Mermi."

"Aa, siz Gerhard Domagk'ı kastediyor olmalısınız," dedi Duisberg.

"Evet, o," dedim. "Acaba kendisinden bize yardımcı olmasını rica eder misiniz? Tüm isteğim bundan ibaret."

"İşin aslı kendisini bizzat tanımıyorum ama fevkalade kabiliyetli birisi olduğu işittim. Hakikaten öyleymiş. Çok da ihtiyatlıdır ve öyle de olmak zorundadır. Çalışmalarımızın büyük bölümü giz-

lidir. Eğer imkânları dahilindeyse Berlin polisine yardım etmekten bahtiyar olacağından eminim. Kendisine sormamı istediğiniz belli bir konu var mı?"

"Hayır, henüz değil. Belki ileride."

Duisberg'in kartını cebime koydum ve onu öğle yemeğine devam edebilmesi için yalnız bıraktım. Tekrar Frieda'nın yanında gittim. Kızarmış ve minnettar bir şekilde bakıyordu ki kadınımın böyle olmasını severdim.

"Salatalığı bir profesyonel gibi kullandın," dedi.

"Berlin polisine katılmadan evvel Leverkusen'de manavlık yaptığımı bilmiyor muydun?"

"Leverkusen de neresi?"

"Haberin yok mu? Ren kıyısında yeni bir şehir. Alman kimya endüstrisinin merkezi. Bana ne kadar minnettar olduğunu gösterebilmen için hafta sonu oraya gitmeye ne dersin?"

Frieda gülümsedi. "O kadar uzağa gitmemize gerek yok," dedi. "102 numaralı odaya çıkmamız yeter. VIP süitlerinden biridir. Şu anda boş. Charlie Chaplin bir keresinde orada kalmıştı. Emil Jannings de öyle." Gülümsedi. "Ama ikisi de onları uyanık tutmam için beni kullanmadı."

Alex'e döndüğümde dört buçuk civarıydı. Masamda bir kutu salatalık vardı. Dedektif salonundakiler bağırıp alkışlarken salatalıklardan birini havaya kaldırıp salladım. Hep Doğru gibi çeteler konusunda uzman ve bölümdeki en iyi polislerden biri olan Otto Trettin masama geldi. Omuz kılıfında yarım bir salatalık vardı. Çıkardı, bana

doğrulttu ve silahla ateş edermiş gibi bir ses çıkardı.

"Çok komik." Sırıttım ve ceketimi çıkarıp sandalyemin arkasına astım.

"Senin ki nerede?" diye sordu. "Silahını kastediyorum."

"Arabada."

"İşte bu salatalığı açıklıyor."

"Yapma Otto, nasıl olduğunu bilirsin. Silah taşıdığında ceketini iliklemek zorunda kalırsın ve bu sıcak havada..."

"Bir şekilde hallederim, diye düşündün."

"Onun gibi bir şey."

"Ciddiyim, Bernie. Ricci Kamm'ı karşına aldığına göre artık çok dikkatli olman gerekir. Arkanı ama daha da önemlisi önünü kollaman gerek."

"Öyle mi düşünüyorsun?"

"Ricci Kamm'ı beyin sarsıntısı ve kırık bir burun yüzünden Charité'ye yatırtan bir adamın silah taşımaya ya da kürek kemikleri arasına bir bıçak koymaya başlaması şart. Hatta bir cop bile gerekir."

"Belki de haklısın," dedim.

"Haklıyım tabii ki. Dragonerstrasse'de oturuyorsun, değil mi? Hep Doğru bölgesinin tam eşiğinde duruyorsun. Torpido gözünde duran silah bir işe yaramaz. Bir garajı tutuklamak istiyorsan o zaman başka." Otto salatalıkla bana ateş ederek gitti.

"Ona kulak versen iyi olur," dedi bir ses. "Boşa konuşmuyor. Söz bitti mi konuşma sırası silahlara gelir."

Konuşan KRIPO'daki en kaypak dedektiflerden biri olan Arthur Nebe'ydi. Eski bir sağcı Freikorps

mensubu olarak polis olduktan sonra sadece iki yıl içinde D1a'da komiser olmuş ve suç çözme alanında ne kadar marifetli olduğunu göstermişti. Nebe, NSBAG'nin –Nasyonal Sosyalist Kamu Çalışanları Kardeşliği– kurucu üyesiydi ve önde gelen Naziler olan Goebbels, Kont von Helldorf ve Kurt Daluege'nin de yakın arkadaşı olduğu söyleniyordu. İlginçtir, ama Nebe aynı zamanda Bernhard Weiss'in de dostuydu. SDP'de başka nüfuz sahibi dostları da vardı. Alex'te Arthur Nebe'nin Berlin Borsası'ndan daha fazla seçeneğe sahip olduğu yönünde genel bir görüş hâkimdi.

"Selam, Arthur," dedim. "Burada ne işin var? Siyasi de yeterli iş yok muydu da buralara kadar geldin?"

Nebe dediklerimi ciddiye almayarak, "Otto, Sass Kardeşleri tutukladığından beri, sanki kendi portresini yapıyor gibi hep tetikte olmak zorunda kaldı."

"Otto ve Sass Kardeşleri hepimiz biliyoruz," dedim. Bu iki suçluyu döverek itiraf ettirdiğinin öğrenilmesinin ardından Otto Trettin 1928'de az daha polis gücünden kovuluyordu. "Benim yaptığımın bununla ilgisi yok. Ricci Kamm'a müdahalemde ters bir şey yoktu."

"Sağlığın açısından umarım o da bunu bu şekilde yorumlar," dedi Nebe. "Silahsız dolaşmak bir polise yaramaz. Geçen nisanda Franz Spernau'yu hapse tıktığımdan beri o kadar çok ölüm tehdidi aldım ki Hoppegarten'de yaz sona ermeden öldürülmem için başıma para ödülü bile koydular. Az daha birisi ödülü alıyordu." Nebe kurt gibi sırıttı ve ceketini geri çekerek büyük ve süpürge saplı

bir Mauser'i ortaya çıkardı. "Ama ben onu daha önce hakladım." Koca burnunun yanına parmağıyla vurdu. "Bu arada Schwarz vakası nasıl gidiyor?"

"Seninle ne ilgisi var, Arthur?"

"Kurt Daluege'yi biraz tanırım. Birlikte askerlik yaptık. Onu tekrar gördüğümde soracağından eminim."

"Aslında ilerleme kaydetmeye başladım. Şüphelimin Friedrichshain'daki Devlet Hastanesinde bulunan jöle kliniğinin hastası olduğundan hemen hemen eminim."

"Öyle mi?"

"O yüzden pek sevgili dostun Daluege'ye şahsi bir şey olmadığını söyleyebilirsin. Babası adi bir Nazi köpeği olmasaydı da bu çocuğun katilini yakalamak için elimden geleni yapardım."

"Bunu duyduğunda memnun olacağına eminim ama şahsen böyle bir çocuk dünyaya getirmenin ne mânâsı var bilemiyorum. Bence toplum olarak Romalılar gibi davranmalıyız. Romus ve Romulus'u bilirsin. Onları bir tepede ölüme terk etmemiz gerek. Bunun gibi şey işte."

"Belki. Ama o ikisi bir tepeye hasta oldukları için değil de anneleri bekâret yeminini çiğneyen bir rahibe olduğu için bırakıldılar."

"Bu söylediklerini ilk kez duydum," dedi Nebe.

"Ayrıca Romus ve Romulus ölmedi. Haberin yok muydu? Roma böyle kuruldu."

"Ben genel ilkelerden bahsediyorum, hepsi bu. Toplumun işe yaramaz üyelerine boş yere para harcamaktan bahsediyorum. Bu ülkede bir sakatı hayatta tutmanın hükümete maliyetinin sağlıklı

birinden altmış bin mark daha fazla olduğunu biliyor muydun?"

"Söyle, Arthur. Sağlıklı vatandaşlar derken Joey Goebbels'i de buna katıyor musun?"

Nebe gülümsedi. "İyi bir polissin, Bernie," dedi. "Herkes öyle söylüyor. Bu saçma konuşmaların yüzünden gelecek vaadeden bir kariyerin yerinde sayacak olması ne kadar kötü."

"Bunların saçma olduğunu da nereden çıkardın?"

"Değiller mi? Kızıl değilsin. O kadarını biliyorum."

"Nazilere olan kinim için çok emek harcadım, Arthur. Hepinizin bunu bilmesi gerek."

"Her halükarda Naziler gelecek seçimi kazanacaklar. O zaman ne yapacaksın?"

"Herkesin yapacağını yapacağım, Arthur. Eve gidip kafamı fırına sokacak ve bir kâbustan uyanmayı umut edeceğim."

Bir diğer, güzel ama sıra dışı şekilde sıcak akşamlardan biriydi. Heinrich Grund'un ceketini ona attım. "Hadi," dedim. "Gidip biraz dedektiflik yapalım."

Aşağı indik, Alex'in merkez avlusuna çıkıp arabanın yanına gittik. Anahtarı çevirip marşa bastım. Araba titreyerek canlandı.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu.

"Oranienburger Strasse."

"Neden?"

"Şüpheli arıyorduk hatırladın mı? Heinrich bu şehrin güzel tarafı da bu işte. Dengesiz manyakları bulmak için tımarhaneye gitmene gerek yok.

Nereye baksan karşına bir şey çıkar. Reichstag, Wilhelmstrasse, hatta Prusya Meclisi'nde bile varlar. Oranienburger Strasse'de de bir ya da iki taneye rastlasam şaşırmazdım. Sence de işimizi daha kolay hale getirmez mi?"

"Sen öyle diyorsan öyledir, patron. İyi de neden Oranienburger Strasse?"

"Çünkü fahişenin bir türünün sıkça bulunduğu bir yer."

"Çakıl."

"Aynen."

Cuma akşamıydı ama fark etmezdi. Oranienburger Strasse her akşam kalabalık olurdu. Arabalar yirmi dört saat açık olan Merkez Telgraf Ofisi'nin önünde dururlardı. Geçen seneye kadar da Oranienburger Strasse, Berlin'in en kötü şöhretli kabaresinin ve sokaktaki fahişelerin gözdesi olmasının nedenlerinden biri olan Leylek Yuva'sının bulunduğu yerdi. Rivayete göre kulüp yöneticisi Polonya'dan daha ucuza çıplak dansçılar getirmeden evvel orada çalışan dansçıların bazıları şimdi sokaklarda fahişelik yapıyordu.

Cuma geceleri Yahudiler Berlin'deki en büyük sinagog olan Yeni Sinagog'da *shul*'a geldiklerinden orası her zamankinden daha kalabalık olurdu. Yeni Sinagog'un hacmi ve muhteşem soğan şekilli kubbesi şehir Yahudilerinin bir zamanlar bu şehirde kendilerini nasıl emniyette hissettiklerinin bir göstergesiydi. Ama artık durum böyle değildi. Dostum Lasker'e göre Yahudilerden bazıları hiç akla gelmeyecek şey olur da Naziler seçilirse diye şimdiden Almanya'dan gitmenin hazırlıklarını yapmaya başlamışlar-

dı. Geldiğimizde yüzlercesinin sinagogun çok renkli tuğla kemerleri arasında yürüdüklerini gördük: Erkekler büyük kürk şapkalar ve uzun siyah paltolar giyiyordu, atkı takmışlardı ve lüleleri vardı. Erkek çocuklar kadife takkeler ve kadınlar da ipek eşarplar giyiyordu – tümü de Nazi tahrikçilerinin ortaya çıkıp bela çıkarması ihtimaline karşı, ikili gruplar halinde cadde boyunca dizilmiş polislerin belli belirsiz küçümser bakışları altındaydı.

"Tanrım," dedi Grund arabadan çıkarken. "Şuraya bak. Mısır'dan çıkış gibi. Bu kadar lanet Yahudiyi hiç bir arada görmemiştim."

"Cuma onların ibadet gecesi," dedim.

"Sıçan gibiler," dedi bariz bir tiksintiyle. "Şuraya bak..." Başını kaldırıp merkezi kubbesi ve yanlarda iki köşk gibi daha küçük kubbesi olan büyük sinagoga baktı ve başını iki yana salladı. "Bu çirkin şeyi buraya inşa etmelerine kim izin vermiş?"

"Nesi varmış?"

"Buraya ait değil, hepsi bu. Burası Almanya. Biz Hıristiyan bir ülkeyiz. Böyle şeyler yapmak istiyorlarsa gidip başka bir yerde yaşasınlar."

"Nereye mesela."

"Filistin'e. Goshen'e. Kum olan herhangi bir yere. Ne bileyim, hiç de derdim değil. Almanya'dan gitsinler yeter. Burası Hıristiyan bir ülke."

Sinagoga giren Yahudilere pis pis baktı. Uzun sakalları, beyaz gömlekleri ve siyah paltoları, geniş siperli şapkaları ve gözlükleriyle on dokuzuncu yüzyılda Amerika'daki göçmenlere benziyorlardı.

Friedrichstrasse'den aradığımız türde özel fahişelerin beklediği Oranienburger'in sonuna doğru yürüdük.

"Biliyor musun ne düşünüyorum?" dedi Grund.

"Şaşırt beni."

"Friedrichstrasse'dekiler de ucube gibi değil de biz Almanlar gibi giyinmeliler. Bize karışmalılar. Böylece insanların onları kabullenmesi kolaylaşır. İnsan doğası öyle değil mi? Farklı görünen ve kendini farklı görüp ayrı duran sadece bela arıyordur." Başını salladı. "Normal Almanlar gibi hareket etmeleri gerek."

"Yani gömlek ve bot giyip omuz kemeri ve gamalı haçlı kol bantları mı taksınlar? Deri şortlara ve çiçekli gömleklere ne demeli?" Güldüm. "Evet, bunlar çok normal. Haklısın."

"Ne kastettiğimi biliyorsun, patron. Alman."

"Önceden bunun ne demek olduğunu bilirdim. Mesela cephedeyken. Artık emin değilim."

"Benim anlatmak istediğim de bu. Böyle şerefsizler insanların kafasını karıştırıyor. Alman olmanın ne demek olduğunu bizlere unutturuyor. Nazilerin bu kadar başarılı olmasının nedeni bu. Kim olduğumuza dair bize kesin şeyler söylüyorlar."

Onların söylediği kesin şeylerden hiç hoşlanmadığımı söyleyebilirdim ama hiç siyaset tartışacak havada değildim. Ne yeriydi ne de zamanı.

Berlin'de herkesin ağız tadına göre bir şey vardı. Şehir kocaman erotik –her zaman erotik olmasa da– bir menüydü. Nereye bakıp ne istediğinizi bilmeniz şartıyla hemen her talebin karşılığını bulabilirdiniz. Eğer yaşlı bir kadın is-

tiyorsanız –gerçekten çok yaşlı bir kadını kastediyorum– Mehnerstrasse'ye giderdiniz ki malum nedenden dolayı oraya İhtiyar Kadın Caddesi de denirdi. Şişman bir kadın mı istediniz –şişman derken Japonya'daki Sumo güreşçileri gibi bir şeyi kastediyorum– Şişko Caddesi olarak da bilinen Landwehrstrasse'ye gitmeniz gerekirdi. Eğer meraklı olduğunuz şey ana kız ise o zaman gideceğiz yer Gollnowstrasse olurdu. O yüzden buraya da Ensest Caddesi denirdi. Yarış atları, üzerinde kırbaç kullanabileceğiniz kızlar Hallesches Tor civarındaki güzellik ve masaj salonlarında bulunurdu. Hamile kadınlar –göbeğine yastık koymuş kızlar değil gerçek hamile kadınlar– Munzstrasse'de bulunurdu. İnsanların hemen her şeyi satmaya hazır olduklarına dair yaygın bir intibaya sahip olunduğundan buraya Para Caddesi de denirdi.

Grund'dan farklı olarak bu konularda aşırı ahlakçı bir tutum sergilemekten kaçınırdım. İki milyon erkeğin savaşta ve bir o kadar kişinin de –karım da bunlara dahildi– grip salgınında öldüğü bir ülkede kadınlardan ne yapması beklenebilirdi ki? Bolşevik Devriminin ardından ülkenin Rus göçmenlerle dolması, enflasyon, bunalım ve işsizlikten sonra ne beklenebilirdi? Diğer her şeyin –para, iş ve hayat– hiçbir önemi kalmayınca gelenek ve namusun ne önemi kalırdı? Ama Oranienburger Strasse'nin kuzey ucunda olup bitenleri görünce rahatsız olmamak elde değildi. Bu perişan, duygusuz, dışlanmış ve Çakıl adı verilen fahişelerin yaşantısını görünce havadan inecek bir ateşin Berlin'i bu insan ticaretinden arındırması-

nı dilememek elde değildi. Tek bacaklı, tek gözlü, kambur ya da itici yara izleri olan bir kadın istediğinizde Oranienburger Strasse'nin kuzey ucuna gider ya da Çakıl'da dolaşırdınız. Onları kapanan Leylek Yuvası'nın kapısının eşiğinde, gölgelerde, eski Kaufhaus Çarşısı'nda ya da kimi zaman Linenstrasse'nin köşesindeki Mavi Jartiyer isimli kulübün içinde bulabilirdiniz.

Konuşabileceğimiz pek çok kadın vardı ama ben belli birini arıyordum – aradığım Gerda adında bir fahişeydi ve onu sokakta bulamayınca Mavi Jartiyerin içine bakmamıza karar verdim.

Fedai girişteki yüksek bir taburede oturuyordu. Adı Neumann'dı ve onu arada bir muhbir olarak kullanırdım. Bir zamanlar Charlottenburg dışındaki Dragonfly çetesi için kuryelik yapmıştı ama bir şekilde onlara kelek yaptığından artık o bölgenin yakınlarına gidemiyordu. Neumann bir fedaiye göre çok sert biri olmasa da insanları ona bulaşmamaya sevk eden pis bir surata sahipti. Üstelik (tecrübeyle sabit) taburenin arkasında bir Amerikan beysbol sopası saklıyordu ve onu kullanmaktan da çekinmezdi.

"Komiser Günther," dedi gergin bir şekilde. "Seni Mavi Jartiyere hangi rüzgâr attı?"

"Bir fahişe arıyorum."

Neumann sırıtınca dağınık sigara izmaritlerine benzeyen dişleri ortaya çıktı. "Buradakilerin hepsi öyle değil mi zaten?" dedi.

"Bu bir çakıl," dedim.

"Senin öyle şeylerden hoşlandığını bilmezdim." Sanki bundan utanacağımı düşünmekten memnun olmuş gibi gülümsedi.

"Boş konuşmayı kes çünkü zannettiğin şey için aramıyorum," dedim. "Sen asıl kendi diş doktorunun halini düşün, Neumann. Bu arada aradığımın adı Gerda."

Dişleri çatlak ve ince dudaklarının ardında kaybolunca ağzında olta olan bir fener balığına benzedi.

"Kar Kraliçesinde erkek kardeşi Kay'i kurtaran küçük kız gibi birini mi kastediyorsun?"

"Evet. Ama bu o kadar küçük değil. Üstelik bir kolu ve bacağı yok. Dişlerini ve yarım karaciğerini söylemiyorum bile. O burada mı yoksa E'deki polisleri buraya çağırmam gerekecek mi?"

E müfettişlikti ve Daire 4'ün o bölümü ahlakla ilgili tüm konuları üstlenmişti ya da bir anlamda ahlak eksikliğiyle ilgili konuları.

"Hiç gerek yok, Herr Günther. Biraz eğleniyordum hepsi bu." Kemerindeki zincire bağlı köpek eğitimcisi mandalını kaldırdı ve üç kez tıkladı. "Komiser, espri anlayışına ne oldu?"

"Her halk oylamasından sonra biraz daha azalıyor."

Köpek mandalının sesi üzerine kulübün iç kapısı içeriden açıldı. Merdivenlerin başında başka bir fedai daha duruyordu ama bu seferki kaslıydı.

Neumann güldü. "Lanet Naziler," dedi. "Ne kastettiğini biliyorum, Komiser. Herkes iktidara gelir gelmez bizi kapatacaklarını söylüyor."

"Umarım öyle olur," dedi Grund.

Neumann yüzünü buruşturarak ona baktı. "Gerda alt katta," dedi sert bir ifadeyle.

"Tek kol ve bacakla aşağı nasıl indi?" diye sordu Grund.

Neumann önce bana sonra da Grund'a bakarken yüzünde bir tebessüm belirdi. "Yavaşça," dedikten sonra da kahkahayı patlattı.

Grund gülmüyordu. "Kendini komedyen zannediyorsun, değil mi?" dedi.

Grund'a "uzatma" deyip onu kapıdan içeri ittim. "Biz işimize bakalım."

Gerda henüz otuz yaşına basmamıştı ama bunu görünüşünden anlamak kolay değildi. Rahatlıkla elli yaşında olduğu söylenebilirdi. Bir zither çalgıcısıyla bir striptizcinin hangisinin daha sıkıcı olacağına dair rekabete girdikleri sahne dibinde, bir tekerlekli sandalyede oturuyordu. Striptizci olduğunu sarkık göğüslerine bakarak tahmin etmiştim. Gerda'nın önündeki masada, arkasında oturan adam tarafından alındığı belli olan ucuz bir schnapps şişesi duruyordu ama ancak yakından bakınca o adamın adam değil de kadın olduğunu anladım.

"Hadi uza," dedim kadına.

"Evet." Grund rozetini çıkardı. "Eldorado'yu dene."

Bu Gerda'ya komik geldi. Eldorado travestilerin mekânı olan bir kulüptü. Birisinin dışlanmış amcası gibi asık yüzlü ve yırtıcı bakışlı olan kadın ayağa kalkıp uzaklaştı. Gerda'nın kalan dişleri gibi sallanan sandalyelere oturduk.

"Seni tanıyorum," dedi Gerda. "Sen o polissin değil mi?"

Şişenin altına on mark koydum.

"Masama para koymanın sebebi ne? Bir şey bilmiyorum ki?"

"Bence biliyorsun, Gerda," dedim. "Herkes bir şeyler bilir."

"Belki öyle, belki de değil." Başını salladı. "Komiser geldiğine memnun oldum. Monbijou manzarasını sevmem. Bilirsin. Bayan kulübü akrepleri. Yani dilenciler seçici olamaz ve eğer kibarca istese sorun çıkarmazdım. Ama alt tarafıma kadınların dokunması hoşuma gitmiyor."

Gerda'nın ağzına bir sigara koyup yaktım. Zayıftı, kısa kızıl saçları, mavi gözleri ve kızıla çalan bir yüzü vardı. Çok içmiş olsa da hâlâ aklı başında görünüyordu. Genelde... Köpenicker Strasse'de on üç numaralı trenin önüne düşmüştü. Aslında ölmesi gerekirdi ama sol bacağı ve kolunu kaybederek kurtulmuştu.

"Şimdi hatırladım," dedi. "Ricci Kamm'ı hastanelik eden adamsın." Keyifle gülümseyip ekledi, "Sana Demir Haç takmaları gerek."

"Her zamanki gibi senden hiçbir şey kaçmıyor, Gerda."

Bir sigara yakıp paketi ona attım. Kolay etkilenen Grund –neden Nazi olduğunu anlamaya başlamıştım– konuşmamızdan ziyade gösteriyle ilgilenmeye başlamıştı bile.

"Söyle Gerda on beş yaşlarında ve bacağında kaliper atel olan bir fahişe gördün mü? Sarı saçlı, oğlan çocuğu gibi ve bastonu var. İsmi Anita. Aynı zamanda spastik. Hem cebinde bulduğumuz paradan hem de komşuların ifadesinden fahişelik yaptığını biliyoruz."

"Neet mi? Evet öldüğünü duydum. Zavallı çocuk." Gerda kendine bir içki koydu ve tek dikişte soğuk kahve gibi içip bitirdi. "Bazen buraya gelirdi. Durumunu düşünürsen güzel konuşan bir kızdı."

"Hangi durumu?" diye sordu Grund. Gözleri hâlâ olması gerekenden çok büyük olan striptizcinin göğüs uçlarındaydı.

"Konuşma güçlüğü vardı." Gerda burnundan gelen bir ses çıkardı. "Böyle konuşurdu."

"Onun hakkında başka ne söyleyebilirsin?" Sırf arayı ısıtmak için Gerda'nın bardağına ek olarak bir tane de kendime doldurdum.

"Anladığım kadarıyla ailesiyle arası pek iyi değilmiş. Sakat olmasından hiç memnun değillermiş. Fahişelik yapmasından da rahatsızdılar tabii ki. Bunu sürekli değil, sanırım sadece onları sinirlendirmek istediği zamanlarda yapıyordu. Babası Nazi Partisindeymiş ve sırf onu kızdırmak için buraya gelip kendisini satardı..."

"İnanılır gibi değil," dedi Grund. "Yani birinin sakat bir kızla... Bilirsiniz."

Gerda güldü. "Tatlım inanması hiç de zor değil. Pek çok erkek sakat kızlarla yapıyor bu işi. Hatta bu aralar epey rağbet gördüğünü de söyleyebilirim. Savaşla ilgili bir şey olsa gerek. Askerlerin pek çoğu korkunç yaralarla evine döndü. Pek çoğu kendisini birçok yönden yetersiz hissediyor. Sanırım bir çakılla sevişmek onların kendilerine olan güvenlerini artırıyor. Kendilerini birlikte oldukları sakattan daha üstün hissediyorlar. Ayrıca ucuz da. Normalinden daha ucuz. İnsanların eskiden olduğu kadar çok parası yok." Grund'a acır gibi baktı. "Ah, tatlım. Burada yüzünün yarısı olmayan kızların bile müşterisinin olduğunu gördüm. Zaten çoğu müşteri de senin yüzüne bakmaz bile. Göz göze gelmek istemez. O yüzden kızın gözleri güzel mi ya da

her şeyi yerli yerinde mi onlar için pek önemli değildir." Gerda güldü. "İstersen işyerindeki arkadaşlarına sor, onlar da sana aynı şeyi söyleyeceklerdir. Mektubu posta kutusuna koyarken evin tamamına bakmazsın."

"Tekrar Anita konusuna dönersek," dedim. "Onunla birlikte gördüğün farklı bir müşterisi var mıydı? Dikkatini çeken bir şey oldu mu?"

Gerda sırıttı. "İsme ne dersin?" Yıpranmış parmaklarını on markın üzerine koydu. "Bunun gibi bir tane daha verirsen ben de sana adını söylerim."

Cüzdanımı çıkarıp masanın üzerine on mark daha koydum.

"İşin aslı gerçekten de farklı bir adam vardı. Ben de onun lolipopunu bir ya da iki kez yaladım. Ama o Anita'yı tercih ederdi. İsmi Rudi Serkin'di. Kız bir ya da iki kez onun dairesine gitmişti. Malackstrasse'deki büyük kiralık barakalarda. Bir sürü girişi ve çıkışı olan yer."

"Ochsenhof mu?" dedi Grund.

"Aynen."

"Ama orası Hep Doğru'nun bölgesinde," dedi.

"O zaman zırhlı araçla gidin."

Gerda şaka yapmıyordu. Ochsenhof Berlin'in en kötü mahallesinin merkezindeki eski apartmanlardan oluşan bir bloktu ve polislerin giremediği bir yerdi. Alex'te görev yapan polislerin oraya girmesinin tek yolu bir yerlerden kendilerini destekleyecek bir tank bulmaktı. Daha önce de denemişler ama keskin nişancılar ve petrol bombaları yüzünden püskürtülmüşlerdi. Boş yere Kızartma diye bilinmiyordu.

"Bu Rudi Serkin neye benziyor?" diye sordum.

"Otuz yaşlarında. Ufak tefek, siyah kıvırcık saçlı, gözlüklü. Pipo içiyor. Kravatlı ve Yahudi." Kıkırdadı. "Neyse ki lolipopuna sarılı bir şey yoktu."

"Bir Yahudi," diye mırıldandı Grund. "Tahmin etmeliydim."

"Yahudilere bir garezin mi var, tatlım?"

"O Nazi'dir," dedim. "Herkese garezi var."

Birkaç saniye hepimiz sustuk. Ardından birisi yüksek sesle, "Konuşmanız artık sona erdi, değil mi?" dedi.

Etrafımıza bakınınca bize gözünü dikmiş striptizciyi gördük. Gerda güldü. "Evet, sona erdi."

"Güzel," dedi dansçı ve hem seri hem de hiç çekici olmayan bir hareketle külotunu indirdi. Eğildi ve herkesin görmesini sağlamak için o şekilde durdu. Ardından iç çamaşırını yerden aldı, doğruldu ve sahneden ayrıldı.

Bizim de gitme zamanımızın geldiğine karar verdim.

Gerda'yı şişesiyle baş başa bırakarak üst kata çıkıp Berlin'in temiz havasını ciğerlerime çektim. Mavi Jartiyer'in boğucu havasından sonra eve gidip ayaklarımı dezenfektanla temizlemek istiyordum. Ardından da ilk fırsatta dişçiye gidecektim. Giderken Neumann'ın sırıtışını gördüğümde içimi bir korku kaplamıştı.

Grund hevesle başını salladı. "En azından artık elimizde bir isim var," dedi.

"Emin misin?"

"Onu duydun."

Güldüm. "Rudolf Serkin ünlü bir piyanistin adıdır."

"Daha iyi. Tempo'da güzel başlık olur."

"*Der Angriff*'e daha çok yakışır," diyerek başımı iki yana salladım. "Sevgili Heinrich gerçek Rudolf Serkin artık ne sakat fahişelerle uğraşabilir ne de Bechstein Salonu'nda "Papağanım Kaynamış Yumurta Sevmiyor" şarkısını söyleyebilir. Gerda'nın Anita'yla birlikte gördüğü her kimse sahte isim kullanmış. Hepsi bu."

"Belki iki tane Rudolf Serkin vardır."

"Belki ama hiç zannetmem. Mavi Jartiyer'den bir çakıl kaldırsan kendi adını verir miydin?"

"Vermezdim galiba."

"Aynen öyle. Gerda da bunu biliyordu ama elinde verecek başka bir şey yoktu."

"Ya adres?"

"Biz Berlin'de polisin gitmeye cesaret edemeyeceği tek yerin adresini verdi. Kısacası bizimle oynuyordu."

"Peki, neden ona para verdin?"

"Neden mi?" Başımı gökyüzüne kaldırdım. "Bilmem. Belki de tek kolu ve tek bacağı olduğu içindir. Neyse bir daha karşılaştığımızda bana bir borcu olduğunu bilecek."

Grund'un yüzü buruştu. "Bir polise göre fazla yufka yüreklisin, biliyorsun değil mi?"

"Senin gibi bir Nazi söylediği için bunu iltifat olarak kabul ederim."

Ertesi sabah Peek&Cloppenburg takımımı dolaba koydum ve babamın frak ve sert yakalı gömleğini giydim. Babam zamansız ölümüne kadar Behren Strasse'deki Bleichroder's Bankası'nda veznedar olarak çalışmıştı. Onun gündelik bir kıyafet giy-

diğini hatırlamıyorum bile. O tür şeyler ona göre değildi. Babam tipik bir Prusyalıydı: Hürmetkâr, İmparatora sadık, terbiyeli ve dakik. Tüm bu meziyetlerimi ondan almışım. Sağlığında onunla hiç olması gerektiği gibi yakınlaşamadık. Ama artık her şey farklıydı.

Aynada kendimi tepeden tırnağa süzüp gülümsedim. Tıpkı ona benziyordum. Gülümsemem, sigaram ve başımın üzerindeki ilave saçlar haricinde. Tüm erkekler sonunda babalarına benzerdi. Trajedi değildi ama üstesinden gelmek için iyi bir mizah anlayışına ihtiyacınız vardı.

Adlon'a yürüyerek gittim. Otelin araç servisinin başında Carl Mirow adında bir Polonyalı vardı. Carl bir zamanlar Hindenburg'un şoförüydü ama Adlonlar gibi daha önemli birilerine hizmet ettiği zaman daha çok kazanacağını fark edince Weimar Cumhurbaşkanı'na hizmet etmeyi bırakmıştı. Carl, Alman Otomobil Kulübünün üyesiydi ve bunca yıldır yollarda olmasına rağmen trafik sicilinin tertemiz olmasından iftihar ederdi. Hem gururlu hem de minnettardı. 1922 yılında Bernhard Günther adında acemi bir polis Carl'ı kırmızı ışıkta geçtiği için durdurdu. İçki şişesine düşmüş gibi kokuyordu ama gitmesine izin vermiştim. Hiç de Prusyalı gibi davranmamıştım ama belki de Grund haklıydı. Belki de polis olamayacak kadar yufka yürekliydim. Neyse o tarihten itibaren Carl ve ben dost olduk.

Adlonların büyük bir üstü açılabilir Mercedes-Benz 770 Pullman'ı vardı. Tenis raketi büyüklüğünde farları ve Holmenkollen'deki kayakla atlama pisti büyüklüğündeki tampon ve basa-

maklarıyla tam bir plutokrat arabasıydı. Dyestuffs Syndicate'de müdür olabilecek seviyede bir plutokrata göreydi. Doktor Duisberg'i taklit etmek pek iyi bir plana benzemese de Devlet Hastanesindeki jöle kliniğinde bulunan Doktor Gerhard Domagk'ın ağzından laf alabilmek için aklıma başka çare gelmemişti. Illmann bu tür şeylerde genelde haklı çıkardı. Bir doktorun peşinde olduğum hassas bilgileri ifşa etme ihtimali çok zayıftı. Tabii bu bilgiyi işverenine verdiğini düşünürse işler değişirdi.

Carl Mirow beni arabayla Devlet Hastanesine getirdi. Hastaneye girdiğimizde, koca Mercedes gören herkesi etkilemişti, özellikle de pencereyi açıp bir hemşireye üroloji kliniğinin yerini sorduğum zaman. Carl durumdan biraz rahatsızdı "Birisi plakayı görüp Bay Adlon'un bir doz jöle almaya geldiğini düşünebilir," dedi.

Bay Adlon dediği otelin sahibi olan Louis Adlon'du. Altmışlı yaşlarında bir adamdı, beyaz saçları seyrekti ve güzel, beyaz bir bıyığı vardı. "Bay Adlon'a benziyor muyum?"

"Hayır."

"Üstelik jöle alacak olsan hastaneye bu arabayla gelir miydin? Ya da senin giydiğin şu kıyafetlerle?"

Üroloji kliniği olarak kullanılan kırmızı tuğladan ek binanın yanına park ettik. Carl hemen dışarı fırlayıp kapımı açtı. Şoför kıyafeti içinde eski bölük komutanıma benziyordu. 1922'de kırmızı ışıkta geçtiği için ona ceza yazmamamın nedeni belki de buydu. Hep böyle hassas bir tarafım olmuştu.

Kliniğe girdim. Giriş kapısı ikiliydi ve buzlu camları vardı. İçerisi parlak ve serindi, muşamba zemin öyle bir cilalanmıştı ki danışma masasına giderken yerden sürekli gıcırtı sesi geldiğinden parmak uçlarında yürümek zorunda kalıyordunuz. Kemerli tavanın altındaki danışma masasına vardığınızda söylediklerinizi opera sahnesinde bir şeyler fısıldıyormuşsunuz gibi bir etki yaratıyordu. Keskin bir eter kokusu her yana sinmişti. Masanın arkasındaki sarışın eterle gargara yapmış gibi duruyordu. Doktor Duisberg'in kartvizitini masanın üzerine koydum ve ona Doktor Domagk'la görüşmek istediğimi söyledim.

"Kendisi burada değil," dedi.

"Sanırım Leverkusen'de."

"Hayır, Wuppertal'de."

Burası da adını daha önce duymadığım başka bir yerdi. Bazen doğup büyüdüğüm ülkeyi tanımakta zorlanıyordum.

"Sanırım yeni kurulan şehirlerden biri."

"Bilmiyorum," dedi kadın.

"O yokken yerine kim bakıyor?"

"Doktor Kassner."

"Öyleyse onunla görüşmek istiyorum."

"Randevunuz var mı?"

Ne kadar önemli biri olduğumu vurgulamak için gülümsedim. "Eğer Doktor Kassner'e kartımı verirsen randevuya ihtiyacım olmadığını anlarsın. Bu klinikteki araştırmaların masrafını ben karşılıyorum. O yüzden altı milyon işsizden biri olmak istemiyorsan hemen koşup ona burada olduğumu söylesen iyi edersin."

Rengi atan hemşire ayağa kalktı, Duisberg'in kartını aldı ve gıcırtı sesleri çıkararak kanatlı bir kapının ardında gözden kayboldu.

Bir dakika sonra kliniğin ana kapısından solgun ve acayip bir adam girdi. Ayağında sorun varmış gibi yavaşça yürüyordu. Ayağının altındaki aşırı cilalı zemine bir mânâ vermek istermiş gibi yürürken gözünü muşamba zeminden ayırmadı. Masaya gelince durdu, bana yan bir bakış atıp muhtemelen doktor tarzı bir şey olup olmadığımı düşündü. Gülümsedim.

"Güzel bir gün," dedim zoraki.

Ardından salonun ucunda beyaz önlüklü bir adam belirip sanki Wandervögel'in kurucu üyesiymişim gibi süratle bana doğru geldi. Bir elinde kartım duruyordu ve diğer elini de bana doğru uzatmıştı. İri kıyım ve kel kafalı bir adamdı ayrıca doktordan çok askere benziyordu. Önlüğünün altındaki kıyafeti, tıpkı benim ki gibi toplum içerisinde saygın bir mevkide olduğunu gösteriyordu.

"Doktor Duisberg, bayım," dedi. Konuşmasındaki hafif peltekliğin nedeni takma dişlerinden biri olabilirdi. "Ne şeref, efendim. Ne şeref. Ben Doktor Kassner. Doktor Domagk sizi kaçırdığı için çok hayıflanacak. Kendisi Wuppertal'de."

"Evet, öğrendim."

Doktorun bir sıkıntısı varmışa benziyordu. "Umarım bir karışıklık olmamıştır ve geleceğinizden haberi yoktur," dedi.

"Hayır," dedim. "Kısa bir süre için Berlin'deyim. Görüşmelerim arasında biraz boş zamanım vardı ve ben de klinik araştırmalar nasıl gidiyor bir bakayım dedim. Buradaki çalışmalarınız

Dyestuff Syndicate tarafından çok beğeniliyor." Durdum. "Eğer müsait olmadığınız bir zamanda geldiysem..."

"Hayır, efendim, hayır." Başını eğdi. "Eğer benim yetersiz izahlarımla yetinecekseniz hiç sorun değil."

"Benim gibi sıradan biri için yeterli olacağına eminim."

"Öyleyse lütfen böyle gelin, bayım."

Kanatlı kapıdan perişan görünen bir düzine ya da daha fazla adamın duvar boyunca oturduğu ve her birinin elinde idrar numunesi ya da Berlin'in berbat içme suyu bulunduğu bir koridora çıktık. Kassner beni tam bir kliniğe yaraşır olan ofisine davet etti. Bir muayene masası, tıp kitapları dolu bir raf, birkaç sandalye, birkaç dosya dolabı ve küçük bir masa vardı. Masanın üzerinde kâğıt rulosu takılı seyyar bir Bing ve bir telefon bulunuyordu. Duvardaki bazı grafik görseller neredeyse beni cinsel perhiz yemini etmeye ikna edecek seviyedeydi. Sanırım uzun zaman sonra, bu küçük ofise girip de kendisinden pantolonunu indirmesi istenmeyen ilk kişi bendim.

"Buradaki çalışmalar hakkında ne kadar bilginiz var?" diye sordu.

"Sadece yeni bir Sihirli Mermi üzerinde çalıştığınızı biliyorum," dedim. "Ben tıp doktoru değilim. Kimya mühendisiyim. İşim boya yapmak. O yüzden eğitimli sıradan birine anlatır gibi anlatın."

"Bildiğiniz gibi sülfa ilaçları sülfonamit içeren sentetik anti-mikrobiyal maddelerdir. Bu ilaçlardan biri –Protonsil– Bayer'de Josef Klarer tarafından sentez edildi ve Doktor Domagk tarafından

hayvanlar üzerinde test edildi. Tabii ki başarılı olundu. O tarihten beri ilacı ayakta tedavi edilen frengi ve bel soğukluğu hastaları üzerinde test ediyoruz. Ama zaman içerisinde Protonsil'in vücuttaki tüm bakteriyel enfeksiyonlara karşı etkili olduğunu görmeyi umuyoruz. Gariptir ama test tüpünde bir etkisi görülmüyor. Anti-bakteriyel etkisini ancak canlı organizmalar içerisinde gösterdiğinden biz de ilacın vücut içerisinde başarılı şekilde metabolize edildiğini düşünmeye ve umut etmeye başladık."

"Deney grubunuzun büyüklüğü nedir?" diye sordum.

"Aslında daha yeni başladık. Şimdilik Protonsil'i elli kadar erkeğe ve onun yarısı kadar da kadına verdik –Charité'de onlar için ayrı bir klinik var. Bazıları zührevi hastalıkları henüz kapmış, bazıları ise uzun süredir çekiyor. Önümüzdeki iki veya üç yıl içerisinde ilacı bin beş yüz ila iki bin gönüllü üzerinde test etmeyi düşünüyoruz."

Başımı salladım, keşke Illmann'ı da yanımda getirseydim diye düşünmeden edemedim. Hiç değilse konuyla ilgili birkaç soru sorardı.

"Şimdilik elde ettiğimiz sonuçlar cesaret verici," diyerek devam etti Kassner.

"İlacın neye benzediğini görebilir miyim?"

Masanın çekmecesini açıp bir şişe çıkardı ve içindeki mavi hapları avucumun içerisine döktü. Tıpkı Anita Schwarz'ın cesedinin yanında bulduğum minik haplara benziyorlardı.

"Testler bittiğinde tabii ki şekli böyle olmayacak. Alman tıp kurumları çok tutucu ve ilaçların

beyaz olması konusunda ısrarlılar. Kullandığımız diğer ilaçlarla karışmaması için şimdilik mavi yaptık."

"Peki, çalışma grubu notlarından örnek bir dosya görebilir miyim?"

"Elbette." Kassner, ahşap dosya dolaplarından birine döndü. Kilidi yoktu. Tambur şeklindeki ön kapağı çekti sonra da üst çekmeceyi çekip açtı. "Dosyada bu tarihe kadar Protonsil tedavisi gören tüm hastalarla ilgili kısa notlar bulunmaktadır." Dosyayı açtı ve bana uzattı.

Babamın kıskaç gözlüğünü çıkardım. Kendi kendime güzel oldu diyerek gözlüğü burnumun ucuna yerleştirdim. Sanırım şüpheli listesi bu, diye geçirdim içimden. Bu listeyle davayı ilacın tedavi süresinden bile kısa zamanda çözebilirdim. İyi ama bu isim listesini nasıl alacaktım? Ezberlemem mümkün değildi. İsteyemezdim de. Ama bir isim gözüme takıldı. İsimden ziyade –Behrend– adresi. Reichskanzlerplatz. Grunewald yakınlarında ve şehrin batı ucunda bulunan bu adres şehirdeki en ilginç yerlerden biriydi. Bana tanıdık gelmesinin de bir nedeni vardı.

"Muhtemelen bildiğiniz üzere," dedi Kassner, "Salvarsan'ın sorunu kullanan kişiden çok mikrop için biraz daha toksik olmasıdır. Protonsil Rubrum da böyle bir sorun yoktu. İnsan karaciğeri onu başarıyla işliyor."

"Mükemmel," diye mırıldanıp listeye bakmayı sürdürdüm. Ama iki Johann Muller, bir Fritz Schmidt, bir Otto Schneider, bir Johann Meyer ve bir Paul Fischer görünce listenin hiç de umut ettiğim gibi olmadığından şüphelenmeye başladım.

Bunlar Almanya'daki en yaygın soyadlardı. "Söyleyin doktor, bu isimler gerçek mi?"

"Dürüst olmak gerekirse bilmiyorum," dedi Kassner. "Gönüllü olmayacaklarından korktuğumuz için kimlik sormuyoruz. Zührevi hastalıklarda hastanın mahremiyeti ön plana çıkıyor."

"Özellikle Nasyonal Sosyalistler şehrin ahlakını düzeltmekten bahsetmeye başladığından beri daha da önemli hale geldi," dedim.

"Ama tüm adresler gerçektir. Hastalarımızla irtibat halinde olabilmek için bu konuya itina gösteriyoruz. Böylece nasıl olduklarını kontrol edebiliyoruz."

Dosyayı geri verdim ve onun dolaba yerleştirmesini izledim.

"Zaman ayırdığınız için teşekkür ederim," deyip ayağa kalktım. "Dyestuff Syndicate'e burası hakkında olumlu bir rapor vereceğimden şüpheniz olmasın."

"Sizi arabanıza kadar geçireyim, Herr Doktor."

Dışarı çıktık. Carl Mirow sigarasını attı ve arabanın kapısını açtı. Eğer Doktor Kassner'in kim olduğuma dair en ufak bir şüphesi varsa bile üniformalı şoför ve bir Heinkell bombardıman uçağı büyüklüğündeki limuzini görünce o şüpheleri uçup gitmiş olmalıydı.

Carl, Dragonerstrasse'ye geri döndü ve beni evimin önünde bıraktı. Benim sırtımı gördüğüne memnun olmuştu. Çünkü Dragonerstrasse bir şoför ve bir Mercedes-Benz 770'in görülebileceği bir yer değildi. Daireme gittim, normal kıyafetlerimi giydim ve tekrar dışarı çıktım. Arabama binip şehrin batı ucuna doğru sürdüm. Aklıma takılan bir şeyi halletmem gerekiyordu.

Numara Üç Reichskanzlerplatz, Berlin'in en zengin mahallesinde bulunan pahalı ve modern görünümlü bir apartmandı. Biraz batısında Grunewald Hipodromu ve Bazı Berlinlileri Olimpiyatlar'ın 1936'da burada yapılacağını düşünmeye sevk eden bir stadyum bulunuyordu. Merhum karım bu bölgeyi çok severdi. Hipodromun güneyinde karıma evlenme teklif ettiğim Seeschloss Restoranı bulunuyordu. Arabayı park edip sigara ve belki de biraz bilgi alabilmek için bir büfeye gittim.

"Bana Reemtsmas, bir *New Berliner*, bir *Tempo* ve bir de *The Week* ver," dedim. Rozetimi gösterdim. "Bu bölgeden silah sesleri geldiğine dair bir ihbar aldık. Bir fikrin var mı?"

Takım elbise ile Avusturya şapkası giymiş ve Hitler gibi bıyığı olan büfeci başını iki yana salladı. "Muhtemelen araba egzozudur. Sabahın yedisinden beri buradayım ve hiçbir şey duymadım."

"Ben de öyle tahmin edip sadece bir bakmaya geldim," dedim. "Yine de dikkatli olmak gerek."

"Buralarda hiç sorun yaşanmadı," dedi. "Ama her an yaşanabilir."

"Ne demek istiyorsun?"

Reichskanzlerplatz'ın Kaiserdammm'la kesiştiği yeri işaret etti. "Şu arabayı gördün mü?" Numara üçün önüne park etmiş koyu yeşil Mercedes-Benz'i işaret ediyordu.

"Gördüm."

"Arabada dört SA oturuyor," dedi. Ahorn Allee boyunca kuzeyi işaret ederek ekledi: "Onlardan bir kamyon dolusu da şurada bekliyor."

"SA olduklarını ne biliyorsun?"

"Duymadın mı? Üniforma yasağı kalktı."

"Aa, bugündü değil mi? Ne polisim ama. Farkına bile varmamışım. Orada kim oturuyor peki? Ernst Röhm mü?" Ernst Röhm SA'nın lideriydi.

"Hayır ama bazen geliyor. Onu o binaya girerken gördüm. Numara Üçün köşesindeki zemin katta bulunan daireye uğruyor. Sahibi Bayan Magda Quandt'tır."

"Kim?"

Büfeci sırıttı. "Bu kadar çok gazete alan bir polise göre dünyadan haberin yok."

"Ben mi? Sadece resimlerine bakıyorum. Durma aydınlat beni." Ona beş mark verdim. "Ayrıca üstü kalsın."

"Magda Quandt. Geçen Aralık ayında Josef Goebbels'le evlendi. Goebbels'i her sabah görüyorum. Gelir ve tüm gazeteleri alır."

"Böylece yumru ayak biraz egzersiz yapmış oluyordur herhalde."

"Kötü bir adam değildir."

"Sözüne inanıyorum." Omuz silktim. "Neden onunla evlendiğini anlayabiliyorum. Güzel binaymış. Burada oturmaya itiraz etmezdim." Başımı iki yana salladım. "Mesele şu ki, o kadının böyle bir herifle nasıl olup da evlendiğini aklım almıyor."

Gazeteleri arabaya attım, meydanın öbür tarafına geçtim ve numara üçün dışında park etmiş arabanın camından içeri baktım. Büfeci haklıydı. İçi, yanlarından geçerken pis pis bana bakan, Nazi kahverengi gömleklileriyle doluydu. Yılbaşında bir sirkte, eski bir T model arabaya doluşmuş palyaçolar haricinde böyle garip bir manzarayla kar-

şılamamıştım. Kassner'in ofisinde adresin neden dikkatimi çektiğini şimdi anlamaya başladım. Bir ya da iki ay önce bir SA, Goebbels'e yönelik bir suçlamada onun başka yerde olduğunu söylemiş, Alex'teki diğer cinayet masası ekiplerinden biri de bu iddiayı incelemek zorunda kalmıştı.

Elbette ki binanın kapıcısı vardı. Batıdaki tüm güzel apartmanlarda kapıcı olurdu. Muhtemelen lobide bir yerde ona eşlik eden silahlı bir SA daha vardı. Goebbels'in iyi korunduğundan emin olmaları gerekiyordu ve korunmaya da ihtiyacı vardı. Komünistler birkaç kez Hitler'in canına kastetmişlerdi. Goebbels'i öldürmeyeceklerini de kimse garanti edemezdi. O minik satiri dürtmeyi aslında ben de isterdim.

Haliyle kulağımıza dedikodular geliyordu. Çatal toynaklarına ve minik cüssesine rağmen adam kadınların gözdesiydi. Alex'te söylenenlere göre Goebbels'in sadece ayağı yumru değildi; Boyu kısa olabilirdi ama bunu başka yerleriyle telafi ediyordu; Goebbels büyük bir sosis olan Breslauer adıyla anılan adamlardan biriydi. Ondan ne kadar nefret etsem de Goebbels'in Friedrichshain'daki bir jöle kliniğine gitme riskini göze almasına aklım bir türlü ermiyordu. Belki de mesai saati dışında ortalıkta kimse yokken kimliği belirsiz bir hasta olarak gitmişti.

Binanın çentikli köşesini döndüm ve Goebbels'in banyo penceresi olabilecek yerin altında durdum. Biraz açıktı. Omzum üzerinden arkaya baktım. Fırtına askerlerini barındıran araba görüşümde değildi. Tekrar pencerenin buzlu camına baktım. Eğer ayağımı tuğla duvardaki girin-

tilere koyarsam kendimi yukarı çekip pencerenin pervazına ulaşabilirdim. Bir kez deneyerek banyoda kimse olmadığını görecek kadar baktım ve tekrar aşağı indim. Bir süre bekledim. Hiçbir fırtına askeri beni dövmeye gelmedi. İşte, güvenlik de buraya kadarmış.

İkinci denememde kendimi pencere pervazına çektim ve açık banyo penceresinden içeri süzüldüm. Nefes nefese klozetin üzerine oturdum. Acaba kimse içeri girdiğimi fark etti mi diye beklerken pencereye daha yakından bakıp parmaklığın pervazdan kırık olduğunu gördüm. Pencere kapalı dahi olsa dışarıdan açmanın çok da zor olmayacağını fark ettim.

Yuvarlak sütun lavabolu ve pembe parkeli büyük bir banyoydu. Banyo kiliminin üzerinde bir talk pudrası vardı. Küvet araba kapısı kadar derindi ve Magda belki saçını yıkamak ister diye bir saç duşu bulunuyordu. Duvardaki sabunluğun yanında, sanki Goebbels çok sevgili liderini hiç aklından çıkarmasın diye, Hitler'in çerçeveli küçük bir resmi bulunuyordu. Banyonun bir köşesinde üzerinde havlular yığılı bir tabure, onun yanında da üzerinde bir banyo lifi ve bir çıplak kadın heykeli bulunan masa vardı. Masanın üzerinde duran aynalı banyo dolabını tabii ki hiç gecikmeden açtım. Rafların çoğu Magda'ya aitti. Joy parfümü, Kotex, Nivea, Wella şampuanı, Wellapon, Kolestral ve Blondor kullanıyordu. Onu şimdi hatırladım. Dergilerde düğün fotoğraflarını görmüştüm. Kışın evlenmişti. Mutlu çift karda kol kola SA'ların refakatindeydi –muhtemelen dışarıdaki aynı dikkatsiz hıyarlardı– ve elbette ki Hitler de oradaydı. Acaba Hitler,

Magda'nın kusursuz sarışın Ari saçlarının boya olduğunu bilse ne derdi?

Goebbels'in dolapta sadece bir rafı vardı ve her şeye rağmen bir ortak noktamız olduğunu fark ettim. Goebbels, Schick Injector Razor jileti ve Mennen tıraş köpüğüyle tıraş oluyor, dişlerini de Colgate diş macunuyla fırçalıyordu. Goebbels'in kusursuz taranmış siyah saçlarını da bir kutu Anzora saç kremi açıklıyordu. Ardından bir kutu Beechams müshil ilacı ve Acqua di Parma kolonyası arasında içinde mavi haplar olan bir kutu gördüm. Kutuyu açıp birini elime aldım. Bu sabah Kassner'in ofisinde gördüğümle aynı haptı. Protonsil. Gitme zamanımın geldiğine karar verdim. Ama önce Goebbels'in tuvaletini kullanmam gerekiyordu. Gazetede bana yazdıklarına teşekkür olarak da sifonu çekmeyecektim.

Pencereden çıkıp arabama döndüm ve hemen uzaklaştım. Almanya'da bilmenin sağlığa iyi gelmediği şeyler vardı. Goebbels'in hastalığının bunlardan biri olduğundan hiç şüphe etmedim.

Alex'te dokuz teknik müfettiş vardı. A cinayet, C ise hırsızlıkla ilgilenirdi. Günther Braschwitz C'nin başıydı ve soygun konusunda uzmanlaşmıştı. Kardeşi Rudolf siyasi polisteydi ama onu bundan mesul tutmazdık. Braschwitz serçeparmağı gibi zarif bir adamdı. Melon şapka takar; içinde, kimi zaman kullandığı, kılıç olan bir baston taşır ve kışın bazen botları üzerine tozluk giyerdi. Şehrin bütün ünlü hırsızlarını tanırdı ve dendiğine göre bir suç mahalline baktığında oraya giren hırsızın kim olduğunu tahmin edebilirdi.

"Son zamanlarda Yahudi Surat Klein'ı gördün mü?" diye sordum.

"Yahudi Surat mı? Bu işleri bıraktığını söylemişti," dedi Braschwitz. "Kendisine Mohrenstrasse'deki Heilbronner'de iş bulmuş."

"Antikacıda mı?"

"Aynen. Yahudi surat bu tür şeylerden iyi anlar. Niye sordun? Eski alışkanlığına geri mi döndü?"

"Hayır, ama aradığım birini tanıyor. Bir zamanlar çıktığı dulun arkadaşı. Eva Zimmer." Sadece yarısı doğruydu ama Braschwitz'in fazla soru sormasını istemedim.

"Zavallı Eva," dedi. "İyi bir duldu."

Dul istenmeyen ürünlerden kurtulmanızı sağlayan kişiler için kullanılan bir isimdi. Gerçek bir dul değildi sadece öyleymiş gibi davranıyordu. Eva Zimmer gibi bazıları profesyonel artistti. Siyah giyer, yürek parçalayan bir hikâye uydurur ve çalıntı altın, gümüş ve mücevherleri kuyumcularda satmaya çalışırdı. Yahudi Surat'ı tutuklayana kadar o ve Eva, Berlin'deki en iyi hırsız ikili olmuşlardı. Tegel Hapishanesi'nden çıkalı altı ay olmuştu ve sabıkasında o tarihten sonra yaptığı hiçbir şey yoktu.

Braschwitz bana Yahudi Surat'la ilgili bildiklerini anlattıktan sonra Adlon'u arayıp Frieda'ya bana Goebbels hakkında neler söyleyebileceğini sordum. Goebbels, Adlon'un müdavimiydi. Frieda da bana Klein'ı yemlemek için kullanacağım bazı bilgiler verebilirdi.

Heilbronner'a gittim ama müdür bana Klein'ın orada olmadığını söyledi. "Öğle yemeğinde," dedi.

"Muhtemelen caddenin karşısındaki kitapçı Gsellius'tadır. Öğle tatilinde genelde oraya gider."

Caddeyi geçtim ve kitapçının penceresinden içeri baktım. Yahudi surat oradaydı. Bakar bakmaz tanıdım. Hatırladığımdan daha yaşlı duruyordu, Hapishanede geçen bir yıl insanı beş yaş yaşlandırırdı. Aslında yüzü pek Yahudiye benzemiyordu. Çaldığı bir şeye paha biçerken taktığı kuyumcu gözlüğü yüzünden ona bu isim verilmişti. Ama polisleri derhal tanımak gibi bir özelliği vardı. Birkaç saniye geçmeden kitaptan başını kaldırdı ve göz göze geldik. Ona başımla dışarı gelmesini işaret ettim ve o da istemeden de olsa geldi. Aramızın iyi olduğu söylenemezdi. Yine de geçen sene Eva Zimmer'i bıçaklayan pezevengi bulan kişinin ben olduğumu hatırlayacağını umut ediyordum. Horst Wessel adında bir adamdı. İşin acı tarafı aynı zamanda SA mensubu olan Wessel bir fahişe yüzünden tartıştığı Ali Hohler adındaki diğer bir pezevenk tarafından benim tutuklamama fırsat kalmadan öldürülmüştü. Hohler aynı zamanda komünist olduğu için Goebbels bu hadiseyi siyasi bir melodrama çevirdi ve Horst Wessel, SA'nın komünist mahallelerinden geçerken insanları tahrik etmek için söylediği ve Berlin'in her köşesinde duyulan marş sayesinde ölümsüz oldu. Goebbels bu kişilerin yeraltı dünyasıyla olan bağlantılarını hikâyenin dışında bırakmayı tercih etmişti. Bu arada Hohler meslektaşlarımdan biri tarafından tutuklandı ve müebbet hapse mahkûm edildi. Yahudi surat Eva Zimmer'in öldürülmesini bir kahramanlık hikâyesine çeviren Goebbels'den nefret etti.

Friedrichstrasse'deki Siechen'e gittik ve orada bir çift Nuremberg sipariş edip ona daha yakından baktım. Yüzü keskin açılı, cılız ve sivriydi, Pisagor'un teorisini ortaya koymadan parşömeninin bir kenarına karaladığı çizimlere benziyordu.

"Sizin için ne yapabilirim, Herr Günther?"

"Bir iyiliğe ihtiyacım var, Yahudi Surat. Birisinin Devlet Hastanesindeki doktorun ofisine girmesini istiyorum. Okuyup yazacak kadar zeki ve açgözlü olmayan birisi olmalı. Hiçbir şeyin çalınmasını istemiyorum."

"Ne hoş ama ben emekli oldum. Çalmam ya da hiçbir yere gizlice girmem. Eva bıçaklandıktan sonra her şeyi bıraktım."

"Bak, tek yapmanı istediğim bir dosyayı açıp içindekileri kopya etmen. Anahtarlı bir sekreter de bunu yapabilir ama anahtarım yok. Senin tecrübende bir adam için çocuk oyuncağı." Biramı yudumladım ve beni henüz dokunmadığı birasının üzerindeki köpük gibi silip atmasına izin verdim.

"Dediğimi duymadın mı, Komiser. Emekli oldum. Hapis aklımı başıma getirdi. Kendine bir madalya ver."

"Madalya öyle mi? Sana madalya verememem, Yahudi Surat. Ama eğer dediğimi yapıp o dosyada yazanları kopyalarsan sana başka bir şey veririm."

"Senin paranı istemiyorum, aynasız."

"Sana hakaret etmek istemem. Bu paradan çok daha önemli bir şey. Hatta eğer Cumhuriyete inanıyorsan vatani görev bile diyebilirim."

"İnanmıyorum çünkü beni Cumhuriyet hapse koydu."

"Pekâlâ, o zaman intikam diyelim. Eva'nın intikamı." Biraz daha bira içip ona zaman tanıdım.

"Devam et."

"Goebbels'e bir tane geçirmeye ne dersin?"

"Kulağım sende."

"Goebbels, Numara üç Reichskanzlerplatz'da oturuyor. Köşe dairesi, zemin kat ve doğu tarafı. Önünde bir grup SA beklediğinden dikkatli olman gerek. Ama banyonun yola baktığı köşenin ötesini göremiyorlar. Banyo penceresindeki ızgara kırık. İçeri girmenle çıkman bir olur. Senin gibi biri için hiçbir şey. Birkaç saat önce ben bile yaptım. Yahudi Surat bu herif tam bir fanatik. Banyosunda bile Hitler'in fotoğrafı var. Daire karısı Magda'ya ait. Eski kocası, ünlü sanayici Günther Quandt boşanma sırasında ona çok cömert davranmış. Ona bolca şey bırakmış. Senin seveceğin türde, Margraf'ta satabileceğin türde şeyler. Seçim yaklaştığından Goebbels sürekli dışarıda. Nutuk falan atıyor, o tür şeyler. Yarın akşam Hedemannstrasse'deki Nazi karargâhında konuşma yapacağını biliyorum. Temmuzun sonuna kadar olan konuşmaların hepsi önemli ama bu içlerinde belki de en önemli olanı. Hitler orada olacak. Ardından Magda, Adlon Hotel'de onun için küçük bir parti düzenleyecek. Bu sayede bolca zamanın olacak." Biraz daha bira içtim ve sosis siparişi vermeyi düşündüm. Bu sabah çok yoğun geçmişti. "Evet, ne diyorsun? Anlaştık mı? Bu isimleri benim istediğim şekilde kopya edecek misin?"

"Günther daha öncede söylediğim gibi ben ıslah oldum. Namuslu bir hayat sürmeye çalışı-

yorum." Yahudi Surat gülümsedi ve elini uzattı. "Ama Naziler yok mu insanın içindeki bütün kötülüğü gün yüzüne çıkarıyorlar."

Ertesi sabah elimde isimler ile tüm şehir ve ötesindeki adresleri ihtiva eden bir liste vardı. Bir şüpheli listesi kadar iyi olmasa da yakın derecede iyiydi. Artık tek yapmam gereken onları kontrol etmekti.

İkametgah Kayıt Ofisi, Alex'in bitişiğindeki tren istasyonunda 359 numaralı odadaydı. Üçüncü kattaki bu odadan resmi olarak herhangi bir Berlinlinin adresi bir başka Berlinli tarafından alınabilirdi. Prusyalı yetkililer iyi niyetliydi: Bu bilginin serbest dolaşımına izin verilmesi onlara göre kırılgan demokrasimizi takviye edecekti. Uygulamada ise Nazi fırtına askerleri ve komünistlerin rakiplerini bulup onlara saldırı düzenlemesine yardım etmekten başka bir işe yaramadı. Demokrasinin de dezavantajları vardı.

Kayıt Ofisinde halka değil de sadece polise açık olanlara Şeytanın Rehberi diyorduk çünkü tersine çalışıyordu. Tek yapmanız gereken sokak adı ve ev numarasına bakmaktı ve Şeytanın Rehberi size orada oturan kişi ya da kişilerin adını söylerdi. O yüzden bu sabah yapmam gereken adreslerdeki isimlerle Yahudi Surat Klein'in Doktor Kassner'in ofisinden bana getirdiği isimleri karşılaştırmaktı. Bu normalde çavuşlarımdan birine yaptıracağım rutin bir işti. Ama emir vermeyi bir türlü beceremedim – emir alma konusunda da bundan iyi değildim. Ayrıca eğer bu görevi bir çavuşa verirsem sonunda bu

listeyi nereden ve nasıl bulduğumu açıklamak zorunda kalabilirdim. KRIPO bu tür konularda merhametsiz olabilirdi. Kendileri için değil görevleri için bile kuralların dışına çıkanları affetmezdi.

O nedenle yine benim yapmam gereken diğer bir rutin iş de listedeki tüm isimleri kontrol etmekti. Fakat Şeytanın Rehberinde bulduğum bir isim hiç de sıradana benzemiyordu. Bu Doktor Kassner'in kendi adıydı. Protonsil üzerine yapılan Bayer klinik testlerine katılan hastalarının isimlerinin kayıtlı olduğu listede neden onun isminin de bulunduğunu çok merak ettim.

Masama geri döndüğümde Grund tek parmakla benim Nuh'tan kalma Carmen daktilomda sanki karınca öldürüyor ya da melodisiz bir Rus piyano konçertosunun açılış notalarını çalıyormuş gibi yazı yazıyordu.

"Hangi cehennemdeydin?" diye sordu.

"Hangi cehennemdeydin, efendim, diyeceksin," dedim.

"Illmann aradı. Schwarz kızında jöle bulunmamış. Gennat da Belediye Sığır Pazarında bulunan bir kızın cesedine bakmamızı istiyor. Anlaşılan vurulmuş ama her ihtimale karşı kontrol etsek iyi olacak."

"Mantıklı." Sığır Pazarı, Schwarz kızını bulduğumuz Friedrichshain Park'tan sadece birkaç yüz metre uzaktaydı.

Birkaç dakika sonra oradaydık. Pazar, Çarşamba ve Cumartesi günleri açık olduğundan yer kapalı ve boştu. Ama restoran açıktı ve müşterilerden bazıları –çoğu Pankow, Weissensee ve

Petershagen'den gelen toptancı kasaplardı– üç kişinin bir kızı meydanda kovaladığını gördüklerini söylemişlerdi. Ama verdikleri eşkâller not etmeye değmeyecek kadar belirsizdi. Cesedi mezbahada bulduk. Kız yirmi yaşlarındaydı. Yakın mesafeden, kafadan vurulmuştu. Mermi deliğinin çevresi kahverengiydi. Belinin altı çıplaktı ve kokuya bakılırsa tecavüze uğramıştı. Ama bunun dışında herhangi bir cerrahi müdahale izi görülmüyordu.

"Görüldüğü kadarıyla bu da bir diğer, şüphe uyandıran durum," dedi Grund bir süre sonra.

Bu cümleyi demese şaşardım.

"Kutusu güzelmiş," diye de ekledi.

"Durma devam et, ben diğer tarafa bakarım."

"Onu kastetmedim," dedi. "Kutusuna bak. Büyük ölçüde tıraşlı. Böyle küçük kızlarda bunun gibisini pek görmezsin."

Cesedin yakınında bulduğumuz standart SCHUPO el çantasını karıştırırken Komünist Parti kartını buldum. İsmi Sabine Farber'di. Oturduğum yere yakın olan KPD merkezinde çalışıyordu. Evi Lichterfelde'nin kıyısında, öldürüldüğü yerin sadece yüz metre doğusunda olan Pettenkofer Strasse'deydi. Ne olacağını anlamama yetecekten çok daha fazlasını görmüştüm.

Yüksek sesle ve nefretle, "Adi Naziler," dedim.

"Tanrım, bundan bıktım artık," dedi kaşlarını çatarak. "Bunu yapanın Naziler olduğunu nereden çıkardın? Kasapların bize verdiği eşkâli sen de duydun. Hiçbiri kahverengi gömlek ya da gamalı haç demedi. Fırça bıyıktan da bahseden olmadı. Naziler olduğuna nasıl karar verdin?"

"Bu şahsi bir şey değil, Heinrich." Sabine Farber'in parti kartını ona attım. "Saflarına adam çekmeye çalışan Yehova Şahitleri olmadıkları da kesin."

Karta bakıp söylediklerimin sadece bir ihtimal olacağını gösterir şekilde omuz silkti.

"Yapma. Üzeri parmak izi kaynıyor. Bence kasapların gördüğü üç kişi dikkat çekmemek için normal kıyafetler giymiş fırtına askerleriydi. Kızın Bülow Platz'daki KPD merkezinden çıkmasını beklemiş olmalılar. Hava güzel olduğu için kız eve yürüyerek gitmeye karar vermiş ve takip edildiğini de fark etmemiş. Onları fark edince de kurtulabilme umuduyla buraya kaçmış. Ama burada köşeye sıkışmış ve ardından da cesur fırtına askerleri Enternasyonal Bolşevizmle mücadele edebilmek için ellerinden geleni yapmışlar."

"Dediklerinin bir kısmı doğru olabilir," dedi.

"Hangi kısmı aklına yatmadı," diye sordum.

Grund cevap vermedi. Sabine Farber'in kartını çantasına geri koydu ve kızın ölüsüne baktı.

"Hitler ne demişti?" diye sordum. "Kuvvet savunmadan değil, saldırıdan gelir." Bir sigara yaktım. "Bunun mânâsını hep merak etmişimdir." Sigara dumanının ciğerlerimi zehirlemesine izin verdikten sonra devam ettim. "Büyük liderinin kastettiği saldırı türü bu olabilir mi?"

"Tabii ki değil," diye mırıldandı Grund. "Olmadığını sen de biliyorsun."

"Ne öyleyse? Söyle, öğrenmek istiyorum."

"Neden bu konuyu kapatmıyorsun?"

"Ben mi?" Güldüm. "Konuyu kapatmayan ben değilim, Heinrich. Bunu yapan kişiler. Senin dostların. Nasyonal Sosyalistler."

"Bahsettiğin şeyleri bilmiyorsun."

"Haklısın, bilmiyorum. Bilgili olabilmek için Adolf Hitler gibi biri olmak gerekir. Aslında ondan iyi dedektif de olurdu – işin aslı Almanya Şansölyesi olması yerine polis olmasını tercih ederim." Gülümsedim. "Suç oranının misli görülmemiş bir hızla düşeceğinden eminim. Bu şehirdeki suçları onları körükleyen kişiden başkası değil de kim sona erdirebilir?"

"Tanrım keşke seni dinlemek zorunda olmasaydım, Günther."

Grund sıktığı dişlerinin arasından konuşuyordu. Yüzünün rengindeki değişim beni dikkatli olmam konusunda ikaz ediyordu. Nihayetinde adam boksördü.

"Dinlemek zorunda değilsin," dedim. "Alex'e geri dönüp siyasi polislere bunun onların işi olduğunu söyleyeceğim. Sen burada kal ve sosisçilerden daha iyi bir şahit bulabilir misin bak. Belki şansın yaver gider. Belki de Nazi şahitler bulursun. Onlar da sana üç tane Ortodoks Yahudinin eşkalini verirler."

Sanırım ona yaptığım alaycı bir sırıtmaydı. Yumruğun geldiğini görmedim. Hissetmedim de. Bir saniye önce orada durmuş Torquemada gibi sırıtırken bir saniye sonra parke taşlı yerde yatıyordum, yeni doğmuş buzağı gibi yere serilmiştim ve kendimi yıldırım çarpmış gibi hissediyordum. Gözlerimi ancak yarım açmayı başarabildiğimde Grund'un yumrukları sıkılı halde, Dempsey'e bakan Firpo gibi tepemde dikildiğini gördüm ve bana bağırarak bir şeyler söyledi. Dediği hiçbir şeyi anlamadım. Tek duyduğum tiz bir

uğultu oldu. Sonunda Grund bir çift üniformalı polis tarafından götürülürken bir çavuş da ayağa kalkmama yardım etti.

Kendimi toparladım ve çenemi elimle düzelttim.

"Şerefsiz bana vurdu," dedim.

"Aynen öyle" diyen polis dövüşün devamına izin verip vermemesi gerektiği konusunda bir ipucu görmek için gözlerimin içine baktı. "Hepimiz gördük, efendim."

Sesinin tonundan benim Grund'a karşı suç duyurusunda bulunacağımdan emin olduğunu anlayabiliyordum. Bir üste vurmak KRIPO'da ağır bir suçtu. Bir şüpheliye vurmak kadar kötüydü.

Başımı iki yana salladım. "Hayır, görmediniz," dedim.

Polis benden yaşlıydı. Muhtemelen emekliliği yakındı. Kısa saçları parlak çelik rengindeydi. Alnının ortasında yara izi vardı: Sanki oradan mermi yemiş gibi görünüyordu.

"Ne dediniz, efendim?"

"Hiçbir şey görmediniz, çavuş. Hiçbiriniz. Anlaşıldı mı?"

Çavuş bir saniye düşündükten sonra başını salladı. "Siz öyle diyorsanız, efendim."

Ağzımda kan vardı ama neyse ki kesik yoktu.

"Bir şey olmadı," dedim ve yere tükürdüm.

"Bu neden oldu?" diye sordu.

"Siyaset," dedim. "Almanya'da bugünlerde her şeyin sorumlusu bu. Siyaset."

Hemen Alex'e dönmedim. Onun yerine, yolumun üzerinde olmayan, Leipziger Strasse'nin doğu

ucundaki Donhoff Platz'da bulunan Kassner'in dairesine gittim. Süs bahçelerinin kuzeyinde durdum. Alçak kurtbağrı çalısının arkasında iki tunç Prusya devlet adamı heykeli bana bakıyordu. Annesiyle yürüyüşe çıkmış küçük bir çocuk da heykellere baktı ve muhtemelen kim olduklarını düşündü. Bense Doktor Kassner'in ev adresinin Yahudi Surat Klein'den aldığım listeye nasıl girdiğini düşünüyordum. Kassner hastanede olacağından tam olarak ne bulmayı umut ettiğimi de bilmiyordum. Ama iyimserdim. Bir dedektifseniz öyle olmak zorundaydınız. Kimi zaman da sadece sezgilerinizin size söylediği gibi davranmanız gerekirdi.

Parlak siyah ön kapıya çıkıp yakından baktım. Üç tane zil vardı. Birinin üzerinde Kassner yazıyordu. Kapının yanında içleri sardunya dolu iki dökme demir saksı duruyordu. Çevre de ona uygun kokuyordu. Zili çalıp bekledim. Bir süre sonra anahtar döndü ve yirmi yaşlarında biri kapıyı açtı. Şapkamı kaldırıp selam verdim.

"Doktor Kassner?"

"Hayır," dedi adam. "Kendisi burada değil."

"İsmim Hoffmann," deyip şapkamı tekrar kaldırdım. "Isar Hayat Sigortası'ndan geliyorum."

Genç adam kibarca başını salladı ama bir şey demedi.

Çabukça zillerdeki diğer iki isme baktım. "Herr Körtig?"

"Hayır."

"Herr Peters öyleyse?"

"Hayır. Ben Doktor Kassner'in bir arkadaşıyım. Dediğim gibi kendisi şu an burada değil."

"Sizce doktor ne zaman döner, Herr..."

"Onu Devlet Hastanesi Üroloji Kliniğinde bulabilirsiniz." Adam sanki bu bilgi kırıntısı beni mahcup edecekmiş gibi sırıttı. Ön dişlerinin arasında kocaman bir boşluk vardı. "Kusura bakmayın ama gitmem gerek. Bir randevuya geç kaldım. Müsaade eder misiniz?"

"Elbette."

Yana çekildim ve onun merdivenlerden meydana inişini izledim. Orta boylu, yakışıklı, iyi giyimli ve Çingene tarzına sahip bir adamdı. Açık renkli yazlık bir takım ve beyaz gömlek giyiyordu ama kravat takmamıştı. Merdiveni indikten sonra üstü açık küçük bir Opel'e bindi. Mavi çizgili beyaz bir arabaydı. Daha önce dikkatimi çekmemişti – belki hâlâ yumruğun etkisini üzerimden atamamıştım ama arabayı çalıştırıp uzaklaşırken birden plakasını kaydetmem gerektiğini hatırladım. Araba Jerusalemstrasse'nin köşesinden dönene kadar tek görebildiğim IIA oldu. II Bavyera ve A da Münih demekti. En azından bu adamın nereden geldiğini öğrenmiştim.

Bir saat sonra masamın başındaydım. Heinrich Grund'u dedektif odasının diğer ucunda gördüm ve tam yanına gidip yaptığından dolayı onu suçlamadığımı söyleyecektim ki dolgun Ernst durağa varan bir otobüs gibi gelip yanımda durdu. Büyük boy, mavi çizgili, üç parça bir takım giyiyordu ve ağzının kenarında cayır cayır yanan bir sigara vardı. Sigarayı aldı ve kilisedeki orgun körüğünün çıkardığı sese benzer bir şeyler söyledi. Duman, kahve kokusu ve ne olduğunu kestiremediğim başka bir şey sanki Sina Dağı'ndan geliyormuş

gibi tepeme çöktü ve iflas etmiş akciğerlerden gelene benzer ses dikkatimi çekti.

"Sığır pazarındaki cinayete dair bir şey var mı?" diye sordu.

"Bence ağır siyasi bir cinayet," dedim.

"Ağır mı?"

"Kıza tecavüz de etmişler."

Gennat'ın yüzü buruştu.

"DPP seni görmek istiyor." Gennat, Weiss Izzy demezdi. Ona Bernhard bile demezdi. Ya Weiss ya da DPP derdi. "Derhal."

"Neden?" diye sordum çünkü Grund gidip de kendisini ihbar edecek kadar aptal mı diye merak etmiştim.

"Schwarz vakası," dedi.

"Ne olmuş?"

Ama Gennat, onu takip etmem umuduyla, çoktan yürümeye başlamıştı bile. Onun peşinden giderken Gennat'ın bir poliste gördüğüm en düz ayaklara sahip olduğunu fark ettim ki cüssesi dikkate alındığında bunda şaşacak bir şey yoktu. Yüz kırk kiloya yakın bir adamdı. Kolları arkada yürüyordu ve önünde olanların miktarına bakılırsa bunda da şaşacak bir şey yoktu.

Üst kata çıktık ve geçmiş Prusya emniyet müdürleri ile yaverlerinin resimlerinin dizili olduğu sessiz bir koridorda ilerledik. Gennat, Izzy'nin kapısını çalıp cevap beklemeden kapıyı açtı. İçeri girdik. Kirli ve iki katlı pencerelerden gelen parlak güneş ışığı içeriyi doldurmuştu. Izzy her zamanki gibi yazıyordu. Pencerenin yanındaki sandalyede, kedi gibi sevecen bakan ve kolonya kokan, Arthur Nebe oturuyordu.

"Onun burada ne işi var?" diye gürleyip ahşap sandalyelerden birine oturdum. Gennat da yanımdaki sandalyeye oturup en iyisinin olmasını bekledi.

"Arthur sadece yardım etmek için geldi, Bernie," dedi Izzy.

"Sığır pazarından henüz döndüm. Ahırlardan birinde ölü bir kız var. Kızın üzerinde kızılların kartını bulduğumuz için muhtemelen Nazilerin marifetidir. Eğer dilerse muhteşem yeteneklerini bu dava için sarf edebilir. Ama Anita Schwarz'ın öldürülmesinin siyasi hiçbir yanı yok."

Izzy kalemini bırakıp arkasına yaslandı. "Durumu açıkça ifade ettiğimi zannetmiştim," dedi.

"Anita Schwarz'ı öldüren manyağın teki, Nazi falan değil," dedim. "Gerçi bu ikisinin birbiriyle çeliştiğini de pek söyleyemem."

"Sanırım Komiser Günther durumu benim adıma, her zamanki gibi renkli ifadelerle açıkladı," dedi Nebe.

"Peki, neymiş bu açıklanan, Komiser Nebe?"

"Bana bak, Bernie, General'de bazı yetkililer–" dedi Izzy.

"Ben General'de değilim," dedim. "Official'dayım."

"–senin tarafsız kalabilme yeteneğini sorguluyorlar," diye devam etti. "Senin Nasyonal Sosyalist Partiye ve destekçilerine karşı açıkça düşman olduğunu ve bunun da bu cinayeti çözme yeteneğini menfi yönde etkilediğini düşünüyorlar."

"Benim Nazizme düşman olduğumu kim söylemiş?"

"Yapma artık, Bernie," dedi Nebe. "Basın konferansından sonra herkes senin Demir Cephe olduğunu öğrendi."

"Dilerseniz konferanstan hiç bahsetmeyelim," dedi Gennat. "Tam bir felaketti."

"Tamam, bahsetmeyelim," dedim. "Nihayetinde bunların benim katili bulmamla ne ilgisi var?"

"Ölü kızın anne babası Herr ve Frau Schwarz siyasi görüşleri nedeniyle onlara karşı saldırgan ve rahatsız edici bir tutum sergilediğin yönünde suçlamada bulundular," dedi Izzy. "Ayrıca onun ahlaki niteliklerine dair bir dedikodudan yola çıkarak hareket ettiğini de iddia ediyorlar."

"Bunu sana kim söyledi? Heinrich Grund sanırım."

"Aslında benimle konuştular," dedi Nebe.

"Kız fahişeymiş," dedim Izzy'e. "Bir amatör olduğu doğru ama fahişe olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Bana geri kafalı diyebilirsiniz ama bunun neden ve nasıl öldürüldüğüyle bir ilgisi olduğunu düşünüyorum. Nihayetinde bu şehirde öldürülen ilk fahişe o değil. Cinsel organların parçalanması da seks cinayetlerinde karşılaştığımız bir durumdur. Bunu Arthur bile kabul eder." Bir sigara yaktım. Bunun için izin de istemedim. Pek havamda değildim. "Ama eğer siyaset konuşacaksak hepinize –özellikle de sana Arthur– Demir Cephe'ye üye olmanın polis tüzüğüne aykırı olmadığını hatırlatırım. Tüzüğe aykırı olan Nazi Partisine ya da KPD'ye üye olmaktır."

"Ben Nazi Partisi üyesi değilim," dedi Nebe. "Eğer Bernie benim Nasyonal Sosyalist Kamu Ça-

lışanları Kardeşliğine üyeliğimi kastediyorsa o tümüyle farklı bir şey. Birine üye olanın diğerine de üye olması şart değil."

"Sanırım konudan uzaklaşıyoruz," dedi Izzy. "Ben Kurt Daluege ailesinin bir ferdi olarak Herr Schwarz'ın konumundan bahsetmek istiyorum. Daluege'nin gelecekte emniyet müdürü olma ihtimali mevcut. Bu nedenle onu mahcup edecek hareketlerden mutlaka uzak durmamız gerekiyor."

"Efendim bunun mümkün olabilmesi için önce seçim yapılması gerektiğini zannediyordum," dedim. "İşin aslı ben de ona güveniyorum. Pek çok insanın da güvendiğine inanıyorum. Eğer hatalı değilsem, siz de öyle. Kim bilir belki de sırf geri kafalı olduğum içindir. Bizim vazifemizin Daluege ya da Schwarz gibi serserileri değil de Cumhuriyeti korumak olduğunu zannediyordum."

"Geri kafalı değilsin, Bernie," dedi Gennat, "ama biraz safsın. Temmuz seçimlerinden ne çıkarsa çıksın bu ülkenin bir şekilde Nasyonal Sosyalizmle uzlaşmaya gitmekten başka çaresi yok. Bunun haricinde Almanya'nın anarşi ve kaostan nasıl uzak durabileceğini bilmiyorum."

"Biz Berlin polisi için en iyi olanı istiyoruz hepsi bu," dedi Izzy. "Sanırım hepimiz bunda hemfikiriz. Ve bu davanın daha hassasiyetle ele alınmasının da Berlin polisinin menfaatine olacağı kuşkusuzdur." Izzy başını iki yana salladı. "Ama sen hiç de hassas değilsin, Bernie. Diplomasiden haberin yok. Çok aksisin."

"Davayı bırakmamı mı istiyorsunuz," diye sordum.

"Hiç kimse böyle bir şey istemiyor," dedi Gennat. "Sen elimizdeki en iyi dedektiflerden birisin. Biliyorum çünkü seni ben eğittim."

"Biz Arthur'un da bu vakada yer almasının önemli olacağına inanıyoruz," dedi Izzy. "Halkla ilişkilerle ilgili bazı hassas noktalarda faydası olabilir."

"Yani Otto Schwarz ve karısı gibi köpeklerle konuşmam gerektiği zamanları mı kastediyorsunuz?" diye sordum.

"Kesinlikle," dedi Izzy. "Bunu ben bu kadar iyi söylemezdim."

"Bu noktada yapılacak her türlü yardımı memnuniyetle karşılarım," deyip Nebe'ye bakarak gülümsedim. "Arthur, sanırım tek yapmam gereken seninle konuşurken elimden geldiğince ön yargılarımı saklamaya çalışmak olacak."

Nebe her zamanki gülümsemesini gösterdi. Kışkırtılması imkânsız birine benziyordu. "Çünkü hepimiz aynı taraftayız..."

"Ne demezsin," diye mırıldandım.

"Belki şu tarihe kadar öğrendiklerini bizimle paylaşmayı istersin."

Onlara her şeyi anlatmasam da çok şey anlattım. Onlara otopsiden, Protonsil haplarından, beş yüz marktan ve Anita Schwarz'ın fahişeliğinden bahsettim. Onu öldüren kişinin de zührevi hastalık kaptığı halde yine fahişelerle birlikte olmaya devam etmek isteyen ve sakatlığı nedeniyle de onu zayıf bir kurban olarak gören bir müşteri olduğundan şüphelendiğimi ve Devlet Hastanesi Üroloji Kliniğindeki Doktor Kassner'le konuştuktan sonra muhtemel şüphelerin listesini elde

edebileceğimi söyledim. Listenin zaten bende olduğunu söylemedim. Goebbels hakkında öğrendiklerimden de bahsetmedim.

"Doktordan bir şey öğrenemezsin," dedi Gennat. "Mahkeme emriyle bile olmaz. Doktor-hasta mahremiyetine sırtına dayayarak koca kıçını kurtarır."

Bunu söyleyen kişinin bir cep zırhlısını bile imrendirecek bir kıça sahip olması da ayrı bir güzellikti.

"Bildiğin üzere bunu yapabilecek yetkiye de sahip."

Ayağa kalkıp başımla selam verdim. "Aslında sizinle hemfikir olurdum, efendim, ama göz ardı ettiğiniz bir şey var."

"Ya, neymiş o?"

"Arthur'un Alex'te beyaz atlı prens rollerine soyunan tek polis olmadığını unutuyorsunuz. Bunu ben de yapabilirim. En azından bunu yapmaya az da olsa değecek bir durum olduğunda."

Kaçta kapandığını öğrenmek için Üroloji Kliniğini aradım ve bana akşam beşte kapandığı söylendi. Bir termosu doldurup dört kırk gibi Donhoff Platz'daki Kassner'in evine gittim. Oraya varınca arabanın motorunu kapattım, kendime kahve koydum ve Reichskanzlerplatz'dan aldığım gazeteleri okumaya başladım. Dünün gazeteleri olsa da bir önemi yoktu. Berlin'de haberler hep aynıydı. Alman Şansölyeleri gelir. Alman şansölyeleri gider. Bu arada işsiz sayısı artmaya devam eder. Hitler, Mercedes-Benz arabasıyla ülkeyi dolaşıp herkese tüm sorunların çözümünün kendisinde olduğunu söyler. Ona inananları da suçlamıyor-

dum. Almanların çoğu sadece geleceğe umutla bakmak istiyordu. Bir iş. Batmayacak bir banka. Yönetebilen bir hükümet. İyi okullar. Güvenle yürüyebilecekleri sokaklar. İyi hastaneler. Birkaç dürüst polis.

Altı buçuk civarında Doktor Kassner yeni, siyah bir Horch'la geldi. Arabadan inip onun peşinden ön kapının merdivenlerinden yukarı çıktım. Yüzümü tanıyınca gülümsemeye başladı ama üzerimdeki ucuz takımı ve KRIPO rozetimi fark edince gülümsemesi bir anda uçup gitti.

"Alex'ten Komiser Günther," dedim.

"Demek Dyestuff Syndicate'ten gelen Doktor Duisberg değilsiniz."

"Hayır, bayım, cinayet masası dedektifiyim. Anita Schwarz'ın cinayetini soruşturuyorum."

"Böyle büyük ve önemli bir şirketin yönetim kurulunda olamayacak kadar genç olduğunuzu düşünmüştüm. Sanırım içeri girsek iyi olur."

Dairesine çıktık. Modern bir yerdi. Bolca soluk kahverengi ve krem rengi deri ile parmak uçlarında ayakta duran tunçtan çıplak kadın heykelleri vardı. Lahit büyüklüğünde bir kokteyl dolabını açtı ve kendisine bir içki aldı. Bana ikram etmedi. İkimiz de içkiyi hak etmediğimi biliyorduk. Oturdu ve içkisini istiridye kenarlı sehpanın üzerindeki istiridye kenarlı bardak altlığının üzerine koydu. Bacak bacak üzerine atıp bana da oturmamı işaret etti.

"Güzel yer," diye yalan söyledim. "Tek mi oturuyorsunuz?"

"Evet. Tüm bu olup bitenler nedir, Komiser?"

"Birkaç gece önce Friedrichshain Park'ta bir kızın cesedi bulundu. Öldürülmüş."

"Evet. *Tempo*'da okudum. Çok korkunç. İyi de benimle–"

"Cesedin yanında sizin Protonsil haplarından buldum."

"Anladım. Hastalarımdan birinin fail olduğunu düşündünüz."

"Bu dikkate almak zorunda olduğum bir ihtimal, bayım."

"Tabii ki tesadüf de olabilir. Klinikten yürüyerek evine giden bir hastam ceset bulunmadan birkaç saat önce oraya bir hap düşürmüş olabilir."

"Ne yazık ki bu mümkün değil. Hap uzun süredir orada değilmiş. Öğleden sonra yağmur yağmıştı. Bulduğumuz hap ise tertemiz. Bir de kızın durumu var. Kendisi ergen bir fahişe."

"Tanrım, akıl alır gibi değil."

"Katilin bu kızdan zührevi hastalık kapmış olabileceği yönünde bir teorim var."

"Adam onu bu yüzden mi öldürmüş yani?"

"İhtimaller dahilinde."

Kassner içkisinden bir yudum alıp düşünceli bir şekilde başını salladı.

"Peki, klinikteki o aptalca gösteriye neden ihtiyaç duydunuz?"

"Tedavi ettiğiniz hastaların listesini görmek istedim."

"Resmi bir şekilde isteseydiniz olmaz mıydı?"

"Evet, ama bana göstermezdiniz."

"Doğru, göstermezdim çünkü gösteremezdim. Gayri ahlaki olurdu." Gülümsedi. "Peki, nesiniz siz? Hafızası çok güçlü biri mi? Listedeki tüm isimleri ezberlemeyi mi umdunuz?"

"Onun gibi bir şey." Omuz silktim.

"Ama istediğiniz isimlerden başka şeyler de var. O yüzden geri geldiniz. Klinik yerine buraya gelmenizin maksadı da evimde olduğum zaman doktor ve hasta arasındaki mahremiyeti unutmamım daha kolay olacağını düşünmeniz."

"Bunun gibi bir şey, evet."

"Komiser, ben öncelikle hastalarıma karşı sorumluyum. Bazılarının hastalığı çok ağır. Bir an için gerçek kimliklerini sizinle paylaştığımı düşünün. Siz de içlerinden bazılarıyla görüştüğünüzü farz edin. Belki de hepsiyle, bilmiyorum. Bana duydukları güvene ihanet ettiğimi düşünmezler mi? Tedavilerini yarıda bırakıp bir daha kliniğe hiç uğramamaları da mümkün. Bu durumda kolayca gidip başkalarına da bulaştırabilirler. Daha bunun gibi pek çok şey." Omuz silkti. "Demek istediğimi anlayabildiniz mi? Ölen kıza üzüldüm ama bu noktada büyük resmi düşünmek zorundayım."

"Ben size kendi büyük resmimi anlatayım, Doktor Kassner. Anita Schwarz'ı öldüren kişi bir psikopat. Kız paramparça edilmiş. Böyle cinayetler işleyenler genelde işlemeye devam ederler. Tekrar cinayet işlemeden bu manyağı bulmak istiyorum. Vicdanınız bir cinayetin daha işlenmesine izin verecek mi?"

"Makul konuşuyorsunuz, Komiser. Tam bir ikilem, öyle değil mi? Belki de yapılacak en iyi şey meseleyi Prusya Tıp Ahlakı Komisyonuna havale edip kararı onlara bırakmaktır."

"Bu ne kadar sürer?"

Kassner boş boş baktı. "Bir ya da iki hafta. Belki bir ay."

"Peki, sizce ne karar verirler?"

İç çekti. "Tıp Ahlakı Komisyonunun ne diyeceği bellidir. Polisin de aynı olduğundan eminim. Her zaman riayet edilmesi gereken kaideler vardır. Gerçi o kaidelere burada riayet ediliyormuşa pek benzemiyor. Acaba üstleriniz bana olan tutumuzdan haberdar olursa ne derler?" Başını iki yana salladı. "Ama komisyonun teklifinizi reddettiğini varsayalım. Bence bu gerçekçi bir varsayım. O zaman ne yapacaksınız? Kliniğe gelip giden herkesi sorgulayacak mısınız? Klinikteki testlere sadece küçük bir yüzdenin geldiğini de söylemeliyim. Hastalarımın büyük bölümü –hem de çok büyük bir bölümü komiser– hâlâ Neosalvarsan kullanıyor. O zaman ne olacak? İnsanları korkutup kaçıracaksınız ve Berlin'de zührevi hastalıklar tavan yapacak. Şu an da bile güçlükle zapt ediyoruz zaten. Bu şehirde, sizin tabirinizle, jöleden mustarip on binlerce kişi var. Hayır, Komiser size tavsiyem soruşturmanıza başka bir yerde devam etmeniz. Evet, bayım her şeyi dikkate aldığımda bunun herkes için daha hayırlı olacağını söyleyebilirim."

"Çok önemli noktalara temas ettiniz, Doktor," dedim.

"Böyle düşündüğünüze sevindim."

"Fakat ofisinizde Protonsil kullananların listesine bakarken elimde olmadan sizin de listede olduğunuzu fark ettim. Bilmem bu konuda bir yorumda bulmak ister miydiniz?"

"Anlıyorum. Çok saldırgansınız, Komiser. Galiba benim de bir şüpheli olduğumu düşünüyorsunuz?"

"Bu görmezden gelemeyeceğim bir ihtimal, bayım."

"Tabii, elbette." Kassner içkisini bitirip bir tane daha almak için ayağa kalktı ama ben hâlâ onun birlikte içmek istediği kişiler listesinde değildim. "Pekâlâ, şöyle anlatayım. Doktorların çare bulmak istedikleri hastalıkları kendilerine de bulaştırmaları rastlanmamış bir durum değildir." Oturdu, usulca geğirdi ve sessizce kadeh kaldırdı.

"Protonsil'i üzerinizde denemek için kendinize kasten zührevi hastalık bulaştırdığınızı mı söylüyorsunuz?"

"Aynen öyle söylüyorum. Kimi zaman ilacın yan etkilerini başkalarının üzerinde test etmek yeterli olmuyor. İlacın insan vücudu üzerindeki etkilerini hakkıyla ifade etmekten aciz kalıyorlar. Hatırlarsanız ilk tanıştığımızda bu tür vakalarda hasta takibinin ne kadar zor olduğunu söylemiştim. Bazen güvenebileceğiniz tek hasta kendiniz olursunuz. Bunun beni şüpheli yapacağını düşünüyorsanız elimden bir şey gelmez, ama ben hiç kimseyi öldürmedim. Ayrıca kızın öldürüldüğü gün ve gece için isterseniz size şahit de gösterebilirim."

"Bunu çok isterim."

"Hanover'deki üroloji konferansındaydım."

Başımı salladım ve sigaramı çıkardım. "Sakıncası var mı?"

Başını iki yana salladı ve içkisini yudumladı. Alkol midesine vurdu ve guruldamasına neden oldu.

"Size bir öneride bulunmak istiyorum, Doktor. Bu soruşturmada yardımı olabilecek bir şey. Ah-

lak duygunuzu zedelemeden sizin de gönüllü olarak yapabileceğiniz bir şey."

"Eğer elimden gelecek bir şeyse."

Sigaramı yaktım ve istiridye kenarlı kül tablasının menziline girebilmek için öne doğru eğildim.

"Psikiyatri eğitimi diye bir şey duydunuz mu, bayım?"

"Biraz. Aslında tıp fakültesini Viyana'da bitirdim ve oradayken birkaç psikiyatri dersi almıştım. Hatta bir ara psikoterapi üzerine çalışmayı bile düşündüm."

"Eğer kabul ederseniz listenizdeki tüm hasta bilgilerini incelemek istiyorum. Belki de içlerinden birinin nitelikleri muhtemel katil olarak dikkatimizi çeker."

"Peki, diyelim ki öyle oldu. Sonra ne olacak?"

"Sonra meseleyi konuşur ve belki ikimizin de mutabık kalacağı bir devam şekli bulabiliriz."

"Pekâlâ. Bu adamın tekrar öldürmesini istemediğime sizi temin ederim. Benim de bir kızım var."

Etrafıma göz gezdirdim.

"Annesiyle Bavyera'da oturuyor. Boşandık."

"Affedersiniz."

"Sorun değil."

"Peki, sabah uğradığımda burada olan adam kimdi?"

"Herhalde Beppo'yu kastediyorsunuz. Karımın arkadaşıdır ve bazı eşyalarını almak için arabayla geldi. Münih'te öğrencidir." Kasner esnedi. "Kusura bakmayın, Komiser ama çok yorucu bir gün oldu. Eğer başka bir şey yoksa banyo yapmak isti-

yorum. Klinikte geçen bir günün ardından banyo yapmayı nasıl özlediğimi anlatamam. Belki siz de tahmin edersiniz."

"Evet, bayım ben de gayet iyi tahmin edebilirim."

Ayrıldığımızda aramız pek sıcak sayılmazdı ve eğer Goebbels'ten bahsetmiş olsaydım Kassner'in nasıl tepki vereceğini merak ettim. Dairede Kassner'in Nazi olduğuna dair bir alamet yoktu. Diğer taraftan Goebbels'in itimat edilebilir bir Nazi parti üyesi haricinde biri tarafından tedavi edilmeyi göze alabileceğini de zannetmiyordum. Goebbels ahlak ya da mesleki mahremiyet gibi şeyleri pek dikkate alacak türde biri değildi.

Maalesef Berlin'deki Nazi Partisi başkanının psikopat bir katil olduğunu gösterecek herhangi bir delil de yoktu. Zührevi hastalık bir şeydi. On beş yaşındaki bir kızı öldürüp parçalamak ise bambaşka bir şey.

9

BUENOS AİRES - 1950

Albay Montalban'ın bir şekilde Berlin'den getirttiği KRIPO dosyalarını açmadım. Ona söylediğim şeye rağmen davanın ayrıntılarını hâlâ gayet iyi anımsıyordum. Anita Schwarz'ın katilini neden tutuklayamadığımı da daha dün gibi hatırlıyordum. Ama yine de işe koyuldum.

Ölmüş olabilecek kayıp bir kızı arıyordum. Ayrıca eski silah arkadaşlarımdan birinin psikopat olabileceğinden şüpheleniyordum.

Kahramanlara tapan Arjantinli polis bana yönelttiği iki sorudan da beklediği cevabı alamamıştı. Bu araştırmayı büyük ölçüde kendim için yapıyordum. Ama Montalban'la da işbirliği yapmak zorundaydım. Başka seçeneğim yoktu.

Başta Albayın belirlediği şekilde hareket etmek zorunda kalmak canımı sıkmıştı. Öncelikle

diğer eski SS'lerle olabildiğince az temasa geçmek istiyordum. Ayrıca Montalban her ne kadar teminat vermiş olsa da çoğunun muhtemelen unutmak istediği olaylarla ilgili sorular soran birine düşmanca yaklaşacaklarından da emindim. Fakat hiç beklemediğim şekilde Albay haklı çıktı. "Pasaport" kelimesini zikreder etmez Avrupa'nın en çok aranan suçlularının dilleri bir anda çözülüveriyordu. Hatta bu yaratıklardan bazılarının taşıdıkları bu yükleri üzerinden atma fırsatını sevinçle karşıladıklarını gördüm – sanki karşılarında bir psikiyatrist ya da rahip varmış gibi işledikleri suçlardan bahsetmek ve onları mazur göstermek istiyorlardı.

Başlangıçta onların işyerlerine gittim. Buenos Aires'teki Nazilerin çoğunun iyi ve yüksek maaşlı işleri vardı. Capri İnşaat Şirketi, Fuldner Bankası, Vianord Seyahat, yerel Mercedes-Benz fabrikası, Osram Ampul Şirketi, Caffetti, Orbis Mutfak Ürünleri, Wander Laboratuvarı ve Sedalana Tekstil gibi farklı şirketlerde çalışıyorlardı. Birkaçı ise daha mütevazı işlere girmişti: Şehir merkezindeki Dürer Haus Kitapevi, Adam Restoran ve ABC Café gibi. Birkaçı da gizli polis olarak çalışıyordu ama –en azından şimdilik– kim olduklarını bilmiyordum.

İşyerindeki bir adam genelde evindeki bir adamdan çok farklıdır. Bu adamlara rahat ve gevşek oldukları bir sırada yaklaşmam önemliydi. Kısa bir süre sonra, Gestapo tarzında yani gece yarısı ya da sabahın köründe, evlerine ve dairelerine gitmeye başladım. Gözlerimi ve kulaklarımı açık tutup bu adamlarla ilgili gerçek düşün-

celerimi kendime sakladım. Gerçek görüşlerimi söylememin hiçbir faydası olmayacaktı. Elbette Montalban'ın bana verdiği Smith&Wesson tabancamı çıkarıp eski silah arkadaşlarımdan birini alnının ortasından vurmak istediğim zamanlar da oldu. Evlerinden çoğunlukla nasıl olur da bir ülke bu hayvanlara sığınma hakkı verebilir diye düşünerek ayrıldım. Tabii ki en başta bu hayvanları hangi ülkenin ürettiğini de gayet iyi biliyordum.

Bazıları yeni hayatından mutluydu ya da en azından şikayeti yoktu. Bazılarının çekici eşleri, metresleri ya da her ikisi de vardı. Bir ya da ikisi zengin olmuştu. Çok azı gerçekten pişmandı. Büyük bölümü iflah olmaz merhametsiz heriflerdi.

Doktor Carl Vaernet'in tek pişmanlığı artık eskisi gibi rahatça Buchenwald Toplama Kampındaki eşcinsel mahkûmlar üzerinde deneyler yapamamaktı. Bu konuda gayet açıktı ve buna "hayatının en önemli çalışması" diyordu.

Vaernat Danimarkalıydı ama karısı ve çocuklarıyla birlikte Buenos Aires'in Palermo bölgesinde bulunan Plaza Italia yakınındaki 2251 Uriarte Caddesi'nde oturuyordu. Esmer, güdük, çöküк gözlü ve kötümserlik dolu bir ağza ve kötü kokan bir nefese sahip bu adam Arjantinli eşcinsellerin hali vakti yerinde anne babalarına işlettiği endokrinoloji laboratuvarında "şifa" dağıtıyordu. Erkek egemen bir ülke olan Arjantin'de *joto* ya da *pajaro* olmak milletin genel sağlığını tehlikeye atmaktaydı.

"Kızıl Pasaportunuzun süresi bittiği zaman," dedim Vaernet'e, "yani hâlâ süresi olduğunu

farz ediyorum, özel bir pasaport için federal polise başvuracaksınız. Bu pasaportu alabilmek için Arjantin'de olduğunuz müddetçe düzgün davranışlar sergileyen biri olduğunuzu ispat etmeniz gerekiyor. Dostlarınız –eğer varsa– sizin kişiliğiniz ve dürüstlüğünüze dair şahitlik etmek zorundalar. Eğer böyle bir şey gerekirse ki gerekeceğinden eminim Arjantin pasaportu alabilmek için mahkemeye başvururken kullanacağınız düzgün davranış belgesini size ben temin edeceğim. Doğal olarak pasaport başka bir isme olacak. Önemli olan tutuklanma korkusu olmadan bir Arjantin vatandaşı gibi özgürce Avrupa'da dolaşabilecek olmanızdır."

"Elbette Danimarka'daki büyük oğlum Kjeld'in yanına gitmek isterim," dedi Vaernet. Bu düşünce yüzünün gülmesine neden oldu. "Buenos Aires'i ne kadar sevsek de insanın memleketi gibisi yok, değil mi, Herr Hausner?"

Misafir odasında oturuyorduk. Kapağının üzerinde birkaç çerçeveli resimle bir piyano vardı. Perónlar ve kanişlerinin bir arada olduğu fotoğraflardan biri –Eva siyahı Juan'sa beyazı tutuyordu– Scotch viski reklamlarını akla getiriyordu.

Vaernet'in karısı çay ve *factura* –tatlıya düşkün *porteño*'ların pek sevdiği minik hamur işi tatlılardan– ikram etti. İnce uzun ve gergin bir kadındı. Bir kalem kâğıt çıkarıp bürokrat havalarına girdim.

"Doğum yeri ve tarihi?" diye sordum.

"28 Nisan 1893. Kopenhag."

"Ben 20 Nisanda doğdum," dedim. Boş boş bakınca da ekledim, "Führer'in doğum günü." Yalan

söylüyordum ama bunun gibi adamları sağlam bir Nazi olduğuma inandırıp gönüllerini kazanmak işime geliyordu.

"Elbette. Nasıl unutmuşum."

"Sorun değil. Ben Münihliyim." Bir yalan daha. "Hiç Münih'e gittiniz mi?"

"Hayır."

"Güzel şehirdir. En azından öyleydi."

Bir dizi rutin sorunun ardından devam ettim: "Pek çok Alman buradaki hükümetin geçmişleriyle ilgilenmediğini düşündüğü için Arjantin'e geldi. Gerçekten de buraya gelmeden önce kişinin Avrupa'da ne yapmış olduğuna kimsenin bakmadığını düşündüler ama korkarım ki bu doğru değil. En azından artık doğru değil. Hükümet kişileri savaş sırasında yaptıklarından dolayı yargılamıyor. Mazi mazide kaldı. Her ne yapmış olursanız olun, onun bu ülkede kalabilmeniz üzerinde bir etkisi olmayacaktır. Ama takdir edersiniz ki şu an kim olduğunuz ve nasıl bir vatandaş gibi davrandığınız büyük önem arz etmektedir. Demek istediğim hükümet kendileri için utanç kaynağı olabilecek kişilere pasaport vermek istemiyor. O yüzden bana gönül rahatlığıyla her şeyi anlatabilirsiniz. Unutmayın ben de sizin gibi bir SS subayıydım. Sadakat şerefimdir. Fakat sizden samimi olmanızı istiyorum, Doktor."

Doktor Vaernet başını salladı. "Yaptıklarımdan utanç duyuyor değilim," dedi.

Bunu duyan karısı, belki de kocasının yaptıklarını duymayı midesi kaldıramayacağından, çekip gitti. Daha sonra konuştuğumuz şeyleri dikkate alınca onu suçlayamıyorum.

"Reichsführer Himmler eşcinsellerin cerrahi müdahaleyle iyileştirilmesi gayretlerimi ideal Alman saf ırkının elde edilmesi yönünde atılmış çok büyük bir adım olarak görüyordu," dedi büyük bir ciddiyetle. "Buchenwald'da eşcinsellerin kasıklarına hormon briketleri yerleştirdim. Bu erkeklerin tümü eşcinsellikten kurtulup normal hayatlarına döndüler."

Bunun gibi daha birçok şey anlattı ve Vaernet'in alçak bir herif olduğundan kesinlikle emin olsam da –bu açıdan bunun gibi bir manyakla daha önce karşılaşmadığımı söyleyebilirim– onun on beş yaşındaki bir kızı doğrayacak türde bir psikopat olduğuna ikna olmamıştım.

Piyanonu üzerinde Perónların resminin yanında Fabienne Von Bader'le aynı yaşlarda bir kızın resmi duruyordu. Resmi aldım. "Kızınız mı?"

"Evet."

"Fabienne Von Bader'le aynı okula gidiyor değil mi?"

Vaernet başını salladı.

"Öyleyse kaybolduğunu duymuşsunuzdur."

"Evet, elbette."

"Arkadaş mıydılar?"

"Pek sayılmaz."

"Kızınız bu konudan size bahsetti mi?"

"Evet, ama kayda değer bir şey söylemedi. Eğer önemli bir şey söylese polise haber verirdim."

"Tabii ki."

Omuz silkti. "Fabienne hakkında bir sürü soru sordular."

"Buraya mı geldiler?"

"Evet. Karım ve ben Fabienne'nin kaçtığını düşünüyoruz."

"Evet, çocuklar arada bir böyle şeyler yapar." Kapıya yöneldim. "Gitsem iyi olacak. Zaman ayırdığınız için teşekkürler. Aa, bir şey daha var. İyi bir şahıs olduğunuzu ispatlamaktan bahsetmiştik."

"Evet."

"Siz saygıdeğer bir adamsınız, Herr Doktor. Bunu herkes takdir eder. Sizin için düzgün davranış belgesi almanın zor olacağını zannetmiyorum. Hiç zannetmem. Fakat..."

"Evet?"

"Pek söylemek istemiyorum ama siz bir doktorsunuz... Böyle bir şeyi neden sorduğumu anlayacağınızı umuyorum. Arjantin'deki eski silah arkadaşlarımız arasında düzgün davranış belgesine layık olmadığını düşündüğünüz birileri var mı? Arjantin'in itibarını gerçekten de zedeleyebilecek birileri."

"Bu çok ilginç bir soru," dedi doktor.

"Biliyorum. Ben de sorduğum için rahatsızım nihayetinde hepimiz aynı gemideyiz. Ama kimi zaman böyle soruları sormak zorunda kalıyoruz. Eğer diğerlerinin dediklerine kulak vermezsek bir insanın gerçek kıymetini nasıl takdir edebiliriz?" Omuz silktim. "Burada ya da Avrupa'da vuku bulmuş bir hadise olabilir. Mesela savaş sırasında."

"Hayır, hayır, bunu sormakta haklısınız, Herr Hausner ve itimadınızı da takdir ediyorum. Şöyle bir düşüneyim." Çayından bir yudum alıp biraz düşündü. "Evet, Eisenstedt adında bir adam vardı. Wilhelm von Eisenstedt. Buchenwald'da SS

yüzbaşıydı. Monasterio Caddesi'nde bir evde oturuyor ve kendisine Fernando Eifler diyor. Kendini fena saldı. Çok içiyor. Ama Buchenwald'da sadist bir eşcinsel olarak adı çıkmıştı."

Gülmemek için kendimi zor tuttum. Eifler, Arjantin'e ilk geldiğimde kaldığım Monasterio Caddesi'ndeki güvenli evdeki gecelikli adamdı. Kim ve ne olduğunu öğrenmiştim.

"Ayrıca Pedro Olmos adında bir adam daha var. Gerçek adı Walther Kutschmann'dı ve o da SS yüzbaşıydı. Kutschmann dünya üzerindeki tüm standartlara göre bir katildi. Öldürmekten çok büyük zevk aldığı için öldürürdü."

Vaernet, Kutscmann'ın savaş sırasındaki icraatlarını ayrıntısıyla anlattı.

"Sanırım şu an ampul fabrikası Osram'da çalışıyor. Artık nasıl bir adam olduğunu bilemem. Ama karısı Geralda'nın davranışlarının düzgün olduğunu söyleyemem. Mesleği sokak köpeklerini gazla öldürmek. İnanabiliyor musunuz? Bir insan böyle bir şeyi nasıl yapar? Nasıl bir kadın sırf para için o zavallı hayvanları gazla öldürür."

Buna vereceğim cevap basitti ama anlayacağını zannetmiyordum. Yine de Pedro Olmos'u görmeye gittim.

Pedro Olmos ve karısı adamın çalıştığı fabrikanın yakınındaki şehrin banliyösünde oturuyorlardı. Tahmin ettiğimden gençti. En fazla otuz beşinde gösteriyordu ki buradan Paris'te Gestapo yüzbaşısı olduğu zaman yirmi yaşlarında olduğunu anlıyordum; Özel Harekât Grubu'nun bir parçası olarak teğmen rütbesiyle Polonya'da Yahudileri öldürürken de genç bir delikanlıymış. 1932'de

Anita Schwarz öldürüldüğünde on sekiz yaşındaydı ve aradığım kişiye göre biraz fazla genç olduğunu düşündüm. Ama belli de olmazdı.

Pedro Olmos Dresdenliydi. Geralda'yla Buenos Aires'te tanışıp evlenmişti. Birkaç kedi ve köpekleri vardı ama çocukları yoktu. Çift olarak birbirlerine yakışmışlardı. Geralda Almanca bilmiyordu ve Pedro bu sayede rahatça Paris'te oldukları sırada Coco Chanel'le dost olmaktan öteye geçtiğini anlatabildi. Adam İspanyolca, Fransızca ve biraz da Lehçe biliyordu o yüzden kendisine Osram'ın seyahat bölümünde iş verilmişti. O ve Geralda şehrin kalabalık nüfuslu sokak köpekleriyle oldukça ilgiliydi ve şehir yetkililerinden onları toplayıp gazla öldürmek için yetki almışlardı. Kendisini hayvansever olarak tarif eden bir kadın için sıradışı bir işti. Hatta kadın beni bodruma indirip kullandıkları insani ölüm tesisini gösterdi. Kauçuk kaplı kapısı olan basit metal bir kulübeydi ve bir petrol jeneratörüne bağlıydı. Geralda köpekler öldükten sonra cesetlerini bir çöp fırınında yaktıklarını anlattı. Bu "insani vazifesinden" gurur duyuyormuşa benziyordu ve onu tarif ediş şekline bakılırsa sanki gaz kamyonu diye bir şeyi hiç duymamıştı. Olmos'un SS geçmişine bakılırsa bu fikri belki de kocasından almış olabileceğini düşünmek hiç de zor değildi.

Vaernet'e sorduğum aynı soruyu Olmos'a da sordum. Arjantin'deki eski askerler arasında çürük yumurta olduğunu düşündüğü kimse var mıydı?

"Aa, evet," dedi Olmos büyük bir hevesle ve eski askerler arasındaki sadakatin zannettiğimden zayıf olduğunu anlamaya başladım. "Size

tam aradığınız gibi birinin ismini verebilirim. Bu tarihe kadar tanıdığım en tehlikeli adam. İsmi Otto Skorzeny."

Şaşkınlığımı gizlemeye çalıştım. Tabii ki Otto Skorzeny'i tanıyordum. 1943 yılındaki cüretkar Mussolini'yi dağ başından kurtarma teşebbüsünün mimarını tanımayan çok az Alman vardı. Hatta Hitler kendisine Şövalye Haçı nişanı verdiğinde yara izleriyle kaplı yüzünü tüm dergilerin kapaklarında gördüğümü hatırlıyorum. Tehlikeli bir adama benzediği aşikardı. Fakat Skorzeny, Albayın bana verdiği listede değildi ve Olmos ondan bahsedene kadar değil Arjantin'de hâlâ hayatta olduğunu bile bilmiyordum. Acımasız bir katil olduğu doğruydu. Ama bir psikopat mıydı? Sonraki görüşmemizde Montalban'a bu adamı sormaya karar verdim.

Bu zaman zarfında Pedro Olmos düzgün davranış belgesi almaya layık olmayan birinin ismini daha söyledi. Amerikalıların Nazileri Avrupa'dan kaçırmak için kurulan Odessa ve Yoldaşlık için kullandığı gizli hat isminin ne kadar doğru seçildiği anlaşılmaya başlanmıştı. Olmos'un adını verdiği kişi Kurt Christmann'dı.

Christmann ilgimi çekmişti çünkü 1907 Münih doğumluydu ki bu da onun Anita Schwarz'ın öldüğü tarihte yirmi beş yaşında olduğu anlamına gelirdi. Şu anda kırk üç yaşındaydı ve önceden avukatken şimdi Cordoba Avenue'deki Fuldner Bankası'nda çalışıyordu. Christmann, Esmeralda'daki lüks bir dairede oturuyordu ve onunla görüştükten sonra beş dakika içerisinde onu şüpheli listesinin en başına ekledim. Ukrayna'da

ölüm mangasında görev yapmıştı. Ben de bir süre Ukrayna'da görev yaptığımdan konuşacak ortak bir şeyimiz olmuştu. Bunu kullanarak onun güvenini kazanıp ağzından laf almaya çalıştım.

Sarı saçlı, çerçevesiz gözlüklü ve bir müzisyen gibi narin ellere sahip olan Christmann, Leni Riefenstahl'ın filmlerinde göreceğiniz türden sarışın bir aygır değildi. Koltuğunun altında kitaplarla kütüphanede rastlayacağınız birine benziyordu. 1942'de SS olana kadar Gestapo adına Viyana, Innsbruck ve Salzburg'da görev yapmıştı ve onun daha önce de sık karşılaştığım rütbe ve madalya meraklısı Nazilerden biri olduğunu anlamam zor olmadı. Kan ve demirden ziyade çamaşır suyu ve bakalit.

"Demek sen de Ukrayna'daydın," dedi eski bir asker arkadaşı edasıyla. "Neresinde?"

"Beyaz Ruthenia. Minsk. Lvov. Lutsk. Her yerinde."

"Biz güneydeydik," dedi. "Krasnodar ve Stavropol. Ardından da Kuzey Kafkasya'da. Harekat grubunun başında Otto Oldendorf ve Beerkamp vardı. Benim birimin komutanı olan subayın adı Seetzen'di. İyi biriydi. Emrimizde üç büyük kamyon vardı. İki büyük Saurer bir küçük Diamond. Çoğunlukla hastane ve tımarhaneleri temizlerdik. Çocuk yuvaları en fenasıydı. Ama onların sağlıklı çocuklar olduğunu zannetme. Geri zekâlılar, yatalak ve sakat olanlar. Bence ölmeleri daha iyi oldu. Özellikle de Popovların onlarla ne kadar ilgilendiğini dikkate alırsak. Bazı yerlerdeki şartlar akıl alır gibi değildi. Onları gazla öldürerek onlara büyük iyilik yaptık. Çektikleri sefalete son

verdik. Yaralı bir ata da aynısı yapılır. Neyse benim yaşananlara bakışım bu."

Sanki şahit olduğu bazı korkunç manzaraları hatırlamış gibi durdu. Neredeyse haline acıyacaktım. Onun yerinde olmayı istemezdim.

"Yine de çok zor bir işti. Herkesin altından kalkabileceği bir şey değildi. Bazı çocuklar başına geleceği anladığından onları kamyonun içine atmak zorunda kalıyorduk. Çok sıkıntı çıkardılar. Kaçmaya çalışan bazılarını vurmak zorunda kaldık. Ama bir kez kamyonun içine tıkıp kapıları kapattık mı işleri uzun sürmüyordu. Birkaç dakika kamyonun kasasına vuruyorlardı hepsi bu. Kamyonun içinde ne kadar kalabalık olurlarsa işleri o kadar çabuk bitiyordu. Ağustos 1942 ve Temmuz 1943 arası yani çekildiğimiz dönemlerde ölüm mangasına ben komuta ettim.

"Ardından Klagenfurt'a gittim ve Gestapo komutanı oldum. Koblenz'de de Gestapo komutanlığı yaptım. Savaştan sonra Dachau'da Amerikalılar beni gözaltına aldılar ama kaçmayı başardım. Amerikalılardan bir halt olmaz. Kendilerini bile bekleyemezler. Roma ve Vatikan'dan sonra buraya geldim. Şimdi Fuldner için çalışıyorum ve emlakçı olmayı planlıyorum. Bu işte çok para var ama Avusturya'yı özlüyorum. En çok da kayak yapmayı. Alman polis kayak şampiyonuydum."

"Öyle mi?" Onu çok yanlış değerlendirmiştim. Cani bir alçak olabilirdi ama sportif bir cani alçaktı.

"Şaşırmakta haklısınız, Herr Hausner." Güldü. "Gördüğünüz gibi bir süredir hastayım. Arjantin'e gelmeden önce Brezilya'daydım ve sıtma oldum.

Hâlâ tam atlatabilmiş değilim." Mutfağa gitti yeni görünümlü DiTella buzdolabının kapağını açtı. "Bira ister misiniz?"

"Hayır, teşekkürler." Birlikte içeceğim kişiler konusunda seçiciydim. "Görev başında içmem."

Kurt Christmann güldü. "Ben de senin gibiydim," deyip bir şişeyi açtı. "Ama şimdi Arjantinliler gibi olmaya çalışıyorum. Öğleden sonra kestirmeye bile başladım. Hausner, senin benim gibi insanlar hayatta kalabildiğimiz için şanslıyız." Başını salladı. "Bir pasaport iyi olurdu. Ama Almanya'ya döneceğimi zannetmiyorum. Popovların elindeyken Almanya benim için bitmiştir. Orada beni ilmekten başka bekleyen bir şey yok."

"Yapmamız gerekeni yaptık," dedim. "Bize söyleneni." Bu lafların yeterli geleceğini biliyordum. Geçen beş sene içerisinde bu tür şeyleri sıkça duymuştum. "Sadece emirlere itaat ediyorduk. İtiraz etsek kurşuna dizilirdik."

"Çok doğru," dedi Christmann. "Çok doğru. Sadece emirlere itaat ediyorduk."

İyice saldıktan sonra şimdi dizginlerini çekmeye karar verdim.

"Aslında öldürmekten memnun olduğum çürük elmalar da vardı," dedim. "Vazifemizin onları da öldürmek olmadığını kabul ediyorum."

Christmann bira şişesini yanağına dayadı ve bir süre düşündü; sonra başını iki yana salladı. "Biliyor musun bence bu doğru değil. Belki senin durumunda farklıydı ama benim Ukrayna'da birlikte olduğum askerlerin hepsi çok cesur ve azimliydi. En çok da bunu özlüyorum. Dayanışmayı. Silah arkadaşlığını. En çok özlediğim bu."

Anlamış gibi başımı salladım. "Ben en çok Berlin'i özlüyorum," dedim. "Münih'i de ama en çok Berlin'i."

"İşin aslı ben Berlin'e hiç gitmedim."

"Ne? Hiç mi?"

"Hiç." Güldü ve biraz daha bira içti. "Artık gidebileceğimi de hiç zannetmem."

Bugün harika bir iş başarmış olmanın tatminiyle oradan ayrıldım. Bir dedektifi asıl mutlu eden şey görüştüğü kişilerdir. Kurt Christmann gibi Ortaçağ adaleti ve asayişine olan inancınızı yenileyen sevgi kelebeklerine ya da strappado ya da garrotte gibi Latin Amerika uygulamalarını makul gösteren diğerlerine rastlayabilirdiniz. Kimi zaman bu tür adamların yanından ayrılırken başınızı iki yana sallar ve insanların nasıl bu kadar kötü olabildiklerine hayret edersiniz.

Nasıl bu kadar kötü olabildiler?

Sanırım Cihan Harbi'nden sonra Almanya'ya bir haller oldu. Bunu Berlin sokaklarında görebilirdiniz. İnsanların çektiği acılara karşı bir kayıtsızlık başladı. Weimar dönemindeki kaçık ve kimisi yamyam olan katillerden sonra bunun geleceğini anlamalıydık: Ölüm mangaları ve ölüm fabrikaları. Hem manyak hem de normal olan katiller. Öğrenci Krantz ve esnaf Denke. Satışçı Grossman. Veznedar Gormann. Misli görülmemiş bir vahşete imza atan sıradan insanlar. Şimdi geçmişe baktığımda onların kendilerinden sonra gelecek olanların alameti olduklarını anlayabiliyorum. Kamp komutanları ve Gestapo üyeleri. Masa başı katilleri ve sadist doktorlar. Korkunç şeyler yapan sıradan kişiler. Araların-

dan kaçtığım sakin, saygılı, Mozart seven Almanlar.

Binlerce çocuğu öldürmesi için kime ihtiyaç duyarsınız? Sıradan birine mi yoksa bunu daha önceden yapmış birine mi?

Kurt Christmann bir yılını Ukrayna'da çocukları gazla zehirleyerek geçirmişti. Akıl hastası, sakat ve yatalak çocukları. Anita Schwarz gibi çocukları. Onun bu yaptığı belki de sadece emirlere itaat etmekten fazlasıydı. Belki de sakat çocuklardan nefret ediyordu. Belki de Berlin'de onlardan birini öldürecek kadar. 1932'de aradığım adamın Münih'ten gelmiş olabileceğine dair içimde çok güçlü bir his vardı.

10

BERLİN - 1932

Arabamın yanında bekleyen iki adam vardı. Şapka ve tüm düğmeleri yukarı kadar ilikli çift düğmeli palto giyiyorlardı ki kişi ancak üzerinde dolmakalem haricinde bir şey taşıdığında böyle yapardı. Ricci Kamm'ın adamı olacak tiplere pek benzemiyorlardı. Bazıları köstekli saat ve baston taşırken çete mensuplarının da kırık burun ve şiş kulakları olurdu. Üstelik adamlar beni gördüklerine memnun olmuşa benziyorlardı. Benim kadar uzun süre hayvanat bahçesinde kaldıktan sonra bir hayvanın size saldırmaya niyeti olup olmadığını anlardınız. Gergin ve endişeli olurlardı çünkü çoğu insan için birini öldürmek rahatsız edicidir. Ama ikisi sakin ve kendinden emin görünüyordu.

"Günther sen misin?"

"Değişir."

"Neye göre."

"Bir sonra söyleyeceğin şeye göre."

"Birisi seninle görüşmek istiyor."

"O birisi neden burada değil."

"Çünkü Eldorado'da. Sana içki ısmarlamak istiyor."

"Bu birisinin bir adı var mı?"

"Herr Diels. Rudolf Diels."

"Belki çekingen biriyimdir. Belki de Eldorado'yu sevmiyorumdur. Üstelik gece kulübü için biraz erken bir saat."

"Aynen. O yüzden sessiz ve sakin. Kendi düşünceni bile duyabileceğin bir yer."

"Kendi düşüncelerimi duyduğum zaman aklıma bin türlü tuhaf şey gelir," dedim. "Mesela varlığımın bir mânâsı var mı, diye düşünürüm. Ama olmadığına göre Eldorado'ya gitsek iyi olacak."

Motzstrasse'deki Eldorado, yüksek beton tarzında inşa edilmiş modern bir binanın zemin katında bulunuyordu. Hâlâ Lutherstrasse'de bulunan eski Eldorado gibi bu yeni kadın/erkek kulübü de Berlin sosyetesinin, pahalı fahişelerin ve Berlin'in gerçek yüzünü görmek isteyen maceracı turistlerin gözde mekânıydı. Kulübün içinde bir Çin afyon kulübesinin taklidi vardı. Fakat sadece taklit değildi. Eldorado'ya gitmenin bir nedeni seks ise diğeri de uyuşturucuydu. Ama günün o saatinde içeride in cin top oynuyordu. Bernd Robert Rhythmics provasını henüz bitirmişti, köşede kamyon lastiği büyüklüğünde tunç bir gong vardı ve yüzü yara izli genç bir adam iki kızla şampanya içiyordu. Kız olduklarını kadınsı elleri ve manikürlü parmaklarından değil de daha

mahrem yerlerinden anlamıştım çünkü ikisi de çıplaktı.

İki adamla birlikte kulübe geldiğimi gören yüzü yara izli adam ayağa kalkıp ona doğru gelmem için işaret etti. Esmer ve küçük çeneli bir adamdı. Yaşı otuz civarında olmalıydı. Kıyafeti özel dikime benziyordu ve Gildemann sigarası içiyordu. Dudakları kadın dudağına benziyordu ve kaşları öyle düzgündü ki sanki asılları tıraş edilip sonra kalemle çizilmiş gibiydi. Gözleri kahverengi ve kirpikleri uzundu. Elleri de kadın eli gibiydi ama yüzündeki yara izi ve yanındaki kızlar dikkate alınırsa sıcak davranacağını pek zannetmedim. Oysa gayet kibar ve cana yakın bir adam olduğunu gördüm ki bu beni o yara izini nasıl aldığını düşünmeye sevk etti.

"Herr Günther," dedi. "Geldiğinize memnun oldum. Bunlar Fräulein Oloffson ve Fräulein Larsson. İkisi de İsveç'ten tatile geldiler. Öyle değil mi, bayanlar?" Çabucak çevresine bakındı. "Bir yerlerde bir tane daha olacaktı. Fräulein Liljeroth. Ama sanırım, nasıl söylesem bilemiyorum, burnuna pudra sürmeye gitti."

Kibarca başımı eğdim. "Hanımlar."

"Gerçek Berlinli gibi davranmaya çalışıyorlar," dedi Diels. "Değil mi, bayanlar?"

"Çıplaklık normaldir," dedi İsveçlilerden biri. "Tutku sağlıklıdır. Sizce de öyle değil mi?"

"Oturun ve bir içki için," dedi Diels bir şampanya kadehini bana doğru iterek.

Saat erkendi ama şişenin etiketi ve yılına baktıktan sonra içmeye karar verdim.

"Sizin için ne yapabilirim, Herr Diels?"

"Lütfen. Bana Rudi deyin. Bu arada bu iki bayan arkadaşım önünde rahatça konuşabilirsiniz. Almancaları pek iyi değildir."

"Benim de öyle," dedim. "Ama bunun nedeni şu anda dilimin ağzımdan sarkıyor olması da olabilir."

"Buraya ilk kez mi geliyorsunuz?"

"Bir ya da iki kez gelmiştim. Ama acaba erkek mi kadın mı düşünmek hiç de iç açıcı olmuyordu." Başımla Fräulein Oloffson'ı işaret ettim. "Artık bu şüpheye yer kalmamış olması çok hoş bir değişiklik olmuş."

"Bence fırsatınız varken keyfini çıkarın. Yeni hükümet bu kulüpleri birkaç ay içerisinde kapatacak. Güney Berlin'deki Nazi Parti Merkezi burayı çoktan mimledi bile."

"Hemen pes etmeyin. Önce seçimi kazanmaları gerek."

"Doğru, önce kazanmaları gerek. Nasyonal Sosyalistler belki Reichstag'da ezici çoğunluğu ele geçiremez ama muhtemelen en büyük parti olacaklar."

"Öyle mi?"

"Ben parti üyesi değilim, Herr Günther ama Nasyonal Sosyalizmi desteklediğimi söyleyebilirim."

"Yüzünüzdeki yara izlerini de Nazilere verdiğiniz destek sayesinde mi aldınız?"

Diels herhangi bir rahatsızlık belirtisi göstermeden yanağına dokundu. "Bu mu?" Başını iki yana salladı. "Hayır. Maalesef bunu pek şerefli bir yoldan kazandığımı söyleyemem. Önceden çok içerdim. İhtiyacım olandan çok daha fazla. Bazen

birisini eğlendirmek ya da korkutmak istediğimde bira bardağını yerdim."

Masada bir meyve tabağı vardı. Başımla onu işaret ettim. "Ben güzel bir elmayı tercih ederim," deyip bir sigara yaktım. Sandalyemde arkama yaslanıp iki çıplak kadını iyice bir süzdüm. Onlar bakılmaktan rahatsız olmadığına göre ben de bakmaktan rahatsız olmazdım.

"Buyurun."

"Hayır, teşekkürler. Dikkatimi hâlâ Cumhuriyetin akıbetine vermem gerekiyor."

"Çok yazık çünkü Cumhuriyetin günleri sayılı. Biz kazanacağız."

"Artık 'biz' mi oldu? Bir dakika önce parti mensubu bile değildiniz. Sanırım kararsız seçmen denen şey bu oluyor."

"Rosa Luxemburg gibilerini mi kastediyorsunuz?" Diels kendi yaptığı espriye güldü. "Ben pek Hitler hayranı değilim," dedi, "Ama Hermann Goering'i severim. Hitler'den çok daha etkileyici bir şahsiyet."

"Daha iri olduğuna şüphe yok." Kendi yaptığım espriye gülme sırası bana gelmişti.

"Hitler insan hayatına önem vermez," diye devam etti Diels, "ama Goering farklı. Reichstag'da onun için çalışmıştım. Naziler iktidara geldikten sonra Goering tüm polis gücünün başına geçecek. Kurt Daluege de üniformalı polislerin başı olacak. Ben de yetkileri artırılan siyasi polisin başına geçeceğim."

"Bu günlerde polis olmak isteyenlerin sayısı çok fazla ve yeni polis alacağımızı ilan bile etmedik."

"Güvenebileceğimiz adamlara ihtiyacımız olacak. Ruhunu ve bedenini Yahudilik ve Bolşevizmle savaşmaya adayacak iyi adamlar. Ama sadece Yahudilik ve Bolşevizm de değil. SA'nın gücünün kırılması da şart. İşte siz o noktada devreye giriyorsunuz."

"Ben mi? Ne ilgim olduğunu anlamadım. Şu anki siyasi polisten bile haz etmiyorum."

"KRIPO'da SA'ya olan kininizle ün yapmış birisiniz."

"KRIPO'daki herkes SA'dan nefret eder. Zerre kadar karakteri olan herkes."

"İşte benim aradığım da bu. SA'dan kurtulabilmek için sizin gibi korkusuz adamlara ihtiyacımız var."

"Burada bir çelişki görüyorum. Seçim için SA'ya ihtiyacınız var. Ama seçildikten sonra onu hizaya sokacak başka bir güce ihtiyacınız olacak." Sırıttım. "Hakkınızı teslim etmek gerek. Önce sofizm ardından da Nazizm. Hitler sözlükteki hileli vaat ve sahtekarlık kısmına yepyeni bir boyut kazandırıyor." Başımı iki yana salladım.

"Aradığınız kişi ben değilim, Herr Diels. Benden size fayda yok."

"Polis kuvvetinin sizin yeteneklerinize haiz birini kaybetmesi çok yazık olur, Herr Günther."

"Öyle olacağına şüphe yok."

Üçüncü İsveçli de burnunu pudralamaktan geri geldi. Diğer iki arkadaşı gibi o da şapkasız bir şapka iğnesi kadar çıplaktı. Sıkıldıkları belli olan diğer ikisi masadan kalkıp üçüncünün yanına gittiler. Kollarını ona dolayıp sessiz bir müziğe göre

yavaşça dans etmeye başladılar. Three Graces'e benziyorlardı.

"Turist olduklarına inanabiliyor musunuz?" dedi. "Striptizci, dansçı falan değiller. Kendilerini Berlinli gibi hissedebilmek için Stockholm'den kalkıp gelerek elbiselerini fora eden üç kız." İç çekti. "Bu tür şeylerin sona ermesi çok yazık olacak. Ama bu düzen değişmek zorunda. Böyle devam etmesine izin verilemez. Ahlaksızlık, fahişelik, uyuşturucu. Bizi içten içe çürütüyor."

Omuz silktim.

"Siz polissiniz," dedi. "En azından bu konuda benimle hemfikir olacağınızı düşünüyorum."

Müzik grubundaki iki kişi gelip sürmekte olan gösteriye uygun hafif bir şeyler çalmaya başladı.

"Siz Berlinli değilsiniz, değil mi, Herr Diels? Berlin'de biz kahvesinin içine düşecek olsa bile bir adamın bıyığına dokunma deriz. İşte o yüzden Naziler bu şehirde asla kabul görmeyecek. Çünkü siz o bıyığı rahat bırakmazsınız."

"Bir polise göre çok beklenmedik bir yaklaşım. Milletvekili ya da müdür olmak istemiyor musunuz? Seçimler kazanıldıktan sonra olmamanız için hiçbir neden yok. O zaman herkes bize yardım etmek isteyecek ama siz şu an bize yardım edebilecek bir konumdasınız. Yani asıl önemi olduğu zamanda."

"Size söyledim. Sizin genişletilecek siyasi polisinizin parçası olmak istemiyorum."

"Ben ondan bahsetmiyorum. Yani dilerseniz Daire 4'te kalmaya devam edebilirsiniz. Böylece yapmakta olduğunuz şeyi yapmaya devam edersiniz. Komünist olup olmamanız önemli değil.

Demir Cephe türünden bir şeyi kolayca görmezden gelebiliriz." Masumane bir ifadeyle omuz silkti. "Tek yapmanız gereken bize bir iyilik yapmak."

"Nasıl bir iyilik," diye sordum. Merak etmiştim.

"Schwarz davasını kapatmanızı istiyoruz."

"Ben polis memuruyum, Herr Diels. Bunu yapamam. Bana cinayeti soruşturmam emredildi ve bu soruşturmayı elimden geldiğince yürütmek de benim vazifemdir."

"Bunu size emreden kişilerin günlerinin sayılı olduğunu hatırlatırım. Üstelik ikimiz de bu şehirde faili meçhul bir sürü olayın olduğunu biliyoruz."

"İşi ağırdan mı alayım yani? Goebbels bunu fırsat bilip Grezinski ve Weiss'i kurbanın babası SA'da önemli bir mevkide olduğundan işi ağırdan almakla suçlasın diye."

"Hayır, öyle değil. Schwarz'ın kızı sakattı. Goebbels gibi bacağından sakattı. Halkın gözü önünde böyle bir hadisenin cereyan etmesi onu küçük düşürüyor. Anita Schwarz'ın da bacağının sakat olması sanki onunkini daha çok ön plana çıkarıp insanlara Goebbels'in de sakat olduğunu hatırlatıyor. Eğer Schwarz davası bir sonuca ulaşmazsa Doktor Goebbels size minnettar kalacaktır."

"Bu davanın sonuçsuz kalmasının istenmesinin tek nedeni Joey Goebbels'in bacağı mı?"

Diels şaşırdı. "Evet. Başka ne sebep olacak ki?"

Goebbels'in mevcut sakatlıklarıyla ilgili bildiklerimi söylemek hoş olmayacaktı. "Ya benzer şekilde bir genç kız daha öldürülürse o zaman ne olacak?"

"Yani soruşturmayı sürdüreceksiniz. Sizden tek istediğim seçim olana kadar Schwarz davasını bir kenara koymanız. Hepsi bu."

"Goebbels'in iyi hissetmesi için."

"Goebbels'in iyi hissetmesi için."

"Bu davanın içinde zannettiğimden çok daha fazla şey olduğunu düşünmeme neden olduğunuz."

"Böyle düşünmek –sizin ve kariyeriniz için– sağlıklı olmayabilir."

"Kariyerim mi?" güldüm. "İşte bu uykularımı kaçıracak."

"En azından geceleri hâlâ uyanık durabiliyorsunuz, Herr Günther." Sırıttı ve sigarasının dibine üfledi. "Bu da bir şeydir, değil mi?"

Duymak istediğim her şeyi duymuştum. Meyve tabağına uzanıp bir elma aldım ve doğruldum.

Üç çıplak kadın birbirlerine öyle sokulmuşlardı ki bana hiç dikkat etmediler ve sahnedeki hareketleri Berlinlilerin izlemek için bolca para ödeyeceği türden bir gösteriye dönüşmeye başladı.

"Hey sen," dedim. "Afrodit."

Elmayı attım ve içlerinden biri yakaladı. Doğal olarak üç İsveçliden en güzeli oydu. "İsmim Afrodit değil," dedi soğuk bir şekilde. "Gunila."

Cevap vermedim. Elbiselerim, espri yeteneğim ve klasik eğitimim hâlâ bende olduğu halde çıkıp gittim. Kızın sahip olduklarından çok daha fazlaydı.

Dışarı çıkınca caddeyi geçip sigara aldım. Sigara aldığım dükkânın önünde seçim pankartı taşıyan altı kişi duruyordu. Biri Bruner ve SDP'nin, ikisi Thalmann ve komünistlerin, üçü de Hitler'in

pankartını taşıyordu. Kısacası Cumhuriyetin akıbeti de benimkinden pek parlak görünmüyordu.

1932'de pek sinemaya gitmiyordum. Kolay kanan bir tip olsam belki giderdim. Fritz Lang'ın çektiği M isimli filmi duymuştum çünkü o filmde Ernst Gennat'tan ilham alındığı söylenen bir dedektif vardı. Gennat öyle olduğundan emindi. Ama nedendir bilmem gösterime girdiğinde bir türlü fırsat bulup filmi izleyemedim. Hâlâ Union Salonunda gösterimdeydi ama yaz aylarında akşamları sinema izlemekten daha eğlenceli bir şeyler mutlaka çıkıyordu. Mesela bir cinayeti araştırmak gibi. O hadise yaşanmadan bir gece önce Wedding ve Neukölln'deki siyasi cinayetleri soruşturmak için tüm gece ayaktaydım. Şahitlerin verdikleri eşkâller tahmin edileceği gibi faydasızdı çünkü kahverengi gömlek giyince tüm katiller birbirine benzemeye başlıyordu. Ama bu benim bahanemdi. Beni pusuya düşürenlerin o filmi izlediklerinden emindim.

Oturduğum apartmandan çıkarken küçük bir çocuk koşarak arabamın yanına geldi. O çocuğu daha önce görüp görmediğimden emin değildim ama görmüş olsam bile onu tanıdığımı zannetmiyordum. Scheunvierteli tüm çocuklar birbirine benziyordu. Sarı saçlı ve mavi gözlü bu çocuğunsa ayakkabıları yoktu. Gri şort ve gri gömlek giyiyordu ve yüzünde küstah bir ifade vardı. Sekiz yaş civarında görünüyordu.

"Tanıdığım bir kız yabancı bir adamla gitti," dedi. "İsmi Lotte Friedrich, on iki yaşında, gittiği adamsa buralı değil. Yüzü ve bakışları garip bir adam. Dün de kız kardeşime, eğer onunla gelir-

se ona şeker vereceğini söyleyen adam o." Çocuk benim kolumu çekiştirdi ve ben bakmaya başlayana kadar Schendelgasse boyunca batıyı işaret etti. "Gördün mü? Kızın elbisesi yeşil ve adam da palto giyiyor. Gördün mü?"

Dediği gibi Alte Schonhauserstrasse'yi geçen bir adam ve bir kız çocuğu vardı. Adam onu yönlendiriyormuş gibi elini kızın boynuna koymuştu. Böyle sıcak bir günde palto giymesi bile ondan şüphelenmem için yeterliydi.

Aslında çocuktan daha çok şüphe etmem gerekirdi. Ama her ay içi boşaltılmış bir genç kız cesediyle karşılamıyorduk. Kimse tekrar olmasını istemiyordu.

"İsmin ne evlat?"

"Emil."

"Ona on fenik verdim ve Bülow Platz yönünü işaret ettim."

"Kızıl Merkez dışındaki zırhlı aracı biliyor musun?"

Emil başını salladı ve kolunun tersiyle burnunu sildi.

"Oraya gidip zırhlı araçtaki SCHUPO'ya Alex'ten Komiser Günther'in Mulackstrasse'de bir şüpheliyi takip ettiğini ve destek istediğini söylemeni istiyorum. Anladın mı?"

Emil tekrar başını salladı ve koşarak Bülow Platz'a doğru gitmeye başladı.

Hızla batıya doğru yürümeye başladım, Parabellum tabancamı kılıfından çıkardım çünkü Mulackstrasse'yi geçtikten sonra Hep Doğru çetesinin bölgesine girmiş olacaktım. Tedbirsiz olabilirdim ama aptal değildim.

Önümdeki kız ve adam da hızlı yürüyordu. Süratimi artırdım ve Mulackstrasse'ye vardığım anda bir çığlık duydum ve adamın kızı koltuğunun altına alıp Ochsenhof'a girdiğini gördüm. O noktada Yirmi Birinci Tugay ve onun zırhlı aracını beklemem gerekirdi. Ama aklımda sadece Anita Schwarz ve yeşil elbiseli kız vardı. Ayrıca geldiğim yöne baktığımda süvarilerin geldiğine dair hiçbir işaret göremedim. Düdüğümü çıkarıp birkaç kez çaldım ve gelmek üzere olduklarına dair bir alamet bekledim. Ama hiçbir şey yoktu. Ya Yirmi Birinci Tugay'ın Berlin'in en kötü bölgesinde suçlu kovalamaya hevesi yoktu ya da Emil'in onlara anlattığı hikâyeye inanmamışlardı. Muhtemelen ikisinin birleşimiydi.

Parabellumun emniyetini açtım ve dar bir kapıdan geçip karanlık bir merdivenden çıkmaya başladım.

Kızartma ya da Ahır olarak da bilinen Ochsenhof, Berlin'in en berbat insanlarının mekânıydı. Üç dönümlük alana yayılmış kiralık barakaların bulunduğu yerde, bir İsviçre peynirinden daha çok deliği olan bir apartmanın adıydı. Sıçanlar geceleri balkonlarında cirit atar, köpekler ve havalı tüfeği olan çocuklar tarafından avlanırlardı. Bodrumunda kaçak mallar saklanırken dalga geçer gibi "yeşiller" adı verilen granit arka bahçesinde işsiz ve evsizlerin iplere asılı gri çamaşırlar altında oturduğu gecekondular bulunurdu. Karanlık, pis kokan ve gaz lambasıyla aydınlanan merdivende kâğıt oynayan, sigara izmaritlerini paylaşan gençlere denk geldim.

Ben kâğıt oynayanlara, onlar da elimdeki dokuz milimetrelik tabancaya baktılar.

"Buradan az önce geçen bir adam gördünüz mü?" diye sordum. "Açık renk palto ve şapka giyiyordu. Yanında on iki yaşlarında yeşil elbiseli bir kız vardı. Onu kaçırıyor olabilir."

Kimse bir şey demedi ama hâlâ dediklerimi dinliyorlardı. Konuşan kişinin silahı varsa dinlemek akıllıca bir hareketti.

"Belki o kızın da sizin gibi bir kardeşi vardır," dedim.

"Kimsenin onun gibi bir kardeşi yoktur," dedi bir ses.

"Belki de kız kardeşi doğranıp bir baraka yamyamı tarafından yenirse üzülür," dedim. "Bunu bir düşün."

"Polisler," dedi yarı karanlıkta başka bir ses. "Berlin'de hâlâ bir şeyleri umursayan son kişiler."

Kâğıtları dağıtan başparmağıyla omzunun üzerinden işaret etti. "Yeşili geçtiler."

Birkaç merdiven çıktıktan sonra arka bahçeye girdim. Parlak mavi bir gökyüzünü çevreleyen gri taş bir çerçeveye benziyordu. Bir şey kulağımı sıyırıp geçti ve sekiz milimetrelik bir tüfeğin kamyon egzozunun patlamasını andıran sesini duydum. Yarım saniye sonra beynim üçüncü katın balkonundaki parlamayı fark edip vücuduma çamaşır ipleri üzerine serilmiş yatak çarşaflarının arkasına saklanmasını emretti. Olduğum yerde durmadım. Dizlerim üzerinde emekleyerek birkaç metre gittikten sonra tekrar silah sesi duydum ve bir şey arkasına saklandığım çarşafı delip geçti. Çamaşırların sonuna kadar gittikten sonra Georg Lammers gibi koşarak nispeten güvenli görünen başka bir merdivene saklandım. Karanlık-

ta gizlenmiş birkaç hırpani adam korkuyla bana baktı. Onları görmezden gelerek üçüncü kata fırladım. Diğer merdivenden birkaç basamak atlayarak inen ayak sesleri haricinde silahlı adamdan eser yoktu. Öfkeyle ayak seslerinin peşinden gittim. Bazıları neler döndüğünü görmek için Kızartmanın balkonlarına çıksa da kafası çalışanlar oldukları yerde durmayı sürdürdüler.

Merdivenin sonuna varınca bir an için durdum ve sonra adamın ateşini çekebilmek için duvara yaslanmış duran birkaç tahtayı dışarı, bahçeye doğru ittim. Onun hangi tüfeği kullandığını anlamıştım. Alman yapımı 7.97 Mauser Gewehr 98 kullanıyordu. Savaş sırasında bu silahın sesini takma adını bile bilecek kadar çok duymuştum. 98 isabet kabiliyeti yüksek bir silahtı ama şarjör yapısı yüzünden seri atışa müsait değildi. Ve adamın diğer şarjörü takması için gereken birkaç saniye içerisinde ben merdivenden çıkıp ateşe başlamıştım bile. Dokuz milimetrelik Parabellumun yavaş kalan hiçbir sorunu yoktu.

İlk mermi adamı ıskaladı. İkinci de. Parabellum dördüncü mermiyi atmaya hazırlanırken adamın kravatında beliren lekeyi fark ettim. Bu leke gömleği ve paltosundakine de uyuyordu. Kırmızı leke sevdiğim bir şey değildi ama bu adama yakışmıştı. Özellikle de kaynağı yüzünde açtığım delik olduğu zaman. Betona yığılmadan önce öldü.

İki nedenle bu talihsiz bir hadiseydi. İlk olarak 23 Ağustos 1918'de bir, muhtemelen birden fazla Avusturalyalıyı vurduğum Amiens Muharebesinden beri kimseyi vurmamıştım. Savaş bitince kendime bir daha kimseyi öldürmeyeceğime söz

vermiştim. İkinci nedense kimin tuttuğunu öğrenmek için bu adamı sorgulamak istiyordum. O yüzden etrafımı saran baraka sakinlerinin meraklı bakışları altında ceplerini karıştırmak zorunda kaldım.

Uzun, zayıf ve seyrek saçlı bir adamdı. Dişleri önceden dökülmüştü. Öldüğü sırada dili muhtemelen ağzındaki takma dişleri zorladığından, şu anda dişleri sanki plastik bir bıyık gibi üst dudağına takılı duruyordu.

Cüzdanını buldum. Adamın adı Erich Hoppner'di ve 1930'dan beri Nazi Partisi üyesiydi. Üyelik kartında numarasının 510,934 olduğu yazılıydı. Bunların hiçbiri onun aynı zamanda Hep Doğru çetesi üyesi olmadığını göstermiyordu. Berlin yeraltı dünyasındaki gangsterlerin siyasi cinayetler işlemeleri için tutulmaları görülmedik şey değildi. Mesele bu emri kimin verdiğiydi? Ricci Kamm'a yaptıklarım yüzünden Hep Doğru mu yoksa Goebbels'e yaptıklarım yüzünden Naziler mi?

Hoppner'in cüzdanına ek olarak tüfeğini, saatini ve yüzüğünü aldım ve onu orada bıraktım. Ben Ochsenhof'tan çıkarken çevredekiler çoktan adamın takma dişlerini almışlardı bile. Kızartmada yaşayan insanlar için takma diş pahalı ve lüks bir eşya sayılırdı.

SCHUPO birliğinin komutasındaki Bülow Platz'da bulunan PHWM küçük bir çocuğun haber vermek için kendilerine gelmediğini söyledi. Ona birkaç kişiyle birlikte Hoppner'in cesedini, diğerlerinin yemesine fırsat vermeden gidip oradan almalarını söyledim. Gönülsüzce kabul etti.

Alex'e döndüm. Önce Müfettişlik J Kayıt Dairesine giderek görevli sekreterden Erich Hoppner'in sabıkası olmadığını öğrendim. Bu şaşırtıcıydı. Daha sonra üst kata çıkıp Hoppner'in parti kartını D1a'daki siyasi polislere verdim. Ardından oturup bir rapor yazdım ve Gennat'a teslim ettim. Raporumu verdikten sonra sorgu odasına çağrıldım ve Gennat ile iki polis danışmanı Gnade ve Fischmann tarafından sorgulandım. Ardından raporum bağımsız bir cinayet ekibi tarafından bulunacak delilerle kıyaslanması için dosyalandı. Bunu başka bürokratik işlemler de takip etti. Ardından cinayeti soruşturan ekibin başındaki KOK Muller tarafından tekrar sorgulandım.

"Seni güzel bir tuzağa çekmişler," dedi Muller. "Yeşil elbiseli kızı bir daha görmedin değil mi?"

"Hayır. Zaten çatışmadan sonra onu aramanın bir mânâsı kalmadığını anladım."

"Ya Emil adındaki çocuk? Seni kumpasa getiren velet?"

Başımı iki yana salladım.

Muller, kauçuk bitkisine benzeyen, yanlardan gür, tepede seyrek saçı olan uzun boylu bir adamdı.

"Seni takip etmişler," dedi. "Senin için ölü adamın paltosunun üzerine tebeşirle M harfi çizmek haricinde her şeyi yapmışlar. Peter Lorre karakterinin olduğu filmdeki gibi. Filmde de Lorre'un yerini polislere bir çocuk söylüyordu."

"İzlemedim."

"Daha çok dışarı çıkman gerek."

"Tabi. Belki bir at alırım."

"Etrafı gez dolaş."

"Göreceğimi gördüm zaten. Belki de çok fazla şey gördüğüm içindir. Çok geçmeden bu ülkede her şeyi bilen bir polis olmak tehlikeli hale gelecek. En azından herkesin bana söylediği bu."

"Sanki Naziler seçimi kazanacakmış gibi konuyorsun, Bernie."

"Kazanmamalarını ümit etmeye devam ediyorum. Kazanabileceklerinden endişe etmeye de devam ediyorum. Ama gidişat Cumhuriyetin sonunun hiç de hayırlı olmadığını gösteriyor. Polis olmasam belki mucizelere inanırdım. Ama polisim ve mucizelere inanmıyorum. Bu işte sürekli tembel, aptal, zalim ve kayıtsız kişilerle karşılaşıyoruz. Ne yazık ki buna da seçmen kitlesi diyoruz."

Muller başını salladı. O da benim gibi SDP mensubuydu. "Goebbels hakkındaki iyi haberi duydun mu? Birileri yeni karısı Magda'nın evine girip mücevherlerini çalmış." Muller sırıttı. "Hoşuna gitti mi?"

"Hoşuma gitmek mi? Yapan herife madalya vermeleri gerek."

İçkiye, bir kadın arkadaşa ve muhtemelen de yeni bir işe ihtiyacım vardı. Sonunda gördüm ki üçünün de en iyisinin olduğu yere gelmiştim. Adlon Hotel'deydim. Şık lobisinde gözlerim Frieda'yı aradı. Ama onun yerine Louis Adlon'u buldum. Beyaz kravat ve frak giyiyordu, yakasında da bıyığına uyan beyaz bir karanfil vardı. Çok uzun bir adam değildi fakat tepeden tırnağa centilmendi.

"Komiser Günther," dedi. "Sizi burada görmek ne hoş. O serseriye haddini bildirmenizden ötürü

size bir teşekkür mektubu yazmadığım için kaba biri olduğumu düşünebilirsiniz. Fakat size denk gelip bizzat teşekkür etmeyi umuyordum." Barı işaret etti. "Vaktiniz var mı?"

"Elbette."

Adlon barda eliyle servis yapılmasını işaret etti ama servis küçük bir ekspres tren gibi çoktan yola çıkmıştı bile. "Komiser Günther'e schnapps getirin," dedi. "En iyisinden."

"Eski bir Konfüçyüs bedduası 'ilginç zamanlarda yaşayasın' der. İçinde bulunduğumuz dönemle ilgili aynısını söyleyebiliriz değil mi?"

Sırıttım. "Çok haklısınız, bayım."

"Fırsattan istifade burada sizi her daim daha iyi bir işin beklediğini hatırlatmak istiyorum."

"Teşekkürler, bayım. Bunun mükemmel bir teklif olduğunu söylemeliyim."

"Hayır, bayım asıl ben teşekkür ederim. Ayrıca amiriniz Doktor Weiss'in sizden iftiharla bahsettiğini de bilmenizi isterim."

"Birbirinizi tanıdığınızı bilmiyordum, Herr Adlon."

"Biz eski dostuz. Polis kuvvetinin yakın zamanda hayal etmeyi bile istemeyeceğimiz bir şekilde değişebileceğine beni ikna eden kendisidir. Bu nedenle size böyle bir teklifte bulunabildim. Buradaki görevli dedektifler sizin de bildiğiniz gibi emekli polislerdir. Bardaki hadisenin ardından birkaçının artık bu işe uygun olmadığına ikna oldum."

Bir süre mükemmel schnappsı yudumladık, kendisi eşi ve bazı Amerikalılarla akşam yemeğine giderken ben de Frieda'yı bulmaya koyuldum.

Onu ikinci katta, otelin Wilhelmstrasse uzantısına giden koridorda buldum. Zarif ve siyah bir gece elbisesi giyiyordu. Ama elbise uzun süre üzerinde kalmadı. Kendimizi o kattaki daha az pahalı olan bir odaya attık. Bu odadan Brandenburg Kapısı, ötesi ve Konigsplatz'daki Zafer Abidesi görülebiliyordu. Ama ben en güzel manzaraya sahiptim. Pencereden bakmadım bile.

Arthur Nebe'den uzak durmaya çalışıyordum. Şeytan Rehberini kullanarak topladığım şüpheli listesini kontrol ederken bu kolaydı ama Alex'teyken kolay değildi. Neyse ki Nebe masasını terk etmeyi pek seven bir polis değildi. İşlerini telefonla hallederdi ve bir süre telefonuma hiç bakmayarak ondan olabildiğince uzak durmayı becerebildim. Ama bunun böyle gitmeyeceğini ve sonunda ona tuvaletin dışındaki merdivende denk geleceğimi biliyordum.

"Neler oluyor?" dedi Nebe. "Birisi sana ateş mi etti?" Parmaklarını merdivenin duvarındaki eski mermi deliklerine koydu. Freikorps'un Alex'i kaba kuvvetle solcu Spartakistlerden geri aldığı 1919 tarihinden beri o deliklerin orada olduğunu ikimiz de biliyorduk. "Eğer dikkatli olmazsan hayatının kalanını ölü olarak geçireceksin." Gülümsedi. "Neler oldu?"

"Bir şey yok. En azından bu şehre göre önemli bir şey değil. Bir Nazi serserisi bana ateş etti hepsi bu."

"Nedenine dair bir fikrin var mı?"

"Nazi olmadığım için olabilir," dedim. "Ama belki sen bana söyleyebilirsin."

"Erich Hoppner. Onu kontrol ettim. Senin ima ettiğin gibi aşırı siyasi görüşlü birine benzemiyor."

"Ne biliyorsun?"

"Sen KPD değilsin. O da SA değil."

"Ama Nazi partisi üyesi."

"Bernie o partiye üye bir sürü insan var. Son seçimde on bir buçuk milyon oy aldılar. Bence bunun Ricci Kamm'ın başına gelenlerle bir ilgisi var. Kızartma, Hep Doğrunun bölgesinin tam merkezinde. Oraya giderek belaya davetiye çıkarmışsın."

"O sırada bahsettiğin belayı önleyebileceğime dair antika bir düşüncem vardı. Gerçek polislerin böyle yapması gerekir, bilmem hatırladın mı?"

"Aramızda kalsın ama Nazileri ben de sevmiyorum," dedi Nebe. "Sadece komünistleri daha az seviyorum, hepsi bu. Sonunda onlarla komünistler arasında bir seçim yapmaktan başka şansımız kalmayacakmış gibi görünüyor."

"Sen dilediğini söyleyebilirsin, Arthur. Tek bildiğim benim hayatımı tehdit edenin Kızıllar olmadığı. Benden Josef Goebbels'in sakat ayağı yüzünden kendisini kötü hissetmemesi için Schwarz davasını bırakmamı isteyenler Naziler."

"Ya, bunu isteyen kim?"

"Rudolf Diels."

"O Goebbels'in değil Hermann Goering'in adamıdır."

"Bana göre al birini vur öbürüne, Arthur."

"Schwarz davasıyla ilgili bana söylemek istediğin bir şey var mı? Nasıl gidiyor?"

Acı acı gülümsedim. "Cinayet soruşturmaları böyledir, Arthur. Kimi zaman en iyisini ummadan önce en kötüsünün olması gerekir."

"Başka bir cinayet mi demek istiyorsun?"

Başımı salladım.

Nebe bir an için sessizliğe gömüldü. Ardından "Bunu anlayabilirim. Herkes anlayabilir, sen bile," dedi.

"Ben mi? Arthur ne demek istiyorsun?"

"Bazen en iyisini umut edebilmen için en kötüsünün olması gerekir. İşte insanların Nazilere oy vermesinin nedeni bu."

Daktilodan başını kaldıran Heinrich Grund hissettiği iğrenmeyi gizlemekte güçlük çeliyordu. "Yahudinin teki seni sordu," dedi masama döndüğümde.

"Öyle mi? Bu Yahudinin bir adı var mıydı?"

"Münih'ten Komiser Paul Herzefelde." Paul Herzefelde ismini sanki ayakkabısına yapışmış bir şeyden bahsediyormuş gibi yüzünü buruşturarak söylemişti.

"Bu Komiser şimdi nerede?"

Grund yukarıyı işaret etti. "Excelsior'da," dedi.

Alex geçmişte Prusya polis kışlası olarak kullanılmıştı ve mesaiye kalan ya da dışarıdan gelen polisler tarafından kullanılan, binanın ta o zamandan kalan bu bölümüne Excelsior derlerdi.

"Hiç hoşlarına gitmedi," dedi Grund.

"Kimin ne hoşuna gitmedi?"

"Excelsior'daki diğer çocukların. Bir Yahudiyle aynı odayı paylaşmaktan rahatsızlar."

Bıkkın bir ifadeyle başımı iki yana salladım. "Bu kadar saçma sapan şeyler söylediğin için ağzının sızladığı oluyor mu hiç? Tanrı aşkına, adam bir polis memuru."

"Tanrı aşkına mı?" Grund şüpheyle baktı. "Tanrı aşkına onlar hiçbir şey yapmadılar. Mesele de bu değil mi zaten? Yahudiler Tanrımızı olduğu gibi kabul etseler bugün oldukları halde olmazlardı."

"Heinrich? Sen salak polislerin bile adını kötüye çıkarak kadar salak bir polissin." Nebe'nin söylediği bir şey aklıma geldi ve değiştirerek kullandım. "Ve mesele Yahudileri sevmem değil. Mesele Yahudi aleyhtarlarını daha az sevmem."

Herzefelde'yi bulmak için üst kata çıktım. Heinrich Grund'ın saçmaladığı zırvaların ardından nasıl bir adam göreceğimi tahmin edemiyordum. Tabii ki alnına muska sarılı ve omuzuna da dua şalı asılı bir polis görmeyi beklemiyordum ama Paul Herzefelde hiç beklediğim gibi çıkmadı. Sanırım Izzy Weiss'e benzeyen birini hayal etmiştim. Bu adam daha ziyade bir film yıldızına benziyordu. Uzun boylu, gür ve beyaz saçlı, kalın kaşlı ve yakışıklı bir adamdı. Sert, aydınlık ve güneşte bronzlaşmış yüzü elmas keskisiyle yapılmış gibi duruyordu. Hitler'in Hindenburg'la ne kadar benzerliği varsa Paul Herzefelde'nin de Nazi karikatüristlerin sürekli çizegeldiği şişman, silindir şapka ve frak giyen Yahudilerle o kadar benzerliği vardı.

"Komiser Herzefelde siz misiniz?"

Adam başını salladı. "Ya siz?"

"Komiser Günther. Berlin'e hoş geldiniz."

"Bana pek öyle gelmedi."

"Kusura bakmayın."

"Boş verin. Dürüst olmak gerekirse Münih buradan bin beter."

"Öyleyse Münih'te oturmadığıma memnun oldum."

"Güzel tarafları da var. Özellikle bira seviyorsanız."

"Berlin'in de birası güzeldir."

"Bilmiyordum."

"O zaman tadına bakıp öğrenmeye ne dersiniz?"

"Hiç sormayacaksınız zannettim."

S-Bahn istasyonundaki Zum Pralaten'e gittik. Bira içmek için güzel bir yerdi ve Alex'teki polislerin de uğrak mekânıydı. Her on dakikada bir başınızın üzerinden bir tren geçerdi ve bu zaman zarfında bir şey konuşamadığınız için tüm dikkatinizi biraya verirdiniz.

"Sizi Berlin'e getiren nedir?"

"Bernhard Weiss. Biz Yahudi polisler birbirimize destek olmalıyız. Yahudi sendikası kurmayı düşünüyoruz. Sorun şu ki, pek çok Yahudi polis olsa da nereden başlayacağımızı bilmiyoruz."

"Tahmin edebiliyorum. İşin aslı Berlin o kadar da kötü değil. Kızılların durumu burada Nazilerden daha iyi. Geçen seçimde Hitler yüzde yirmi üç oy alırken Thalmann yüzde yirmi dokuz oy aldı."

Herzefelde başını iki yana salladı. "Ne yazık ki Almanya Berlin'den ibaret değil. Bu şehirde Yahudilerin durumu nedir bilmiyorum ama güneyde işimiz çok zor. Münih'te ölüm tehdidi almadığım gün geçmiyor." Birasından bir yudum alıp takdirle başını salladı. "İşin aslı Weiss'le konuşmak istememin nedeni de bu. Ailemle birlikte buraya taşınmayı düşünüyorum."

"Yani Berlin'de polisliğe devam etmek mi istiyorsunuz?"

Herzefelde gülümsedi. "Weiss de aynen böyle şaşırmıştı. Anlaşılan bir B planı düşünmem gerekecek. Hükümetle ilgisi olmayan bir şey bulmak gibi."

"Ben de benzer şekilde başka iş arıyorum."

"Sen mi? Sen Yahudi değilsin, değil mi?"

"Hayır, ama SDP'yim. Demir Cephe. Nazilerden nefret eden bir Weimar taraftarıyım."

Herzefelde şerefe kadeh kaldırdı. "O zaman sana içelim, yoldaş."

"Peki, düşündüğün bir B planı var mı?"

"Özel çalışmayı düşünüyorum."

"Berlin'de mi?"

"Evet. Neden olmasın? Naziler iktidara gelirse bir sürü kayıp insan olacaktır."

"Bana Adlon Hotel'den iş teklifi geldi. Özel dedektif olarak."

"Güzel görünüyor." Bir sigara yaktı. "Kabul edecek misin?"

"Önce seçimin nasıl sonuçlanacağını bekleyeyim diyorum."

"Tavsiyemi ister misin?"

"Tabii."

"Eğer elinden geliyorsa polis olarak kal. Yahudiler, liberaller ve komünistlerin senin gibi polislere ihtiyacı olacak."

"Bunu unutmamaya çalışırım."

"Herkese bir iyilik yapmış olursun. Nazilerin eline geçerse polis kuvvetinin neye benzeyeceğini ancak Tanrı bilir."

"Peki, neden benimle görüşmek istedin?"

"Weiss bana üzerinde çalıştığın davadan bahsetti. Anita Schwarz'ın öldürülmesi. Münih'te de benzer bir olay yaşandı. Münih'i bilir misin?"

"Çok az."

"Üç ay kadar önce on beş yaşında bir kızın cesedi Schloss Park'ta bulundu. Donunun içindeki hemen her şey doğranmıştı. İşe yarar hiçbir şey kalmamıştı. Çok temiz bir işti. Sanki bir cerrah yapmışa benziyordu. Kızın ismi Elizabet Bremer'di ve Schwabing'deki spor salonuna gidiyordu. Ailesi de iyi bir aile. Babası Landsberger Strasse'deki gümrük idaresinde çalışıyor. Annesi Maximilianeum'da bir tür Latin kütüphanesinde kütüphanecilik yapıyor. Weiss bana, senin kızın amatör fahişe olduğundan bahsetti." Herzefelde başını iki yana salladı. "Elizabeth Bremer'in böyle bir şeyi yok. Geleceği parlak, iyi bir öğrenciymiş. Doktor olmak istiyormuş. Onun hakkında söylenebilecek tek kötü şey kendinden yaşça büyük bir erkek arkadaşı olmasıymış. Adam Prinzregenten Stadyumu'nda paten hocasıymış. Böyle tanışmışlar. Adamı sorguladık ama bir şey çıkmadı. Onun işi değil. Cinayetin işlendiği gün sağlam tanıkları var. Dediğine göre bu olay olmadan önce ayrılmışlar. Bu onu çok üzmüş. Ve yine dediğine göre kız sadece günlüğünü okurken yakaladığı için ondan ayrılmış. O da ailesinin yanına Gunzberg'e dönüp bu olayı unutmaya karar vermiş."

Herzefelde bir S-Bahn treninin üzerimizden geçmesini bekledi.

"Muhtemel şüpheliler listemiz var," dedi tren geçtikten sonra. "Hepsini kontrol ettik ama bir

şey çıkmadı. Weiss bana senin olayından bahsedene kadar çıkmaza girdiğimizi zannediyordum."

"O listeyi görmek isterim," dedim. "Onu ve dava dosyasının geri kalanını."

"Eyalet kanunları dosyayı sana posta yoluyla göndermemi yasaklıyor," dedi Herzefelde. "Ama Münih'e gelip bakmanı yasaklayan bir kanun yok. Benim evimde kalabilirsin."

"Bu imkânsız," dedim. "Bir Yahudinin evinde kalamam." Durup Herzefende'nin yakışıklı yüzündeki ifadenin değişmesini bekledim. "Tabii önce o benim evimde kalmazsa." Gülümsedim. "Hadi, gidip çantanı Alex'ten alalım. Bu gece bende kalıyorsun."

II

BUENOS AIRES - 1950

Öğle yemeği vaktiydi ve Richmond Hotel'in kafesi *porteño*'larla doluydu. Alt kata indim, boş bir masa bulup satranç tahtasını hazırladım. Kendim dışında biriyle oynamaya da niyetli değildim. Böylece kazanma ihtimalim daha yüksek olacaktı. Ayrıca zihnimden Nazileri ve işledikleri savaş suçlarını bir süre için de olsa atmak istiyordum. İyice sinirlerimi bozmaya başlamışlardı.

İlk başta kadına bakmamaya çalıştım ama elimde değildi. Aşırı derecede güzeldi. Sütçü kızın peşinden giden inekler gibi tüm gözler de o kadını takip ediyordu. Ama ona bakmamayı asıl zorlaştıran şey onun bana bakıyor olmasıydı. Beni beğendiğini düşünerek boş yere havaya girmeye kalkmadım çünkü muhtemelen babası olacak yaştaydım. Bir hata olmalıydı. İnce uzundu, muhteşem kıvırcık ve uzun saçlara sahipti. Göz-

lerinin şekli ve rengi çikolata kaplı badem gibiydi. Belinden düğmeli özel yapım tüvit ceket ve ona yakışan, keşke bir kâğıt parçası olsaydım dedirten uzun kalem bir etek giymişti. Eğer yapılı kadınları seviyorsanız şekli tam size göreydi. Bana sorarsanız böyle olmasında hiçbir sorun yoktu.

Topukları Richmond'un sessiz alt katında bir saatin tıklaması gibi ses çıkararak bana doğru yürüdü. Pahalı parfümü soluduğum havayı zenginleştirdi. Kahve, sigara kokusu ve orta yaş hazımsızlığımın üzerine iyi gelmişti.

Benimle konuşmaya başlar başlamaz beni birisiyle karıştırmadığımı anladım. İspanyolca konuşuyordu. Bundan memnundum. Böylece dudaklarına ve minik pembe dilinin beyaz dişlerinin arkasında duruşuna daha fazla dikkat etmem gerekmişti.

"Rahatsız ettiğim için özür dilerim, Sinyor," dedi. "Carlos Hausner siz misiniz?"

"Evet."

"İzninizle sizinle biraz konuşabilir miyiz?"

Etrafıma baktım. Üç masa ötede minik İskoçyalı Melville yüzü at kıçına benzeyen bir adamla satranç oynuyordu. Küba topukları ve gümüş tokalı kemerler giymiş iki genç *porteño* da bilardo oynamakla meşguldü. Furtwangler, Kai Orkestrası'nı yönetirken ne kadar dikkatliyse onlar da topa vururken o kadar dikkatliydiler. Gözleri oyunlarında olsa da kulakları ve dikkatleri Richmond'un erkek egemen atmosferinin bir sonucu olarak, bizdeydi.

Başımı iki yana salladım. "Rakibim, görünmez adam birisi kucağına oturduğunda çok rahatsız olur. Üst kata çıksak iyi olacak."

Önümden gitmesine izin verdim. Hem kibarlıktı hem de çorabının çizgilerini inceleme fırsatı bulabilmiştim. Birisi teodolitle düzeltmiş gibi düzdüler. Neyse ki bacakları öyle değildi. Mille Miglia kadar kıvrımlıydılar ve an az onun kadar uğraştırıcı olacaklarından da emindim. Pencere kenarında sessiz bir masa bulduk. Garsonu çağırdım. O kahve siparişi verirken ben de o yanımdayken içmeye niyetim olmadığı bir şey istedim. Aylardır görmediğiniz kadar güzel bir kadın sizinle konuşurken kahvenizi içmekten daha iyi yapacak şeyleriniz vardır. Sigaralarımdan birini aldı ve yakmama izin verdi. Böylece büyük ve çekici ağzına bakabilmek için bir mazeret daha yakalamış oldum. Bazen erkeklerin sigara içmeyi bu yüzden icat ettiğini düşünürüm.

"İsmim Anna Yagubksy," dedi. "Ailemle Belgrano'da oturuyorum. Babam Teatro Colón'daki orkestrada müzisyendi. Annem Bartolomé Mitre'deki bir dükkânda İngiliz seramiği satıyor. İkisi de Rus göçmenidir. Buraya devrimden önce Çar ve onun pogromlarından kaçmak için gelmişler."

"Anna Rusça biliyor musun?"

"Gayet iyi, neden?"

"Çünkü Rusçam İspanyolcamdan iyidir."

Gülümsedi ve Rusça konuşmaya başladık.

"Hukuk görevlisiyim," dedi. "Calle Talcahuano'daki mahkemelerin yanındaki bir ofiste çalışıyorum. Birisi –ismi önemli olmayan polisteki bir arkadaşım– bana sizden bahsetti, Sinyor Hausner. Bana savaştan önce Berlin'de meşhur bir dedektif olduğunuzu söyledi."

"Doğrudur." Ona itiraz etmekte bir fayda görmedim. Hem de hiç. Onun gözüne hoş görünmek istiyordum çünkü aynaya ne zaman baksam tam tersini düşünüyordum. Sadece görüntümden de bahsetmiyorum. Hâlâ saçlarım vardı. Hatta rengini bile bir ölçüde muhafaza ettiğini söyleyebilirim. Ama midemin nasıl eskisiyle alakası yoksa yüzümün de eskisiyle alakası yoktu. Sabah uyandığımda en olmayacak yerlerim olmayacak nedenlerle çok sert oluyordu. Tiroit kanserim vardı. Tüm bunları saymazsak kusursuz biri olduğum söylenebilirdi.

"Ünlü bir dedektiftiniz ve şimdi de gizli polise çalışıyorsunuz."

"Doğru olduğunu söylesem artık ona gizli polis diyemezdik, değil mi?"

"Sanırım öyle," dedi. "Yine de onlara çalışıyorsunuz, değil mi?"

En esrarlı tebessümlerimden birini sergiledim – dişlerimi göstermeyen türünden. "Sizin için ne yapabilirim, Sinyora Yagubsky?"

"Lütfen bana Anna deyin. Anlamış olacağınız üzere ben Yahudiyim. Hikâyemin en önemli kısmı bu."

"Pogromlardan bahsedince anlamıştım."

"Amcam ve yengem Rusya'dan Almanya'ya gittiler. Savaştan bir şekilde sağ çıkıp 1945'te Güney Amerika'ya geldiler. Arjantin'de pek çok Yahudi yaşamasına rağmen sevildiklerini söylemem mümkün değil. Burası faşist ve Yahudi karşıtı bir ülke. Hatta yakın zamana kadar Emir On Bir adında, Yahudilere hatta yengem ve amcam gibi ailesi burada olanlara bile, vize verilmesi-

ni yasaklayan gizli bir hükümet emri vardı. Fakat burada yaşamak isteyen pek çok Yahudi gibi onlar da sonunda Paraguay'a gittiler. Oradan da kaçak olarak sınırdan geçip ülkeye girmeyi başardılar. Bir süre Buenos Aires'in kuzeyindeki, Entre Rios eyaletindeki Colón adında bir şehirde sessiz sakin yaşadılar. Babam her fırsatta onlara para, elbise, yiyecek ve ihtiyaçları olan diğer şeyleri götürürdü. Onlar da gelip Buenos Aires'e yerleşebilmek için bir fırsat beklediler.

"Ama üç yıl önce birden bire ortadan kayboldular. Babam Colón'a gittiğinde orada olmadıklarını gördü. Komşuları nereye gittiklerini bilmiyordu ya da bilseler de söylemek istemiyorlardı. Kaçak olduklarından babam polise gidip ihbarda da bulunamadı. O tarihten sonra bir daha onlardan haber alamadık. Hiç iz yok. Anne babam başlarının derde girmesinden korktukları için onları aramaktan çekindiler. Gizli Emir kaldırılmış olabilir ama burası hâlâ askeri bir diktatörlük ve muhalefet mensupları bazen tutuklanıp hapse atılıyor sonra da onları bir daha gören olmuyor. O yüzden yaşayıp yaşamadıklarını bilmiyoruz. Tek bildiğimiz onların ortadan kaybolan yegâne kaçak Yahudiler olmadıkları. Arjantin'de akrabalarını kaybeden başka Yahudi aileleri de duyduk ama kimse kesin bir şey bilmiyor." Omuz silkti. "Sonra sizi öğrendim. Almanya'da savaştan önce de kayıp kişileri aradığınızı duydum. Bu kayıp kişilerden bazılarının Yahudi olması da yüksek ihtimaldir diye düşünüyorum. Düşündüm ki daha doğrusu umut ettim ki belki bize yardım edersiniz. Sizden fazla bir şey yapmanızı istemiyorum.

Sizin konumuzdaki biri yaşananlara küçük bir ışık tutabilecek bazı şeyler duyabilir."

"Neden bir özel dedektif tutmadınız," diye sordum. "Emekli bir polis de olabilirdi."

"Denedik," dedi. "Buradaki polislerin dürüst olduğu söylenemez, Sinyor Hausner. Polisin biri tüm birikimlerimiz aldı ve bize hiçbir şey söylemedi."

"Size yardım etmek isterim, Sinyora," dedim. "Ama elimden ne gelir bilmiyorum. Ciddiyim. Nereden başlayacağımı bilmiyorum. Şehri tanımıyorum, hâlâ dili öğrenmeye ve yerleşmeye çalışıyorum. Kendimi evimdeymiş gibi hissedebilmek için gayret ediyorum. Paranızı boşa harcamış olursunuz."

"Sanırım kendimi iyi ifade edemedim. Size para teklif etmiyorum, Sinyor. Tüm paramı aileme harcıyorum. Babam artık müzisyenlik yapamıyor. Önceden müzik dersi verirdi ama artık gereken sabra sahip değil. Annem de başkasının dükkânında çalışıyor. Maaşı da iyi değil. Ben sizin bana iyilik olsun diye yardım edeceğinizi umut etmiştim."

"Anladım."

Böylesini ilk kez duyuyordum. *Bedavaya* çalışmak. Normalinde ona kapıyı gösterirdim ama kız normal değildi. Nice vasfına ek olarak şimdi bir de cesaretine hayran olmuştum. Ama paranın yerine bana teklif edeceği şeyleri sıralamayı henüz bitirmediğini hissediyordum. Onun ne olduğunu söylerken de rengi hafif değişti.

"Yeni bir ülkede yeni bir hayat kurmanın ne kadar zor olabileceğini tahmin edebiliyorum," dedi. "Uyum sağlamak ve arkadaş edinmek za-

man alır. Göçmen bir ailenin kızı olarak sizi bekleyen güçlükleri çok iyi bildiğimi söyleyebilirim." Derin bir nefes aldı. "Neyse demek istediğim madem size para ödeyemiyorum o zaman belki de... Belki de arkadaşınız olabilirim."

"Hmm, bunu ilk kez duyuyorum," dedim.

"Beni yanlış anlamayın. Başka bir şey teklif etmiyorum. Hayır, kastettiğim şey yani birlikte gidip bir oyunu izleyebiliriz. Size şehri gezdirir ve sizi insanlarla tanıştırırım. Arada bir size yemek bile yaparım. İnanın çok iyi bir dost olurum."

"Ondan hiç şüphem yok."

"Böylece birbirimize yardım etmiş oluruz."

"Evet, durum açıkça ortada."

Eğer bu kadar güzel olmasaydı belki onu geri çevirebilirdim. Aynı zamanda Yahudi olduğunu da dikkate almam gerekiyordu. 1941'de Ukrayna'da olanları unutmamıştım. Yahudilere karşı kendimi suçlu hissediyordum. Anna Yagubsky'e yardım etmek istemiyordum ama kendimi buna mecbur hissettim.

"Tamam, yardım edeceğim." Biraz kekeleyerek ekledim, "daha doğrusu elimden geleni yapacağım. Hiçbir şey için söz vermiyorum. Arada bir ev yemeği yemek işime gelir."

"Arkadaş olduk" dedi ve tokalaştık.

"İşin aslı buraya geldikten sonra arkadaş olduğum ilk kişisin. Ayrıca bir kez olsun asil bir şey yapmak istiyorum."

"Ya, merak ettim neden?"

"Merak etmeyin. İkimize de faydası olmaz."

"Anladığım kadarıyla bir şeylerin kefareti olarak asil bir şey yapmak istiyorsunuz. Demek ki yaptıklarınız pek asil değilmiş."

"Bu beni ilgilendirir. Bir daha da bu konuyu açmayın. Benimle iş yapmanın şartlarından biri de bu. Bir daha bunu bana sormayacaksınız, tamam mı?"

Kadın sonunda başını salladı.

"Söz mü?"

"Söz."

"Tamam. Şimdi söyleyin beni nasıl buldunuz?"

"Söyledim. Emniyette bir arkadaşım var. Aslında paramızı alan aynı şerefsiz ama sanırım suçluluk hissettiğinden bize yine de yardımcı olmak istedi. Bütün parayı harcamış. Kumarda yemiş. Sizin yerinizi babama o söyledi. O kadar zor olmasa gerek. Sizin *cedula*'nızda yazılı. Tek yapması gereken bakmak oldu. Otelinize gittim ve sonra sizi buraya kadar takip ettim."

"Bu polis yaptıklarımı ne kadar az bilirse o kadar iyi olur."

Başını sallayıp kahvesinden bir yudum aldı.

"Yengeniz ve amcanızın isimleri neydi?"

"Benimle aynı. Yagubsky." Çantasını açıp cüzdanını çıkardı ve kartını bana verdi. "İşte," dedi. "Yazılışı böyle. İsimleri Esther ve Roman Yagubsky. Roman babamın ikiz kardeşidir."

Kartı cebime koydum. "Üç yıl mı demiştiniz?"

Başını salladı.

Sigara yakıp karamsar bir ifadeyle iç çektim.

"Üç yıl kayıp kişi vakalarında çok uzun bir süredir. Üç ay olsaydı belki bir ipucu bulabilirdik. Ama üç yıl sonra... Ve ne bir iz ne de bir posta kartı var, değil mi?"

"Hayır. Belki de İsrail'e göç etmişlerdir diye İsrail Elçiliği'ne gittik ama orada da izlerine rastlayamadık."

"Size dürüstçe ne düşündüğümü söyleyeyim mi?"

"Eğer çoktan öldüklerini söyleyecekseniz sizinle hemfikirim. Ben aptal değilim, Sinyor Hausner. İşaretleri ben de okuyabiliyorum. Ama babam ihtiyarladı ve amcam onun ikizi. İkizlerin arasında garip bir bağ vardır. Babam Roman'ın hâlâ Arjantin'de olduğunu söylüyor. O yüzden sadece emin olmak istiyoruz hepsi bu. Çok şey mi istiyoruz?"

"Belki. Bu işte hiçbir şeyin kesin olmadığını da biliyorum. Bunu da aklınızdan çıkarmayın. Hiçbir şey kesin değildir."

"Ölüm dışında," dedi. "Ondan kimsenin şüphesi olmaz, değil mi?"

Başımı salladım. "Haklısınız. Gerçek nadiren gerçektir ve doğru olmadığını düşündüğünüz şeylerin yanlış olmadığı da ortaya çıkar. Karışık geldiğini biliyorum ama öyle olması gerekiyor çünkü yaptığım iş bu. Ama işin aslı tekrar bu işi yapmak istemiyorum. Cevap alamadığım soruları sorma işini artık bitirdiğimi zannetmiştim. Ya da benden kayıp köpeklerini bulmamı isteyip de aslında komşusunun kedisini kaybetmiş insanlar yüzünden hayatımı tehlikeye atmaktan kurtuldum zannetmiştim. Görüyorum ki henüz kurtulamamışım ve bu işte hiçbir şey kesin değildir, dediğim zaman da bunda gayet ciddiydim. Haklıyım da çünkü bana söylemeniz gereken bir şeyi söylemediğinizin ortaya çıkacağını bildiğim için baştan her şeyi söylemenizi istiyorum. İşin içinde insanlar varsa ve sana sorunlarını getirip senden çözmeni istiyorlarsa hiçbir şey kesin değildir,

Anna. Buna yüz kez şahit oldum, meleğim. Hiçbir şey değildir. Ölü zannettiklerinin hayatta ve sağlıklı olduklarını görebileceğin için ölüm bile kesin değildir. İnan bana neden bahsettiğimi biliyorum. Bu şehirde dolaşan ölüler gerçekten ölseydi levazımatçılar hangisine yetişeceklerini şaşırırlardı."

Kızın yüzünün rengi tekrar değişti. Burun delikleri büyüdü. Çenesindeki ve köprücük kemiklerindeki kaslar metal gibi gerildi. Eğer bir çubuğum olsaydı onunla *Lohengrin*'in Gelin Korosu'ndaki çelik üçgen bölümünü çalabilirdim.

"Sence yalan mı söylüyorum?" Dudgeon tepelerinin zirvesine çıkmaya hazırlanırmış gibi eldivenlerini ve çantasını toparlamaya başladı. "Yani ben yalancıyım, öyle mi?"

"Öyle misin?"

"Arkadaş olacağımızı zannetmiştim," ayağa kalkmak için sandalyeyi itti.

Bileğinden tuttum.

"Cilalı zemine dikkat et," dedim. "Sadece her zamanki müşteri konuşmamı yaptım. İşte bir menfaatim olmadığında hep bunu kullanırım. Tokat atmaktan ya da İncil'e el bastırmaktan daha çok zaman alıyor ama sonuçta bir sürü zahmetten kurtulmuş oluyorum. Böylece yalancı olduğunuz ortaya çıktığında ve benden tokat yiyince sesiniz çıkmıyor."

"Hep böyle küstah mısınız yoksa sadece bana karşı mı?" Şimdilik kalkmaktan vazgeçti.

"Sadece insanların samimiyetini sorgularken küstahlaşırım, Anna."

"Bu huyu nereden kaptığınızı merak ettim, Sinyor Hausner? Geçmişinizdeki bir şey sizi bu yola itmiş olabilir."

"Geçmişim mi?" Sırıttım. "Sanki bitmiş gibi söylediniz ama henüz bitmedi. Hatta henüz tarih bile olmadı. Ayrıca bana bunu sakın sorma dememiş miydim, meleğim?"

Bir tür casus olduğumdan en çok ihtiyacım olan şeyin başka bir casus olduğunu anlamam uzun sürmedi. Bu konuda koca Arjantin'de güvenebileceğim tek kişi vardı ve o kişi de Cenova'dan buraya, Eichmann ve benle birlikte gemide gelen Pedro Geller'di. Tucumán'daki Capri İnşaat'ta çalışıyordu ve bu ülkedeki eski SS'lerin yarısı Capri'de çalıştığından ondan yardım istemek tek hamlede iki sineği birden vurmak gibiydi. Tek sorun Tucumán'ın Buenos Aires'in bin kilometre kadar kuzeyinde olmasıydı. O yüzden Anna Yagubsky'le görüşmemden birkaç gün sonra Retiro Tren Garı'ndan Mitre Line ile yola çıktım. Córdoba üzerinden gidip Bolivya'daki La Paz'da duran trenin birinci sınıfı gayet konforluydu. Ama yolculuk yirmi üç saatten uzun süreceği için Albay Montalban'ın tavsiyesine uyup yanıma bolca dergi, gazete, yiyecek, içecek ve sigara aldım. Tucumán'da hava muhtemelen Buenos Aires'ten sıcak olacağından ve seyahatin büyük bölümü yüksek irtifada geçeceğinden doktorum tiroit sorunum yüzünden belki solunum güçlüğü yaşarım diye bana sakinleştirici verdi. Şimdilik bir sorun çıkmamıştı. Solunum güçlüğü çektiğim tek sefer Anna Yagubsky'nin bana kendisini takdim ettiği andı.

Retiro'dan yola çıktıktan kısa süre sonra trenin kaloriferinde bir sorun çıktı ve yolun kalanını

üşüyerek geçirdim. Uyunamayacak kadar soğuktu. Tucumán'a vardığımızda tükenmiştim. Coventy Hotel'e kayıt yaptırıp kendimi hemen yatağa yattım. Sonraki on iki saati uyuyarak geçirdim ki belki de savaş öncesinden beri böyle uyumamıştım.

İki yüz bin kişilik nüfusuyla Tucumán kuzeydeki en kalabalık şehirdi. Sierra de Aconquija dağ sırasının önündeki bir ovada yer alıyordu. Koloni döneminden kalma birçok güzel bina, güzel parklar, bir devlet sarayı, bir katedral ve hürriyet heykeli vardı. Ama bir New York değildi. Tucumán'ın en belirgin özelliği at pisliği kokmasıydı. Koku şehrin her yanına sinmişti. Sanki banyomdaki sabun bile öyle kokuyordu.

Pedro Gelller Tucumán'ın otuz kilometre dışındaki küçük bir kasaba olan, Cadillal'da bulunan Capri'nin teknik ofisinde çalışıyordu ama biz Rio Portero'daki şirketin ana ofisinde buluştuk. Vazifemin doğası gereği orada fazla kalmadık. Ona kendisini davet edebilmem için en iyi restoranın hangisi olduğunu sordum ve katedrale yakın olan Plaza Hotel'e gittik. Eğer tekrar Tucumán'a gelmek gibi bir hata yaparsam Coventry yerine orada kalmam gerektiğini kafama not ettim.

Herbert Kuhlmann olarak tanıdığım ve şu an yirmi altı yaşında olan Geller bir SS Panzer Tümeninde yüzbaşıydı. 1944'te Fransa'daki bir muharebede onun bağlı olduğu birlik otuz altı Kanadalı savaş esirini idam etmişti. Geller'in komutanı bir Kanada hapishanesinde müebbet hapis yatıyordu ve aynı akıbetle karşılaşmaktan korkan Geller akıllılık ederek Güney Amerika'ya kaçmıştı.

Bronzlaşmış, sağlıklı ve yeni hayatından memnun görünüyordu.

"Aslında ilginç bir iş," dedi Alman birası içerken. "Dulce Nehri Córdoba Eyaleti boyunca beş yüz kilometre akıyor ve biz de onun üzerine baraj inşa ediyoruz. Los Quiroga barajı. Bittiğinde muhteşem bir şey olacak, Bernie. Üç yüz metre uzunluğunda, elli metre yüksekliğinde ve otuz iki tane taşkın kapağı var. Ama herkesin memnun olduğu söylenemez. Bu tür şeyler yapılırken hep böyle olur. Pek çok köy ve çiftlik suların altında kalacak ama baraj tüm eyalete su ve elektrik sağlayacak."

"Daha meşhur arkadaşımız nasıl?"

"Ricardo mu? Buradan nefret ediyor. Buranın 150 kilometre kadar güneyinde La Cocha adındaki dağ köyünde bir köylü kızla birlikte yaşıyor. Tucumán'a mecbur kalmadıkça gelmiyor. Tahmin edeceğin gibi etrafta görünmekten korkuyor. İkimiz de eski bir askerin emrinde çalışıyoruz. Tucumán onlarla dolu. Adı Armin Pelkhofer olan Avusturyalı bir profesör. Adam su mühendisi. O ve Ricardo birbirini savaş sırasındayken de tanıyormuş. Adamın adı o zaman Armin Schoklitsch'ymiş ama buraya neden geldiğini bilmiyorum."

"Eğer Ricardo'yu tanıyorsam iyi bir şey olmadığı kesindir."

"Kesin. Neyse profesör için nehir gözlem raporları hazırlıyoruz. Hidrolojik analizler falan. Matah bir şey değil ama aylarca köşe bucak saklandıktan sonra açık havada dolaşmak iyi geliyor. Özlemişim. Ayrıca altı ay daha burada kaldıktan sonra Buenos Aires'teki Capri'nin personel bölümüne tayin edileceğim."

Yemek yedik. Biftek güzeldi. Arjantin'de, biftek sipariş etmeniz şartıyla, yemekler hep güzel oluyordu.

"Ya sen, Bernie? Seni bu kadar kuzeye getiren nedir?"

"Polise çalışıyorum. Görevim eski askerleri kontrol edip Arjantin pasaportu alabilmeleri için gereken düzgün davranış belgesine layık olup olmadıklarını tespit etmek. Senin ki çoktan dosyada."

"Teşekkürler. Çok teşekkürler."

"Ne demek. Aslında bunu eski askerlere başka sorular sorabilmek için uydurduk. Mesela savaş sırasında ne yaptıkları gibi. Arjantinliler psikopatın birine pasaport verip daha sonra Amerikalıların bunu aleyhlerine kullanmasına meydan vermek istemiyorlar."

"Anladım. İnce mesele."

"Senden yardım alabileceğimi umuyorum, Herbert. Nihayetinde bu ülkede en çok eski SS'in çalıştığı şirket Capri – *Compania Alemana Para Recien Immigrados*."

"Yardım ederim tabii," dedi Geller. "Bernie sen benim bu ülkedeki tek dostumsun. Bir sen varsın bir de Buenos Aires'teyken tanıştığım bir kız."

"Aferin sana, evlat. Ricardo dışında tanıştığın ve rezilin teki olduğunu düşündüğün biri var mı?"

"Anladım. Bizi bile kötü gösterecek kadar kötü birilerini arıyorsun."

"Aynen."

"Bir bakalım. Erwin Fleiss var. Innsburcklu berbat bir herif. 1938'de Yahudi pogromunu örgütlemekle ilgili nahoş şakalar yapıp duruyor. Biri Brunswickli biri de Styrialı iki Nazi valisi var. Kra-

mer adında bir Luftwaffe generali var ve biri de Hitler'in muhafızlarındanmış. Buenos Aires'teki ana ofiste bunlardan çok daha fazlasını bulursun. Oraya geçince senin için çok daha fazla şey öğrenebilirim ama dediğim gibi onun için beklemen gerekecek." Kaşlarını çattı. "Başka? Wolf Probst var. Acımasız bir tip. Onu bir kontrol etsen fena olmaz."

"İşin aslı Arjantin'e geldikten sonra tekrar cinayet işlemeye başlayan birini arıyorum."

"Şimdi anladım. Hırsızı yakalamak için hırsıza görev verdiler, öyle mi?"

"Onun gibi bir şey," dedim. "Aradığım kişi eziyet ve öldürmekten zevk alan birisi."

Geller başını iki yana salladı. "Ne yazık ki aklıma kimse gelmiyor. Ricardo da manyağın teki ama psikopat bir manyak olduğunu zannetmiyorum. Neden ona sormuyorsun? Mutlaka ölüm kamplarına gitmiş ve korkunç şeyler görmüştür. Senin aradığın en korkunç kişileri tanısa tanısa o tanır."

"Acaba," dedim.

"Ne?"

"Acaba işbirliği yapar mı?"

"Pasaporta kimse hayır demez. Cenova'da birisinin bodrumunda ter dökerken onun ne kadar kıymetli olduğunu hepimiz öğrendik. Ricardo da biliyor."

"Hangi köydeydi?"

"La Cocha."

"Oraya gitmem ne kadar sürer?"

"Nehrin durumuna göre en az iki saat. Bu aralar çok yağmur yağdı. İstersen seni arabayla gö-

türebilirim. Hemen çıkarsak hava kararmadan gidip döneriz." Geller kıkırdadı.

"Ne oldu?" diye sordum.

"Emniyette çalıştığını söylediğin zaman Ricardo'nun yüzünün alacağı şekli merak ettim. Neşesine neşe katacaksın."

"İki saatlik yolculuğa değer mi?"

"Hem de nasıl?"

Geller'in aracı kayısı rengi bir cipti: Uzun direksiyon milli, iki rahatsız koltuklu ve bir bagaj kapaklı dört çeker. Çok geçmeden Geller'in neden böyle bir araç kullandığını anladım. Tucumán'ın güneyindeki yollar şekerkamışı tarlalarının etrafından geçen toprak yollardan ibaretti ve sadece *ingenion*'lar –şeker fabrikaları– bize dünyanın kıyısından düşmek üzere olmadığımızı hatırlatıyordu. La Cocha'ya vardığımızda Almanya'dan ve müttefik adaletinden daha uzak bir yer olamayacağını düşündüm.

Tucumán'daki at pisliği kokusu La Cocha'da yerini domuz pisliğine bıraktı. Cipimizle tavukları kaçırıp kaburgaları sayılsa da havlamalarında hiçbir eksiklik olmayan köpeklerin dikkatini çekerek kasabadan geçip sokakların başıboş dolaşan domuzlarla dolu olduğunu gördük. Uzun bir bacadan koyu bir duman yükseliyordu ve dibinde açık bir fırın vardı. Eichmann burada kendini evinde hissediyor olmalıydı. Adamın biri uzun tahta bir kürek kullanarak ekmekleri fırının içine sürüyordu. Geller muhteşem İspanyolcasıyla fırıncıya Ricardo Klement'in evini sordu.

"Nazi'yi mi diyorsun?" diye sordu fırıncı.

Geller bana bakıp sırıttı. "Evet o," dedi.

Fırıncı büyücülükle uğraşan bir orangutana aitmiş gibi duran boğum ve kirli tırnaktan ibaret bir parmakla yolun aşağısında, bir oto tamircisinin ilerisindeki, görünür penceresi olmayan iki katlı bir koruganı işaret etti.

"O villada oturuyor," dedi.

Biraz daha gidip çamaşır iplerinin arasına park ettik ve Eichmann elinde gazete, pantolonunu ilikleyerek evden dışarı fırladı. Onu keskin ve berbat bir koku takip etti. Cipin sesini duyduğu açıktı ve bizim onu savaş suçlusu mahkemesine teslim etmek için gelen Arjantinli askerler olmadığımızı anlamasının neden olduğu rahatlama kısa sürede yerini endişeye bıraktı.

"Burada ne halt ediyorsunuz?" diye sordu dudaklarını ona has şekilde aşağı sarkıtarak. Yüzünün bir taraftan bakıldığında normal hatta hoş diğer taraftan bakıldığında ise çarpık ve şer görünmesi hayret vericiydi. Sanki aynı zamanda hem Dr. Jekyll hem de Mr. Hyde'dı.

"Tucumán'a gelmiştim ve gelip sana da bir uğrayayım diye düşündüm," dedim nazik bir şekilde. Çantamı açıp bir kutu Senior Service çıkardım. "Sana sigara getirdim. İngiliz sigarası ama sanırım senin için sorun olmaz."

Eichmann homurdanarak teşekkür edip sigaraları aldı. "İçeri girsek iyi olur," dedi beş karış suratla.

Yeşil boyaya ihtiyaç duyan çok yüksek ahşap bir kapıyı iterek açtı ve içeri girdik. Dış görünüşü hiç parlak değildi. Bu korugana villa demek bir çocuğun kumdan kalesine Schloss Neuschwanstein demek gibiydi. İçeride durum biraz

daha iyiydi. Tuğlanın üzerinde alçı kaplama vardı ve parke ile ucuz Hint halısı kaplı zemin düzdü. Ama az sayıdaki küçük ve demirli pencere yüzünden hapishaneyi andırıyordu. Eichmann müttefik adaletinden kaçmış olabilirdi ama lüks içinde yaşadığı söylenemezdi. Bir kapının ardından yarı çıplak bir kadın baktı. Eichmann öfkeyle başını kadına çevirince kadın hemen gözden kayboldu.

Pencerelerden birine gidip küçük ve bakımlı bahçeye baktım. Muhtemelen eti için beslenen tavşanların olduğu birkaç kafes ve onların ilerisinde de üç tekerlekli eski ve siyah bir De Soto vardı. Eichmann'ın aklında hızlı bir kaçış varmış gibi görünmüyordu.

Demir bir sobanın üzerinden büyük bir çaydanlık alıp minik bardaklara sıcak su döktü. "Mate?" diye sordu.

"Lütfen," dedim. Arjantin'e geldiğimden beri hiç içmemiştim ama buradaki herkes içiyordu.

Bardaklara minik metal kamışlar koyup bize verdi.

İçinde şeker olsa da tadı hâlâ acıydı ve üzerinde köpük olan yeşil çaya benziyordu. Bana içinde sigara olan bir su içiyormuşum gibi geldi ama Geller beğenmişe benziyordu. Eichmann da öyle. Geller bardağını bitirir bitirmez tekrar uzattı ve Eichmann kamışı değiştirmeden biraz daha sıcak su ekledi ve birazını kendi içti.

"Sizi buraya kadar hangi rüzgâr attı?" dedi. "Sırf yüzümü görmeye gelmediniz herhalde."

"SIDE için çalışıyorum," dedim. "Perón'un istihbarat servisi."

Göz kapakları kesilmiş bir ampul gibi titredi. Belli etmemeye çalışsa da hepimiz aklından geçeni biliyorduk. SS albayı ve Reinhard Heydrich'in yakın dostu Adolf Eichmann bu ücra köşede hidrolojik gözlem gibi uyduruk bir iş yaparken ben onun kendisini layık göreceği nüfuz ve güce sahip bir işe girmiştim. Gönülsüz SS ve siyasi bir rakip olan Günther, Eichmann'ın sahip olması gereken işi kapmıştı. Tek kelime etmedi. Hatta gülümsedi ama daha ziyade köprünün altında sıkışmışa benziyordu.

"Benden eski askerlerden hangisinin düzgün davranış belgesi almaya müsait olup olmadığını tespit etmem istendi," dedim. "Bu ülkede pasaporta başvurabilmek için o belgelerden gerekiyor."

"Kanına ve bir SS olarak ettiğin yeminine olan sadakatin gereğince böyle bir işlemi sadece formalite olarak kabul edeceğini farz ediyorum." Çok sert konuşuyordu. Biraz yumuşatarak ekledi, "nihayetinde aynı pisliğin içindeyiz değil mi?" Mate'sini höpürdeterek bitirdi ve bir çocuk gibi köpüklü içeceğini son damlasına kadar emdi.

"Görünüşte öyle," dedim. "Fakat Perón hükümeti Amerikalıların büyük baskısı altında..."

"Daha ziyade Yahudilerin."

"...Amerika ondan arka bahçesini temizlemesini istiyor. Bizlere kapıyı göstermeleri gibi bir tehlike şu an için söz konusu olmasa da hükümet içinde bazıları bizlerin başta zannettiklerinden daha büyük suçlardan sorumlu olabileceğimiz yönünde endişeliler." Omuz silkerek Geller'e baktım. "Yani savaşın ortasında insan öldürmekle

masum kadın ve çocukları zevk için öldürmek başka şeylerdir. Öyle değil mi?"

Eichmann omuz silkti. "Masumiyetin ne olduğunu bilmem," dedi. "Biz düşmanı imha ediyorduk. Kendi adıma konuşacak olursam Yahudilerden o kadar çok nefret etmezdim ama yaşananlardan pişman değilim. Hiç suç işlemedim. Kimseyi de öldürmedim. Senin tabirinle savaşın ortasında bile öldürmedim. Alt tarafı bir kamu görevlisiydim. Emirlere itaat eden bir bürokrattım. SS'de hepimiz bu kurallara göre yaşadık. İtaat. Disiplin. Kan ve Şeref. Tek bir pişmanlığım olsaydı o da vazifemizi bitirecek zamanımızın olmaması olurdu. Yani Avrupa'daki tüm Yahudileri öldürmek."

Eichmann'ın Yahudilerin yok edilmesinden bahsettiğine ilk kez şahit oluyordum. Daha fazlasını duymak için de onu yönlendirmeyi denedim.

"Kan ve şereften bahsettiğine memnun oldum," dedim. "Çünkü gördüğüm kadarıyla bazıları SS'in itibarına leke sürüyor."

"Pek çoğu," dedi Geller.

"Bazıları emirleri aşıp zevk için ve spor olsun diye öldürdü. İnsanlık dışı tıbbi deneyler yaptılar."

"Bunların çoğu Rusların uydurması," diye ısrar etti Eichmann. "Komünistlerin Almanya'da işledikleri suçları haklı göstermek için uydurduğu yalanlar. Böylece dünyanın geri kalanının Almanya'ya acımasına mani oldular. Sovyetlere, Alman halkına diledikleri gibi davranmalarını sağlayacak bir mazeret verdiler."

"Tümü yalan değildi," dedim. "Korkarım ki çoğu doğruydu, Ricardo. Sen inanmasan da bun-

ların bazılarının doğru olabileceği ihtimali hükümeti rahatsız ediyor. Bu yüzden beni soruşturmayla görevlendirdiler. Ricardo merak etme senin peşinde değilim. Ama bazı SS'ler için aynı şeyi söyleyemem."

"Savaştaydık," dedi Eichmann. "Bizi öldürmek isteyen düşmanı öldürdük. Bu da vahşice olur ve bir noktadan sonra insan hayatının bir değeri kalmaz. Asıl önemli olan görevi yerine getirmekti. Sorunsuz sınır dışı etmek. Benim uzmanlığım buydu ve inan bana bunu elimden geldiğince insani bir şekilde yaptım. Gaz da kurşuna dizmenin insani bir alternatifi olarak görüldü. Evet, çizgiyi aşanlar olduğu doğrudur ama her zaman çürük elmalar çıkar, öyle değil mi? Her teşkilatta böyle olması kaçınılmazdır. Özellikle de böylesi bir başarıyı sergileyebilen bir teşkilatta. Savaş sırasında bile beş milyon kişi. Bunun büyüklüğünü hesap edebiliyor musun? Hayır, ikinizin de yapabileceğini zannetmiyorum. İki yıldan kısa süre içerisinde beş milyon Yahudi tasfiye edildi. Sizse birkaç çürük elma yüzünden söylenip duruyorsunuz."

"Söylenen ben değilim Arjantin hükümeti," dedim.

"Derdin ne? Düzgün davranış kartı karşılığında bir isim istiyorsun değil mi? Benim Yehuda gibi davranmamı istiyorsun."

"Bunun gibi bir şey, evet."

"Senden hiçbir zaman hazzetmedim, Günther," dedi Eichmann yüzünü buruşturarak. Sigara kartonunu yırtarak açtı ve uzun süredir sigara içmemiş bir adam edasıyla birini yaktı. Ardından ahşap masaya oturdu ve sanki ne söyleyeceği ko-

nusunda Tanrı'dan bir ilham beklermiş gibi sigaranın dumanına baktı.

"Ama belki de gerçekten tarif ettiğin gibi birisi vardır," dedi temkinli bir şekilde. "Yine de onu ihbar eden kişinin ben olduğumu ona kesinlikle söylemeyeceğine dair söz vermeni istiyorum."

"Söz veriyorum."

"Bu adamla, buraya geldikten kısa süre sonra, tesadüfen Buenos Aires'teki ABC Café'de karşılaştık. Buraya geldiğinden beri işlerinin tıkırında olduğunu söyledi." Eichmann belli belirsiz gülümsedi. "Bana para teklif etti. Bir yüzbaşı bana, bir SS albayına para teklif etti. Hayal edebiliyor musun? Kibirli hergele. O ailesiyle lüks içerisinde yaşarken bu Tanrı'nın unuttuğu yerde pislik içinde debeleniyorum." Eichmann sigaradan derin bir nefes çekti, yutkundu ve başını iki yana salladı. "Gaddar bir adamdı. Hâlâ öyle. Gözüne nasıl uyku giriyor bilmiyorum. Ben onun yerinde olsam uyuyamazdım. Uzun zaman önce bir kez ne yaptığını gördüm. Öyle uzun zaman önceymiş gibi geliyor ki sanki bir çocukluk anısı gibi. Bir açıdan belki de çocuktum. Ama şahit olduğum şeyi hiç unutmadım ve hiçbir insanın da unutabileceğini zannetmiyorum. Onunla ilk kez 1942'de Berlin'de tanıştım. Ah, Berlin'i nasıl da özledim. Neyse daha sonra 1943'te de Oswiecim'de gördüm." Acı acı sırıttı. "Orayı ise hiç özlemedim."

"Bu yüzbaşının adı neydi?" diye sordum.

"Kendisine Gregor diyor. Helmut Gregor."

12

Berlin – 1932

Berlin'den gelen trenden inip platformun kıyısına yürüdüm, biletimi teslim ettim ve etrafıma bakarak Paul Herzefelde'yi görmeye çalıştım. Ondan eser yoktu. Bunun üzerine sigara ve gazete alıp platformun yakınındaki bir banka yerleşip beklemeye başladım. Gazeteyle işim uzun sürmedi. Seçime sadece iki hafta kalmıştı ve burası Münih olduğundan gazete Nazilerin kazanacağına dair bir sürü haberle doluydu. İstasyonda da Nazilerle ilgili bir sürü şey vardı. Hitler'in haşin ve azarlar gibi bakan suratını her yerde görmek mümkündü. Otuz dakika geçtikten sonra daha fazla duramadım. Gazeteyi çöpe atıp temiz hava almak için dışarı çıktım.

İstasyon Münih'in merkezindeki parkın batı ucundaydı. Emniyet Merkezi yürüyerek on daki-

ka mesafede, Ettstrasse'deki St. Michael Kilisesi ve Meryem Ana Katedrali'nin arasındaydı. Eski bir manastırın yerine kurulmuş yenice ve güzel bir binaydı. Ana girişin dışında birkaç aslan heykeli vardı. İçerideyse sadece sıçanları gördüm.

Danışmadaki çavuş yıkım güllesi kadar iriydi ve yardımseverliği de farklı değildi. Kel kafası ve parafinli bıyıklarıyla küçük bir Alman kartalına benziyordu. Ne zaman yürüse karnına sürten deri kemeri rıhtıma sürten bir gemi gibi gıcırdıyordu. Arada bir elini ağzına götürüp geğirdi. Şapkamın önünü kibarca eğip ona rozetimi gösterdim.

"Günaydın," dedim.

"Günaydın."

"Ben Berlin Alexanderplatz'dan Komiser Günther. Komiser Herzefelde'yi görmek istiyorum. Trenle henüz geldim ve istasyonda beni karşılayacağını zannediyordum."

"Öyle mi?" Bu cümleyi öyle bir deyişi vardı ki suratına bir yumruk indirmek istedim. Münih sopalık adamdan geçilmiyordu.

"Evet," dedim sabırla. "Ama beni karşılamayınca gelip de kontrol etmeye karar verdim."

"Berlinli bir dedektif gibi konuştunuz," dedi gülümsemeden eser olmadan.

Sabırla başımı sallayıp adamda bir düzelme alameti bekledim ama faydası olmadı.

"Neyse daha fazla uzatma da ona geldiğimi söyle."

Çavuş başıyla danışma masasının yanındaki cilalı bankı işaret etti. "Oturun," dedi soğuk bir ifadeyle. "Sizinle az sonra ilgileneceğim, bayım."

Banka gidip oturdum. "Komiserinle görüşünce bu tavrından bahsedeceğimden emin olabilirsin."

"Hiç durmayın, bayım," dedi. "Merakla bekliyorum."

Bir kâğıda bir şeyler yazdı, burnunu ovaladı, kıçını kalemiyle kaşıdı ve sonra aynı kalemle kulağını karıştırdı. Ardından kalkıp ağır ağır giderek dosya dolabına bir şey koydu. Telefon çaldı. Cevap vermeden önce birkaç kez çalmasına bekledi, dinledi, bir şeyler yazdı ve dolaba bir kâğıt daha koydu. Konuşma bittikten sonra kapının üzerindeki saate baktı. Sonra da esnedi.

"Siz polislere böyle davranıyorsanız suçlulara ne yaparsınız kim bilir?" Bir sigara yaktım.

Hoşuna gitmedi. Kalemiyle sigara içilmez yazısını işaret etti. Sigarayı söndürdüm. Bütün sabahı orada bekleyerek geçirmek istemiyordum. Bir süre sonra telefonu açıp kısık sesle konuştu. Gözü bana doğru birkaç kez seğirdiği için benden bahsettiğini anladım. Konuşması bitince bir sigara daha yaktım. Kalemini masanın üzerine vurarak dikkatimi çekip tekrar sigara içilmez tabelasını gösterdi. Bu sefer ciddiye almadım. Bu da hoşuna gitmedi.

"Sigara içilmez," diye gürledi.

"Yapma."

"Siz Berlinli polislerin derdi ne biliyor musun?"

"Eğer haritada Berlin'i gösterebilirsen belki seni dinlerim, şişko."

"Hepiniz Yahudi dostusunuz."

"Ya, mesele şimdi anlaşıldı." Sigaramın dumanını ona doğru üfleyip sırıttım. "Berlin polisinin tümü Yahudi dostu değildir. İşin aslı aramızdan

bazıları tıpkı senin gibi, çavuş. Cahil. Yobaz. Giydiği üniformanın yüzkarası."

Bir ya da iki dakika bana bakmayı denedi. Ardından: "Yahudiler bizim en büyük talihsizliğimizdir. Berlin polisinin de bu gerçeği görmesinin vakti geldi."

"Hmm ilginç bir cümle. Sen mi kurdun yoksa kahvaltıda yediğin muzun kabuğunda mı yazıyordu?"

Bir dedektif geldi. Dedektif olduğunu anlamıştım çünkü ayak parmaklarını yerde sürüyerek yürüyordu. Baktığı masadaki maymun başıyla beni işaret etti. Dedektif yüzünde koyun gibi bir ifadeyle gelip önümde durdu. Eğer suratı kurda bu kadar benzemese belki işe yarayabilirdi.

"Komiser Günther?"

"Evet. Bir sorun mu var?"

"Ben sekreter Christian Schramma." Tokalaştık. "Korkarım size kötü haberlerim var. Komiser Herzefelde öldü. Dün gece öldürüldü. Sendling'deki bir bardan çıkarken sırtından üç kez vurulmuş."

"Failini biliyor musunuz?"

"Hayır, ama ölüm tehditleri aldığını biliyoruz."

"Yahudi olduğu için tabii ki." Masadaki çavuşa doğru baktım. "Her yer nefret ve cehaletten geçilmiyor. Emniyette de durum farklı değil."

Schramma bir şey demedi.

"Çok üzüldüm," dedim. "Onu uzun süredir tanımıyordum ama Paul iyi biriydi."

Dedektif odasına çıktık. Sıcak bir gündü ve pencereden yandaki jimnastik okulunda oynayan çocukların seslerini duyabiliyorduk. İnsan

hayatının bu kadar canlı duyulduğuna şahit olmamıştım.

"Polis günlüğünde adınızı gördüm," dedi Schramma. "Fakat orada adresiniz ya da telefon numaranız olmadığından haber veremedim."

"Önemli değil. Üzerinde çalıştığı Elisabeth Bremer davasıyla ilgili bilgi verecekti."

Schramma başını salladı.

"Berlin'de de benzer bir olay yaşandı," dedim. "Buraya dosyaları okuyup ne kadar benzer olduklarını anlamaya geldim."

Gergin bir şekilde dudaklarını ısırması onunla ilgili ilk intibamın biraz değişmesine neden oldu. Kurt adama benziyordu.

"Bakın Berlin'den kalkıp buralara geldikten sonra size bunu söylemeyi hiç istemezdim ama Paul'un davasının tüm dosyaları üst kattaki Hükümet Temsilcisinin odasına gönderildi. Bir polis memuru öldürüldüğü zaman ilgilendiği davayla bir ilgisi olabilir gerekçesiyle hep böyle yapılır. O dosyaları bir süre görebileceğinizden şüpheliyim. Birkaç hafta kadar sürebilir."

Dudağımı ısırma sırası bana gelmişti. "Anladım. Paul'la birlikte mi çalışıyordunuz?"

"Bir süre önce. Mevcut davadaki son gelişmeleri bilmiyorum. Son zamanlarda tek başına çalışıyordu. Böyle olmasını tercih etti."

"O mu yoksa diğer dedektifler mi böyle mi tercih etti?"

"Bu bence hiç adil değil, bayım."

"Öyle mi?"

Schramma cevap vermedi. Bir sigara yaktı, kibriti açık pencereden attı ve kendisinin olduğu-

nu varsaydığım köşedeki masaya oturdu. Büyük odanın diğer ucunda yüzü Schmeling'e benzeyen bir dedektif birini sorguluyordu. Her cevap alışında tıpkı Jack Sharkey belden altına vurmuş gibi acıyla yüzünü buruşturuyordu. Güzel teknikti. Polisin de tıpkı Schmeling gibi diskalifiye ile kazanacağını hissettim. Başka dedektifler gelip gitti. Kiminin kahkahası kiminin kıyafeti abartılıydı. Münih'te bunlardan çok vardı. Berlin'de bir polis öldürüldüğünde hepimiz siyah kol bantları takardık. Münih farklıydı. Burada üzerinde gamalı haç bulunan kırmızı Nazi kol bandı daha muhtemel görünüyordu. Paul Herzefelde'nin ölümü kimsenin umurundaymış gibi görünmüyordu.

"Masasına bakabilir miyim?"

Schramma yavaşça doğruldu ve odanın en ücra köşesinde ve sanki tek kişilik bir gettoymuş gibi dosya ve dolaplarla çevrili gri çelik bir masaya doğru yürüdü. Masanın üstü boştu ama fotoğrafları hâlâ duvardaydı. Eğilip onlara daha yakından baktım. Birinde Herzefelde'nin karısı ve ailesi vardı. Bir diğerinde üniforma giyiyordu ve madalya takmıştı. Duvarda bu fotoğrafın yanında silinmiş bir duvar yazısının izini gördüm: Davut yıldızı ve "Yahudiler dışarı" yazısı vardı. Schramma'nın gördüğümden emin olması için yazının üzerine elimi sürdüm.

"Birinci Sınıf Demir Haç Nişanı almış bir adamı onurlandırmak için harika bir yol," dedim yüksek sesle ve etrafıma baktım. "Üç mermi ve bir mağara sanatı."

Odada çıt çıkmadı. Daktilolar ve konuşanlar sustu. Dışarıda oynayan çocuklar bile bir süre

susmuş gibi hissettim. Herkes sanki Walther Rathenau'nun hayaletiymişim gibi bana bakıyordu.

"İçinizde Paul Herzefelde'yi kimin öldürdüğünü bilen var mı?" Durdum. "Tahmini olan? Dışarıdan bakınca hepiniz dedektife benziyorsunuz." Sessizlik. "Paul Herzefelde'nin öldürülmesini umursayan var mı?" Odanın ortasına doğru yürüyüp yüzümü Münih KRIPO'ya çevirdim ve birinin bir şey söylemesini bekledim. Saatime baktım. "Buraya geleli daha yarım saat olmadı ve onu kimin öldürdüğünü size söyleyebilirim. Onu Naziler öldürdü. Onu sırtından vuran lanet Nazilerdi. Hatta masasının arkasına 'Yahudiler Dışarı' yazmış olan aynı Naziler tarafından öldürülmüş de olabilir."

"Geldiğin yere dön Prusya domuzu," diye bağırdı birisi.

"Berlin'e dön salak Pifke."

Haklıydılar, dönme vaktim gelmişti. Münih'teki Neanderthallerden sonra Berlinliler gözüme çoktan evrimini tamamlamış insanlar gibi görünmeye başlamıştı. Münih Hitler'in en sevdiği şehirdi ve nedenini anlamak zor değildi.

Emniyet Merkezinin merdivenlerinden inerek polis araç ve minibüslerinin park etmiş olduğu bir meydana çıktım. Kemerlerin altından geçip sokağa doğru giderken görevi bitmiş olan danışma masasındaki çavuşa rastladım. Görevinin bittiğini deri kemerinin ya da apoletinin olmamasından anlamıştım. Ayrıca elinde bir termos vardı. Yolumu kestikten sonra konuşmaya başladı:

"Bir polisin görev başında öldürülmesi her zaman acıdır." Kıkırdadı. "Ama bir Yahudiyse iş de-

ğişir. O Yahudi şerefsizi Herzefelde'yi öldürenler madalyayı hak ediyor." Önümde yere tükürdü. "İyi yolculuklar, Yahudi aşığı öküz."

"Zavallı Nazi gorili, tek kelime daha edersen dilini o kalın Bavyeralı kafandan koparır ve ayağımın altında ezerim."

Çavuş termosunu bir pencere kenarına koyup çirkin suratını bana doğru eğdi. "Sen kimsin ki benim şehrime gelip beni tehdit ediyorsun? Sırf zevk olsun diye seni ezip geçmediğim için şanslısın. Tek kelime daha edersen hayalarını bayrak direğinde sallandırırım."

"Eğer seni tehdit edersem sen de tehdit altında kalır ve bana en güzel yazınla bir teşekkür notu yazarsın."

"Bunu bana söyleyen kırık çeneli bir adam" deyip bir yumruk savurdu.

Uzundu, omuzları Fresialı bir sütçü kızın koşulduğu boyunduruk kadar geniş ve yumruğu da yangın kovası kadar büyüktü. Ama ilk hatası ıskalamak oldu. Gömleğinin düğmelerinin ilikli olması onu yavaşlattığından yumruğu bana eriştiğinde çoktan eğilmiştim. İkinci hatası da tekrar ıskalamak ve bunu yaparken de çenesini öne çıkarmak oldu. Artık ben de yumruk atmaya hazırdım ve sanki Paul Herzefelde'yi vuran adama yumruk atacakmış gibi hissediyordum. Tam çenesinin altından ona tüm kuvvetimle bir tane geçirdim. Burası, Von Clausewitz'in de muhtemelen hemfikir olacağı gibi, çenenin tayin edici bir darbe indirmeye en müsait noktasıydı. Ona vurduğumda ayaklarının yerden kesildiğini gördüm. Karnına indirdiğim ikinci bir yumrukla onu

iki büklüm ettikten sonra iki böbreğine de bir ağır sıkletin hırsı ve azmiyle vurdum. Kemerli yolun duvarına doğru geriledi. Ben ona vurmaya devam ederken üç SCHUPO memuru beni tuttu ve dökme demir kapıya yapıştırdı.

Çavuş yavaşça yerden kalktı. Toparlanması zaman alsa da sonunda başardı. Onunla ilgili diyebileceğim bir şey varsa o da dayanıklı olduğuydu. Ağzını sildi, derin bir nefes aldı ve gözlerinde beni Oktoberfest'e davet etmeye niyetli olmadığını gösteren bir ifadeyle yaklaştı.

"Onu dik tutun," dedi diğer polislere ve vaktini rahat rahat kullanarak hazırlandı. Sonra bana vurdu. Dirseğiyle mideme kısa bir sağ aparkat indirdi. Boğumları omurgamı gıdıklayana kadar vurmaya devam etti. Ama komik değildi. Gülmemiştim. Kusmaya başlayınca beni bıraktılar. Ama işleri bitmemişti. Aslında daha yeni başlıyorlardı.

Beni binaya çekip bodrumdaki hücrelerden birine indirdiler ve orada tekrar dövmeye başladılar – yaptığı işi bilen ve açıkça bundan zevk alan polislerden gelen usta işi darbeler. Bir süre sonra uzaktan gelen bir ses onlara benim de polis olduğumu hatırlattı ve beni bıraktılar. Sanırım beni kurtaran Schramma'ydı ama hiçbir zaman tam olarak öğrenemedim. Bir süre hücrenin zemininde yattım. Kimse tekmelemediği müddetçe bana dünyanın en rahat yeri gibi gelmişti. Tek istediğim orada uzanıp yirmi yıl boyunca uyumaktı. Ardından zemin yana kaydı ve ben de bir grup cücenin dokuztaş oynadığı karanlık bir yere düştüm. Bir süre oyun hoşuma gitti ama sonunda cücelerden biri bana sihirli bir içecek verdi ve

Yakup ile Moriah Dağı'nın uykusunu uyumaya başladım. Yahudilerle ilgili bir şeydi işte.

Münih Polis Merkezi'nin altındaki hücrelerde bir zamanlar Augustine keşişleri duruyordu. Bu keşişler sağlam adamlar olmalıydı. Hücremde sert bir yatak ve üzerinde de battaniye kalınlığında saman bir şilte vardı. Battaniye ise havadan imal edilmişti. Job ya da Aziz Jerome burada çok rahat ederdi. Oturağı olmayan açık bir tuvalet ve penceresi olmayan pürüzsüz tuğla bir duvar vardı. Hücre sıcaktı ve benim gibi kötü kokuyordu. Aziz Augustine "Günahtan nefret eder günahkârı severim," demişti. Onun için söylemesi kolaydı. Geceyi Münih Polis Merkezi'nin altındaki bir hücrede geçirmemişti.

Işıklar sürekli yanıyordu ve bunun nedeni karanlıkta korkabileceğinizi düşünmeleri değildi. Bir süre sonra zaman mevhumunu tümüyle kaybettim. Böyle birkaç gün geçirdikten sonra tekrar gün ışığını görebilmek için size ne derlerse yapmaya hazır hale gelirdiniz. En azından teoride böyleydi. Bir hafta gibi gelen ama muhtemelen iki ya da üç gün olan bir süre sonra bir doktor bana bakmaya geldi – bıyıkları ahtapot gibi büyük ve Liszt'in büyükannesinden daha fazla beyaz saçı olan tam Schweitzer tarzı adamdı. Kaburgamdaki çürükleri inceleyip bunların nasıl olduğunu sordu. Ben de uyurken yatağımdan düştüğümü söyledim.

"Acıyorlar mı?"

"Sadece güldüğüm zaman ki buraya düştükten beri pek güldüğüm söylenemez."

"Birkaç kaburgan kırılmış olabilir," dedi. "Röntgen çektirmemiz gerek."

"Teşekkürler ama bana asıl gereken bir sigara."

Gitti. Kısa boylu, sarı saçlı bir adam gelip bana kıyafetlerimi sorduğunda ben hâlâ sigara içiyordum.

"Uyacaklarını zannetmem," dedi ama ben yine de aldım. Sadece eve dönmek istiyordum.

"Bu şeyleri yıkatalım" deyip kıyafetlerimi bir gardiyana teslim etti. "Sen de yıkansan iyi olacak. Koridorun sonunda bir duş var. Sabun ve tıraş bıçağı da bulunuyor."

"Misafirperverlik için biraz geç kalmadınız mı?" dedim ama yine de banyo yapıp tıraş olma fırsatını kaçırmadım.

Yıkandıktan sonra kısa boylu adam bana bir battaniye verdi ve kıyafetlerimin gelmesini beklemem için beni sorgu odasına götürdü. Deri bir sigara kutusunu açıp önüme koydu. Masanın diğer ucuna oturdu. Ardından birisi bana sıcak ve tatlı bir kahve getirdi. Tadı eşsizdi.

"İsmim Komiser Wowereit," dedi. "Sana yönelik bir suçlama yapılmayacağını ve gitmekte serbest olduğunu söylememi istediler."

"Ne kadar cömertsiniz," deyip bir sigara aldım. Sigaramı kibritle yaktıktan sonra arkasına yaslandı. İnce ve zarif elleri vardı. Değil yumruk, domates bile atmışa benzemiyorlardı. Bu ellerle Münih polisinde kendisine nasıl yer bulabildiğini merak ettim. "Sopa yiyenin ben olduğumu dikkate alırsak gerçekten çok cömertsiniz," dedim.

"Hadiseyle ilgili rapor senin yeni emniyet müdürün ve yaverine gönderildi."

"Yeni emniyet müdürü ve yaveri mi? Wowereit sen neden bahsediyorsun?"

"Elbette. Nereden bileceksin?"

"Neyi?"

"Altona'yı hiç duydun mu?"

"Evet. Prusya'nın parçası kabul edilen Hamburg dışındaki çöplük."

"Daha da önemlisi orası bir Komünist şehri. Senin Münih'e geldiğin gün üniformalı Naziler orada bir yürüyüş düzenlediler. Arbede çıktı. Daha ziyade bir isyan. On yedi kişi öldü ve yüzlercesi yaralandı."

"Hamburg, Berlin'den çok uzak," dedim. "Ne alakası olduğunu–"

"Yeni Şansölye Von Papen, General Von Schleicher ve Adolf Hitler'in desteğiyle Hindenburg tarafından da imzalanan bir tezkere imzalayıp Prusya hükümetinin kontrolünü ele aldı."

"Darbe."

"Aslında öyle."

"Sanırım ordu bunu durdurmak için hiçbir şey yapmadı."

"Doğru. General Rundstedt, Berlin'de ve Brandenburg eyaletinde sokağa çıkma yasağı ilan edip şehrin polis gücünün komutasını ele aldı. Grezinski görevden alındı. Weiss ve Heimannsberg tutuklandı. Doktor Kurt Melcher yeni Berlin emniyet müdürü oldu."

"Adını hiç duymadım."

"Sanırım eski Essen emniyet müdürü."

"Yeni yaver nereden geldi peki, oyuncak şehrinden mi?"

"Sanırım yeni yaverin adı Doktor Mosle."

"Mosle mi?" diye tekrarladım şaşkınlıkla. "O polislikten ne anlar. O trafik polisi amiriydi."

"Berlin'deki üniformalı polislerin amiriyse artık Albay Poten oldu. Sanırım o da Eichen'deki polis akademisinin müdürüydü. Tüm Prusya kolluk kuvvetleri artık doğrudan orduya bağlandı." Wowereit belli belirsiz gülümsedi. "Sanırım sen de buna dahilsin. Şimdilik."

"Berlin polisi buna razı olmaz," dedim. "Weiss'in pek sevilmediği doğruydu ama Magnus Heimannsberg bambaşka bir hikâyedir. Onu bütün polisler sever."

"Ellerinden ne gelir? Ordunun direnişleri bastırmak için güç kullanmaktan çekineceğini zannediyorsan hüsrana uğrarsın." Omuz silkti. "Ama tüm bunların Münih'te pek önemi yok ve mevcut davayla da ilgili değil. Yani senin davanla. Üstlerine gönderdiğimiz raporda burada olup bitenleri tafsilatıyla anlattık. Berlin'e gittiğinde sen de hikâyeni kendi bakış açından anlatırsın."

"Emin olabilirsin."

"Siyasi açıdan konuşmak gerekirse bir bardak suda fırtına koparmak gibi, değil mi?"

"Senin için konuşması kolay. Dövülüp günlerdir bir delikte tutulan sen değilsin. Ayrıca kavganın nedenini de unutmuşa benziyorsun. Öldürülen bir polis memuruna hakaret edildi. Acaba sevgili raporunda bu da yazıyor mu merak ettim."

"Almanya bundan böyle Almanların elinde," dedi Wowereit. "Sadece menfaatleri icabı burada duran bir avuç göçmen tarafından yönetilmiyoruz artık. Berlin'deki mânâsız darbe de hiçbir şeyi çözmedi. Cumhuriyetin, kaçınılmazı önlemek için yaptığı son gereksiz teşebbüs bu. 31 Temmuzdaki seçimlerde Nasyonal Sosyalist hükümet

iktidara gelecek. Von Papen de Almanya'yı Yahudi ve komünistlerin yarattığı bataklığa gömülmekten kurtarabilecek güçte olduğunu göstermeyi umuyor. Ama herkes bu tarihi vazifeyi ancak tek bir kişinin hakkıyla ifa edebileceğini biliyor."

Umarım yanılıyorsundur dedim. Bunu usulca ve nazikçe söyledim. Aziz Augustine'in de bunu onaylayacağından emindim. Temiz bir sopa yedikten sonra diğer yanağını dönmek hakkında söylenecek çok şey vardı. Daha uzun süre hayatta kalırdınız. Berlin'e dönmem gerekiyordu. Geri döndüğümde orayı hâlâ hatırlayabilmeyi umut ettim.

Berlin'de nereye gitsem Üçüncü Ordu oradaydı. Kamu binalarının dışında zırhlı araçlar duruyordu ve askerler şehirdeki parklarda Temmuz güneşinin tadını çıkarıyordu. Sanki tekrar 1920'ye dönmüş gibiydik. Ama Berlinli işçilerin o zaman yaptıkları gibi genel bir grevle bu darbeyi sona erdirebilme ihtimalleri çok zayıf görünüyordu. Tek direniş isteğine Alex'in içerisinde denk geldim. Komutan Heimannsberg'le aynı apartmanda oturan ve onun yakın dostu olan Polis Binbaşısı Walter Encke karşı darbenin odak noktasıydı. Fakat Alex, Nazi casusu doluydu ve Encke'nin Berlin'deki tüm Nazileri üniformalı SCHUPO isyan birimleri vasıtasıyla tutuklama planı, o ve Heimannsberg'in sevgili olduğu yönünde bir dedikodunun yayılmasıyla boşa çıktı. Ardından bunun aslı olmadığı anlaşıldı ama artık çok geçti. Bir erkek ve polis olarak itibarını kaybetmekten korkan Encke yazıp dört bir yana gönderdiği bir

mektupta isyan birimlerini kullanarak karşı darbe tertip etme girişimlerini kınadı ve "İmparatorluk ordusunda görev yapmış eski bir zabit olarak" orduyu sadakati hususunda temin etti. Bu arada, içlerinde dört komiser de bulunan, en az on altı KRIPO memuru görevini kötüye kullandığı gerekçesiyle Bernhard Weiss'i kınadı. Ben de yeni Berlin Emniyet Müdürü Doktor Kurt Melcher tarafından çağrıldım.

Melcher, eski Essen belediye başkanı ve şimdi ki Prusya Hükümeti Reichkommissar Vekili, Doktor Franz Bracht'ın yakın iş arkadaşıydı. Dortmundlu bir avukattı ve meşhur ama abartılı yazılmış, sonradan yaşananları daha da dikkat çekici hale getirecek olan Prusya Polisi tarihinin de yazarıydı. Yeni Emniyet müdürüyle görüşmemde Ernst Gennat da hazır bulunuyordu. Müdür yaveri Johann Mosle'de oradaydı. Fakat konuşmanın çoğunu elli dört yaşındaki Melcher yaptı. Tez canlı bir adam olduğu belliydi, suçlayıcı ve nikotin lekeli işaretparmağının da desteğiyle sadede gelmesi uzun sürmedi.

"Berlinli polis memurlarının diğer polislerle dalaşmasını istemiyorum. Anlaşıldı mı?"

"Evet, efendim."

"İyi bir nedenin olduğundan eminim ama duymak istemiyorum. Memurlar arasındaki siyasi görüş ayrılıkları artık sona ermiştir. Nazi eğilimli polis memurlarına yönelik kovuşturmaların tümü iptal edilmiştir ve Prusya Devlet memurlarının Nazi partisine üye olma yasağı kaldırılmıştır. Günther eğer bu değişikliklere tahammül edemeyeceksen aramızda yerin yok demektir."

Ona bir süredir zaten açıkça Nazi olan insanlarla birlikte yaşayıp çalıştığımı söyleyecektim. Ama sonra gözlerini kapatmış başını iki yana sallayan ve bir şekilde sessiz kalmamı tavsiye eden Gennat'a gözüm takıldı.

"Evet, efendim."

"Bu ülkenin hem içinde hem de dışında çok daha büyük bir düşman var. Bolşevizm ve ahlaksızlık. Komünistlerin peşine düşecek ve tüm ahlaksızlığın kökünü kazıyacağız. Et pazarı gösterileri sona erecek. Sokaklarımızı fahişelerden temizleyeceğiz."

"Evet, efendim."

"Hepsi bu kadar da değil. KRIPO bir takım gibi görev yapacak. Artık basın konferansı düzenleyen ve gazetelere kapak olan yıldız dedektifler olmayacaklar."

"Ya kitap yazan polis memurları ne olacak, efendim?" diye sordum. "Buna izin var mı? Hep bir kitap yazmak istemiştim."

Melcher gülümsedi ve sanki haşarı bir okul çocuğuna bakarmış gibi öne doğru eğildi.

"Günther, yüzündeki bu çürüklerin nedenini anlamak hiç de zor değil. Çok boşboğazsın. Kendilerini çok zeki zanneden dedektifleri hiç sevmem."

"Fakat aptal dedektifleri kullanmanın da bir mânâsı yoktur."

"Zeki var, zeki var, Günther. Bir de uyanık var. Uyanık polisler aradaki farkı bilir. Onlar ne zaman susmaları gerektiğini de bilirler. Siyasi görüşlerini bir kenara bırakıp vazifelerini yerine getirmeleri gerektiğini bilirler. Bunu bildiğinden emin değilim, Günther. Üç gününü Münih'teki bir polis hüc-

resinde neden geçirdiğini çok daha iyi anladım. Zaten oraya ne halt etmeye gitmiştin ki?"

"Oraya bir polis memuru kardeşimin daveti üzerine gitmiştim. Soruşturduğum Anita Schwarz davasının dosyasındaki bilgileri oradaki benzer bir davanınkiyle kıyaslayacaktım. Yeni bir ipucu bulmayı umuyordum. Ama oraya vardığımda Yahudi olan Komiser Herzefelde'nin öldürüldüğünü öğrendim."

Melcher'i tahrik edip ağzından Yahudi karşıtı bir şeyler çıkmasını sağlamak için "kardeş" kelimesini vurgulayarak söylemiştim. Izzy Weiss, eski patronum ve arkadaşım hakkında söylenen yalanları unutmamıştım

"Pekâlâ. Ne buldun?"

"Hiçbir şey. Komiser Herzefelde'nin dosyaları davayı devralan diğer dedektiflere teslim edilmişti. Sonuç olarak elim boş döndüm, efendim."

"Sen de Herzefelde'nin dosyalarını göremeyince hıncını bir polis memurundan çıkarmaya kalktın."

"Böyle olmadı, efendim. Söz konusu çavuş–"

Melcher başını iki yana sallıyordu. "Sana nedenini duymak istemediğimi söylemiştim, Günther. Bir memura vurmanın bahanesi olamaz." Bir an için Mosle'ye doğru baktı.

"Bahanesi olamaz," diye tekrarladı yaveri de.

"Şu anda dava ne durumda?"

"Efendim sanırım katil Münihli. Bir nedenle Berlin'e gelmiş birisi. Sağlık sorunu olabilir. Bence zührevi hastalık tedavisi görüyor. Bu şehirde yeni başlanan bir tedaviden faydalanıyor. Buraya geldiğinde bir şekilde Anita Schwarz'la tanışmış.

Muhtemelen onun müşterisiydi. Kız bazen fahişelik yapıyormuş."

"Saçmalık," dedi Melcher. "Zührevi hastalığı olan bir adam gidip bir fahişeyle yatmaz. Hiçbir mantığı yok."

"Yanlış anlamayın, efendim, ama zührevi hastalıklar zaten böyle yayılıyor."

"Ya şu Anita Schwarz'ın fahişe olmasına ne demeli. O da saçmalık. Sana açıkça fikrimi söyleyeceğim, Günther. Ben ve Alex'teki bazı kıdemli dedektifler senin siyasi nedenlerle Schwarz ailesini küçük düşürmek için bunları uydurduğunu düşünüyoruz."

"Bu doğru değil, efendim."

"Bu davaya tahsis edilen siyaset polisi memurundan sürekli olarak kaçtığın doğru değil mi?"

"Arthur Nebe mi? Bunu inkâr edemem, efendim. Sadece bir gerek görmedim. Schwarz ailesine karşı hiçbir önyargım olmadığı için vicdanım rahat. Tek isteğim onların kızlarını öldüren manyağı yakalamak."

"Ama benim vicdanım rahat değil. Ayrıca katili de yakalayamayacaksın, Günther, çünkü seni davadan alıyorum."

"Eğer izin verirseniz büyük bir hata yaptığınızı söylemek istiyorum, efendim. Ancak ben bu adamı yakalayabilirim. Eğer Herzefelde'nin dosyalarını görmemi sağlarsanız bir haftaya kalmadan bu davayı sonlandıracağımdan eminim."

"Bu davada sana verilen süreyi çoktan aştın, Günther. Üzgünüm ama gerçek bu. Seni A müfettişlik masasından alıp başka yere tayin ediyorum."

"Cinayetten alınıyor muyum? Neden, efendim? Ben bu işte iyiyim." Gennat'a baktım. "Söyle ona Ernst. Öyle oturup bön bön bakma. İyi olduğumu biliyorsun. Beni sen eğittin."

Gennat oturduğu yerde huzursuzca kımıldandı. Sanki basuru azmış gibi rahatsız görünüyordu. "İş benim elimden çıktı, Bernie," dedi. "Kusura bakma ama durum bu. Karar çoktan verildi."

"Anladım. Sakin bir hayat istiyorsun, Ernst. Sorunlardan ve siyasetten uzak. Bu arada Izzy'nin yerine geçince Doktor Mosle'yle kadeh kaldırmak için Izzy'nin ofisine bir şişe şarapla geldiğin doğru mu?"

"Öyle olmadı, Bernie," diye ısrar etti Gennat. "Mosle'yi senden daha uzun süredir tanıyorum. İyi bir adamdır."

"Izzy de öyleydi."

"Sanırım bunu zamanla göreceğiz," dedi Melcher. "Ayrıca senin görüşlerinin bir kıymeti de yok. Seni A'dan J müfettişlik masasına tayin ediyorum. Şu andan itibaren geçerlidir."

"J mi? Adli kayıt dairesi mi? Orası müfettişlik bile değil. Yardımcı bir bölüm."

"Bu geçici bir görev," dedi Melcher. "Senin tecrübende bir adama yedi müfettişlik masasından hangisinin daha uygun olduğuna daha sonra karar vereceğim. Ben kararımı verene kadar yeteneklerini kayıt dairesinin geliştirilmesi için kullanmanı istiyorum. Kayıtlarla ilgili en büyük sorun gerçek bir soruşturmanın nasıl yürütülmesi gerektiğine kimsenin dikkat etmemesi. Bunu düzeltmek senin vazifen, Günther. Anlaşıldı mı?"

Genelde tartışmaya devam ederdim. Hatta istifamı bile verirdim. Ama Münih'ten gelirken yaptığım tren yolculuğu beni yormuştu ve yediğim dayağın etkisini de hâlâ atamamıştım. Tek istediğim eve gitmek, yıkanmak, içmek ve güzel bir uyku çekmekti. Bir de birkaç gün sonra yani 31 Temmuzda yapılacak seçim meselesi vardı. Alman halkının kafasını kullanıp Sosyal Demokratları Reichstag'da birinci yapacağı yönünde hâlâ bir umudum vardı. Bunun sonrasında ordunun Prusya hükümetini tekrar kurmak ve Papen, Bracht, Melcher ve Mosle gibi makamlarını gayriresmi olarak ellerinde tutan kişileri görevden almaktan başka seçeneği kalmayacaktı.

"Evet, efendim," dedim.

"Hepsi bu, Günther."

"Bir hafta izin istiyorum, efendim."

"İzin verildi."

Ernst Gennat peşimde olduğu halde yavaşça dışarı çıktım. Mosle, bir süre daha Melcher'in ofisi olacak yerde kalmaya devam etti.

"Kusura bakma, Bernie," dedi Gennat. "Ama elimden gelen bir şey yoktu."

"Demek konuşabiliyorsun."

Gennat acı acı gülümsedi. "Otuz yıldan uzun süredir polisim, Bernie. 1906'da komiserdim. Bu zaman zarfında savaşılacak ve pes edilecek zamanın hangisi olduğunu gayet iyi öğrendim. Orduya karşı başkaldırmak mânâsız olduğu gibi bu heriflerle tartışmanın da bir mânâsı yok. Öyle ya da böyle Papen hükümetinin işi bitik. Tek yapmamız gereken seçimlerde iyi bir sonuç çıkması için dua etmek. Ardından tekrar cinayet dedektifi ola-

bilirsin. Belki Izzy ve diğerleri de görevlerine dönebilir. Ama Münih'teki arkadaşın Herzefelde'nin başına gelenlerden sonra onun için iyi olacağından şüpheliyim. Sıkıyönetimin kalkması uzun sürmez. Ordu hâlâ sokaklardayken seçim yapmaya cesaret edemezler. Weiss ve Heimannsberg'e yönelik suçlamalar da delil yetersizliğinden düşecektir. Grezinski şehirde farklı noktalarda yapacağı, şiddet içermeyen siyaseti savunan konuşmalarını hazırladı bile. O yüzden evine git. Dinlen. Alman demokrasisine olan inancını kaybetme ve Hindenburg'un ölmemesi için dua et."

13

BUENOS AIRES - 1950

Casa Rosada'daki ofisimde gece mesaiye kalmıştım. Bir masa, bir dosya dolabı ve köşedeki bir portmantodan ibaret olan ofisim Irigoyen'e tepeden bakan, Maliye Bakanlığı'nın karşısındaki, daha büyük olan SIDE binasındaydı. İş arkadaşlarımın beni tek başına bırakması bana Münih Polis Merkezi'ndeki dedektif odasında bulunan Paul Herzefelde'nin masasını hatırlattı. Nedeni Yahudi olmam değil de bana güvenmemeleriydi ve onları suçladığımı da söylemezdim. Albay Montalban'ın insanlara benim hakkında ne söylediğini bilmiyordum. Belki de hiçbir şey dememişti. Belki de her şeyi demişti. Belki söyledikleri gerçekten çok farklıydı. Ama casus olmak da böyle bir şeydi zaten. Çabucak birilerinin sizi gözetlediği fikrine kapılırdınız.

Berlin'den gelen KRIPO dava dosyaları masanın üzerinde, önümde açık duruyordu. Dosyaların içinde bulunduğu kutu, gördüğüm, bir zaman makinesi olma ihtimali en yüksek şeydi. Üzerinden çok zaman geçmiş gibi geliyordu. Bir yandan da dün gibiydi. Hedda Adlon her fırsatta ne derdi? Konfüçyüs Bedduası. İlginç zamanlarda yaşayasın. Evet buydu. Bunu hakkıyla yerine getirdiğimden emindim. Çünkü çoğu insandan çok daha ilginç bir hayat sürmüştüm.

Artık elimde Weimar Cumhuriyeti'nin son dönemlerinde olup bitenlere dair ayrıntılı bilgi vardı ve Anita Schwarz davasını çözemememin tek nedeninin Kurt Melcher'le görüşmemden sonra tekrar cinayet masasında çalışmamam olduğundan artık kesinlikle emindim. Bir haftalık izinden geri dönüp kayıt dairesindeki yeni görevime başladığımda nafile yere SDP'nin talihinin döneceği ve Cumhuriyetin tekrar ayakları üzerinde durabileceğini ümit edip durdum. Faydası olmadı.

1932 yılının 31 Temmuzunda yapılan seçimlerde Naziler Reichstag'ta en fazla sandalyeyi kazandılar ama hâlâ Hitler'in hükümeti kurmasına yetecek çoğunluğa sahip değildiler. Ardından akıl almaz bir şekilde komünistler mecliste bahtsız Papen hükümetinin güvenoyu almasına mani olmak için Hitler'le işbirliği yaptılar. Bundan sonra komünistlerden Nazilere göre daha fazla nefret ettim.

Reichstag bir kez daha askıya alındı. Bir kez daha, bu sefer 6 Kasımda, seçime gidildi. Bir kez daha Naziler çoğunluğu elde etmeyi başaramazken Cumhuriyet tırnaklarıyla tutunmayı ba-

şardı. Almanya Şansölyesi olma sırası şimdi de Schleicher'e gelmişti. İki ay dayanabildi. Ufukta bir darbe daha vardı. Umutsuzca Almanya'yı yönetecek birilerini arayan Hindenburg beceriksiz Schleicher'ı görevden alıp yerine, şansölye olmamış tek parti lideri Hitler'den hükümeti kurmasını istedi.

Otuz gün geçmeden Hitler bir daha sonuçsuz seçim olmamasını teminat altına aldı. 27 Şubat 1933'de Reichstag'ı yaktı. Nazi devrimi başlamıştı. Bu olaydan kısa süre sonra emniyetten ayrılıp Hotel Adlon'da çalışmaya başladım. Anita Schwarz'la ilgili her şeyi unuttum. Ernst Gennat'la bir daha konuşmadım. Beş yıl sonra General Heydrich'in talebi üzerine Alex'e geri döndüğüm zaman bile konuşmadım.

Hepsi bu dosya kutusunun içindeydi. Notlarım, raporlarım, polis günlüğüm, zabıtlarım, Illmann'ın adli tıp raporu ve benim asıl suçlu listem. Ve fazlası. Hem de çok daha fazlası. Çünkü ancak şimdi, kutuda sadece Anita Schwarz cinayetinin değil, Elizabeth Bremer cinayetinin dosyalarının da olduğunu fark etmiştim. Ben cinayet masasından ayrıldıktan sonra Schwarz davası benim çavuşum Heinrich Grund'a devredilmişti ve o da Herzefelde'nin notlarını Münih'ten getirtmeyi başarmıştı. Şimdiyse hayretle 1932'nin o tayin edici temmuz ayında görebilmek için Münih'e gittiğim dosyaya bakıyordum.

Herzefelde'nin soruşturması büyük ölçüde Gunzburglu yirmi iki yaşındaki bir adam olan Walter Pieck üzerinde yoğunlaşmıştı. Pieck, Elizabeth Bremer'in Münih, Prinzregenten'deki kayak

hocasıydı. Yaz aylarında ise Ausstellungspark'ta ona tenis öğretiyordu. Ayrıca 1930'dan beri sağcı Stahlhelm ve Nazi Partisi üyesiydi. Yirmi iki yaşındaki bir erkeğin on beş yaşındaki bir kızda ne bulduğunu anlamak kolay değildi. En azından Elizabeth Bremer'in fotoğrafına bakana kadar kolay olmamıştı. Kız, Lana Turner'a benziyordu ve tıpkı Lana gibi resimde giydiği süveterin her karışını doldurmuştu. Hayatımın en güzel anıları evde ailemin bağrında geçirdiğim nadir anlardı. Eğer ailemin Elizabeth Beremer gibi bir bağrı olsaydı daha mutlu olacağıma şüphe yoktu. Daha büyük bir göğsü ancak korsan gemisinde görmüştüm.

Herzefelde'nin notlarını okuyunca Elizabeth'in adamdan günlüğünü okurken yakaladığı için, öldürülmesinden bir hafta önce ayrıldığını hatırladım. Elizabeth'in gözünde bu affedilmez bir hataydı ve neden bu kadar kızdığını anlamak zor değildi: Yıllar içerisinde ben de birkaç şahsi günlük okumuştum ve hepsi de iyi niyetli değildi. Bu açıklamadan tatmin olmayan Grund günlüğü alarak okumuş ve Elizabeth'in adet dönemini Yunan omega harfiyle işaretlemek gibi bir huyu olduğunu öğrenmişti. Cinayetinden önceki haftalarda Elizabeth'in günlüğündeki omega yerini sigmaya bırakmıştı ki bu da Grund'u kızın hamile olduğunu düşünmeye sevk etmişti. Grund, Pieck'i sorguladı ve onun kızın günlüğünü okuma alışkanlığının asıl nedeninin bu olduğunu öne sürdü; böylece onun kürtaj yaptırmasına yardım edecekti. Ama birkaç gün süren sorguya rağmen Pieck azimle reddetmeye devam etti. Dahası Pieck'in şahidi olan babasının Berlin'den birkaç yüz ki-

lometre uzaktaki Gunzburg'da emniyet müdürü olduğu ortaya çıktı.

Ne Elizabeth'in doktorunun ne de okul arkadaşlarının bu hamilelikten haberi vardı. Ama Grund, Elizabeth'in kendisine büyükbabasından miras kalan parayı bir banka hesabına yatırdığını da fark etti; ölümünden önceki gün parasının neredeyse yarısını çekmişti ama cesedinin üzerinden para çıkmamıştı. Grund buradan Pieck kendisine yardım etmemiş olsa bile –gereken kaynaklara ve imkânlara sahip olan– Elizabeth'in kendi başına kürtaj yaptırdığını çıkardı. Anita Schwarz da aynısını yaptırmış olabilirdi. Belki de ölümlerin nedeni bu kürtajlardı. Gayriresmi çalışan bir kürtajcı onların kazara ölmelerinin üstünü örtmek için buna seks cinayeti süsü vermeye kalkmış olabilirdi.

Grund'un çıkarımlarının çoğuna itiraz edemezdim. Ama yine de cinayetler yüzünden tutuklanan olmadı. İpuçları kayboldu ve 1933'ten sonra dosyada sadece iki not kaldı. Birinde 1934'te Walter Pieck'in SS'e katılıp Dachau Toplama kampında nöbetçi olduğu yazılıydı. Diğeri ise Anita Schwarz'ın babası Otto'yla ilgiliydi.

Kurt Deluge'nin yaver yardımcısı olarak 1933'te Berlin emniyetine katılan Otto Schwarz bunun ardından hâkim olarak tayin edilmişti.

Masamdan kalkıp pencereye gittim. Maliye Bakanlığı'nın ışıkları yanıyordu. Sanırım Arjantin'in kontrolden çıkan enflasyonuyla ilgili ne yapacaklarını düşünüyorlardı. Evita'nın mücevherlerinin parasını nasıl çıkaracaklarını düşünüyor da olabilirlerdi. Aşağıdaki cadde insan kay-

nıyordu. İşçi Bakanlığı'nın dışında bilmediğim bir nedenle uzun bir kuyruk vardı. Trafik de yoğundu. Buenos Aires'te her zaman trafik vardı: Taksiler, troleybüsler, mikrolar, Amerikan arabaları ve kamyonları, tıpkı bir dedektifin zihnindeki bağlantısız düşünce sıraları gibiydiler. Penceremin dışındaki trafik tek yöne akıyordu. Benim düşüncelerim de öyle. Kendi kendime bu işi hemen hemen çözdüğümü söyledim.

Anita Schwarz muhtemelen hamileydi ve sakat kızının amatör bir fahişe ve hamile olmasının yol açacağı skandaldan korkan Herr ve Frau Schwarz Münihli bir kürtajcıya bu iş için para ödemiş olmalıydı. Kızın cebinde bu kadar para olmasının nedeni bu olabilirdi. Ama kürtaj sırasında bir sorun yaşanmış ve suçunu örtbas etmek isteyen kürtajcı da bunun bir seks cinayeti gibi görünmesini sağlamaya çalışmıştı. Aynısını Münih'te de yapmıştı. Nihayetinde polisin beceriksiz bir doktor yerine bir sapığı araması onun lehine olacaktı. Kaçak kürtajcıların elinde pek çok kadın can veriyordu. Bunlara boşuna arka sokak melek üreticileri denmiyordu. 1920'lerde Bavyera şehri Ulm'da kürtaj yapması gerektiği halde birkaç hamile kadını boğup tecavüz eden bir dişçiyi hatırladım.

Üzerinde düşündükçe vardığım karar daha çok hoşuma gitti. Aradığım muhtemelen Münihli bir doktor ya da tıpla ilgili birisiydi. Önce aklıma zührevi hastalıklar doktoru Kassner geldi ama mazeretini hatırlayınca vazgeçtim: Anita Schwarz'ın öldürüldüğü gün Hanover'deki üroloji konferansındaydı. Ardından aynı yaşadığı karısının

arkadaşı, üstü açık Opel kullanan ve Çingeneye benzeyen Münihli adamı hatırladım. Adamın adı Beppo'ydu. Bir Alman için tuhaf bir isimdi. Kassner onun Münih Üniversitesinde öğrenci olduğunu söylemişti. Belki tıp öğrencisiydi. İyi de kaç öğrencide yeni bir Opel alacak para vardı? Belki de kaçak kürtaj yaparak para kazanıyordu. Muhtemelen de Kassner olmadığı sırada onun evini kullanıyordu. Üstelik Berlin'in gece hayatını görmeye gelen pek çok öğrenci gibi Beppo da zührevi hastalık kaptıysa, ona yeni sihirli mermi, Protonsil tedavisiyle Kassner'den daha çok kim yardım edebilirdi? KRIPO'daki Şeytanın Rehberinde ve Kassner'in ofisinden aldığım listede Kassner'in kendi adresinin de çıkmasının nedeni muhtemelen buydu. Demek ki suçlu, Kassner'in ön kapısında karşılaştığım Beppo'ydu. Neden olmasın? Bu durumda eğer bir şekilde Arjantin'e gelmişse onu kolayca tanıyabilirdim. Tabii eğer Arjantin'e gelmişse bu onun zaten Almanya'dan kaçmasına neden olacak bir suç işlediğini gösterecekti. Belki de SS olduktan sonra bir şeyler yapmıştı. Ama 1932'de SS'in aradığı ideal tipe sahip olduğu söylenemezdi. O tarihlerde Ari görünümlü, sarı saçlı, mavi gözlü Heydrich'e ya da bana benzeyen kişileri arıyorlardı. Beppo'nunsa bu tarife uyduğu kesinlikle söylenemezdi.

Onu gözümde canlandırmaya çalıştım. Orta boylu, yakışıklı ve esmer biriydi. Tıpkı Çingeneler gibi. Naziler Çingenelerden en az Yahudilerden ettikleri kadar nefret ederdi. Elbette SS'e katılan ve kusursuz Ari görünümüne sahip olmayan ilk kişi o olmazdı. Himmler ve Eichmann da ideal gö-

rünüme sahip değildi. Ayrıca eğer Beppo'nun tıbbi bir meziyeti varsa ve ailesine dört nesil boyunca Ari olmayan kan bulaşmadığını ispat edebilmişse Waffen SS'in sıhhiye birliğine girmesi olmayacak iş değildi. Doktor Vaernet'e böyle bir ismi hatırlayıp hatırlamadığını sormaya karar verdim.

"Mesaiye kalmışsın." Sorunun sahibi Albay Montalban'dı.

"Evet. Geceleri etraf sessizken kafam daha iyi çalışıyor."

"Ben sabahları tercih ederim."

"Beni şaşırttın. Geceleri insanları tutuklamaktan hoşlanan bir tipin var."

Gülümsedi. "Aslında hayır. İnsanları sabah erkenden tutuklamayı tercih ederiz."

"Bunu unutmamaya çalışırım."

Pencereye geldi ve İşçi Bakanlığı'nın dışındaki sırayı işaret etti. "Şu insanları görüyor musun? Irigoyen'in diğer tarafındakileri? Orada Evita'yı görmek için bekliyorlar."

"İş aramak için saatin geç olduğunu düşünmüştüm."

"Evita her akşamı ve gecenin yarısını orada geçirir," dedi. "Para dağıtır, hasta ve fakirlere yardım eder."

"Çok asil. Seçim yılında da gayet mantıklı."

"Bunu o yüzden yapmıyor. Senin Alman olduğun için anlamanı beklemiyorum. Naziler yüzünden mi böyle ters bir adam oldun?"

"Hayır. Mart 1915'ten beri böyleyim."

"O tarihte ne oldu?"

"İkinci Ypres Muharebesi."

"Doğru ya."

"Bazen eğer o muharebeyi kazansaydık savaşı da kazanırdık ve uzun vadede bu herkesin yararına olurdu diye düşünüyorum. İngilizler ve Almanlar barış yapardı ve Hitler'in adını da duyan olmazdı."

"Başkanımız ve daha sonra Almanya'daki elçimiz olan Luis Irigoyen –caddenin ismi ondan geliyor– Hitler'le birkaç kez görüşüp ona hayran olmuştu. Bir keresinde bana Hitler'in tanıştığı en harikulade insan olduğunu söyledi."

Hitler'den böyle bahsetmesi bana Anna Yagubsky ve kayıp akrabalarını hatırlattı. Kelimelerimi dikkatle seçmeye itina ederek Arjantinli Yahudiler meselesini Montalban'a açmayı denedim.

"Arjantin Yahudi göçüne bu yüzden mi izin vermiyor?"

Omuz silkti. "Çok zor bir dönemdi. Buraya gelmek isteyen çok fazla kişi vardı. Hepsini iskân etmek mümkün değildi. Biz Amerika ya da Kanada kadar büyük bir ülke değiliz."

Albaya seyahat rehberime göre Arjantin'in dünya üzerindeki sekizinci büyük ülke olduğunu söylememek için kendimi zor tuttum.

"Emir On Bir bu yüzden mi yayınlandı?"

Montalban'ın gözleri kısıldı. "Emir On Bir bilinmesi sağlıklı olan bir şey değildir. Sana bunu kim söyledi?"

"Bir yerlerden kulağıma geldi."

"Evet, ama nereden?"

"Burası Merkezi İstihbarat Teşkilatı," dedim. "Radyo El Mundo değil. Burada görev yapan birinin bunu duymaması olacak şey değil. Üstelik İspanyolcam her geçen gün ilerliyor."

"Fark ettim."

"Martin Borgmann'ın Arjantin'de olduğunu bile duydum."

"Amerikalıların buna inandığı kesin. Ama öyle olmadığından emin ol. Sana dediklerimi aklından çıkarma. Arjantin'de her şeyi bilmek çok şey bilmekten daha iyidir."

"Söyleyin Albay işlenen başka cinayetler de oldu mu?"

"Cinayet mi?"

"Bilirsin. Birinin diğerini kasten öldürmesi. Bu örnekte bir kız öğrenciyi. Bana polis merkezinde gösterdiğin ve vücudunun bir bölümü olmayan kız gibi."

Başını iki yana salladı.

"Ya kayıp kız? Fabienne Von Bader?"

"Hâlâ kayıp." Acı acı gülümsedi. "Şimdiye onu bulacağını ummuştum."

"Hayır. Henüz değil. Ama Anita Schwarz'ı öldüren kişinin kimliğini aydınlatmak üzereyim."

Bir an için şaşkınlıkla baktı.

"1932'de Berlin'de öldürülen kız. Ben hâlâ senin kahramanınken Almanya'da, gazetede haberini okuduğun kız."

"Evet, tabii ki. Sence katili burada mı?"

"Şimdilik kesin bir şey söyleyemem. Özellikle de hâlâ bana bahsettiğin doktorla görüşmeyi beklerken. Hani New York'tan gelecek uzman vardı ya?"

"Doktor Pack mi? Zaten ben de o yüzden geldim. Kendisi burada, Buenos Aires'te. Bugün geldi. Seni yarın ya da öbür gün görebilir. Duruma–"

"Diğer önemli hastaya bağlı. Biliyorum. Ama fazla değil sadece her şeyi biliyorum. Unutmadım."

"Kendi hayrına aklından çıkarmamaya çalış." Başını salladı. "İlginç bir adamsın, Sinyor. Buna şüphe yok."

"Bunu ben de biliyorum. İlginç bir hayatım oldu."

Albayın ikazına daha çok önem vermem gerekirdi ama güzel yüzlere karşı zaafım vardı. Özellikle de bu yüz Anna Yagubsky'ye ait olursa.

Masam ikinci kattaydı. Alt katta SIDE dosyalarının depolandığı *archivo* bulunuyordu. Dışarı çıkmadan önce arşive bir göz atmaya karar verdim. Oraya gitmeyi çoktan alışkanlık haline getirmiştim. Görüştüğüm her eski askerin dosyasına kim olduğunu ve ne suç işlediğini teferruatıyla ilave etmiştim. Başka ve konuyla ilgisi olmayan dosyalara da bakmakla fazla riske girmeyeceğimi varsaymıştım. Tek mesele bunu nasıl yapacağımdı.

Berlin'de Üçüncü Reich'ın tüm bilinen ve şüphelenilen düşmanları Prinz Albrechtstrasse'de bulunan Gestapo karargâhındaki A İndeksine kaydedilirdi. Ofis İndeksi olarak da bilinen A İndeksi dünya üzerindeki en modern suçlu kayıt sistemiydi. Ya da Heydrich bana öyle söylemişti. İndekste Gestaponun dikkat etmeye değer gördüğü yarım milyon kişiye ait bilgi kartları bulunuyordu. Kartlar elektrik motorlu büyük ve yatay bir tamburun üzerine yerleştirilmişti ve görevli yarım milyon kartın içerisinde isteneni bir dakikadan kısa süre içinde bulabilirdi. Bilginin güç olduğu

yönündeki eski deyişe yürekten bağlı olan Heydrich buna çarkıfelek adını vermişti. Eski Prusya polisinin yenilenmesinde ve SD'nin Almanya'daki en büyük işverenlerden biri haline gelmesinde Heydrich'in payı diğer herkesten fazlaydı. 1935'e gelindiğinde sadece Gestapo'nun Berlin kayıt bölümünde altı yüz görevli çalışıyordu.

Buenos Aires'teki o kadar büyük ya da gelişmiş olmasa da Casa Rosada'daki sistem de gayet iyi çalışıyordu. Yirmi kişilik bir grup dörderli beş vardiya halinde çalışmaktaydı. Muhalif siyasetçilerin, sendika yetkililerinin, komünistlerin, solcu aydınların, meclis üyelerinin, hoşnutsuz ordu mensuplarının, eşcinsellerin ve din adamlarının dosyaları buradaydı. Bu dosyalar çarklarla hareket ettirilen seyyar raflara yerleştirilmişti ve *los libros marrónes* denen deri ciltli defterler içerisinde isme ve konuya göre tasnif edilmişti. Bu dosyalara sadece imza atarak erişmek mümkündü. Ama eğer dosyada hassas bir bilgi bulunuyorsa bu sefer *los libros marrónes* kırmızı yazıyla yazılmış olurdu.

Archivo'daki OR *–oficial registro–* olarak bilinen görevli memur tüm yazılı belgelerin sorumluluğuna ve kullanım yetkisine sahipti. OR'lardan en az ikisini iyi tanıyordum. Onlara Berlin'de polis olarak ne yaptığımı hatta gözlerine girebilmek için canlı tasvirlerle Gestapo arşiv sisteminin nasıl olduğunu bile anlatmıştım. Aslında onlara anlattığım şeylerin çoğunun kaynağı Cinayet Masasından sonra birkaç ay çalıştığım KRIPO kayıt dairesine aitti ve kalanları da kafamdan uydurmuştum. Farkı anlamaları mümkün değildi. Adı-

nın Marcello olduğunu bildiğim bir tanesi SIDE'in arşivini yenilerken Gestapo'nun sistemini örnek almayı kafasına koydu ve ben de ona SIDE'nin başı Rodolfo Freude'ye ayrıntılı bir rapor yazmasında yardımcı olacağıma söz verdim.

Archivo'da Marcello'nun olacağını biliyordum ve kanatlı kapıdan geçerken onu masada her zamanki şeklinde oturmuş halde buldum. Masa yuvarlaktı, Arjantin bayrağı ve silahlı subaylarıyla kayıt masasından çok bir tabyaya benziyordu. Tek farkı Marcello'nun, üzerine bol gelen üniformanın içerisinde asker dışında her şeye benzemesiydi. Onu ne zaman görsem Berlin Savaşı sırasında Kızıl Orduya karşı Hitler'in sığınağını korumakla görevlendirilen bebek yüzlü askerler aklıma gelirdi.

Carl Vaernet ve Pedro Olmos'un güncellenen dosyalarını iade ettim ve Helmut Gregor'un dosyasını istedim. Marcello iade ettiğim dosyaları aldı, *los libros marrónes* de Helmur Gregor'un dosyasını aradı ve sonra da görevlilerden birini dosyayı raftan alması için gönderdi. Görevli havuz kapağı açan bir adam gibi çarkı çevirmeye başladı ve sonunda ilgili raf görünmez bir ray üzerinde öne çıkıp içindekileri kullanıma sundu.

"Bana A İndeksinden biraz daha bahset," dedi İtalyan-Arjantinli Marcello.

"Tamam," dedim onu istediğim yöne sevk edebilme umuduyla. "Üç tür kart vardı. Birinci Grup'taki tüm kartların üzerinde düşman devletlere ait olduğunu gösteren kırmızı bir işaret vardı. İkinci Grup'taki mavi işaretli kartlar ise milli, acil bir durumda tutuklanacak kişileri gösterirdi.

Üçüncü Grup'taki yeşil kartlar ise sürekli takip edilecek kişilere aitti. Bu işaretler kartın sol yanında olurdu. Kartın diğer tarafındaki ikinci renk ise o adamın komünist, direnişçi şüphelisi, Yahudi, Yehova Şahidi, eşcinsel, mason ve benzeri bir gruba dahil olduğunu gösterirdi. İndeksin tümü yılda iki kez, en yoğun dönemler olan yazın başında ve sonunda, güncellenirdi. Himmler böyle olmasında ısrar etmişti."

"Büyüleyici," dedi Marcello.

"Muhbirlerin özel dosyaları vardı. Ajanların da öyle. Ama bu dosyalar Abwehr –Alman askeri istihbaratı– tarafından tutulan dosyalardan tümüyle ayrıydı."

"Yani istihbaratı paylaşmıyorlar mıydı?"

"Kesinlikle paylaşmazlar ve birbirlerinden nefret ederlerdi."

Artık hamlemi yapma zamanımın geldiğini düşündüm.

"Yagubsky soyadlı Yahudi çiftle ilgili bir dosya var mı?" diye masumane bir tavırla sordum.

Marcello ağır deri kaplı defteri raftan aldı ve sürekli yaladığı parmağıyla sayfalarını çevirdi. Parmağını günde bin kez yalıyor olmalıydı ve hâlâ aşınmamış olmasına hayret ettim. Bir dakika kadar sonra başını iki yana salladı. "Maalesef hiçbir şey yok."

Ona biraz daha anlattım. Heydrich'in onda biri sürede aynı bilgiyi teleks kâğıt şerit kullanarak çarkıfeleğin üzerinden almasını sağlayan büyük ve düğmeli elektronik bir makine geliştirdiğine dair bir şeyler uydurdum. Marcello'nun bir süre anlattıklarımı hayretle dinlenmesine izin verdik-

ten sonra Emir On Bir'le ilgili dosyaları görüp göremeyeceğimi sordum.

Marcello cevap vermeden önce kahverengi kitaplarına bakmadı; sanki beni bir kez daha hüsrana uğratacak olmak onu rahatsız ediyormuş gibi irkildi.

"Hayır, onunla ilgili de elimizde bir şey yok," dedi. "Bu tür dosyalar artık burada tutulmuyor. Arjantin Göç Servisine bağlı dosyaların tümü bir yıl kadar önce Dışişleri Bakanlığı tarafından alındı. Sanırım kendi depolarına koydular."

"Ya? Peki, bu depo nerede?"

"Hotel de Inmigrantes'de. Avenue Eduardo Madero'nun diğer tarafındaki kuzey rıhtımındadır. Arjantin'e gelen çok sayıda göçmen yüzünden ihtiyaç duyulduğundan yüzyıl başında inşa edilmişti. New York'taki Ellis Adası gibi. Şimdi büyük ölçüde terk edilmiş halde. Fareler bile oradan uzak duruyor. Sadece asgari kadronun orada bulunduğunu zannediyorum. Ben hiç gitmedim ama OR'lardan biri bazı dolapların taşınmasına yardım etmişti ve biraz harap bir yer olduğunu söylemişti. Eğer orada bir şey arayacaksan önce Dışişleri Bakanlığına müracaat etmeni tavsiye ederim."

Başımı iki yana salladım. "O kadar da önemli değil," dedim.

Başkan Perón istasyonuna gittim, arabamı park ettim ve bir telefon buldum. Anna Yagubsky'nin bana verdiği numarayı aradım. Endişeli bir ses tonuyla ihtiyar bir adam cevap verdi. Babası olduğunu tahmin ettim. İsmimi söyleyince, istesem

bile hiçbirini cevaplayamayacağım bir sürü soru sormaya başladı.

"Dinleyin, Sinyor Yagubsky sizinle sohbet etmeyi çok isterdim ama zamanım kısıtlı. O yüzden soru sormayı bırakıp kızınızı telefona çağırır mısınız?"

"Kabalaşmanıza gerek yok," dedi.

"Aslında kabalaşmamak için elimden geleni yapıyordum."

"Eğer herkese böyle davranıyorsanız müşteri bulabilmenize hayret ettim, Sinyor Hausner."

"Müşteri mi? Sinyor Yagubsky kızınız size tam olarak ne anlattı?"

"Sizin özel dedektif olduğunuzu ve kardeşimi bulmanız için sizi tuttuğunu söyledi."

Gülümsedim. "Ya yengeniz?"

"Açıkçası yengem pek umurumda değil. Roman'ın o kadınla neden evlendiğini zaten hiç anlamadım. Hiç geçinemezdik. Evli misiniz, Sinyor?"

"Bir zamanlar öyleydim."

"En azından nasıl bir şey olduğunu biliyorsunuz."

Telefona bir bozukluk daha attım. "Şu anda kızınızla konuşamamanın nasıl bir olduğunu öğrenmek üzereyim. Bu benim son beş centavosumdu."

"Tamam, tamam. Almanların derdi de bu zaten. Her işiniz alelacele."

Ahizeyi tok bir sesle kenara bıraktı ve uzun geçen bir dakikadan sonra Anna telefonu aldı.

"Babama ne söyledin?"

"Açıklayacak zamanım yok. Yarım saat içerisinde Başkan Perón istasyonunda benimle buluşmanı istiyorum."

"Yarın geceye kalamaz mı?"

"Yarın olmaz. Yarın hastane randevum var. Ertesi gün de olabilir." Çabucak bir sigara yaktım. "Bak, gelebildiğin kadar çabuk gel. Belgrano platformu yanında bekleyeceğim."

"Diyeceğinin hepsi bu mu?"

"Eski kıyafetler giy. Bir de el lambası getir. Eğer varsa iki tane. Bir termos kahve. Biraz meşgul olacağız."

"İyi de nereye gideceğiz?"

"Biraz kazı yapmaya."

"Beni korkutuyorsun. Belki kazma ve kürek de getirmem gerekir."

"Hayır, meleğim o güzel ellerinle olmaz. Sakin ol, kimsenin mezarını kazacak değiliz. Bazı eski göçmen dosyalarını kazıp çıkaracağız ve elimiz biraz toza toprağa bulaşacak hepsi bu."

"İçim rahatladı. Gece olduğu için birilerinin cesedini çıkaracağız zannetmiştim."

"Evet, bu tür şeyleri yapmak için en uygun zamandır. Geceleri ölülerin bile dikkati dağınık olur."

"Burası Buenos Aires, Sinyor Hausner. Ölüler Buenos Aires'te her zaman dikkatlidir. La Recoleta'yı bu yüzden inşa ettik. Ölümün yaşam tarzımızın bir parçası olduğunu unutmamak için."

"Meleğim karşındakinin bir Alman olduğunu unutuyorsun. SS denen şeyi icat ettiğimizde ölüm kültü denen şeye son noktayı da koymuş olduk." Telefon tekrar para istemeye başladı. "Bu da son beş cetavosum. O yüzden dediğim gibi güzel kıçını kaldır da buraya gel."

"Peki, bayım."

Telefonu kapattım. Anna'yı da bulaştırdığıma pişman olmuştum. Planladığım şey biraz riskliydi. Ama Hotel de Inmigrantes'te depolanmış dosyaların ne olduğunu anlamama yardım edebilecek başka kimse yoktu. Zaten işin *içindeydi*. Nihayetinde aradığım onun amca ve yengesiydi. Ayrıca bana kuruş ödemediği için de tabii ki o da elinden geleni yapacaktı. Bana bayım diye hitap edince tereddütte kaldım. Kendimi yaşından ötürü hürmet edilmesi gereken biri gibi hissetmeme neden oldu. Sorun değildi. Yaşlanmanın ilk şartı hayatta kalmaktı.

Prensa sigarası ve Nazi damgası yemeden gönül rahatlığıyla okuyabileceğiniz Almanca basılan tek gazete *Tageblatt*'tan aldım. Ama istasyona gitmemin asıl nedeni oradaki bıçak dükkânıydı. Çoğunlukla turistler için yapılan bıçaklar duruyordu: Kendilerini gaucho ya da sokak savaşçısı tango dansçıları zanneden gezgin ve muhasebecilere satmak için üretilen kemik saplı bıçaklar. Birkaç dikkat çekmeyen bıçak aklımdaki işe müsait görünüyordu. İki tane aldım: Biri bir anahtar deliğine rahatça girebilecek ince uzun bir stiletto ve diğeri de pencere açabilmek için daha büyük bir şey. Büyük olanı gaucho tarzı arkadan kemerimin arasına sıkıştırırken küçük olanı da göğüs cebime koydum. Dükkândaki satıcı bana bakınca gülümsedim ve "kız kardeşim yemeğe gelirken iyi silahlanmış olmayı tercih ederim," dedim.

Omuz kılıfımı görseydi asıl o zaman şaşırırdı.

Yarım saat geçti. Kırk beş dakika bir saat oldu. Tam küfretmeye başlamıştım ki Anna, Edith

Head'den alınmış gibi görünen eski kıyafetlerle çıkageldi. Güzel bir ekose gömlek, bir kot pantolon, el yapımı tüvit ceket, bir çift düz topuklu ayakkabı ve büyük deri bir el çantası. Çok geç olsa da hatamı fark ettim. Anna gibi bir kadına eski kıyafetlerle çıkmasını söylemek Berenson'a çırayla büyük bir tablo yap demekten farksızdı. Üzerindeki eski kıyafetlerin seçebileceği en iyi eski kıyafetler olması için onları birkaç kez değiştirdiğinden emindim. Ne giydiğinin bir önemi yoktu. Anna Yagubsky bir pandomim atının yarısını giyse bile harika görünürdü.

Belgrano trenine tereddütle baktı.

"Trenle bir yere mi gideceğiz?"

"Aklımdan geçti ama bununla ilgili değil. Yavaş bir trenle cennete gitmenin daha güzel olduğunu duydum. Hayır, karanlıkta dışarıda seninle birbirimizi göremeyiz diye burada buluşmayı istedim. Ama seni tekrar görünce anladım ki seni bir göç sırasında bile kaybetmem."

Hafif kızardı. İstasyondan çıktık. Koca ve yankılı binayı arkamızda bırakarak doğuya doğru yürüdük, çifte park etmiş troleybüslerin arasından geçtik ve kırmızı tuğlalı saat kulesinin saat başını çaldığı büyük ve açık kara bir binaya girdik. İnsanlar akasya ağaçları altında şarkı söylüyor ve âşıklar plajda buluşuyordu. Anna kolumu tuttu ve eğer gizlice bir kamu binasına girmeyi planlıyor olmasaydık romantik bir ortam oluşabilirdi.

"Göçmen Oteli hakkında ne biliyorsun?" diye sordum Eduardo Manero'yu geçerken.

"Gittiğimiz yer orası mı? Galiba oraya gidiyoruz." Omuz silkti. "Geçen yüzyılın ortasından

beri burada bir Göçmen Oteli var. Annemle babam muhtemelen orası hakkında daha çok şey bilir. Arjantin'e ilk geldiklerinde orada kalmışlar. Başlangıçta ülkeye gelen fakirlere beş gün bedava yiyecek ve barınma imkânı sağlanırmış. Otuzlu yıllarda sadece Yahudi olmayan fakir göçmenlere yardımı sürdürmeye devam etmişler. Ne zaman kapatıldığını bilmiyorum. Geçen sene gazetede bununla ilgili bir şey vardı sanırım."

Demiryolu istasyonu kadar büyük, dört katlı ve bal rengi bir binaya yaklaştık. Etrafı tel örgüyle çevrili olduğundan otelden çok hapishaneye benziyordu ve anladığım kadarıyla asıl vazifesi de buydu. Tel örgü iki metreden yüksek değildi ama üzeri dikenliydi ve amacı için yeterliydi. Kapıyı bulana kadar yürümeye devam ettik. Kapıda üzerinde PROHIBA LA ENTRADA yazan bir tabela ve onun altında muhtemelen otel yapıldığından beri orada olan büyük bir Eagle asma kilit vardı.

Elimdeki büyük gaucho bıçağını gören Anna'nın gözleri kocaman oldu.

"İnsanlara duymak istemedikleri sorular sorunca böyle olur," dedim. "Cevapları kilitlerler." Kilidi kurcalayıp açtım.

"Eyvah," dedi Anna irkilerek.

"Şansıma kürdanlı bir farenin bile açabileceği bir kilit kullanmışlar." Kapıyı açtım, ot ve jacaranda ağacı kaplamış binanın içine girdik. Rüzgâr gazete kâğıtlarını uçurup bacaklarıma yapıştırdı. Eğilip gazeteyi aldım. İki aylık Peróncu *El Laborista* gazetesiydi. Birisinin buraya en son o tarihte gelmiş olmasını temenni ettim. Etrafa bakınca öyle de görünüyordu. En az yüz tane olan pence-

relerinin hiçbirinde ışık yoktu ve terk edilmiş otelin sükûnetini sadece Eduardo Manero boyunca akan trafik ve raylardan geçen trenler bozuyordu.

"Hiç hoşuma gitmedi," dedi Anna.

"Kusura bakma," dedim. "Ama İspanyolcam henüz resmi belgeleri okuyacak seviyeye çıkamadı. Eğer bir şey bulursak okumak için güzel gözlerine ihtiyacım olacak."

"Ben de sadece yalnız kalmak istemediğini zannetmiştim." Endişeyle etrafına bakındı. "Umarım fare yoktur. İşyerinde yeterince görüyorum zaten."

"Sakin ol, tamam mı? Görünüşe bakılırsa buraya epeydir gelen olmamış."

Ana giriş kedi sidiği kokuyordu. Buzlu camlar örümcek ağı ve haliçten gelen tuzla kaplıydı. Ayakkabımın narin yuvasını dağıttığı irice bir örümcek kaçtı. Büyük bıçakla diğer asma kilidi de açtım ve ardından kapıdaki Yale kilidi stiletto ile kurcaladım.

"Genelde bütün bıçak çekmecesini böyle üzerinde mi taşırsın?" diye sordu.

"Ya bunları ya da anahtarları taşırım," dedim kilidin mekanizmasıyla uğraşırken.

"Koro alıştırma yaparken neredeydin? Bu işleri daha önce de yapmış gibisin?"

"Önceden polis olduğumu unuttun mu? Suçluların yaptığı her şeyi biz de yaparız ama daha az paraya. Ya da bu örnekte bedavaya."

"Anladığım kadarıyla para senin için çok önemli."

"Belki o yüzden fazla param yoktur."

"Neyse hiç değilse bir ortak noktamız var."

"Belki tüm bunlar bitince bana olan minnettarlığını gösterirsin."

"Tabii. En güzel not defterime bir teşekkür notu yazarım. Hoşuna gider mi?"

"Eğer mucize eseri bir şey bulabilirsek kahramanlığımın bir delili olarak başpiskoposa bir yazı gönderirsin. Belki yüz yıl sonra da beni aziz yaparlar. Aziz Bernhard. Daha önce yapmışlardı, tekrar yapabilirler. Hatta köpeğin teki bile olmuştu. Bu arada gerçek adım Bernhard Günther."

"Sizin de bir köpek seviyesine çıkabileceğinizden eminim," dedi.

Kilitle uğraşmayı bitirdim.

"Çocukları severim. Eğer bir tane olursa aileme de sadığımdır. Sadece sakın boynuma minik bir brendi fıçısı asmaya kalkmayın çünkü hepsini içerim."

Sesim cesaret yüklüydü. Onun korkuya kapılmasına mani olmaya çalışıyordum. İşin aslı en az onun kadar gergindim. Belki de daha fazla. Çok fazla insanın öldüğünü görünce, kişi öldürülmenin ne kadar kolay olduğunu idrak etmeye başlıyordu.

El lambası getirdin mi?"

Çantasından bir bisiklet lambası ve lambanın yanması için sürekli çevirmeniz gereken bir dinamo çıkardı. Bisiklet lambasını aldım.

"İçeri girene kadar açma," dedim. Kapıyı açtım ve silahımın namlusunu otelden içeri uzattım.

İçeri girdik, ayak seslerimiz binanın hangi köşesine yerleşeceklerini bilemeyen iki kararsız hayaletmiş gibi ucuz mermer zeminde yankılandı. Küf ve rutubet kokuyordu. Bisiklet lambasını

açarak yüksek salonu aydınlattım. Etrafta kimse yoktu. Silahımı indirdim.

"Nereye bakacağız?" diye fısıldadı Anna.

"Kutulara. Dolaplara. Dosya dolaplarına. Göçmen kayıtlarının içinde olabileceği herhangi bir yere. Burası kapatılırken Dışişleri Bakanlığı da o kayıtları buraya koymaya karar vermiş."

Elimi Anna'ya uzattım ama o geri itip güldü.

"Yedi yaşından sonra karanlıktan korkmadım," dedi. "Artık kendi başıma yatağa bile yatabiliyorum."

"Belki de mecbur değilsindir."

"Tuhaf ama nedense tek yattığımda kendimi daha güvende hissediyorum."

Bina boyunca yürüdük ve zemin kattaki dört büyük koğuşa denk geldik. Birinin yatakları hâlâ duruyordu ve iki yüz elli tane olduklarını saydım. Demek ki bu binada beş bin civarında insan kalmıştı.

"Zavallı ailem," dedi Anna. "Burasının böyle bir yer olduğunu bilmiyordum."

"O kadar da kötü değil. Almanların yeniden iskân etme projesi bundan bin beterdi."

Koğuşlar arasındaki ortak banyolarda on altı tane araba kapısı büyüklüğünde kare lavabo vardı. Banyonun sonunda kilitli bir kapı daha vardı. Kapıdaki asma kilidin yeni olması bana doğru yere geldiğimi söylüyordu. Birisi bu kapının arkasındaki şeyleri korumak için dış ve ön kapıdakinden daha kaliteli bir kilide ihtiyaç duymuştu. Yeni olsa da bu asma kilit de gaucho bıçağımın karşısında diğerleri kadar çabuk pes etti. Kapıyı ayağımla itip açtım ve ışığı içeri tuttum.

"Galiba aradığımız şeyi buldum," dedim ama asıl işin yeni başladığı da ortadaydı. Beş sıra halinde asker gibi dizilmiş düzinelerce dosya dolabı vardı ve önlü arkalı dizildiklerinden birini yerinden kımıldatmadan diğerini açmak mümkün değildi.

"Bu saatler sürer," dedi Anna.

"Sanırım geceyi birlikte geçireceğiz."

"O zaman en verimli şekilde geçirelim," dedi. Işığı yere koydu ve ilk sıranın başındaki dolaba gitti. "Sen şuna bak. Ben de buna bakarım."

Toza üfledim. Hataymış. Çok fazla toz vardı. Her yanı sarıp öksürmemize neden oldu. Dosya dolabının üst rafını çekip Z harfiyle başlayan dosyalara aramaya başladım. "Zhabotinsky, Zhukov, Znioviev. Bunların hepsi Z. Acaba bunların arkasında Y dolabı olabilir mi? Yriyogen, Youngblood, Yagubsky gibi?"

Çekmeceyi kapattım ve arkasındakine erişebilmek için dolabı yana çektik. Daha benim dolabı tümüyle kenara çekmeme fırsat kalmadan Anna diğer dolabın üst çekmecesini açmıştı bile. Kolunda zannettiğinden daha fazla kuvvet vardı. Ya da kuvvetini kestiremeyecek kadar heyecanlıydı. Sonuçta çekmeceyi tümüyle dolaptan dışarı çekti ve büyük bir gürültüyle yere düşen çekmece neyse ki ikimizin de ayak parmaklarını kıl payı sıyırdı.

"Tekrar denemek ister misin?" diye sordum. "Çünkü Casa Rosada'dan duyulduğunu zannetmiyorum."

"Affedersin," diye fısıldadı.

"Umarım affetmek zorunda kalmam."

Anna çoktan düşen çekmecenin önünde diz çöküp elinde tuttuğu dinamolu lambanın ışığında içindekilere bakmaya başlamıştı bile. "Haklıymışsın," diye bağırdı heyecanla. "Bunlar Y harfi."

Bisiklet lambasını yerden alıp ışığı onun ellerine tuttum.

"İnanamıyorum," diyerek yığının içinden ince bir dosyayı kaldırdı. "Yagubsky."

O yarı karanlıkta bile gözündeki yaşları görebiliyordum. Sesi de titrek çıkıyordu.

"Gerçekten de mucize gerçekleştirebiliyormuşsun, Aziz Bernhard."

Ardından dosyayı açtı.

İçi boştu.

Anna bir süre boş dosyaya bakakaldı. Ardından öfkeyle bir kenara fırlattı, başını öne eğdi ve derin bir iç çekti. "Mucizeler buraya kadarmış," dedi.

"Kusura bakma."

"Senin hatan değil ki."

"Zaten aziz olmak istemiyordum."

Bir süre sonra boş dosyanın yanına gittim. Eğilip aldıktan sonra daha dikkatle baktım. Boştu ama bilgi içermiyor değildi. Kapağında bir tarih yazıyordu.

"Ne zaman kayboldular demiştin?"

"Ocak 1947."

"Burada Mart 1947 yazıyor. Bak altında da Judio ve Judia isimleri var. Erkek ve kadın Yahudi. Bir de kırmızı mürekkepli lastik damga var."

Anna damgaya baktı. "D12" dedi. "D12 ne ki?"

"Damganın içinde bir imza ve tarih daha var. İmza okunmuyor ama tarih net. Nisan 1947."

"Tamam, ama ya D12."

"Bilmiyorum."

Dolaba geri dönüp bir dosya daha aldım. Bu Galler'den gelen John Yorath'a aitti ve içi bilgi doluydu. Vize girişleri, John Yorath'ın tıbbi geçmişi, Göçmenler Otelinde kaldığı dönemin kayıtları, *cedula*'sının bir kopyası kısacası her türlü ayrıntıya yer verilmişti. Ama Yahudi değildi. Kapağında da D12 damgası yoktu.

"Buradaymışlar," dedi Anna heyecanla. "Bu, burada olduklarını ispatlıyor."

"Ama aynı zamanda artık burada olmadıklarını da ispatlıyor."

"Ne demek istiyorsun?"

Omuz silktim. "Bilmiyorum. Görünen o ki tutuklanmışlar. Belki de sınır dışı edilmişlerdir."

"Sana söylemiştim. Ocak 1947'den beri onlardan haber alamadık."

"Belki de hapistedirler." Konuya biraz daha ısınarak, "sen avukatsın Anna. Bana bu ülkedeki hapishanelerden bahsetsene," dedim.

"Bu şehirde, Parque Ameghino'da bir hapishane var. Perón'un siyasi rakiplerini attığı hapishane ise Villa Devoto. Normal suçluların gönderildiği San Miguel var. Başka? Plate Nehrindeki Marin Garcia Adası üzerinde askeri bir hapishane bulunuyor. Ekim 1945'te görevden azledildiğinde Perón'u da oraya koydular. Evet, evet Marin Garcia'da çok sayıda kişiyi tutmak mümkün." Bir süre düşündü. "Ama hayır. And dağlarının eteklerindeki Neuquen Hapishanesi kadar gözden uzak olan bir yer yoktur. Neuquen'le ilgili hikâyeler duyarız ama oraya gönderilenlerin geri

dönmediği haricinde hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Sence bunca zamandır orada tutulmaları mümkün mü?"

"Bilmiyorum, Anna." Önümüzde yığılı dosya dolaplarını işaret ettim. "Ama aradığımız cevabı bunlardan birinin içinde bulmamız mümkün."

"Bir kıza nasıl iyi zaman geçirteceğini biliyorsun, Günther." Doğruldu, sıradaki dolaba gidip bir çekmeceyi açtı.

Şafak doğmasına bir saat kala yorgun, toz içinde ve işe yarar hiçbir şey bulamamış halde vazgeçmeye karar verdik.

Gereğinden çok durmuştuk. Biliyorum çünkü tekrar ön salona döndüğümüzde birisi ışığın düğmesini açtı. Anna çığlığı bastı. Gidişat pek umut verici değildi çünkü ışığı açan kişi aynı zamanda bize silah doğrultmuştu. Kişi olduğunu da söylemek zordu. Marcello'nun neden asgari kadro dediğini anlamıştım. Tabutun içinde bile daha sağlıklı insanlar görmüştüm. Bir yetmiş boylarında sıska, saçları yağlı, kaşları iki yarım bıyığa benzeyen ve yüzünün nuru gitmiş bir herifti. Adi bir takım ve bir tamircinin ellerini sildiği paçavraya benzeyen bir yelek giyiyordu ve ayakkabısı ile çorapları yoktu. Ceketinin cebindeki şişe muhtemelen kahvaltısıydı ve ağzının kenarındaki tamamı küle dönüşmüş şey de tahminimce bir zamanlar sigaraydı. Konuşurken o da yere düştü.

"Burada ne halt ediyorsunuz?" dedi balgam, alkol ve diş yokluğundan mustarip bir sesle. Aslında dışa çıkık üst çenesinde bir dişi vardı: Kukada düşmemek için direnen son lobuta benziyordu.

"Ben polisim," dedim. "Acilen eski bir dosyaya bakmam gerekiyordu. Ne yazık ki izin alacak vaktim yoktu."

"Bu doğru mu?" başıyla Anna'yı işaret etti. "Ya senin mazeretin ne?"

"Seni ilgilendirmez," dedim. "Bak istersen kimliğime bakabilirsin. Her şey sana söylediğim gibi."

"Bu aksanla senden polis olmaz"

"Gizli polistenim. SIDE. Albay Montalban'a bağlıyım."

"Hiç duymadım."

"İkimiz de Rodolfo Freude'ye rapor veriyoruz. Onu duymuşsundur artık."

"İşin aslı duydum. Emirlerimi de ondan alırım. Kesin emirler. O bana *hiç kimse*, tekrar söylüyorum *hiç kimse* başkandan yazılı bir izin almadıkça buraya giremez dedi." Sırıttı. "Başkandan alınma iznin var mı?"

Yanıma gelip üzerimi yokladıktan sonra ceplerimin içini dışına çıkardı. Sırıttı. "Sanırım yok."

Yakından bakınca da onunla ilgili fikrim değişmedi. İkinci sınıf ve basitti. Ama elindeki silahın durumu farklıydı. O özeldi. Beş santim namlusu ve parlak mavi ucu olan, Polise özel bir otuz sekizlikti. O adamda bulunan ve doğru düzgün görünen tek şey o silahtı. Başta üzerimi ararken onu alt etmek aklıma geldi ama silahı düşüncemi değiştirdi. Silahımı buldu ve fırlatıp attı. Göğüs cebimdeki minik stilettoyu bile buldu. Ama arkamda kemerime soktuğum gaucho bıçağını bulamadı.

Geriledi ve Anna'yı yoklamaya başladı. Özellikle göğüslerine odaklanmıştı ve bu ona bir fikir verdi.

"Sen," dedi. "Güzel bayan. Ceketini ve gömleğini çıkar."

Kız şaşkın şaşkın bakıp hiçbir şey yapmayınca silahını kızın çenesinin altına dayadı. "Yapsan iyi olur, bayan yoksa kafanı uçururum."

"Dediğini yap, Anna. Ciddiye benziyor."

Adam tek dişiyle sırıttı ve onun soyunmasını izlemek için geriledi. "Sutyenini de çıkar. Şu göğüslerini bir görelim."

Anna çaresizce bana baktı. Ben de başımı salladım. Kız sutyenini açtı ve yere bıraktı.

Adam dudaklarını yalayarak çıplak göğüslere baktı. "Şimdi güzel oldu," dedi. "Güzelmiş. Epeydir böyle güzelini görmemiştim."

Omurgamı kemerime dayayarak orada duran bıçağı hissettim ve acaba bıçak atmayı bilip bilmediğimi düşündüm – özellikle de kasap satırına benzeyen bir bıçağı.

Tek dişli adam yaklaşıp Anna'nın göğüs uçlarından birini baş ve işaret parmağıyla tutmayı denedi; ama kız ön koluyla göğüslerini kapattı.

"Kımıldama," dedi gergin bir şekilde. "Kımıldama güzel bayan yoksa seni vururum."

Anna gözlerini kapattı ve adamın göğüs ucunu tutmasına izin verdi. Başta sanki sigara sarıyormuş gibi sadece parmak uçlarıyla ovaladı. Sonra da sertçe sıkmaya başladı. Öyle yaptığını yüz ifadesinden anlıyordum. Sadist bir keyifle gülümsüyor ve kıza verdiği acıdan zevk alıyordu. Anna bir süre gıkını çıkarmadı ama adam gittikçe daha fazla sıkıp sonunda onu durması için yalvartmaya başladı. Adam durdu. Ama bu sefer de diğer göğüs ucunu sıkmaya başladı.

Ben de o arada bıçağı elime almıştım. Bıçağı ceketimin kolunun içine soktum. Aramızdaki mesafe fazla olduğundan elimde bıçakla ona saldırmam riskli olurdu. Önce beni vurur sonra da kıza tecavüz eder ve öldürürdü. Ama bıçağı fırlatmak da aynı derecede riskliydi.

Bıçağı yavaşça avucuma indirdim ve ağzını bir çekiç gibi tuttum.

Anna acıyla dizleri üzerine çökse de, yüzündeki ifadeden büyük keyif aldığı belli olan adam onu tutmaya devam edip kıza verdiği acıdan zevk almayı sürdürdü.

"Adi herif," dedi Anna.

Bu benim beklediğim işaretti ve öne doğru küçük bir adım atıp iki kolumu da bıçağı atacağım hedefe uzattım ve kalçamı da işin içine katarak tüm kuvvetimi bıçağa verdim. Adamın, göğüs ucunu sıkmak için uzattığı kolunun hemen aşağısında gövdesinin yanına nişan aldım.

Adam bağırdı ve kaburgalarına denk gelen bıçağı tuttu. Daha sonra bıçağı bıraktı ve yere yığıldı. O sırada bana da ateş etti ama ıskaladı. Mermi başımın üzerinden geçti. Karşımda beş santimlik namlu ya da daha kötüsünü bulma endişesiyle öne fırladım. Ama karşımda elleri ve dizleri üzerinde durmuş yere kan tüküren ve ardından da yan tarafını tutarak yerde iki büklüm olan bir adam vardı. Bıçağa ve üzerindeki kana bakınca adam çıkarmadan önce yan tarafını birkaç santim delmiş olması gerektiğini düşündüm.

Yaklaştığımı görünce bir an yarasını ve acısını unuttu. Tüm vücudunu yana döndürüp bana tekrar ateş etmeyi denedi ama bu sefer ön kolu-

nu yan tarafındaki yaranın üzerinden çekmeden denemişti.

"Dikkat et," diye bağırdı Anna.

Ama çoktan üzerine çullanmıştım ve silahı kanlı elinden zorla alırken son bir kez tavana ateş etti. Anna çığlık attı. Adamın başının yanına bir yumruk attım ama zaten buna gerek kalmamıştı. Şişen bir kırmızı balon gibi zemini kaplayan kan gölüne basmamaya dikkat ederek ondan uzaklaştım. Ölmemişti ama işinin bittiğini biliyordum. Bıçak tıpkı bir süngü gibi atardamarını delmişti. Yerdeki kan miktarına bakılırsa birkaç dakikaya ölecekti.

"İyi misin?" Anna'nın sutyenini alıp ona verdim.

"Evet," diye fısıldadı. Elleriyle göğüslerini örtmüştü ve gözleri de yaşlıydı. Adama sanki acımış gibi bakıyordu.

"Kıyafetlerini giy," dedim. "Hemen gitmemiz gerek. Birileri silah seslerini mutlak duymuştur."

Adamın silahını kemerime taktım, kendi silahımı kılıfına ve el lambasını Anna'nın çantasına koydum ve iki bıçağı da aldım. Ardından etrafta ipucu olabilecek herhangi bir şey var mı diye baktım. Bir düğme. Bir tutam saç. Bir küpe. Georges Seurat gibi, Ernst Gennat'ın sevdiği tualdeki minik renk lekeleri. Ama son nefesini veren adam haricinde bir şey yoktu. Henüz ölmemiş olan bir ceset.

"Ya adam?" dedi Anna gömleğinin düğmelerini iliklerken. "Onu burada bırakamayız."

"Onun işi bitti," dedim. "Ambulans gelene kadar ölür." Kızı kolundan tutup kapıya doğru

götürdüm ve ışığı kapattım. "Şansımız yaver giderse birileri onu bulana kadar sıçanlar delili işe yaramaz hale getirmiş olur."

Anna kolunu elimden çekip kurtardı ve tekrar ışığı açtı. "Sana fareleri sevmediğimi söylemiştim."

"İstersen ışığı kullanarak Mors alfabesiyle işaret gönderebilirsin," dedim. "Böylece burada birilerinin olduğunu bilmeyen kalmamış olur." Ama ışığı açık bıraktım.

"O hâlâ bir insan," deyip adamın yanına gitti. Kana basmamaya dikkat ederek çömeldi ve çaresizce başını iki yana salladı. Sanki ne yapacağına dair bir işaret görmek istermiş gibi dönüp bana baktı.

Adam bir iki kez titredi ve hareketsiz kaldı.

"Benim izlenimim farklıydı," dedim.

Kızın yanına geldim, parmaklarımı adamın kulağının altına bastırıp daha inandırıcı olması için de biraz bekledim.

"Evet?"

"Ölmüş," dedim.

"Emin misin?"

"Ölüm belgesi hazırlamamı mı istiyorsun?"

"Zavallı adam," diye mırıldandı. Ardından bir Yahudiden hiç beklemeyeceğim bir şey yaptı: İstavroz çıkardı.

"Ben o zavallı adamın öldüğüne memnun oldum. O zavallı adam sana tecavüz edip öldürecekti. Ama daha önce beni öldürecekti. Bana sorarsan o zavallı adam bunu hak etmişti. Şimdi eğer zavallı adam için yas tutman bittiyse polisler ya da onun dostları gelip acaba onu öldüren-

ler elinde cinayet silahıyla başında dikilenler midir, diye düşünmeden buradan gitsek iyi olacak. Unuttuysan hatırlatayım, Arjantin'de cinayetin cezası idamdır."

Anna gaucho bıçağına bakıp başını salladı.

Kapıya gidip ışığı kapattım. Kız benim peşimden dışarı çıktı. Tel örgünün kapısında ona beklemesini söyledim. Kuzey rıhtımının kenarına koşup bıçağı Plate Nehrine fırlattım. Delilin suya düştüğünü duyar duymaz kendimi daha iyi hissettim. Avukatların delille neler yapacağını biliyordum.

Birlikte arabamı park ettiğim tren istasyonunun önüne yürüdük. Güneş doğuyordu. Yeni bir gün daha, Göçmenler Oteli'nin zemininde cansız yatan tek dişli adam olmadan, başlıyordu. Yorulmuştum. Her açıdan uzun bir gece olmuştu.

"Bir şeyi merak ettim," dedi Anna. "Bu tür şeyler çok sık başınıza geliyor mu, Herr– gerçek adım ne demiştiniz?"

"Günther. Bernhard Günther. Sanki orada değilmişsin gibi konuşuyorsun, Anna."

"Bu geceyi kolay kolay unutmayacağımdan emin olabilirsin." Durdu ve az sonra kustu.

Mendilimi ona verdim. Ağzını sildi ve derin bir nefes aldı.

"İyi misin?" diye sordum.

Başını salladı. Arabanın yanına gelip bindik.

"Güzel bir buluşmaydı," dedi. "Bir dahaki sefere de sinemaya gideriz."

"Seni eve bırakayım," dedim.

Anna başını iki yana sallayıp camı açtı. "Hayır. Eve gidemem. Bu şekilde hissederken olmaz.

Üstelik olanlardan sonra yalnız kalmak istemiyorum. Biraz duralım. Sadece durmaya ihtiyacım var."

Getirdiği kahveden birazını bardağa koydum. İçti ve benim sigara içişimi izledi.

"Ne?"

"Ellerin titremiyor. Dudaklarında da öyle. İç çekme de yok. Sigarayı sanki hiçbir şey olmamış gibi içiyorsun. Bu kadar taş kalpli misin, Herr Günther?"

"Hâlâ buradayım, Anna. Sanırım bu cevap olarak yeterlidir."

Uzanıp onu öptüm. Hoşuna gitmiş göründü. "Adresini söyle de seni evine götüreyim. Bütün gece dışarıdaydın. Baban merak etmiştir," dedim.

"Sanırım o kadar da taş kalpli değilmişsin."

"O kadar emin olma."

Motoru çalıştırdım.

"Yani beni gerçekten de evime mi bırakacaksın," dedi. "Bu ilk kez oluyor. Belki gerçekten de aziz olmak istiyorsundur."

Haklıydı. Ama ona atı bembeyaz olan bir prens olduğumu göstermek istemiştim. Fikrimi değiştirmeden onu evine götürmek istiyordum. Benim asaletim de ancak bir yere kadardı çünkü.

14

BERLİN - 1932 ve BUENOS AİRES - 1950

Önce yanık kokusunu aldık. Ardından Artilleriestrasse'den gelen itfaiye ve ambulansların sesini duyduk. Frieda ne olup bittiğine bakmak için otelin önüne çıktığında telaşlı bir kalabalığın Pariser Platz üzerinden kuzeybatı yönünde gittiğini gördü. Fransız elçiliğinin üzerinde bir şey parlayıp gece vakti gökyüzünü aydınlattı.

"Reichstag yanıyor," dedi Frieda.

Çatıdan daha iyi görebilmek için otelin içine koştuk. Fakat lobide Herr Adlon'a denk geldik. Ona Reichstag'ın yandığını söyledim. Saat akşam ondu.

"Evet, biliyorum." Önce bir şeyler söylemek için beni bir kenara çekti ama daha sonra müdürün ofisine götürdü. Kapıyı kapattı. "Yapmanı istediğim bir şey var ve tehlikeli olabilir."

Omuz silktim.

"Çin Elçiliği'ni biliyor musun?"

"Evet. Kurfurstendamm'da. Nelson Tiyatrosu'nun yanında."

"Otelin çamaşır arabasıyla Çin Elçiliği'ne gitmeni istiyorum," diyerek bana anahtarları verdi. "Oradaki bazı kişileri alıp doğruca buraya getireceksin. Ama sakın onları otelin ön kapısına getirmeye kalkma. Arkadaki servis girişine gel. Orada bekliyor olacağım."

"Kim olduklarını sorabilir miyim, efendim?"

"Elbette. Bernhard Weiss ve ailesini alacaksın. Birisi ona tüyo vererek Nazilerin bu gece evine gelip onu linç edeceklerini söylemiş. Neyse ki Chiang Kai-shek, Izzy'nin dostu ve onun ailesiyle birlikte oraya sığınmasına izin verdi. Birkaç dakika önce beni arayıp yardım edip edemeyeceğimi sordu. Tabii ki burada kalmasına izin verdim. Senin de yardım etmek isteyeceğini varsayıyorum."

"Tabii ki. Ama elçilikte kalması daha güvenli olmaz mı?"

"Belki ama burada daha rahat eder, değil mi? Üstelik VIP süitlerinde misafirlerimizi gizlilik içerisinde ağırlayabiliyoruz. O yüzden onları ne kadar gerekiyorsa o kadar süre ağırlayacağız."

"Bunun Reichstag yangınıyla ilgisi olduğundan eminim," dedim. "Naziler Cumhuriyeti yıkıp sıkıyönetim ilan etmeyi planlıyorlar."

"Sanırım haklısın. Silah taşıyor musun?"

"Hayır, efendim ama bir tane bulabilirim."

"Zaman yok. Benimkini alabilirsin." Anahtarını çıkarıp kasayı açtı. "Bu silahı kasadan en son Spartakist isyanı sırasında çıkarmıştım. Ama iyi

yağlayıp bırakmıştım." Bana bir süpürge sapı Mauser ve bir kutu mermi verdi. Ardından bir deri çanta çıkarıp içindekileri masanın üzerine boşalttı. "Mauser'i bunun içine koy ve dikkatli ol, Bernie. Alman olduğumuz için gurur duyacağımız bir gece olacağını zannetmiyorum."

Louis Adlon haklıydı. Berlin sokakları yağmacı fırtına birliği asker çeteleriyle doluydu. Sanki yangın bir şenlik ateşiymiş gibi şarkılar söyleyip bayraklarını sallıyorlardı. Bazılarının hayvanat bahçesi yakınındaki Yahudilere ait dükkânların pencerelerini kırdığını gördüm. İhtiyar bir hahama ya da Lenin tarzı bir kep takıp boynuna kızıl bayrak sarmış talihsiz bir geri zekâlıya denk gelirlerse neler olacağını tahmin edebilmek için fazla hayal gücüne ihtiyaç yoktu. Her yer polis minibüsleri ve zırhlı araçlarla doluydu ama Yahudi ve komünistleri korumak gibi bir niyetleri olduğunu zannetmiyordum. SCHUPO mensuplarının şehirdeki karmaşayı sona erdirmek için pek bir şey yapmadığını da görünce artık polis olmadığıma memnun oldum. Diğer taraftan Çinli olmak için ideal bir geceydi. Oraya vardığımda Çin Elçiliği ve çalışanlarının kimsenin umurunda olmadığını gördüm.

Motoru çalışır halde ve kapıları açık bırakıp minibüsten çıktım ve elçiliğin zilini çaldım. Bir Çinli cevap verip kim olduğumu sordu. Ona beni Louis Adlon'un gönderdiğini söyleyince iki kanatlı kapı açıldı ve kapının arkasındaki giriş salonunda eşyalarıyla birlikte bekleyen Izzy ve ailesini gördüm. Bana endişeyle baktılar. Izzy elimi sıktı ve sessizce başını salladı. Pek konuşmadık. Zaman yoktu. Valizlerini alıp minibüse attıktan sonra et-

rafın güvenli olduğundan emin olunca elçilikten çıkmalarını işaret ettim ve binmelerinden sonra arkalarından minibüsün kapılarını kapattım.

Adlon'a vardıktan sonra söylendiği gibi servis kapısından içeri girdim ve Louis Adlon'un beni orada beklediğini gördüm. Otel görevlisi Max, Weiss ailesinin valizlerini bir servis arabasına yükledi ve servis asansöründe gözden kayboldu. Bahşiş bile beklemedi. Bu gece her şeyde bir tuhaflık vardı. Bu arada biz de diğer bir servis asansörüne binip oteldeki en iyi süite çıktık. Bu tam Louis Adlon'a göre bir hareketti ve Izzy'nin gözünden kaçtığını da zannetmiyordum.

Muhteşem süitin kalın perdeleri çekiliydi ve şöminedeki ateş gürül gürül yanıyordu. Izzy'nin karısı çocuklarla birlikte banyoya girerken Adlon hepimize içki koydu. Max geldi ve valizleri indirmeye başladı. Dışarıda olup biteni göremesek de duyabiliyorduk. Wilhelmstrasse'den gelen bazı fırtına askerleri "Marksistlere Ölüm" diye bağırıyordu. Izzy'nin gözleri yaşla dolu olsa da gülümsemeye çalıştı.

"Anlaşılan yangının suçunu yıkacakları kişileri çoktan bulmuşlar," dedi.

"Hiç kimse buna inanmaz," dedim.

"İnanmak istedikleri şeye inanırlar," dedi Izzy. "Ve şu anda kesinliklere komünistlere inanmak istemiyorlar."

Louis'in ikram ettiği bardağı aldı ve üçümüz şerefe kadeh kaldırdık.

"Daha güzel günlere," dedi Louis.

"Evet, ama bunun daha başlangıç olmasından korkuyorum," dedi Izzy. "Bu sadece yangın me-

selesi değil. Bu Alman demokrasisinin cenaze ateşi." Elini omuzuma koydu. "Kendine dikkat et, genç dostum."

"Ben mi?" Sırıttım. "Çin Elçiliği'nde saklanan ben değildim."

"Uzun süredir diken üzerindeydik. Böyle bir şey olacağını bekliyordum. Valizlerimiz haftalardır hazır bekliyordu."

"Nereye gideceksiniz, efendim?"

"Hollanda'ya. Orada daha emniyette oluruz."

Ne kadar yorgun olduğunu görebiliyordum. Tokalaştık ve çıktım. Onu bir daha görmedim.

Çatıya çıktığımda Frieda'nın bazı misafirler ve otel çalışanlarıyla birlikte yangını izlediğini gördüm. Kokteyl barındaki garsonlardan biri soğuk geceyi ısıtmak için bir şişe schnapps getirdi ama pek içen olmadı. Herkes bu yangının mânâsını biliyordu. Cehennemin kapısının açıldığının alametiydi.

"Döndüğüne sevindim," dedi Frieda. "Korkuyorum."

Kolumu ona doladım. "Neden? Korkacak bir şey yok. Burada güvendesin."

"Onu kastetmedim, Bernie. Yahudi olduğumu unuttun mu?"

"Unutmuşum. Kusura bakma." Onu kendime çekip alnından öptüm. Saçı ve montu sanki kendisi alev almış gibi is kokuyordu.

Öksürdüm. "Berlin'in meşhur temiz havası buraya kadarmış," dedim.

"Seni merak ettim. Neredeydin?"

Buz gibi bir rüzgâr yüzümüzü dumana boğdu. Neredeydim? Bilmiyordum. Sersem gibiydim.

Yutkundum ve cevap vermeye çalıştım. Duman iyice rahatsız etmeye başlamıştı. O kadar artmıştı ki artık yangın görünmez hale gelmişti. Sonunda Adlon'un çatısı ve hatta Frieda bile görünmez hale geldi. Bir dakika sonra aldığım nefes boğazımı yakmaya başladı. Sonra ona sordum. 'Sen neredesin?"

Dumanın içinde birisi bana baktı. Beyaz ceket giyiyor ve altın kol saati takıyordu. Gözleri köprücükkemiklerimdeydi ve ardından sanki Âdem elmamın altında bir şey bulmak istiyormuş gibi elini uzattı.

Başımı yastıkta çevirip esnedim.

"Bu nasıl geldi?" diye sordu beyaz ceket giyen adam.

"Yutkununca acıyor," dediğimi duydum. "Yoksa bir sorun yok."

Esmer, iyi görünümlü ve dişleri çok düzgün bir adamdı. İspanyolcası pek iyi değildi. İngiliz ya da Amerikalıydı. Nefesi, tıpkı parmakları gibi, soğuk ve parfümlüydü.

"Neredeyim?"

"Sinyor Hausner, Buenos Aires'teki İngiliz Hastanesi'ndesiniz. Tiroit bezlerinden bir ameliyat geçirdiniz. Hatırladınız mı? Ben doktorunuzum. Doktor Pack."

Kaşlarımı çattım ve Hausner'in kim olduğunu hatırlamaya çalıştım.

"Çok şanslı birisiniz. Tiroitler Âdem elmasının iki yanında iki küçük erik gibi dururlar. Biri kanserliydi. O kısmını aldık. Kalan kısmı iyi olduğundan orada bıraktık. Kısacası hayatınızın geri kalanını thyroxin hapı alarak geçirmeyeceksiniz. Kan

tahliliniz düzelene kadar biraz kalsiyum, hepsi bu. Taburcu olup birkaç güne işinize dönebilirsiniz."

Boğazıma takılı bir şey vardı. Dokunmaya ne olduğunu anlamaya çalıştım ama doktor bana engel oldu.

"Onlar yara üzerindeki deriyi bitişik tutan küçük klipsler," dedi. "Her şeyin düzgün olduğundan emin olmadan son dikişleri atmadık."

"Ya değilse," dedim boğuk bir sesle.

"Yüzde doksan dokuz bir sorun yok. Eğer kanser önceden bir tiroitten diğerine sıçramadıysa ileride de bir sorun olmayacak. Dikiş atmamamızın asıl nedeni soluk borusunu gözlemeye devam etmek. Kimi zaman tiroidi ya da bir parçasını aldıktan sonra soluksuz kalma sorunu yaşanabiliyor." Bir cerrahi pense çıkardı. "Eğer öyle olursa bu klipsleri açıp tekrar müdahale edeceğiz. Ama emin olun bunun gerçekleşme ihtimali çok düşük."

Gözlerimi kapattım. Kaba olmak istememiştim. Ama görgü kurallarını düşünemeyecek kadar bitkindim. Gerçek adımı hatırlamakta bile zorlanıyordum. Tek bildiğim ismimin Hausner olmadığıydı.

"Umarım doğru hastayı ameliyat etmişsinizdir, Doktor," dediğimi duydum. "Ben başka birisiyim. Uzun zaman önce olduğum biri."

Tekrar uyandığımda kız yanımdaydı ve alnımdaki saçları okşuyordu. İsmini unutsam da ne kadar güzel olduğunu unutmamıştım. Kısa kollu, dar ve kahverengi bir elbise giyiyordu. Elbise kalçasını Kübalı kızlarınkine benzetmişti. Eğer yapacak kuvvetim olsaydı onun ayak parmaklarını emerdim.

"İşte," deyip boynuma küçük bir kolye taktı. "L'chaim kolyesi. İyileşmene yardım edecek."

"Teşekkürler, meleğim. Bu arada burada olduğumu nasıl öğrendin?"

"Kaldığın otelde söylediler." Etrafına bakındı. "Güzel oda. Kendi başına iyi becermişsin."

İngiliz Hastanesi'nde özel odam vardı çünkü Amerikan Hastanesi'nde özel oda yoktu ve Albay Montalban New York'taki Memorial Sloan-Kettering Hastanesi'nden gelen Doktor George Pack'in Başkan Juan Perón Hastanesi ve özellikle de Evita Perón Hastanesi civarında görülmesini istememişti. Ama Anna'ya bunları söylemezdim. Güzel bir İngiliz odasıydı. Duvarda Kralın hoş bir resmi vardı.

"Neden Alman Hastanesi yerine burası?" diye sordu Anna. "Yoksa birisinin seni tanımasından mı korktun?"

"Çünkü doktorum Amerikalı ve Almanca bilmiyor," dedim. "Ayrıca İspanyolcası da pek iyi değil."

"Neyse ne, ben sana küstüm çünkü bana hasta olduğunu söylemedin."

"Ben melek değilim. Artık değilim. Buradan çıkar çıkmaz da bunu sana ispatlayacağım."

"Yine de kanser olduğuna dair bir şeyler söylemen gerekirdi," dedi. "Dost olduğumuzu zannediyordum ve dostlar bunun içindir."

"Belki bulaşıcı olduğunu zannedersin diye düşünmüşümdür."

"Ben aptal değilim, Günther. Kanserin bulaşıcı olmadığını biliyorum."

"Belki de riske girmek istemedim."

Kralın da benimle hemfikir olduğunu söyleyebilirdim. Kendisi de pek iyi görünmüyordu. Bahriye üniforması giyiyordu ve bir gemi dolusu hırslı subaya yetecek kadar altın şerit takmıştı. Gözlerinde ve cılız ellerinin sinirlerinde acı vardı ama bu acıya sükûnetle katlanacak türde birine benziyordu. Çok ortak noktamız olduğunu söyleyebilirdim.

"Riskten bahsetmişken," dedim ciddi bir ifadeyle. "Gayet ciddiyim, meleğim. Olanlar hakkında sakın tek kelime etme. Ya da Emir On Bir hakkında bulduğumuz şeylerle ilgili bir soru sorma."

"Zaten pek bir şey bulamadık," dedi. "Arkadaşımın söylediği kadar büyük bir dedektif olduğundan şüpheliyim."

"Bu ikimiz içinde geçerli. Öyle ya da böyle, Anna bu ülkedeki insanlar kendilerine bu konularda soru sorulmasını sevmiyorlar. Uzun süredir bu işteyim ve büyük bir sırrı kokusundan tanırım. Sana daha önce bahsetmedim ama SIDE'de birisine Emir On Bir'i sorduğumda su bulma çubuğu gibi titremeye başladı. Kimseye bahsetmeyeceğine bana söz ver. Babana, annene ve günah çıkardığın hahama bile."

"Tamam," dedi asık suratla. "Söz veriyorum. Tek kelime etmem. Dua ederken bile."

"Buradan çıkar çıkmaz kaldığımız yerden devam ederiz. Gittiği yere kadar gideriz. Bu arada soruma cevap ver. Nesin sen? Yahudi Katolik mi yoksa Katolik Yahudi mi? Farkı anladığımdan emin değilim. Seni köyün gölüne sokmadan anlayabileceğimi de zannetmiyorum."

"Ailem Rusya'dan ayrıldığında din değiştirmiş," dedi. "Çünkü gittikleri yere uyum sağlamak istemişler. Babam Yahudi olmanın çok dikkat çektiğini ve en iyisinin diğer insanlar gibi olup fark edilmemek olduğunu söylemişti." Başını iki yana salladı. "Niye sordun? Yahudi Katoliklere bir düşmanlığın mı var?"

"Aksine. Yeterince geri gidersen tüm Katoliklerin Yahudi olduğunu görürsün. Tarihin güzel tarafı da bu. Yeterince geri gidersen Hitler bile Yahudi olur."

"Bence bu her şeyi açıklıyor," dedi ve beni yavaşça öptü.

"Bu nedendi?"

"Bu senin çabuk iyileşmene yardım etmesi içindi."

"Belki bir faydası olur."

"Öyleyse şunu dinle. Sana âşık oldum. Nedenini sorma benim için çok yaşlısın ama oldum bir kere."

Başka ziyaretçilerim de oldu ama hiçbiri Anna kadar güzel değildi ve kendimi onun kadar iyi hissettirmedi. Albay, Pedro Geller ve Richmond Café'den Melville ziyaretime geldi. Beni satrançta yenecek kadar kibardı. Sanki dışarıdan gelen biri değil de bu toplumun parçasıymışım gibi her şey çok normal ve samimiydi. Bunun tek istisnası uzun ve yüzünde yara izi olan bir adamdı.

Bir doksandan uzundu ve yüz yirmi kilo civarındaydı. Gür ve siyah saçı geniş ve yuvarlak alnından geri taranmıştı ve Fransız beresine ben-

ziyordu. Kulakları Hint filininki gibi büyüktü ve sol yanağında Alman öğrencilerin şiir okumak yerine süvari kılıcıyla yapmayı tercih ettikleri düelloların aziz tutulan –*schmisses*– yaraları vardı. Açık kahverengi spor ceket, bol flanel pantolon, beyaz gömlek giyiyor ve yeşil ipek kravat takıyordu. Ayakkabıları parlak ve küttü ve muhtemelen bir askeri resmigeçit alanının kaydını taşıyordu. Sol elinde sigara vardı. Kırklı yaşlarının başında olmalıydı ve Almanca konuşunca Viyana aksanı olduğunu gördüm. "Demek uyandın," dedi.

Yatakta dik oturup başımı salladım. "Kimsin?"

Koca eliyle cerrah pensesini tuttu –soluk borumda bir terslik olması halinde boğazımdaki klipsleri açmak için kullanılacak olanı– ve ağzını açıp kapamaya başladı.

"Otto Skorzeny," dedi. Sesi, sanki akü asidiyle gargara yapmış gibi ve en az benimki kadar kötü çıkıyordu.

"İçim rahatladı," dedim. "Şu ana kadar gelen hemşirelerin çoğu fazla güzeldi."

Güldü. "Fark ettim. Belki ben de buraya yatmalıyım. Hâlâ 1941'de aldığım bir yarayla başım dertte. Bir Katyuşa roketi yakınıma düştü ve bir süre diri diri gömüldüm."

"Uzun vadede bu en iyisiymiş diye duydum."

Tekrar güldü. Bir su oluğunun boşalması gibi ses çıkıyordu.

"Senin için ne yapabilirim, Otto?" Ona Otto diye hitap ettim çünkü ceketinin üç düğmesi de ilikliydi ve sağ kolunun altında çıkıntı yapan bir şey vardı. Tiroiti olduğunu zannetmiyordum.

"Duydum ki hakkımda sorular soruyor muşsun?" Gülümsedi ama daha ziyade yüzünü esnetiyormuşa benziyordu.

"Ya?"

"Casa Rosada'da."

"Belki bir ya da iki tane."

"Bu hiç sağlıklı bir şey değil, dostum. Özellikle de senin konumunda olan biri için." Manidar bir şekilde pensenin ağzını kapatıp açtı. "Bu şey ne işe yarıyor?"

Ayrıntıya girmememin yararıma olacağını düşündüm. "Cerrah pensesi," dedim.

"Yani aşırı büyümüş tırnakları çekmek ya da onun gibi işler için mi?"

"Sanırım öyle."

"Bir keresinde Rusya'da Gestapo tarafından tüm tırnakları sökülen bir adam gördüm."

"O büyüleyici ülkeyi duymuştum."

"O lanet Ruslar acıya herkesten daha dirençliler," dedi sesinde takdir eden bir tonla. "Bir keresinde birkaç saat önce iki kolu da dirseğinden kopmuş bir Rus askerinin yataktan kalkıp kendi başına tuvalete gittiğini gördüm."

"Cerrah pensesi olmalı."

"Neyse işimize bakalım. Ne öğrenmek istiyorsun? Ayrıca sakın bana şu pasaport hikâyesini anlatma. Düzgün davranış belgesi midir nedir? Gerçekten ne öğrenmek istiyorsun?"

"Bir katili arıyorum."

"Hepsi bu mu?" Skorzeny omuz silkti. "Sanırım hepimiz öyleyiz." Sigarasını yatağımın yanındaki dolabın üzerindeki kül tablasına koydu. "Yoksa burada Arjantin'de olmazdık."

"Doğru ama bu adam çocukları öldürdü. Daha doğrusu genç kızları. Onları domuz gibi doğradı. Başlangıçta eski askerlerden birinin psikopat bir katile dönüştüğünü düşündüm. Ama sonra bambaşka bir şey olduğunu öğrendim. Ayrıca bununla ilgisi olabilecek bir kayıp kız davası var. Ölmüş ya da kaçırılmış olabilir."

"Ve sen de benim bunlarla bir ilgim olduğunu mu düşündün?"

"Hatırladığım kadarıyla sen adam kaçırmayla nam salmıştın."

"Mussolini'yi mi kastettin?" Skorzeny sırıttı. "O bir kurtarma göreviydi. Bir diktatörü kurtarmakla bir kızı kaçırmak arasında dağlar kadar fark var."

"Biliyorum ama her taşın altına bakmak zorundaydım. En azından böyle emir aldım."

"Kim verdi bu emri?"

"Bunu söyleyemem."

"Senden hoşlandım, Hausner. Cesur adamsın. Silah arkadaşlarımızın çoğundan farklısın. Buraya gözünü korkutmaya geldim–"

"Yapmakta olduğun şey bu mu?"

"–Ama senin gözün pek korkacakmışa benzemiyor."

"Şimdilik."

"Bu penseyle o klipsleri sökebilirim," dedi. "Zaten vazifesinin bu olduğuna da eminim. Ama fark ettim ki senin gibi bir adamın yanımda olması daha faydalı olur. Bu ülkede sırtını yaslayabileceğin adam bulmak çok zor."

Sanki kendisiyle hemfikirmiş gibi başını salladı. Görünüşü ve itibarı dikkate alındığında yapılacak en akıllıca şey de onunla hemfikir olmaktı.

"Evet, Arjantin'de senin gibi birinin yanıma olması işime yarayabilir."

"Bana iş teklif ediyorsun gibi geldi, Otto."

"Belki."

"Herkes bana iş teklif ediyor. Bu gidişle Yılın Çalışanı olacağım."

"Sağ kaldığın müddetçe tabii ki."

"Yani?"

"Senin yerinde olsam benim işimle fazla uğraşmazdım," dedi. "Çünkü senin için hayırlı olmayabilir."

Öyle bir söyledi ki onun bunu söylerken hoş görünmeye çalıştığını düşünmeden edemedim. Fakat ciddi olup olmadığını bilmiyordum. Otto Skorzeny hakkında bildiklerime dayanarak –Waffen SS Albayı, Şövalye Haçı Nişanı sahibi, Doğu Cephesi kahramanı, Mussolini'yi İngilizlerin elinden kurtaran adam– onu ciddiye almamak büyük hata olurdu. Hayati bir hata.

"Ağzımı kapalı tutabilirim," dedim.

"Herkes ağzını kapalı tutabilir," dedi Skorzeny. "Mesele bunu yaparken aynı zamanda da sağ kalabilmektir."

Bunu söyleyişi de çok hoştu. Yara izleri, Şövalye Haçı ve merhametsizliğiyle nam salması artık bir anlam ifade etmeye başlamıştı. Otto Skorzeny'nin işine burnunu sokan birisi emeklilik planları yapacak kadar yaşayamazdı. Adam katildi. Belki sırf öldürmek olsun diye öldüren biri değildi ama gözünü kırpmadan birini öldürüp daha sonra bundan hiç rahatsızlık duymayacak biri olduğu açıktı.

"Tamam, Otto eğer elimden gelirse sana yardım edeceğim. Bu aralar çok meşgul olmadığım-

dan hiç durma. Senin rahibin veya doktorun olduğumu farz et ve bana sırlarını anlat."

"Biraz para peşindeyim."

Esnedim. "Ne şaşırtıcı," dedim.

"O türde bir para değil," diye hırladı.

"Paranın bilmediğim bir türü de mi var?"

"Evet. Üzerinde çok fazla kan olduğu için bulaşamadığın ciddi para."

"Ya. O tür para."

"Arjantin'de ve yaklaşık iki yüz milyon Amerikan doları kadar."

"O tür bir parayı neden aradığını şimdi anlıyorum, Otto."

"Belki bunun iki katı. Emin değilim."

Bu sefer sustum. Dört yüz milyon dolar hürmetle susmayı gerektirecek miktarda bir paraydı.

"Savaş sırasında altın, elmas ve yabancı para yüklü üç ya da dört U-Bot Arjantin'e geldi. Çoğunlukla kamplardaki Yahudilerin parası. Vardıktan sonra Monte Cristo'yla beş Alman banker ilgilendi. Arjantin'deki Almanların Atlantik'in diğer tarafında cereyan eden savaşa mali destek vermeleri gerekiyordu." Omuz silkti. "Bunu yapmada ne kadar başarılı olduklarını söylememe hacet yok galiba. Paranın çoğu da harcanmadan kaldı. Banco Germanico ve Banco Tourquist'in kasalarında saklandılar."

"Güzel bir miras kabul edilebilir."

"Şimdi anlamaya başladın," dedi Skorzeny. "Savaştan sonra Perónlar da senin gibi düşündüler. Çakma general ve onun sürtük eşi bu beş bankere baskı yaparak eski Alman askerlerine gösterilen misafirperverlik karşılığında onlardan

cömert yardımlar beklediklerini ima ettiler. Bankerler de belli bir miktar ödeyip meselenin kapandığını varsaydılar. Ama öyle olmadı. Diktatör olmak masraflıdır. Özellikle de Hitler gibi sırtını Yahudi sermayesine dayamış değilsen. Bunun üzerine Perónlar, siyah gömleklerine leke değmesin, tekrar para istediler. Bu sefer bankerler ayak diredi ve bunun büyük bir hata olduğunu gördüler. Başkan üzerlerindeki baskıyı artırmaya başladı. Bankerlerin en yaşlısı olan Ludwig Freude casusluk ve sahtekârlıkla itham edildi. Freude, Perón'la anlaşma yaptı ve cömert bir bağışa karşılık olarak oğlunun gizli polisin başına getirilmesini sağladı."

"Güzel anlaşmaymış," dedim.

"Aynen. Önceden Hjalmar Schacht'ın yaveri olan Heinrich Dorge biraz daha inatçı çıktı. Onun talihsizliğine Rodolfo gibi bir oğlu yoktu. Perónlar diğer üç bankere –Von Leute, Von Bader ve Staudt– gözdağı vermek için onu öldürttü. İşe de yaradı. Bütün parayı teslim ettiler. O tarihten beri de hepsi ev hapsinde tutuluyor."

"Neden? Perónlar parayı aldıysa bunu hâlâ yapmalarının ne anlamı var?"

"Çünkü o U-Botlardan kıyıya sadece para inmedi. Perónların gücünü nereden aldığını anladın mı? Beş yıldır Eva, Reichsbank'ın parasını hüzünlü bir hikâyesi olan her Arjantinli ite dağıtıyor. İnsanların sadakatini satın alıyorlar. Asıl sorun U-Bot parasını bu hızla harcamaya devam ederlerse yakında tükenecek olması. O zaman da on ya da yirmi yıl daha iktidarda kalabilmek için asıl ödüle gözlerini dikecekler. En büyüğüne."

"Bu dört yüz milyon doları kastediyorsun değil mi?"

"Biz savaşı parasızlık yüzünden kaybetmedik dostum. Savaşın sonunda Reichsbank'ın İsviçre'deki hesabında öyle büyük para vardı ki buradaki Alman bankalarında bulunan para onun yanında bozukluk kalır. Zürih'te milyarlarca Nazi doları var. Ve bu paranın her kuruşu da Buenos Aires'teki bu üç bankerin denetiminde. En azından hayatta kaldıkları müddetçe."

"Anladım."

"Perónlara göre mesele şu: Bu parayı nasıl elde edecekler? Zürih hesabından bu paranın çekilebilmesi için bankerlerden birinin yanında diğer ikisi tarafından imzalanmış mektuplarla birlikte İsviçre'ye gitmesi şart. Fakat Perónlar ya da diğer bankerler hangisine güvenebilir? Haliyle Zürih'e giden kişinin döneceğinin bir garantisi yok. Oraya vardığında Perón'un kendisinden istediği şeyi yapıp parayı ona teslim edeceğinin de garantisi yok. Mesele çıkmaza girmiş halde ve işte ben bu noktada devreye giriyorum."

"Aa? Şimdi de banker mi oldun, Otto?"

Tüm bunları ilk kez duyuyormuş gibi görünmeye çalıştım. Ama Von Bader ailesiyle yaptığım görüşme ve kızları Fabienne'nin kaybolmasının ardından bu kaybolmayla para arasında bir ilişki olduğundan şüphelenmeye başlamıştım zaten.

"Daha ziyade banka aracısı diyelim," dedi Skorzeny. "Benim görevim Perónların o paradan tek kuruş almasına mani olmak. Bu amaca erişmek için Eva'yla yakınlaşmayı başardım. Bunda

onun hayatına yönelik bir teşebbüsü boşa çıkarmamın büyük faydası oldu. Açıkçası çok da zor olmadı." Güldü. "Çünkü her şeyi ayarlayan bendim. Neyse artık bana güvenmeye başladı."

"Otto," dedim sırıtarak. "Yoksa kastettiğin..."

"Biz sevgili değiliz," diye itiraf etti. "Ama dediğim gibi bana güveniyor. O yüzden neler olacağını kim bilir? Özellikle de başkan genç kızların peşinde koştururken."

"Aa? Ne kadar genç?"

"On üç. On dört. Eva'ya göre bazen daha küçük."

"Peki onun bu itimadı İsviçre'deki parayla alakalı olarak nasıl tezahür edecek?" dedim temkinli bir şekilde.

"Bu bankerlerden birini Zürih'e gönderdikleri zaman haberim olacak bir seviyeye gelmeye çalışıyorum. Böylece bu tür bir şey olduğunda engel olabilirim."

"Yani bankerlerden birini öldürmeyi kastediyorsun. Ya da üçünü."

"Muhtemelen. Dediğim gibi bu hesap ebediyen onların elinde değil. Bu para sonunda Almanya'daki farklı kurumlara dağıtılacak. Bizim planımız bu parayı Avrupa'da faşizmin davasını yeniden diriltmek için kullanmak."

"Planımız mı? Yani Kardeşliğin planı öyle mi? Nazi Planı."

"Elbette."

"Ama Perónları üçkağıda getirmeye çalışmak çok tehlikeli olabilir, Otto."

"Öyle." Sırıttı. "O yüzden gizli polis içerisinde beni kollayacak senin gibi birine ihtiyacım var."

"Farz et ki gergin bir tipim. Farz et ki dahil olmak istemiyorum."

"Öylesi çok yazık olur. Çünkü bu *seni* de kollayacak birileri olmadığı mânâsına gelir. Ayrıca Eva bana güveniyor. Seni ise doğru düzgün tanımıyor bile. Eğer beni reddedersen kaybolan kişi ben olmam sen olursun. Bunu bir düşün."

"Ne kadar vaktim var?"

"Vaktin doldu."

"Nasıl hayır diyebilirim ki?"

"İşte duymak istediğim bu. Sen ve ben birbirimizden çok farklı değiliz. Eva bana senin onunla ve yağ topu generalle yaptığın görüşmeden bahsetti. Polis olduğun falan gibi şeyler. Böyle şeyler yürek ister. Perónlarda bunu takdir etti. Ben de öyle. İkimiz de yalnızız. Dışlanmış kişileriz. Birbirimize yardım edebiliriz. Bu yardım gerektiğinde açılacak bir telefondan ibaret de olabilir. Unutma biz dostlarımızı asla yüz üstü bırakmayız." Bir kartvizit çıkardı ve itinayla yatağın yanındaki masanın üzerine koydu. "Diğer taraftan..."

"Diğer taraftan ne?"

Yatağımın yanındaki duvarda asılı kralın resmine doğru döndü. Önce şer bir nesneymiş gibi ona dik dik baktıktan sonra resme bir yumruk indirdi. Yumruğu resmin camını kırıp yere düşmesine yetecek kadar sertti. Göğsüme ve bacaklarımın üzerine minik cam kırıkları yağdı. Skorzeny onları görmezden gelip elinden başımın üzerine damlayan kana bakmayı tercih etti. Gülümsedi ama bu seferkinin hoş olduğu söylenemezdi.

"Diğer taraftan bir daha görüştüğümüzde baktığımız benim değil senin kanın olacaktır."

"Otto elin kötü kesildi. Tedavi ettirmen gerek. Viamonte'de iyi bir veteriner hastanesi var. Belki patini tedavi ederken sana kuduz aşısı da yaparlar."

"Bu mu?" Skorzeny elini havaya kaldırınca kanı yüzüme akmaya başladı. Bir an için bu manzaradan etkilenmiş göründü. Belki gerçekten de etkilenmişti. SS'de kandan etkilenen çok sayıda insan vardı. Onların çoğu şimdi Arjantin'de yaşıyordu. "Bu sadece sıyrık."

"Bence gitsen iyi olacak, Otto. Kralına ne yaptıklarını görmesinler. Sonuçta burası İngiliz Hastanesi."

Otto yerdeki resmin üzerine tükürdü. "Bu itten hep nefret etmişimdir," dedi.

"Açıklamana hiç gerek yoktu." Şaka yapıyor olsam da bir an önce gitmesini istiyordum. "Hitler'le görüşmüş birinin buna ihtiyacı yok."

"Pek çok kez görüşmüş," dedi usulca.

"Öyle mi?" dedim sahte bir merakla. "Bir daha görüştüğümüzde bana tüm ayrıntıları anlatırsın. Sabırsızlıkla bekliyorum."

"Öyleyse ortağız."

"Elbette Otto, elbette."

Kanlı elini sıkmam için uzattı. Elini tuttum ve ön kolunun ne kadar kuvvetli olduğunu hissettim. Şimdi daha yakınımda durduğundan gözlerindeki buz gibi ifadeyi görüp çürüyen nefesinin kokusunu duyabiliyordum. Yakasında küçük bir altın yıldız vardı. Ne olduğunu bilmiyordum ama acaba onu koparırsam Gustav Meyrink'in kitabı *Golem*'deki vahşi yaratık gibi birden durur mu diye düşündüm.

Keşke hayat o kadar basit olsaydı.

15

Buenos Aires - 1950

Nekahet dönemi kısa sürdü. Ama kısa sürmesi yatıp düşünmekten başka bir şey yapmadığım anlamına gelmiyordu. Bu zaman zarfında zihnimde bazı şeyleri toparlamayı başardım. Ama bu, parçalarının hâlâ hareket halinde olduğu türden bir yapbozdu ve eğer dikkatli olmazsam her şey en baştaki haline dönebilirdi. Daha kötüsünün olması da mümkündü. Yapbozun tamamını görecek kadar yaşayamamak da ihtimal dahilindeydi. Ama her şeyi bırakıp çekip gidecek konumda da değildim. "Emeklilik" kelimesi umurumda değildi ama gerçekte istediğim şey oydu. Yapbozlardan bıkmıştım. Arjantin güzel bir ülkeydi. Mar del Plata'da sahilde oturabilir, Tigre'deki regattaları görebilir ya da Nahuel Huapi'deki gölleri ziyaret edebilirdim. Ne yazık ki hiç kimse yapmak iste-

diklerimi yapmama izin vermeye niyetli değildi. Onlar istedikleri şeyleri yapmamı istiyorlardı. İşlerin ne kadar farklı yürümesini istesem de bir çıkış yolum varmışa benzemiyordu. Ama sorunları kendi öncelik anlayışıma göre çözmeye karar verdim.

Albay Montalban'a söylediğimin aksine yarım kalan işlerden nefret ederdim. Anita Schwarz'ın katilini bulmamak içime oturmuştu. Sadece kendi mesleki gururum değil Paul Herzefelde'nin de mesleki gururu yüzünden. O yüzden hastaneden çıkınca ilk işim Helmut Gregor'un evine gitmek oldu. Bu tarihe kadar nasıl bir adam olduğuna dair yüzeysel bir fikrim olmuştu ama onu Albayın önüne atmadan önce emin olmak istiyordum.

Helmut Gregor, Florida'nın en güzel bölümünde oturuyordu. Calle Arenales 2460 numaradaki evi güzel, ferah, koloni tarzı beyaz stükko bir konaktı ve sahibi de Arjantinli bir işadamı olan Gerard Malbranc'tı. Önünde güzel bir sütunlu veranda vardı ve tırabzana bağlı orta boy bir köpek etrafta rahatça gezinmek isteyen uzun tüylü bir kediyi taciz edebilmek için elinden geleni yapıyordu.

Evin önüne yerleştim. Bir termos kahvem, konyağım, bir ya da iki gazetem ve Durer Haus kitapçısından aldığım birkaç Almanca kitabım vardı. Hatta küçük bir dürbün dahi ödünç almıştım. Güzel ve sessiz bir sokaktı ve tüm iyi niyetime rağmen gazete ve kitapları bırakıp bir gözüm açık uyuklamaya başladım. Bir keresinde dik oturdum ve güzel atların üzerinde geçip giden güzel bir çift gördüm. Kıyafetleri sadeydi ve İngiliz eyeri tak-

mışlardı. Florida bundan daha pitoresk bir manzaraya şahit olabileceğiniz bir yer değildi. Calle Araneles'de bir gaucho en az katedral sunağındaki bir futbol topu kadar tuhaf görünürdü. Ardından pembe ipek gecelik giymiş bir kadına bir yatak getiren Gath&Chaves'e ait bir minibüs gördüm. Kadının giyiniş tarzına bakılırsa yatak yerine taşınır taşınmaz üzerine yatmaya niyetliydi. Ona katılmaya hayır demezdim.

Öğleden sonra, orada beklememin üstünden birkaç saat geçince, bir polis arabası geldi. Bir polis ve on dört yaşlarında bir kız polis arabasından indi. Polis onun dedesi olacak yaştaydı. *Porteño*'ların tabiriyle adam onun *caballero blancosu* –yaşlı sevgilisi– olabilirdi ama üniformalı polisler genelde şişman karılarından ve çirkin çocuklarından başkasına harcayacak kadar para kazanamazdı. Tabii çok güzel kızını aile doktoruyla olan randevusuna getiren bir baba da olabilirdi –ama babalar, eğer çok kötü değillerse, genelde kızlarını kelepçelemezdi. Onlar ön kapının merdivenlerini çıkarken köpek de havlamaya başladı. Polis köpeğin başını okşadı ve köpek sustu.

Dürbünle siyah ve parlak ön kapıya baktım. Kapı açık renkli tüvit kıyafet giyen bir adam tarafından açıldı. Saçı koyu renkti ve kısa, Errol Flynn tarzı bir bıyığı vardı. O ve polis birbirini tanıyormuşa benziyordu. Evdeki adam gülümseyince ön iki dişi arasındaki açıklık ortaya çıktı. Adam elini kızın omuzuna koyup onunla kibarca konuştu. O zamana kadar gergin olan kız rahatlamışa benziyordu. Adam kelepçeleri işaret edince polis onları çözdü. Kız bileklerini ovaladı ve sonra başparma-

ğını dişlerinin arasına koydu. Uzun kahverengi saçları ve bal rengi teni vardı. Kırmızı kadife bir elbise ve kırmızı ile siyah bir çorap giyiyordu. Konuşurken dizleri birbirine değdi ve gülümsediğinde sanki güneş bulutların arasından çıktı. Evdeki adam kıza içeri girmesini işaret etti, polise baktı ve onu da içeri davet etti. Polis başını iki yana salladı. Adam içeri girdi, kapı kapandı, polis arabasına geri döndü, bir sigara yaktı, şapkasını öne eğdi, kollarını kavuşturdu ve uyumaya başladı.

Kol saatime baktım. Saat ikiydi.

Kapı tekrar açılmadan önce doksan dakika geçti. Kızın peşinden evdeki adam da verandaya çıktı. Kediyi alıp kıza gösterdi. Kız kedinin başını okşadı ve ağzına bir şeker attı. Kız öncekinden daha ağır hareket ederek, sanki her biri bir metre yüksekliğindeymiş gibi, basamaklardan inmeye başladı. Dürbünle tekrar baktım. Başı omuzlarının arasına gömülmüştü ama göz kapakları ondan da ağırdı. Uyuşturucu kullanmışa benziyordu. Ondan birkaç adım ötedeki adam polis arabasının camına tıklayınca polis sanki alttan bir şeyle dürtülmüş gibi hemen fırlayıp dik oturdu. Adam arabanın arka kapısını açtı ve dönüp baktığında kızın yürümeyi bıraktığını ve ayakta güçlükle durduğunu gördü. Kız devrilmek üzere olan bir ağaca benziyordu. Yüzü soluktu, gözleri kapalıydı ve bayılmamak için burun deliklerinden derin nefes alıyordu. Adam yanına gidip kolunu kızın beline sardı. Kız öne doğru eğildi ve kustu. Adam polise bakıp sertçe bir şey söyledi. Polis geldi, kızı tutup kaldırdı ve arabanın arka koltuğuna koydu. Kapıyı kapattı, şapkasını çıkar-

dı, alnını mendiliyle sildi, öne eğilip camdan kıza el sallayan adama bir şeyler söyledi ve arkasına yaslanıp bekledi. Etrafına göz gezdirdi. Benim olduğum tarafa da baktı. Ondan otuz metre kadar uzaktaydım. Beni göreceğini zannetmiyordum. Göremedi. Polis arabası çalıştı, giderlerken adam el salladı ve dönüp eve girdi.

Dürbünü katlayıp torpido gözüne koydum. Cebimdeki konyak şişesinden bir yudum içtim ve arabadan indim. Yolcu koltuğundan bir dosya ve not defteri aldım, omuz kılıfımı düzelttim, hâlâ hassas olan köprücükkemiğimi sıvazladım ve basamaklardan yukarı çıktım. Köpek tekrar havladı. Tüylü toz alıcı ebat ve şeklindeki kedi beyaz tırabzanın üzerinde oturmuş şüpheyle bana bakıyordu. Efendisi şeytana hizmet eden minik bir iblis gibiydi.

Kapı ziline basınca saat kulesinden çıkana benzer bir ses duydum ve dönüp sokağa baktım. Pembe gecelikli kadın giyinmeye başlamıştı. Kapı arkamda açıldığında ben hâlâ izlemekle meşguldüm.

"Böyle bir kapı ziliniz varken postacıyı kaçırmayacağınız kesin," dedim Almanca konuşarak. "Semavi bir korodan farksız." Ona kimliğimi gösterdim. "Acaba içeri girip size birkaç soru sorabilir miyim?"

Kesif eter kokusu ne kadar uygunsuz bir vakitte geldiğimin altını çizer gibiydi. Ama Helmut Gregor bir Almandı ve Almanlar benim gibi yetkililerle tartışmamaları gerektiğini bilirlerdi. Gestapo tarih olmuştu ama Gestapo fikri ve etkisi nikâh yüzüğüyle muşta arasındaki farkı bilecek

yaşa gelmiş tüm Almanların zihninde hâlâ capcanlıydı. Özellikle de Arjantin'de.

"İçeri buyurun," dedi kibarca yana eğilerek. "İsminiz neydi?"

"Hausner," dedim. "Carlos Hausner."

"İstihbarat Teşkilatı için çalışan bir Alman. Biraz sıra dışı değil mi?"

"Bilmem. Bir zamanlar bu işlerde çok iyi değil miydik?"

Gülümsedi ve kapıyı kapattı.

Mermer zeminli ve yüksek tavanlı bir salonda duruyorduk. Salonun sonundaki ameliyat masasını görmemle Gregor'un onun önündeki buzlu cam kapıyı kapaması bir oldu.

Sanki benden sorularımı salonda sormamı isteyecekmiş gibi durdu, sonra fikrini değiştirdi ve beni şık oturma odasına davet etti. Oymalı ve yaldızlı bir aynanın altında güzel bir taş şömine vardı ve onun önünde de gürgen Çin sehpası ile iki tane deri sandalye yer alıyordu. Birine oturmamı işaret etti.

Oturdum ve etrafıma baktım. Bir rafın üzerinde gümüş maté gourd koleksiyonu, önümüzdeki masanın üzerinde ise Nazi yanlısı Almanca bir günlük gazete olan *Free Press* vardı. Diğer bir masanın üzerinde golf pantolonu giymiş ve bisiklete binen bir adamın resmi duruyordu. Diğer bir resimde ise düğününde beyaz kravat takıp frak giymiş bir adam görülüyordu. İki fotoğraftaki adamın da bıyığı yoktu ve bu sayede o kişinin 1932 yazında Doktor Kassner'in Berlin'deki evinin merdivenlerinde karşılaştığım adam olduğunu anlamam kolay oldu. Bu Beppo denen adamdı ve kendisine şimdi Helmut Gregor diyordu. Bıyık haricinde pek fark-

lı görünmüyordu. Kırklı yaşlarındaydı; saçları gür, koyu kahverengiydi ve beyazlamadan eser yoktu. Gülümsemiyordu ama ağzı hafif açık duruyordu ve dudakları havlamaya ya da ısırmaya hazırlanan köpek gibi kıvrıktı. Gözleri hatırladığımdan farklıydı. Kedi gözü gibiydiler: Dikkatli, tetikte ve dokuz cana yetecek karanlık sırlarla dolu.

"Sizi yemekte rahatsız ettiğim için üzgünüm." Sandalyesinin bacağının dibinde duran ve üzerinde bir bardak süt ve yenmemiş bir sandviç olan gümüş rengi tepsiyi işaret ettim. Süt ve sandviç belki de genç ziyaretçisi için hazırlanmıştı, diye düşündüm.

"Önemli değil. Sizin için ne yapabilirim?"

Arjantin pasaportu ve düzgün davranış belgesiyle ilgili her zamanki hikâyeyi anlattım ve her şeyin formalite olduğunu, benim de eski SS olduğumu ve gerekeni yapacağımı söyledim. Bunu duyunca bana savaşta neler yaptığımı sordu ve ona Alman Savaş Suçları Bürosunda yaptıklarım haricindekileri anlatınca, suya bırakıldıktan birkaç dakika sonra gevşeyen olta ipi gibi rahatladı.

"Ben de Rusya'daydım," dedi. "Viking Tümeni sıhhiye bölüğündeydim. Rostow Muharebesi'ne katıldım."

"Bayağı yaman savaşmış, diye duymuştum," dedim.

"Kolay olanı yoktu ki."

Yanımda getirdiğim dosyayı açtım. Helmut Gregor'un dosyasıydı. "Birkaç basit ayrıntıyı onaylamam gerekiyor."

"Elbette."

"Doğum tarihi."

"16 Mart 1911."

"Doğum yeri?"

"Gunzburg."

Başımı iki yana salladım. "Tuna kıyısında bir yerlerde diye hatırlıyorum. Ben Berlinliyim. Dur bir dakika. Gunzburglu birini hatırladım. Pieck adında biriydi. Walter Pieck. O da SS'ti. Sanırım Dachau toplama kampındaydı. Belki tanıyorsunuzdur."

"Evet. Babası emniyet müdürüydü. Savaştan önce karşılaşmıştık. Ama ne Dachau'ya ne de başka bir toplama kampına gitmedim. Dediğim gibi Waffen SS'e bağlı Viking Tümenindeydim."

"Peki Gunzburg'da babanız ne iş yapıyordu?"

"Tarım makineleri satıyordu ki hâlâ satıyor. Biçerdöver gibi şeyler. Sıradan şeyler ama sanırım hâlâ şehrin en büyük işvereni."

"Affedersiniz," dedim kalemi elimde hazır tutarak. "Bir soruyu atlamışım. Anne babanızın ismi neydi?"

"Bu gerekli mi?"

"Çoğu pasaport başvurusunda standarttır."

Başını salladı. "Karl ve Walburga Mengele."

"Walburga. Sıra dışı bir isim."

"Evet, öyle. Walburga, Almanya'da yaşayıp ölmüş bir İngiliz azizdir. Mayısın birinde olan Walpurgis gecesini duymuşsunuzdur. O tarihte kemikleri kilise kilise gezdirilir."

"Bana bir tür cadı töreni gibi geldi."

"Bence de öyle," dedi.

"Sizin adınız ise Josef. Kardeşiniz var mı?"

"İki erkek kardeşim var. Alois ve Karl Junior."

"Sizi daha fazla tutmayacağım, Doktor Mengele." Gülümsedim.

"Doktor Gregor'u tercih ederim."

"Evet, tabii ki. Kusura bakmayın. Diplomanızı nereden aldınız?"

"Bunun ne ilgisi var?"

"Hâlâ pratisyen doktorsunuz, değil mi? Bence çok ilgisi var."

"Evet, elbette. Özür dilerim. İşin aslı bu kadar çok soruya doğru cevap vermeye pek alışık değilim. Beş yıldır başka birisi olarak yaşıyorum. Ne demek olduğunu bilirsiniz."

"Hem de nasıl. Belki Arjantin hükümetinin bu görevi neden bana verdiğini şimdi anlamışsınızdır. Çünkü sizin gibi Alman ve SS'im. Böylece siz ve diğer eski askerler daha az gergin oluyorsunuz. Haksız mıyım?"

"Evet, düşününce mantıklı geliyor."

Omuz silktim. "Diğer taraftan eğer Arjantin pasaportu istemiyorsanız burada durabiliriz." Başımı iki yana salladım. "Yani benim için sorun değil."

"Lütfen devam edin."

Sanki başka bir şey düşünüyormuş gibi kaşlarımı çattım.

"Israr ediyorum," diye ekledi.

"Hayır, sanki daha önce karşılaşmışız gibi bir hisse kapıldım."

"Hiç zannetmem. Aksi takdirde hatırlardım."

"Berlin'de diye hatırlıyorum. 1932 yazında."

"1932 yazında Münih'teydim."

"Hayır, şimdi hatırladım. Başka bir doktorun evindeydi. Doktor Richard Kassner'in evi. Donhoff Platz'daydı."

"Doktor Kassner diye birini hatırlamıyorum."

Taşıdığım silahı görmesi için ceketimin düğmelerini açtım. Bir tabancayla kafamda minik bir delik açmak gibi üzerimde cerrahi bir şeyler denemeye kalkmaması için tedbir alıyordum. Çünkü silahlı olduğundan şüphem yoktu. Ceket ceplerinden birinde sigara paketinden daha ağır bir şey vardı. Mengele'nin savaş sırasında ne yaptığını tam olarak bilmiyordum. Tek bildiğim Eichmann'ın bana anlattıklarıydı. Ona göre Mengele, Auschwitz'de insanlık dışı bir şey yapmıştı. Bu yüzden de Avrupa'da en çok aranan kişi haline gelmişti.

"Yapma. Mutlaka hatırlarsın. O zaman adın neydi? Biffo muydu? Yok değil, Beppo'ydu. Kassner'e ne oldu?"

"Sanırım beni biriyle karıştırdınız. Hatırlatmama gerek var mı bilmem ama on sekiz yıl öncesinden bahsediyoruz."

"Hayır, Herr Doktor Mengele. Şimdi her şeyi hatırlamaya başladım. Beppo. 1932'de polistim. Berlin KRIPO cinayet masasında çalışıyordum. Anita Schwarz davasını araştıran bir dedektiftim. Belki onu hatırlarsınız?"

Asık bir yüzle bacak bacak üstüne attı. "Hayır. Bakın tüm bunlar çok kafa karıştırıcı. Sanırım bir sigara fena olmayacak."

Eli cebine gitti ama ben daha çabuktum.

"I-ıh," dedim ve Smith&Wesson'ı karnının birkaç santim yukarısına tuttum, eline vurup cebinden uzaklaştırdım ve ardından ceviz kabzalı PPK'yı aldım. Silaha bir göz attım. Kabzasında Nazi kartalı olan bir otuz sekizlikti.

"Böyle bir şeyi saklamak pek akıllıca değil," dedim.

"Asıl akıllıca davranmayan sensin," dedi.

Tabancayı cebime koydum ve tekrar yerime oturdum. "Ya? Nedenmiş?"

"Çünkü ben devlet başkanının dostuyum."

"Yapma."

"Sana o silahı indirip derhal gitmeni tavsiye ederim."

"Eski günlerden biraz konuşmadan olmaz, Mengele." Tabancanın horozunu kaldırdım. "Eğer cevapları sevmezsem biraz teşvik kullanmam gerekebilir. Önce ayağına. Sonra bacağına. Bu işlerin nasıl olduğunu bilirsin, Doktor. Sokrat diyaloğu derler."

"Sokrat mı?"

"Evet. Seni, düşünüp ifade etmeye teşvik edeceğim ve birlikte–" silahı ona salladım "–birlikte bazı önemli soruların cevabını arayacağız. Bunun için felsefe bilmeye gerek yok ama eğer mutabakata varmak gibi bir niyetin yoksa bilmem Sokrat'ın başına neler geldiğini hatırlıyor musun? Hemşerileri Atinalılar onu kafasına bir silah dayayıp beynini dağıtmaya zorladılar. En azından bunun gibi bir şey."

"Anita Schwarz'ın başına gelenlerden sana ne?" diye sordu Mengele öfkeyle. "Neredeyse yirmi yıl oldu."

"Sadece Anita Schwarz değil. Münih'teki Elizabeth Bremer de var."

"Düşündüğün gibi değil," diye ısrar etti.

"Öyle mi? Neydi o zaman? Dadaizm mi? Nazilerden önce çok revaçta olduğunu hatırlıyorum. Bir bakalım. Sen karmaşadan mânâ çıkarmaya çalışan bir sanatçı olduğun için bu iki kızı doğra-

dın. Organlarıyla bir kolaj ya da güzel bir fotoğraf yaptın. Sen, Max Ernes ve Kurt Schwitters vardı. Hayır mı? Ya şuna ne dersin: Sen yaşı tutmayan kızlara kaçak kürtaj yaparak fazladan para kazanmaya çalışan bir tıp öğrencisiydin. Benim emin olamadığım sadece ayrıntılar. Ne zaman ve nasıl olduğu."

"Söylersem beni rahat bırakacak mısın?"

"Eğer söylemezsen seni vuracağım." Ayağına nişan aldım. "Sonra da seni kan kaybından ölmen için rahat bırakacağım."

"Tamam, tamam."

"Münih'ten ve Elizabeth Bremer'den başlayalım."

Mengele başını iki yana salladı fakat tabancayı ayağına doğrulttuğumu görünce hemen elini kaldırdı. "Hayır, hayır sadece olanları hatırlamaya çalışıyorum. Ama kolay değil. O zamandan bugüne çok şey oldu. Tüm bunların benim gibi bir adama ne kadar uzak olduğuna inanamazsın. Sen yirmi yıl kadar önce olmuş iki kazara ölümden bahsediyorsun." Acı acı güldü. "Ben Auschwitz'deydim. Orada olanlarsa tümüyle sıra dışıydı. Belki de şimdiye kadar yaşananlar içinde en sıra dışı olandı. Auschwitz'de üç milyon kişi öldü. Üç milyon. Sense tutmuş iki çocuğu soruyorsun."

"Buraya seni yargılamaya değil soruşturmayı bitirmeye geldim."

"Lafa bak. Aptal Kanadalı kovboylar gibi konuşuyorsun. Ne diyorlardı onlara? Mounty mi? Her zaman suçluyu yakalarlar. Mesele bu mu? Mesleki gurur mu? Yoksa göremediğim başka bir şey mi var?"

"Soruları ben soruyorum, Doktor. Ama işin içinde biraz mesleki gurur olduğu da doğru. Sen de benim gibi bir profesyonel olduğundan bunun ne demek olduğunu bilirsin. Nazi olmadığım için siyasi nedenlerle davadan el çektirildim. O zaman kabullenememiştim ve hâlâ kabullenemiyorum. O yüzden Walter Pieck'le başlayalım. Onu iyi tanıyorsun değil mi? Gunzburg'dan."

"Tabii ki. Gunzburg'da herkes birbirini tanır. Koyu Katolik bir şehirdir. Walter ve ben okul arkadaşıydık. En azından lise bitirme sınavından kalana kadar. O sporla, özellikle kış sporlarıyla daha ilgiliydi. Çok iyi bir kayakçı ve patenciydi. Ben de fena bir kayakçı sayılmazdım. Neyse babasıyla kavga edip çalışmaya Münih'e gitti. Ben de lise bitirme sınavını geçip okumaya Münih'e gittim. Farklı hayatlar sürdük ama bazen görüşüp bira içerdik. Hatta arada bir ona borç verdiğim de olurdu.

"Ailem Gunzburg ölçülerine göre zengindi. Günümüzde bile Gunzburg, Mengele ailesinden sorulur. Ama babam Karl soğuk bir tipti ve sanırım beni biraz kıskanıyordu. Bu nedenle tıp fakültesindeyken bana pek para vermedi ve ben de para kazanmanın başka yolunu bulmak zorunda kaldım. Günün birinde eski bir arkadaşımın kızı hamile kaldı, ben de derslerde doğumbilim ve jinekoloji üzerine pek çok şey öğrendiğimden onlara bebekten kurtulmaları için yardım teklifinde bulundum. Aslında çok basit bir işlemdi. Daha sonra birkaç kürtaj daha yaptım. İyi para kazandım ve kendime ufak bir araba aldım.

"Sonra Walter'ın kız arkadaşı hamile kaldı. Elizabeth güzel bir kızdı. Walter için biraz fazlaydı.

Neyse kız, çocuğu istemediği konusunda kararlıydı. Tıp fakültesine gidip doktor olmak istiyordu." Mengele kaşlarını çatıp başını iki yana salladı. "Ona yardım edebilirim zannediyordum ama komplikasyonlar oldu. Kanama başladı. Hastanede bile olsa muhtemelen ölürdü ki biz Münih'teki dairemdeydik. Ona yardım etmem imkânsızdı. Mutfak masamın üzerinde kan kaybından öldü." Sanki bu hatıra kendisini rahatsız etmiş gibi durdu. "O zaman geleceği parlak bir gençtim. İnsanlara yardım etmek istiyordum. Bir doktor olarak, anlarsın. Neyse paniğe kapıldım. Evimde bir ceset vardı ve herhangi bir patolojist onun kürtajda öldüğünü hemen anlardı. Çaresizce izlerimi örtmenin yollarını arıyordum.

"Cinsel organlarını almak aslında Walter'ın fikriydi. Bir dergide okuduğu seks cinayetiyle ilgili bazı ayrıntılar aklında kalmıştı ve Elizabeth'in ölümünü böyle bir şeye benzetirsek polisin kaçak bir kürtajcıyı aramayacağını söyledi. Aklıma yattı. Ben de onu anatomi dersindeymişiz gibi kestim ve Walter'da cesetten kurtuldu. Gunzburg'daki babası onun adına şahitlik yapıp Elizabeth'in ölüm saatinde evde olduğunu söyledi. Bunu Walter için yapmıştı ama bundan sonra Walter bir daha babasının sözünden çıkamayıp ne derse yapmaya başladı. İşte SS'e katılması da böyle oldu. Onu beladan uzak tutmak istemişti." Mengele güldü. "Düşününce ne kadar komik geliyor. Amerikalılar onu Dachau'da kurşuna dizdiler." Başını iki yana salladı. "Ama o küçük kızı öldürmeyi kesinlikle istemedim. Güzel kızdı. Tam bir Ari güzeliydi. Ona yardım etmek istiyordum. Ne-

den olmasın sadece bir hata yapmıştı, hepsi bu. Böyle şeyler hep olur ve en saygıdeğer insanların bile başına gelir."

"Bana Kassner'den bahset," dedim. "Onunla nasıl tanıştın?"

"Münih'te tanıştık. Ayrı yaşadıkları karısı orada oturuyordu. Onu tekrar geri dönmesi için ikna etmeye çalışıyordu ama başaramadı. Birisi bizleri bir partide tanıştırdı. Orada müşterek ilgi alanlarımız olduğunu fark ettik. Antropoloji, insan genetiği, tıbbi araştırmalar ve Nasyonal Sosyalizm gibi. Goebbels'in dostuydu. Neyse Berlin'de onu ziyaret etmeye başladım. Kürtajdan kazandığım paraları harcayacak yer arıyordum. Hayatımın en güzel dönemiydi. Sana Berlin'in o tarihlerde nasıl bir yer olduğunu anlatmama gerek yok galiba. Cinsel serbestlik son noktaya varmıştı."

"Zührevi hastalığı da o zaman kaptın."

"Doğru. Bunu nasıl bildin?"

"Kassner de I.G Farben adına test ettiği yeni 'Sihirli Mermi' Protonsil'le seni tedavi etti."

Mengele hayretle baktı. "Çok doğru. Berlin polisindeki itibarının boş yere olmadığını şimdi anlıyorum."

"Goebbels'in zührevi hastalığını da tedavi ediyordu. Bunu biliyor muydun? Davadan alınmamın nedenlerinden birinin de bu olduğunu zannediyorum. Birisi bunu bulabileceğimden korkmuştu ki öyle de oldu."

"Önemli birini tedavi ettiğini biliyordum ama Goebbels olduğunu bilmiyordum. Aslında Hitler olduğunu zannetmiştim. Bilirsin öyle söylentiler vardı. Führer'in frengi olduğunu söylerlerdi. De-

mek ki Goebbels'miş." Mengele omuz silkti. "Neyse Protonsil çok etkili bir ilaçtı. Sanırım penisilinin icadına kadar Dyestuff Syndicate'in ürettiği en başarılı ilaç buydu. Kassner bu ilaçlar üzerinde çalışmaya başlayınca ben de onları çok iyi öğrendim. Auschwitz'de bazı ilaçları test ettim. Önemli bir çalışmaydı. Ama artık kimse hatırlamıyor ve herkes sadece savaş sırasındaki tıbbi ve bilimsel ortamın sonuçları olan tıbbi hatalara takılıp kalıyor."

"Toplu katliamın tıptaki karşılığı bu olsa gerek," dedim.

"Sanırım sen de Arjantin'e et yemeye geldin," dedi.

"Onu boş ver. Bana Anita Schwarz'ı anlat."

"Bu saçmalıkla vaktimi harcadığına inanamıyorum."

"Bana inanmıyorsan buna inan." Silahımı gösterdim. "Onunla nasıl tanıştın?"

"Berlin'e gelmeye başladığımda babasıyla tanıştım. SA mensubuydu. Ardından hâkim oldu ve daha da samimi olduk. Neyse birisi bizi tanıştırdı. Sanırım Kurt Daluege'ydi. İkinci metresine sorunsuz kürtaj yapmıştım. Aslında kadının da ikinci kürtajıydı ve Daluege'ye onu kısırlaştırmanın faydalarını düşünüp düşünmediğini sordum. Düşünmemişti. Ama sonunda kadını razı etmeyi başardı."

"Dalga mı geçiyorsun?"

"Hiç de değil. Mesele fallopia kanalını bağlamaktan ibaret. Neyse Daluege, Otto Schwarz'a bundan bahsetti. Muhtemelen kızı için düşünmüşlerdi."

Mengele'nin bana anlattıkları karşısında dehşetle başımı iki yana salladım ama Otto Schwarz'a sakat kızının ölüm haberini verdiğim zamanki tavrını hatırlayınca doktorun söylediklerinin makul olduğunu anladım. "Bana on beş yaşındaki bir kızı kısırlaştırdığını mı söylüyorsun?"

"Bak bu kızla Elizabeth Bremer'i aynı kefeye koyma. Alakaları yoktu. Anita Schwarz sakattı ve genç yaşına rağmen bazen fahişelik yapıyordu. Kısırlaştırılması mantıklıydı. Sırf zavallı ailesinin değil ülkenin genetik sağlığının da iyiliğineydi. Çocuk doğurmaya uygun değildi. Daha sonra Otto ve ben meslektaş olduk. O, 'ırk saflığı' konularında 1933 tarihli Genetik Hastalıklı Çocuk Doğumunu Önleme Kanunu uyarınca hareket edecek Genetik Sağlık Mahkemelerinde hâkim oldu. Bazılarının evlenmesi yasaklanırken bazıları da kısırlaştırıldı." Durdu.

"Yani ülkenin genetik sağlığını korumak için ikiniz Anita Schwarz'ı kısırlaştırmaya karar verdiniz," dedim. "Bu konuda Anita'nın söz hakkı var mıydı?"

Mengele sinirli bir şekilde başını salladı. "Onun rızası gerekmiyordu. Kız spastikti, tamam mı? Hayatının bir önemi yoktu. Bütün genetik sağlık mahkemeleri bu kararı desteklerdi."

"Ameliyatı nerede yaptın?"

"Kızın annesinin gece hemşiresi olarak çalıştığı Dahlem'deki özel bir klinikte. Çok uygun bir yer olduğundan emin olabilirsin."

"Ama bir terslik oldu."

Başını salladı. "Kürtajdan farklı olarak kısırlaştırmada tam anestezi gerekir. Ben de haliyle Kurt

Daluege'nin metresini ameliyat ederken kullandığımız aynı kişiyi çağırdım. Daluege'nin tanıdığı birisiydi. Ama gördük ki ne yaptığından pek haberi yokmuş. Adamın uyuşturucu bağımlısı olduğunu bilmiyordum. Adam bir hata yaptı. Kızı öldüren ameliyat değil de anestezi oldu. Kısacası onu bir daha uyandıramadık. Ve Münih'te Elizabeth Bremer'in ölümündeki aynı ikilemle karşı karşıya kaldım, benzer şekilde vücudunu doğramaya karar verdim. Bunu kızın annesinin yardımıyla yaptığımı da söylemem gerek. Kadın katı bir Katolik olarak Tanrı'nın en başta zaten bu kızın yaşamasını istemediğini düşündüğünden ben ve meslektaşım hiç sıkıntı yaşamadık. Birlikte cesedi şehrin diğer ucundaki Friedrichshain Park'a attık. Sonrasını da biliyorsun."

"Ya sonra?"

"Eve döndüm."

"Hayır, sonraki yılları kastediyorum. SS'e katılana kadar ne yaptın?"

"1937'ye kadar kürtaj ve kısırlaştırma yaptım. Kanuna uygun olduğunu da eklemek istiyorum. Sonra Frankfurt Üniversitesi Irsiyet, Biyoloji ve Irk Saflığı Enstitüsünde araştırma asistanı oldum."

"Ya şimdi?"

"Şimdi mi? Sakin bir hayat sürüyorum. Gördüğün üzere basit bir doktorum."

"Bence o kadar basit değilsin. Yarım saat önce burada olan kızdan bahset. Sanırım kızın tırnaklarına oje sürüp saçlarını ördün."

"Tehlikeli sularda yüzüyorsun, Hausner."

"Dert değil. İyi yüzücüyümdür."

"Öyle olman gerek. Arjantin'de sevmedikleri insanlara neler yaptıklarını biliyorsun. Onları uçağa bindirir ve üç bin metreden Plate Nehrine atarlar. Beni dinle ve o gördüğün kızı unut."

Silahımı indirerek öne fırlayıp bir elimle kaşmir ceketinin yakasını tutarken diğer elimle de şaşkın ve esmer suratını tokatladım – bir pin-pon şampiyonu gibi elimin önü ve arkasıyla.

"Bana akıl vermeye kalkmanın sonu budur," dedim.

"Şimdi hikâyenin kalanını anlat. Bu şehirde yediğin haltların bütün ayrıntılarını duymak istiyorum. Anladın mı? Ya anlatırsın ya da sana önemsiz hayat ne demekmiş gösteririm."

Onu tekrar koltuğuna itip yakasını bıraktım. Mengele'nin gözleri buz gibi ve kısıktı, tokatladığım için kızarmış olan yerler haricinde de yüzü bembeyaz olmuştu. Elini çenesine koyup sinik bir köpek gibi hırlayarak anlatmaya başladı.

"Perón genç kızları sever," dedi. "On iki, on üç, on dört. Bakireler. Doğum kontrolünü de pek düşündüğü yok. Penisi çok küçük olduğundan genç kızların darlığı hoşuna gidiyor. Bunu sana anlatıyorum çünkü bu ülkede sırf bunu bilmek bile öldürülmene neden olabilir, Hausner. Bunu bana ilk görüşmemizde anlattı ve geçen yılın temmuzunda Arjantin'e geldiğimden bu yana onun için en az otuz kürtaj yaptım."

"Ya Grete Wohlauf?"

"O kim?"

"Polis morgundaki on beş yaşındaki kız."

"İsimlerini bilmiyorum," dedi. "Ama sana şunu söyleyebilirim. O kızlardan hiçbiri ölmedi. İşimde iyiyimdir."

Bundan şüphem yoktu. Herkesin bir yeteneği vardı ve onun yeteneği de hayatları mahvetmekti.

"Fabienne Von Bader'e ne diyeceksin?"

"Dedim ya, isimlerini bilmiyorum."

Nedendir bilmem ama ona inandım.

"Üstelik sadece ben yokum," dedi. "Yani bunu yapan tek Alman doktor ben değilim. Generalin SS doktorlarla arası iyi. Yani kürtaj yapmaktan çekinen yerel Katolik doktorların aksine bizler Müttefik adaletiyle karşı karşıya kalmamak için bize söylenileni yapıyoruz."

"Demek o yüzden Almanya'dan gelen doktorlarla tanışmak istiyor."

"Evet. Yani bu da onun gözünde değerli olduğumu gösterir. Çünkü çıkarına hizmet ediyorum. Aynısını senin için söyleyebilir miyiz?" Mengele gülümsedi. "Hiç zannetmem. Sen sadece duygusal ve aptal bir polissin, buradaki günlerin de sayılı. Bu insanlar en az biz Almanlar kadar merhametsizler. Onları çözmek zor değil. Onları harekete geçiren para ve güç. İdeoloji, nefret ya da tarih değil. Sadece para ve güç."

Ona avucumdaki tabancayı gösterdim. "Onlar kadar merhametsiz olmadığımdan emin olma. Seni karnından vurup sonra arkama yaslanıp ölmeni izleyebilirim. Hem de sırf keyif olsun diye. Sanırım sen buna da bir deney dersin. Belki de seni bu yüzden vururum. Bana Nobel Tıp Ödülü'nü verirler. Ama şimdi yapacağın şey bir kâğıt kalem bulup bana anlattığın her şeyi yazıya dökmek. Buna devlet başkanının genç kız düşkünlüğü ve onun için yaptığın kürtajlar da dahil. Sonrasında da imzalayacaksın."

"Memnuniyetle," dedi Mengele. "İdam fermanını imzalamış olacağım. Ölmeden önce seni hücrende ziyaret edeceğim. Doktor çantamı da getireceğimden şüphen olmasın. Belki hâlâ sağken birkaç organını çıkarırım."

"O gün gelene kadar sana dediğimi yapacak ve bunu yaparken de gülümseyeceksin," dedim. "Aksi takdirde nedenini öğrenmek isteyebilirim."

Sırf canım istediği için ona bir tokat daha attım. Onu hiç durmadan tokatlayabilirdim. Tam sopalık bir tipi vardı. Bazıları içimdeki en kötü tarafı açığa çıkarıyordu.

İtirafnameyi yazdı. Okudum ve cebime koydum.

"Madem itiraf havasına girdin," dedim. "Sana bir sorum daha olacak." Silahı yüzüne yaklaştırdım. "Unutma, ben de bunu kullanma havasındayım. O yüzden cevap verirken iyi düşün. Emir On Bir hakkında ne biliyorsun?"

"Sadece yerinden edilen Yahudilerin buraya gelmesini engellemekle ilgili bir şey olduğunu biliyorum." Omuz silkti. "Hepsi bu."

Elimi cebime attım ve Anna Yagubsky'nin bana verdiği küçük l'chaim kolyesini çıkardım. Onu ışıkta biraz çevirdi. Onu tanımışa benziyordu.

"Kızları öldürüp sonra da organlarını çıkararak bizi yanlış yönlendirmek güzel numaraydı," dedim. "Ama bu tür şeylere sadece senin aklın ermiyor. Seni vurmak zorunda kalırsam bu kolyeyi cesedinin yanında bırakacağım. L'chaim İbranicede hayat demektir. Polis onu bulduğunda senin İsrail intikam mangası tarafından öldürüldüğünü

zannedecek. Akıllarına beni aramak gelmeyecek, Mengele. O yüzden bir kez daha soruyorum. Emir On Bir hakkında ne biliyorsun?"

Mengele sandalyesinin yan tarafını tuttu. Hâlâ onu tutmaya devam ederek öne eğilip bağırdı. "Bu konuda başka bir şey bilmiyorum. Başka bir şey bilmiyorum! Başka bir şey bilmiyorum!" Ardından başı öne düştü ve ağlamaya başladı. "Başka bir şey bilmiyorum," diye hıçkırdı. "Sana tüm bildiklerimi söyledim."

Doğruldum, karşımdaki adamı bir çocuk seviyesine indiren bu çıkıştan biraz ürkmüştüm. Tuhaftı. Ona karşı sadece tiksinti hissettim. Ama işin garibi aynı tiksintiyi kendim için de hissediyor olmamdı. İçime yerleşen, hepimizin içine yerleşen karanlıktan iğreniyordum.

16

Buenos Aires - 1950

Her zamanki gibi sabah altıda kalktım, yıkandım ve kahvaltı yaptım. Lloyds da "kızarmış kahvaltı" denen bir şey vardı: İki yağda yumurta, iki dilim jambon, bir sosis, bir domates, birkaç mantar ve bir tost. Kahvaltım bittiğinde tıka basa doymuştum. Ne zaman bu kahvaltıyı yapsam aklıma aynı şey gelirdi: Birisinin bu kahvaltının üstüne bir de savaşabileceğini aklım almıyordu.

Sigara almaya dışarı çıktım. Beni sollayan araca, durup iki kapısı açılana kadar dikkat etmedim. Dışarı çıkıp hızla üzerime gelmeye başlayan kara gözlüklü ve bıyıklı iki adam haricinde polis arabası olduğuna dair hiçbir işaret olmayan siyah bir Ford sedandı. Onları daha önce de görmüştüm. Berlin'de. Münih'te. Viyana'da. Tüm dünya üzerinde böyle adamlar birbirinin aynıydı. Ben-

zer şekilde hepsinin davranış tarzı da aynıydı ve bana bir an önce arka koltuğa atılması gereken utanç verici bir eşya muamelesi yapacaklarından şüphem yoktu. Daha önce de olmuştu. Pek çok kez. Berlin'de özel dedektifken mesleğimin cilvelerinden biri olduğunu söyleyebilirim. Himmler bir keresinde kız kardeşini aldatan eniştesini yakalatmak için Münih'teki bir dedektiflik şirketini kullanmış olsa da Gestapo, özel dedektifleri hiç sevmezdi.

İçgüdüsel olarak dönüp onlardan kaçmaya çalıştım ama üçüncü bir herife denk geldim. Üstüm arandı ve ne olup bittiğini anlamadan kendimi aracın içerisinde buldum. Benim haricimde konuşan yoktu. Konuşuyordum çünkü aklımı gittiğimiz yoldan ve hareket ettiğimiz hızdan uzak tutmamı sağlıyordu.

"Hakkınızı vermek lazım iyisiniz," dedim. "Sanırım göğüs cebimde bir SIDE rozeti olduğunu söylemem pek bir şeyi değiştirmeyecek. Tam tahmin ettiğim gibi."

Güneye, San Telmo'ya doğru gittik. İspanyolca birkaç cevher daha söyledim ama sallayan olmayınca ben de onlar gibi sustum. Araba, Savaş Bakanlığı'nın yakınından batıya döndü. Bakanlık iki ayrı kanatta yer alan on altı katıyla Buenos Aires'teki en büyük binaydı ve Kufu'nun Büyük Piramidi gibi tüm çevreyi hâkimiyeti altına alıyordu. Görünüşünden Şili ve Uruguay gibi komşu ülkelerde işlerin yolunda olmadığını anlamak mümkündü. Bir süre sonra güzel bir parka geldik ve parkın ardında da Francisco Pizarro'nun Güney Amerika'ya gelişinden beri oradaymış gibi

duran mazgallı bir kale vardı. Ana ahşap kapıdan geçerken arabanın üzerine surlardan kayalar atılıp kızgın yağ dökülüceğini hayal ettim. Park ettik, arabadan çıkarıldım ve birkaç basamaklı bir merdivenden avluya indirildim. Uzun ve rutubetli bir koridorun sonundaki alçak ve nemli bir hücreye konuldum, Savaş Bakanlığı kadar büyük bir adam üzerimi aradı. Ardından da bir sandalye, ahşap bir yatak ve bir çömlekle baş başa bırakıldım. Çömleğin, sizin bakış açınıza göre, yarısı boş ya da doluydu.

Sandalye ya da yataktan daha rahat görünen yere oturup bekledim. Uzaklarda, farelerin kol gezdiği bir kulede adamın teki deli gibi gülüyordu. Tutulduğum yere yakın bir yerlerde su gürültüyle zemine akıyordu ve susamamış olduğumdan sesi pek ciddiye almadım. Ama birkaç saat geçtikten sonra bu konuda farklı düşünmeye başladım.

Akşamüzeri kapı tekrar açıldı. İki kişi hücreme girdi. Sanki bir iş yapacaklarmış gibi kollarını sıvamışlardı. Biri ufak ve kaslı diğeri ise iri ve kaslıydı. Ufak olanın elinde bir elektrik fişi gibi iki ucu olan metal bir baston vardı. İri olan beni tuttu. Karşı koydum ama adamın fark ettiğini zannetmiyorum. Adamın yüzünü göremedim çünkü bulutların arasında kaybolmuştu. Ufak olanın mavi gözleri ise ikinci dereceden değerli taşlar gibiydi.

"Caseros'a hoş geldiniz," dedi alaycı bir kibarlıkla. "Dışarıda 1871 vebası kurbanlarına adanmış bir abide var. Bu kalenin en derin zindanı aslında cesetlerin atıldığı bir çukurdur. Her geçen yıl 1871 veba kurbanlarının sayısı artmaya devam eder. Bilmem anlatabildim mi?"

"Anladım gibi."

"Emir On Bir hakkında sorular soruyormuşsun?"

"Ben mi?"

"Nedenini ve neler bildiğini öğrenmek istiyorum."

"Bu tarihe kadar çok az şey öğrenebildim. Muhtemelen Emir On İki'nin selefi. Günün birinde birisi Emir On'un halefi olduğunu ortaya çıkarırsa da şaşırmam. Nasıl gidiyorum?"

"Pek iyi değil. Sen Almansın değil mi?"

Başımı salladım.

"Beethoven ve Goethe'nin, matbaanın ve röntgenin, aspirinin ve roket motorunun ülkesi."

"Hindenburg'u unuttun," dedim.

"Gurur duyuyor olmalısın. Arjantin olarak modern dünyaya tek bir katkımız oldu." Metal sopasını kaldırdı. "Elektrikli sığır sopası. Zaten adından ne olduğu anlaşılıyor değil mi? Bir ineği dilediğin yere götürmeni sağlayacak kadar elektrik veren bir sopa. Ortalama bir inek dokuz yüz kilo kadardır. Senin yaklaşık on katın. O hayvanı bile yola sokan bu sopanın bir insana neler yapabileceğini düşün. En azından sıradaki sorumu sorarken sen de bunu düşünüyor olursun."

"Elimden geleni yaparım," dedim.

Gömleğinin kolunu yukarı sıyırıp aşırı kıllı kolunu ortaya çıkardı. Arjantin'deki bir sirkte şu sıralarda bir çalışan eksilmiş olmalıydı. Kolunu terle lekeli koltuk altına kadar kıvırmaya devam etti. Anlaşılan gömleğine bir şey bulaşmasını istemiyordu. Buradan bakınca işini çok ciddiye alan bir adama benziyordu.

"Sana Emir On Bir'den bahseden kişinin adını öğrenmek istiyorum."

"Casa Rosada'daki birisiydi. Sanırım iş arkadaşlarımdan biri. Kim olduğunu hatırlamıyorum. Bakın bu tür şeyler sürekli kulağımıza gelir zaten."

Ufak kıllı adam gömleğimi yırtıp açarak köprücükkemiğimdeki yara izini ortaya çıkardı. En pis tırnağıyla üzerine vurdu. "Vay. Demek ameliyat oldun. Kusura bakma bilmiyordum. Hastalığın neydi?"

"Tiroidimin yarısını aldılar."

"Neden?"

"Kanserliydi."

Sanki arkadaşımmış gibi başını salladı, "Epey iyileşmiş." Ardından sığır sopasının ucuyla yara izine dokundu. Şansıma henüz düğmesini açmamıştı. "Genelde cinsel organlara çalışırız. Ama senin durumunda bir istisna yapabiliriz." Başıyla beni tutan iri adama işaret etti. Beni hücremdeki sandalyeye sıkıca bağladılar.

"Lütfen sana Emir On Bir'den bahseden kişinin adını söyler misin?" dedi.

Anna Yagubsky adını beynimin en ücra köşelerine atmaya çalıştım. Bana Emir On Bir'den bahseden kişi olarak onun ismini verecek değildim ama elektrikle insanların ağzından nasıl laf aldıklarını görmüştüm. Bu ikilinin bir kadına neler yapabileceğini düşünmek bile istemiyordum. Bunun üzerine kendi kendime bana Emir On Bir'i Casa Rosada'daki kayıt dairesinde bulunan görevli Marcello'nun anlattığını söylemeye başladım. Bir şey söylemek zorunda kalırsam diye ted-

bir alıyordum. Başımı iki yana salladım. "Bakın. İnanın hatırlamıyorum. Haftalar önceydi. Kayıt dairesinde bir sürü kişiyle konuştum. Herhangi biri olabilir."

Ama adam dinlemiyordu. "Hafızanı tazelemene yardım edeyim," dedi. Sığır sopasını dizime dokundurdu ve bu sefer düğmesi açıktı. Pantolonumun üzerinden değdirmesine rağmen acıyla yerimde zıpladım ve sol bacağım birkaç dakika kontrolsüzce kasılıp durdu.

"Hoş bir his, değil mi?" dedi. "Çıplak etine değdiğim zaman öncekinin sadece gıdıklanma olduğunu düşüneceksin."

"Şimdiden gülmeye başladım bile."

"Kendini madara eden sensin." Elinde sığır sopasıyla tekrar yaklaştı ve köprücükkemiğimdeki yara izine nişan aldı. Bir an için gözümün önünde tava üzerinde cızırdayan bir ciğer gibi kavrulan tiroidim canlandı. Ardından tanıdık bir ses duydum. "Sanırım bu kadar yeter." Sesin sahibi Albay Montalban'dı. "Onu çözün."

İtiraz eden olmadı. Ben de etmedim. İki işkencecim, sanki durdurulmayı beklermiş gibi, derhal itaat etti. Montalban bir sigara yakıp müteşekkir ve titreyen ağzıma koydu.

"Seni gördüğüme sevindim," dedim.

"Hadi, buradan çıkalım," dedi usulca.

Sığır sopasını tutan adama bir şeyler deme dürtüme gem vurarak Albayın peşinden, beyaz bir Jaguar'ın park etmiş olduğu kalenin avlusuna çıktım. Rahatlama ve neşeyle karışık derin bir nefes aldım. Bagajı açtı ve itinayla katlanmış bir gömlek ve bir yerlerden tanıdığım bir kravat çıkardı.

"Al," dedi. "Bunları otel odandan getirdim."

"Çok düşüncelisin, Albay," dedim hâlâ üzerimde duran perişan haldeki gömleğin düğmelerini açarken.

"Ne demek," dedi sürücü koltuğuna otururken.

"Arabaların birbirinden güzel oluyor, Albay," dedim yanına otururken.

"Bu araba darbe planlayan bir Amirale aitti," dedi. "Bir amiralin böyle bir arabası olmasına inanabiliyor musun?" Bir sigara yaktı ve kapıdan dışarı çıktık.

"Amiral şimdi nerede?"

"Kayboldu. Paraguay ya da Şili'de olabilir. Belki de hiçbir yerdedir. Ama tekrar söylüyorum bazen bu tür soruları sormamak en hayırlısıdır. Anladın mı?"

"Galiba. İyi de donanmayla kim ilgileniyor?"

"Arjantin'de sorulması güvenli tek soru türü kişinin kendisine soracağı sorulardır. Bu ülkede o yüzden bir sürü psikanalist var."

Doğuya, Plate nehrine doğru gittik.

"Öyle mi? Bu ülkede bir sürü psikanalist mi var?"

"Evet, yığınla. Dünyanın hiçbir yerinde Buenos Aires'te olduğu kadar psikanalist olduğunu zannetmem. Arjantin'de hiç kimse kendisinin gelişmeye ihtiyacı olmayacak kadar kusursuz olduğunu düşünmez. Mesela seni ele alalım. Biraz psikanaliz seni belalardan uzak tutabilir. En azından ben böyle düşünüyorum. O yüzden şehirdeki en iyi iki adamımla tanışmanı istedim. Böylece kendini ve toplumla olan ilişkini anlayacağını ve daha önce söylediğim şeyi takdir edeceğini um-

dum: Arjantin'de her şeyi bilmek çok şey bilmekten daha iyidir. Elbette adamlarım birkaç seansta kişinin kim olduğunu anlamasını sağlama konusunda uzmandırlar. Bazen tek seans bile yeterli olur. Ayrıca çoğu kişinin görmeye gittiği Freudcu analistlerden de çok daha ucuzdurlar. Çok daha etkili olduklarını sanırım sen de takdir edersin. Caseros kalesinden bu şehirde hayatta kalmak için gerekenleri hakkıyla idrak etmeden çıkan bir adama nadiren rastlanır. Evet, buna kesinlikle inanıyorum. Hazırlıklı değilsen bu şehir seni, psikolojik açıdan öldürebilir. Umarım lafı fazla dolandırmamışımdır."

"Hiç değil, Albay. Gayet iyi anladım."

"Torpido gözünde bir cep şişesi var," dedi. "Terapi insanı kendi hakkında bilgi sahibi yaparken susuzluğunu da artırır."

Şişede konyak vardı. Tadı da fena değildi. Sanki birisi pencereyi açmış gibi bana ferahlık verdi. Şişeyi ona da uzattım. Başını iki yana salladı ve sırıttı.

"İyi bir adamsın, Günther. Sana bir şey olmasını istemem. Sana daha önce, bir zamanlar gözümde kahraman olduğunu söylemiştim. Hayatta herkesin bir kahramanı olması gerek, değil mi?"

"Çok naziksin, Albay."

"Rodolfo –SIDE amiri Rodolfo Freude– senin kabiliyetlerine olan inancımın mantıksız olduğunu söylüyor ki belki de öyledir. Ama o bizim gibi gerçek bir polis değil, Günther. O, kişiyi büyük bir dedektif yapan şeyin ne olduğunu bilmiyor."

"Bunu ben de bildiğimden emin değilim, Albay."

"O zaman söyleyeyim. Büyük bir dedektif olmak için kişinin öncelikle kahraman olması gerekir. Sadece varlığıyla olmazları olduracak türde dinamik bir şahıs. Bence sen o türde birisin, Günther."

"Satrançta biz buna yem deriz. Genelde bir piyonun ya da kalenin feda edilmesini içerir."

"Evet, bu da mümkün."

Güldüm. "İlginç bir adamsın, Albay. Biraz garip ama ilginç. Ayrıca bana olan güvenini takdir etmediğimi zannetme çünkü ediyorum. En az içkin ve sigaran kadar." Paketini alıp bir sigara yaktım.

"Güzel. Çünkü senin Caseros'ta ikinci bir seansa ihtiyacın olacağını düşünmek beni çok rahatsız ederdi."

Akşam olmuştu. Dükkânlar kapanıyor ve kulüpler açılıyordu. Şehrin her yanındaki insanlar medeni dünyanın geri kalanından bu kadar uzak olmanın moral bozukluğu içerisindeydiler. Nasıl hissettiklerini biliyordum. Bir yanlarında okyanus, diğer yanlarında pampasın boşluğu vardı. Hiçlikle çevrilmiştik ve gidecek hiçbir yer yoktu. Belki de çoğu kişi bu gerçeğe kendisini teslim etmişti. Tıpkı Nazi Almanyası'nda yaptıkları gibi. Ben farklıydım. Ağzımdan çıkanla düşündüğümün farklı olması benim tabiatımın bir parçasıydı.

"Durumu gayet iyi anladım, Albay," dedim. "Eğer uslu durmazsam başıma gelecek var." Biraz daha konyak içtim. "Bugünden itibaren bu atın gözlük ve dizgin takacağından emin olabilirsin." Camdan dışarıyı işaret ettim. "Sadece gittiğim yola bakacağım hepsi bu." Sanki dersimi almış gibi bir kahkaha attım.

Albay bu teslimden memnun olmuşa benziyordu. "Şimdi yola gelmeye başladın," dedi. "Bunu anlamanın sana bir gömleğe mal olmasına üzüldüm."

"Yeni bir gömlek alabilirim, Albay," dedim uysal tavrımı hâlâ sürdürerek. "Yeni deri bulmak daha zordur. Beni tekrar ikaz etmen gerekmeyecek. Soluğu sizin morgda almaya niyetim yok. Konusu geçmişken Grete Wohlauf adındaki kız vardı ya? Onun katilini bulduğumdan emin değilim ama Almanya'daki iki kızı öldüren katili buldum. Haklıymışsın. Kendisi Buenos Aires'te. Dediğim gibi Grete Wohlauf'un ölümüyle bir ilgisi olup olmadığından emin değilim. Fabienne Von Bader hakkında bir şey bilip bilmediğini de bilmiyorum. Ama geçmişte yaptığı gibi yine kaçak kürtaj yaptığını öğrenirsem hiç şaşırmam. İsmi Josef Mengele ve buraya gelince Helmut Gregor adını almış. Sanırım sen bunu zaten biliyorsun. Neyse tüm bunları ona yazdırdığım itirafta okuyabilirsin. Onu otel odamda sakladım."

Albay Montalban elini ceketinin cebine atıp içinde Mengele'nin yazdığı itiraf olan zarfı çıkardı. "Bu itirafı mı kastettin?"

"Tıpkı ona benziyor."

"Sen tutuklandığında haliyle biz de San Martin Hotel'deki odanı aradık."

"Haliyle. Sanırım şimdi de onu imha edeceksin."

"Aksine. Onu çok emniyetli bir yerde saklayacağım. İşe yarayacağı zaman gelebilir."

"Mengele'den kurtulmak için mi?"

"Hayır, o önemsiz biri. Ben Perón'dan kurtulmaktan bahsediyorum. Burası katı Katolik bir

ülkedir, Herr Günther. Parayla satın alınmış seçmenler bile seviştiği genç kızları kürtaj yaptırmaları için Nazi savaş suçlusu bir doktora gönderen bir devlet adamına oy vermekte zorlanabilirler. Umarım bu itirafa ihtiyacım kalmaz ama bunu bir yerlere saklamak çok faydalı bir sigorta poliçesi haline gelmesini sağlayabilir. Benim gibi son derece istikrarsız bir mesleği icra eden birisi kendisini garantiye almak zorunda hissedebilir. Buna iş güvencesi gözüyle de bakabiliriz. Bir şeylerin döndüğünden şüphelendiğim olmuştu ama sen ortaya çıkana kadar Perón'la bağlantısını kuramamıştım."

"İyi de bunun 1932'de peşinde olduğum adam olduğunu nasıl bilebildin?" diye sordum. "Ben kimseye bir şey söylemedim."

"Mengele Arjantin'e geldikten bir ya da iki ay sonra Almanya'dan Buenos Aires'e, Helmut Gregor ismine içi evrak dolu bir kutu geldi. Bunlar Mengele'nin Berlin'deki Irk ve Yeniden İskân Ofisi ile Auschwitz'de olduğu zamanlarda hazırladığı araştırma dosyalarıydı. Görünen o ki doktorun hayatının çalışmasını bırakmaya gönlü el vermemişti ve burada emniyette olduğundan memleketi olan Gunzburg'daki birinden dosyaları buraya göndermesini istemişti. Sadece araştırma dosyaları da değil, bir SS dosyası ve bir de Gestapo dosyası bulunuyordu. Nedendir bilmem onun Gestapo dosyasında senin KRIPO dosyan da bulunuyordu. Benim için çalışmaya başladığında sana verdiğim dosya. Anlaşılan savaş sırasında birileri Schwarz davasını tekrar açmayı denemiş. Ama SS'te üst kademede birileri Gregor'u koruduğun-

dan başaramamış. Kassner adındaki bir SS albayı da I.G. Farben için çalışıyormuş. Neyse Mengele dosyalarına kavuşamadı. Onları Almanya'dan getiren gemiyi kazayla su bastığı için kargo bölümünde zayi olduklarını zannediyor. Oysa dosyalara benim adamlarım el koydu."

"Dosyalar elime geçmeden önce Helmut Gregor'un kim olduğuna ve Buenos Aires'te kaçak kürtaj yaptığına dair şüphelerim vardı. Perón'un hamile bıraktığı kızları ona gönderdiğini zannediyordum ama delilim yoktu. Cesaret edemedim. Perón'un *fruta inmadura*'larından –genç kız sevgililerine böyle derdi– birinin cesedi bulunduğunda bile bir şey yapamadım. İsmi Grete Wohlauf'tu. Kızın ölüm sebebi kürtaj sırasında enfeksiyon kapmasıydı. Mengele'nin belgelerini bulunca aradığım adamın o olduğunu anladım. Ben de kendi çıkarıma kullanmak için senin dikkatini bu davaya çekmeye çalıştım. Senin ilgilenmeni sağlamak için patologdan kızı doğramasını istedim."

"İyi de neden açıkça söylemedin?"

"Çünkü öylesi işime gelmiyordu. Mengele, Perón'un himayesinde. Sen bu himayeyi kaldırmayı başardın. Senin yaptığını yapıp hâlâ Perón'un güvenini korumaya devam edemezdim. Dediğin gibi sen benim yemimdin, Herr Günther. Perón'un adamlarının seni tutukladığını ve Caseros'a götürdüğünü duyunca nüfuzumu kullanarak seni serbest bıraktırdım. Ama önce sana bir ders vermek istedim. Sana daha önce dediğim gibi Emir On Bir hakkında soru sormak iyi bir fikir değildir."

"O kadarını anladım. Ya Fabienne Von Bader? Gerçekten kayıp mı?"

"Aa, evet. Bir ipucu bulabildin mi?"

"Hayır, ama neden kaybolduğunu anlamaya başlıyorum. Babası Reichsbank'ın İsviçre'deki banka hesabının kontrolünü elinde bulunduranlardan biri ve Perón bu parayı alabilmenin yollarını arıyor. Bence Von Bader koruma maksadıyla kızını kendisi sakladı. Böylece Perón'un kızını kendisine karşı kullanmasına engel olmaya çalışıyor. En azından bunun gibi bir şey."

Albay gülümsedi. "Her zamanki gibi durum bundan biraz daha karmaşık."

"Ya? Ne kadar daha karmaşık?"

"Bence öğrenmek üzeresin."

17

Buenos Aires - 1950

Albay, uzun bir kuyruğun her zamanki gibi Evita'yı görmek için beklediği İşçi Bakanlığı'nı geçti ve köşeyi dönüp sıradan görünümlü bir kapının önünde durdu.

O sırada bana Mengele hakkında söylediklerini düşünmekle meşguldüm. Arabadan çıkarken ona galiba eski askerlerle konuşarak vaktimi boşa harcadığımı ve kendisinin yönlendirmesiyle bu vakti çok daha verimli şekilde değerlendirebileceğimi söyledim.

"Bizde bir söz vardır. Derler ki 'bir kedinin iyi olabilmesi için birden fazla ölü fare gerekir.'" Kapının önünde cebinden bir anahtarlık çıkardı, kapıyı açtı ve içeriye girmemi işaret etti. "Mengele'nin belgelerini ele geçirince Arjantin'e gelen eski Nazilerle ilgili ne kadar az şey bildiğimizi fark ettim.

Perón sizin savaş sırasında ne yaptığınızla ilgilenmiyor olabilir ama ben öyle değilim. Nihayetinde insanlar hakkında bilgi sahibi olmak benim işim. O yüzden 'misafir işçilerimizle' ilgili bilgi toplamaya karar verdim. Senin de bunu yapmaya en müsait kişi olduğunu düşündüm."

Kapıyı arkamızdan kapattı ve sessiz mermer bir merdivenden yukarı çıktık. Tırabzanlara sürülen cila henüz kurumamıştı ve mermer zemin de yeni sudan çıkmış inci gibi beyaz ve parlaktı. İlk katın sahanlığında Evita'nın resmi vardı. Beyaz benekli mavi bir elbise giymişti, omuzunda pembe bir gül vardı ve gülüşüne uyan yakut ve zümrüt bir kolye takıyordu.

"Eğer on yıl önceki ekonomik refahı tekrar elde etmek istiyorsak bir şekilde Birleşik Devletler'le olan ilişkimizi düzeltmek zorundayız," dedi Albay. "Bunun gerçekleşebilmesi için de günün birinde misafirlerimizin en kötü olanlarından gidip başka yerde yaşamalarını isteyebiliriz. Paraguay olabilir mesela. Paraguay en berbat insanların bile ortalıkta rahatça dolaşabileceği kanunsuz ve ilkel bir ülke. O yüzden gördüğün gibi aslında bu zaman zarfında ülkeye büyük bir hizmette bulunuyordun ve günün birinde –yakın bir zamanda olacağından eminim– bunun için sana teşekkür edeceğim."

"Şimdiden vatanperver duygularla göğsüm kabardı."

"Bu duyguyu muhafaza et. Evita'yla karşılaştığında ona ihtiyacın olacak. O kadın tanıdığım en vatansever insandır."

"Onun yanına mı gidiyoruz?"

"Evet. Bu arada sana Perón'un adamları seni tutuklayıp Caseros'a götürdüğünde başka bir mevkide nüfuzumu kullanarak seni kurtardığımı söylemiştim ya! İşte o mevki Evita'ydı? Yeni hamin o. Bunu aklından çıkarmasan iyi olur."

Albay Montalban kalın bir ahşap kapının önünde durdu. Diğer tarafta arı kovanı varmış gibi sesler geliyordu. Beni tepeden tırnağa süzdükten sonra bana bir tarak verdi. Çabucak saçımı tarayıp geri verdim.

"Eğer bu gece başkanın karısının karşısına çıkacağımı bilseydim kendime yeni bir takım alırdım," dedim. "Banyo da fena olmazdı."

"Merak etme burada nasıl koktuğunu fark etmez bile."

Kapıyı açtı ve tenis kortu büyüklüğünde ahşap panelli bir odaya girdik. Odanın diğer ucunda Evita'nın daha büyük bir resmi vardı. Mavi bir elbise giymişti ve bir grup çocuğa gülümsüyordu. Başının arkasında parlak bir ışık vardı ve eğer bilmesem kocasının adının Yusuf ve oğullarının da marangoz olduğunu düşünürdüm. Oda insanlarla ve onların yıkanmamış vücutlarının kokularıyla doluydu. Kimisi sakat, kimisi hamile ve kimisiyse sadece fakirdi. Tümü de görmeyi umut ettikleri kadının Buenos Aires Madonna'sı, *la Dama de la Esperanza* olduğundan emindiler. İlginçtir ama sıra kapmak için kimse kimseyi itmiyordu. Hepsinin elinde numara vardı ve belli aralıkla bir görevli odaya girip sıradaki numarayı söylüyordu. Böylece evlenmemiş bir anne, evsiz bir aile ya da sakat bir yetim öne çıkıyor ve mukaddes varlığın huzuruna kabul ediliyordu.

Albayın peşinden diğer odaya girdim. Orada duvara dayalı uzun bir maun masa vardı. Masanın üzerinde üç telefon ve içinde leylaklar olan dört vazo duruyordu. Altın rengi ipek kaplı bir kanepe ve onun eşi üç sandalye ile elinde not defteri, kalem, telefon ya da bir para zarfı tutan dört sekreter vardı. Evita, yıkanmamış vücutların kokusunu azaltabilme umuduyla açık tutulan pencerenin önünde duruyordu. Burada koku girişten daha keskindi çünkü burası daha ufaktı.

Belinden bağlı ve cübbeyi andıran güvercin grisi bir elbise giyiyordu. Boynunda Arjantin bayrağının renklerindeki küçük safir ve elmaslarla bezeli bir broş vardı. İyi ki Almanya Cumhurbaşkanı'nın karısı değilmiş diye düşündüm; bir kuyumcunun siyah, sarı ve kırmızı renkleri bulması pek kolay olmayacaktı. Sol elinin parmağında deniz anemonu büyüklüğünde elmas bir yüzük, kulaklarında ise onun kardeşleri küpeler vardı. Kafasındaki zümrüt süslemeli gri, ipek bere Meryem Ana'dan ziyade Lucrezia Borgia'ya aitmiş gibi duruyordu. Pek hastaya benzemiyordu. Onun eldivensiz ellerini öpen bir deri bir kemik kadın ve çocuk gibi bir hali yoktu. Evita kadına elli pezo verdi. Otto Skorzeny haklıysa ve Nazi altınları gerçekten de onları hak eden Arjantinli fakirlere dağıtılıyorsa ağlasam mı gülsem mi bilemedim. Hükümetin demokratik yoldan devrilmesini önlemeyi amaçlayan bu dokunaklı manzara meclisi ateşe verme sembolizminden yoksun olsa da kabul etmek gerekti, son derece etkili görünüyordu. Havariler yaşıyor olsaydı bundan daha iyisini yapamazlardı.

Perón yanlısı bir gazetenin fotoğrafçısı görüntünün resmini çekti. Evita'nın arkasındaki, havarilerinin ayaklarını yıkayan İsa tablosunu resmin dışında bıraktığını da hiç zannetmiyordum. Mavi gözlü marangozun göz ucuyla öğrencisinin yaptıklarına bakıp takdir eder gibi bir hali vardı. Bu benim kendisinden hoşnut ve razı olduğum kızımdır. Başkasına oy vermeyin.

Evita, albayla göz göze geldi. Minnettarlıkla dolup taşan cılız çocuk ve annesi dışarı çıkarıldı. Evita topukları üzerinde dönüp odanın arkasındaki bir kapıdan girdi. Albay ve ben de peşinden gittik. Kadın kapıyı arkamızdan kapattı. İçinde lavabo, makyaj masası, elbise askısı ve tek bir sandalye olan bir odadaydık. Evita sandalyeye oturdu. Makyaj malzemeleri, parfüm şişeleri ve saç spreyleri arasında Perón'un fotoğrafı duruyordu. Fotoğrafı alıp öpmesi üzerine kadının kendisi gibi yaralı yüzlü bir serseriyle aşk yaşadığını zanneden Otto Skorzeny'nin ne kadar yanıldığını anladım.

"Çok etkileyici," dedim başımla kapıyı işaret ederek.

İç çekip başını iki yana salladı. "Aslında hiçbir şey. Gerekene kıyasla çok az. Ne kadar denesek de fakirlikle başa çıkamıyoruz."

Bunu daha önce de bir yerlerde duymuştum.

"Yine de bu gayretleriniz sizi oldukça tatmin ediyor olmalı."

"Bazen. Bununla övünmüyorum. Ben hiçbir şeyim. Bir *grasa*. Sıradan biri. Bu işin ödülü zaten kendisi. Üstelik verdiklerim benim değil. Hepsi Perón'a ait. Asıl aziz o, ben değilim. Ben bunu

hayır yapmak olarak görmüyorum. Hayır insanı küçük düşürür. Bu sosyal yardımdır. Bir refah devleti. Bundan ne azı ne de fazlası. Yardımı kendim dağıtıyorum çünkü bu ülkede bürokrasinin eline düşmenin ne demek olduğunu biliyorum. O yüzden kimseye bu işi yapması için güvenemem. Kamu kurumlarında yolsuzluk almış başını gitmiş durumda." Esnemesini bastırmayı denedi. "O yüzden ben de her gece buraya gelip kendim yapıyorum. Benim en çok önem verdiğim Arjantin'deki evli olmayan anneler. Nedenini biliyor musunuz, Sinyor Günther?"

Aklıma hemen bir neden gelmişti ama kocasının seviştiği küçük kızları kürtaj ettirme teşebbüslerinden dem vurarak yeni hamimi küstürmek istemedim. O yüzden sabırla gülümseyip başımı iki yana salladım.

"Çünkü Perón'la tanışmadan evvel ben de onlardan biriydim. O zamanlar bir artisttim. Düşmanlarımın iddia ettikleri gibi bir *putita* değildim. 1937'de bir arkası yarında oynayan Eva Duarte adında sıradan bir kadındım, bir adamla tanıştım ve ondan bir çocuğum oldu. Bu adamın adı Kurt Von Bader'di. Evet Sinyor, Fabienne von Bader benim kızım."

Albaya baktım. O da söylediklerini teyit etti.

"Fabienne doğduğunda evli olan Kurt onu büyütmeyi kabul etti. Karısının çocuğu olmuyordu ve ben de başka çocuğum olacağını zannediyordum. Maalesef başkan ve ben çocukları seviyor olsak da bir çocuğumuz olmadı. Fabienne benim tek çocuğum ve bu yüzden benim için çok kıymetli.

"Başta Kurt ve karısı çok iyiydi ve ona gerçek annesi olduğumu söylememem şartıyla onu ne zaman istersem görmeme izin veriyorlardı. Ama kısa süre önce her şey değişti. Kurt Von Bader, Almanya'nın İsviçre bankalarındaki büyük miktardaki parasının mutemetlerinden biri. Ben o paranın bir bölümünü fakirlikle mücadele etmek için kullanmak istiyorum. Hem de sadece ülkemde değil, tüm Katolik dünyasında. Almanya'da Nazi hükümetinin tekrar kurulacağına dair ümitlerini tümüyle yitirmemiş olan Von Bader ise farklı düşünüyor. Onunla çok tartıştık ve birbirimize olmayacak şeyler söyledik. Fabienne bunlardan bazılarını duyup onun kızı olduğumu öğrenmiş olabilir. Sonrasında evden kaçtı."

Evita derin bir nefes aldı ve bunları anlatmak onu çok yormuş gibi sandalyede arkasına yaslandı. "İşte," dedi. "Her şeyi anlattım. Herr Günther, şoke oldunuz mu?"

"Hayır, hanımefendi şoke olmadım. Sadece biraz şaşırdım. Ayrıca bu sırrınızı neden benimle paylaştığınızı da merak ettim."

"Tabii ki onu bulmanızı istediğim için. Bunu anlamak o kadar mı zor?"

"Hayır değil, hanımefendi, ama bütün polis kuvveti emrinize amadeyken onların–"

"Beceremediklerini," diyerek benim söylemeye tereddüt ettiğim kısmı tamamladı. "Değil mi, Albay? Adamlarınız beceremedi."

"Şu ana kadar bir başarı elde edemedik," dedi Albay.

"Duydunuz mu?" dedi Evita. Acı acı güldü. "Beceriksizlik kelimesini söylemeye bile cesaret ede-

miyor. Ama gerçek bu. Diğer taraftan siz kayıp kişileri arama konusunda tecrübeli birisiniz, değil mi?"

"Tecrübeliyim, evet, ama kendi ülkemde."

"Evet, siz Almansınız. Benim kızım da Alman-Arjantinli olarak büyütüldü. İspanyolca onun ikinci dilidir. Çoktan halkımıza uyum sağladığınız ve bu yüzden de kızımı bulabileceğinize inanıyorum. Onu bulun. Kızımı bulun. Eğer bulursanız size nakit olarak elli bin dolar öderim." Gülümseyerek başını salladı. "Evet bunun ilginizi çekeceğini düşünmüştüm." Evita yemin edermiş gibi elini kaldırdı. "*Chupacirios* değilim ama Meryem Ana üzerine yemin ederim ki kızımı bulursanız para sizindir."

Kapı açıldı ve köpeklerinden biri içeri girdi. Evita "Canela" diyerek köpeği kucağına aldı ve çocuğuymuş gibi öptü. "Evet, ne diyorsun, Alman?"

"Elimden geleni yaparım, hanımefendi," dedim. "Ama elli bin dolara bile hiçbir şey için söz veremem. Sadece elimden geleni yaparım."

"Evet. Bu yeterli bir cevap." Bir kez daha suçlar gibi Albay Montalban'a baktı. "Duydun mu? Onu bulacağını söylemiyor. Elinden gelenin en iyisini yapacağını söylüyor." Başıyla beni işaret etti. "Tüm dünya üzerinde benim bencil ve hırslı bir kadın olduğum söyleniyor ama öyle değilim."

Köpeği yere koydu ve elimi avuçlarının içine aldı. Elleri bir cesedinki gibi soğuktu. Kırmızı tırnakları uzun ve manikürlüydü ve taşlaşmış bir çiçeğin yapraklarına benziyordu. Elleri ufaktı ama sanki damarlarından elektrik geçiyormuş gibi tuhaf şekilde güçlüydüler. Beni kendisine bağlayan gözleri de benzer bir güce sahipti. Etkisi barizdi ve

aklıma insanların Hitler'le tanıştıkları ve gözlerinin içine baktıkları zaman hissettiklerine dair anlattıkları şeyler geldi. Sonra hiç beklenmedik bir şekilde elbisesinin önünü açıp avucumu, göğüslerinin ortasında, tam kalbinin üzerine bastırdı.

"Bunu hissetmeni istiyorum," dedi hızlıca. "Sıradan bir Arjantinli kadının kalbini hissetmeni istiyorum. Yaptığım her şeyi ne büyük bir şevkle yaptığımı da bilmeni istiyorum. Hissedebildin mi, Alman? Evita'nın kalbini hissedebildin mi? Sana söylediklerimin doğru olduğunu hissettin mi?"

Elimin iki yanındaki göğüslerinin dolgunluğu ve parfümlü teninin yumuşaklığı haricinde bir şey hissettiğimden emin değildim. Elimi sadece birkaç santim hareket ettirsem göğsünün avucumun içinde olacağını ve göğüs uçlarını hissedebileceğimi biliyordum. Ama kalp atışına dair bir şey hissetmedim. İçgüdüsel olarak elimi göğsüne daha sıkı bastırdı.

"Hissediyor musun?" diye sordu ısrarla.

Gözleri yaşla doldu. Bir zamanlar radyoda bir aktris olarak ne kadar başarılı olduğunu şimdi daha iyi görebiliyordum. Kadın duygusallık ve melodramın vücut bulmuş hali gibiydi. Eğer bir Duport çello olsa bundan daha iyi ses çıkaramazdı. Devam etmesine izin vermek riskli olurdu. Alev alabilir, yerden yükselebilir ya da bir kupa dolusu yağa dönüşebilirdi. Heyecanlanmıştım. Devlet başkanının karısının birinin elini göğsüne bastırması pek sık yaşanan bir olay değildi. Ona duymak istediği şeyi söylemeye karar verdim. Bu konuda iyiydim. Diğer pek çok kadında da benzer şeyi yapmıştım.

"Evet, Sinyora Perón, hissedebiliyorum," derken sesimdeki etkilenmeyi gizlemeye çalıştım.

Elimi bıraktı ve neyse ki biraz rahatlamış göründü. Ardından gülümseyip, "hazır olduğunda elini göğsümden çekebilirsin, Alman," dedi.

Bir an için de olsa elimi orada tutmaya, gözlerinin içine bakıp ona elimin orada durmasından hoşlandığımı gösterene kadar tutmaya devam ettim. Ardından elimi çektim. Parmaklarımı öpmeyi ya da üzerindeki parfümü koklamayı düşündüm ama bu beni en az onun kadar melodramatik yapardı. O yüzden elimi cebime koyup, özel bir sigara ya da erotik bir posta kartı gibi, sonraya saklamaya karar verdim.

Kadın kıyafetini düzeltti ve bir çekmeceyi açıp içinden aldığı fotoğrafı bana verdi. Kurt Von Bader'in bana verdiği fotoğrafın aynısıydı. O da aynı miktarda ödülden bahsetmişti. Acaba Fabienne'yi bulursam ikisinden de mi yoksa sadece birinden mi ödül alabilirim diye düşündüm. Belki ikisi de vermezdi. Bu daha makul görünüyordu. Genelde bir çocuğu bulduğunda aile önce çocuğa sonra da bulana kızardı. Ama bunların hiçbirinin ilgisi varmış gibi görünmüyordu. Benden kızlarını aramamı istiyorlardı çünkü diğer her şeyi denemişlerdi. Zaten başarısız olunduğundan çocuğun nerede olduğuna dair bir ipucu bulma şansımın çok zayıf olduğunu biliyordum. Başarılı olabilmek için daha önce düşünülmemiş şekilde düşünmek zorundaydım. Çocuk muhtemelen Uruguay'daydı ya da ölmüştü ve eğer ölmemişse onun hâlâ gizli kalmasını sağlayan yetişkin birileri olmalıydı.

"Onu bulabileceğini düşünüyor musun?" diye sordu Evita.

"Bunu ben de merak ediyorum," dedim. "Tüm bilgilere sahip olsam belki bulabilirdim."

"Kusura bakma ama dedektifin görevi tüm bilgilere sahip olmadan çalışmak değil midir? Eğer tüm bilgilere sahip olsaydık onu biz de bulabilirdik ve sana ihtiyacımız kalmazdı, Alman. Üstelik bir de elli bin dolar ödül vermeye kalkmazdık."

Haklıydı. Melodramatik olabilirdi ama aptal olmadığı kesindi.

"Hâlâ bu ülkede olduğunu size düşündüren nedir?" diye sordum. "Şu anda Montevideo'ya giden bir nehir teknesinde olabilir. Yirmi dokuz dolar. Hepsi bu."

"Öncelikle ben devlet başkanının karısıyım," dedi Evita. "O yüzden pasaportu olmadığını biliyorum. Pasaportu olsa bile vizesi yok. Biliyoruz çünkü kocam Luis Berres'e sordu. Kendisi Uruguay devlet başkanıdır. Üstelik sormadan söyleyeyim diğer devlet başkanları Videla, Chaves ve Odria'ya da sordu."

"Belki anne babasıyla tekrar konuşursam," dedikten sonra düzelterek ekledim, "yani babası ve üvey annesi demek istedim."

"Eğer işe yarayacağını düşünüyorsan," dedi Montalban.

Düşünmüyordum ama teklif edecek başka bir şeyim yoktu. Tümü çıkmaz sokaktı. Bunu Von Bader'le ilk görüştüğümde de biliyordum. Duyduklarımdan kızının ve onun birlikte olduğu kişinin bulunmak istemediğini anlamıştım. Aradığı kişi bulunmak istiyorsa onu aramak bir dedek-

tif için hayatın anlamını aramak gibidir. Var olduğundan bile emin değilsindir. Başarı şansı bu kadar düşük davaları almayı hiç sevmez ve normalde böylelerini kabul etmezdim. Ama genelde böyle berbat durumlarda da olmazdım. Eva Perón reddedebileceğiniz türden bir devlet başkanı karısı değildi. Hele ki Caseros'a yaptığım ziyaretin ardından.

"Pekâlâ, nasıl bir yol izleyeceksin?" diye sordu.

Bir sigara yaktım. Canım sigara içmek istemiyordu ama bana söyleyecek bir şey bulmam için zaman kazandıracaktı. Albay Montalban boğazını temizledi. Sanki başımın üzerindeki suya bir can yeleği düşmüş gibiydi.

"Bildirecek bir şeyimiz olduğunda derhal sizinle temas kuracağız, hanımefendi."

Giriş salonunun dışındaki merdivenlere geldiğimizde ona teşekkür ettim.

"Neden teşekkür ediyorsun?"

"O soruyu sorduktan sonra yardımıma geldiğin için."

"Nasıl bir yol izleyeceksin?"

"Aynen."

"Peki, *nasıl* bir yol izleyeceksin?" Sırıtıp sigaramdan ateş aldı.

"Bilmiyorum. Belki kendime bir ilham kaynağı ararım. Ortalıkta biraz dolaşıp bir şeyler çıkacak mı diye bakarım. Adli tıbbı ve yargıyı denerim. Üstelik sadece şansımın yaver gitmesini de bekleyebilirim. Genelde işime yarar. Öyle görünmediğimi biliyorum, Albay, ama aslında çok şanslı bir adamımdır. Bu sabah hapisteydim. Beş dakika önceyse elim devlet başkanının karısının göğsün-

deydi. İnan bana bugünlerde bir Almanın olabileceği kadar şanslı biriyim."

"Ona ne şüphe."

"Evita hastaya benzemiyor."

"Sen de öyle."

"Belki şimdi değil ama öyleydim."

"Pack iyi bir doktordur," dedi Albay. "Hem de en iyisi. Öyle birine denk geldiğiniz için ikiniz de şanslısınız."

"Umarım öyledir."

"Von Bader ailesini arayıp senin onlarla tekrar konuşmak istediğini söylerim. Belki daha önce atladığımız bir şey vardır."

"Her zaman atlanılan bir şey olur. İşin aslı dedektifler de insandır ve insanlar da hata yapar."

"Yarın öğle vakti sana uygun mu?"

Başımı salladım.

"Hadi, seni oteline bırakayım," dedi.

Başımı iki yana salladım. "Hayır, Albay teşekkürler. Sakıncası yoksa yürüyeceğim. Ev sahibi o Jaguarla geldiğimi görürse kirayı iki katına çıkarır."

18

Buenos Aires - 1950

Hotel San Martin'de beni gördüklerine sevindiler. Elbette ki bunun asıl nedeni gizli polisin odamı alt üst etmiş olmasıydı – ama tahmin ettiğim kadar kötü değildi. Bay ve Bayan Lloyd beni bir daha görmeyi ummadıkları birisi gibi karşıladılar.

"İnsan gizli polisle ilgili pek çok hikâye duyuyor," dedi Mr. Lloyd bana otelin barında bir hoş geldin viskisi ısmarlarken. "Ama böylesine daha önce şahit olmamıştık."

"*Cedula*'m konusunda bir yanlış anlama olmuş hepsi bu," dedim. "Bir daha olacağını zannetmem."

Üstelik aylık ücretimi de ödedim. Bu Lloyd'un biraz daha rahatlamasını sağladı. Bir misafiri kaybetmekle parasını ödememiş bir misafiri kaybetmek arasında büyük fark vardı. İyi insanlardı

ama sonuçta bu işi para kazanmak için yapıyorlardı. Kim yapmazdı ki?

Odama çıktım. Odamda yatak, masa, kollu sandalye, elektrik ocağı, radyo, televizyon ve banyo vardı. Tabii ki ben de bazı kişisel ilavelerde bulunmuştum: Bir şişe, bir çift bardak, bir satranç takımı, bir İspanyolca sözlük, ikinci el kitapçıdan aldığım Goethe'nin Weimar baskısı, bir çanta ve birkaç kıyafet. Bu dünyada sahip olduğum yegâne şeyler. Günther'in kederiyle Genç Werther'in baş edebildiğini görmek isterdim. Kendime bir içki koydum, satranç takımını hazırladım, radyoyu açtım ve kollu sandalyeye oturdum. Bir zarfın içinde telefon mesajları vardı. Biri hariç hepsi Anna Yagubsky'den geliyordu. O biri ise Isabel Pekerman'a aitti. Isabel Pekerman adında birini tanımıyordum.

Radio El Mundo'daki Augustin Magaldi *Vagabundo*'yu söylüyordu. Bu otuzlu yılların çok tutulan parçalarından biriydi. Radyoyu kapatıp yıkandım. Dışarı çıkıp bir şeyler yemeyi düşündüm ama onun yerine bir içki daha içtim. Tam yatmayı düşünüyordum ki telefon çaldı. Arayan Bayan Lloyd'du.

"Sinyora Pekerman arıyor."

"Kim?"

"Daha önce de aradı. Onu tanıdığınızı söylüyor."

"Teşekkürler, Bayan Lloyd. Sanırım bağlasanız iyi olacak."

Birkaç tıkırtı ve diğer uçtaki kadının teşekkür ettiğini duydum.

"Sinyora Pekerman? Ben Carlos Hausner. Tanıştığımızı hiç zannetmiyorum."

"Aa, evet tanıştık."

"O zaman benden avantajlı durumdasınız, Sinyora Pekerman çünkü hatırlamıyorum."

"Yalnız mısınız, Sinyor Hausner?"

Sessiz duvarlara, boş şişeme ve umutsuz satranç oyunuma baktım. Yapayalnızdım. Penceremin dışında sokakta yürüyen insanlar görüyordum ama bu insanların varlığıyla yokluğu benim için hiçbir şeyi değiştirmiyordu. Bazen bu odanın sessizliği beni korkutuyordu çünkü bana içimdeki sessiz bir şeyin yankısıymış gibi geliyordu. Caddenin karşısındaki Santa Catalina of Sienna Kilisesinin çanı çalmaya başladı.

"Evet, yalnızım Sinyora Pekerman. Sizin için ne yapabilirim?"

"Yarın öğleden sonra gelmemi istediler, Sinyor Hausner," dedi. "Ama daha yeni Corrientes üzerine olan bir oyunda küçük bir rol teklifi aldım. İyi bir oyunda küçük ama güzel bir rol. Üstelik son görüşmemizden bu yana işler değişti. Anna bana sizle ilgili her şeyi anlattı. Ona amca ve yengesini bulması için yardım ediyormuşsunuz."

Acaba kaç kişiye bunu söyledi diye düşünerek irkildim.

"Sizinle tam olarak ne zaman tanıştık, Sinyora Pekerman?"

"Sinyor Von Bader'in evinde. Onun karısı rolünü üstlenen kadındım."

Durdu. Ben de öyle. Ya da duran kalbimdi.

"Şimdi hatırladınız mı?"

"Evet hatırladım. Köpek sizinle durmayıp bana ve Von Bader'e gelmişti."

"O benim köpeğim değildi, Sinyor Hausner," dedi sanki ben söylediğini tam olarak anlamamışım gibi. "Açıkçası sizin Anna'nın amcası ve yengesini bulma konusunda bir mesafe kat edebileceğinizi hiç zannetmemiştim. Ama yaptınız. Biliyorum çok fazla değil ama yine de ilerleme kaydettiniz. En azından bu ülkeye giriş yaptıklarına dair deliliniz var. Gördüğünüz gibi ben de Anna'yla aynı durumdayım. Ben de Yahudiyim. Ayrıca benim de bu ülkeye kaçak girip daha sonra kaybolan akrabalarım var."

"Sinyora Pekerman bence telefonda bu konudan daha fazla bahsetmeyelim. Görüşüp yüz yüze konuşursak daha iyi olur."

Isabel Pekerman, oyunculuk yapmadığı zamanlar, akşamları Corrientes'teki bir tür tango kulübü olan bir *milonga*'da çalışıyordu. Kaynağının Arjantin genelevleri olması haricinde tango hakkında bildiğim bir şey yoktu. Bu kesinlikle Club Seguro'dan edindiğim izlenimdi. Küçük bir neon tabelanın birkaç basamak altında ve tek bir ışıkla aydınlatılan bir bahçenin en uzak köşesindeydi. Titreyen gölgelerden iri bir adam çıkageldi. Kapıda duran fedaiydi bu. Boynunda başa çıkamayacağı bir durum söz konusu olursa polisi çağırmak için kullanacağı bir düdük asılıydı.

"Bıçak taşıyor musun?" diye sordu.

Hayır.

Bu itirafa şaşırmış gibi bir hali vardı. "Yine de seni aramak zorundayım."

"O zaman neden sordun?"

"Çünkü eğer yalan söylediysen maksadının bela çıkarmak olduğunu anlayabilirim," dedi üzerimi yoklarken. "Böylece gözüm hep üzerine olur." Silahlı olmadığıma ikna olunca bana kapıyı gösterdi. İçeriden akordeon ağırlıklı ve biraz da keman içeren bir müzik bahçeye taşıyordu. Kapının eşiğindeki kümesi andıran bir kulübede rahat bir sandalyede oturan şişman bir zenci –*casita*– kadın tango orkestrasının çaldığından tümüyle farklı bir ezgi mırıldanmaktaydı. Kucağında kâğıt peçete ve bir çift kuzu pirzolası vardı. Bunlar onun akşam yemeği olabileceği gibi kapıdaki *vigilante* fedaiye sorun çıkaran son adamdan kalanlar da olabilirdi. Kar taneleri gibi bembeyaz dişleriyle kocaman gülümsedi ve beni tepeden tırnağa süzdü.

"Stepney mi istiyorsun?"

Omuz silktim. İspanyolcam ilerlerse de argo konuşan biriyle karşılaştım mı kalitesiz bir elbise gibi dağılmaya başlıyordu.

"Bilirsin. Kremalı kahve."

"Isabel Pekerman'ı arıyorum," dedim.

"Nerelisin tatlım?"

"Almanya."

"Yirmi pezo, Adolf," dedi *casita* kadın. "Aklında ne olduğunu bilmiyorum ama bayanın *cafinflero*'su Mavi Vincent'tır ve Vincent, *gallina* ile konuşmadan önce ona buket vermeni ister."

"Onunla sadece konuşmak istiyorum."

"Avcı olup olmaman fark etmez. Bu *creolo*'ların tümü Merkez'dendir ve eğer bagajla konuşacaksan ona buket vermek zorundasın. Bu iş böyledir."

"Aklımda tutarım." Çıkardığım parayı avucunun içine bastırdım.

"Hı hı." Oturduğu yerde kımıldandı ve paraları kıçının altına sıkıştırdı. Orada banka kasasındaki gibi emniyette olacaklarmış gibi görünüyordu. "Kadın muhtemelen dans pistindedir," dedi.

Boncuklu bir perdeden *Kıyametin Dört Atlısı* filminin sahnelerini andıran bir yere girdim. Tuğla duvarlar yazı ve eski posterlerle kaplıydı. Pis, ahşap bir dans pistinin etrafına pek çok mermer yüzeyli küçük masa serpiştirilmişti. Tavandaki iki alçak ışık, altındaki zavallıları güçlükle aydınlatıyordu. Etekleri göbeğine kadar çekilmiş kadınlar ve gözlerine kadar indirdikleri fötr şapkalarıyla erkekler vardı. Orkestra da çaldığı müzik kadar kıpır kıpırdı. Mekândaki tek eksik bir elinde kamçı, yüzünde asık bir ifadeyle panço giymiş olan Rudolp Valentino'ydu. Kimse bana bakıp dikkat etmedi. Bunun tek istisnası dans eden iki kadından uzun olandı ve gözlerinde bakmaktan çok daha fazlasını yaptığını gösteren bir bakış vardı.

Onu önceki haline hemen hiç benzetemedim. Sirk atına benziyordu. Yelesi uzun ve sarıydı, hafif beyaza boyanmıştı. Gözleri büyüktü ama eteğinin gizlemekten aciz kaldığı arkasındaki kıvrım kadar büyük değildi. Ayrıca olabildiğince az şeyi gizleyen yaldızlı bir mayo giyiyordu. Aslında mayo olduğunu tahmin ettim çünkü ortada emin olacak kadar görünen bir kısım yoktu.

Onu gördüğümü belli etmek için dik dik ona baktım. O da bana bakıp bir masayı işaret etti. Masaya oturdum. Bir garson geldi. Diğer herkes

büyük yuvarlak bardaklardan *cubano* içiyordu. Ben de aynısını söyledim ve bir sigara yaktım.

İri kıyım bir adam masamıza geldi. Bot, siyah pantolon ve onun için bir beden küçük olan gri bir ceket giyiyor ve beyaz atkı takıyordu. Oyun destesinin üzerindeki numaralar gibi bu adamın da her yanında pezevenk olduğu yazıyordu. Oturdu, yavaşça dönüp sirk atına baktı. Kız ona başını sallayınca dönüp bana baktı ve aynı anda hem takdir eden hem de acıyan bir gülümseme sergiledi. Kadın seçimimi takdir etmiş ama yapılacak küçültücü anlaşmayı hayal etmekten bile aciz bir zavallı olduğum için bana acımıştı. Yüzündeki çizgilerde korkudan eser yoktu. Yüzü sertti. Bir halıyı silkelemek için kullanılacak türde bir şeye benziyordu. Konuşurken nefesi bende sert bir likör içme isteği uyanırdı. Nefesini bana doğru üflemeyi sonlandırana kadar burnumu bardaktan çıkarmadım.

Sessizce masanın üzerine biraz para attım. Bilgi almak haricinde bir şeyle uğraşmak istemiyordum ama kimi zaman bilgi de yakın ilişkiler kadar masraflı olabilirdi. Parayı aldı ve gitti. Ancak o zaman kız masaya gelip oturdu.

"Kusura bakma," dedi. "Daha sonra parayı ondan alıp sana veririm ama şimdilik parayı vermekle en iyisini yaptın. Vincent makul bir adamdır ama benim *creolo*'mdur ve *creolo*'lar yapılan şeylerin işe uygun görünmesinden hoşlanırlar. Eğer merak ediyorsan o benim pezevengim değil."

"Eğer öyle diyorsan."

"*Creolo* sadece bir kıza göz kulak olur. Fedai gibidir. Dans ettiğim adamlar bazen fazla sert olabiliyor."

"Para sorun değil. Sen de kalsın."

"Yani istediğini mi kastediyorsun?"

"Paranın sende kalmasını kastediyorum. Hepsi bu. Bugün istediğim tek şey bilgi. Kusura bakma ama çok yorucu bir gün geçirdim."

"Yaşadıklarını anlatmak ister misin?"

"Hayır, sadece konuşalım." *Cubano*'mdan bir yudum aldım. "Son gördüğümden çok farklısın."

Garson, kadının önüne de bir içki koydu. Kız içkiye ve garsona dikkat etmedi.

"Sana o rolü kim oynattı?"

"Seni getiren polis. Daireme gelip beni bir gösteride gördüğünü ve bana uygun özel bir işi olduğunu söyledi. Kabul edersem hem para alacaktım hem de o güzel elbiseler bende kalacaktı. Tek yapmam gereken zengin ve endişeli anneyi oynamaktı." Omuz silkti. "Kolay işti. Çünkü bir zamanlar ben de zengin ve endişeli bir anneydim." Bir sigara yaktı. "Neyse Von Bader'le tanıştık ve konuştuk."

"Orada ne kadar kaldın?"

"Günün çoğunu orada geçirdim. Saat kaçta geleceğini bilmiyorduk."

"Ve hepsi bana iyilik olsun diyeydi, öyle mi?"

"Görünüşte öyle. Ama Albay Montalban, benden Von Bader hakkında da ona bilgi vermemi istedi."

"Evet, tam ona göre bir hareket. Tek iş fiyatına iki iş." Başımı salladım. "Peki, Von Bader nasıldı?"

"Gergin ama kibardı. Birkaç kez telefonda konuştuğunu duydum ve sanırım yurt dışına çıkmayı planlıyor. Ben oradayken birkaç kez İsviçre'yle görüştü. Biliyorum çünkü bir keresinde banyo-

da olduğundan telefona benim bakmamı istedi. Bildiğiniz üzere Almanca biliyorum. Lehçe ve İspanyolca da bilirim. Danzigli, Polonyalı bir Almanım." Sigarasından bir nefes çekip pek hoşuna gitmemiş gibi daha yarımken söndürdü. "Bu iş artık beni rahatsız etmeye başladı. Ertesi sabah aynı şeyi tekrar yapmayacağımı söylediğimde Albay bana çok kaba davrandı. Kolay kolay reddedebileceğin türde bir adam değil."

"Peki, ne yaptın?"

"Von Bader sizin ünlü bir Alman dedektif olduğunuzu ve savaştan önce Berlin'de kayıp insanları aradığınızı söyleyince onların planı her neyse ona olan ilgimi kaybettim. Anna Yagubsky'e sizden bahseden benim. Sizden yardım alması için onu teşvik eden de benim. Anna'ya kayıp amcası ve yengesini bulması için yardım ederek kendi kayıp kız kardeşlerimi de bulabileceğimi düşündüm. Ve dolaylı yoldan olsa da bana yardımcı olduğunuz için ben de size yardım etmeye karar verdim. Albay ve Von Bader söz konusu olduğunda elimden geldiğince sizi de işin içine dahil ettim. Küçük kız yani Fabienne annesiyle birlikte kayboldu ve kimse nerede olduklarını bilmiyor. Tüm bildiğim bundan ibaret denebilir. Von Bader ülkeyi terk etmek istiyor ama onların güvende olduğundan emin olana kadar bunu yapamaz. Bunun gibi bir şey en azından. Şu veya bu şekilde bunları size anlatarak büyük bir riske giriyorum."

"Peki, tüm bunları neden yapıyorsun?"

"Çünkü Anna sizin onları bulacak kişi olduğunuzdan emin. Bu arada, Fabienne ve onun annesini değil de bizim akrabalarımızı kastediyorum."

İç çektim. "Devam edin. Bana onlardan ve kendinizden bahsedin." Omuz silktim. "Ne kaybederim. Zaten vakit geçirmek için parayı ödedim."

"Annem beni Polonya'dan savaştan hemen önce çıkardı. Yirmi beş yaşındaydım. Bana mücevherler verdi ve ben de rüşvet vererek Arjantin'e kadar gelmeyi başardım. İki kız kardeşim benimle gelemeyecek kadar küçüktü. O tarihte biri sekiz diğeri on yaşındaydı. İlk fırsatta onları getirtmeyi planlıyordum. Anneme iyi olduğumu haber vermek için bir mektup yazdım ve cevaben komşumuzdan annem ve kardeşlerimin saklanmak için Fransa'ya gittiğini söyleyen bir mektup aldım. 1945'te kız kardeşlerimin Bilbao'dan yola çıkan bir gemide hatalı yük olduklarını öğrendim."

"Hatalı yük mü?"

"Gemideki kaçak yolculara öyle denir. Fakat gemi Buenos Aires'e geldiğinde onlardan iz yoktu. Bunun üzerine kocam bazı araştırmalar yaptı. Kendisi eski polistir. İkisinin de kaptan tarafından bir *casita*'ya *franchucha* olarak satıldıklarını öğrendi."

Başımı iki yana salladım.

"*Porteño*'lar Fransız fahişelere *franchhuca* derler. Rusya'dan gelenlere de *gallina*. Nereden gelirlerse gelsinler tek bir ortak noktaları olur: Hepsi Yahudi. Bir zamanlar bu şehirdeki fahişelerin yarısı Yahudiydi. Bu onların tercihi değildi ve çoğu köle gibi satılmıştı. Kocam benim paramdan geri kalan ve Anna'nın parasının çoğuyla yola çıktı. Geri dönene kadar paranın hepsini harcadı ve ben de bir şekilde para kazanmak zorunda kaldım. İşte artık gördüğün şeyi yapıyorum. Biraz oyun-

culuk ve biraz dans. Eğer adam kibarsa bazen biraz daha fazlası. Bu yeni yaşam tarzımın tek bir avantajı var. Kız kardeşlerimi aramama imkân sağladı ve bir yıl kadar önce onların bir *casita*'ya düzenlenen polis baskını sırasında tutuklandıklarını öğrendim. San Miguel Hapishanesi'ne götürülmüşlerdi. Ama hâkim karşısına çıkmak yerine yine ortadan kayboldular. O tarihten sonra da onlarla ilgili hiçbir şey duymadım. Sanki hiç yaşamamış gibiler.

"Beni Albayla tanıştıran eski kocam Pablo. Sinyor Von Bader'le ilgili işi de sadece Albaya iki kız kardeşimle ilgili soru sorabilme fırsatını elde etmek için kabul ettim."

"Sordun mu peki?"

"Hayır. Onun ve Von Bader'in Yahudi karşıtı sözleri yüzünden. Hatırladın mı?"

"Hatırladım."

"O yüzden benim durumumla ilgileneceğine hiç ihtimal vermedim. Ama o sırada senin bu sözlerden ne kadar tedirgin olduğunu fark ettim ve Albayla konuşma planımdan vazgeçip seninle konuşmaya karar verdim. Ya da Anna'yı seninle durumumuz hakkında konuşması için ikna etmeyi deneyecektim. Kalanını zaten biliyorsun. Anna beş parasız ama çok güzel. Senin bedavaya bize yardım etmeni hiç beklemiyordum. İnan bana bu ülkede hiç kimse karşılığı olmadan bir şey yapmaz."

"Bunun sürekli böyle gideceğini zannetme. Ben de en az herkes kadar paraya düşkünümdür. Kimi zaman kafamdaki hale düşer ve benim içimde de bildik ve bilmedik birçok kötü huy ortaya çıkar."

"Bunu unutmamaya çalışırım," dedi. "Bir daha ki sefere uyuyamadığım zaman bunu düşünürüm."

"Buraya geldiklerinde kız kardeşlerinin yaşları kaçtı?"

"On dört ve on altı."

"Beyaz kadın ticareti Buenos Aires'te yaygın mı?"

"Dinle bu tür şeyler dünyanın her yanında devam ediyor. Kızlar evlerinden çok uzakta bir yerlere giderler. Paraları, evrakları ve geri dönüş imkânları yoktur. Geçiş ücretlerini ödemek için çalışmak zorunda olduklarını fark ederler. Aynısı benim başıma gelmediği için şanslıydım hepsi bu. Yaptığım her şeyi ben öyle istediğim için yaptım. Ne azı ne fazlası."

"Satışı ve alışı kim yapıyor?"

"Kızları mı kastediyorsun?"

Başımı salladım.

"Öncelikle bu eskisi kadar sık olmuyor. Yeni gelen kız sayısı çok azaldı. Satıcılarla kızların geçişini ayarlayanlar genelde aynı kişiler. Marsilya, Bilbao, Vigo, Oporto, Tenerife ve hatta Dakar'daki gemi kaptanları ve süvariler. Kız kardeşlerim gibi gençlere 'hafif yük' ve yaşları daha büyük olanlara da 'ağır yük' derler. Seyahat sırasında gün ışığı görmeyecek kadar küçük yaşta olanlara ise "kırılgan" derler. Ticareti Montevideo'daki Mihanovich adında bir Polonyalı kontrol ediyor. Bütün gemiler Buenos Aires'e gelmeden önce Montevideo'ya uğrarlar. Bazıları Uruguay'da kalsa da kızların çoğu daha yüksek fiyata satılacakları Buenos Aires'e getirilir. Mihanovich Merkez'deki adam-

larla anlaşma yapar. Bu şehirde örgütlü suça biz böyle deriz. Merkez deniyor çünkü Corrientes, Belgrano, rıhtımlar ve San Nicalos arasındaki bölgede yerleşik durumdadır. Büyük bölümü biri Marsilya diğeri de Paris'ten gelmiş iki Fransız ailenin kontrolündedir. Merkeze bağlı adamlar kızları Mihanovich'den alır, buraya vardıklarında hepsinin korkudan ödünü patlatırlar ve onları Buenos Aires'teki *casita*'larda çalıştırırlar. Eğer birkaç günlüğüne buraya uğramış bir denizciysen gideceğin yer orasıdır. Buenos Aires'in bu bölümündeki *casita* sayısı Arjantin'in kalanından fazladır. Polisler bile burada dolaşmaya çekinirler. O yüzden iki kız kardeşimin burada çalıştırıldığını duyduğum zaman neler hissettiğimi anlarsın." Başını acı acı iki yana salladı. "Bu şehir Mahşer Gününden çıkmış gibi bir yer."

Bir sigara daha yakıp dumanını gözlerimin önünden yukarı saldım. Gözlerinin içine bakıp doğru söyleyip söylemediğini anlamam gerektiği, yani gözlerime en çok ihtiyaç duyduğum bir zamanda göğüslerine baktıkları için onları cezalandırmak istiyordum. Ama sanırım göğüslerin bu şekilde evrim geçirmesinin nedeni de buydu. Oturduğum yerde kımıldandım ve etrafıma baktım. Isabel Pekerman'ın anlattığı Buenos Aires, Weimar Cumhuriyeti'nin son dönemindeki Berlin'e çok benziyordu. Ama benim eleştirel gözlerime göre burada şahit olduklarımın Alman başkentindekilerle ilgisi yoktu. Dans eden kızların kıyafetleri hâlâ üzerindeydi ve dans ettikleri partnerlerinin en azından büyük bölümü erkekti yani erkekle kadın arası tipler değildi. Orkestra

güzel çalıyordu ve kendini olduğundan iyi göstermeye çalışmıyordu. Isabel Pekerman'ın söylediklerinden şüphe etmedim. Fakat Berlin ahlaksızlık ve çürümüşlüğünü herkesin gözüne sokarken Buenos Aires, cübbesinin cebine sakladığı şişeden brendi içen ihtiyar bir rahip gibi, ahlaksızlığını gizlemeye çalışıyordu.

Elimi tuttu, avucumu açtı ve ona yakından baktı. İşaretparmağını avucumdaki çizgiler üzerinde gezdirip, "Eline bakılırsa bu geceyi birlikte geçireceğiz," dedi.

"Dediğim gibi çok yorucu bir gün oldu."

"Eğer geceyi benle geçirmezsen benim için kötü bir görüntü olur," dedi daha önce söylediklerleriyle çelişerek. "Sonuçta paramı ödedin. Mavi Vincent cazibemi kaybettiğimi düşünebilir."

"Eğer gözleri hâlâ görüyorsa düşünmez."

Kollarını bana dolayıp "Hayır mı? Yapma. Eğlenceli olabilir. Gerçekten hoşlandığım biriyle yatmayalı çok oldu."

"Ne tesadüf," dedim ve yanından ayrılmak için ayağa kalktım.

Sonra anladım ki onunla kalsam daha iyi olurmuş.

19

Buenos Aires - 1950

Ertesi sabah Isabel Pekerman'ın bana Arjantin'deki beyaz köle ticaretiyle ilgili anlattıklarını bir daha düşündüm. Acaba Perón ve Mengele'nin yaptıklarıyla bu kızlar arasında bir bağlantı var mı diye merak ettim. Mantıklı bir sonuca ulaşamıyordum. Beynimin kendisini meşgul edeceği tümüyle farklı bir konuya ihtiyacı olduğuna karar verdim. Bu yüzden Von Bader ve Albayla buluşmaya gitmeden önce bolca vaktim olduğundan kahvaltının ardından satranç oynamak için Richmond'a gittim.

Melville oradaydı ve Caro-Kann savunmasıyla otuz üç hamlede Bronstein'ın iftihar edeceği bir zafer kazandım. Sonrasında bana içki ısmarladı ve bir süre dışarıda oturup gelip geçenleri izledik. Genelde İskoç'un söylediklerine pek kulak vermezdim. Ama bu sefer kendimi onu çok daha dikkatli dinler halde buldum.

"Geçen hafta buraya getirdiğin harika bir parçaydı," dedi büyük bir kıskançlıkla.

"Aynen öyle," dedim Anna'dan bahsettiğini varsayarak.

"Benim için biraz fazla uzun," dedi gülerek.

Melville en fazla bir altmıştı. Kızıl saçı, sakalı ve aralıklı dişleriyle İspanyol Kraliyet Ailesi'ni güldürmek için tutulacak birine benziyordu.

"Bana çok daha kısası lazım," diye ekledi. "Tabii bu genelde daha genç demektir."

Genç kelimesini duyunca kulaklarım dikildi. "Ne kadar genç?"

"Yaşın önemi yok," dedi. "Benim gibi yerden bitme için fark etmez. Ne olsa kabulüm."

"Evet, ama genç var genç var değil mi?"

"Öyle mi?" Güldü. "Bilmem."

"Kısacası ne kadarı fazla küçüktür? Bir fikrin olması gerek."

"Senin seviştiğin en küçüğü kaç yaşındaydı?"

"Neden sordun?"

"Merak ettim hepsi bu. Yani bu günlerde rastladığın kızların yaşını anlamakta zorlanıyorsun." Melville'i uzak durmaya çalıştığı konuya çekebilmek için uğraşıyordum. "Makyajları. Kıyafetleri. Bazıları yaşıyla kıyaslanamayacak kadar tecrübeli. Almanya'da birkaç sinekkaydı tıraşlıyla muhabbetim olduğunu söyleyebilirim. Tabii o zaman ben de gençtim. Üstelik orası Almanya. Kızlar kulüplerde ve parklarda çırılçıplaktı. Nazilerden önce natürizm dedikleri güneşe tapma almış başını gidiyordu. Dediğim gibi orası Almanya'ydı. Seks bizim milli eğlencemizdir. Weimar Cumhuriyeti döneminde onunla nam salmıştık. Ama burası Katolik bir ülke. Burada işlerin farklı olacağını zannederdim."

"O zaman çok yanlış düşünmüşsün." Melville çörtenleri kıskandıracak bir gülüş sergiledi. "İşin doğrusu bu ülke benim gibi sapıklar için bir cennettir. Burada yaşamamın nedenlerinden biri de olgunlaşmamış meyveleridir. Sadece elini uzatıp ağacından koparman yeter."

Tekrar kulaklarımın dikildiğini hissettim. Melville'in genç kızları tarif etmek için kullandığı kelimeler *fruta inmadura*'ydı –Albay, Perón'un benzer merakından bahsederken de aynı kelimeleri kullanmıştı.

"Almanya'yı bilmem," dedi. "Oraya gitmiş değilim ama *lechera*'lar konusunda Arjantin'i geçmesi bence biraz zor," dedi Melville.

"*Lechera* mı?"

"Sütçü kız."

Başımı salladım. "Duyduğum doğru mu? Devlet başkanı da genç kızlara düşkünmüş."

Melville susup yine konuyu değiştirmeyi denedi.

"Belki de bu sayede yaptığın başına iş açmıyor," diye ekledim.

"Sanki suçmuş gibi söylüyorsun, Hausner."

"Değil mi? Bilmem."

"İnan bana bu kızlar ne yaptıklarını biliyorlar." İnce bir sigara sardı ve ağzında tutup yaktı. Sigara minik bir orman yangını gibi alev aldı. Tek bir çekişte sigaranın neredeyse üçte birini bitirdi.

"Eğer şu bahsettiğin ağaçtan bir meyve koparmak istesem nereye gitmem gerekir?" diye sanki sırf meraktanmış havası vererek sordum.

"La Boca sahilindeki *pesar poco* dükkânlarından birine," dedi. "Ama bir üye tarafından takdim

edilmen gerekir." Kendinden emin bir sırıtışla kadehini havaya kaldırdı. "Benim gibi bir üye."

İlk aklımdan geçen şey olan çenesine bir aparkat geçirme dürtüme gem vurarak gülümsedim. "O zaman anlaştık," dedim.

"Doğrusunu istersen," dedi. "*Fruta inmadura* ortamı her zamanki gibi değil. Savaştan sonra ülke hafif yüklerle doldu. Avrupa'dan gelen çok kırılgan meyvelere biz böyle derdik. Sanırım daha iyi bir yer bulmak için yola düşen Yahudi bakireler. Tümü de *caballero blanco* peşinde. Birkaçı buldu da. Bazıları büyüdü ve oyuna devam etti. Kalanı... Kim bilir?"

"Gerçekten de kim bilir? Duyduğuma göre kaçak Yahudilerin bazıları gizli polis tarafından alınmış ve sonra ortadan kaybolmuşlar."

Melville surat yapıp başını iki yana salladı. "Arjantin'de sürekli birileri kaybolup durur. Bizim milli eğlencemizdir. *Porteño*'lar her türden şey yüzünden strese girer ve bir süreliğine ortadan kaybolurlar. Sonunda pek çoğu tek kelime açıklaması olmadan çıkagelir. Sanki hiçbir şey olmamış gibidir. Yahudilerde de aynısı. Bana sorarsan hepsi melankolik ve söylememde sakınca yoksa, bunun bir numaralı sorumlusu da senin hemşerilerin, Hausner."

Başımı sallayarak ustaca dile getirdiklerini kabul ettim.

"Mesela Perón'u ele alalım," dedi konuya iyice ısınarak. "Kendisi General Endelmiro Farrell hükümetinde Başkan Yardımcısı ve Savaş Bakanı'ydı. Sonra ortadan kayboldu. Meslektaşları onu tutuklayıp Marin Garcia Adası'ndaki hapishaneye koydu. Ardından Evita'nın örgütlediği

gösteriler yapıldı ve bir hafta sonra geri döndü. Altı ay sonra da devlet başkanı oldu. Kaybolur. Geri gelir. Bu tipik bir Arjantin hikâyesidir."

"Herkesin bir Evita'sı yok," dedim. "Ve kaybolan herkesin de geri geldiği söylenemez. Hapishanelerin Perón'un siyasi muhalifleriyle dolu olduğunu inkâr edemezsin."

"Yumurta kırmadan omlet yapılmaz. Üstelik o kişilerin çoğu komünisttir. Bu ülkenin Polonya, Macaristan, Doğu Almanya ya da Bolivya gibi komünistlerin eline düşmesini ister misin?"

"Hayır. Hem de hiç."

"Bana sorarsan ellerinden geleni yapıyorlar. Burası güzel bir ülke. Belki de Güney Amerika'daki en güzel ülke. Ekonomik refah yönünden de gelecek vaat ediyor. Olgunlaşmamış meyveleri olmasaydı bile Arjantin'de yaşamayı İngiltere'de yaşamaya tercih ederdim."

Melville sarma sigarasını sokağa attı. Canı gönülden ben de ona aynısını yapmak istiyordum.

"Melville zaten senin burada ne işin var ki," diye sordum. Ona ne kadar gıcık olduğumu da gizlemeye çalışıyordum. "Yani mesleğin ne? Ne iş yaparsın?"

"Sana daha önce demiştim," dedi. "Anlaşılan dinlememişsin." Güldü. "Geçimimi neyle sağladığım, *bazılarından* farklı olarak, gizemli bir konu değil." Sanki beni kastediyormuş gibi bana baktı. "Ben Glasgow Wire'da çalışıyorum. Arjantin'deki sığır çiftçilerine dikenli tel satıyoruz."

Esnememe mani olmaya çalışsam da beceremedim. Haklıydı, bana daha önce söylemişti. Sadece hafızamda yer kaplamaya değecek bir şey olarak görmemiştim.

"Kulağa sıkıcı geldiğini biliyorum," dedi alaycı bir ifadeyle. "Ama galvanizli teller olmasa bu ülkede et sanayisi diye bir şey olmazdı. Elli metrelik balyalar halinde palet üzerinde satıyorum. Arjantinli sığır çiftçileri bunlardan kilometrelerce alıyor. Ne kadar üretsek yetmiyor. Sadece onlar da değil tel hemen herkes tarafından kullanılıyor."

"Öyle mi?" Bu sefer ki esneme yüreğimden kopup geldi.

Melville benim bariz ilgisizliğimi bir meydan okuma gibi algılamışa benziyordu.

"Ya, evet. Birkaç yıl önce senin hemşerilerinden biri benimle büyük bir kontrat yaptı. Kendisi Dışişleri Bakanlığı'nda çalışan bir mühendisti. Adı neydi? Kammler. Evet. Doktor Hans Kammler. Hiç duydun mu?"

İsim bir yerden tanıdık gelse de çıkaramadım.

"Arenales'teki San Martin Sarayı'nda Bay Kammler'le birkaç kez görüştüm. İlginç bir adam. Savaş sırasında SS generaliymiş. Sanırım onu tanırsın."

"Tamam. Ben de SS'tim. Rahatladın mı?"

Melville eliyle bacağına vurdu. "Biliyordum," dedi mağrur bir edayla. "Tahmin etmiştim. Gerçi kim olduğunun artık bir önemi yok. Savaş bitti ve Rusya'yı Avrupa'dan uzak tutmak istiyorsak Almanya'ya ihtiyacımız olacak."

"Dışişleri Bakanlığı o kadar çok dikenli teli ne yapacakmış?" diye sordum.

"General Kammler'e sorsan daha iyi olur," dedi Melville.

"Birkaç kez görüştük. Son seferinde telleri Tucumán denen yerde teslim ettim."

"Hmm, öyle mi?" dedim merakımda hafif bir canlanmayla. "Capri İnşaat Şirketinin yaptığı hidroelektrik santralinden bahsediyor olmalısın."

"Hayır, hayır. Tamam, onlar da benim müşterim ama bu daha farklı bir durumdu. Gizli bir şey. Sanırım atom bombasıyla alakalı bir durum. Yanılıyor olabilirim ama Perón Arjantin'in Güney Amerika'daki ilk nükleer güç olmasını istiyor. Kammler bu projeden bahsederken rakamlı bir şey söylüyordu."

"On bir. Emir On Bir mi?"

"Evet. Yok. Emir On İki."

"Emin misin?"

"Eminim. Öyle ya da böyle gizli bir şeydi. Teller için gerekenden çok daha fazlasını ödediler. Sanırım telleri Sierra de Aconquija'daki ıssız bir vadiye kadar götürüp teslim ettiğimiz için. Tucumán'a kadar götürmesi kolay. Senin de muhtemelen bildiğin gibi Buenos Aires'ten Tucumán'a kadar demiryolu var. Ama oradan Dulce'ye –inşaatı yaptıkları yerin adı buydu sanırım ismini nehirden almış– kadar katırlarla taşımak zorunda kaldık. Yüzlerce katır gerekti."

"Melville... Orayı bana haritada gösterebilir misin?"

Belli belirsiz gülümsedi. "Sanırım gereğinden fazla şey söyledim. Yani eğer bu gizli bir nükleer tesisse nerede olduğunu başkalarına söylememem gerekir."

"Haklısın," diye itiraf ettim. "Eğer başkasına bundan bahsettiğini öğrenirlerse muhtemelen seni öldürürler. Hatta bundan eminim bile diyebilirim. Ama diğer taraftan..." ceketimi kaldırarak omuz kılıfındaki tabancayı görmesini sağla-

dım "...diğer türlüsü de pek sağlıklı olmaz. Sen ve ben karşıdaki kitapçıya gideceğiz ve ben bir harita alacağım. Oradan ayrıldığımız zaman da ya beynin ya da parmakların gidilecek yeri gösterecek."

"Dalga geçme," dedi.

"Ben Almanım. Espri yeteneğimizle bilindiğimiz söylenemez, Melville. Hele ki insanları öldürmek söz konusu olduğunda. Bu tür şeyleri çok ciddiye aldığımızdan böyle şeylerde çok iyiyizdir."

"Kitapçıya gitmek istemiyorum diyelim," dedi etrafına bakınarak. Richmond kalabalıktı. "Bu kadar insanın içinde beni vurmaya cesaret edemezsin."

"Neden? Kahvemi bitirdim ve sen de bir kıyak yapıp hesabı ödedin. Kafana bir mermi sıkmak benim için bir şeyi değiştirmez. Polisler bana nedenini sorduğu zaman da tutuklanmaya karşı koyduğunu söylerim." SIDE rozetimi çıkarıp gösterdim. "Gördün mü? Ben de polis sayılırım. Hem de pek sorumlu tutulmayan gizli olan türünden."

"Demek işin buydu." Melville manyak gibi güldü ama gerginliği anlamak zor değildi. "Hep merak etmiştim."

"Artık merakın giderildiğine göre yola düşelim. Üstelik Almanların espri anlayışıyla ilgili söylediklerimi de unutma."

Florida ve Alsina'nın köşesindeki Figuera Kitapçısından yüz pezoya bir Arjantin haritası aldım ve Melville'i kolundan tutup Casa Rosada'yı gören Plaza De Mayo'ya giderek haritayı çimlerin üzerinde açtım.

"Hadi bakalım," dedim. "Sözünü ettiğin yer tam olarak neresiymiş. Eğer bana yalan söylediğini anlarsam, İskoç, senin oyunundaki Banquo

gibi döner gelirim. Saçlarını şimdikinden daha kızıl yaparım bilesin."

İskoç işaretparmağını Buenos Aires'in kuzeyine koyarak Cordoba üzerinden Santiago de Estero'ya doğru getirdi ve Eichmann'ın yaşadığı La Cocha'nın batısında durdu.

"Buralarda bir yerde, dedi. "Haritada işaretli değil. Ama Kammler'le buluştuğum yer burası. Andalgala'nın kuzeyinde Dulce Nehri havzasında birkaç lagünün bulunduğu alçak bir alanda. Ben gördüğümde küçük bir demiryolu inşa ediyorlardı. Sanırım nakliyeyi kolaylaştırmak istiyorlar."

"Muhtemelen," dedim, haritayı katlayıp cebime koydum. "Sana tavsiyem bundan başka hiç kimseye söz etme. İkimizi de öldürmeden önce sana işkence ederler. Şansına bana daha önce işkence ettiler ve işe yaramadı. O yüzden sen bu açıdan rahat olabilirsin. Yapabileceğin en akıllıca şey gidip benimle tanıştığını bile unutmak. Satranç oynadığımızı bile unut."

"Bana uyar," dedi ve çekip gitti.

Haritaya bir kez daha baktım ve kendi kendime Albay Montalban'ı hayal kırıklığına uğratacağımı söyledim: İyi bir dedektif sayılmazdım. Tüm davanın anahtarının Melville'in –Richmond'un barındaki sıkıcı herifin– elinde olacağını kim bilebilirdi ki? Emir On İki'yi ve nerede uygulandığını böyle tesadüfen öğrenmiş olmam gerçekten komikti. Ama Melville bir konuda yanılıyordu. Emir On İki'nin gizli nükleer tesisle bir ilgisi yoktu. Her şey Anna ve benim eski Hotel de Inmigrantes'de bulduğumuz Dışişleri Bakanlığı'na ait olan boş dosyayla ilgiliydi. Bundan emindim.

20

Buenos Aires - 1950

Anna'yı telefonla aradım ve onu öğlen iki civarında Corrientes'teki Shorthorn Et Lokanta'sında yemeğe davet ettim. Daha sonra Von Bader ve Albayın beni beklediği Arenales'teki eve gittim. Isabel Pekerman'ın bana Club Seguro'da söylediklerinin ardından vaktimi boşa harcadığımı biliyordum ama ikisinin o kadın olmadan nasıl davranacaklarını ve hikâyelerinin yeni öğrendiklerim ışığında nasıl görüneceğini öğrenmek istedim. Aslında kesin olarak fazla bir şey biliyor değildim. Bu kadarı çok şey beklemek olurdu. Von Bader'in İsviçre'ye gitmeyi planladığını ama Evita'nın da gerçek Barones'in Fabienne'yi ortaya çıkarana kadar Von Bader'in gitmesine izin vermediğini varsayıyordum.

Gerçek Barones'in Evita'nın kızıyla –tabii Fabienne'nin *gerçekten* Evita'nın kızı olduğunu ka-

bul edersek– birlikte ortadan kaybolmasının birkaç sebebi olabilirdi. Bu sebeplerden bazılarının Reichsbank'ın Zürih'teki banka hesabıyla ilgisi olması mümkündü ama nasıl bir ilgisi olduğunu kestiremiyordum. Kısacası Albay Montalban'la köşe kapmaca oynamaya devam edecektim. Bana yirmi yıllık bir cinayet davasını yeniden açtırmasının nedenini biliyordum. Kendisi bunu bana açıkça izah etmişti. Fakat Fabienne'nin annesiyle birlikte ortadan kaybolduğunu söylememesinin tek nedeni onların eski askerlerden biriyle birlikte saklandıklarını bilmeleri olmalarıydı. Her halükarda Isabel Pekerman'ı da dahil ettiği gösteriyi tertip etmesi için bir nedeni vardı. Zaten Albay iyi bir neden olmadan herhangi bir şey yapmaya kalkacak türde biri değildi.

"Eşiniz de bize katılmayacak mı?" diye sordum. Von Bader arkamızdan misafir odasının kapısını kapatıyordu.

"Korkarım ki hayır," diye cevap verdi soğukkanlı bir şekilde. "Kendisi Pilar'daki hafta sonu evimizde. Ne yazık ki tüm bu yaşananların baskısı çok fazla geldi."

"Öyle olduğundan eminim," dedim. "Yine de bu, durumu daha da kolaylaştırır." Yüzündeki ifadeden bir şey anlamadığını çıkarınca ekledim, "Yani sizinle Fabienne'nin gerçek annesinden bahsetmeyi." Biraz kıvranmasına izin verdikten sonra "Devlet başkanının karısı bana her şeyi anlattı," dedim.

"Ya, anlıyorum. Öyle görünüyor."

"Bana kızınızın ikinizin tartıştığını duyup kaçtığını söyledi."

"Evet, sizi yanlış yönlendirdiğim için özür dilerim, Herr Günther," dedi Von Bader. Farklı bir takım giyiyordu ama aynı zarafete sahipti. Beyaz saçı son görüşmemizden sonra biraz kesilmişti. Tırnakları da daha kısaydı ama manikür yapılmak yerine yenmişti. Hem de dibine kadar yenmişti. "Ama hâlâ onun başına bir şey gelmiş olabileceğinden endişeliyim."

"Fabienne üvey annesine yakın mıydı?"

"Evet. Hem de çok. Karıma sanki kendi annesiymiş gibi davranırdı. Bizi tanıyan herkes de bunun böyle olduğunu bilir. Evita yakın zamana kadar onunla hemen hiç ilgilenmedi."

Albay Montalban'a baktım. "Alman bir aileyle birlikte saklanmayı seçtiklerini nereden çıkardın? Eğer fark etmediysen söyleyeyim, Albay, bu doğrudan bir cevap gerektiren doğrudan bir soru."

"Sanırım buna ben cevap verebilirim, Herr Günther," dedi Von Bader. "Fabienne çok donanımlı bir kızdı. Savaş, tüm yaşananlar ve sizin gibi pek çok Almanın neden Arjantin'de yaşamak zorunda kaldığına dair pek çok şey bilirdi. Fabienne'nin Nasyonal Sosyalist olduğunu bile söyleyebilirsiniz. Kendisine sorsanız o da aynısını söyleyecektir. Karım ve ben bazen bu konuda tartışırdık."

"Albayın araştırmanın Arjantin'deki eski askerler merkezli yürütülmesini istemesinin nedeni gayet basittir. Çünkü Fabienne'nin kendisi kaçıp eski bir askere sığınacağını söylemişti. Evita'nın gerçek annesi olduğunu öğrendikten sonra bizi sık sık bununla tehdit eder olmuştu. Fabienne böyle acımasız olabiliyordu. Onu en iyi kendisi de saklanan birinin saklayabileceğini

söylerdi. Bir babanın kızı hakkında bunu söylemesinin garip olduğunu biliyorum ama Fabienne çok karizmatik bir kızdı. Fotoğraflarından bunu anlamak mümkün değildir. Kendisi saf Aridir ve onu tanıyan herkes eğer görseydi Führer'in ona hayran olacağını söylemiştir. Herr Günther eğer Blue Light'ta Leni Riefenstahl'ı gördüyseniz neden bahsettiğimi anlarsınız."

Resmini görmüştüm. Buna Alp fotoğrafı derlerdi ve içindeki en iyi şey de Alpler olurdu.

"Bu bakımdan Evita'nın kızı olduğuna şüphe yok. Kendisini tanıdığınız için siz de haklı olduğumu anlarsınız."

Başımı salladım. "Tamam, anladım. Herkesin göz bebeğiymiş. Geli Raubel, Leni Riefensthal, Eva Braun ve Eva Perón bir potada birleşmiş ve bu kız ortaya çıkmış. Neden daha önce bana karşı dürüst olmadınız?"

"Elimizde değildi," dedi Albay. "Evita sırrının ifşa olmasını istemiyordu. Düşmanları bu tür bir bilgiyi aleyhine kullanabilirdi. Fakat sonunda onu senle konuşmaya ikna ettim ve artık her şeyi biliyorsun."

"Hmm."

"Bu da ne demek?" dedi Albay.

"Bu benim her şeyi belki bildiğim, belki bilmediğim belki de aradaki farkı bilmemeyi alışkanlık haline getirdiğim manasına gelir. Ayrıca insanların her konuda yalan söyleyeceğini biliyorum ama söz konusu olan onun kızı ve neden böyle bir konuda yalan söylemek istesin?" Bir sigara yaktım. "Onun tanıştığı bu eski askerlerin isimleri var mı?"

"Bir yıl kadar önce karım ve ben eski askerlere Arjantin'e hoş geldiniz demek için bir bahçe partisi düzenledik," dedi Von Bader.

"Misafirperverliğiniz göz yaşartıcı."

"Davetli listesini eski meslektaşlarımdan biri hazırladı. Doktor Heinrich Dorge. Kendisi daha önce Doktor Schacht'ın yardımcısıydı. Hitler'in Maliye Bakanı mıydı?"

Başımı salladım.

"Partinin yıldızı Fabienne'ydi," dedi babası. "Öyle hayat dolu ve çekici görünüyordu ki erkeklerin çoğu oraya neden geldiklerini bile unuttular. Birkaç eski Alman şarkısı söylediğini hatırlıyorum. Karım da piyano çaldı. Fabienne pek çoğunun gözyaşlarına boğulmasına neden oldu. Fevkaladeydi." Durdu. "Ne yazık ki Doktor Dorge öldü. Bir kaza geçirdi. O yüzden oradaki herkesi hatırlamamız mümkün değil. Partide en az yüz elli eski asker vardı. Daha fazla da olabilir."

"Ve siz onlardan birinin yanında saklandığını düşünüyorsunuz?"

"Yüksek ihtimal olduğunu söyleyebilirim."

"Yine de yüz de yüz emin değiliz," dedi Albay. "O yüzden önceki soruşturmana devam etmeni istiyorum. Hâlâ konuşmadığın pek çok önemli isim var."

"Doğru," dedim. "Ama bana sorarsan hâlâ bulunamamasının nedeni Buenos Aires'te olmaması da olabilir. Ülke içerisinde başka bir yerde olması da mümkün. Mesela Tucumán'da. Orada Capri adına La Quiroga barajında çalışan bir sürü eski asker var. Belki de gidip kızı orada arasam daha iyi olur."

"Biz bunu zaten yaptık," dedi Albay. "Ama neden olmasın. Belki bir şeyi gözden kaçırmışızdır. Ne zaman yola çıkarsın?"

"Akşam trenine yetişirim."

Shorthorn Et Lokantası'nda sadece iki yemek vardı: sebzeli et ya da sade et. Penceredeki şişlerde bolca et vardı ve pişmiş et rengi duvarlarda da – pişmiş ya da çiğ– farklı şekillerdeki etlerin resimleri bulunuyordu. Bir öküz hayretle lokantayı ve içindekileri inceledi. Etler en kısa sürede pişirilip hemen servis yapılıyor ve sanki et yemek mukaddes bir faaliyetmiş gibi herkes büyük bir sessizlik içerisinde yemeğini yiyordu. Burası ayakkabı derinizin bile biraz gerildiği türde bir mekândı.

Anna, üzerinde kırmızı kareli masa örtüsü olan köşedeki bir masada oturuyordu. Başının üzerinde bir öküzü iple bağlayan gauchonun litografı vardı. Anna'nın gözlerinde acı vardı ama bunun nedeninin vejetaryen olmasından kaynaklandığını zannetmiyordum. Ben oturur oturmaz bir garson geldi ve masaya et sosu ve kırmızıbiber koydu. Diğer garsonların pek çoğunun kaşları ortada birleşiyordu; bizim garsonumuzun kaşları ise henüz tanışmamıştı. Anna'nın sevdiği türden üzüm ve alkolden yapılmış bir kırmızı şarap siparişi verdim. Garson gidince elimi kızın elinin üzerine koydum.

"Ne oldu? Et sevmez misin?"

"Belki gelmesem daha iyi olurdu," dedi usulca. "Bir arkadaşımla ilgili kötü bir haber aldım."

"Üzüldüm," dedim. "Ne olduğunu anlatmak ister misin?"

"O artistti," dedi Anna. "Daha doğrusu kendisine öyle derdi. Açıkçası bu konuda şüphem vardı ama iyi bir insandı. Sanırım zor bir hayatı oldu. Kendisinin itiraf edemediği kadar zor olsa gerek. Ama o öldü. En fazla otuz altı yaşındaydı." Anna kederli bir ifadeyle gülümsedi. "Sanırım hayatı bundan daha zor olamaz artık, değil mi?"

"Isabel Pekerman," dedim.

Anna hayretle bana baktı. "Evet. Nasıl bildin?"

"Boş ver. Sadece olanları anlat."

"Sen bu sabah aradıktan sonra ortak dostumuz Hannah'dan bir telefon geldi. Hannah, Isabel'in bir üst katında oturuyor. Once'da. Orası resmi olarak Balvanera olarak bilinen *barrio*. Geçmişte şehrin Yahudileri orada yaşarmış ve çok az olsa da hâlâ orada yaşayan Yahudiler var. Banyoda bilekleri kesilmiş halde bulunmuş. İntihar etmiş gibiymiş."

"Gibiymiş mi?"

"Isabel hayatı seven biriydi. İntihara meyilli bir tip değildi. Onca şeyi atlattıktan sonra böyle bir şey yapmazdı. Hem de iki kız kardeşini sağ olarak bulma ihtimali olduğu bir sırada. Aslında..."

"Biliyorum. Bana kız kardeşlerini anlattı. İşin aslı onunla dün gece konuştum. Kesinlikle eve gidip bileklerini kesecek birine benzemiyordu."

"Onunla mıydın?"

"Otelimi aradı ve Club Seguro diye bir yerde onunla buluşmamı istedi. Bana her şeyi anlattı. Isabel'in mesleğiyle ilgili şüphelerin konusunda haklısın ama bence de iyi biriydi. Yani benim hoşuma gitmişti. Onunla yatacak kadar hoşuma git-

mişti. Keşke öyle yapsaydım. Belki şimdi hayatta olurdu."

"Neden onunla yatmadın?"

"Bir sürü nedenden. Dün korkunç bir gün geçirdim."

"Seni iki kez aradım ama yoktun."

"Kısa süreliğine tutuklandım."

"Neden?"

"Tıpkı Isabel'inki gibi uzun hikâye. Gerçi onunla oteline gitmememin asıl nedeni sensin. Daha doğrusu bu sabah kendime öyle söyledim. Onunla sevişme dürtüsüne karşı koyabildiğim için kendimle gurur duymuştum. Ta ki sen bana öldüğünü söyleyen dek."

"Yani sence öldürüldüğünü düşünmekte haklı mıyım?"

"Evet."

"Isabel'i neden öldürsünler ki?"

"O tür bir artist olmanın riskleri vardır," dedim. "Ama o yüzden öldürülmedi. Muhtemelen benimle ilgili bir şey var. İkimizden birinin telefonu dinleniyor olabilir. İkimizden biri takip ediliyor da olabilir. Bilmiyorum."

"Kim olduğunu biliyor musun?"

"Emri vereni tahmin edebiliyorum ama bundan daha fazla şey bilmezsen senin hayrına olur. Zaten ortam yeterince tehlikeli."

"O zaman polise gidelim."

"Hayır, gidemeyiz." Saflığına güldüm. "Hayır, meleğim, polise kesinlikle gidemeyiz."

"Onlarla ilgisi olduğunu mu ima ediyorsun?"

"Hiçbir şey ima etmiyorum. Anna, buraya sana belki bir şey bulmuş olabileceğimi söylemeye gel-

dim. Emir On Bir hakkında önemli bir şey bulmuş olabilirim. Haritada bir yer. Seninle birlikte gece treniyle Tucumán'a gidip bu yeri aramak gibi aptalca ve romantik bir fikrim vardı. Ama bu Isabel Pekerman'ın öldüğünü duymadan önceydi. Artık sana başka bir şey söylememenin en iyisi olduğuna karar verdim. Herhangi bir konuda."

"Peki, beni saf bir okul kızı gibi korumaya kalkarak aptal ve romantik görünmediğini mi zannediyorsun?" dedi.

"İnan bana bilmemen çok daha güvenli."

İç çekti. "Bu hiçbir şey söylemediğin çok ilginç bir öğle yemeği oldu."

Lon Chaney şarapla geri geldi. Şişeyi açtı ve ben tadına baktıktan sonra kadehimi doldurdu. Bir Japon çay merasimi kadar saçmaydı. Kadehini doldurur doldurmaz Anna alıp kafasına dikti. Garson tuhaf bir ifadeyle gülüp tekrar doldurmaya başladı. Anna şişeyi ondan aldı, kendisi doldurdu ve ikinciyi de ilki kadar hızlı içti.

"Şimdi ne hakkında konuşacağız?" diye sordu.

"Biraz ağır ol," dedim.

Garson gitti. Anlaşılan belanın geldiğini sezmişti.

"Dilersen futboldan konuşabiliriz," dedi. "siyaset de olabilir veya gösterimde hangi filmin olduğundan konuşuruz. Ama önce sen başla. Bazı konulardan uzak durmada benden daha iyisin. Sonuçta bu konuda bolca alıştırma yapmış olman lazım." Kendine tekrar şarap koydu. "Biliyorum. Şimdi istersen savaştan bahsedelim. Ya da en iyisi *senin* savaşından bahsedelim. Neydin o zamanlar? Gestapo mu, SS mi? Toplama kampla-

rında görev yaptın mı? Hiç Yahudi öldürdün mü? Bir sürü Yahudi mi öldürdün? Nazi savaş suçlusu olduğun ve başına ödül konduğu için mi buraya geldin? Seni yakalarlarsa asacaklar mı?" Gergin bir halde sigarasını yaktı. "Buraya konuşmaya geldiğimiz şey hakkında konuşmama konusunda şimdilik nasıl gidiyorum? Bu arada beni müşteri olarak kabul etmenin asıl nedeni neydi, Bernie? Vicdan azabı mı? Bana yardım ederek daha önceden yaptığın şeyler konusunda kendini iyi hissetmek mi istedin? Hepsi bu mu? evet, işe yaradığını görebiliyorum."

Gözleri kısıldı ve sanki kullandığı, kelimelerden yapılma kırbacın her savruluşuna tüm vücudunu adamış gibi dudağını ısırdı.

"Vicdanı olan bir SS. Düşününce kulağa çok ilginç geliyor. Biraz yavan ama gerçek hikâyeler öyle değil midir zaten? Yahudi kadın ve Alman subay. Birisi bunun hakkında bir opera yazsa güzel olur. Minör anahtarlı, uyumsuz notalı ve berbat şarkılı avangart türlerden. Ama seni oynayacak baritonun şarkı söyleyemeyen birisi olması gerek. Bu da onun nakaratı olurdu. Ya kızın ki? Beceriksiz, tekrar eden ve umutsuz olmalı."

Anna kadehini kaldırdı ama bu sefer bitirdiğinde ayaktaydı. "Yemek için teşekkürler."

"Otur," dedim. "Çocuk gibi davranma."

"Belki bana öyle davrandığın içindir."

"Belki öyle ama bunun nedeni cesedini polis morgunda görmeyi istememem. Benim tek nakaratım bu, Anna."

"Şimdi de babam gibi konuştun. Aslında sanırım sen ondan daha yaşlısın."

Ve ardından çıkıp gitti.

Şişede kalan şarabı bitirdim ve Montalban'ın bana Arjantin'deki eski askerler hakkında verdiği bilgilere bakmak için Casa Rosada'ya gittim. Hans Kammler hakkında bir şey yoktu. Hatta Otto Skorzeny hakkında da bir şey göremedim. Anlaşılan bazı eski askerlerden şüphelenilmiyordu. Daha sonra Geller'i arayarak ona Tucumán'a tekrar geleceğimi söyleyip cipini ödünç alıp alamayacağımı sordum.

"Tekrar Ricardo'yu mu ziyaret edeceksin?" diye sordu. "Çünkü oturduğu yeri söylediğim için henüz beni affetmiş değil." Geller güldü. "Bence seni de hiç sevmiyor."

"Ondan hiç şüphem yok."

"Bu arada hatırlarsan bizim adımızı bile kötüye çıkaracak kadar berbat adamların ismini sormuştun. Geçen gün buraya kimin geldiğini tahmin bile edemezsin. Otto Skorzeny."

"O da mı Capri'de çalışıyor?"

"Görünen o ki hayır. En azından bendeki kayıtlara göre."

"Bir bak bakalım orada ne işi olduğunu öğrenebilecek misin," dedim. "Hazır başlamışken bir de Hans Kammler adındaki biriyle ilgili neler bulabileceğine bak."

"Kammler mi? Hiç duymadım."

"Adam SS generaliymiş, Pedro."

Geller homurdandı.

"Ne oldu?"

"Pedro ismini hangi akla hizmet kabul ettim," dedi. "Her duyduğumda irkiliyorum. Köylü ismi. Bana at pisliği koktuğumu hatırlatıyor."

"Rahat ol, Pedro. Tucumán'da herkes at pisliği koktuğundan fark eden olmaz."

Akşam olunca arabayla tren istasyonuna gittim. Her zamanki gibi etraf insanla doluydu. Çoğu Paraguay ve Bolivya'dan gelen, renkli battaniyeleri ve yuvarlak şapkalarıyla hemen tanınan yerlilerdi. Başta onun Mitre yönündeki platformda dikildiğini görmedim. İki parça yün takım giymiş eldiven ve eşarp takmıştı. Güzel bacaklarının yanında küçük bir valiz ve elinde de bileti vardı. Anlaşılan beni bekliyordu.

"Ne zaman geleceğini merak ettim," dedi.

"Burada ne halt ediyorsun?" dedim.

"Burası özgür bir ülke diyebilirdim, tabii öyle olsaydı," dedi.

"Tucumán'a geleceğini mi zannediyorsun?"

"Biletimde öyle yazıyor."

"Sana demiştim. Bu çok tehlikeli."

"Yüreğim ağzımda." Omuz silkti. "Dikkatli bakarsan her şey tehlikeli, Günther. O yüzden bazen en iyisi gözlüklerini yanına almaman. Üstelik onlar senin değil benim akrabam. Tabii senin de akraba denen şeylere sahip olduğunu varsayarak söylüyorum."

"Sana demedim mi? Beni taşın altında bulmuşlar."

"Taş kafalı olmandan anlamalıydım."

"Sanırım sana engel olmam imkânsız, meleğim."

"Denediğini görmek hoş olurdu."

"Tamam." İç çektim. "Yenildim mi kabul ederim."

"Nedense inanmadım."

"Daha önce Tucumán'a gitmiş miydin?"

"Sinek kaynayan bir çöplüğe gitmek için yirmi üç saat tren yolculuğu yapmaya değeceğini hiç düşünmemiştim. Daha doğrusu herkes öyle bir yer olduğunu söylüyor. Orada birkaç kilise ve zorlarsan üniversite olarak kabul edebileceğin bir binadan başka şey yokmuş."

"Ayrıca milyonlarca dönüm şeker kamışı tarlası."

"Sanki bir şeyi atlamışım gibi söyledin."

"Hayır. Seni özledim." Kolunu tuttum ve onu öptüm. "Umarım şeker seversin. Bir milyon dönümden iyi şeker çıkar."

"Sana öğle yemeğinde dediklerimin ardından ağzımız biraz tatlansa fena olmaz, ne dersin?"

"Söylediklerini telafi etmek için yirmi üç saatin var."

"Neyse ki iskambil kâğıtlarını yanımda getirmişim."

"Trene binsek iyi olacak." Çantasını aldım, platformda yürüdük ve yolcuların trene binmeden yiyecek ve içecek alabilecekleri tezgâhların yanından geçtik. Taşıyabileceğimiz kadar aldık ve kendimize bir kompartıman bulduk. Birkaç dakika sonra tren istasyondan hareket etti ama yarım saatin ardından hızımız bisikletle giden ihtiyar bir kadından fazla değildi.

"Bu hızla yirmi üç saat sürmesine şaşmamalı," diye söylendim.

"Demiryolunu İngilizler inşa etti," dedi. "Perón iktidara gelene kadar da onlara aitti."

"Bu neden yavaş gittiğimizi açıklamıyor."

"Demiryolu insanlar için inşa edilmedi," dedi. "Sığır taşımak için yapıldı."

"Ben sadece Almanların insanları sığır gibi taşıma konusunda ustalaştığını zannederdim."

"Hmm. Hep böyle aksi misin?"

"Hayır. Sen beni bir de babamın gözünde ışıltıyken görecektin. On metreden bir odayı aydınlatırdım."

"Baban sağlam adammış."

"Fena sayılmazdı."

"Tüm SS'ler gibi aksi olduğu kadar merhametsizmiş de."

"Ne biliyorsun? Yüksek ihtimalle tanıdığın ilk SS benim."

"Bir SS'i öpmek aklımın ucundan bile geçmezdi diyebilirim."

"Benim de bir SS olmak aklımın ucundan bile geçmezdi. Sana anlatmamı ister misin? Bolca zamanımız var."

"Soru sormak yok, diye anlaşmamıza ne oldu?"

"Bence benim hakkımda bir şeyler öğrenme vaktin geldi. Kim bilir belki ölürüm ve anlatma fırsatım olmaz."

"Eğer beni korkutmaya çalışacaksan boşa uğraşma. Bu aralar ışık kapalıyken bile uyuyabiliyorum."

"Dinlemek istiyor musun, istemiyor musun?"

"Seni sevmediğime karar versem bile zaten çıkıp gidebileceğimi zannetmiyorum. Bu hızda bile yapamam. Devam et. Dinlemekten sıkılırsam dinliyormuş numarası yaparım."

"Benim tarzım doğrudan söylemek ve bu güçlü bir içkidir. Biraz karıştırmak gerekir. Zencefilli gazoz ya da Hint toniği gibi." Viski şişesini çantadan çıkardım ve küçük bir bardağa biraz koydum. "Belki biraz da bundan."

"Etkili bir karışım oldu," dedi ve içkiyi nitrogliserinmiş gibi içti.

İki sigara yakıp birini ona verdim. "Güçlü bir hikâyedir. Durma. Dik kafaya. Ancak çift görmeye başladığında ve yüzüne duman üflediğimde sana anlatabilirim. Böylece yüzümdeki kılların ve dişlerimin uzadığını fark etmezsin."

Tren Buenos Aires'in banliyölerini arkasında bırakıyordu. Keşke kendi geçmişimi de böyle kolayca arkada bırakabilseydim. Açık pencereden kesif bir deniz kokusu geldi. Martılar sahilin üzerindeki gökyüzünü doldurdular. Vagonun altındaki tekerlekler altı-sekizlik marş gibi takırdadı ve bana 30 Ocak 1933 Pazartesi gecesi Adlon Hotel'in önünden geçen bandoları hatırlattı. O gün Hitler Şansölye olmuş ve dünya temelli değişmişti. Hem Adlon hem de Fransız Elçiliği'nin bulunduğu Pariser Platz'dan geçerken bandoların çaldıkları şeyleri bırakıp eski Prusya marşı olan "Fransa'yı Yenmeye Kararlıyız" marşını çalmaya başladıklarını hatırladım. İşte o anda yeni bir dünya savaşının kaçınılmaz olduğunu fark etmiştim.

"Tüm Almanların içinde Adolf Hitler'in bir sureti vardır," dedim. "Benim gibi Hitler ve onun temsil ettiği her şeyden nefret edenlerin içinde bile. O yüz, o dağınık saç ve posta pulu bıyık hiçbirimizin aklından çıkmıyor ve hiç söndürülemeyen sessiz bir alev gibi ruhumuzu içten içe kavuruyor. Naziler bin yıllık imparatorluktan bahsederdi. Ama bazen düşünüyorum da yaptıklarımız yüzünden Almanya ve Almanlar bin yıl utanç içinde yaşayacak. Dünyanın geri kalanının

bu olanları unutması bin yıl sürecek. Gerçi bin yıllık ömrüm olsaydı bile, şahit olduğum ve yaptığım şeylerden bazılarını unutamazdım."

Anna'ya her şeyi anlattım. Savaş sırasında ve sonrasında Arjantin'e gelene kadar yaptığım her şeyi. İlk kez birisiyle dürüst konuşuyor, hiçbir şeyi gizlemeden ve kendimi haklı çıkarmaya çalışmadan anlatıyordum. Ama en sonunda ona tüm bunların suçlusunun kim olduğunu söyledim.

"Ben Kasım 1932'de genel grev çağrısı yaparak seçimi zorunlu hale getiren komünistleri suçluyorum. Hitler'i hizaya sokamayacak kadar yaşlı olduğu için Hindenburg'u suçluyorum. İşgücünün üçte biri olan altı milyon işçiyi her ne pahasına olursa olsun, Hitler'i başa geçirme pahasına dahi iş istedikleri için suçluyorum. Weimar Cumhuriyeti sırasında sokaklardaki şiddeti sona erdiremediği ve 1933'te Hitler'i desteklediği için orduyu suçluyorum. Fransa'yı suçluyorum. Von Schleicher'i suçluyorum. İngilizleri suçluyorum. Goebbels'i ve Nazileri destekleyen tüm iş adamlarını suçluyorum. Von Papen, Rathenau, Evert, Scheidemann, Leibknecht ve Rosa Luxemburg'u suçluyorum. Spartakistleri ve Freikorpları suçluyorum. Yol açtığı can kaybı yüzünden Cihan Harbi'ni suçluyorum. Enflasyonu, Bauhaus'u, Dada ve Max Reinhardt'ı suçluyorum. Himmler, Goering, Hitler, SS, Weimar, fahişeler ve pezevenkleri suçluyorum. Ama en çok da kendimi suçluyorum. Hiçbir şey yapmadığım için kendimi suçluyorum çünkü Nazizmin başarılı olabilmesi için gereken tek şey buydu. Suçu paylaşıyorum. Kendi hayatımı diğer her şeyin üzerinde tuttum

ki bu çok aşikâr. Masum olsaydım, ölmüş olurdum, Anna. Ama ölmedim.

"Geçen beş yıl boyunca hep suçu başkalarına attım. Ama bunu anlamam için Arjantin'e gelip kendimi diğer SS'lerin gözünden görmem gerekiyormuş. Ben de bunun bir parçasıydım. Olmamayı denedim ama başaramadım. Oradaydım. Üniforma giydim. Sorumluluğu paylaşıyorum."

Anna Yagubsky kaşlarını kaldırdı ve başını çevirdi. "Tanrım," dedi. "İlginç bir hayatın varmış."

Aklıma Hedda Adlon ve onun Çin bedduası gelince gülümsedim.

"Ah, seni yargılamıyorum," dedi Anna. "Bütün suçun sende olduğunu söylemeyeceğim ama sütten çıkmış ak kaşık da sayılmazsın. Bana kalırsa yaptıklarının bedelini zaten ödemişsin. Rusya'da esir düşmüşsün. Korkunç bir şey olmalı. Şimdi de bana yardım etmeye çalışıyorsun. Eğer diğerleri gibi olsaydın böyle yapmazdın. Seni affetmek benim işim değil. Bu Tanrı'nın işi –tabii Tanrı'ya inandığını varsayıyorum– ve seni affetmesi için de dua edeceğim. İstersen sen de dua etmeyi deneyebilirsin."

Ona Hitler'e ne kadar inandıysam Tanrı'ya da o kadar inandığımı söyleyerek onu bir kez daha hüsrana uğratmak istemedim. Katolik olmuş bir Yahudinin benim ateist olmamı hoş karşılayacağını zannetmiyordum. Ona söylediklerimden sonra tekrar gözüne girmem gerektiğinden başımı salladım ve "Belki yaparım," dedim. Eğer bir Tanrı varsa bunu neden yaptığımı anlardı. Nihayetinde kendine ve diğer her şeye olan inancını yitirdiğin zaman Tanrı'ya olan inancını da yitirmek zor değildi.

21

Tucumán - 1950

Ertesi günün akşamı ya da o civarlarda Tucumán'a vardık. Tren zaten geç kalmıştı ve sonunda istasyona girdiğinde de neredeyse gece yarısı olmuştu. Mekân gece daha güzel görünüyordu. Hükümet Binası yılbaşı ağacı gibi aydınlatılmıştı. Plaza Independencia'daki palmiye ağaçlarının altında çiftler tango yapıyordu. Arjantinlilerin tango yapmak için mazerete ihtiyacı yoktu. Bildiğim kadarıyla meydandaki tangocular aslında otobüs bekliyordu. İstasyonsa çocuklarla doluydu. Hiçbiri uzun yolculuğun ardından soğuyan ve denizaltıya benzeyen lokomotifle ilgilenmedi. Para istiyorlardı. Bu açıdan çocuklar da diğer herkes gibiydi. Onlara para verdikten sonra bir taksi çevirdim. Sürücüye bizi Plazaya götürmesini söyledim.

"Neden oraya gitmek istiyorsunuz?" diye sordu.

"Çünkü son gördüğümde Plaza oteldi."

"Bence Coventry'e gidin. Size indirim yaptırırım."

"Sen ve kardeşin değil mi?"

Sürücü güldü ve etrafına baktı. "Doğru. Görsen kardeşimi de seversin."

"Eminim öyle olur. Onu da en az Coventry'i sevdiğim kadar severim. Fakat onların beni daha az sevdiğini düşünüyorum çünkü oradan ayrıldığımda ısırıklarla kaplıydım. İki bacaklı olması şartıyla biriyle yatağımı paylaşmaktan çekinmem. Luftwaffe, İngiltere'deki Coventry'i bombaladığında akıllarında Tucumán'daki otel olduğundan eminim."

Plaza'ya gittik.

Arjantin'deki tüm güzel oteller gibi o da sanki başka bir yerdeymiş gibi görünmeye çalışıyordu. Muhtemelen Madrid'de ya da Londra'da. Duvarlarda yeterli sayıda meşe, zeminde mermer vardı. Çok ciddiymişim gibi kolumu resepsiyon masasına koydum ve takımının koyuluğu bıyıklarına denk olan görevliye baktım. Yüzü ve saçları masanın sağındaki küçük asansörün aksamında kullandıkları aynı madde yüzünden parlıyordu. Kafasını salladı ve sigaradan sapsarı olmuş dişlerini gösterdi.

"Büyük bir oda istiyoruz," dedim. Büyük bir yatak istiyorum demekten daha uygunmuş gibi geldi bana ama aslında istediğim oydu. "Banyosu ve şehir manzarası da olsun."

"Gürültüden de uzak olsun," diye ekledi Anna. "Kendi çıkardığımız haricindeki gürültüleri sevmiyoruz."

"Balayı süitimiz müsait," dedi Anna'ya ilgiyle bakarak.

Benim de ilgim artmaya başlamıştı. Görevli bize odayı göstermeyi teklif etti. Anna önce fiyatını sordu. Ardından adamın söylediğinin yarısını nakit olarak ödemeyi teklif etti. Bu Almanya'da kesinlikle işe yaramazdı ama Tucumán'da normal bir şeydi. Tucumán'da günah çıkardıkları rahiple bile pazarlık yaparlardı. On dakika sonra odamızdaydık.

Balayı süiti güzeldi. Sıradağ manzaralı balkona açılan bir çift Fransız penceresi vardı ve at pisliği kokusunun ardından portakal çiçeği kokuları hoş bir değişiklik olmuştu. Süitin kalanını gören büyük bir banyosu vardı ve oluk yerine sabun kokması da ayrı bir güzellikti. En önemlisi yataktı. Matto Grosso büyüklüğünde bir yatak. Anna'nın çıplak vücuduna temas edip onun parfümünü içine sindirmesi yatak için de güzel bir değişiklik olacaktı. Geceyi birlikte geçirdik. Ne zaman uyansam ona uzandım. O ne zaman uyansa bana uzandı. Pek uyumadığımız kesindi. Yatak pek rahat olmasa da benim için sorun değildi. Tucumán'da bunun yarısı kadar bile eğleneceğimi zannetmiyordum.

Sabah olduğunda aldığım soğuk duş uyanmama yardımcı oldu. Sonra kahvaltı söyledik. Pedro Geller arayıp bizi otelin lobisinde beklediğini söylediği zaman hâlâ yiyorduk. Onunla tek görüştüm. Anna'nın işin içinde olduğunu ne kadar az kişi bilirse o kadar iyiydi. Geller ve ben dışarı çıkıp cipi park ettiği yere gittik.

"Skorzeny'nin kaldığı yeri öğrendim," dedi. "Widerhold adındaki büyük bir çiftlikte kalıyor. Sahibi Luis Freiburg adında zengin bir şeker çift-

çisi. Hem de çok zengin. Birkaç bin dönüm arazisini hidroelektrik santrali yapımı için devlete satınca milyonlar kazanmış. La Quiroga'daki baraj bittiğinde bu arazi sular altında kalacakmış." Geller güldü. "Asıl ilginç olan Freiburg ile bana bahsettiğin SS generali aynı kişiymiş."

"Hans Kammler mi?"

"Aynen. Ricardo'ya göre Kammler savaş sırasında, Mittelwerk tesisi, Auschwitz ve Treblinka gibi ölüm kampları benzeri bütün büyük SS projelerinin inşasına nezaret eden bir mühendismiş. Bu zaman zarfında bir servet kazanmış. Evet, bu Kammler basit adam değilmiş. Ricardo bana Himmler'in Kammler'i en kabiliyetli ve becerikli adamlardan biri olarak gördüğünü söyledi."

"Tüm bunları sana Ricardo mu anlattı?"

"Kimi zaman çok konuşkan olabiliyor," dedi Geller. "Dün akşam Cadillal'daki Capri'nin teknik branş ofisinden gelirken Skorzeny'nin kullandığı büyük beyaz bir Amerikan arabası gördük. Ricardo, Kammler'i hemen tanıdı."

"Kammler neye benziyor?"

"Zayıf, kemikli, kanca burunlu. Elli yaşlarında. Kartala benziyor diyebilirim. Karısı ve kızı da yanında. Almanya'dan onlarla geldi sanırım. Ricardo'nun ondan nefret etmesinin nedenlerinden biri de karısı ve kızının yanında olması. Oysaki ben Ricardo'nun Almanya'dan cebi dolu olarak çıkan birini kıskanacağını zannederdim. Ya da Arjantin'de kendisinden daha iyi hayat süren birini. Buna sen de dahilsin."

"Skorzeny'nin Kammler'le birlikte kalıyor olabileceğini Ricardo mu söyledi?"

"Evet."

Geller bir an için sıkıntılı göründü. Ona sigara ikram ettim. Bir tane aldı, yaktım ve sustum.

"Hadi, Herbert," dedim gerçek adını kullanarak ve bir sigara da ben yaktım.

Geller iç çekti. "Bu çok gizli bir konu, Bernie. Ricardo bile bana söylerken huzursuzdu."

"O hep huzursuz," dedim.

"Doğal olarak geçmişinin başına iş çıkaracağından endişeleniyor. Hepimiz öyle. Hatta sen bile. Ama bu geçmişle değil, günümüzle ilgili. Kavak Projesini hiç duydun mu?"

"Kavak mı? Ağaç olan mı?"

Geller başını salladı. "Anlaşılan Perón atom bombası yapmak istemiş. Capri'de dolaşan rivayetlere göre Kammler Perón'un nükleer silah programının amiriymiş. Tıpkı Almanya'da Riesengebirge ve Ebensee'de olduğu gibi. Skorzeny de güvenlik amiri olmuş."

"Böyle bir şey için çok para gerekir." Ama bunu söylerken Perón'un sahip olduğu milyonlarca dolarlık Nazi serveti aklıma geldi. Evita İsviçre'deki parayı almayı başarabilirse bu miktar milyarlarla ölçülecekti. "Bolca bilim adamı da gerekir," diye ekledim. "Hiç o kadar çok bilim adamı gördün mü?"

"Bilmiyorum. Üzerlerinde beyaz önlük ve ellerinde sürgülü cetvellerle ortalıkta koşturacaklarını zannetmem."

"Haklısın."

Cipin koltuğunda bir harita ve arkada da bir alet kutusu vardı. "Bana Kammler'in çiftliğinin yerini göster," dedim.

"Wiederhold mu?" Geller haritayı aldı ve parmağıyla Tucumán'ın güney batısını işaret etti. "Burası. Dulce Nehrinin birkaç kilometre kuzeyinde. Birkaç kilometre güneye ve biraz doğuya gidersen kırağı yüzünden şeker kamışının yetişmesi imkânsız hale gelir. Sierra de Aconquija olmasa şeker kamışı Tucumán'da da yetişmezdi." Sigaradan bir nefes çekti. "Oraya gitmeyi düşünmüyorsun, değil mi?"

"Hayır. Ben buraya gideceğim." Dulce nehrindeki lagünleri işaret ettim. "Andalgala'nın hemen kuzeyine. Dulce adındaki bir yere."

"Hiç duymadım," dedi Geller. "Dulce Nehrini biliyorum ama o isimde bir kasaba hiç duymadım."

Geller'in haritası benim Buenos Aires'te satın aldığımdan daha ayrıntılıydı. Fakat haklıydı: Dulce diye bir yer yoktu. Sadece birkaç isimsiz lagün vardı. Fakat Melville'in beni kandırmaya cesaret edeceğini de zannetmiyordum. Hayatına yönelik tehditlerimden sonra bunu yapamazdı.

"Bu harita ne kadar doğru?" diye sordum.

"Çok. Eski katırcı haritasını esas almış. Yüzyıl başına kadar bu bölgede ancak katırla dolaşılabiliyormuş. Buranın kuzeyindeki Santa'da yılda altmış bin katır satıldığı olurmuş. Bu patikaları katırcılardan daha iyi bilen yoktur."

"Bunu alabilir miyim?"

"Tabii. Sakın bana peşinde olduğun o katili bulduğunu söyleme," dedi.

"Onun gibi bir şey. Şimdilik sana daha fazlasını söylemesem iyi olacak, Herbert."

Geller omuz silkti. "Bilmemekten zarar gelmez." Sırıttı. "Hazır cipim sendeyken ben de

Tucumán'daki Antropoloji Enstitüsünde çalışan çok güzel bir kızı görmeye gideceğim. Benim üzerimde detaylı bir çalışma yapmasına da izin vermeyi planlıyorum."

Anna'yı otelde kalması için ikna etmeye çalıştım ama faydası olmadı.

"Sana daha önce de söyledim, Günther. Ben evde oturup çorap örecek tipte biri değilim. Birkaç aptal polisi zekâmla alt edemeyecek bir avukat da değilim."

"Bir avukata göre çok pervasızsın."

"İyi bir avukat olduğumu söylemedim. Ama şunu anla. Bu davaya başladım ve sürdürmeye kararlıyım."

"Biliyor musun? Bir avukata göre fazla güzelsin. Sana bir şey olmasını istemiyorum."

"Tüm Almanlar kadınlara porselenden yapılmış gibi mi davranır? Savaşı kaybetmenize şaşmamak gerek. Hadi, arabaya binelim."

Anna'yla birlikte şehirden çıkıp güneybatıya doğru gittik. Çok geçmeden şeker kamışından oluşan Kızıl Denizi ortadan ikiye yaran dar ve bozuk bir yolda ilerlemeye başladık. Bu üstü yeşil altı ise aşılmaz odundan olan bir denizdi. Kilometrelerce bu şekilde devam ediyordu. Sanki dünyanın yaratıcısının hayal gücü burada iflas etmişti.

"Etrafta şeker kamışından başka bir şey yok," dedi Anna.

"Öyle. Çim biçme makineleri için ideal bir yer."

Arada bir yürüyen şeker kamışı yığınlarının yanından geçerken yavaşlamak zorunda kal-

dım ki daha yakından baktığımızda bunların, Anna'nın acıma hislerini körükleyen, katırların sırtındaki yükler olduklarını anladık. Her birkaç kilometrede bir oluklu metal çatılı çimento evlerin oluşturduğu gecekondu kasabalarından geçtik. Şeker kamışlarını kemik kemiren köpekler gibi kemiren yarı çıplak kadınlar *villas miseria*'larına giriş çıkışlarımızı vahşi ve el hareketi yüklü bir coşkuyla izlediler. Buenos Aires'teyken Arjantin zengin bir ülkeye benziyordu ama burada, Humid Pampa'daki çiftliklerle, dünyanın sekizinci büyük ülkesi sanki en fakirlerinden biriymiş gibi duruyordu.

Birkaç kilometre sonra şeker kamışı tarlalarının yerini bıraktığı mısır tarlalarını geçip Dulce Nehrine ve yolun devamıymış gibi görünen ahşap bir köprüye geldik. Karşıya geçince kenara çektim ve tekrar haritaya baktım. Dağ önümde yükseliyordu, nehir sağımdaydı, mısır tarlaları solumdaydı ve yol hemen önümüzde kıvrılarak aşağı doğru iniyordu.

"Burada bir şey yok," dedi Anna. "Bir sürü şeker kamışı ve gökyüzü." Durdu. "Aradığımız yer tam olarak neye benziyor?"

"Aslında bilmiyorum," dedim. "Ama gördüğümde anlarım." Haritayı kucağına attım, vites atıp sürmeye devam ettim.

Birkaç dakika sonra –haritada görünmeyen– bir köyden geriye kalan enkaza ulaştık. Küçük, beyaz ve çatısız kulübeler yol boyunca dizilmişti ve terk edilmiş bir kilise sokak köpeklerine mesken olmuştu. Etrafta insan görünmüyordu.

"Herkes nereye gitmiş?"

"Hükümet onları başka yere nakletmiş olmalı. Baraj bitince bu bölge nehrin suları altında kalacak."

"Şimdiden özlemeye başladım," dedi.

Sokağın sonunda sağa giden dar bir arka sokak daha vardı ve bir duvarın üzerinde silik bir ok ile Lagune Dulce –tatlı lagün– kelimelerinin yazılı olduğunu gördük. Dar bir vadiye uzanan bu toprak yoldan devam ettik. Yolun üzeri ağaç dallarıyla örtülüydü ve tekrar güneşe çıkana kadar farları açmak zorunda kaldım.

"Burada benzinimizin bittiğini düşünsene," dedi yoldaki çukurlara gire çıka yolumuza devam ederken. "Hiç iç açıcı bir yer değil."

"Dönmek istediğinde söylemen yeter."

"Ve her şeyi kaçırayım öyle mi? Hiç zannetmem."

Sonunda bir tür kavşağı andıran bir açıklığa geldik.

"Şimdi ne yöne?" diye sordu.

Biraz ileri gittikten sonra tekrar kavşağa geri geldim ve başka bir yön seçtim. Çok geçmeden de onu gördüm.

"Doğru yön bu," dedim.

"Ne biliyorsun?"

Yavaşladım. Yolun kenarındaki çalıların yanında üzerinde GLASGOW WIRE yazan boş ve yuvarlak bir ahşap kutu vardı. Onu işaret ettim. "İskoç'un telleri getirdiği yer burası."

"Sence o teller mülteci kampı için mi?"

"Evet."

Ona öyle söylemiştim. Ama bir zamanlar burada bir mülteci kampı olsa bile artık var olmadığını

çoktan fark etmiştim. Vadi terk edilmişti. Mülteci kamplarının ikmal malzemesine ihtiyacı olurdu. Birisinin yakın zamanda bu kırmızı kil yoldan geçtiğine dair bir emare de yoktu. Bizim lastik izlerimizden başkasını göremiyordum.

Bir buçuk kilometre kadar gittikten sonra aradığımız şeyi bulduk. Bir sıra ağaç ve vadiye doğru uzayan, toprak bir yolu kapatan dikenli telli bir kapı. Ağaç sırasının arkasında benzer şekilde dikenli tel örgü bulunuyordu. Kapıda İspanyolca bir tabela vardı. Çevirisi şöyleydi:

> CAPRI İNŞAAT VE HİDROELEKTRİK SANAYİ ŞİRKETİNİN ÖZEL MÜLKÜDÜR. FEDERAL HÜKÜMET TARAFINDAN YETKİSİ OLMAYANLARIN GİRİŞİ YASAKLANMIŞTIR. UZAK DURUN. TEHLİKE.

Kapıda asma kilitli bir zincir vardı ve üç metre kadar yüksek olduğundan tırmanma imkânımız olmadığını da anladım. Üstelik asma kilit kolayca açılacak türden de değildi. Ciple yoldan çıkıp ağaç sırasındaki küçük bir aralığa girdim ve motoru kapattım.

"Sanırım burası," dedim.

"Şimdi ne yapacağız?" dedi Anna tel örgüye bakarak.

Cipin arkasındaki alet kutusunu açtın ve içinde işe yarar bir şey var mı diye baktım. Anlaşılan Geller her şeye hazırlıklıydı. El büyüklüğünde güçlü bir tel kesme makası buldum. Başlamaya hazırdık.

"Yürüyelim," dedim.

Ağaçların içinde ve tel örgü boyunca yürüdük. Etrafta kimse yoktu. Kuşların bile sesi çıkmıyordu. Eğer birisi bizi fark ederse diye her ihtimale karşı tel örgüyü cipten otuz kırk metre uzakta kesmeye karar vermiştim. Tel kesiciyle kendimize bir geçit açmaya koyuldum.

"Sadece içeri girip kayda değer bir şey var mı diye bakacağız," dedim.

"Karanlıkta geri gelip yapsak sence de daha güvenli olmaz mı?"

"Geri dur." Melville'in tellerinden birini daha kestiğim anda tel kopan gergin bir piyano teli fırlayıp ağaçlara çarptı.

Anna gergin halde çevresine baktı.

"Hakikaten çok inatçısın, değil mi?" dedi. Makası cebime koydum. Bir şey beni ısırdı ve enseme vurdum. Neredeyse vurduğumun Anna olmasını isteyecektim. "İnatçı mı?" Sırıttım. "Bu araştırma benim için değil, senin için."

"Belki de eski şevkim kalmamıştır," dedi. "Korku insanı bu hale getiriyor. Geçen sefer olmamamız gereken bir yere girdiğimizde başımıza gelenleri unutmuş değilim."

"Haklısın," deyip silahımı çıkardım. Şarjörü çıkarıp tekrar yerine taktım, her şeyinin çalışır halde olup olmadığına baktıktan sonra emniyetini açtım. Sonra da tel örgüde açtığımız delikten içeri girdim. Anna da isteksizce takip etti. "İnsanları öldürmek sanırım gittikçe daha kolay bir hal alıyor. Hep böyle derler, değil mi?"

"Genelde neden bahsettiklerini bilmezler," dedim ağaçlar arasında dikkatle ilerlerken. "İlk kez birini Cihan Harbi'nde siperlerde öldürdüm. Ya o

ölecekti ya ben. Zorda kalmadığım müddetçe birini öldürdüğümü söyleyemem."

"Ya vicdan?"

Elimdeki tabancayı bir an için yere dayadım. "Eğer silahı kılıfına koyarsam belki daha rahat edersin."

"Hayır," dedi hızlıca.

"Demek ki senin vicdanın rahat olduğu müddetçe birini öldürmemde mahzur yok öyle mi?"

"Eğer senin kadar katı olsam belki ben de yapabilir yani birisini vurabilirdim ama yapamam."

"Meleğim. Savaşta öğrendiğim bir şey varsa o da herkesin herkesi öldürebileceğidir. Tek ihtiyacımız olan bir neden ve bir silah."

"Buna inanmam."

"Katil diye bir şey yok," dedim. "Sadece insanları öldüren tesisatçılar, esnaflar ve avukatlar var. Tetiği çekene kadar herkes gayet normal. Tek yapman gereken bir savaşın parçası olmak. Bir sürü sıradan insan bir sürü sıradan insanı öldürür. Bu kadar basittir."

"Peki, bu onu doğru mu yapar?"

"Hayır, ama olan budur."

Buna cevap vermedi ve alışılmadık şekilde sessiz olan orman sanki bizi de kendisine uydurmuş gibi, bir süre hiç ses çıkarmadan devam ettik. Sadece ağaçların tepesindeki hafif rüzgâr ve ayağımızın altında çıtırdayan dallar bize nerede olduğumuzu hatırlatıyordu. Sonunda ağaçların arasından çıktık ve kendimizi ikinci bir tel örgüyle karşı karşıya bulduk. İki yüz metre kadar uzundu ve arkasında geçiciymiş gibi duran birkaç ahşap bina vardı. Tel örgünün iki ucunda gözetleme

kuleleri bulunuyordu ama şansımıza içlerinde kimse yoktu. Kamp, eğer kampsa, terk edilmişe benziyordu. Tel makasını çıkardım.

"Melville buranın adının Dulce olduğunu söyledi," dedim küçük İskoç'un galvanizli tellerini birer birer keserken.

"Sanırım birisinin tuhaf şaka anlayışının ürünü," dedi Anna. "Buranın hoş bir tarafı yok."

"Senin amcan, yengen ve Isabel Pekerman'ın kız kardeşleri gibi kaçak Yahudileri sanırım burada tutuyorlardı. En azından şimdilik öyle görünüyor."

Teldeki delikten eğilerek geçip kampa girdik.

Beş gözetleme kulesi saydık – dördü kampın dört köşesinde ve biri de tam ortasındaydı ve uzun bir barakayı diğerine bağlayan bir tür hendeğe tepeden bakıyordu. Ana kapının yakınında küçük bir nöbetçi kulübesi vardı. Ana kapıdan kampa giren yolsa merasim alanı gibi bir yere bağlanıyordu. Merasim alanının ortasında boş bir bayrak direği vardı. Kampa girdiğimiz yerin yakınındaysa büyük bir çiftlik binası bulunuyordu. Kirli pencerelerden içeri baktık. İçeride mobilyalar vardı: Masalar, sandalyeler, eski bir radyo, Juan Perón'un bir resmi ve üzerindeki döşekleri rulo yapılmış bir düzine kadar yatak. Kantin büyüklüğündeki bir mutfaktaysa tencere ve tavalar duvardaki askıya düzenli bir biçimde asılmıştı. Kapıyı zorladım ve kilitli olmadığını gördüm.

İçeri girip küflü ve rutubetli havayı içimize çektik. Bir masanın üzerinde *La Prensa*'nın eski bir sayısı vardı. Ön sayfada askeri üniforma, beyaz subay şapkası, beyaz eldivenler giymiş ve

Arjantin bayrağı renklerinde bir kuşakla sırıtan Perón'un resmi vardı. Haber ülkenin yeni millileştirilen sanayisini güçlendirmek için Perón'un açıkladığı beş yıllık kalkınma planıyla ilgiliydi. Gazeteyi Anna'ya gösterip tarihi işaret ettim.

"1947," dedim. "Bence birisinin buraya en son geldiği tarih bu."

"Umarım öyledir," dedi.

Başka bir odaya girip eski bir miğfere baktım. Diğer odalar da daha iç açıcı değildi.

"Herhalde askerlerin dinlendikleri yer burasıydı," dedim.

Dışarı çıktık, merasim alanından geçip dört uzun barakadan oluşan bina grubunun yanına gittik. Birinin içine girdik. At ahırına benziyordu ama atlar için bölmeler yerine bazılarının üzeri samanla kaplı geniş ahşap raflar vardı ve ancak bir dakika sonra bunların aslında yatak olduğunu anlayabildim. Muhtemelen her rafta iki ya da üç kişi yatıyordu.

Anna gözlerinde acıyla bana baktı ve onun da benimle aynı fikre vardığını söyleyebiliyordum. İkimiz de bir şey demedik. Bana yakın durdu ve sonunda sol elimi tuttu. Silahım hâlâ sağ elimdeydi. İkinci barakaya girdik ve ilkiyle aynı olduğunu gördük. Üçüncü de öyleydi. Bana Rusya'da tutulduğum esir kampını hatırlattı. Havayı saymazsak burası da benzer şekilde iç karartıcı görünüyordu.

Dördüncü baraka ise uzun ve boş bir binaydı. Diğer ucundan üzeri dikenli tellerle örtülü bir hendeğe bağlanıyordu. Hendek otuz metre kadar uzun ve iki metre kadar genişti. Hendeğe girdik-

ten sonra diğer bir barakaya geçtik ki orada öyle bir yer olduğunu hendeğe girmeden anlamak imkânsızdı. Bu baraka iki ahşap duvarla üç odaya ayrılmıştı. Her biri üç metre kadar yüksek ve on metre kadar genişti ve duvarların iç kısımları çinko levhalarla kaplıydı. Tavanda duş başlıkları vardı. Her odanın kapısı normalden daha kalındı ve dışarıdan demir bir çubukla kilitleniyordu. Bu kapılar kauçuk contalarla yalıtılmıştı. Bu üç odanın her birinde, parke zeminin birkaç santim üzerinde duvardan içeri giren bakır bir boru bulunuyordu. Boruların tümü odaların dışındaki büyük merkezi bir fırına bağlıydı. Bu yerle ilgili içimde çok kötü bir his vardı.

Anna tavandaki borulara bakıyordu. "Peki su nereden geliyor?" diye sordu etrafına bakarak. "Çatıda su deposu yok."

"Belki de götürmüşlerdir," dedim.

"Neden? Başka hiçbir şeyi almamışlar ki?" Yere baktı. "Ya bu rayların burada ne işi var?" Rayları barakanın diğer ucunda, duvara monte edilmiş büyük vantilatörün yanındaki kapıya kadar takip etti. Kapıyı açıp dışarı çıktı.

"Sanırım gitsek iyi olacak," dedim onu takip ederek. Silahımı kılıfına koyup elinden tutmaya çalıştım ama o elini çekip yürümeye devam etti.

"Önce buranın ne olduğunu anlamam gerek," dedi.

Olabildiğince sakin konuşmaya çalıştım. "Hadi, Anna. Gidelim." Polonya'daki kamplarda olup bitenlerle ilgili ne kadar bilgisi olduğunu düşündüm. "Sence de yeterince görmedik mi? Burada değiller. Belki de hiç gelmediler."

Raylar, yaklaşık yedi metre genişliğinde ve 15 metre uzunluğunda üzeri çimle kaplı beş tane tepecik boyunca devam ediyordu. Bunların yanında şantiyelerde görülecek türden üzerileri düz, küçük yük vagonları vardı. Vagonların üstü toz kaplıydı ama ne için tasarlandıkları açıktı: Her bir vagonun üst kısmı kalkarak yükünü bu çukurlardan birine dökecekti. Çim kaplı tümseklerin altında ne yattığını anlamaya başlamıştım.

"İnşaat alanı," dedim.

"İnşaat alanı mı? Hiç zannetmem."

"Evet," dedim. "Anlaşılan bu barakalardan daha fazla yapacaklarmış ama fikirlerini değiştirmişler."

Söylediklerim acınacak haldeydi. Buranın ne olduğunu gayet iyi biliyordum ve artık o da anlamıştı.

Anna yavaşça öne doğru eğilerek çim kaplı tümseğin üzerinde gözüne takılan bir şeye baktı. Çömelmeye başladı. Sonra dizleri üzerine çöküp etrafına baktı, bir tahta parçası buldu ve onu kullanarak önündeki çukurda büyümüş, renksiz bir bitkiyi andıran şeyin çevresini kazdı.

"O ne?" diye sordum yaklaşarak. "Bir şey mi buldun?"

Yere oturdu ve baktığı şeyin bitki olmadığını gördüm. O, bir çocuğun eliydi – çürümüş ve kemikleri ortaya çıkmış bir el. Anna başını iki yana sallayıp bir şey mırıldandı, ardından eliyle ağzını kapatıp boğazından yükselen duygularına mani olmaya çalıştı. Sonra da istavroz çıkardı.

Bir şey demedim. Diyecek bir şey yoktu. Kampın maksadını artık ikimiz de biliyorduk. *O tümsekler toplu mezardı.*

"Sence her birinde kaç kişi vardır?" dedi sonunda.

Gergin olma sırası bana gelmişti. Etrafımızda fikir alabileceğimiz bir işaret aradım. Ölüm kampı hiç de alışık olduğum bir yer değildi. "Bilmem. Belki bin kişi. Bak hemen gitmemiz gerek."

"Evet, haklısın." Bir mendil çıkardı ve gözlerini sildi. "Sadece bir dakika ver, tamam mı? Amcam ve yengem de muhtemelen bunlardan birinde gömülü."

"Bunu bilemezsin."

"Gerçekten aklına daha iyi bir açıklama geliyor mu?"

"Bak," dedim. "Burada gömülü insanlar var. Yahudi olduklarını bilmiyoruz. Arjantinli ve Perón'un siyasi muhalifleri de olabilirler. O yüzden senin–"

"Oradaki gaz odasıydı," dedi az önce çıktığımız barakaya dönüp bakarak. "Değil mi? Yapma, Günther. Sen de SS'tin. Sizin böyle şeyleri bilmeniz gerek."

Cevap vermedim.

"Perón'un muhaliflerini gazla öldürdüğünü hiç duymadım," dedi. "Kurşuna dizdirir. Uçaktan attırır. Ama gazla öldürmez. Sadece Yahudiler gazla öldürülür. Burası, bu kamp öldürmek için yapılmış. O yüzden buraya getirildiler. Gazla öldürülmek için. Bunu hissedebiliyorum. Her yerde. O duşlu barakaların içinde ve hemen her yerde hissedebiliyorum."

"Gitmek zorundayız," dedim.

"Ne?"

"Derhal. Eğer bizi burada bulurlarsa sağ bırakmazlar," dedim. Kolundan tutup kaldırdım.

"Bunu hiç beklemiyordum, meleğim. Hiç aklıma gelmedi. Nasıl bir yer olduğuna dair en ufak bir şüphem olsa seni asla buraya getirmezdim. Belki bir toplama kampıdır diye düşünmüştüm ama ölüm kampı olacağı hiç aklıma gelmemişti. Bu kadarını hayal bile edemezdim."

Onu tekrar tel örgüdeki deliğe götürdüm.

"Tanrım," dedi, "bu kadar gizli olmasına şaşmamak gerek. Arjantin halkı burayı öğrenirse neler olacağını tahmin edebiliyor musun?"

"Anna. Beni dinle. Bundan kimseye söz etmeyeceğine bana söz ver. En azından bu ülkede olduğun müddetçe. İkimizi de öldürürler. Buradan ne kadar çabuk gidersek o kadar iyi."

Tekrar ağaçların arasında girdik ve koşmaya başladım. O da öyle. Sanırım durumun ciddiyetini ancak idrak etmeye başlamıştı. Tel makasını attım. Dıştaki ilk tel örgüde açtığımız deliği bulduk. Cipi bıraktığımız yere doğru koşmaya başladık.

Koku önce benim burnuma geldi. Daha doğrusu sigaralarının kokusunu aldım. Durdum ve Anna'ya döndüm.

"Dinle," dedim omuzlarından tutarak. "Ne diyorsam onu yap. Yolda bizi arayan adamlar var."

"Nereden biliyorsun?"

"Çünkü sigaralarının kokusunu aldım."

Anna da havayı kokladı ve sonra dudağını ısırdı.

"Elbiselerini çıkar."

"Ne diyorsun sen? Delirdin mi?"

"Belki tel örgüde açtığımız deliği görmemişlerdir." Çoktan soyunmaya başlamıştım bile. "Tek

şansımız onları burada sevişmek için durduğumuza ikna etmek. Hikâyemiz bu olacak. Eğer inanırlarsa kurtulma şansımız olabilir. Hadi, meleğim. Soyun."

Tereddüt etti.

"Bizim az önce gördüklerimizi görmüş olan hiç kimse soyunup da ormanda sevişmez, değil mi?"

"Sana geri gelip karanlıkta halledelim demiştim," dedi. Bir yandan da soyunuyordu.

İkimizde soyununca bacaklarının arasında girdim. "Şimdi olabildiğince yüksek sesle zevk alıyormuş gibi yap," dedim.

Anna yüksek sesle inledi. Bir kez daha.

Sadece cinsel tatmininin değil aynı zamanda hayatlarımızın da bu bana bağlı olduğunu bilerek pelvisimi ona doğru yaklaştırdım.

22

Tucumán - 1950

Hâlâ Anna'nın bacakları arasında meşgulken arkamda orman zemininden gelen çıtırtıları duydum. Döndüğümde birkaç adam gördüm. Hiçbiri üniforma giymiyordu ama ikisinin omzunda tüfekleri asılıydı. Beklediğimden daha iyi diye düşündüm. Aynı zamanda hemen üzerimizi örtecek bir şeylere sarıldım.

Üç kişiydiler ve binici kıyafetleri giymişlerdi. Üzerilerinde mavi gömlek, deri yelek, kot pantolon, binici botu ve mahmuz vardı. Silahsız adamın göğüs zırhı büyüklüğünde bir kemeri ve işlemeli silah kayışı vardı, bileğinin üzerinde de düğümlenmiş kısa ve sert deriden bir kırbaç bulunuyordu. *Mestizo*'lara –yerlilere– benzeyen arkadaşlarına kıyasla daha Hispanik gibi görünüyordu. Yüzünde çiçek bozuğu lekeleri vardı ama

davranış tarzından bu izleri hiç ciddiye almadığı anlaşılıyordu.

"Burada ne yapıyorsunuz diye sorardım ama her şey ortada," dedi sırıtarak.

"Sizin başka işiniz yok mu?" dedim çabucak giyinirken.

"Burası özel mülktür," dedi. "O yüzden bu da benim işim." Bana bakmıyordu. Anna'nın elbiselerini giymesini izliyordu ki en az çıkarmasını izlemek kadar keyifli bir manzaraydı.

"Kusura bakmayın," dedim. "Kaybolduk. Haritaya bakmak için durduk ve derken bilirsin işte." Çevreme baktım. "Hoş bir yere benziyordu. Hiç kimse yoktu."

"Yanılıyorsun."

Ağaçlarından ardından güzel beyaz bir ata binmiş ve üçüne hiç benzemeyen dördüncü bir adam çıkageldi. Tertemiz, beyaz ve kısa kollu bir gömlek, siyah askeri şapka, gri binici pantolonu ve ince bileğindeki altın saat gibi pırıl pırıl siyah botlar giyiyordu. Kafası koca bir yırtıcı kuşunkine benziyordu.

"Tel örgü kesilmiş," dedi çiçek bozuğu lekeli gaucho.

"Biz yapmadık," dedi Anna.

"Burada sevişmek için durduklarını iddia ediyorlar," dedi başlarındaki gaucho.

Biz giyinmemizi tamamlarken beyaz atlı adam da sessizce etrafımızda döndü. Silahım ve kılıfı yerde bir yerlerdeydi ama nerede olduklarını bulamıyordum.

"Kimsiniz ve ülkenin bu kesiminde ne yapıyorsunuz?" dedi adam.

İspanyolcası benimkinden iyiydi. Ağzının şekli onun daha iyi İspanyolca konuşmasını sağlıyordu. Ağzına ek olarak çenesinin ebadı ve şekli yüzünden Habsburg ailesiyle bir bağı olabileceğini düşündüm. Ama Almandı. Bundan emindim ve içgüdüsel olarak da Hans Kammler olduğunu tahmin ettim.

"SIDE'de çalışıyorum," dedim. "Kimliğim ceketimin cebinde."

Ceketimi verdiğim baş gaucho hemen cüzdanımı bulup patronuna uzattı.

"İsmim Carlos Hausner. Almanım. Buraya Arjantin pasaportu için gereken düzgün davranış belgesi almak isteyen eski askerlerle görüşmeye geldim. Casa Rosada'daki Albay Montalban dediklerimi onaylayacaktır. Capri İnşaat'ta çalışan Carlos Fuldner ve Pedro Geller de beni tanır. Sanırım biraz kaybolduk. Bu beylere dediğim gibi haritaya bakmak için durmuştuk ve sonra olaylar beklemediğimiz şekilde gelişti."

Beyaz at üzerindeki Alman, cüzdanımı inceledikten sonra bana geri fırlattı ve Anna'ya döndü. "Sen kimsin?" diye sordu.

"Nişanlısıyım."

Alman bana bakıp gülümsedi. "Sen de eski askersin, öyle mi?"

"SS subayıydım. Sizin gibi, Herr General."

"O kadar belli oluyor mu?" Alman hüsrana uğramış gibiydi.

"Sadece bana göre öyle," dedim, topuk selam verdim ve bu Prusya disiplini gösterimin beni ve Anna'yı kurtaracağını umut ettim.

"SIDE'de bir iş ve bir nişanlı." Gülümsedi. "Buraya iyice yerleştin, değil mi?" At altında döndü

ve bize bakmaya devam edebilmek için atı yeniden hizaya sokmak zorunda kaldı. "Söyle, Hausner. Polis soruşturmasına hep nişanlınla birlikte mi gidersin?"

"Hayır, efendim. İşin aslı İspanyolcam Buenos Aires'te idare ediyor ama buralarda pek faydası olduğunu söyleyemem. Buranın aksanını anlamakta zorlanıyorum."

"Dünyanın bu bölgesindekilerin çoğu Guaranidir," dedi nihayet Almanca konuşmaya başlayarak. "İkinci sınıf bir yerli halktır ama çiftlikte işe yarıyorlar. Sığır gütme, damgalama ve çit tamiri gibi işlerde."

Başımla dikenli tel örgüyü işaret ettim. "Bu tel örgü size mi ait, Herr General?"

"Hayır," dedi. "Ama adamlarım ona göz kulak olur. Burası yüksek güvenlikli bir bölgedir. Vadinin bu kadar derinlerine çok az kişi gelir. O yüzden şu an ikilemdeyim."

"Aa, neden, efendim?"

"Bunu anlamanı bekliyordum. Eğer tel örgüyü siz kesmediyseniz kim kesti? Şimdi anladın mı?"

"Evet, efendim." Başımı iki yana salladım. "Biz hiç kimseyi görmedik. İşin aslı buraya geleli de çok olmadı."

"Belki. Belki."

At kuyruğunu kaldırdı ve atların yapacağı şeyi yaptı. Anlaşılan o da benim anlattığım hikâyeye inanmamıştı.

General başının sert bir hareketiyle baş gauchoya işaret etti. "Onları yanımıza alsak daha iyi olur." İspanyolca konuştu ve görünen o ki ne baş gaucho ne de diğer iki guarani Almanca bilmiyordu.

Cipi bıraktığım yere yürüdük. Üç at sabırla binicilerini bekliyordu. İki guarani atlarına binip üçüncü atı da yedeklerine alırken baş gaucho cipin arkasına bindi. Silah kılıfının düğmesini açtığını fark edip silahını hızla çekebilen tiplerden biri olduğuna karar verdim. Üstelik kemerinin altında Şili kadar uzun bir bıçak vardı.

"Sakın hikâyemizden şaşma," dedim Anna'ya Almanca olarak.

"Tamam, ama inandığını zannetmiyorum."

Anna yolcu koltuğuna oturdu, bir sigara yaktı ve başının hemen arkasındaki baş gauchonun kahverengi gözlerini görmezden gelmeye çalıştı. "O Nazi de kim?"

"Sanırım bu kampı inşa eden o Nazi," dedim. "Ve onun gibi diğer pek çoğunu." Sürücü koltuğuna oturdum, sigarayı onun ağzından aldım, bir iki nefes çekip tekrar yerine koydum ama durmadı. Çenesi kamyon rampası gibi açıktı. O yüzden ben de sigarayı tekrar ağzıma koydum.

"Yani?"

"Aynen zannettiğin şey." Cipi çalıştırdım. "Bu da onu son derece tehlikeli yapıyor. O yüzden dediğini harfiyen yaparsan belki bu hikâyeyi ileride de anlatacak kadar yaşayabiliriz."

Baş gaucho beni sabırsızca omuzumdan dürttü. "Sür," dedi İspanyolca. Üç atlının ilerisindeki yolu ve sıra dağları işaret etti.

Vites değiştirip yol boyunca yavaşça gitmeye başladım.

"Sadece bir kişi," dedi Anna. "Neden onu aşağı atmak gibi bir şeyler yapmıyoruz. Üç atlıdan rahatlıkla kaçabiliriz, değil mi?"

"İlk olarak arkadaki adam silahlı. Arkadaşları da öyle ve buraları benden çok daha iyi biliyorlar. Ayrıca silahımı ağaçların arasında kaybettim."

"Sen öyle zannet," dedi. "silah kürek kemiklerim arasında, sutyen kayışımın altında."

"Anna beni dinle. Aptalca bir şey yapmayacağına söz ver. Bu adamlar profesyonel ve silah kullanmaya alışıklar. O yüzden bu işi bana bırak. Konuşarak bu durumdan sıyrılabileceğimizden eminim."

"Şu adam, General," dedi. "Eğer söylediklerini yaptıysa zaten vurulmayı hak ediyordur."

"Orası kesin. Fakat birileri ne yaptığını öğrenene kadar vurulmayacak."

Baş gaucho kafasını ikimizin arasına soktu. Nefesinin kokusundan diş fırçasına yabancı olduğunu anladım. "Almanca konuşmayı kes ve sür," dedi öfkeyle. Vurguyu artırmak için silahını çıkarıp ucunu kaburgalarıma dayadı. Kendimi mahmuzlanan bir at gibi hissettim.

"Anladım," dedim ve gaza bastım.

Dağın yamacına oturan ve harika bir vadi manzarasına sahip yer, bir çiftlikten ziyade eski Heidelberg'in bir parçasıymış gibi duruyordu – güzel ahşap dağ evlerinden bir mozaik, şatoya aitmiş gibi duran fildişi kaplı kuleler ve çan kulesi de olan küçük bir şapel. Ana binanın kemeri altında bulunan büyük ahşap fıçı, yanındaki şişeler yüzünden kırmızı şarapla doluymuş gibi görünüyordu. Öndeki parke taşlı avluda bir şelalenin üzerinden atlayan tunç bir ceylan heykeli vardı ve içki içerek geçirdiği bir gecenin ardından

öğrenci prensin kafasını buradaki suyun altına soktuğunu hayal ettim. Arjantin'de bir Baden-Württemberg köşesi görmenin yarattığı şaşkınlık denk geldiğim tanıdık bir simayla uçup gitti. Elini uzatarak bana doğru yürüyen kişi eski dedektif çavuşum Heinrich Grund'du. Neyse ki beni gördüğüne sevinmiş görünüyordu.

"Bernie Günther," dedi. "Sen olduğunu tahmin etmiştim. Seni buraya hangi rüzgâr attı?"

Grund'un birkaç dakika önce konuştuğu baş gauchoyu işaret ettim. "O," dedim.

Grund başını iki yana sallayıp güldü. "Hiç değişmemişsin. Her zaman otoriteyle sorunun var."

Geçen yirmi yılın ardından bile hâlâ boksöre benziyordu. Emekli bir boksöre. Saçları hatırladığımdan çok daha beyazdı. Yüzündeki çizgiler derinleşmiş ve göbek yapmıştı. Ama hâlâ kaynakçı maskesi gibi suratı ve hız topu büyüklüğünde yumruğu vardı.

"O adam göründüğü şey mi?"

"Gonzalez mi? O çiftlik kâhyasıdır. Buradaki her şey ondan sorulur. Senin etrafı gözetlediğini düşünüyor."

"Gözetlemek mi? Ne maksatla?"

"Bilmem." Grund, Anna'yı tepeden tırnağa süzdü. "Beni hanım arkadaşınla tanıştırmayacak mısın?"

"Anna, bu Heinrich Grund. Bin yıl önce Berlin'de polistik."

"O kadar oldu mu?"

Öyle hissettirdiğine şüphe yoktu. Grund'u Gestapoda subay olduğu 1938 yazından beri görmemiştim ve o zamandan beri de aramızda me-

safe vardı. Son duyduğumda Kırım'daki bir Özel Harekât Grubunda binbaşı olmuştu. Ne yaptığını bilmiyordum. Bilmek de istemiyordum ama tahmin etmek zor değildi.

"Heinrich," dedim resmi takdime devam ederek. "Bu hanım da Anna Yagubsky ve ona göre nişanlım."

"Ben olsam dediğine itiraz etmezdim." Grund kızın elini tuttu ve hatırladığımdan çok daha kibar bir adam gibi davranarak düzgün bir Alman subayı gibi eğilerek selam verdi. "Memnun oldum."

"Keşke ben de aynısını söyleyebilseydim," dedi Anna. "Bizi buraya neden getirdiğinizi hiç anlamıyorum."

"Sanırım benden pek memnun değil," dedim Grund'a. "Tucumán'dan yola çıkıp güzel bir yolculuk yapacağımız sözü verdim ama kayboldum. General ve adamları bizi vadide bir yerde buldu. Emin değilim ama sanırım olmamamız gereken bir yerdeydik."

"Evet, Gonzalez bana sizi Sweet Lagoon'daki Camp Dulce'de bulduklarını söyledi. Bu arada biz ona General değil Doktor diyoruz. Neyse, kendisi Perón'un yakın dostudur ve yerel güvenlik ihlallerini de çok ciddiye alır."

Omuz silktim. "Mesleki risk sanırım," dedim. "Hepimiz güvenliği çok ciddiye alıyoruz."

"Buradaki gibi olduğunu hiç zannetmem." Grund döndü ve arkamızdaki sıradağları işaret etti. "Bunların ardı Şili'dir. Guarani yerlilerinin kullandığı ve sadece Doktor ve Gonzalez'in bildiği gizli bir geçit var. En ufak bir şüphede he-

pimiz tekrar yollara düşmek zorunda kalırız." Grund gülümsedi. "Burası saklanmak için ideal bir yer."

"Burası nasıl bir yer böyle?" diye sordu Anna. "Evden çok kasabaya benziyor."

"Burayı geçen yüzyılın sonunda Carlos Wiederhold adında bir Alman inşa etmiş. Ama bitirdikten kısa süre sonra güneyde Bariloche denen bölgede çok daha güzel bir yer bulmuş. Bunun üzerine oraya gidip benzer tarzda bir kasaba daha kurmuş. Orada da bir sürü eski asker var. Bir ara uğra istersen."

"Belki uğrarım," dedim. "Umarım Doktordan sağlam raporu alabilirim."

"Doğal olarak elimden geleni yaparım."

"Teşekkürler, Heinrich."

Grund başını iki yana salladı. "Fakat hâlâ aklım almıyor. Bernie Günther de bizler gibi buraya, Arjantin'e gelmiş. Ben senin komünist olduğunu zannederdim. Ne haltlar oldu?"

"Çok uzun hikâye."

"Hep öyle değil midir?"

"Ama şimdi sırası değil."

"Tamam." Grund gülmeye başladı.

"Niye güldün?" diye sordum.

"Sen de benim gibi kaçak bir savaş suçlususun. Savaş hepimizi oyuna getirdi, değil mi?"

"Benim başıma gelenin o olduğu kesin."

Atların seslerini duyup dönüp bakınca Kammler ve adamlarının at üzerinde bize doğru geldiğini gördüm. SS Generali botlarını üzengilerden çıkardı ve attan bir jokeymiş gibi indi. Grund onunla konuşmak için yanına gitti. Anna, Kammler'i ben

de Anna'yı izliyordum. Elimi hafifçe sırtına koydum. Silah orada değildi.

"Nerede?" diye mırıldandım.

"Kemerimin altında," dedi. "Ulaşabileceğim bir yerde."

"Eğer onu öldürürsen–"

"Nazi toplantınızı mı mahvederim? Bunu yapmayı hiç istemem."

Tartışmanın bir mânâsı varmışa benzemiyordu. "Onu öldürürsen ikimizi de öldürürler," dedim.

"Şahit olduklarımdan sonra sence bu umurumda mı?"

"Evet. Değilse bile olması gerek. Hâlâ genç bir kadınsın. Günün birinde çocukların olacak. Bence onları düşünmek zorundasın."

"Böyle bir ülkede çocuk doğurmak istediğimi zannetmiyorum."

"O zaman benim gibi başka bir ülke seç."

"Evet, kendini burada evinde hissettiğini unutmuşum," dedi ters bir ifadeyle. "Bunları görmek sana evini hatırlatmış olmalı."

"Anna, lütfen sessiz ol. Sessiz ol ve bırak düşüneyim."

Kammler, Grund'la konuşmasını bitirince cılız yüzünde bir tür sırıtmayla yanımıza geldi, şapkasını çıkardı ve misafirperver bir tavırla kollarını bize doğru açtı. Attan inmiş olduğu için artık yüzünü daha iyi görebiliyordum. Bir seksen beş civarıydı. Saçları kısa ve yanlardan beyazdı ama tepeden uzun ve koyu olduğu için takkeye benziyordu. Sopa gibi olan boynunun üzerindeki kafası Paskalya Adası'ndan gelmişe benziyor-

du. Mağarayı andıran göz yuvaları öyle derin ve karanlıktı ki onu doğuran yırtıcı kuş tarafından oyulmuş gibi bomboş görünüyorlardı. Fiziği, sanki Melville'in Glasgow dikenli tellerinden yapılmışçasına zayıf ama sağlamdı. Başta aksanını çözemedim. Sonunda Prusya aksanı olduğuna karar verdim – kahvaltıda ringa balığı yiyip spor olsun diye griffin yakalayan Baltık kıyısındaki Prusyalılardandı.

"Eski dostun Grund'la konuştum ve seni öldürmemeye karar verdim," dedi.

"Bunu duyduğumuza çok sevindik," deyip bana bakıp gülümsedi Anna. "Öyle değil mi, tatlım?"

Kammler belirsiz bir ifadeyle Anna'ya baktı. "Evet, Grund size kefil oldu. Albay Montalban da öyle."

"Montalban'ı mı aradınız?" diye sordum.

"Şaşırmış görünüyorsun."

"Burada telefon hattı görmedim de o yüzden."

"Haklısın, yok. Onu aşağıdaki telefondan aradım." Döndü ve vadiyi işaret etti. "Capri şirketine bağlı çalışanlar buradayken çekilen eski bir hat var."

"Buranın manzarası bir harika, Doktor," dedi Anna.

"Evet, ama bütün bölgenin suya gömülmesi uzun sürmeyecek."

"Bu biraz sıkıntı yaratmayacak mı?" diye sordu Anna. "Yani telefon ve yola ne olacak?"

Adam sabırla gülümsedi. "Tabii ki başka bir yol yapacağız. Bu bölgede işçi bol ve ucuzdur."

"Evet," dedi Anna belli belirsiz gülümseyerek. "Tahmin edebiliyorum."

"Ayrıca," diye ekledi Doktor. "Bir göl daha güzel olur. Sanırım tıpkı İsviçre gibi olacak."

Büyük eve çıktık. Tuğladan ve soluk renkli ahşaptan yapılmıştı. Üç katlı cephede yirmi beş pencere saydım. Evin ortasındaki kırmızı çatılı kulenin üstünde dürbünlü ve tüfekli bir adam duruyordu. Alt pencerelerde Tirol tarzı kepenkler vardı ve pencere önündeki saksılar çiçekle doluydu. Ön kapıya geldiğimizde bizi Ari Kayak Birliğinin karşılayacağını düşündüm. Buranın havası vadidekine kıyasla Alplere çok daha yakındı.

Eve girince, aralarında beyaz pamuklu ceket giymiş bir uşağın da bulunduğu Almanca konuşan hizmetçiler tarafından karşılandık. Şöminede büyük bir kütük yanıyordu. Uzun vazolarda çiçekler vardı ve başımızı ne yana çevirsek resimlerle tunç at heykelleri görüyorduk.

"Ne güzel ev," dedi Anna. "Tam Alman tarzı."

"İkinizin de akşam yemeğine kalmasında ısrar ediyorum," dedi Kammler. "Aşçıbaşım zamanında Hermann Goering için çalışıyordu."

"Artık yaptığı yemekleri gerçekten de takdir edecek birisi var," dedi Anna.

Kammler tavrını pek belli etmeden gülümsedi. Ne hissettiğini biliyordum. Anna'yı elinin tersini kullanmadan susturmak istiyordu.

"Tatlım," dedi. "Zorlu bir gün geçirdiniz. Belki biraz dinlenmek istersin." Bekleyen iri kıyım hizmetçiye dönerek: "Ona üst kattan bir oda gösterin," dedi.

Anna'nın küçük bir yol kadar geniş olan merdivenden yukarı çıkışını izledim ve elinde silahla geri gelmek gibi bir saçmalık yapmamasını te-

menni ettim. Kammler iyi niyetli ve misafirperver birine dönüştüğünden Anna'nın intikam melekliğine soyunmaya kalkması en büyük korkumdu.

Çok büyük bir oturma odasına gittik. Heinrich Grund itaatkâr bir yaver gibi belli bir mesafeden bizi takip etti. Mavi gömlek giyip kravat takıyor ve kaliteli ama omzundaki silah kılıfını gizlemekten aciz gri bir takım giyiyordu. Bu adamların hiçbiri güvenliklerinden taviz verecek tiplere benzemiyordu. Oturma odası kanepeli bir sanat galerisi gibiydi. Birkaç eski usta ve bolca yeni sanatçı vardı. Gördüğüm kadarıyla Kammler, Avrupa'nın enkazından kaçarken sadece hayatını kurtarmamıştı. Uzun, kancaya asılı oryantal tarz bir kafeste bir kanarya kanatlarını çırpıp minik sarı bir peri gibi şakıdı. Bir çift Fransız pencerenin ötesinde kusursuz bir çimlik alan sanki sonu olmayan bir bilardo masasıymış gibi ufka doğru uzanıyordu. Tümü de Auschwitz-Birkenau'yla hiç alakası yokmuş gibi duruyordu. Ama bu bahçede bir de uçağın bulunması aslında çok da alakasız olmadığını gösteriyordu.

Bir ses duydum ve döndüğümde Kammler'in bir şişe açtığını gördüm.

"Genelde bu saatlerde bir kadeh şampanya içerim. Bana katılır mısın?"

Olur dedim.

"Tek lüksüm bu," diyerek bana bir kadeh verdi.

Büfedeki Partagas kutusu, Lalique şarap sürahisi bardaklar ve sehpanın üzerindeki gümüş gül vazosunu görünce gülesim geldi.

"Deutz," dedi. "Buraya çıkmak zordur." Ardından kadehini kaldırdı. "Almanya'ya."

"Almanya'ya," dedim ve lezzetli şampanyayı içtim. Pencereden bahçedeki pistte bulunan gümüş rengi uçağa bakıp "Bu ne? BFW mi?" diye sordum.

"Evet. 109 Taifun. Uçak kullanmayı bilir misiniz, Herr Günther?"

"Hayır, efendim. Savaşta özel harekât birimlerindeydim. Rus cephesinde askeri istihbaratta görev yaptım. Uçak gözetleme çok hayati bir vazifeydi."

"Savaş başladığında ben Luftwaffe'deydim," dedi Kammler. "Hava Bakanlığında mimar olarak çalışıyordum. 1940'dan sonra RLM'de bir mimar için fazla iş kalmadığından SS'e katıldım. C Dairesi sorumlusu olarak sabun fabrikaları ve yeni silah üretim tesislerinin yapımından sorumluydum."

"Sabun fabrikası mı?"

"Evet, bilirsin. Sabun."

"Aa, evet. Kamplar. Tabii ki." Biraz daha şampanya içtim.

"Şampanya nasıl?

"Şahane." Ama artık öyle değildi. Ağzımdaki ekşi tat bunun göstergesiydi.

"Heinrich ve ben Mayıs 1945'e kadar devam ettik," dedi Kammler. "O Jonastal'da benim güvenlik amirimdi, değil mi, Heinrich?"

"Evet, Herr Doktor." Grund kadehini amirine kaldırdı. "Bir kamu aracına atlayıp batıya sürdük."

"Jonastal'da Alman atom bombasını yapmakta olduğumuz için Amerikalılar bizi kollarını açıp karşıladılar. Onların atom bombası programında

çalışmamız için New Mexico'ya götürüldük. Bir yıl kadar orada kaldık. Fakat SS hiyerarşisinde üçüncü sırada olduğumu ve Birleşik Devletler'de çalışmamın sorun teşkil edeceğini anladılar. Böylece Arjantin'e geldim. Heinrich de benimle gelme nezaketini gösterdi."

"Benim için şereftir, efendim."

"Zaman içerisinde eşyalarımın çoğunu buraya getirtmeyi başardım. Yani şu anda gördüklerini. Burası uzak bir yer ama ihtiyaç duyacağın hemen her şey var. Karım ve kızım da yanımda; akşam yemeğinde bizimle olacaklar. Şu an neredeler, Heinrich?"

"Yeni danalara bakıyorlar, efendim."

"Kaç sığırınız var?" diye sordum.

"Otuz bin baş sığır ve on beş bin baş koyun. Aslında yaptığımız iş çoğu açıdan savaşta yaptıklarımızla aynı. Hayvanları yetiştiriyor, Tucumán'a sevk ediyor ve oradan da kesilmeleri için trenle Buenos Aires'e gönderiyoruz."

Bu itiraftan rahatsız olmuşa benzemiyordu.

"Bu bölgedeki en büyük *estancia* biz değiliz. Ama çiftlik yönetimine Arjantin'de pek görülmemiş bir verimlilik kazandırdık."

"*Alman* tarzı verimlilik, efendim," diye ekledi Grund.

"Kesinlikle," diye onayladı Kammler. Yüzünü daha önce fark etmediğim minik Führer türbesine döndü. Türbede Hitler'in birkaç fotoğrafı, tunçtan bir büstü, birkaç madalya, bir Nazi kol bandı ve sanki birisi Nazilerin kutsal günlerinde –30 Ocak, 20 Nisan, 30 Nisan ve 8 Kasım– liderlerinin ateşini canlı tutmak için kullanıyormuş gibi

duran bir Sebt şamdanı vardı. Kammler bir baş işaretiyle ve hürmetle türbeyi işaret etti. "Kesinlikle öyle. Alman verimliliği. Alman üstünlüğü. Bize bu gerçeği hatırlattığı için ona her daim şükran borçluyuz."

Ben öyle düşünmüyor olsam da en azından şimdilik fikirlerimi kendime saklamaya kararlıydım. Buenos Aires'in nispeten güvenli ortamından çok uzaktaydık.

Şampanyamı bitirdikten sonra Kammler yukarı çıkıp elimi yüzümü yıkamamı önerdi. Hizmetçinin beni götürdüğü yatak odasında Anna'nın oyma bir ahşap yatak üzerinde yattığını gördüm. Hizmetçi gidene kadar yatmaya devam ettikten sonra yerinden fırladı.

"Ne güzel, değil mi? Tıpkı Führer gibi şahsına ait Bergrof'u var. Kim bilir? Kim bilir belki akşam yemeğine katılır. Gerçekten de ilginç olurdu? Ya Martin Bormann'a ne demeli? Hep onunla tanışmak istemiştim. Ama itiraf etmem gerekirse akşam yemeği konusunda biraz endişeliyim. 'Horst Wessel Şarkısı'nın sözlerini bilmiyorum. Ayrıca zorlamaya gerek yok. Ben Yahudiyim. Yahudilerle Naziler bir arada olamazlar."

"Bana laf sokmana aldırmam, Anna, ama lütfen Generalin karşısında dilini tutmaya çalış. Şüphelenmeye başladı. Ayrıca sakın kim ya da ne olduğuna dair itiraflarda bulunmaya kalkma. Bu tabutumuza son çiviyi çakar." Etrafıma baktım.

"Silah nerede?"

"Sakladım."

"Nereye?"

Başını iki yana salladı.

"Hâlâ onu vurmayı mı düşünüyorsun?"

"Biliyorum aslında acı çekmeyi hak ediyor. Vurursam çabuk ölür. Gaz daha uygun olurdu. Belki de yatmadan önce mutfaktaki fırının üzerine bırakırım."

"Anna lütfen beni dinle. Bunlar tehlikeli tipler. Heinrich bile artık silah taşıyor ve o bir profesyonel. Daha silahın horozunu kaldıramadan kafanı uçururlar."

"Horoz derken neyi kastettin?"

Başımı iki yana salladım. "Şimdi ne demek istediğimi anladın mı? Daha nasıl ateş edeceğini bile bilmiyorsun."

"Bana gösterebilirsin."

"Bak, şu kamptaki cesetler herhangi birilerine ait olabilir."

"Olabilir ama değiller. İkimiz de kim olduklarını biliyoruz. Sen kendin söyledin. Orası Dışişleri Bakanlığı'nın emriyle kurulmuş bir kamp. Yabancı mültecileri hapsetmek haricinde bu kamp ne işlerine yarardı ki? Bir de şu İskoç dostun Melville var. Sana Emir On İki'den bahsetmişti. Kammler adında bir SS generaline dikenli tel teslim edilmesi yönünde bir emir. Emir On İki, Bernie. Bu Emir On Bir'den daha ciddi bir şey olduğunu gösterir, değil mi?" Derin bir nefes aldı. "Üstelik bu sabah Tucumán'dan ayrılmadan önce Kammler'in büyük ölüm kampları inşa ettiğini söylemiştin. Auschwitz. Birkenau. Treblinka. Sırf bunun için vurulmayı hak ettiğini sen de kabul edersin."

"Belki. Evet, elbette. Ama inan bana bugün burada Kammler'i vurmak hiçbir şeyi çözmez. Başka bir yolu olmalı."

"Arjantin'de onu tutuklamanın bir yolu olduğunu sanmıyorum. Sence?"

Başımı iki yana salladım.

"Öyleyse en iyisi onu vurmak."

Gülümsedim. "Gördün mü? Katil diye bir şey yoktur. Sadece insanları öldüren tesisatçılar, esnaflar ve avukatlar vardır. Sıradan insanlar. Senin gibi insanlar, Anna."

"Bu cinayet değil. Bu infaz."

"Sence SS'ler Yahudileri öldürmeye başladıkları zaman kendilerini avutmak için farklı bir şey mi söylüyorlardı?"

"Tek bildiğim bu yaptıklarının yanına kalmasına izin veremeyiz."

"Anna söz veriyorum bir yolunu bulacağım. Sadece aceleyle bir şeyler yapmaya kalkma. Tamam mı?"

Sustu. Elini tuttum ama öfkeyle geri çekti.

"Tamam mı?"

Derin bir iç çekti. "Tamam."

Çok geçmeden hizmetçi bize gece kıyafetleri getirdi. Anna'ya çok yakışan siyah ve boncuklu bir gece kıyafeti; bir ceket, gömlek ve bir şekilde bana yakışan bir papyon.

"Neredeyse medeni gözükmeye başladık," dedi Anna papyonumu düzeltirken. Makyaj masasının üzerinde parfüm vardı. Kendine biraz parfüm sıktı. "Ölü çiçek gibi kokuyor," dedi.

"Aslında hoşuma gitti," dedim.

"Doğrudur. Naziler ölü şeylerin kokusunu sever."

"Şu Nazi tantanasını artık uzatmasan iyi olur."

"Aslında tam da bunu yapmamız gerektiğini sanıyordum, Günther. Canımızı ancak onları senin de onlardan biri olduğuna ikna edersek kurtarabiliriz." Kalktı ve boy aynası önünde durdu. "Evet, artık her şeye hazırım. Hatta birkaçını da öldürebilirim."

Yemeğe indik. Kammler, Grund, Anna ve bana ek olarak üç misafir daha vardı.

"Eşim Pilar ve bu da kızım Mercedes," diyerek onları takdim etti Kammler.

"Widerhold'a hoş geldiniz," dedi Frau Kammler.

İnce uzun ve zarif bir kadındı, kusursuz yarım daire şeklindeki kaşları Giotto tarafından çizilmiş gibiydi ve bir tarafına yatırdığı dalgalı saçları onu bir spanyele benzetmişti. Wiedenpesch Yarış Pistindeki Cologne ödülünü kazananlara aitmiş gibi duruyordu. Ama ben onu yarıştırmaz, her yavrusunu bir milyon dolara satmak için kullanırdım. Frau Kammler'in kızı da en az onun kadar güzel ve çekiciydi. On altı yaşında gibi duruyordu ama daha küçük de olabilirdi. Saçı kızıldan ziyade kızıl kahverengi gibiydi ve onu gördüğünüz ilk anda büyük bir ressamın stüdyosundaki kadife kanepenin üzerinde hayal etmeye başlıyordunuz. Onu gördüğümde resim yapmadığıma pişman oldum. Gözleri lapis lazuliyi andıran zümrüt yeşili gibi yeşilin çok nadide bir tonuydu. Ama bir yandan da onun şah çekmek üzere olduğunu ve senin bunu henüz idrak edemeyecek kadar saf olduğunu da fark ediyordun.

Hepimiz olabildiğince medeni ve kibar görünmek için elimizden geleni yaptık. Bu kadar güzel

kadınlarla karşılaşmayı beklemeyen Anna bile bir lambayı açar gibi içindeki fazladan güzelliği ortaya çıkarmaya karar verdi. Ama son misafir Otto Skorzeny olunca bu medeni atmosferi korumak bir anda güçleşmeye başladı. Sarhoş olması durumu daha da beter hale getirdi.

"Burada ne işin var?" diye sordu beni görünce.

"Yemek yiyorum."

Skorzeny kolunu omzuma doladı. Kolları demir çubuktan farksızdı. "O iyi biri, Hans" dedi Kammler'e. "Ona güveniyorum. O şerefsizlerin Reichsbank'ın parasını almasına engel olacak."

Anna bana baktı.

"Elin nasıl Otto?" diye sordum konuyu değiştirme hevesiyle.

Skorzeny eline baktı. Kral George'un resmine attığı yumruğun neden olduğun yaraların izleri duruyordu. Görünen o ki bu izlerin nasıl oluştuğunu çoktan unutmuştu bile. "Elim mi? Evet, şimdi hatırladım. Ya senin ters çıkan ayak tırnağın ya da her neyse o nasıl?"

"O iyi," dedi Anna koluma girerek.

"Sen kimsin?" diye sordu Anna'ya.

"Hemşiresiyim. Ama ben olmadan da başının çaresine gayet iyi bakabiliyor. Açıkçası neden geldiğimi merak etmeye başladım."

"Birbirinizi uzun zamandır mı tanıyorsunuz?" diye sordu Frau Kammler.

"Onlar nişanlı," dedi Heinrich Grund.

"Öyle mi?" dedi Frau Kammler.

"O öyle zannediyor," dedi Anna.

"Senin kadar güzel bir arkadaşın var mı?" diye sordu Skorzeny Anna'ya.

"Hayır, ama senin bir sürü arkadaşın varmış gibi görünüyor."

Skorzeny önce bana sonra da Kammler ve Grund'a baktı. "Haklısın," dedi. "Eski silah arkadaşlarım."

Anna bir kez daha bana baktı. Silahın üzerinde olmamasını diledim. Olaylar böyle devam ederse ben de dahil olmak üzere herkesi vurabilirdi.

"Ama bana iyi bir kadın lazım," diye söylendi.

"Ya Evita?" diye sordum. "Aranız nasıl?"

Skorzeny surat yaptı. "Ondan iş çıkmaz. Orospu."

"Otto lütfen, burada çocuklar var," dedi Frau Kammler.

Skorzeny, Mercedes'e bakıp bariz bir hayranlıkla sırıttı. Kız da ona bakıp sırıttı. "Mercedes mi? Çocuk olduğunu hiç zannetmem."

"Teşekkürler, Otto," dedi Mercedes. "En azından bana yetişkin gibi davranmaya hazır birisi var. Neyse o haklı baba. Eva Perón *tam* bir orospu."

"İşte böyle, Mercedes." Annesi üfleme borusu uzunluğunda bir ağızlıkla bir sigara yaktı. Skorzeny'e hafif kaşlarını çatıp bakarak onu rahat görünümlü kanepelerden birine götürüp onunla birlikte oturdu. Anlaşılan onun bu tür davranışlarına alışıktı çünkü bir dakika sonra Gran Sasso kahramanı horul horul uyumaya başladı.

Yemeğe onsuz devam ettik.

Vaat edildiği gibi Goering'in aşçısı tarafından hazırlanan yemek harikuladeydi ve Alman yemekleriydi. Çoktan tadını unuttuğum pek çok şeyi yeme fırsatı yakaladım. Anna bile etkilenmeden edemedi.

"Aşçınıza söyleyin ona âşık oldum," dedi keyfi yerine gelen Anna.

Kammler karısının elini tuttu. "Ben de karıma aşığım," diyerek onun ince uzun elini dudaklarına getirdi.

Kadın da ona gülümsedi ve adamın elini kendi ağzına götürüp sanki evcil hayvanıymış gibi burnuyla okşadı.

"Söylesene Anna," dedi Kammler. "Birbirini bu kadar seven iki insan gördün mü?"

"Hayır. Gördüğümü söyleyemem." Anna kibarca gülümseyip bana baktı. "Umarım ben de sizin kadar talihli olurum."

"Bu kadının beni ne kadar mutlu ettiğini size anlatamam," dedi Kammler. "Eğer beni terk ederse ölürüm. Onsuz yaşayamam."

"Anna, sen ve Bernie evlenmeyi düşünüyor musunuz?" diye sordu Grund.

"Duruma göre değişir," dedi Anna bana bakıp alaycı alaycı gülümseyerek.

"Neye göre?" diye sordu Grund.

"Benim için yerine getirmesi gereken minik bir şey var."

"Demek tam bir şövalye," dedi Mercedes. "Çok romantik. Parsifal gibi."

"Bence daha çok Don Kişot gibi," dedi Anna neşeyle elimi tutup sıkarak. "Benim şövalyem diğer çoğundan daha yaşlı. Öyle değil mi, tatlım?"

Grund güldü. "Bu kızı sevdim, Bernie," dedi. "Çok sevdim. Ama sana göre çok kurnaz."

"Umarım öyle değildir, Heinrich."

"Peki neymiş bu görev," diye sordu Mercedes.

"Benim için bir ejderha öldürmesini istiyorum," dedi Anna gözlerini açarak.

Akşam yemeği bitip oturma odasına döndüğümüzde Skorzeny'nin gittiğini gören herkes rahat bir nefes aldı. Çok geçmeden Mercedes yatmaya gitti, onu annesi ve giderken beni muzipçe öpen Anna takip etti. Akşam yemeğini kimse birbirini vurmadan atlatabildiğimiz için rahat bir nefes aldım. Biraz temiz havaya ihtiyacım olduğunu söyledikten sonra ev sahibinin ikram ettiği sigarayı alıp dışarı çıktım.

Gece gökyüzüne bakmak kadar insana evini özleten bir şey yoktur. Özellikle de o gökyüzü Güney Amerika'da ve ev de Almanya'da olduğu zaman. Sıradağlar üzerindeki gökyüzü kadar genişini görmemiştim ve bana kendimi bu koca karanlıktaki en küçük parlak noktadan bile daha küçük hissettirdi. Belki de amacı buydu. Bize kendimizi küçük hissettirmek ve kendimizi üstün ırka aitmiş gibi düşünmekten ya da benzer saçmalıklara inanmaktan alıkoymak için.

Çok geçmeden çakılan bir kibrit sesi duydum ve dönüp bakınca Heinrich Grund'un bir sigara yaktığını gördüm. Gökyüzüne bakıp sigarasından derin bir nefes çektikten sonra, "Şanslı adamsın, Bernie" dedi. "Çok güzel kız. Görünüşe göre biraz da ele avuca sığmaz gibi."

"Evet. Öyledir."

"Berlin'deki çocuğu hiç düşündün mü? Otuz iki de öldürülen sakat olanı? Anita Schwarz'dı değil mi?"

"Evet. Evet hatırlıyorum."

"Onun hakkında tartıştığımızı da hatırlıyor musun? Ben onun gibilerin ölmesinin en iyisi olduğunu söylerken sen de bunun yanlış olduğunu

söylemiştin." Omuz silkti. "Bunun gibi bir şeydi işte. İşin aslı Bernie ağzımdan çıkanlardan haberim yoktu. Hem de hiç. Söylemekle yapmak bambaşka şeyler." Bir süre konuşmadı. Sonra, "Sence Tanrı var mı, Bernie?" diye sordu.

"Hayır. Nasıl olabilir? Eğer olsaydı sen burada olmazdın. Hiçbirimiz olmazdık."

Grund başını salladı. "Savaşı kaybettiğimize sevindim," dedi. "Bunu duyduğuna şaşıracağından eminim ama tüm bu ölümlerin bitmesine sevindim. Sonra da yeni bir başlangıç yapmak için buraya geldim." Sanki üzerinde büyük bir ağırlık varmış gibi başını iki yana salladı. "Ama olmadı."

Bir dakika kadar süren sessizliğin ardından, "Bu konuda konuşmak ister misin, Heinrich?" dedim.

Derin bir iç çekti ve başını iki salladı. "Konuşmak beyhude. Daha da beter yapmaktan başka işe yaramıyor. En azından benim için. Ben Kammler kadar güçlü biri değilim. O çok metanetli birisi."

"Sanırım ailesi yanında olduğu için," dedim konuyu değiştirmeye çalışarak. "Ne zamandır buradasın?"

"Bilmem. Belki birkaç aydır." Grund göğsüne vurdu. "Ona göre Hitler burada yaşıyor. Belki de hep yaşayacak. Ona ve pek çok Almana göre böyle. Ama bana göre değil. Artık değil."

Bunun üzerine diyecek bir şey yoktu. İkimiz de kendi kararlarımızı vermiş ve iyi ya da kötü sonuçlarına katlanarak yaşamaya devam ediyorduk. Durumum Grund'dan daha iyi değildi ama Anna sayesinde en azından bir gelecek umudum vardı. Grund'ınsa hiç umudu kalmışa benzemiyordu.

Onu terasta, korkularıyla, düşünceleriyle ve onun gibi bir adamın gözlerini kapattığı zaman vicdanını sızlatan her ne varsa onlarla birlikte bıraktım.

Yatak odasına girince Anna yatakta dik oturdu. Gece lambası açıktı. Yatağın kenarına oturup bağcıklarımı çözmeye başladım. Ona güzel şeyler söylemek istedim ama hâlâ aklımda bir şeyler vardı.

"Bu şerefsiz Kammler'e vereceğimiz cezayla ilgili bir şey düşündün mü?" diye sordu.

"Evet," dedim. "Aa, evet."

"Korkunç bir şey mi?"

"Evet. Onun için öyle."

23

BUENOS AIRES - 1950

İki gün sonra Buenos Aires'e geri döndük. Albayın Kammler'le ilgili haberleri –adamlarının beni Dulce'deki gizli kampın yakınlarından aldığını– duyunca hoşnut olması muhtemel olmadığından Anna'ya kendimizi tekrar emniyette hissetmeden önce işleri yoluna koymamın şart olduğunu söyledim. En azından şimdilik ona haber verene kadar evine dönüp orada kalmasını istedim. Aslında bir arkadaşında kalsa daha iyi olurdu.

Anna'nın tavsiyelerimi dinleyip dinlemeyeceğinden emin değildim çünkü Tucumán'dan dönüş yolunda benimle pek konuşmadı. Hans Kammler'e ne yapacağımız hakkındaki fikrimi pek beğenmemişti. Bunun yeterli bir ceza olduğuna inanmıyordu ve bana aramızdaki ilişkinin sona erdiğini söyledi.

Söylediğinde ciddi olup olmadığını bilmiyordum. Bunu öğrenmeye vaktim olmadı. Tam Richmond'dan çıkmıştım ki beni ikinci kez aldılar. Belki de aynı üç kişiydi ama siyah gözlükler ve tek tip bıyıklar yüzünden emin olmak güçtü. Araba diğer bir siyah Ford sedandı ama beni Caseros'a götürenle aynı değildi. Bu arabanın arka koltuğunda sigara yanığı vardı ve halısında büyük bir kan lekesi bulunuyordu. Tabii ki kahve ya da pekmez lekesi de olabilirdi. Ama bunca yıllık tecrübenin ardından kan lekesini ilk görüşte tanıyabiliyordum. Soğukkanlılığımı muhafaza etmeye çalıştım ama bu sefer işe yaramadı. Dahası kendimden çok Anna için endişeliydim.

Ona âşık olduğumu işte o an fark ettim. Genelde de böyle olurdu zaten. Ancak bir şey senden alındığında onun ne kadar önemli olduğunu fark ederdin. Onun için endişeliydim çünkü ikaz edilmiştim ve sonucunun ne olabileceğini de bilmiyordum. Doğal olarak Kammler kendisini telefonla arayınca Albay neyin peşinde olduğumu anlamıştı; burnumu Arjantin'in en büyük sırrına sokmaya kalkmıştım. Bu sır Pulqui II jet avcı uçağı ve hatta atom bombası değil de birkaç bin kaçak Yahudi göçmenin akıbetiydi. Anlamadığım şey ise Albayın neden Kammler'den ikimizi de öldürmesini istemediğiydi. Sanırım öğrenmek üzereydim. Ama bu sefer Caseros'u geçip gittik.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordum.

"Birazdan öğrenirsin," diye homurdandı adamlardan biri.

"Gizem turu öyle mi? Sürprizleri severim."

"Bu seferkini sevmeyeceksin," dedi ve hepsi birden güldü.

"Patronunuz Albay Montalban'la temasa geçmeye çalışıyorum. Dün gece onu birkaç kez aradım. Onunla acilen görüşmem gerek. Ona vermem gereken çok önemli bilgiler var. Onun yanına mı gidiyoruz?" Camdan dışarı baktım ve güneybatıya gittiğimizi gördüm. "Benimle konuşmak istediğini biliyorum."

Söylediklerime kendimi inandırmak istermiş gibi başımı salladım. Onları Albayla konuşmam gerektiğine ikna etmek için gereken İspanyolca kelimeleri bulmak için çırpındım ama sonunda diyecek fazla sözüm olmadığını anladım. Midemde La Boca Futbol Stadyumu büyüklüğünde bir boşluk vardı. En büyük korkum bu hayali boşluğun çok geçmeden gerçeğe dönüşmesiydi.

"İspanyolca sözlüğü olan var mı?" diye sordum. Hiçbiri cevap vermedi. "Peki, sigarası olan?"

Adamın biri yan döndü ve bir paket sigaraya uzanırken beni bir süre sıkıştırdı. Ceketindeki terin ve saçındaki yağın kokusunu aldım ve göğüs cebinden ucu çıkan küçük copu gördüm. Umarım olduğu yerde kalırdı. Daha öncede coplanmıştım ve tekrar tatmak istemiyordum. Paket elinde döndü ve paketin kapağını açtı. Uzanıp sigaralardan birini aldım. Sigaralar, şimdi benim de olmayı dilediğim, yatağa dizilmiş küçük beyaz kafalara benziyordu. Sigarayı ağzıma koydum ve çakmağını çıkarmasını bekledim.

"Teşekkürler," diye mırıldandım ve başımı eğerek ateşe yaklaştırdım. Eski bir Gestapo hilesi olduğunu ancak o zaman hatırladım. Gayriresmi el

kitabı bölüm 3'te yazılıydı. Siyah arabanın arkasındaki geveze şüpheli nasıl susturulur. Bir el çakmağı tutar. Arabadaki bir başkası ateşe doğru eğilen şüpheliye doğru diğer taraftan vurur ve yere serer. En azından ben mutlaka böyle yapacaklarını düşündüm. Ya buydu ya da Arjantinlilerin gerçekten atom bombası vardı ve birisi de çakmak yerine kazayla onun ateşleme düğmesine basmıştı.

Benim için etkisi hemen hemen aynıydı. Öncesinde güneşli güzel bir gündü. Sonrasıysa dokuzuncu saate kadar süren bir karanlık. Bense sanki birisi yirmi bin voltluk bir sopayı, kafamın üzerinde tuzlu suya batırılmış bir süngere değdirmişçesine çok hasta bir arı gibi vızıldıyordum. Bir ara bir kahkaha duydum. İçi taş dolu bir çuvalda kedi olduğunda ve birisi seni kuyunun içine attığında duyacağın türden bir kahkaha. Fazla su sıçratmadan suyun yüzeyine çarptım ve suyun altında gözden kayboldum. Derin bir kuyuydu ve su çok soğuktu. Kahkaha uzaklaştı. Miyavlamayı kestim. Amaç da buydu zaten. Gestaponun sevdiği tarzda sindirilmiştim. Nedendir bilmem Gestaponun ilk lideri Rudolf Diels'i hatırladım. Goering'in Prusya polis gücünün kontrolünü kaybettiği 1934'e kadar görevde kalabilmişti. Sonunda Köln ya da Hanover'de kamu görevlisi oldu ve şehrin Yahudilerini tutuklamayı reddedince görevinden alındı. Sonrasında ona ne oldu? Soluğu toplama kampında aldığına eminim. Kapısında kauçuk mühür olan duşta kimsenin bilmediği bir yerde ölen zavallı Frieda Bamberger gibi. Nereye gittiğimizi göremiyordum ama çoktan yerin altına indiğimiz gibi bir his vardı içimde. Sanki el-

lerim toprağın arasından yolunu bulup çıkmaya, hayata erişmeye çalışıyor gibiydi.

Birisi ellerimi arkamda kavuşturup bağladı. Gözlerimi de kapattılar. Ayaktaydım ve yüzümü Ford'un sıcak kaportasına dayamıştım. Uçakların seslerini duyabiliyordum. Havaalanındaydık. Ezeira olduğunu tahmin ettim.

İki adam beni koltuk altımdan tutup asfalt boyunca sürüyerek götürdü. Ayaklarım benim emrimi dinlemiyor ama güçlük de çıkarmıyordu. Uçak motorunun gürültüsü gittikçe arttı. Metalik ve yağlı bir koku havayı sardı ve pervanenin rüzgârını yüzümde hissettim. Beni biraz kendime getirdi.

"Sizi ikaz etmem gerek," dedim. "Uçak yolculuğunu pek sevmem."

Beni metal merdivenlerden çıkardıktan sonra sert zemine attılar. Yerde, yanımda bir şey daha vardı; kımıldanan ve homurdanan bir şeydi ve benimle aynı gemide olduğunu anladım. Ama bu bir gemi değildi. Olsaydı belki daha iyi olurdu. Öyle ya da böyle artık bizi bekleyen şeyi anlamıştım: Bir nehir gezisi. Plate Nehri. Belki de böyle olması daha iyiydi. Boğulmazdık. Düşer düşmez ölürdük.

Kapı kapandı ve uçak hareket etti. Bir metre ötemdeki bir adam dua etmeye başladı. Birisi korkudan öğürdü. Kesif bir kusmuk, sidik ve benzin kokusu vardı.

"Demek söylentiler doğruymuş," dedim. "Arjantin hava kuvvetlerinde paraşüt yokmuş."

Bir kadın ağlamaya başladı. Anna olmamasını diledim.

Uçağın motoru kükredi. İki motorlu olduğunu tahmin ettim. Yüksek ihtimalle bir C-47 Dakota nakliye uçağıydı. Onları sıklıkla Rio Plata üzerinden geçerken görürdünüz. Richmond'ın dışında oturanlar gazete okuyup kahvelerini içerken başlarını kaldırır ve uçaklar hakkında şaka yaparlardı. "İşte muhalefet gidiyor," ya da "Komünistler neden Plata Nehrinde yüzemez? Çünkü elleri bağlıdır," benzeri şeyler söyleyip eğlendikleri görülürdü. Altımdaki zemin uğultuyla titremeye başladı. Uçağın hızlandığını ve havalanmaya başladığımızı hissettim. Birkaç saniye sonra bir sarsıntı oldu ve artık havadaydık. Titreme sabit ve monoton bir ritimle sürmeye devam ederken uçak da tırmanmaya başladı. Kadının ağlaması artık histerik bir hal almıştı.

"Anna?" diye seslendim. "Sen misin? Ben–"

Birisi suratıma sert bir tokat indirdi. "Konuşmak yok," dedi bir adam ardından sigara yaktı ve birden neden tiryaki olduğumu hatırladım. Ölümle yüz yüze olduğun zaman kâinatta tütün kokusundan daha güzel bir şey yoktu. 1916'da top ateşine tutulduğumu ve sigara sayesinde sinirlerimi ya da bağırsaklarımdakileri kaybetmemeyi başardığımı hatırladım.

"Bu şartlar altında bir sigara fena olmazdı," dedim.

Uçağın diğer tarafında bir adamın mırıldandığını duydum ve birkaç saniye sonra, hiç beklemediğim şekilde, birisi ağzıma bir sigara yerleştirdi. Sigara zaten yanıyordu. Sigarayı ağzımın kenarına yuvarladım ve işin kalanını akciğerlerime bıraktım.

"Teşekkürler," dedim.

Kendimi rahat ettirmeye çalışıyordum. Kolay olmuyordu ama zaten olmasını da beklemiyordum. Bileklerime sarılan ip şişko bir yılanın derisi kadar gergindi. Ellerim balonmuş gibi hissediyordum. Bağlı olmayan ayaklarımı doğrultmayı başardım ve bunu yaparken başka birini tekmeledim. Belki boğulmadan önce bir köpekbalığını da gözünden tekmelerdim. Hep denize düşüp hayatta kalacağımı varsayıyordum. Beni atmalarından önce pilotun ne kadar yükseleceğini merak ettim.

Dakikalar geçti. Sigarayı izmaritine kadar içtim. İzmariti tükürdüm ve yere düşmeden önce omzumu yaktı. Bir benzin birikintisine düşüp küçük bir yangın çıkarmasını umut ettim. Bu onlara iyi bir ders olurdu. Ardından uçak gövdesine bir avuç çakıl çarpmış gibi bir ses geldi. Yağmur yağıyordu. Derin bir nefes alıp sakinleşmeye ve kendimle barışmaya çalıştım. Müzakere kanalları yavaşça açıldı. Günther'e kendisini şanslı saymasını söyledim. Rusya'dan kaçmayı kaç kişi başarabilmişti? Kendime hâlâ şanslı olduğumu söylemeye devam ederken birisi kapıyı açarak düşüncelerimi yarıda bıraktı. Soğuk hava ve yağmur kükreyen bir bulut canavarı gibi uçağın içine hücum etti. Kendisine insan kurban edilmesini bekleyen gökyüzünde yaşayan bir minotor gibi.

Kaç insanın kurban edileceğini tam kestiremedim. Uçakta altı veya yedi kişi olduğumuzu tahmin ediyordum. Kapının açılmasıyla motorların hızı da biraz kesildi. Etrafımda sürekli hareket vardı ama şimdilik kimse beni kapıya doğru çekmeye çalışmamıştı. Bir tür arbede sürüp gidiyor-

du ve çıplak bir kadın üzerime düştü. Çıplak olduğunu yüzüme çarpan göğüslerinden anlamıştım ve kadın çığlık atıyordu. Onu götürürlerken bir şeyler söylemem gerektiğine yoksa derdimi ancak martılara anlatabileceğime karar verdim.

"Albay Montalban? Eğer oradaysan konuş benimle, adi herif."

Çığlık atan kadın onu öldürmemeleri için yalvarmaya başladı. Anna değildi. Sesi daha yaşlı, daha olgun, daha boğuk ve daha az eğitimliydi. Sesi hakkında daha fazla şey söyleyemiyordum çünkü kadın birden ortadan kayboldu.

Arkamdaki bir adam tekrar tekrar aynı duayı edip duruyordu. Sanki böyle yaparak ilahi bekleme odasındaki dualar kuyruğunda öne geçebileceğini zannediyor gibi bir hali vardı. Duayı okuma ve nefes alış veriş hızı, konumunun değişmesinden kapıya gitme sırasının ona geldiğini anladım. Ve ben bunları düşünürken uçaktan atılan adam son bir çığlık atarak sonsuzluğun pervane rüzgârında kaybolup gitti.

Göz bandımı çıkarmaya çabaladım ama faydasızdı. Belki de artık gözlerim yoktu. Adam ve kadınları birer birer uçağın kapısına götürürlerken keşke kulaklarım da olmasaydı dedim. Cehennemin sahnesinde protokol olarak ön sırada oturmak gibi bir şeydi.

Alev almış bir adam gibi bağırıp analarına, babalarına ve çocuklarına sövdüm. Albaya; kendisi, ülkesi, devlet başkanı, başkanın kanserli karısı hakkında düşündüklerimi ve o ikisinin bilmeyi çok istedikleri şeyi sadece benim bildiğimi ve beni uçaktan atsalar bile onlara hiçbir şey anlat-

mayacağımı söyleyerek son gülenin ben olacağımı iddia ettim. Hepsinin yüzüne tükürdüğümü ve tüm planlarını bozduğumu bilmenin rahatlığı içerisinde öleceğimi söyledim. Birisi beni tokatladı. Umursamadan devam ettim.

"Bir ay veya bir hafta sonra. Hatta belki de yarın sen ve o aptal sarışın fahişe kendinize acaba Günther ne biliyordu diye soracaksınız. Dünya üzerinde en çok öğrenmek istediğiniz şeyi size söylemiş olmamı dileyeceksiniz. Yani o kızı nerede bulabileceğinizi. Bunca zamandır bunu öğrenmek istiyordunuz, değil mi? Öğrenmek istemiyor musun, Albay?"

Açık kapı kendisini susturmadan evvel bir kadının defalarca çığlık attığını duydum. Beynimin sadist bir parçası onun çığlığında tanıdık bir şey olduğuna beni ikna etti. Parfümünde de. Ama yutmadım. Anna'nın uçakta olmasının Albayın olmasından daha muhtemel olmadığını biliyordum. Eğer ona dediğimi yapıp gidip bir arkadaşında kalmışsa iyi olduğunu düşünmemem için bir neden yoktu.

Birisi göz bağımı çıkardı. İki bıyıklı adamın kanadın arkasındaki kapıya bir adamı taşıdıklarını gördüm. Neyse ki adam baygındı. Üzerinde sadece donu vardı. Elleri ve ayakları bağlıydı ve feci dayak yemişe benziyordu. Ya öyleydi ya da yüzünü bir orman dolusu arı sokmuştu. Ayak parmaklarının hali de daha iyi değildi. Onu uçaktan atan iki kişi muhtemelen ona iyilik yaptığını düşünüyordu. Onlardan biri pantolonunun cebinden pis bir mendil çıkardı ve alnını sildi. Zor işti. Sonra bana baktılar.

"Ne bekliyordun ki?" dedi arkamdan bir ses. "Seni rahat durman konusunda ikaz etmiştim."

Boynum her ne kadar çok acıyor olsa da dişlerimi sıkıp acıya tahammül ederek yüzümü Albaya döndüm.

"Bulduğum şeyi bulacağımı hiç beklememiştim," dedim. "Böyle bir şeyin bir kez daha burada olabileceğini hayal bile edemedim. Burası yeni dünya olacaktı. Eskisinin aynısı olacağını düşünemedim. Ama biliyor musun artık hava yollarınızı ve yolculara nasıl muamele ettiğinizi gördükten sonra şaşkınlığım geçti."

"Bu mu?" Omuz silkti. "Böylesi daha kolay. Delil yok. Kamp yok. Ceset yok. Mezar yok. Hiçbir şey yok. Kimse bir şey ispat edemez. Bu sadece gidiş bileti. Kimse geri dönüp bir şey anlatamaz."

"Ortadan kaldırdığın bu kişiler kim?"

"Senin gibi olanlar, Günther. Çok soru soranlar."

"Beni suçladığın tek şey bu mu?" Sanki hâlâ bir kozum varmış gibi elimden geldiğince sırıtmaya çalıştım. Olmadı. Dudaklarım çok titriyordu ama o andan itibaren elimde ne varsa kullanmaya karar verdim. Eğer blöf yaptığımı anlarsa bir uçuş dersi alırdım. O da ben de bunu biliyorduk. Dakota'nın hâlâ açık olan kapısında bekleyen iki adam da biliyordu. "Ben dedektifim, Albay. Benim işim çok soru sorup burnumu ait olmadığı yerlere sokmak. Senin gibilerin bunu bilmesi gerek. Ne için tutulduğumu öğrenene kadar her şey benim işimin bir parçası. Bu işler böyle yürür."

"Her halükarda Emir On Bir hakkında soru sormaman konusunda uyarılmıştın. Bunu sana açık-

ça söylemiştim. Caseros gezisinden sonra bunu hakkıyla idrak edeceğini zannetmiştim." İç çekti. "Yanılmışım ve yine olmaman gereken yerlere gittin. Seni öldüreceğime gerçekten üzgünüm, Günther. İlk görüşmemizde söylediğim her şeyde samimiydim. Sen gerçekten de benim kahramanımsın."

"O zaman şu işi halledelim," dedim.

"Bir şey unutmuyor musun?"

"Eğer kastettiğin oysa pek dua ettiğim söylenemez. Hafızam da yüksekte pek iyi değildir. Bu arada hangi irtifadayız."

"İki bin metreye yakın."

"Neden bu kadar cereyan yaptığını şimdi anladım. Şu iki yalı kazığı kapıyı kapatsa belki birazcık ısınırdım. Kertenkele gibiyimdir. Sıcak bir taşın üstüne oturmama izin verirsen senin için neler yapacağıma çok şaşarsın."

Albay, iki Fransız Katolik soylusunun boşboğaz bir Huguenot'u pencereden atma zevkinden mahrum kalmış hali gibi, hayal kırıklığına uğramış bir şekilde başıyla kapıyı kapatmalarını işaret etti. "İşte," dedi. "Hafızan geri gelmeye başladı mı?"

"Biraz daha iyi. Belki tekrar yere inersek Evita'nın kızının ismini hatırlayabilirim. Tabii gerçekten de Evita'nın kızı olduğunu kabul edersek. Benim eğitimsiz ve alaycı gözüme kızla devlet başkanının eşinin hiç de alakası varmış gibi görünmedi."

"Blöf yapıyorsun, Günther."

"Belki. Ama bunu şansa bırakamazsın, değil mi? Albay eğer farklı düşünseydin çoktan nehri

boylamış ve *Graf Spee*'deki silah arkadaşlarımı arıyor olurdum."

"Öyleyse neden söylemiyorsun?"

"Güldürme beni. Söyler söylemez beni uçaktan atmana hiçbir şey mani olamaz."

"Belki ama bir de şu açıdan bak. Yerde bana söyledikten sonraki birkaç gün içinde seni öldürmeme de hiçbir şey engel olamaz."

"Haklısın. Hiç böyle düşünmemiştim. Bu ihtimal hakkında hemen zihnimi rahatlatacak bir şeyler söyle yoksa hiçbir şey öğrenemezsin."

"Peki, ne yapacağız?"

"Bilmiyorum. Gerçekten bilmiyorum. Albay olan sensin sen düşün. Eğer bir sigara daha alırsam ve ellerim serbest kalırsa belki mutabakata varabiliriz."

Albay elini takımının cebine koydu. Davul tokmağı büyüklüğünde bir sustalı bıçak çıkardı. Beni çevirdi ve bileğimi bağlayan ipleri kesti. Ben ellerimi ovuştururken o bıçağı tekrar cebine koyup sigarasını çıkardı. Paketten bir tane çıkarıp ağzıma koydu ve bana bir kibrit kutusu attı. Eğer ellerimde his kalmış olsaydı kutuyu yakalayabilirdim. Albayın adamlarından biri kibrit kutusunu alıp sigaramı yaktı. Bu arada Albay da açık kokpit kapısından uzanıp pilotla konuştu. Çok geçmeden uçak dönüp şehre doğru gitmeye başladı.

Acaba Anna uçtan atılan zavallılardan biri miydi diye çok merak ediyordum ama bunu Albaya sorup sormama konusunda kararsızdım. Eğer Anna'yı sormazsam onun benim için önemsiz olduğunu düşünüp onu bana karşı kullanmaya kalkışmazdı. Sorarsam da hayatını tehlikeyi atmış olurdum.

"Ezeira'ya geri dönüyoruz," dedi.

"Şimdiden iyi hissetmeye başladım. Uçak yolculuğunu hiç sevmem."

Uçağın içinde çevreme baktım. Yerde kan ya da daha feci bir şeyin oluşturduğu bir göl vardı. Artık kapı kapandığından Dakota'nın içerisindeki çıkmak bilmeyen korkunun kokusunu alabiliyordum. Önde birkaç koltuk vardı. Albay birine oturdu. Yerden kalktım ve gidip yanına oturdum. Onun kucağının üzerinden uzandım ve pencereden altımızda uzanan gri nehre baktım.

"Az önce öldürdüklerin," dedim. "Sanırım komünistti."

"Bazıları."

"Ya diğerleri? Kadınlar da vardı, değil mi?"

"Aydınlık bir çağda yaşıyoruz, Günther. Kadınlar da komünist olabiliyor. Genelde aslında erkeklerden bile fanatik olabiliyorlar. Kimi zaman da daha cesurlar. Acaba o attığım kadınlardan biri kadar işkenceye dayanabilir misin merak ediyorum."

Cevap vermedim.

"Bildiğin gibi, dilediğim zaman seni Caseros'a geri götürebilirim. Adamlarım elektrikli sığır sopasını üzerinde kullanırlar. Sen de bana bilmek istediğim şeyi söylersin."

"İşkence konusunda senin zannettiğinden daha tecrübeliyim, Albay. Eğer bir adama çok şey söylemesi için işkence edersen zamanla birer birer onları sana söyler. Ama bir adama sadece bir şey söylemesi için işkence edersen o adam yüksek ihtimalle direnir. Onu bir irade sınavı haline getirir. Bunun senin için ne kadar önemli oldu-

ğunu bildiğim için hiçbir şey söylememek benim için hayatımın son vazifesi olacaktır."

"Sert adamsın, öyle mi?"

"Sadece gerektiği zaman."

"Sana inanıyorum. Seni sevmemin nedenlerinden biri de bu galiba."

"Beni sevdiğinden eminim. O yüzden beni iki bin metreden aşağı atmaya kalktın."

"Böyle şeylerden zevk aldığımı zannetmiyorsun, değil mi? Ama bunların yapılması gerek. Komünistler iktidara gelirse emin ol ki aynısını bize yaparlar."

"Hitler de böyle söylerdi."

"Haklı çıkmadı mı? Stalin'in yaptıklarına bak."

"Bu mezar siyasetidir, Albay. Biliyorum çünkü Almanya denen bir tanesinden toprağı eşeleyerek çıktım."

Albay iç çekti. "Belki de haklısın. Ama dürüst ve ölü olmaktansa ilkesiz olmayı tercih ederim. Mezarlıkta ben bunu öğrendim. Öğrendiğim bir şey daha var. Eğer babam bana altın bir saat bırakmışsa o saati, hiç okumadığı Marx'ın kitabını taşıyan bir *paisano*'nun değil de oğlumun almasını isterim. Saatimi mi istiyorlar? Önce beni öldürmeleri gerekecek. Ya da o kapıdan düşecekler. Arjantin'de bolluğu yeniden taksim ettiğimizi bilmeleri gerek. Tüm mülklerin hırsızlık olduğunu düşünen herkes çok geçmeden tüm öldürmelerin de cinayet olmadığını öğrenir. Astığımız son komünist bizim ipimize boynunu uzatan olacaktır."

"Ben kimseden bir şey almak istemiyorum, Albay. Buraya geldiğimde tek istediğim sakin bir hayattı, hatırladın mı? Senin işini benim işim ya-

pan sensin. Güney Amerika'daki tüm komünistleri Yılbaşı ağacına asabilirsin. Nazileri de öyle. Ama beni köpeğin olarak tuttuğunda etrafı koklamama, havlamama ya da çiçeklerine işememe şaşırmayacaktın. Belki bu seni küçük düşürdü ama bu işler böyle yürür. Ben de bazen kendimi küçük düşürürüm."

"Mantıklı."

"Mantıklı diyorsun. Gemiden indikten sonra bana karşı, bir kez bile dürüst olmadın, Albay. Her şeyi bilmek istiyorum. Her şeyi öğrendiğim zaman da bu uçaktan inecek, otelime geri dönecek ve banyo yapacağım. Yemek yediğimde, kendimi toparladığımda ve her şeyin yerli yerinde olduğunu düşündüğümde sana bilmek istediğin şeyi anlatacağım. O zaman sana doğruyu söylediğimi anlayacaksın ve Von Bader ile Evita o kadar sevinecek ki bana en başında söylediğiniz gibi para bile vereceksiniz."

"Nasıl istersen, Günther."

"Hayır, dediğim gibi. İstediğimin olabilmesi çok fazla şey beklemek olur."

24

BUENOS AIRES - 1950

Ezeira'ya inene kadar neredeyse her şeyi öğrenmiştim. Neredeyse. Anna Yagubsky'nin sağ olup olmadığını hâlâ bilmiyordum. Bir umumi telefon bulup aradığım Anna'nın anne babası bana Tucumán seyahatinden sonra onu görmediklerini ama onlara bir arkadaşında kalacağını belirten bir not bıraktığını söyledi.

"Bu arkadaşın kim olduğunu biliyor musunuz?" diye sordum Roman Yagubsky'e.

"İşin aslı ben sizden bahsettiğini zannetmiştim."

"Geri gelirse ya da ararsa ona acilen kendisiyle görüşmem gerektiğini söyleyin."

"Hep acele," dedi.

"İşimin gereği bu."

"Kardeşimi bulabildiniz mi?"

"Pek sayılmaz."

"Bu nasıl bir cevap böyle."

"İyi bir cevap sayılmaz ama elimden başkası gelmiyor. Eğer yaptığım işi beğenmiyorsanız ücretimi ödemezsiniz. Buna itiraz etmem. Ama pek sayılmaz dediğimde ne dediğimi bilirim. Özel dedektiflik işinde nadiren kesin cevaplar olur. Bunlar bizim kesin olarak bilmemize izin verilen şeyin çatlaklarında bulunabilecek türde cevaplardır. Kardeşiniz ve eşinin ölü olup olmadığına dair elimde kesin bir delil yok. Cesetlerini ya da ölüm belgelerini görmedim. Onların öldüklerini gören kimseyle de konuşmadım. Fakat ikisinin de öldüğünü biliyorum, bayım. Bu kesin bir bilme değil, ama bir yandan da öyle. İşin aslı hem sizin hem de benim hayrıma daha fazlasına söylemesem iyi olur."

Bir sessizlik oldu. Ardından Sinyor Yagubsky usulca konuşmaya başladı: "Teşekkürler, genç adam. Onların öldüğünü ben de bir süredir biliyordum. Sağ olsalar mutlaka bir haber gönderirlerdi ama kardeş kardeştir ve ikiz de ikizdir. O yüzden kendinizi neler olup bittiğini öğrenmeye mecbur hissediyorsunuz. Zaten bildiğiniz şeyi bir de tarafsız birinin ağzından duymak istiyorsunuz. Evet, bunun kesin bilgi olmadığını söylerken haklısınız ama hiç bilmemekten daha iyi değil mi? O yüzden tekrar teşekkürler. Samimiyetini ve sağduyunu takdir ediyorum. Bu devleti ne tür insanların yönettiğini biliyorum. Ben Yahudiyim, Sinyor Hausner, bu tür şeylere alıştım. Eğer daha fazla param olsa ve on yıl daha genç olsam gider İsrail'e yerleşirdim ama ikisine de sahip değilim.

O yüzden Tanrı'dan Perónları benden uzak tutmasını temenni etmekten başka yapabileceğim bir şey yok."

"Unutmayın, bayım. Anna'ya beni aramasını söyleyin. Otelimde olacağım."

"Biliyorum, biliyorum. Acilen. Almanlar. Siz ne zaman ağzınızı açsanız saatin tıklamaya başladığını duyarım. Hitler bu kadar acele etmeseydi hâlâ iktidarda olabilirdi."

Ertesi sabah, anlaştığımız üzere, Albayla görüşmek için Jokey Kulübüne gittim.

Buenos Aires'teki Jokey Kulübü şatafat bakımından Berlin ya da Londra'dakini gölgede bırakırdı. İçinde büyük, imparatorluk tarzında bir rotunda, Tanrıça Diana'nın güzel bir mermer heykeli ve dünyanın sekizinci harikası gibi görünen muhteşem bir merdiven vardı. Her yerde Korint sütunlar görülüyordu ve bu sütunlar oniks, fildişi ve bir Rus Katedralinde bulunandan daha fazla lapis lazuliyle süslenmişti. Albayı kütüphanede buldum – gerçi Jokey Kulübündeki kütüphaneye kütüphane demek Rita Hayworth'a aktör demek gibiydi. Bolca kitap olduğu doğruydu ama tümünün kapağı altın yaldızlı olduğundan oraya girmek Krallar Vadisi'nde yeni bulunan bir mezara girmekten farklı değildi. Ayrıca bazı kulüp üyelerinin bir mezara ihtiyacı olduğu da açıktı: Profillerini muhtemelen bin pezoluk banknot üzerinde göreceğiniz ihtiyarlar. Fakat kulüp de hiç kadın yoktu. Buenos Aires Jokey Kulübündekiler bir kadınla ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Onlara eyer vurmayı deneyebilir ya

da Albayın örneğinde olduğu gibi pencereden atabilirlerdi.

Albay okuduğu kitabı bıraktı. Karşısındaki sandalyeye oturup sırf meraktan bıraktığı kitabı aldım. Toplu katliamcıların ne okuduğunu hep merak etmişimdir.

"Jose Hernandez'in *Martin Fierro* adlı eseri," dedi. "Milli şairimiz. Bu kitabı biliyor musun?"

"Hayır."

"O zaman senin olsun. Bence hoşuna gidecektir. Biraz romantik olsa da içinde hoşuna gidecek unsurlar olduğundan eminim. Kahramanımız evini, çiftliğini, eşini ve ailesini kaybedip fakir düşen bir gauchodur. Perişandır. Başı bir türlü beladan kurtulmaz. Bıçak dövüşleri, vahşi kavgalar ve benzeri onurlu işlere bulaşır. *Martin Fierro* sonunda polisin aradığı bir suçlu haline gelir." Albay güldü. "Senin gibi bir adama bu hikâyenin tanıdık geleceğini düşündüm, Günther. Bu kitap Arjantin'de çok meşhurdur. Çoğu çocuk büyüdüğünde *Martin Fierro*'dan mutlaka birkaç alıntı yapacak kadar onu bilir. Ben ise çoğunu ezberleyip kalbime yazdım."

"Tabii bir kalbin varsa."

Albay belli belirsiz gülümsedi. "İşimize bakalım," dedi.

Bacağının yanında bir çanta vardı. Elini bir an için çantanın üzerine koydu. "Burada yüz bin Amerikan doları var. Ellisi Evita'dan ve ellisi de Von Bader'den. Ayrıca Carlos Hausner adına bir de pasaport var. Eğer bilmek istediğim şeyi bana söylersen çanta senindir. Yani Fabienne Von Bader'in nerede olduğunu."

"Annesini unutmayalım," dedim. "Ilse Von Bader. Onun gerçek annesi Evita Perón değil. Isabel Pekerman hiç değil. Neden bu kadar merak ettiğine dairse hiçbir fikrim yok."

"Başlangıçta sadece kızın kaybolduğunu düşünürsen daha çok acele edeceğini düşünmüştük. Annesiyle giden bir kızı bulmak için fazla acele etmek gerekmez çünkü."

"Doğru ama Evita hikâyesini neden uydurdun?"

"Evita şahsi temasa inanan bir kadındır ki bunu hatırlayacağından eminim. Onun bizzat senden bunu rica etmesinin Fabienne'yi bulmanı hızlandıracağını düşündü."

"Rolünü iyi oynadı," dedim. "Ama nihayetinde bir aktris zaten. Ilse ve Fabienne'ye ne olacak?"

"Buenos Aires'te ve güvende tutulacaklar. Onlara hiçbir zarar verilmeyeceğine seni temin ederim. Uçakta söylediğim gibi Von Bader, Reich Bank'taki hesabın üç mutemedinden aile sahibi olan tek kişi. O yüzden Zürih'e gidip ondan istenen şeyi yaparak banka hesabını Perónlara devretmesi için güvenebileceğimiz tek kişi o. Ilse Von Bader kızının ve kendisinin, kocasının geri dönmesini temin etmek için rehine olarak kullanılmasına izin vermek istemedi. O yüzden ortadan kayboldular. Elimizde Von Bader'in Zürih'ten dönüşünü teminat altına almamızı sağlayacak bir koz olmadığından tüm planlarımız havada kaldı." Albay bir sigara yaktı. "O nedenle nerede saklandıklarını söylersen onları hemen alırız ve sen de yoluna gidersin."

"Zürih'teki banka hesabında kaç para var?" diye sordum.

"Mutemetler de dahil hiç kimse tam olarak bilmiyor. Ama birkaç milyar dolar olduğuna şüphe yok."

Islık çaldım. Islığım Jokey Kulübüne Junkers 88 bombardıman uçağından atılmış bir bomba gibi düştü.

"Çalıntı tabii ki," dedim. "Öldürülen milyonlarca Yahudiden çalındı."

Albay omuz silkti. "Belki öyledir. Ama Evita'nın paraya ne yaptığını gördün. Onu hasta ve fakirlere veriyor. O parayla yapılacak daha iyi bir şey düşünebiliyor musun?"

"Seçmenleri satın alıyor."

"Bu kadar saf olma. Bütün seçmenler bir şekilde satın alınır zaten. İşsizliği azaltmak için verilen sözler. Vergileri azaltmak için verilen sözler. Kamu harcamalarını arttırmak için verilen sözler. Bu vaatlerle Evita'nın yaptıkları arasında bir fark yok. Bürokrasiye para harcanmadığından dolayı bu yolun daha verimli olmadığını kim söyleyebilir?" Sabırla sigarasını tüttürdü. "Pekâlâ. Neredeler?"

Perónlara yardım etmeyi istediğim söylenemezdi ama ya yardım edecek ya da nehrin dibini boylayacaktım.

"Dostun Hans Kammler'in yanındalar," dedim. "Tucumán yakınındaki çiftliği Wiederhold'da. Karısı ve kızı gibi davranıyorlar."

"Bu imkânsız," dedi Albay.

"Hayır, değil."

"Yanlışın olmalı. Onun karısı ve kızı Ingenios'ta. Bir yıldan uzun süre önce Almanya'dan geliş vizelerini ayarlayan benim. Eğer onlar olmasa anlardım."

"Sanırım açıkça anlatamadım. Onlar onun karısı ve kızı demedim. Karısı ve kızı gibi davranıyorlar dedim. Fabienne'yi tanımam biraz zaman aldı. Kendisine Mercedes diyor ve saçını da kızıla boyamış. Ama babası Von Bader haklıydı. Çok güzel bir kız. Ama Kammler'i etkileyen o değil de Ilse olmuş. O da çok güzel. Kammler onu çok seviyor."

"Peki, gerçek karısı ve kızı nerede?"

"Kammler zengin bir adam, Albay. Arka bahçesinde uçak var. Bence karısına iyi bir para ödedi ve onunla kızını uçakla Şili'ye gönderdi. Başka bir yer de olabilir. Hatta belki de çoktan Almanya'ya dönmüşlerdir."

"Orada uçağı olduğunu bilmiyordum."

"Orada her şeye sahip. Servet. Güzel bir ev. Güzel bir metres. Onu kıskanmadığımı söyleyemem."

"Kammler." Albayın kaşları çatıldı. "Ne nankör herifmiş." Kaşları daha da çatıldı. "Bundan emin misin?"

"Eminim. Bir yüzü, özellikle de güzel bir yüzü unutmam. Sadece isimleri hatırlamakta sorun yaşarım."

"Evet, sanırım haklısın." Albay omuz silkti. "Ki bu durumda, bu senindir." Çantaya vurdu. "Biliyor musun birisiyle ilgili haklı çıkmak hoş bir şey. Seninle ilgili haklıydım. Kendi tuhaf tarzınla sen mükemmel bir dedektifsin, Günther." Düşünceli şekilde başını salladı. "Evet, belki de gereken buydu. Bu dava için gereken tesadüfi etken sendin."

"Eğer öyle diyorsan öyledir, Albay."

"Pasaportta aralarında Uruguay, Brezilya, Küba ve İspanya'nın da bulunduğu ülkelerin vi-

zeleri var. Ayrıca bu gece Montevideo'ya gidecek bir nehir teknesine ait birinci sınıf bir bilet var. Bu da yirmi bir saatinin kaldığını gösteriyor. Hava yolculuğundan ne kadar nefret ettiğini biliyorum. Neyse o tekneye binmeni sana şiddetle tavsiye ediyorum. Arabanı feribot rıhtımındaki CNFA ofisine bırakabilirsin."

"Yani beni başından mı atıyorsun?"

"Sana daha önce de defalarca dediğim gibi Arjantin'de her şeyi bilmek çok şey bilmekten daha iyidir. Mesela Isabel Pekerman gibi. Ülkeden temelli gitmek, ortadan kaybolmayacak bir adam için tek seçenektir." Pis pis sırıttı. "Umarım bu sefer derdimi anlatabilmişimdir."

"Gayet iyi. Ben de gitmeyi düşünüyordum zaten."

"Hakkımızda kötü düşünme. Dulce'de olanlar üzücüydü kabul ediyorum ama bu yıllar önceydi. Emir On Bir ülkenin Yahudilerle dolmasına engel olmak için hayata geçirildi ama yine gelmeyi sürdürdüler. Sonunda tutukladıklarımız ve enterne ettiklerimize ne yapacağımız sorusu ortaya çıktı. Sonunda en kolayının onlardan olabildiğince hızlı ve sessiz şekilde kurtulmak olduğuna karar verdik."

"Böylece Kammler, Arjantin'de kendi ölüm kampını inşa etti."

"Evet, ama Polonya'dakilerden çok daha küçüktü. On beş ya da en fazla yirmi bin Yahudi vardı. O tarihten sonra her şey iyiye gitmeye başladı. Geçen sene ülkeye yasa dışı yollardan giren tüm kaçaklar affedildi. Dulce'deki gibi kamplarda tutulan kaçak Yahudiler artık yok. Emir On Bir ve Emir On İki'yi tatbik edenler de görevlerinden alındı. O yüzden

Yahudi aleyhtarlığı her zamankinden düşük seviyede. Pek çok Yahudi artık Perón'u destekliyor. Perón da Yahudilerin Arjantin'e faydası olacağını ve onların para ve yatırımlarının ekonominin büyümesine yardım edeceğini düşünüyor. Nihayetinde siz Almanlar ne derdiniz? Altın yumurtlayan tavuğu kesme. O yüzden Arjantin'de artık Yahudilere kucak açıyoruz."

Albay parmağını havaya kaldırdı. "Bunun tek bir istisnası var. Bir Yahudinin de seninle birlikte o teknede olması gerekiyor. Anna Yagubsky."

"Hiç duymadım."

Albay söylediğimi duymazdan gelerek devam etti, "Bu gece sana eşlik etmesi güzel olur. Eğer Arjantin'de kalmaya devam ederse işler onun için zorlaşabilir."

"Nerede olduğunu bilmiyorum."

"Ortadan kaybolmadı, değil mi? Eğer öyle olsa haberim olurdu. Ortadan kaybolmadıysa senin gibi bir dedektif için bulması zor olmayacaktır. Umarım onun hayrına bulursun. Hem kim bilir? İkiniz birlikte mutluluğu yakalayabilirsiniz. Onun için biraz yaşlısın ama bazı kadınlar yaşlı sever."

"Ya benimle birlikte gelmezse? Ailesi burada ve yaşlılar. Onları bırakmak istemeyecektir."

"Bu senin için büyük talihsizlik olur –sonuçta çok güzel bir kadın– fakat onun için daha büyük talihsizlik olur." Albay ayağa kalktı. "Uruguay seyahatinin iyi geçmesini dilerim. Hükümeti istikrarlı, demokratik ve siyasi bakımdan olgundur. Hatta refah devleti olduğunu bile söyleyebilirim. Oradaki halkın tümü Avrupa kökenlidir. Sanırım yerlilerin tümünü imha ettiler. Bir Alman olarak orada kendini evinde hissedersin."

25

BUENOS AIRES - 1950

Anna'yı bulmam üç saatimi aldı. Babasından bir şey çıkmadı. Martin Bormann'ın nerede saklandığını sorsaydım ancak bu kadar faydası olurdu. En sonunda Isabel Pekerman'ın üst katında oturan, onun "intiharını" ihbar eden ve aynı zamanda Anna'nın da arkadaşı olan kişi aklıma geldi. Tek bildiğim isminin Hannah olması ve Once da oturmasıydı.

Calle Corrientes ve Yahudi Mahallesi tarafından ortadan bölünen Once çirkin bir tren istasyonu, onun önünde çirkin bir meydan ve bu meydanın ortasında da çirkin bir anıtı olan çirkin bir yerdi. Halkın *Miserere* olarak bildiği çirkin bir polis karakolunda, danışma masasında duran çirkin bir çavuşa SIDE kimliğimi gösterdim ve Calle Paso'daki Pekerman'la ilgili bilgileri olup olmadığını

sordum. İçi kötü koku ve kötü müzikle doluydu. Bundan kaçış yoktu: Arjantin gözümdeki cazibesini büyük ölçüde kaybetmişti.

Isabel Pekerman'ın üst katındaki dairenin kapısını kara ve iri bir kadın açtı. Saçı Noriker kısrağının kuyruğu gibiydi ve yanakları başta olmak üzere tüm cildi çaydanlığın içi gibiydi.

"Anna burada mı?" diye sordum.

Kadın Cro-Magnon çenesini insansı parmaklarıyla sıvazladı ve sırıtarak dişlerinin arasındaki daktilonun büyük harfleri ebadındaki boşluğu sergiledi. Kadın sadece bazı ihtimal harici paleontolojik teorileri değil Durkheim'in her güzel kadının mutlaka çirkin bir arkadaşı olduğu yönündeki kız kardeşliğin ilk kuralını da doğruluyordu.

"Kim soruyor?"

"Sorun değil, Hannah," dedi bir ses.

Arkadaşı kapıyı tutmaya devam ederek dairenin içine gerilediğinde bir metre arkasında duran Anna ortaya çıktı. Dar belli ve ekose gabardin bir elbise giyiyordu. Kollarını kendini korumaya çalışır gibi önünde kavuşturmuştu. Kadınlar sana bir oklavayla vurmaya can attıkları zaman böyle yaparlardı.

"Beni nasıl buldun?" diye sordu arkadaşı yerine giderken.

"Dedektif olduğumu unuttun mu? İşim insanları bulmak. Kimi zaman bulunmak istemeyen insanları bile bulabiliyorum."

"Bu noktada haklısın, Günther."

Kapıyı arkamdan kapattım, çirkin ve küçük koridorda etrafıma baktım. Bir şapkalık, paspas, nice daha iyi zamanları olmuş boş bir köpek se-

peti, her yerde görebileceğiniz tangocu-şarkıcı Martel'in bir resmi ve Anna'ya Tucumán seyahatinde de eşlik etmiş bir çanta vardı.

"Gizli polisteki dostlarına SS'teki dostlarından bahsettin mi?"

"Çok güzel ifade ettin ve evet bahsettim."

"Sonuç?"

"Sanırım çoktan yola düşmüşlerdir. Trende de açıklamaya çalıştığım gibi Kammler'in karısı ve çocuğu aslında başkasının karısı ve çocuğu. Mutlu yuvaları artık dağılmak üzere."

"Sence bu ceza yeterli mi?"

Omuz silktim. "Ceza biraz güzelliğe benzer. Görecelidir. Her bakımdan tam ve kalıcı bir ceza."

"Herkesin anlayacağı türden bir cezayı tercih ederim."

"Halka açık infazdan mı bahsediyorsun."

"Hak ettiği şey bu değil mi?"

"Muhtemelen ama ikimiz de bunun olmayacağını biliyoruz. Uzun vadede hak ettiği bedeli ödeyecektir. Sonunda hepimiz ödeyeceğiz."

"Keşke buna inanabilsem."

"Bana güven."

"Keşke yapabilsem."

"Zor kadınsın, Anna."

"Zor bir dünyadayız."

"Dediğin gibi. İşte buraya da bu yüzden geldim. Artık benim bildiğimi polis de biliyor ve benden ülkeyi terk etmem istendi. Ve söylediklerini iyice anlamam için beni kapısı açık bir uçağa bindirip iki bin metreden Plata Nehrinin manzarasını izlettiler. Kısacası bu gece ya Montevideo'ya giden bir gemide olacağım ya da o nehrin dibinde."

"Seni tehdit mi ettiler?"

Güldüm. "Bunu olduğundan çok daha basit bir şeymiş gibi söyledin, Anna. Gözümü ellerimi bağladılar, kafama vurdular ve son sigara isteğimi kabul ettiler. Ayrıca benden önce uçaktan altı kişiyi attılar. Bir an için onlardan birinin sen olduğunu zannettim. Sonra sıra bana geldi. Eğer Kammler'in karısı ve kızı hakkındaki bilgiyi hayatımla takas etmesem köpekbalığı yemi olacaktım." İç çektim. "Bak, önce otursak nasıl olur? Başım hâlâ dönüyor."

"Evet, tabii. Lütfen. Şöyle buyur."

Rüküşlüğün hakkını veren bir oturma odasına girdik. Her şey İtalyan telkârisiyle boyanmıştı: Duvarlar, mobilyalar, kapılar, vantilatör, piyano ve daktilo. Telkâri bir masanın üzerinde bir ressam paleti ve birkaç fırça vardı.

"Hannah ressamdır," dedi Anna.

Başımı salladım ve kendi kendime Hannah gelip de alnıma bir şeyler çizmeye başlamadan en fazla on dakikam olduğunu söyledim. Belki gerekliydi de. İnsan aynada her gün aynı suratı görmekten sıkılır. İnsanların evlenmesinin nedeni budur.

"Peki ne yapacağız?" diye sordu otururken.

"Pek iyi yüzemem," dedim. "Özellikle de ellerim arkamda bağlıyken. Bana açıkça gitmezsem öldürüleceğim söylendi. O yüzden de bu gece Montevideo'ya gidiyorum."

"Buna üzüldüm," deyip elimi öptü. "Gerçekten." Sonra da iç çekti. "Neden şaşırmadım bilmiyorum. Bana iyi davranan erkeklerin çoğu –ki sen de bana iyi davrandın, Bernie. Yaptıklarını takdir

etmediğimi zannetme– beni terk etmek zorunda kaldı. Babam erkekleri elimde tutmayı bilmediğim için böyle olduğunu söylüyor."

"Babanın dediğine göre bu çok daha basit, meleğim. Özellikle bu durumda. Bir şey demene gerek yok. Bir şey yapmana da gerek yok. Eh, koluma girip benimle gelebilirsin."

"Montevideo'ya mı?"

"Neden olmasın? Ben gidiyorum."

"Gidemem, Bernie. Burası benim yuvam. Anne babam burada yaşıyor."

"Onlar baskı yüzünden Rusya'yı terk ettiler, değil mi?"

"Evet, ama o farklıydı."

"Nedense amcan ve yengenin buna katılacağını zannetmiyorum."

"Bundan emin olmadığını söylemiştin. O insanların kim olduklarını bilmediğimizi ve herhangi birileri olabileceklerini söylemiştin."

"İkimiz de bunları sana, ikimizi de öldürtmemen için söylediğimi biliyoruz."

"Evet. Keşke seni en başta dinleseydim. Haklıydın. Bazen bilmemek daha iyi. Ben öldüklerini öğrendiğim zaman meselenin kapanacağını zannetmiştim ama artık öyle olmadığını biliyorum. Yine de şimdilik bunu unutmak istiyorum."

"Senden benim için gelmeni istemiyorum," dedim. "Kendin için gel. Benim bildiklerimi sen de bildiğin için gizli polis bana senin de ülkeyi terk etmen gerektiğini söyledi. Bunu sana söylemek istemezdim, Anna, ama kalırsan başına gelecekleri düşünmek bile istemiyorum. Seni de bir sonraki uçakla Plate Nehrine atacaklarından şüphen olmasın."

"Bu da başka bir yalan mı? Sırf seninle geleyim diye mi söylüyorsun?" Saçlarını gözünün önünden çekti ve başını iki yana salladı. "Gelemem. Olmaz."

Ellerimi omuzlarına koydum ve onu hafifçe sarstım.

"Dinle beni Anna, benimle gelmeni istiyorum. Ama istemiyorsan da anlarım. Fakat benimle ya da bensiz bu gece ülkeyi terk etmek zorundasın. Uruguay'a gitmek zorunda değilsin. Nereye gitmek istersen orası için sana bir uçak bileti alabilirim. Köşeyi dönünce bir PLUNA ofisi var. Hemen gidip Asuncion'a bir bilet alabiliriz. Veya La Paz. Nereye istersen. Hatta gittiğin yerde bir hayat kurabilmen için sana para da verebilirim. On bin Amerikan doları. Yirmi. Yeter ki bu gece ülkeden *ayrıl*."

"Annemle babamı bırakamam," dedi. "Çok yaşlılar."

"O zaman onlar için de para veririm. Montevideo'ya vardığımızda onlara göndeririz. Çok uzak değil. Seçtiğimiz bir yerde büyük bir ev alırım. Söz veriyorum. Huzur içinde yaşarız. Ama bana güvenmek zorundasın. Polis seni biliyor. İsmini biliyor. Oturduğun ve çalıştığın yeri bildiklerine de şüphe yok. Durum çok ciddi, Anna. Bir sabah işe giderken seni alıp Caseros'a götürürler. Seni çırılçıplak soyup tecavüz ederler. İşkence yaparlar. İşkenceden sonra da seni bir uçağa koyup kapısından aşağı atarlar. Eğer burada kalırsan, meleğim, dua etmekten başka yapabileceğin bir şey kalmaz. Dün birisinin uçakta hiç durmadan dua ettiğini duydum. Tahmin et bakalım ne oldu. İşe yaramadı. Onu uçaktan attılar. Bu adamlara dua sökmez. Senin dualarını dinleyip güler ve seni aşağı atarlar."

"Hayır." Gözlerinde yaş vardı ama başını şaşkınlıkla iki yana sallıyordu. "Bu da diğer beyaz bir yalan. Tıpkı Dulce'deki toplu mezarlardaki insanların Yahudi olmadığını söylemen gibi. Tüm bunları tek başına gitme fikrini kaldıramadığın için söylüyorsun. Benim gelmemi de istediğin için seni suçlayamam. Eğer senin yerinde olsam ben de muhtemelen aynı şeyleri söylerdim. Senden çok hoşlanıyorum, Bernie, ama bunu unutmam gerek. İkimiz de öyle. Senden beni korkutmayı bırakmanı istiyorum. Sana hiç yakışmıyor."

"Bunların tümünü uydurduğuma mı inanıyorsun?"

"Neden olmasın? Bernie senin hakkındaki her şey uydurma. Senin hakkında bir şey bilip bilmediğimden emin bile değilim."

"Bilmen gereken her şeyi sana trende anlattım."

"Nasıl emin olabilirim? Kesin olarak bildiğim tek şey buraya sahte pasaportla geldiğin. Eski askerlere söylediğinden gerçek ismin –buraya geldiğin isim– bile gerçek değil. Çiftlikteki o adam. Heinrich Grund. Bana onun katil olduğunu söyledin ama onu tanıyordun. Seni eski bir dost gibi karşıladı."

"Savaştan önce öyleydi. Hitler'den önce. Hitler'den önce bir sürü dostum vardı."

"Tek bildiğim senin de onlardan biri olduğun. Sana nasıl güvenebilirim? Söylediklerine nasıl inanabilirim. Ben Yahudiyim ve sen de eski bir SS subayısın. İkimizin arasında nasıl bir güven olabilir ki?"

"Yardımımı istemek için bana gelen sendin," diye hatırlattım. "Sana elimden geldiğince yar-

dım ettim. Şimdi de yardım etmeye çalışıyorum. Karşılığında da hiçbir şey istemedim. Ne verdiysen vermek istediğin için verdin. Hayatını daha önce kurtardım ve tekrar kurtarmak istiyorum. Senin için hayatımı tehlikeye attım. Senin yüzünden ülkeyi terk etmek zorunda kaldım. Belki bunun senin için fazla bir anlamı yoktur ama yaptıklarıma pişman da değilim. Senin için her şeyi yapardım. Sanırım sana seni sevdiğimi anlatmaya çalışıyorum. Neyse sonunda söyledim. Eğer içinde benimle aynı şekilde hisseden bir parça bile varsa kalan her şeyi unut. Beyninin sana söylediği her şeyi unut ve kalbini dinle çünkü iki insan arasında tek önemi olan budur. Senin gibi bir kızın hayalindeki erkek olmadığımı biliyorum. Çok daha iyisini bulabilirsin ve eğer sonunun bir uçağın kapısı olmayacağını bilseydim sana gidip daha iyisini bulmanı söylerdim. Ama şu an buradasın. Yüzündeki ezikleri ve saçındaki rüzgârı görüyorum, meleğim."

Onu kendime çektim ve sanki vücudundaki tüm nefesi çekmeye çalışıyormuş gibi öptüm. Kollarını bana dolayıp o da beni öptü ve bir ya da iki dakika işe yaradığını zannettim.

"Sanırım ben de seni seviyorum ama senin için ülkeyi terk etmeyeceğim. Yapmam. Yapamam. Ne zaman seni görsem amcama ve yengeme olanlar aklıma gelecek," dedi.

Bir SS'ten yapması beklenecek şekilde onu iki yanağından tokatlamak istedim. Bu da işe yarayabilirdi ama Anna harici birinde. Ona vurmanın Hitler selamı vermekten farkı olmayacaktı. Bu sadece onun şüphe ettiği şeyi yani benim bir Nazi olduğumu onaylardı.

Onu bıraktım. "Dinle, meleğim. Muhtemelen işe yaramayacak ama son bir kez deneyip sonra da seni rahat bırakacağım. İki insan birbirini sevdi mi birbirlerini kollamaları gerekir."

"Sevmek bir şeyi değiştirmez," dedi. "Yeterli bir neden değil."

"Bırak da bitireyim. Biraz daha yaşlandığında –belki de çok yaşlandığında– aslında her şeyi değiştirenin o olduğunu anlayacaksın."

Bunu söylerken bile olmayacağını biliyordum. Yaşlanamayacaktı. Albay Montalban buna izin vermeyecekti.

"İhtiyacın olan tek neden aşk, meleğim. İnan bana bu dünyada mevcut olan tek neden o. Togalı bir Yunan'ı tatmin edecek türde bir neden olmayabilir. Bizim dışımızda var olan bir gerçeğe gerekçe olarak böyle bir nedeni hiç kullandın mı bilmiyorum. Tek bildiğim eğer birisinin, istediğin kişi ya da istediğini zannettiğin kişi olup olmadığını anlamak için buna bir şans vermek zorunda olduğun. Biraz zaman gerektirir. Ona bu zamanı tanıyalım. Birkaç günlüğüne benimle gel. Sanki trenle Tucumán'a gidiyormuşuz gibi. Eğer ondan sonra da işe yaramazsa ben Buenos Aires'e geri dönüyorum ve senin gibi bir adamla birlikte olmaktansa ölmeyi tercih ederim, dersin. O yüzden şimdi başka bir şey söyleme. Söylediklerimi iyice düşün. Babanla konuş. Ben konuştum. Sana nasihat edecektir. Babalar hep öyle yapar. Sana bu geceki gemi için bir bilet alacağım. Montevideo'ya varmamız seni Cia de Navegacio Fluvial Argentina ofisinde bekliyorum demekten daha kısa sürecektir."

Ve gittim.

26

BUENOS AIRES - 1950

O gece şiddetli yağmur yağdı. Nehir sakindi. Gelgit yüksekti ve dolunay vardı. Plate Nehrinin diğer tarafında bir yerlerde Uruguay vardı. CNFA ofisinde durdum, pencereden rıhtıma, gemiye ve mendireğe çarpan dalgalara baktım. Bir gözüm de saatteydi. Saniye ibresinin her hareketiyle umudum biraz daha soldu. Bir kadın tarafından ekilen ilk erkek ben değildim. Son da olmayacaktım. Tam da üzerine şiir yazılacak bir durumdu.

Eğer sevdiğin kızla birlikte kalırsan öldürüleceğini bildiğin zaman ne yapabilirdin ki? Dandik bir filmdeki gibi birlikte ölümü mü karşılardın? O işler öyle olmuyordu. Birlikte cennete eriştiğinizi gösteren bir koro müziğinin eşliğinde el ele tutuşarak sahneden çıkıp gidemezdiniz. Ölüm geldi-

ğinde pis, acılı ve keskin olurdu. Bilirim. Çünkü pek çok kez nasıl geldiğini gördüm.

Hoparlörden bir ses geldi. Montevideo'ya gidecek iki bin yüz sayılı sefer için çağrı yapılıyordu.

Gelmeyecekti.

Rıhtımda yürüdüm ve sanki nefes alıp veren bir devin göğsünün üzerinde yürüyormuş gibi hissettim. Saçlarımı savuran gece rüzgârıyla gözyaşları gibi olan melankolik yağmur yüzümü ıslattı. Arjantin'den çıkıp tekneye bindim. Başka yolcular da vardı ama dikkat etmedim. Onun yerine güvertede kalıp gerçekleşmeyecek bir mucizeyi bekledim. Hatta Albayın benim gittiğimden emin olmak için gelmesini ve ona Anna'nın hayatını bağışlaması için yalvarabilmeyi bile umut ettim. Ama o da gelmedi.

Geminin makineleri gürleyerek çalıştı. Halatları çözdüler. Geminin altındaki su bir girdaba dönüştü ve titreyerek rıhtımdan ayrıldık. Buenos Aires'ten ve ondan uzaklaşmaya başladım. Paganlara has bir şeymiş gibi terk edilmiş karanlığa çekilip insanların dünyasından uzaklaştık. Kendine acıma, şaşkınlık, mücadele ve kaçış duygularının tesiri altında, tekrar kıyıya yüzme hevesiyle az daha kendimi suya atıyordum. Onun yerine içeriye girdim.

Gemi mutfağında bir kamarot kahve yapmak için ocağı yaktı. Mavi ateşin sardığı çaydanlık tıkırdamaya başladı. Bense gözümde bir diğer alevi canlandırdım: Neşe, huzur, kurtuluş ya da Adolf Hitler'den dolayı değil sadece ama sadece Anna için yanan küçük ve sessiz bir alev.

Yazarın notu

Arjantin'deki Nazilerle ilgili bilgilerimin büyük bölümünü Uki Goni'nin mükemmel kitabı *The Real Odessa*'ya borçluyum. Bu konuda yazacak herhangi birisi için bu okunması zaruri bir kitaptır.

Emir On Bir, 12 Temmuz 1938 tarihinde Arjantin Dışişleri Bakanı Jose Maria Cantilo tarafından imzalandı ve buna bağlı olarak 200.000'e yakın Avrupalı Yahudi ortadan kaldırıldı. Varlığı günümüzde bile inkâr edilmektedir.

Savaş sırasında Arjantin'in uzak ormanlarında Yahudi toplama kampları kurulduğu yönünde rivayetler ortaya çıktı. Goni'ye göre Arjantin hükümetindeki bazı bakanlar Arjantin'deki "Yahudi sorununa bir çözüm" bulunmasını talep etmişlerdi. Ama böyle bir kampın varlığı ispatlanamamıştır.

Gerald Posner ve John Ware'in güvenilir biyografisi *Mengele*'ye göre büyük miktarda Nazi serveti Perónların eline geçmiştir. Nazi parasının dört

Arjantinli-Alman mutemedi ise 1949-52 yılları arasında öldürülmüştür.

Eva Perón 1950'de rahim kanserine yakalandı. Ünlü Amerikalı cerrah George T. Pack tarafından histerektomi yapılmasına rağmen Evita'nın kanseri nüksetti. Akciğerlerinde metastaz oluştu ve kemoterapiye giren ilk Arjantinli oldu (o dönemde çok yeni bir tedaviydi). Tüm çabalara rağmen 26 Temmuz 1952'de otuz üç yaşında öldü.

Eva'nın kardeşi Juan Duarte 1953 başında, görünüşte İsviçreli yetkilileri Eva'nın şahsi servetini Perón'un kendi adına kaydettirmeye ikna maksadıyla Juan Perón tarafından Zürih'e gönderildi. Duarte Nisan 1953'de Buenos Aires'e döndükten sonra intihar etti. Ama çoğu kişi öldürüldüğüne inanmaktadır.

Elli sekiz yaşındaki Perón Ekim 1953'de kendine Nelly Rivas adında on dört yaşında bir metres tuttu. Rivas devlet başkanının açıkça ilgilendiği genç kızlardan sadece biriydi. 16 Haziran 1955'te Vatikan'daki Katolik Kilisesi Perón'u aforoz etti. Çok geçmeden görevden alındı.

Perón on sekiz yıllık sürgünün ardından Haziran 1973'te devlet başkanı olarak geri döndü. Karısı Isabel devlet başkanı olarak eşinin yerini almıştı ve o da Mart 1976'daki bir askeri darbeyle devrildi. Askeri cunta yönetimi ele aldı ve siyasi muhaliflere büyük baskı yapıp devlet terörü uyguladı. Otuz bin kadar Arjantinli "ortadan kayboldu."

Josef Mengele savaştan sonra Arjantin'e giden birkaç bin Nazi savaş suçlusundan biriydi. Mengele 1958 tarihinde Buenos Aires polisi tarafından

tutuklanıp kaçak kürtaj yapmakla suçlandı. Mengele kendisini tutuklayan dedektife rüşvet verdikten sonra uçakla Paraguay'a kaçtı. Muhtemelen 1979'da Brezilya'daki Sao Paulo'da boğuldu.

Adolf Eichmann Mayıs 1960'da Arjantin'den kaçırıldı, İsrail'de yargılandı ve 31 Mayıs 1962'de Kudüs'te asıldı.

General Doktor Hans Kammler pek çok SS inşaat projesine nezaret eden bir mühendisti. İmha kamplarını tasarladı, inşa etti ve Varşova gettosunun ortadan kaldırılmasına nezaret etti. Ocak 1945'ten itibaren SS'te üç numaralı adamdı ve Nazi füze projelerinin tümünden sorumluydu. Mayıs 1945'te ortadan kayboldu ve yüksek ihtimalle "Ataç" programı çerçevesinde Birleşik Devletlere götürüldü. Bu tarihten sonra Kammler'e dair bir bilgi yoktur. İlginçtir Kammler üst düzey bir Nazi savaş suçlusu olsa da adını hemen hemen hiç kimse duymamıştır.

Uki Goni, hâlâ inkâr edilen Emir On Bir de dahil olmak üzere, Arjantin'deki Nazilerin geçmişine dair belgelerin çoğunun 1955'de Perón tarafından imha edildiğini bildirmiştir; ayrıca 1996'da Nazi savaş suçlularının geliş belgelerini içeren göçmen dosyaları da yanmıştır.

SESSİZ ALEV

PHILIP KERR

Dedektif Bernie Günther 5

Almanya'dan kaçmak zorunda kalan Bernie Günther Buenos Aires'te de geçmişinden kurtulamayacaktır. Genç bir kız vahşice öldürülmüş, ama katili bulunamamıştır. Bernie'nin cinayet masasında dedektifken çözemediği bir davanın oldukça benzeri olan bu dava, katilin 1945'ten beri Arjantin'e gelen eski Nazi askerlerinden biri olduğu olasılığını düşündürmektedir. Fakat Bernie katilin kim olduğunu araştırırken Arjantin'in en büyük sırlarına vâkıf olacaktır.

Savaş öncesi Almanya'sından savaş sonrası Buenos Aires'ine uzanan bu yolculukta özel dedektif Bernie Günther'in yaşadıkları tarihin karanlıkta kalan ölüm kokulu sırlarını sürükleyici dili ve gergin hikâyesiyle gözler önüne seriyor.

"Tarih ve suçun muhteşem karışımı."
Daily Mirror

"Kurgu, endişe ve korkunun ustaca işlenmiş bir örneği."
Birmingham Post

"Kasvetli, ama eğlenceli ve heyecan verici bir hikâye."
Daily Telegraph

"Alman dedektifin tekrar ortaya çıkması güzel bir gelişme... Kurgusu zekice tasarlanmış. Kerr savaş sonrası bir şehrin ruhunu başarıyla aktarmayı bilmiş."
Sunday Telegraph

ALFA
www.alfakitap.com
/alfakitap
/alfakitap

THG 0287233 DEC 87233 DEC THG
24.00₺

ALFA POLİSİYE